

దివ్యఖుర్ఆన్ లోని
ఆఖరి మూడు
భాగాల వివరణ

మరియు

ముస్లిం జీవితంలోని కీలకమైన ధర్మాదేశాలు

దీనిని నలభై కంటే ఎక్కువ భాషలలో అనువదించారు

www.tafseer.info

తొలిపలుకులు

అనంత కరుణామయుడు మరియు అపార కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో, అల్ హందులిల్లాహ్, వస్సలాతు వస్సలాము అలా సయ్యిద్నా వ నబియ్యినా వ హబీబినా రసూలిల్లాహ్, అమ్మాబాద్ (సకల ప్రశంసలు మరియు కృతజ్ఞతలు అల్లాహ్ కే, మరియు ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పై అనేక దీవెనలు మరియు అనుగ్రహాలు కురుయుగాక:

సోదర సోదరీమణులారా!

అల్లాహ్ మిమ్ముల్ని కరుణించుగాక. నిశ్చయంగా, ఈ నాలుగు ముఖ్య విషయాలు నేర్చుకోవడం మనపై విధి గావించబడిందని తెలుసుకోండి.

1 మొదటిది: జ్ఞానం సంపాదించుట: అంటే అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మరియు ఇస్లాం ధర్మం గురించిన జ్ఞానం. ఎందుకంటే సరైన జ్ఞానం లేకుండా అల్లాహ్ ను మనం సరిగ్గా ఆరాధించలేము. ఎవరైనా అలా చేస్తే, మార్గభ్రష్టులై కైస్తవులను పోలినవారవుతారు.

2 రెండవది: ఆచరించుట: ఎవరైనా జ్ఞానం సంపాదించి దాని ప్రకారం ఆచరించక పోతే అతడు యూదులలాగా అవుతాడు, ఎందుకంటే వారు జ్ఞానం సంపాదించారు కాని దానిని ఆచరణలో పెట్టలేదు. **పైతాన్ ప్రేరేపిత మార్గాలలో ఒకటి ఏమిటంటే** అతడు విద్య నుండి విరక్తి కలిగించి, 'అజ్ఞానిని అల్లాహ్ క్షమిస్తాడులే' అనే సాకుతో **భ్రమింపజేసి జ్ఞానం అర్జించడం నుండి దూరం చేస్తాడు.**

కాబట్టి జ్ఞానార్జన అవకాశం ఉండి కూడా నేర్చుకోని వాని విషయంలో పై నిదర్శన సరితూగుతుంది. నూహ్ అల్లైహిస్సలాం జాతి వద్ద కూడా ఇలాంటి సాకు ఉండేది, నిదర్శనాల గురించి తమకు తెలియదు అనే సాకు చెప్పుకోడానికి "వారు తమ వ్రేళ్ళను తమ చెవులలో పెట్టుకొని తమ పైవస్త్రాలను తలపై కప్పుకునేవారు" (71:7).

3 మూడవది: అల్లాహ్ వైపునకు ఆహ్వానించుట: ధర్మవేత్తలు మరియు ధర్మప్రచారకులు ప్రవక్తల వారసులు. నిశ్చయంగా బనీ ఇస్రాయిల్ ను అల్లాహ్ శపించినాడు, ఎందుకంటే "వారు, తాము చేసే చెడుపనుల నుండి ఒకరినొకరు ఆపేవారు కాదు. వారు చేస్తూ ఉండిన పని బహుచెడ్డది". (5:79).

ధర్మప్రచారం, ధర్మబోధన అనేవి ఫర్ద్ కిఫాయ కిందకు వస్తాయి, అంటే అక్కడి

ప్రజలలో కొంత మంది ఈ పనులలో పాల్గొంటే చాలు. తద్వారా మిగిలిన వారు ఆ బాధ్యత నుండి మినహాయించబడి, పాపాత్ములుగా పరిగణించబడరు. కానీ ప్రజలందరూ ఆ బాధ్యతలను నిర్లక్ష్యం చేస్తే మాత్రం అందరూ పాపాత్ములవుతారు.

4 నాల్గవది: ఓర్పు, సహనం వహించుట: అంటే విద్యనభ్యసించడం, దానిని ఆచరించడం, దాని వైపునకు పిలవడంలో ఎదురయ్యే కష్టాలపై సహనం వహించడం.

అజ్ఞానాన్ని రూపుమాపటంలో మా వంతు పాలు పంచుకుంటూ, విద్యనభ్యసించడాన్ని సులభతరం చేస్తూ ఈ సంక్షిప్త పుస్తకంలో మేము ఒక ముస్లింకు సరిపడే అత్యవసరమైన ధార్మిక విద్యను పొందు పరచాము, అలాగే తరచుగా అవసరమయ్యే దివ్యఖుర్ఆన్ ముస్లిం భాగాల్లోని చివరి మూడు భాగాలను, వాటి వ్యాఖ్యానంతో సహా జత పరచాము, (దేనినైతే సంపూర్ణంగా పొందలేరో దానిని అసలే వదలివేయడం కూడా సమంజసం కాదు కదా!!). ఒక ముఖ్య విషయమేమిటంటే ఇందులో ప్రామాణికంగా ఋజువైన ప్రవక్త ప్రవచనాలను మాత్రమే చేర్చడానికి ప్రయత్నించాము.

ఇక్కడ మేము పరిపూర్ణంగా ఈ పని చేసేసాం అనే దావా చేయడం లేదు ఎందుకంటే అది కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే చెందిన ప్రత్యేక హక్కు. ఒక అల్లుడు చేసిన చిరు ప్రయత్నమిది. అంతా సక్రమంగా ఉంటే అది కేవలం అల్లాహ్ ప్రసాదించిన భాగ్యం. ఏవైనా తప్పులు దొర్లుంటే అవి మా తరపు & పైతాన్ తరపున అవుతుంది. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త(స) అలాంటి తప్పులకు, పొరపాట్లకు అతీతులు. ఇక్కడ నిర్మాణాత్మకమైన విమర్శతో మా లోపాలు సూచించిన వారిని అల్లాహ్ కరుణించుగాక. దీనిని తయారు చేయడంలో, ప్రచురించడంలో, పంపిణీ చేయడంలో, పరింపజేయడంలో పాలుపంచుకున్న వారందరికీ పుణ్యాలు ప్రసాదించాలని అల్లాహ్ ను వేడుకుంటున్నాం అలాగే వారి కర్మలను అంగీకరించమనీ, వారి పుణ్యాలను & ఫలితాలను రెట్టింపు చేయమనీ అల్లాహ్ ప్రార్థిస్తున్నాం. అల్లాహ్ అన్నీ తెలిసిన వాడు. వసల్లలాహు అలా సయ్యదినా వసబియ్యినా ముహమ్మదీన్ వఆలిహీ వసహబిహీ అజ్జుఈన్

ఇస్లామీయ దేశాల పలు ధర్మవేత్తలు మరియు విద్యార్థులు దీనిని అధ్యయనం చేసి ఎంతో ప్రశంసించారు. మరిన్ని వివరాలకు, సహాయం చేయుటకు, పాలు పంచుకోనుటకు మరియు

ఈ పుస్తకం కొరకు సంప్రదించండి. ఈమెయిల్ :-

www.tafseer.info వెబ్సైటు: tlg@tafseer.info

విషయ సూచిక

1.	ఖుర్ఆన్ షుబాలు	3
2.	ముస్లిం జీవితంలోని అతి ముఖ్య ప్రశ్నలు	90
3.	ఎవరైతే ఖుర్ఆన్ ఓ ప్రామాణిక హాదీథ్ లలో పరిశోధించారో, వారు అల్లాహ్ యొక్క పేర్లను ఒకచోట చేర్చే సామర్థ్యం పొందారు; అవి	92
4.	మనో ఆచరణలు	112
5.	మార్గదర్శక సంభాషణ	126
6.	లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహ్ యొక్క సాక్ష్యప్రకటన	145
7.	ముహమ్మద్ రసూలుల్లాహ్ యొక్క సాక్ష్యప్రకటన	147
8.	శుచి శుభ్రత - వుదూ	149
9.	స్త్రీలకు సంబంధించిన ఆదేశాలు	155
10.	ఇస్లాంలో స్త్రీల స్థానం	158
11.	నమాజు	163
12.	జకాతు దానం (విధిదానం)	171
13.	ఉపవాసం	175
14.	హజ్ మరీయు ఉమ్రా పవిత్ర యాత్రలు	179
15.	ఇది హజ్ కార్యాల సారాంశ పట్టిక	184
16.	కొన్ని ప్రయోజనకరమైన విషయాలు	185
17.	రుఖయ షర్ఇయ్యూహ్	192
18.	దుఆ	201
19.	ముఖ్యమైన దుఆలు - వీటిని కంఠస్థం చేసుకొని, వీటి ద్వారా దుఆ చేయుట మంచిది:	203
20.	లాభదాయకమైన వ్యాపారం	213
21.	రేయింబవళ్ళ దుఆలు	214
22.	మహా ఘనత గల వాక్యాలు, కర్మలు	219
23.	నిషేధించబడిన మాటలు, కర్మలు	227
24.	శాశ్వత పయనం స్వర్గం వైపునకు లేదా నరకం వైపునకు	233
25.	వుదూ పద్ధతి	237
26.	నమాజు పద్ధతి	238
27.	జ్ఞానం ప్రకారం ఆచరణ	240

ఖుర్ఆన్ శుభాలు

➤ **ఖుర్ఆన్ నేర్చుకోవడం, నేర్పడం మరియు దాని పారాయణం చేయడంలోని ఘనతలు**

❖ ఖుర్ఆన్ అల్లాహ్ వాక్కు. అల్లాహ్ కు తన సృష్టంతటిపై ఉన్న ఘనత వంటిదే అల్లాహ్ వాక్కుకు ఇతర వాక్కులన్నింటిపై ఉన్నది. దీని పారాయణం మన సోటి నుండి వెలువడే మాటల్లో కెల్ల అత్యంత ఉత్తమమైనది.

<p>ఖుర్ఆన్ విద్యాభ్యాసం పుణ్యాలు</p>	<p>ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉద్బోధించారు: మీలో ఖుర్ఆన్ నేర్చుకునే మరియు నేర్పేవారే ఉత్తములు. (బుఖారి) ఎవరైతే ఖుర్ఆన్ లో నుండి ఒక పదనాన్ని నేర్చుతారో, అతడు దానిని పఠించిన ప్రతిసారీ నేర్పినవానికి పుణ్యం లభిస్తుంది.</p>
---	--

<p>ఖుర్ఆన్ పారాయణం పుణ్యాలు</p>	<p>ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారు ఇలా ఉద్బోధించారు: ఎవరు అల్లాహ్ గ్రంథంలోని ఒక అక్షరం చదువుతారో అతనికి ఒక పుణ్యం లభిస్తుంది, ఆ పుణ్యం యొక్క పరిణామం పది రెట్లు ఉంటుంది. (తిర్మిజి)</p>
--	---

❖ ఇబ్దు రజబ్ రహిమహుల్లాహ్ ఇలా వివరించారు: ప్రతి సత్కార్యానికి బదులు ప్రసాదించబడే ఒక పుణ్యాన్ని హెచ్చించి పది రెట్లు చేయడం తప్పనిసరిగా జరిగే విషయమే. ఎందుకంటే ఖుర్ఆనులోని ఈ ఆయతు దానికి సాక్ష్యాధారం. **సత్కార్యం చేసినవాని సత్కార్యానికి పదిరెట్ల పుణ్యాలు లభిస్తాయి.** (అన్ఆమ్ 6:160). అయితే పది కంటే ఎక్కువ ప్రసాదించడం అనేది అల్లాహ్ తాను కోరిన వారి విషయంలో జరుగుతుంది - ఏడువందల వరకు లేదా అంత కంటే ఎక్కువగా కూడా ఉండవచ్చు. దీనికి మొదటి కారణం అల్లాహ్ దయ, కారుణ్యం అయితే, తర్వాత కారణం అల్లాహ్ యొక్క భయభీతులు మరియు శ్రద్ధాభక్తులతో దీర్ఘాలోచన చేస్తూ, సారాన్ని గ్రహిస్తూ, చదవడం.

<p>ఖుర్ఆన్ అభ్యాసం, కంఠస్థం & పారాయణంలో ప్రావీణ్యత సంపాదించే వారి ఘనత</p>	<p>ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ప్రవచించారు: ఖుర్ఆన్ ను కంఠస్థం చేసి, దానిని పఠించే వ్యక్తి పోలిక ఎలాంటిదంటే అతను గౌరవనీయులు, పుణ్యాత్ములైన దైవదూతల సాంగత్యంలో ఉంటాడు. మరెవరయితే మరీ కష్టంగా ఉన్నా కూడా ఖురాన్ ను చదువుతూ ఉంటాడో, అతనికి రెట్టింపు పుణ్యాలు లభిస్తాయి. (బుఖారి, ముస్లిం). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా బోధించారు: సాహిబ్ ఖుర్ఆన్ (అంటే ఖుర్ఆన్ చదివి, దానిని అమలు చేసేవాడు) తో ఇలా అనబడుతుంది: ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేస్తూపో, పై పైకి ఎక్కుతూ పో, ఇహాలోకంలో ఎంత బాగా పారాయణం చేస్తూ ఉంటేవో అలాగే పారాయణం చేస్తూ పో, నీవు ఎన్ని ఆయతులు చదివి ఆగిపోతావో ఆ అంతస్థు వరకు నీవు పైకి ఎక్కుతావు. (తిర్మిజి).</p>
--	--

❖ **అల్ ఖుత్తాబీ** రహిమహుల్లాహ్ ఇలా వివరించారు: స్వర్గంలో ఎన్ని మెట్లున్నాయో అన్ని ఆయతులు ఖుర్ఆన్లో ఉన్నాయి. సాహిబ్ ఖుర్ఆన్ తో ఇలా అనబడును: "ఖుర్ఆనులోని ఎన్ని ఆయతులు నీవు పఠించగలుగుతావో అన్ని మెట్లు ఎక్కుతూ పో". ఎవరు ఖుర్ఆన్ మొత్తం పఠిస్తాడో అతను స్వర్గంలోని చివరి మెట్లుకు

చేరుకుంటాడు. ఎవరు ఒక భాగం పరిస్థాడో దానికి సమాన సంఖ్య వరకు మెట్టిక్కుతాడు. పరనం సాగిన మేరకే అతని పుణ్యం ఉంటుంది.

<p>తమ సంతానానికి ఖుర్ఆన్ నేర్పేవారి ఘనత</p>	<p>ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు : ఎవరు ఖుర్ఆన్ నేర్చుకొని, దానిని చదువుతూ ఉండి, దానిని ఆచరిస్తాడో ప్రళయదినాన అతని తల్లిదండ్రులకు కాంతి కిరీటం ధరించబడుతుంది, దాని వెలుతురు సూర్యుని కాంతి వలే ఉంటుంది. అప్పుడు అతని తల్లిదండ్రులకు రెండు దుస్తులు ధరించ బడతాయి, వాటి విలువ ఎంతంటే మొత్తం ప్రపంచ సంపదనంతా జమ చేసినా దానిని కొనలేరు. అప్పుడు వారు ఈ దుస్తులు మాకెందుకు తోడిగించారని అడుగుతారు. మీరిద్దరు మీ సంతానానికి ఖుర్ఆన్ నేర్పించినందుకు అని వారికి సమాధానం దొరుకుతుంది. (హాకిం).</p>
<p>సాహెబె ఖుర్ఆన్ కోరకు ఖుర్ఆన్ సిఫారసు చేస్తుంది</p>	<p>ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు: ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేయండి, నిశ్చయంగా అది ప్రళయదినాన తన సాహెబుల (చదివి, ఆచరించేవారి) గురించి సిఫారసు చేస్తుంది. (ముస్లిం) ఇంకా ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు: ఉపవాసం మరియు ఖుర్ఆన్ ప్రళయ దినాన తనను ఆచరణలో పెట్టిన వారి గురించి సిఫారసు చేస్తాయి. (అహ్మద్, హాకిం)</p>
<p>ఖుర్ఆన్ పారాయణం & అభ్యాసం కొరకు ఒకచోట కార్పొవడం లోని పుణ్యాలు</p>	<p>ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: ఎవరైనా కొందరు అల్లాహ్ గృహాల్లోని ఒక గృహంలో కార్పొని అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని పారాయణం చేస్తూ, దాని బోధనలు తెలుసు కుంటారో, వారిపై శాంతి, కారుణ్యం ఆవతరిస్తుంది, దైవదూతలు చుట్టు ముడతారు మరియు అల్లాహ్ తన వద్ద ఉన్నవారి ముందు వారి గురించి ప్రస్తావిస్తాడు. (అబూదావూద్).</p>

➤ **ఖుర్ఆన్ పారాయణ నియమనిబంధనలు :**

<p>ఖుర్ఆన్ పారాయణంలో పాటించ వలసిన మర్యాదలు</p>	<p>ఇబ్దు కసీర్ రహీమహుల్లాహ్ కొన్ని పద్ధతులను ప్రస్తావించారు, వాటిలో కొన్ని: ఖుర్ఆన్ ను ముట్టుకునే ముందు మరియు పారాయణం చేసే ముందు; వుదూ చేసుకోవాలి, మిస్సాక్ చేయాలి, మంచి దుస్తులు ధరించాలి, ఖిల్జా దిశలో కార్పొవాలి. ఆవలింపు వచ్చినప్పుడు పారాయణం ఆపాలి. అత్యవసర విషయం మాట్లాడ వలసిన వచ్చినప్పుడు తప్ప పారాయణం ఆపకూడదు. నోటితో పరిస్థూ మనస్సు ఎక్కడో ఉండకూడదు. అల్లాహ్ వాగ్దానం (శుభవార్త) ఆయతులు చదువు తున్నప్పుడు ఆగి, దానిని అల్లాహ్ తమకూ ప్రసాదించాలని దుఆ చేయాలి. హెచ్చరింపు ఆయతు చదువు తున్నప్పుడు ఆగి, ఆ ఆపదల నుండి శరణు కోరాలి. ఖుర్ఆన్ తెరచి వదిలేయకూడదు. దానిపై మరేదీ పెట్టకూడదు. పారాయణం చేసేవారు ఒకరిపై ఒకరు పోటీ పడుతూ స్వరాన్ని</p>
---	---

	పెంచకూడదు. బాజారుల్లో, అల్లరిగా ఉన్న చోట ఖుర్ఆన్ చదవకూడదు.
ఖుర్ఆన్ పారాయణ విధానం	ఖుర్ఆన్ పారాయణం & నమాజుల్లో తనకు మాత్రమే వినపడేలా ఇతరులకు అంతరాయం కలగకుండా నోటితో ఉచ్చరిస్తూ పఠించాలి, అలా చదవకుంటే అతను ఖుర్ఆన్ పఠించిన వారిలో లెక్కించబడడు. పారాయణలో ఆగి ఆగి నెమ్మదిగా చదవాలి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పారాయణం ఎలా ఉండేది అని అనస్ రజియల్లాహు అన్లు ను అడిగి నప్పుడు ఆయనిలా సెలవిచ్చారు: ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం దీర్ఘంగా చదివేవారు: బిస్మిల్లాహిర్హామిర్హామిర్హామి పఠిస్తున్నప్పుడు, బిస్మిల్లాహి ను దీర్ఘం తీస్తూ పఠించే వారు, అర్హామిన్ నూ దీర్ఘం తీస్తూ పఠించేవారు, అర్హామిన్ నూ దీర్ఘం తీస్తూ పఠించేవారు. (బుఖారి).
పారాయణ పరిమాణం	ప్రవక్త సహచరులు ప్రతి రోజు కొంత భాగం చదువుతూ ఉండేవారు. ఏడు రోజులకంటే తక్కువ రోజుల్లో ఖుర్ఆన్ పఠనం పూర్తి చేసేవారు కాదు. ఎందుకంటే మూడు రోజుల కంటే తక్కువ రోజుల్లో పూర్తి ఖుర్ఆన్ చదవడం వారించబడినది.
కంఠస్థం చేసిన దాన్ని పఠించడం	కంఠస్థం చేసి ఉన్న వ్యక్తి దాని ఆయతులపై దీర్ఘాలోచన చేస్తూ, దాని సారాన్ని గ్రహిస్తూ, ఏకాగ్రతతో ఖుర్ఆన్ చూడకుండా తన జ్ఞాపకశక్తితో పఠించగలిగితే, అది ఖుర్ఆన్ చూసి చదివేకంటే ఉత్తమం. ఖుర్ఆన్ చూసి చదవడం మరియు కంఠస్థం చేసిన దానిని చూడ కుండా పఠించడం రెండూ సమానమైనప్పుడు ఖుర్ఆన్ లో చూసి చదవడం ఉత్తమం.

ధర్మాజ్ఞ: సోదరా! నీవు ఎక్కువ సమయం ఖుర్ఆన్ పారాయణంలో గడిపే ప్రయత్నం చేయి. ఓ నిర్ణీత ఖుర్ఆన్ పరిమాణాన్ని నిర్ణయించుకో, ప్రతి రోజు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ వదలకుండా కనీసం అంత ఖుర్ఆన్ పరిమాణాన్ని చదివే ప్రయత్నం చేయి. అంటే పది పేజీలు చదవాలని నిర్ణయించుకుంటే, ప్రతిరోజు ఆ పది పేజీలు తప్పకుండా చదువుతూ ఉండు. ఒకేసారి ఎక్కువ సేపు చదివే దాని కంటే ప్రతిరోజు కొంత భాగం చదవడం ఉత్తమం. మరచిపోయి లేదా అలసట వల్ల ఏ రోజైనా ఆ నిర్ణీత భాగం చదవ లేకపోతే, మరుసటి రోజు దానిని చదువు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: ఏ వ్యక్తి అయితే తాను ప్రతిదినం రాత్రిపూట ఆనవాయితీగా చేసే ఆరాధనను పూర్తిగా లేక అందులో కొంత భాగాన్ని పూర్తి చేయకుండా నిద్రపోయి, (మరుసటి రోజు) ఫజ్లీ నమాజు నుంచి జోహార్ నమాజు లోపల - దానిని ఎప్పుడు నెరవేర్చినా, దానిని అతడు క్రితం రాత్రి నెరవేర్చినట్లుగానే నమోదు చేయబడుతుంది. (ముస్లిం). ఖుర్ఆన్ విడనాడే మరియు మరచి పోయే వారిలో చేరకు, అది ఏ విషయం లోనైనా సరే: ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేయడం లేదా నెమ్మది నెమ్మదిగా చదవడం లేదా దానిపై దీర్ఘాలోచన చేయడం లేదా దానిని ఆచరించడం లేదా దానితో స్వస్థత పొందడం ఇలా ఏ రూపంలో ఆచరిస్తున్నా దానిని (నిరంతరం కొనసాగించు) మధ్యలో వదలకు.

1- సూరతుల్ ఫాతిహా¹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ① الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ② الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③
 مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤ أِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
 ⑥ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

① **బిస్మిల్లా² హిర్రహ్మా నిర్హీం**³: దీని భావార్థం ఏమిటంటే అనంత కరుణామయుడు, అపార కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో ఆరంభిస్తున్నాను.

② **అల్ హందుల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్**⁴: సర్వ గుణవిశేషాలతో ఆయనకే అన్ని రకాల ప్రశంసలు, కృతజ్ఞతలూను.

③ **అర్హ్మానిర్హీం (అర్హ్మానిర్హ్మాని)**: ఆయన కారుణ్యం సర్వస్పృష్టిలో వ్యాపించి ఉంది. (అర్హ్మానిర్హ్మాని): దైవవిశ్వాసులకు వర్తించే ఆయన కారుణ్యం. ఇవి రెండూ అల్లాహ్ దివ్యనామాలు.

④ **మాలిక్ యామిద్దీన్** ఆ ఏకైక పరమ పవిత్రుడు మాత్రమే అంతిమ తీర్పుదినానికి అధిపతి, అదే కర్మల ఫలితం ప్రసాదించబడే దినం.

⑤ **ఇయ్యాక నఅలీబుదు వఇయ్యాక నస్తకాన్** నిశ్చయంగా మేము ఆరాధన నీ ఒక్కనికే ప్రత్యేకిస్తాం. మా వ్యవహారాలన్నింటిలో కేవలం నీ ఒక్కనితో మాత్రమే సహాయం అర్థిస్తాము. సర్వ కార్యాలు / వ్యవహారాలు నీ చేతిలోనే ఉన్నాయి, వేరెవ్వరూ అణవంత కూడా అధికారం కలిగి లేరు. మనిషి వేడుకోలు, సహాయార్థన, జిబహ్ (ఖుర్బానీ ఇవ్వడం), తవాఫ్ (కాబా గృహం ప్రదక్షిణ) లాంటి ఆరాధనలలో ఏ ఒక్కటి కూడా అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవరికైనా చెయ్యడం సమంజసం కాదన్న నిదర్శనం ఈ ఆయతులో ఉన్నది. అల్లాహ్ ను వదిలి ఇతరుల మీద ఆధారపడే, నమ్మకం ఉంచే లాంటి రోగాలకు ఇది చికెత్తు.

¹. దివ్యఖుర్ఆన్ ఆరంభం ఈ సూరా (అధ్యాయం)తో మొదలవుతున్నది గనక దీనికి ఫాతిహా అనే పేరు పెట్ట బడింది. దీని మరో పేరు 'మసానీ' (అంటే తరుచుగా పఠించబడేది), ఎందుకంటే ఇది నమాజులోని ప్రతి రకాతులో పఠించ బడుతుంది. ఇవి రెండే గాక ఈ సూరాకు ఇంకా అనేక పేర్లున్నాయి.

². (అల్లాహ్): శుభాలుగల, మహోన్నతమైన పరమ ప్రభువు సర్వనామమే ఈ అల్లాహ్ నామం, ఆయన తప్ప సత్యమైన ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు. ఇది ఆయన ప్రత్యేక నామం. ఆయనను తప్ప మరెవ్వరినీ ఈ పేరుతో పిలవకూడదు, ఇతరులెవ్వరికీ ఈ పేరు పెట్ట కూడదు.

³. (అర్హ్మానిర్హ్మాని): అనంత కరుణామయుడు, అతని కారుణ్యం మొత్తం స్పృష్టిలో వ్యాపించి ఉంది.

(అర్హ్మానిర్హ్మాని): ప్రత్యేకంగా విశ్వాసులపై కరుణ చూపేవాడు. ఈ రెండూ అల్లాహ్ పేర్లు, ఇవి రెండూ అల్లాహ్ కారుణ్య గుణాన్ని, ఆయన మహోన్నత స్థాయికి తగినట్లుగా రుజువు చేస్తున్నాయి.

⁴. రబ్ అనే పదంతో అల్లాహ్ ను సంబోధిస్తున్నప్పుడు, ఆ పదంలో "ప్రభువు, యజమాని, పాలకుడు, పోషకుడు, సంరక్షకుడు, నియంత్రించేవాడు" అనే అర్థాలన్నీ వస్తాయి. కేవలం ఆయన ఒక్కడే ప్రశంసలకు అర్హుడు. ఎందుకంటే ఆ పరమపవిత్రుడే సర్వస్పృష్టిని ఉనికిలోనికి తీసుకు వచ్చాడు, సృష్టి అవసరాలు తీర్చుతున్నాడు, అపరిమిత అనుగ్రహాలను సృష్టించేటకీ ప్రసాదిస్తున్నాడు, అలాగే తన సన్నిహిత దాసులకు దైవవిశ్వాసం మరియు సత్కార్యాల మార్గదర్శకత్వంతో అనుగ్రహిస్తున్నాడు.

⁵. తమ నమాజుల్లోని ప్రతి రకాతులో ఈ ఆయతును పఠించడం అనేది ముస్లింలకు పరలోక దినాన్ని గుర్తుకు తెస్తుంది, సత్కార్యాలు చేయమని ప్రోత్సహిస్తుంది అలాగే దుష్కార్యాలు, చెడుల నుండి దూరంగా ఉంచుతుంది.

❖ **ఇస్లాం నిస్సారాల్ ముస్లికి** మాకు సన్మార్గం చూపు, నీ వద్దకు చేరుకునే వరకు దానిపై స్థిరంగా ఉండు, అనగా ఇస్లాం మార్గం. ఈ ఇస్లాం మార్గమే అల్లాహ్ ప్రసన్నతకు, స్వర్గానికి చేర్పించే సుప్రమైన దారి, దాని వైపు సందేశవారుల్లో చిట్టచివరివారైన అంతిమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆహ్వానించారు. దీనిని నిలకడగా అనుసరించడమే జనుల వద్ద ఉన్న ఏకైక ఉత్తమ మైన మార్గం, ఇది తప్ప మరే మార్గం లేదు..

❖ **సిరాతల్లజీన అన్అవు అలైహి గైరిల్ మర్దుబి అలైహి వలద్దాల్లీన్** నీవు అనుగ్రహించిన ప్రవక్తల, సత్యవంతుల, అమరవీరుల మరియు పుణ్యాత్ముల మార్గం, వారే మార్గధర్మకత్తం పొందినవారు మరియు నిలకడగా అనుసరించినవారు. ఎవరైతే నీ ఆగ్రహానికి గురయ్యారో, వారి మార్గంలో మమ్ముల్నీ చేర్చకు, వారు సత్యధర్మాన్ని తెలుసుకున్నప్పటికీ దానిని ఆచరించలేదు. వారే యూదులు, మరియు అలాంటి వారి విధానంపై ఉన్నవారు.

'దాల్లీస్': మార్గ భ్రష్టులై వారు, దారి తప్పిన వారు. వారు క్రైస్తవులు మరియు క్రైస్తవుల పద్ధతిని అనుసరించినవారు.

ఈ దుఆలో సత్యతిరస్కారం, అజ్ఞానం మరియు మార్గభ్రష్టులలాంటి రోగాల నివారణ ఉంది. మొత్తం అనుగ్రహాల్లో ఇస్లాం అనుగ్రహం అతిగొప్పది అన్న సూచన ఉంది. ఎవరు సత్యాన్ని, ధర్మాన్ని ఎంత ఎక్కువగా తెలుసుకొని, ఎంత ఎక్కువగా దానిని అనుసరిస్తాడో ఆ వ్యక్తి రుజుమాగ్నంపై ఉన్నవాడు. ప్రవక్తల తర్వాత అంతిమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సహచరులు మొత్తం ప్రజల్లోకల్లా ఎక్కువగా సన్మార్గంపై ఉన్నారనడంలో సందేహం లేదు. ఈ విధంగా ఈ ఆయతు వారి ఘనతను, వారి గొప్ప స్థానాన్ని చాటుతుంది. సూరె ఫాతిహా పఠించే వ్యక్తి చివరిలో ఆమీన్ అనడం అభిలషణీయం. ఓ అల్లాహ్ నువ్వు అంగీకరించు అని దాని అర్థం. ధర్మవేత్తల ఏకాభిప్రాయం ప్రకారం అది సూరతుల్ ఫాతిహాలోని భాగం కాదు. అందుకే అది ఖుర్ఆనులో వ్రాయబడలేదు, దీనిపై ఇస్లామీయ పండితులందరూ ఏకీభవించారు.

58- సూరతుల్ ముజాదలా

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ

تَحَاوَرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

❖ అల్లాహ్ నిశ్చయంగా ఖాలా బిన్నె సాలబా రదియల్లాహు అన్నా మాట విన్నాడు, ఆమె తన భర్త అయిన జేస్ బిన్ సామిత్ రదియల్లాహు అస్తు గురించే మాట్లాడడానికి వచ్చింది. అతను ఆమెకు 'జిహాద్' ఇచ్చాడు, అంటే 'నీవు నాకు నా తల్లిలాంటి దానివి' అని అన్నాడు. (అజ్ఞాన కాలంలోని ఆచారం ప్రకారం) దీని భావం ఏమిటంటే: ఇక వారిరువురూ భార్యాభర్తలుగా జీవించలేరు. అయితే ఈ సమస్య పరిష్కరింప బడాలని ఆమె అల్లాహ్ తో మొరేపిట్టు కుంటుంది. అప్పుడు మీరిద్దరి మాటలు, ఆమె మీతో వాదులాడటాన్ని అల్లాహ్ విన్నాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రతి మాటను వినువాడు, ప్రతి వస్తువును చూచువాడు, ఏదీ ఆయనకు తెలియకుండా జరుగదు.

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِمَّنِيسَابِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي
وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَرُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ غَفُورٌ ۝
يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَابِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحَرِيرُ رَقِيَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا
ذَلِكَ تَوْعظُونَ بِهِ ۝ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فِإِطَاعُ سِتِّينَ مِسْكِتًا ذَلِكَ

لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَلِكَ حُدُودَ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ①

① ఎవరైతే తమ భార్యలకు 'జిహార్' చేస్తారో, అంటే భర్త తన భార్యతో నీవు నాకు నా తల్లి లాంటి దానివి అనడం ద్వారా నికాహ్ సంబంధం తెగిపోయిందని భావిస్తారో, వాస్తవానికి అల్లాహ్ పట్ల అవిధేయత పాటించారు, ధర్మ వ్యతిరేకతకు పాల్పడ్డారు. వారి భార్యలు వాస్తవానికి వారి తల్లులు కాజాలరు, వారు వారి భార్యలే, ఎవరైతే వారిని కన్నారో వారే అసలైన తల్లులు. ఈ 'జిహార్' చేసేవారు అసత్య మాటను, ఓ చెడ్డ పలుకును పలుకుతున్నారు, అందులో ఏ మాత్రం నిజం లేదు. ఇలాంటి ధర్మ వ్యతిరేకతకు పాల్పడినవారు సత్యమైన తొబా చేస్తే నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమించేవాడు.

② ఎవరైతే 'జిహార్' చేసి తమ భార్యలను తమపై నిషేధించుకుంటారో, మళ్ళీ తమ మాటను వాపసు తీసుకొని, తమ భార్యలను కలుసుకోవాలని అనుకుంటారో, అలాంటి భర్తలు జిహార్ చేసి నిషేధ పరుచు కున్నందుకు పరిహారం చెల్లించాలి, అది: జిహార్ చేసిన భార్యను కలుసుకునే ముందే విశ్వాసి అయిన ఓ స్త్రీ బానిసకు లేదా మగబానిసకు స్వచ్ఛ ప్రసాదించాలి. మీలో జిహార్ చేసిన వారి కొరకు ఇదే అల్లాహ్ ఆదేశం. దీని గురించి మీకు ఇలా ఉపదేశం చేయబడుతున్నది. ఓ విశ్వాసులారా! ఇక ముందు మీరు జిహార్ చేయకూడదని, అబద్ధపు మాటలు పలక కూడదనీ. ఒకవేళ ఇలాంటి దానికి పాల్పడితే దానికి తగిన పరిహారం చెల్లించాలని, ఇక మళ్ళీ అలాంటి దానికి పాల్పడకూడదని ఆదేశించబడింది. మీ కార్యాలలో ఏదీ అల్లాహ్ నుండి గుప్తంగా లేదు. ఆయన దానిపై మీకు ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు.

③ స్వచ్ఛ ప్రసాదించడానికి ఎవరి వద్దనైనా బానిస లేనప్పుడు, భార్యను కలుసుకోక ముందు నిరంతరం రెండు మాసాల ఉపవాసాలు పాటించడం వీధిగావింప బడింది. ఏదైనా ధార్మిక కారణం వల్ల లేదా ఎవరికైనా ఈ ఉపవాసాలు ఉండే శక్తి లేనిచో, అరవై మంది పెదలకు కడుపు నిండా బోజనం పెట్టాలి. జిహార్ కు సంబంధించిన ఆజ్ఞలు మీకింత స్పష్టంగా తెలుప డానికి కారణం - మీరు అల్లాహ్ ను సత్యంగా నమ్మాలని, ఆయన ప్రవక్తను అనుసరించాలని, అల్లాహ్ మీకు తెలిపిన ధర్మపరమైన విషయాలను మీరు తెలుసుకోవాలని, ఇంకా అజ్ఞానకాలంలో మీరు పాటిస్తూ వచ్చిన వాటిని విడనాడాలని అల్లాహ్ యొక్క ఆదేశాలు. కాబట్టి ఈ అల్లాహ్ ఆజ్ఞలు, హద్దులను అతిక్రమించకండి, ఇలా చేసిన వారికి కఠినశిక్ష ఉంటుంది.

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كَيْتُومًا كَمَا كَبَيْتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَوَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ④
 عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑤
 فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَاِعُهُمْ وَلَا يَحْتَسِبُ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ آيِنٌ مَا كَانُوا ثُمَّ يَنْبِئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑥

④ ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకిస్తున్నారో, వారిద్దరి ఆదేశాలకు భిన్నంగా ప్రవర్తిస్తున్నారో, నిజానికి అలాంటివారే అవహిళన చేయబడతారు, అవమానం పాలవుతారు. పూర్వ జాతులు ఇలాంటి వ్యతిరేకత చూపి, దాని ప్రతి ఫలాన్ని అనుభవించాయి. నిశ్చయంగా స్పష్టమైన ఆయతులు, నిదర్శనాలు అవతరింపజేశాం. ఈ దివ్యసూచనలు, నిదర్శనాలు తిరస్కరించే వారికి నరకంలో ఎంతో అవమానకరమైన కఠినశిక్ష ఉంది.

⑤ ఓ ప్రవక్తా! ప్రళయదినం గురించి ప్రస్తావించు, అదే మృతులందరూ మరోసారి లేపబడే రోజు, ఒక మైదానంలో పూర్వీకులను, తర్వాత తరాలనూ అల్లాహ్ జమ చేస్తాడు. వారు చేసిన మంది,

చెడులు గురించి తెలియ జేస్తాడు. వాటన్నిటినీ సురక్షిత దివ్యఫలకం (లోహ మహ్నూక్ష)లో లిఖించి ఉంచాడు. అలాగే వారి కర్మఫలాలలో భద్రపరిచాడు, దానిని వారు మరచి పోయి ఉన్నారు. అల్లాహ్ ప్రతి దానికీ సాక్షిగా ఉన్నాడు, ఆయనకు తెలియనది ఏదీ లేదు.

అల్లాహ్ కు భూమ్యాకాశాల్లోని ప్రతి దాని గురించి బాగా తెలుసన్న విషయం నీకు తెలియదా? ఆయన సృష్టిలో ఏ ముగ్గురు రహస్యంగా మాట్లాడుకున్నా తన జ్ఞానం మరియు గ్రాహ్యం ద్వారా వారిలో నాల్గవవాడుగా ఉంటాడు. ఐదుగురు రహస్యంగా మాట్లాడుకున్నా ఆరోవారుగా అల్లాహ్ ఉంటాడు. పైన పేర్కొన్న సంఖ్య కన్నా ఎక్కువగా లేదా తక్కువగా ఎంతమంది ఎక్కడా ఉన్నా సరే ఆయన తన జ్ఞానంతో వారితో ఉంటాడు, వారి ఏ విషయమూ ఆయనకు తెలియకుండా ఉండదు. వారు ఏ మంచి చేసినా, చెడు చేసినా ప్రళయదినాన వారికి తెలియ జేస్తాడు, దానికీ ప్రతిఫలమిస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వమూ ఎరిగినవాడు.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَبَّهُونَ
بِالْآثِمِ وَالْعَادُونَ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحْيِكَ بِهِ
اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ
يَصَلُونَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ① يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّوْا
بِالْآثِمِ وَالْعَادُونَ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَجَّوْا بِالْبِرِّ وَالَّتَّقْوَى وَأَتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ② إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَلَيْسَ بِضَارِهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ③

విశ్వాసుల మనస్సుల్లో అనుమానం కలిగించే విధంగా రహస్యమంతనాలు జరపటం నుండి వారించ బడిన యూదులను ఓ ప్రవక్తా! మీరు చూడటం లేదా? వారు వారిపబడిన దానికే మళ్ళీ పాల్పడు తున్నారు. వారు పాపం, అత్యాచారం, ప్రవక్త పట్ల అవిధేయతల కుతంతాలకు సంబంధించి రహస్య మంతనాలు జరుపుతున్నారు. ఇంకా వారు ఏదైనా పనితో మీ వద్దకు వచ్చినప్పుడు, అల్లాహ్ మీ కొరకు తెలిపిన సలాం పదాలకు భిన్నమైన పదాలతో మీకు సలాం చేస్తున్నారు. అయితే వారు 'అస్మాము అల్లైక' అంటే నీవు చనిపోవుగాక అని అంటారు. ఇంకా మనస్సులో ఇలా అనుకుంటారు: ముహమ్మద్ ఒకవేళ సత్యప్రవక్త అయితే మేము ఫలికే ఈ పదాలకు బదులుగా అల్లాహ్ మమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షించడం లేదు? వారికి నరకం చాలు, వారు అందులో ప్రవేశిస్తారు, నరకాగ్ని యాతనను పొంది తీరుతారు. అది చాలా చెడ్డ స్థలం.

అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను సత్యంగా నమ్మిన ప్రజలారా! మరియు ఆయన ధర్మాన్ని పాటించిన ప్రజలారా! మీరు పరస్పరం ఏదైనా రహస్యంగా మాట్లాడ దలుచుకుంటే, ఏ మాటల ద్వారా అయితే పాపంలో పడే అవకాశం ఉందో, లేదా ఇతరులపై ద్వారా సరిగణించబడే అవకాశం ఉందో, లేదా ప్రవక్తకు వ్యతిరేకంగా ఉండే అవకాశం ఉందో తీలాంటి మాటలు మాట్లాడకండి. ఎందులోనైతే మేలు, విధేయత మరియు పరోపకారం ఉంటుందో అలాంటి సమాలోచనలు మాత్రమే జరపండి. ఆయన ఆజ్ఞా పాలన చేస్తూ, వ్యతిరేకతకు దూరంగా ఉంటూ అల్లాహ్ కు భయపడండి. మీ సర్వోచరణాలు మరియు మాటలు కేవలం ఆయన పైనునేక మరలుతాయి, ఆయన వాటిని లెక్కించి, తగిన ఫలితం ప్రసాదిస్తాడు.

పాపం, అత్యాచారాలకు సంబంధించిన రహస్య సమాలోచనలు పైతాన ప్రేరేపణల వల్ల జరుగు తాయి. విశ్వాసుల మనస్సులకు బాధ కలిగించాలని అతడే వారి కొరకు ఆ మాటల్ని ఆకరణీయంగా చూపించి, వాటికి పాల్పడేలా చేస్తున్నాడు, అయితే వాడు అల్లాహ్ అనుమతే, అభీష్టం లేనిదే విశ్వాసులకు ఏ హానీ కలిగించలేదు. విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీద నమ్మకం కలిగి ఉండాలి.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ

اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ اٰنْشُرُوْا فَاَنْشُرُوْا يَرْفَعُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا مِنْكُمْ وَالَّذِيْنَ
اَوْتُوْا الْعِلْمَ دَرَجٰتٍ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿١١﴾

11 అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తా సత్యమని నమ్మిన విశ్వాసులారా! ఆయన ధర్మాన్ని పాటించేవారా! సభల్లో మీరు దగ్గరగా (ఇతరులకు కూర్చునే అవకాశం ఉండేలా) కూర్చోండిని చెప్పబడినప్పుడు మీరు ఎడంగా కూర్చోండి, దానికి బదులుగా అల్లాహ్ మీ కొరకు ఇహపరాలను విశాలం చేస్తాడు. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మీ సభల నుండి లేచిపోండి అని మీ మేలుకై చెప్పబడినప్పుడు, మీరు లేవండి. అల్లాహ్ మీలో విశ్వాసులైన మరియు చిత్తశుద్ధి కలిగి ఉన్నవారి స్థానాల్ని ఉన్నతం చేస్తాడు, అలాగే మీలో విద్యావంతులైన వారి స్థానాలను పుణ్యాల రీత్యా మరియు తన సంతుష్ట రీత్యా పెంచుతాడు. అల్లాహ్ కు మీ కర్మల గురించి అతి సూక్ష్మంగా తెలుసు, ఆయన ముందు వాటిలో ఏది దాగి లేదు. ఆయనే వాటికి ఫలం ఇచ్చువాడు.

ఈ ఆయతులో ధర్మవేత్తల గౌరవం, వారి ఘనత మరియు వారికి గల ఉన్నత స్థానాలను సూచించడం జరిగింది.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِذَا نَجَيْتُمُ الرَّسُوْلَ فَقَدِمُوْا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰتِكُمْ صِدْقَةً ذٰلِكَ
خَيْرٌ لَّكُمْ وَاَطْهَرُ فَاِنْ لَمْ تَجِدُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٢﴾ ءَاَسْفَقْتُمْ اَنْ تَقْدِمُوْا
بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰتِكُمْ صِدْقَةً فَاِذْ لَمْ تَفْعَلُوْا وَتَابَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ
وَءَاتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ ۗ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٣﴾

12 అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను సత్యంగా నమ్మిన వారలారా! మరియు ఆయన ధర్మాన్ని పాటించిన వారలారా! మీరు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లెహి వసల్లతో రహస్యంగా మాట్లాడదలిస్తే, ముందుగా అక్కరగలవారికి ఏదో కొంత దానం చేయండి, అందులో పుణ్యం మరియు పాపాల నుండి మనసుల విముక్తి మరియు పరిశుభ్రత ఉంది గనక అది మీకు మేలు చేస్తుంది. ఒకవేళ దానం చేసే స్థోమత మీకు లేకుంటే పర్యా లేదు, ఎందుకనగా నిశ్చయంగా అల్లాహ్ విశ్వాసులైన దాసులను ఎక్కువగా క్షమించేవాడు, కనికరించేవాడు.

13 ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లెహి వసల్లతో రహస్యంగా సమాలచన జరిపే ముందు దానం చేయడం ద్వారా మీరు బీదవారై బోతారని భయపడ్డారా? మీకు ఆదేశించబడిన దానిని మీరు పాటించలేకపోతే, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మన్నిస్తాడు, మీరు (దానం చేసే ఆజ్ఞ) పూర్తి చేయలేయినా పర్యాలదని తెలిపాడు, అయితే నమాజు స్థాపించండి, విధిదానం చెల్లించండి, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ఆజ్ఞాపాలనలో సదా నిలకడగా ఉండండి. అల్లాహ్ మీ కర్మల గురించి సూక్ష్మంగా ఎరిగినవాడు, వాటి ఫలితం ఇచ్చువాడు.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مَّا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ
وَيَحْلِفُوْنَ عَلَى الْكٰذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿١٤﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا اِنَّهُمْ
سَاءَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٥﴾ اتَّخَذُوْا اٰيٰتِنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِיןٌ ﴿١٦﴾ لَنْ نُّغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا
اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمِيْعًا
فَيَحْلِفُوْنَ لَهُ ۗ كَمَا يَحْلِفُوْنَ لَكُمْ وَيَحْسَبُوْنَ اَنْهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ۗ اَلَا اِنَّهُمْ هُمُ
الْكٰذِبُوْنَ ﴿١٨﴾ اَسْتَحٰوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰنُ فَاَنْسٰهُمْ ذِكْرُ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ حِزْبُ

الشَّيْطَانُ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

14 యూదులతో స్నేహం పెంచుకుని, వారితో స్నేహ మంతనాలు జరుపు తున్న మునాఫీఖులను (కపట విశ్వాసులను) మీరు చూడలేదా? నిజానికి మునాఫీఖులు ముస్లింలలోని వారూ కారు, యూదులలోని వారూ కారు. అయినా వారు తాము ముస్లింలని, మీరు ప్రవక్తని ప్రమాణాలు చేస్తున్నారు, వారు దేనిపై ప్రమాణం చేస్తున్నారో దానిపై వారు సత్యం మీద లేరన్నది వారికి సయితం తెలుసు.

15 అల్లాహ్ ఈ మునాఫీఖుల కొరకు చాలా కఠినమైన శిక్ష తయారు చేసి ఉండాడు, మునాఫీఖితో (కపటవిశ్వాసం) మరియు అసత్య ప్రమాణాలు లాంటి చాలా చెడ్డ కార్యాల చేస్తున్నారు.

16 తమ సత్యతెరస్కారానికి బదులుగా హత్య చేయ బడకుండా, ముస్లింలు వారితో యుద్ధం చేయకుండా మరియు వారి సొమ్మును (యుద్ధప్రాప్తిగా) తీసుకో కుండా ఉండడానికి మునాఫీఖులు తమ అసత్య ప్రమాణాలను ధాటిగా చేసుకుంటున్నారు. ఈ కారణంగా వారు తమను తాము మరియు ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గమైన ఇస్లాం నుండి ఆపు తున్నారు. అందుకు వారికి నరకంలో అవమానకర మైన యాతన ఉంది. వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తపై విశ్వాసం చూపక అహంకారానికి పాల్పడినందుకు మరియు ఆయన దారి నుండి ఆపినందుకు తగిన ప్రతిఫలం అది.

17 మునాఫీఖులకు వారి సంపద, సంతానాలు అల్లాహ్ శిక్ష నుండి ఏ మాత్రం యిడుకోలేవు. వారు నరకవాసులు. వారు నరకంలో ప్రవేశిస్తారు. అందులో కలకాలం ఉంటారు, అందులో నుండి బయట పడలేరు. అల్లాహ్ ధర్మం నుండి ప్రజల్ని తమ మాటల ద్వారా, చేపుల ద్వారా ఆపే వారందరికీ ఈ శిక్ష ఉంటుంది.

18 అల్లాహ్ ప్రళయదినాన మునాఫీఖులను వారి సమాధుల నుండి లేపి సజీవం చేస్తాడు, అప్పుడు వారు విశ్వాసులమని ప్రమాణాలు చేస్తారు, ఓ విశ్వాసులారా! ఎలాగైతే ఇహలోకంలో మీతో ప్రమాణాలు చేసివారో, అలా చేయడం వారికి అల్లాహ్ వద్ద ఏదైనా ప్రయోజనం చేకూరుస్తుందని భావిస్తారు, ఎలాగైతే ఇహలోకంలో ముస్లింల వద్ద ప్రయోజనం పొందేవారో అక్కడ అలాంటి ప్రయోజనం పొందగలమని భావిస్తారు. వినండి! వారు అబద్ధంలో ఎవరు చేరిన హద్దులకు చేరి పోయారు.

19 షైతాన్ వారిని లోంగదీసుకున్నాడు, వారిపై ప్రాబల్యం సాధించాడు, చివరికి వారు అల్లాహ్ ఆజ్ఞాపాలనను, ఆయన విధేయతను వదులు కున్నారు, వీరే షైతాన్ సమూహానికి చెందినవారు మరియు అతడి అనుచరులు. వినండి! నిశ్చయంగా షైతాన్ సమూహానికి చెందిన వారే ఇహపరాలో నష్టపోతారు.

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أَوْلَيْتِكَ فِي الْأَدْلَانِ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أَوْلَيْتِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أَوْلَيْتِكَ حِزْبَ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

20 ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ఆదేశాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తిస్తారో, వాస్తవానికి వారు పరమనీచులు మరియు పరాజయులు.

21 సహాయం, ప్రాబల్యం అల్లాహ్ కొరకు, ఆయన గ్రంథానికి, ప్రవక్తలకు మరియు విశ్వాసులైన దాసులకు అని అల్లాహ్ లాహి మహ్వాబ్ (సురక్షిత గ్రంథం)లో వ్రాసి

ఉందాడు మరియు తీర్మానించాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అత్యంత శక్తిశాలి, ఆయనను లొంగదీయగలదేదీ లేదు, ఆయన తన సృష్టించేటట్లు తిరుగులేని ఆధిపత్యం, అధికారం గలవాడు.

22 ఓ ప్రవక్త! అల్లాహ్ ను, పరలోకదినాన్ని సత్యమని విశ్వసించే, అల్లాహ్ పంపిన ధర్మం ప్రకారం ఆచరించే వారితో అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తతో శతృత్వం వహించి, ఆజ్ఞోల్లంఘనలకు పాల్పడే వారు మనసూర్తిగా ప్రేమించడం మరియు గాడ్మైన స్నేహం చూపడం చూడవు. వారు వారి తండ్రులైనా, సంతానమైనా, నోదరులైనా, బంధువులైనా వారు అల్లాహ్ కొరకు మాత్రమే మైత్రి, శతృత్వము పాటిస్తారు. అల్లాహ్ వారి హృదయాలలో విశ్వాసాన్ని స్థిరపరచాడు, తన ప్రత్యేక సహాయంతో వారిని బలపరచాడు, ఇహలోకంలో వారి శతృవులపై వారికి మద్దతునిచ్చాడు, పరలోకంలో వారిని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు, దాని చెట్ల క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తాయి, కలకాలం వారు అందులో ఉంటారు. అల్లాహ్ వారిపై తన సంతృప్తతను కురిపించాడు, ఎప్పుడూ వారిపై కోపగించుకోడు, అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన మేలుకు, ఉన్నత స్థానాలకు బదులుగా వారు తమ ప్రభువుతో సంతృప్తి చెందారు. వీరే అల్లాహ్ పక్షం వారు, ఆయన స్నేహితులు, ఇహ పరాలలో సౌభాగ్యవంతులై సఫలికృతులయ్యేవారు.

59- సూరతుల్ హాష్

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي
أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ
أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَبْعُوثُهُمْ حُصُونَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ
لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي
الْمُؤْمِنِينَ فَاَعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْخِلَاءَ
لَعَذَّبْتَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ
تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْرِجَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

1 భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న ప్రతీదీ అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నది. (ఏవి ఆయనకు తగనివో, వేటికీ ఆయన అతీతుడే అలాంటి వాటి గురించి భూమ్యాకాశాల్లో గల ప్రతీదీ చాటుతున్నది). ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు ఆయనను ఎవ్వడూ ఓడించలేడు. తన నిర్ణయాల్లో, నిర్ణయాణలో, ధర్మ బద్ధం చేయడంలో చాలా వివేకవంతుడు అలాగే ప్రతి దానిని తగ్గిన సముచితమైన స్థానంలో ఉంచేవాడు.

2 ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ప్రవక్తత్వాన్ని తిరస్కరించినవారిని వారి ఇళ్ళ నుండి అల్లాహ్ యే బైటికి తీశాడు, వారే బని నజీర్, గ్రంథం ఇవ్వబడిన యూదులలో ఒక తెగ. వారు మదీనా చుట్టుప్రక్కల్లో, ముస్లింల పరిసరాల్లో నివసించేవారు. వారు అరబ్ ద్వీపం నుండి సిరియా వైపునకు గెంటివేయబడటం తొలిసారిగా జరిగినది. బలమైన యుద్ధశక్తి, పటిష్టమైన కోటలు కలిగి ఉండటం వల్ల, వారు ఇంత అవమానకరంగా బయటికి గెంటివేయ బడతారని ఓ ముస్లిములారా మీరూ ఊహించలేదు. అటు యూదులు కూడా వారి కోటలు వారిని అల్లాహ్ లక్ష నుండి కాపాడతాయని, వారిపై ఎవ్వరూ విజయం సాధించలేరని భావించేవారు. అయితే వారు ఊహించని చోటు నుండి అల్లాహ్ వారిపై విరుచుకు పడ్డాడు, వారి గుండల్లో వణుకు, భయాన్ని ప్రట్టించాడు. వారు సర్వహారిగా తమ చేతులారా ముస్లింలకు చిక్కి తమ ఇళ్ళను కూల గొట్టుకున్నారు. జ్ఞానదృష్టి గలవారలారా! బుద్ధి మంతులారా! వారిపై ఏమి జరిగినదానితో మీరు గుణపాఠం నేర్చుకోండి.

అల్లాహ్ గనక వారి విషయంలో దేశ బహిష్కరణ నిర్ణయం చేసి ఉండకపోతే, ఇహలోకంలో వధింప బడడం, బానిసగా చేసుకోబడడం లాంటి శిక్ష ఇచ్చి ఉండేవాడు, ఎలాగూ వారికి పరలోకంలో నరక యాతన ఉంది.

ఈ యూదులకు ఇహలోకంలో ఇలా జరిగింది, పరలోకం వారి కోసం శిక్ష వేచి వుంది ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు, వారిద్దరితో కయ్యానికి కాలు దువ్వారు, అవిధేయతకు పాల్పడ్డారు. ఎవడు అల్లాహ్ ను వ్యతిరేకించినా నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అతడిని చాలా కఠినంగా శిక్షిస్తాడు.

ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఏ ఖర్చూరపు చెట్లను నరికి వేశారో లేదా ఏ చెట్లను వాటి జోలికి పోకుండా వ్రేళ్ళ మీద నిలబడేలా వదిలివేశారో, ఇదంతా అల్లాహ్ అనుమతి, ఆజ్ఞతోనే జరిగింది. ఇలా ఆయన విధేయత నుండి దూరమైనవారిని, ఆయన ఆదేశాలు, హెచ్చరికలను వ్యతిరేకించిన వారిని అవమానపరచటానికి, ఆయనే వారి ఖర్చూరపు చెట్లను నరికి దహనం చేసే అధికారం మీకేదావు.

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِمَّا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ حَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَئِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦٠﴾ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَاللِّرْسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْأَبْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَاتَّقُوا وَأْتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦١﴾

యూదుల ఒక తెగవారైన బనీ నజీర్ సొమ్మును 'ఫయ్' రూపంలో అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు ఇచ్చిన దానిని పొందడానికి మీరు మీ గుర్రాలను, ఒంటిలను పరుగెత్తించలేదు. కాని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలకు తాను కోరిన విధంగా తన శత్రువులపై ఆధిపత్యం ఇస్తాడు, ఆ శత్రువులు ఏలాంటి పోరాటం లేకుండా ఆ ప్రవక్తలకు లొంగిపోతారు. 'ఫయ్' అంటే యుద్ధ మైదానంలో ఏలాంటి పోరాటం లేకుండా ధర్మపరంగా అవిశ్వాసుల నుండి స్వాధీనమైన సొమ్ము. అల్లాహ్ ప్రతి దానిపై అత్యంత శక్తిశాలి, ఆయనను లొంగ దీయగలిగింది ఏదీ లేదు.

అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు, ప్రజలకు ఏ సొమ్మైతే గుర్రాలు ఒంటిలు పరుగెత్తించకుండానే ప్రసాదించాడో, అది అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు చెందినది. అది సామాన్య ముస్లింల ప్రయోజనాలకు వెచ్చింప బడుతుంది అలాగే ప్రవక్త బంధువులకు, అనాధలకు అంటే తండ్రి చనిపోయిన అనాధలకు, నిరుపేదలకు, అత్యవసరాలు పూరి కానివారికి, బాటసారులకు తమ వెంట ఉన్న సామాగ్రి అయిపోయి, ఇక స్వంత ఇంటికి చేరుకోలేని స్థితిలో ఉన్న నిరూపకాలకు వర్తిస్తుంది. కేవలం మీలోని ధనవంతుల్లోనే ధనం తిరుగుతూ, బీదవాళ్ళు నిరుపేదలుగా మారకూడదు అనే ఉద్దేశ్యంతో ఇలా నిర్ణయించడం జరిగింది. ప్రవక్త మీకు ఏదైనా సొమ్ము ఇచ్చినా, ఏదైనా దార్లిక ఆజ్ఞ ఇచ్చినా తీసుకోండి, ఏదీ తీసుకో కూడదని, చేయరాదని వారించామా దానికి దూరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ ఆదేశాలను పాటిస్తూ, వారింపుల నుండి దూరంగా ఉంటూ అల్లాహ్ కు భయపడండి. అల్లాహ్ తనకు అవిధేయత చూపే, ఆయన ఆజ్ఞలను వ్యతిరేకించేవారిని కఠినంగా శిక్షిస్తాడు.

హదీదు - అది ప్రవక్త మాట అయినా, కార్యం అయినా లేదా ఆయన ముందు జరిగిన దానికి ఆయన అంగీకారం లేదా వారింపు అయినా దానిని అనుసరించుట విధి అన్నదానికి ఈ ఆయతు మూలం లాంటిది.

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ

وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٦٢﴾

అలాగే అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు నోసంగిన 'ఫయ్' ధనం నుండి బీద ముహాజిర్ (మక్కా నుండి మదీనా వలస వచ్చిన ముస్లింలు) లకు ఇవ్వాలి. ఎందుకంటే మక్కా అవిశ్వాసులు

వారిపై ఒత్తిడి చేశారు. వారు మక్కాలోని తమ ఇళ్ళను, ధనాన్ని వదలి వెళ్ళేలా బలవంతం చేసారు. అల్లాహ్ తమకు ఇహాలోకంలో తన ఉపాధిని, పరలోకంలో సంతుష్టిని ప్రసాదించాలని కోరుతూ విశ్వాసులు తమ ఇళ్ళను వదిలారు. అల్లాహ్ మార్గంలో అమితంగా శ్రమిస్తూ అల్లాహ్ ధర్మానికి మరియు ఆయన ప్రవక్తకు సహాయకులుగా నిలిచారు. వీరే సత్యవంతులు, తమ మాటలను ఆచరణతో సత్యపరచారు.

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْأَيْمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَحْنًا نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾

9 ఇంకా ఎవరైతే మదీనాలో నివసిస్తున్నారో, ముహాజిరులు మదీనాకు వలస చేసి రాక ముందే విశ్వసించారో (వారికి కూడా 'ఫయ్' ధనంలో హక్కు ఉంది). వారే అన్నార్లు, ముహాజిరులను ప్రేమిస్తారు. తమ ఆస్తిపాస్తులతో వారికి తోడ్పడతారు, వారి పట్ల సానుభూతి చూపుతారు. ముహాజిరులకు ఇచ్చే ఫయ్ నోమ్మే గాని, మరదైనా గాని దానిపై వారు తమ ఆంతర్యాలలో అసూయ రానివ్వరు. స్వయంగా ఏదైతే, అక్కరగలవారైనప్పటికీ, ముహాజిరులకు మరియు అక్కరగలవారికే తమవై ప్రాధాన్యత నిస్తారు. లోభత్వం నుండి, అధిక ధనం ఇతరులకు ఇవ్వకుండా ఆపుకోవడం నుండి ఎవరు రక్షింప బడతారో, వారే విజేతలు, సఫలురు. వారే తమకు కావలసిన వాటితో సాఫల్యం పొందినవారు.

10 ఎవరైతే అన్నార్ మరియు తొలి ముహాజిరుల తర్వాత వచ్చారో, వారు ఇలా అంటారు: ఓ మా ప్రభువా! మా సాపాలను మరియు విశ్వాసంలో మా కంటే ముందంజ వేసిన మా ధార్మిక నోదరులను క్షమించు, ఏ విశ్వాసి గురించి మా మనస్సులలో ఈర్ష్య, అసూయాలు కలిగించకు. ఓ మా ప్రభువా! నిశ్చయంగా నీవు నీ దాసుల పట్ల అమితంగా ప్రేమ చూపివాడివి, అపారంగా కరుణించేవాడివి. ముస్లింలు తమ పూర్వీకులను ఉత్తమరీతిలో ప్రస్తావించాలని, వారి గురించి దుఆ చేయాలని, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సహబాలను ప్రేమించాలని, వారిని ఉత్తమరీతిలో ప్రస్తావించాలని, వారి పట్ల సంతుష్టతతో ఉండి అల్లాహ్ వారి పట్ల సంతుష్టత కలిగి వుండాలని అల్లాహ్ ను వేడుకోవాలని ఈ ఆయతు ద్వారా రుజువవుతుంది.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾ لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولِيَنَّ الْأُذُنُ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١٢﴾ لَا تَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يَفْقَهُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي فُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

﴿فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾

﴿11﴾ నిపు కపట విశ్వాసులను చూడలేదా? వారు వారి అవిశ్వాస సోదరులైన యూదులలోని బనీ నజీర్ తో ఇలా అంటారు: ముహమ్మద్ మరియు ఆయన వెంట ఉన్నవారు మిమ్మల్ని మీ ఇళ్ళ నుండి బహిష్కరిస్తే మేమూ మీ వెంట వెళ్ళాం; మిమ్మల్ని అవమానపరచాలని, మీ వెంట వెళ్ళకూడదని ఎవరైనా కోరినా మీ విషయంలో మేము ఎవరి మాటా వినం; వారు మీతో యుద్ధం చేస్తే మేము తప్పకుండా మీకు సహాయం చేస్తాము. నిశ్చయంగా మునాఫిఖులు (కీపట విశ్వాసులు) బనూ నజీర్ యూదులతో చేసే వాగానలో అబద్ధుల కోరులని అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు.

﴿12﴾ యూదులు మదీనా నుండి బహిష్కరింపబడినా మునాఫిఖులు వారితో వెళ్ళారు, వారితో యుద్ధం జరిగినా, చేసిన వాగాన ప్రకారం వారికి తోడుగా ఉండి పోరాడారు. ఒకవేళ వారి వెంట ఉండి పోరాడ డానికి వచ్చినా, ఓడిపోయి వెనుదిరిగి పారిపోతారు. మళ్ళీ అల్లాహ్ వారికి సహాయం చేయడు, పైగా వారిని అవమానపరుస్తాడు. హేళన చేస్తాడు.

﴿13﴾ ఓ విశ్వాసులారా! కపట విశ్వాసుల హృదయాలలో మీ భయం అల్లాహ్ భయం కన్నా ఎక్కువ ఉంది. ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ ఔన్నత్యాన్ని గ్రహించారు, అల్లాహ్ ను విశ్వసించారు, ఆయన శిక్ష నుండి భయకంపితులు అవుతున్నారు.

﴿14﴾ యూదులందరూ ఏకమైనా మీతో ముఖాముఖంగా పోరాడలేరు. అయితే ఎత్తైన గోడలు, ఖండకాలతో భద్రం చేయబడిన కోటలలో ఉండి లేదా గోడల చాటున ఉండే మాత్రమే పోరాడతారు. వారి మధ్య ఉన్న శత్రుత్వం చాలా తీవ్రమైనది. వారు ఒక మాటపై ఏకంగా ఉన్నట్లు కనబడతారు కాని వారి మనసులు పరస్పరం వేరు పడున్నాయి ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ ఆజ్ఞలను గ్రహించారు, ఆయన ఆయతులను యోచించారు.

﴿15﴾ అల్లాహ్ శిక్షకు గురైన ఈ యూదుల దృష్టాంతం, బద్దీ రోజున ఖుర్బైస్ అవిశ్వాసుల & యూదులలోని బనూ ఖైనుఖా లాంటిది. వారు తమ అవిశ్వాసం మరియు ప్రవక్త పట్ల శత్రుత్వం ఫలితాన్ని ఇహలోకంలో చవిచూశారు. ఇంకా వారికి పరలోకంలో బాధకరమైన శిక్ష ఉంది.

﴿16﴾ ఈ వంచకులు యూదులను ప్రవక్తకు వ్యతిరేకంగా పోరాడడానికి పురిగొలిపి, దానిపై ఆరకి సహాయం చేసి ఉపమానం పైతాన్ లాంటిది. అతను మనిషికి అవిశ్వాసాన్ని ఆకరణీయమైనదిగా చేసి చూపుతాడు దాని వైపుకు ఆహ్వానిస్తాడు. ఎప్పుడైతే మనిషి ఆ అవిశ్వాసానికి పాల్పడతాడో, వెంటనే నాతో నీకు ఏ సంబంధం లేదు, నేను సర్వ లోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ కు భయపడు తున్నాను అంటాడు.

﴿17﴾ పర్యవసానంగా పైతాన్ మరియు అతనికి విధేయత చూపిన మనిషి, ఇద్దరూ నరకంలో శాశ్వతంగా పడవేయ బడతారు. హద్దులు మీరే, అత్యధారానికి పాల్పడే వారి ప్రతిఫలం ఇదే.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۚ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰلِقُونَ ﴿٢٠﴾

﴿18﴾ అల్లాహ్ ను మరియు పరలోక దీనాన్ని సత్యమని విశ్వసించే & అల్లాహ్ దర్శం ప్రకారం ఆచరించే వారలారా! అల్లాహ్ కు భయపడండి, ఆయన ఆదేశించిన వాటిని అమలు చేస్తూ, నివారించిన వాటికి దూరంగా ఉంటూ ఆయన శిక్ష నుండి జాగ్రత్త పడండి. ప్రళయదినం కోసం ఏ కార్యాలు ముందుకు పంపుకున్నాడో ప్రతి వ్యక్తి యోచించాలి. మీరు ఏమి చేస్తున్నారో, ఏమి వదులుతున్నారో ప్రతి దానికి భయపడండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మీ చేష్టలన్ని టీసీ సూక్ష్మంగా ఎరిగిన వాడు. మీ కార్యాల గురించి విడి అతని దగ్గర గుప్తంగా లేదు. ఆయన దానికి ప్రతిఫలం ఇస్తాడు.

19 ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ విధిగావించిన హక్కును నెరవేర్చకుండా వదిలేసిన (మరచి వేయినా) వారి వల్ల కాకండి, అందుకై అల్లాహ్ కూడా వారిని ప్రళయదిన శిక్ష నుండి కాపాడే సత్కార్యాల చేసుకోవడం వారికి మరిపింపజేశాడు. ఇలాంటి వారిని 'ఫిస్క్' అనే గుణంతో వరించబడింది అంటే అల్లాహ్ విధేయత మరియు ప్రవక్త విధేయతకు దూరమయినవారు.

20 శిక్ష పడే నరకవాసులు మరియు భౌగభాగ్యుల్లో ఉండే స్వర్గవాసులు సమానులు కాజాలరు. స్వర్గవాసులే ప్రతి కోరికను పొంది, ప్రతి అయిష్టమైన వాటి నుండి రక్షణ పొంది సౌఖ్యం పొందినవారు.

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْنَاهُ هَخَسًا مَّتَصَدًّا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٩﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٠﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٢﴾

21 మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను పర్వతాల్లోని ఏదైనా పర్వతం మీద అవతరింప జేస్తే, అందులో ఉన్న వాగ్దానాలు, హెచ్చరింపులను అది గ్రేకోంటి, అది అంత పటిష్టంగా, పెద్దగా, గట్టిగా ఉన్నా అల్లాహ్ భయంతో హీనస్థితిలో వణికి, తునాతునకల్ల పోవటాన్ని నీవు చూస్తావు. మేమీ ఉపమానాలు ప్రజలకు సుష్టంగా తెలుపుచున్నాము, వారు అల్లాహ్ శక్తి, ఔన్నత్యాలను యోచించాలని. ఈ ఆయతులో ఖుర్ఆన్ ను గ్రహించాలని, దాని అర్థభావాలను అర్థం చేసుకోవాలని, దాని ప్రకారం ఆచరించాలని ప్రోత్సహించబడినది.

22 పవిత్రుడైన, ఉన్నతుడైనవాడు ఆ అల్లాహ్, ఆయనే సత్య ఆరాధ్యుడు, ఆయన తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు మరెవ్వడూ లేడు. అంతర్గత బహిర్గతాలను ఎరిగినవాడు. సమక్షంలో ఉన్నది, పరోక్షంగా ఉన్నది అంతా తెలిసినవాడు ఆయనే. ఆయనే 'రహ్మాన్', ఆయన 'రహ్మాత్' (కారుణ్యం) ప్రతీ దానిపై ఆవరించి ఉంది. ఆయన విశ్వాసులను ప్రత్యేకంగా కరుణించువాడు.

23 ఆయనే అల్లాహ్, ఆయన తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు. సమస్త వస్తువులకు, విషయాలకూ రాజు, అధికారి. ఎవరి అడ్డు, ఆటంకము లేకుండా అందులో మార్పు చేయువాడు. ప్రతి లోపానికి అతీతుడు, తన ప్రవక్తలను, సందేశవారులను సుష్టమైన నిదర్శనల ద్వారా సత్యపరచువాడు. తన సుష్టంతటిలో వారి కార్యాల పర్యవేక్షకుడు. లోంగడయబడనే సర్వశక్తిశాలి. సర్వస్వస్థిని అణచి ఉంచే బలపరాక్రముడు. సర్వస్వస్థి ఆయన ముందు శిరస్సు వంద ఉన్నది. అన్ని రకాల గొప్పతనాలు, ఔన్నత్యాలకు ఏకైక అధికారుడు. ఆయన ఆరాధనలో సాటికల్పిస్తున్న వాటిన్నిటికీ అల్లాహ్ చాలా అతీతంగా, పవిత్రునిగా ఉన్నాడు.

24 ఉన్నతుడు, పవిత్రుడై అల్లాహ్, ఆయనే సృష్టి అంచనా వేసే సృష్టికర్త (ఖాలీఖ్), వారిని ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు, తన వివేకంతో, వివేచనా పరంగా వారిని సృజించేవాడు. తనిష్టానుసారం సృష్టి రూపకల్పన చేసేవాడు. ఆ పరమ పవిత్రునికి అత్యుత్తమ పేర్లు, అత్యున్నత గుణాలున్నాయి. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తమూ ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు తున్నది. తన శత్రువులతో ప్రతికారం సేర్పరుకోవడం లో తిరుగులేని శక్తిమంతుడు. తన సృష్టి కార్యాల నిర్వహణలో చాలా వివేకవంతుడు.

60- సూరతుల్ ముమ్మహిన్

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا

بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ جِهَدًا فِي سَبِيلِ وَأَتَيْتَعَاءَ مَرْضَاتِي تَسْرُونَ إِلَيْهِمْ
بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ ❶ إِنْ يَتَفَقَّهْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوِّ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ❷ لَنْ نَنْفَعَكُمْ أَرْحَامَكُمْ وَلَا
أَوْلَادَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ❸

❶ అల్లాహ్ ను మరియు పరలోకదినాన్ని సత్యమని విశ్వసించే మరియు అల్లాహ్ ధర్మం ప్రకారం ఆచరించే వారలారా! మీరు నా శత్రువులను మరియు మీ శత్రువులను ప్రాణస్నేహితులుగా చేసుకోకండి, వారితో ప్రేమపూర్వక సంబంధాలను పెంచుకుంటూ ప్రవక్త మరియు ముస్లింల రహస్యాలను వారికి తెలుపుతున్నారా!! అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మరియు ప్రవక్తలపై అపచరింప జేయబడిన ఖుర్రాన్ పై విశ్వాసం లాంటి మీ వద్దకు వచ్చిన సత్యం, ధర్మాన్ని వారు తిరస్కరిస్తున్నారు, విశ్వసించడం లేదు, అంతే కాదు; ప్రవక్తను మరియు విశ్వాసులను మక్కా నుండి బహిష్కరిస్తున్నారు. ఎందుకంటే మీరు అల్లాహ్ ను ప్రభవుగా మరియు (ఆరాధనలో) ఆయన ఏకతాన్ని సమ్మతించారు. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు గనక నా మార్గంలో హిజ్రత్ చేసి, జిహాద్ చేస్తూ ఉంటే, నా సంతోషిని కోరుతూ ఉంటే, మీ శత్రువులను మరియు నా శత్రువులను మీకు స్నేహితులుగా చేసుకోకండి, మీరు చాటుగా, రహస్యంగా ప్రేమసంబంధాలు పెంచుకోకండి, మీరు దాచి ఉంచేది, బహిరంతం చేసేది అంతా నాకు తెలుసు, మీలో ఎవరైనా అలా చేస్తే రుజుమాన్ నాన్ని, సత్య దారినీ తప్పినట్లే మరియు సన్మార్గం నుండి దొరికిపోయినట్లే.

❷ మీరు ఎవరితో ప్రేమపూర్వక రహస్య మంతనాలు జరుపుతున్నారో మీపై గనక ప్రాబల్యం సాధిస్తే మీకు (శత్రువులై) పోరాటానికి దిగుతారు. మిమ్మల్ని హత్య చేయుటకు, బానిసలుగా చేసుకోనుటకు తమ చేతులను, తిట్లు, దూషణలతో తమ నాలుకను మీ వైపుకు చాపుతారు. (హత్య చేసేందుకు, బానిసలుగా చేసుకోనుటకు చేయి చేసుకుంటారు, తిట్లు, దూషణలతో నాలుకను పారేసుకుంటారు). ఎట్టి పరిస్థితులైనా మీరు కూడా వారి వల్ల అవిశ్వాసులై పోవాలన్నది వారి వాంఛ.

❸ మీరు మీ బంధుత్వాల కోసం, సంతానం కోసం అవిశ్వాసులతో చెలిమి చేసుకుంటే మీ సంతానం, బంధుత్వాల మీకు ఏమీ పనికిరారు, అల్లాహ్ ప్రళయదినాన మీ మధ్య వేర్పాటు చేస్తాడు, మిమ్మల్ని విడదీస్తాడు, అప్పుడు తన విధేయులను స్వర్గంలో, అవిధేయులను నరకంలో వేస్తాడు. అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు. మీ మోటలూ, చేష్టలూ ఏమీ అతని వద్ద గుప్తంగా లేవు.

فَدَكَانَتْ لَكُمْ أَسْوَأُ حَسَنَةً فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لَقَوْمِهِمْ إِنَّا
بُرَاءُونَ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ
لِأبيه لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَّمَكُنَا
وَالِإِيَّاكَ أَنْبَأْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ❶ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا
رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ❷ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أَسْوَأُ حَسَنَةً لِمَنْ كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ❸

❶ ఓ విశ్వాసులారా! ఇబ్రాహీం అల్లహ్ ను మరియు ఆయనతో ఉండిన విశ్వాసులతో

మీకు ఉత్తమ ఆదర్శం ఉంది; మారు అల్లాహ్ ను విశ్వసించని తమ జాతివారితో ఇలా చెప్పినప్పుడు, మాకు మీతో మరియు అల్లాహ్ ను వేదలి మీరు పూజిస్తున్న మిథ్యా దైవాలతో భాగస్వాములుగా నిలబెట్టుకున్న వారితో ఏ సంబంధమూ లేదు. మిమ్మల్ని తిరస్కరిస్తున్నాం, మీరు ఏ అవిశ్వాసంపై ఉన్నారో దానిని త్యజిస్తున్నాం. మీరు అవిశ్వాసం పైన ఉండి, వీక్షక అల్లాహ్ ను విశ్వసించనంత వరకు మీ మధ్య మరియు మా మధ్య శత్రుత్వం, ద్వేషం ఏర్పడినట్టి. అయితే ఇబ్రాహీం తన తండ్రి కొరకు అల్లాహ్ తో క్షమాభిక్ష కోరిన విషయం మీకు ఆదర్శంగా ఉండదు. ఎందుకనగా తన తండ్రి అల్లాహ్ కు శత్రువుడు అన్న విషయం ఇబ్రాహీంకు స్పష్టం కాక ముందు జరిగిన విషయం అది. ఎప్పుడైతే తన తండ్రి అల్లాహ్ కు శత్రువు అని స్పష్టమైందో ఆయన అతనితో కూడా తెగతెంపులు చేసుకున్నారు. (సూర తౌబా 9:114 చూడండి). ప్రభువా! మేము నీపై మాత్రమే నమ్మకం ఉందా, తోబా చేస్తూ నీ వైపుకే మరలు తున్నాము, ప్రళయదినాన నీ వైపుకే వస్తాము.

5 ప్రభువా! మిమ్మల్ని అవిశ్వాసుల కొరకు పరీక్షా సాధనంగా చేయకు; నీవు స్వయంగా మిమ్మల్ని శిక్షించి గాని లేదా అవిశ్వాసులకు మాపై ఆదికృత నొసంగి గాని. తద్వారా వారు మా ధర్మంలో మిమ్మల్ని పరీక్షకు గురి చేస్తారు లేదా మాపై గెలుపొంది వారు పరీక్షకు గురవుతారు; ఎలా అంటే 'ముస్లింలు గనక ధర్మంపై ఉంటే ఈ శిక్షకు గురయ్యే వారు కారు' అంటూ మరింతగా అవిశ్వాసంలో కూరుకు పోతారు. ప్రభువా! నీ మన్నింపు ధాయలో తీసుకొని మా తప్పిదాలను కప్పిస్తున్నావు. నిశ్చయంగా నీవు లొంగదీయబడని సర్వశక్తిశాలిని మరియు తన వాక్కు పరంగా గానీ, ఆదరణ పరంగా గానీ మహా వివేకవంతునివి.

6 ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరైతే ఇహుపరాల్లో అల్లాహ్ నుండి మేలు ఆశిస్తున్నారో వారి కొరకు నిశ్చయంగా ఇబ్రాహీం అలైహిసలాలం మరియు ఆయనతో ఉండిన వారిలో ప్రశంసనీయమైన ఆదర్శం ఉంది. మరెవరైతే ప్రవక్తల ఆదర్శాన్ని పాటించాలని అల్లాహ్ తెలిపిన ఆదేశానికి విముఖుడై, అల్లాహ్ శత్రువులతో చేయి కలుపు తాడో, స్నేహం చేస్తాడో, అలాంటి దాసుల అవసరం అల్లాహ్ కు లేదు. అలాంటి వారిని అల్లాహ్ లక్ష్య పెట్టడు. ఆయన తన ఉసికిల్లో, గుణవిశేషణాల్లో స్తోత్రాలకు అర్హుడు, ఎల్లవేళ్లలో స్థుతింపుదగినవాడు.

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوْدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾ لَا يَنْهَيْكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ

يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾
إِنَّمَا يَنْهَيْكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ

وَوَظَّهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾

7 విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ముప్రీకులలోని మీకు శత్రువులైన బంధువుల హృదయాలను ఇస్తాం కొరకు తెరచి వారి మధ్య మీ మధ్య వైషమ్యం తీరాత ప్రేమ, విరోధం తీరాత అనుబంధం కలుగజేస్తాడు. అల్లాహ్ ప్రతి దానిపై సంపూర్ణ శక్తి కలవాడు. తన దాసులను క్షమించేవాడు, వారిని అపారంగా కరుణించేవాడు.

8 విశ్వాసులారా! అవిశ్వాసుల్లో ఎవరైతే ధర్మం విషయంలో మీతో యుద్ధం చేయరో, మీ ఇంట్ల నుండి మిమ్మల్ని వెళ్ళగొట్టలేదో, వారి పట్ల ఉత్తమరీతిలో మెదలడం, న్యాయంగా వారికి విద్వేసా మేలు చేయడం, ఉపకారం చేయడం నుండి అల్లాహ్ నివారించడం లేదు. తమ మాటల ద్వారా, కర్మల ద్వారా న్యాయం చేసేవారిని అల్లాహ్ అమితంగా ప్రేమిస్తాడు.

9 ఎవరైతే మీ ధర్మ విషయంలో మీతో పోరాటానికి దిగి, మీ ఇంట్ల నుండి మిమ్మల్ని వెళ్ళగొట్టి, ఇంకా మిమ్మల్ని వెళ్ళగొట్టడంలో అవిశ్వాసులకు సహాయ పడ్డరో, అలాంటి వారితో ప్రేమగా ఉండటానికి, (ముస్లింలకు ప్రతిరీకంగా) వారికి సహాయం చేయడం వారికి వారితో స్నేహం సంబంధాల్ని ఏర్పరచు కోవడం నుండి అల్లాహ్ మిమ్మల్ని వారస్తున్నాడు. విశ్వాసులకు వ్యతిరీకంగా సహాయానికై వారితో స్నేహం చేసేవారే తమ ఆత్మలపై అన్యాయం, దౌర్జన్యం చేసుకున్నవారు, అల్లాహ్ హద్దులను మీతిమీరినవారు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ مَهْجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ ۗ اللَّهُ
 أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ
 حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاتُوهُنَّ مَّا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ
 تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكُوفِرِ وَسْئَلُوا مَّا
 أَنفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ مَّا أَنفَقُوا ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ بِحُكْمٍ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
 حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَرْوَاحِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعاقِبْتُمْ فَعاقِبُوا
 الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ مِّثْلَ مَّا أَنفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

10 అల్లాహ్ ను మరియు పరలోక దినాన్ని సత్యమని విశ్వసించే మరియు అల్లాహ్ ధర్మం ప్రకారం ఆచరించే వారలారా! విశ్వసించిన స్త్రీలు దారుల కుప్త (అవిశ్వాసుల ఆధీనంలో ఉన్న ప్రాంతం) నుండి దారుల ఇస్లాం (విశ్వాసుల ఆధీనంలో ఉన్న ప్రాంతం)కి వలస వచ్చినప్పుడు వారిని పరీక్షించండి, విశ్వాసుల వారు సత్యవంతులని మీరు తెలుసుకోవడానికి. వారి విశ్వాస వాస్తవ్యాన్ని అల్లాహ్ బాగా యరుగును. కొన్ని సూచనల, నిదర్శనాల ద్వారా వారు విశ్వాసులని మీకు తెలిస్తే, వారిని వారి అవిశ్వాస భర్తల వద్దకు పంపకండి. విశ్వాస స్త్రీలు అవిశ్వాస పురుషులతో వివాహం చేసుకోవడం, అవిశ్వాసులు విశ్వాస స్త్రీలతో వివాహం చేసుకోవడం ధర్మసమ్మతం కాదు. ముస్లింలుగా మారి, వలస వచ్చిన స్త్రీల అవిశ్వాస భర్తలకు వారు ఇచ్చిన మహార వారికి తిరిగి ఇవ్వండి. ఆ తర్వాత మీరు ఆ స్త్రీలకు మహార నొమ్ము ఇచ్చి వారిని వివాహమాడడం తప్పి మీ కాదు. మీ అవిశ్వాస భార్యలను ఇక మీరు మీ వివాహంలో ఉంచకండి, మీ ఏ భార్యలు ఇస్లాం స్వీకరించక, ముస్లింలతో కలసిపోయారో, ఆ ముస్లింలతో మీరు చెల్లించిన మహార అడిగి తీసుకోండి. అలాగే వారి విశ్వాస భార్యలు ఇస్లాం స్వీకరించి మీతో కలసి పోయారో వారు చెల్లించిన మహార మిమ్మల్ని అడిగి తీసుకోవాలి. ఈ ఆయతులో ఇవ్వబడిన ఆదేశాలు, అల్లాహ్ ఇచ్చిన తీర్పు గనక మీరు వ్యతిరేకించకండి. అల్లాహ్ సర్వమూ ఎరిగినవాడు, ఆయనకు ఏదీ గుప్తంగా లేదు. అల్లాహ్ తన వాక్కు పరంగానూ, కార్య పరంగానూ మహా వివేకవంతుడు.

11 మీలోని కొందరి భార్యలు ఇస్లాం ధర్మాన్ని వదలి అవిశ్వాసుల కలసి పోతే, మీరు వారికిచ్చిన మహార అవిశ్వాసులు మీకు చెల్లించ లేకపోతే, మళ్ళీ మీరు ఆ అవిశ్వాసులు లేదా ఇతరులపై గెలుపొందుతే, వీరి భార్యలు అటు వైపున వెళ్ళారో వారికి యుద్ధదనం నుండి లేదా వేరే పద్ధతుల నుండి వారిచ్చిన మహార కు సమానంగా నొమ్ము ఇవ్వండి. మీరు విశ్వసనీయున్న అల్లాహ్ కు భయపడండి.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ بِيَاعِكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يَشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا
 وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ
 أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْتَصِبْنَ فِي مَعْرِوفٍ فَبَايَعَهُنَّ وَأَسْتَعْفِفْنَ لَهُنَّ ۗ اللَّهُ
 اللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْأُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبِيسُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

12 ప్రవక్త! అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసనీయున్న స్త్రీలు మీ వద్దకు వచ్చి అల్లాహ్ ఆరాధనలో ఎవరిని భాగస్వామి చేయరని, ఏమీ దొంగలిందరని, వ్యభిచారానికి పాల్పడరని, పుట్టుకకు ముందు గాని, తర్వాత గాని సంతానాన్ని చంపరని, వారి భర్తల నుండి కాని సంతానాన్ని వారికి అంట గట్టరని, నీవు ఇచ్చే ఉత్తమ ఆదేశాల్ని వ్యతిరేకించరని ప్రమాణం చేస్తే మీరు వారితో ప్రమాణం తీసుకోండి. అల్లాహ్ తో వారికొరకు క్షమాభిక్ష కోరండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తో తొబా చేసుకునే తన దాసుల పాపాలను క్షమించేవాడు, వారిని కరుణించేవాడు కూడాను.

13 అల్లాహ్ ను ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించిన వారలారా! అల్లాహ్ వారి అవిశ్వాసం వల్ల ఎవరిపై తన ఆగ్రహాన్ని చూపాడో వారిని మీరు తమకు మిత్రులుగా, ప్రాణస్నేహితులుగా చేసుకోకండి, వారు ప్రళయదినాన అల్లాహ్ పుణ్యఫలితం నుండి నిరాశ చెందారు, ఎలాగైతే సమాధుల్లోని అవిశ్వాసులు ప్రళయదినాన అల్లాహ్ కారుణ్యం పట్ల నిరాశ చెందారో, ఎప్పుడైతే వాస్తవ్యాన్ని కళ్ళూ చూశారో, వారికీ ప్రయోజనం లేదని సంపూర్ణ జ్ఞానం కలిగిందో లేదా తిరిగి బ్రతికింద బడటాన్ని నమ్మనట్లుగా అవిశ్వాసులు, చనిపోయిన వారు కూడా లేవబడటం నుండి నిరాశులయ్యారు.

61- సూరతుస్ సఫ్

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بُنِينَ مَرَصُوصٍ ﴿٤﴾

1 ఆయనకు ఏది తగదో వాటి నుండి ఆయన అతీతుడని భూమ్యాకాశాల్లో గల ప్రతీదీ దాటుతున్నది ఆయన లొంగదీయబడని సర్వశక్తిమంతుడు. తన వాక్కు పరంగా, కార్యపరంగా మహా వివేకవంతుడు

2 అల్లాహ్ ను మరియూ పరలోక దినాన్ని సత్యమని విశ్వసించే, అల్లాహ్ ధర్మం ప్రకారం ఆచరించే వారలారా! మీరు పూర్తి చేయలేని వాగానం ఎందుకు చేస్తున్నారు, చేయలేని మాటల ఎందుకు పలుకుతున్నారు. ఎవని చేష్టలు తన మాటలకు భిన్నంగా ఉంటాయో ఇందులో అతనిని హెచ్చరించ బడుతుంది.

3 మీరు చేయని కార్యాన్ని మీ నోట చెప్పడం అల్లాహ్ సమక్షంలో ఎంతో సహించరానిది.

4 సీసం పోసి నిర్మింపబడిన శత్రువులు జొచ్చుకో పోలేని పటిష్టమైన గోడ మాదిరిగా స్థిరంగా వరుసలో ఉండి పోరాడేవారిని నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అమితంగా ప్రేమిస్తాడు. ఈ ఆయతులో జిహాద్ మరియూ ముజాహిదీనుల ఘనత స్పష్టంగా ఉంది. అల్లాహ్ ప్రేమలో, ఆయన విశ్వాస దాసుల్లో ఎవరైతే అల్లాహ్ శత్రువులకు ఎదురుగా వరుస తీరులో ఉండి, అల్లాహ్ మార్గంలో అవిశ్వాసులతో పోరాడుతారో వారి ఘనత ఉంది.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَقَوْمِ لِمَ يَقَوْمِ لِمَ تُوَدُّونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾

5 ఓ ప్రవక్తా ముహమ్మద్! అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త మూసా అల్లహిస్సలాం తన జాతి వారితో చెప్పిన మాటను మీరు మీ జాతి వారికి గుర్తు చేయండి: నేను అల్లాహ్ ప్రవక్తనని మీకు తెలిసిన కూడా, మీరు మాటలతో, చేష్టలతో నన్నెందుకు వేధిస్తున్నారు. ధర్మమేదో తెలిసిన కూడా దాని నుండి తొలగిపోయి, ముండివైఖరి అవలంబించినప్పుడు, అల్లాహ్ వారి హృదయాలను మార్గదర్శకత్వాన్ని స్వీకరించడం నుండి తప్పించాడు. ఇది వారు స్వయంగా తమ గురించి ఎన్నుకున్న వక్తమార్గానికి శిక్షగా. విధేయత నుండి సన్మార్గం నుండి పారిపోయిన వారికి అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం ప్రసాదించడు.

6 ఓ ప్రవక్తా ముహమ్మద్! మర్యామ కుమారుడైన యేసు (ఈసా అల్లహిస్సలాం) తన జాతివారితో చెప్పిన మాటలను గుర్తు చేయి. నిశ్చయంగా నేను అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్తను, నా కంటే ముందు వచ్చిన తొరాత్ గ్రంథాన్ని ధ్వంసం చేశాను. నేను నా తొరాత్ రాసున్న ప్రవక్త గురించి సత్యసాక్ష్య మిస్తున్నాను. ఆయన పేరు అహ్మద్, ఆయనే ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం. మీరు ఆయన్ను సత్యంగా నమ్మండిని ఆహ్వానిస్తున్నాను.

ఎప్పుడైతే ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లైహి వసల్లం సుష్టమైన నిదర్శనాలతో వచ్చారో, వారస్థారు: నీవు తీసుకొని వచ్చేసినది సుష్టమైన మంత్రజాలమే.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

7) ఇస్లాంలో ప్రవేశించమని, ఆరాధన కేవలం ఏకైక అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించి చేయమని పిలవబడి నప్పటికీ అతను అల్లాహ్ పై అవనింద మోపి ఆయన ఆరాధనలో ఇతరులను భాగస్వాములను నిలబెట్టి వాని కంటే ఎక్కువ దుర్మార్గంలో, విరోధంలో మరిచిపడు ఉంటాడు? (ఎవరూ ఉండదు అని అర్థం). ఎవరు సత్యతీరస్వారం, పిర్క్ లాంటి అన్యాయాలు తనపై చేసుకుంటాడో అలాంటివారికి అల్లాహ్ మోక్ష మార్గం చూపడు.

8) దుర్మార్గులు అసత్యమాటల ద్వారా ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లైహి వసల్లంపై అవతరింపజేయ బడిన ధర్మాన్ని, సత్యాన్ని మిథ్యగా సర్వనాశనం చేయాలని పూనుకున్నారు. కాని అసత్యవాదులు, సత్యతీరస్వారులకు ఇష్టం లేక పోయినా అల్లాహ్ తన సత్యధర్మాన్ని సంపూర్ణం చేసి ఉంటాడు.

9) ఆయనే అల్లాహ్. తన ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లైహి వసల్లంను దివ్యగ్రంథం ఖుర్ఆన్ మరియు ఇస్లాం ధర్మంతో పంపాడు. పిర్క్ చేసే వారికిష్టం లేకపోయినా ఇస్లాం ధర్మాన్ని ధానికీ బిన్నంగా ఉన్న అన్ని ధర్మాలపై ఆధిక్యత స్థానంగాలని

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَذِلُّكُمْ عَلَىٰ تَجَرَّةٍ تَنْجِيكُمْ مِّنْ عَذَابِ الِئِيمِ ﴿١٠﴾ تَوَمَّنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَعْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلِكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَلَكْنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ مُجْبُونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

10) అల్లాహ్ ను మరియు పరలోకదినాన్ని సత్యమని విశ్వసించే మరియు అల్లాహ్ ధర్మం ప్రకారం ఆచరించేవారలారా! మిమ్మల్ని బాధకరమైన శిక్ష నుండి కాపాడే ఓ గొప్ప వ్యాపారం మీకు తెలుపాలా?

11) అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించి సదా దానిపై స్థిరంగా ఉండండి, మీ ధనప్రాణాలతో అల్లాహ్ ధర్మానికి సహాయతనిస్తూ అల్లాహ్ మార్గం లో అమితంగా శ్రమించండి, మీరు లాభనష్టాల గురించి మంచిగా ఎరిగి ఉంటే ఇది మీ కొరకు ఇహలోక వ్యాపారం కన్నా ఎంతో మేల్లేనది. దానిని మీరు ఆచరణ రూపంలో తీసుకు రండి.

12) 13) ఓ విశ్వాసులారా!- అల్లాహ్ మీకు ఆదేశించిన దానిని మీరు ఆచరించారంటే, ఆయన మీ పాపాలను కప్పే పుచ్చుతాడు, మిమ్మల్ని సర్గాల్లో ప్రవేశింప జేస్తాడు, అందులోని వృక్షాల క్రింది నుండి సెలయేళ్ళు పారుతూ ఉంటాయి, ఎడతెగకుండా కలకాలం ఉండే సర్గాల్లో పరిశుభ్రమైన, మంచి గృహాలు ప్రసాదిస్తాడు. ఇదే గొప్ప సాఫల్యం, దీని తర్వాత మరో సాఫల్యం లేదు. ఓ విశ్వాసులారా! మీకు మరో వరం ఉంది, అది మీకు ఇష్టమైనదే, అదే అల్లాహ్ నుండి వచ్చే సహాయం మరియు తర్రలో మీ చేతుల సంపూర్ణం కానున్న విజయం. ఓ ప్రవక్త! విశ్వాసులకు ఇహలోకంలో సహాయం, విజయం శుభవార్త ఇవ్వండి.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ

مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالِ الْخَوَارِجُونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَعَامَتِ طَافِيَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَافِيَةٌ فَأَيَّدَنَا الَّذِينَ ءَأَمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٥﴾

14 అల్లాహ్ ను మరియు పరలోక దినాన్ని సత్యమని విశ్వసించే మరియు అల్లాహ్ ధర్మం ప్రకారం ఆచరించే వారలారా! అల్లాహ్ ధర్మానికి సహాయకులుగా నిలబడండి, ఎలాగైతే ఈసా అల్లాహ్ సులాం సప్తమైన సహచరులు అల్లాహ్ ధర్మానికి సహాయకులుగా నిలబడ్డారో, ఎప్పుడైతే ఈసా అల్లాహ్ సులాం చెప్పారో: అల్లాహ్ సాన్నిధ్యం కోరుతూ నాకు సహాయతగా, మద్దతుగా ఉండుటకు ఎవరు తోడిస్తారు? వారన్నారు: మేము అల్లాహ్ ధర్మ సహాయకులం, అలా బనీ ఇస్రాయిల్ లోని ఒక వర్గం వారు సన్మార్గాన్ని పొందితే, మరో వర్గం వారు మార్గభ్రష్టులయ్యారు. అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్త ను విశ్వసించిన వారికి తోడ్పడడం, వారికి శత్రువులు గా మారిన క్రైస్తవుల్లోని ఒక వర్గం వారికి వ్యతిరేకంగా వారికి సహాయం చేసాం, అప్పుడు వారు వారి శత్రువులపై గెలుపొందారు అది ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను ప్రవక్తగా పంపినప్పుడు.

62- సూరతుల్ జుముల

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقَدُوْسِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْاُمَمِيْنَ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ ءَايٰتِهٖ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كٰنُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٢﴾ وَاٰخِرِيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوْا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٣﴾ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مِّنْ يَّشَآءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿٤﴾

1 ఆయన ఏ దానికి అర్హత కలిగి లేడో వాటి నుండి ఆయన అతీతుడని భూమ్యాకాశాల్లో గల ప్రతీదీ చాటుతున్నది. ఆయన ఏకైకం విశ్వ సారభౌముడు, ఏ అడు, ఆటంకాలు లేకుండా అందులో మార్పు చేసేవాడు, ప్రతి లోపానికి అతీతుడు, లోంగదీయబడని సర్వ శక్తిమంతుడు, నిర్వహణ మరియు కార్యాల్లో వివేచనాపరుడు.

2 అల్లాహ్! ఆయన చదువు లేని, గ్రంథం లేని, ప్రవక్తతత్వ చిహ్నం లేని అరబ్బుల్లో, వారి నుండి ఒక వ్యక్తిని సర్వమానవాళి వైపునకు తన ప్రవక్తగా పంపినవాడు. ఆయన వారి ఎదుట ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేస్తారు, తప్పుడు విశ్వాసాల నుండి, దుర్గుణాల నుండి వారిని శుద్ధపరుస్తారు. ఖుర్ఆన్, సున్నత వారికి నేర్పతారు. ప్రవక్త రాక ముందు వారు సత్యధర్మం నుండి చాలా దూరంగా ఉండేరి. అల్లాహ్ ఆయనను ఇంత వరకు రానివారి వైపునకు కూడా ప్రవక్తగా పంపాడు, వారు అరబ్బుల్లో గాని, అరబ్బీతరుల్లో గాని తర్వాత రానున్నారు. అల్లాహ్ ఒకే ఒక్కడు సర్వశక్తిమంతుడు, ప్రతి దానిపై ఆధిక్యత గలవాడు, ఆయన తన వాక్కు పరంగా, కార్య పరంగా మహా వివేకవంతుడు.

3 అరబ్ మరియు ఇతర సమాజాల వైపునకు ఆయనను ప్రవక్తగా పంపడం అనేది అల్లాహ్ యొక్క గొప్ప దయ, అనుగ్రహం. ఈ అనుగ్రహాన్ని ఆయన దాసులలో తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. అల్లాహ్ ఒక్కడే గొప్ప అనుగ్రహం, ధయగలవాడు.

مَثَلُ الَّذِيْنَ حُمِلُوْا التَّوْرٰتِ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٥﴾ فُلٌ يَّتٰيْهَا الَّذِيْنَ هَادُوْا اِنْ رَّعَمْتُمْ اَنْكُمْ اَوْلِيَآءُ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَمُّوْا الْمَوْتِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٦﴾ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهٗٓ اَبَدًا بِمَا قَدَّمْتْ اَيْدِيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ

بِالْطَّلِيمِينَ ﴿٧﴾ قُلْ إِنَّ أَلَمَوتَ الَّذِي تَفِرُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ
عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

తొరాత్ ప్రకారం ఆచరించాలని బాధ్యత భారం తీసుకొని, దాని ప్రకారం ఆచరించని వారి ఉపమానం గాడిద లాంటిది. గాడిద పుస్తకాలను, గ్రంథాలను మోస్తుంది తప్ప వాటిలో ఏముందో తెలియదు. అల్లాహ్ ఆయతులను తిరస్కరించి, వాటి ద్వారా లాభం పొందే వారి దృష్టాంతం చాలా చెడ్డది. ఆయన హద్దులను మీరే మరియు ఆయన విధేయత మార్గం నుండి బ్రతికి వెళ్ళిపోయే దుర్మార్గులకు సద్బాగ్యం ప్రసాదించడు.

ప్రవక్త! మార్కులకు గురైన యూదు మతాన్ని అవలంబించిన వారితో చెప్పు: ప్రజల్లో కెల్లా వేరే వారు గాకుండా మీరు మాత్రమే అల్లాహ్ కు ప్రేయులు అన్న మీ అబద్ధపు ఆరోపణ, ఇందులో మీరు గనక సత్యవంతులే అయితే మృత్యువును కోరండి.

ఈ యూదులు ముమ్మాటికీ చావును కోరలేరు, ఎందుకనగా వీరు పరలోకం కన్నా ఇహలోక జీవితానికే ప్రాధాన్యతనిచ్చినందుకు, అల్లాహ్ శిక్ష నుండి భయపడుతున్నారు. దీనికే కారణం ఏమిటంటే వారు అవిశ్వాసం, దుష్కార్యాలే ముందుకు పంపు కున్నారు. అల్లాహ్ దుర్మార్గులను బాగా ఎరుగువాడు, వారి ఏ దుర్మార్గం అతని ముందు మరుగు లేదు.

మీరు ఏ చావుతో పారిపోతున్నారో, అది రాకుండా పారిపోలేరు. మీ చావు సమయం దగ్గరికి వచ్చి నప్పుడు అది తప్పక వచ్చి తీరుతుంది. మళ్ళీ పునరుత్థాన దినాన తిరిగి లేవబడతారు, సమక్షంలో ఉన్నది, పరోక్షంగా ఉన్నదీ అంతా తెలిసినవాడు ఆయన. మీ కర్మలను గురించి మీకు తెలియజేస్తాడు. దాని ఫలితం మీకు నొసంగుతాడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

అల్లాహ్ ను మరియు పరలోకదినాన్ని సత్యమని విశ్వసించే మరియు అల్లాహ్ దర్శం ప్రకారం ఆచరించే వారలారా! జుమా రోజున మొత్తాన్ని అజాన్ ఇచ్చి నప్పుడు, ఖుత్బా వినుటకు, నమాజు చేయుటకు వెళ్ళండి, క్రయవిక్రయాలను మరియు జుమా ప్రార్థన నుండి మిమ్మల్ని అలక్ష్యంలో పడ వేసే వాటిని మాను కోండి, మీకివ్వబడిన ఈ ఆదేశంలోనే మీకు మేలుంది. ఎందుకనగా ఇందులో మీ పాపాల మన్నింపు, అల్లాహ్ తరఫున ప్రతిఫలం. మీకు లాభదాయకమైన వాటిని మీరు తెలుసుకొని ఉంటే వీటిని పాటించండి. జుమాలో పాల్గొనుట, ఖుత్బా (జుమా ప్రసంగం) వినుట విధిగా ఉండని ఈ ఆయతు గొప్ప నిదర్శనం.

మీరు ఖుత్బా విన్నాక, జుమా నమాజు చేసుకున్న తర్వాత, ధర్మపై విస్తరించి, మీ ప్రయత్నం ద్వారా అల్లాహ్ ప్రసాదించే ఉపాధిని వెతకండి. మీ సర్వ స్థితుల్లో అల్లాహ్ ను అధికంగా స్మరించండి, మీరు ఇహపరలోకాల మేళను పొంది సఫలురు కావచ్చు.

وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا أَنْفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنْ
اللَّهِوِّ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

కొందరు ముస్లింలు వ్యాపారం లేదా ఇహలోక ఆటపాటలను మరియు ఆకర్షిత విషయాలను చూసినప్పుడు అటు వైపున వెళ్ళిపోతారు మరియు మెంబర్ పై ఖుత్బా ఇస్తుండగా మిమ్మల్ని వదలి పోతారు. అయితే ఏ ప్రవక్త! వారికి ఇలా చెప్పండి: అల్లాహ్ వద్ద ఉన్న ప్రతిఫలం, వరాలు ఆటపాటలు, వ్యాపారాలకంటే ఎక్కువ లాభాదయకమైనవి. ఏకైక అల్లాహ్ మాత్రమే ఉత్తమ ఆహారం ప్రసాదించేవాడు, కనుక మీరు ఆయన విధేయతను పాటించడం ద్వారా ఆయన వద్ద ఉన్న ఇహపరలోకాల మేలు పొందండి.

63- సూరతుల్ మునాఫిఖూన్

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ
 وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ① اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنِ
 سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ② ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا
 فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ③ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ
 يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَدَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَاحِبَةٍ عَلَيْهِمْ هُمْ
 الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَتَلْتَهُمُ اللَّهُ أَلَىٰ يُؤْفَكُونَ ④

① ప్రవక్తా! కపటవిశ్వాసులు నీ సమావేశంలో పాల్గొన్నప్పుడు తమ నోట ఇలా అంటారు: మీరు అల్లాహ్ ప్రవక్త అని మేము సాక్ష్యమిస్తున్నాము. నీవు అల్లాహ్ ప్రవక్త అన్న సంగతి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. అయితే అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు కపట విశ్వాసులు తమ సాక్ష్యాన్ని ఏదైతే మీ ముందు స్పష్టపరచారో అందులో వారు పక్కా అబద్ధాల కోరులని. వారు తమ నోట ప్రమాణాలు చేస్తున్నారు తప్ప వారు తమ మనసులో అవిశ్వాసం, సత్యతిరస్కారాన్నే దాచి ఉంచారు అని.

② ③ కపటవిశ్వాసులు వారిపై ఏ శిక్ష వచ్చిపడ కూడదని, వారు పట్టుబడ కూడదని తమ ప్రమాణాలను ఒక అడ్డుగా పెట్టు కుంటున్నారు. తమకు తాము మరియు ప్రజలను అల్లాహ్ యొక్క సన్మార్గం నుండి ఆపుతున్నారు. వారు చేసే ఈ చేష్ట చాలా చెడ్డది. ఎందుకంటే వారు బయటికి విశ్వాసులుగా ఉన్నా, లోపల మాత్రం అవిశ్వాసులు గా ఉన్నారు. అందుకు అల్లాహ్ వారి హృదయాలపై ముద్ర వేశాడు, స్వయంగా వారి కొరకు మేలు ఏమిటో వారు గ్రహించలేరు.

④ నీవు ఈ కపట విశ్వాసులను చూసినప్పుడు వారి ఆకారం, బాహ్యారాం నిన్ను ఆకట్టుకుంటుంది. వారు తమ మాటకారితనంతో మాట్లాడుతూ పోతే నీవు వారి మాటను వింటూ ఉండిపోతావు. వారి హృదయాలు విశ్వాసంతో, వారి మెదడు మంచి బుద్ధి, లాభదాయకమైన జ్ఞానాలతో ఖాళీ ఉండడం వల్ల వారు గొడకు ఆనించి ఉన్న మొద్దుల్లాగా ఉన్నారు, ఆ మొద్దుల్లో ఏమి ప్రాణం ఉంటుంది? వారి వాస్తవ స్థితి వారేకి స్వయంగా తెలుసు గనక మరీ వారి పిరికితనం వల్ల ఇంకా వారి గుండెల్లో ఉన్న భయం వల్ల గట్టిగా వినబడే ప్రతీ కేకను వారిపై వచ్చిపడే గండంగా భావిస్తారు. వారే అసలు శత్రువులు, నీ పట్ల, విశ్వాసుల పట్ల కఠినంగా శత్రుత్వం పాటించేవారు. వారి పట్ల జాగ్రత్తగా ఉండు. అల్లాహ్ వారిని హీన పరచి, వారిని తన కారుణ్యానికి దూరమే ఉంచుగాక! సత్యం, ధర్మం నుండి కపటవిశ్వాసం మరియు మార్గభ్రష్టత్వం వైపునకు ఎలా తోలగిపోతారు?

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَلَّوْا رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ
 وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ⑤ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ
 اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑥ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ
 مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَفْضُلُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ
 الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ⑦ يَقُولُونَ لَيْنَ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَا الْأَعْرَابُ مِنْهَا
 الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ⑧

⑤ మీ నుండి ఏ పనికిమాలిన మాటలు వెళ్ళాయో, వాటి మీద పశ్చాత్తాపంతో, క్షమాపణ

కోరు కొనుటకు రండి, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లాహి వసల్లం మీ కోరకు అల్లాహ్ తో క్షమాపణ కోరుతారు, మీ పాపాలు మన్నించాలని అల్లాహ్ ను వేడుకుంటారని ఈ కపట విశ్వాసులతో పలికినప్పుడు, తల త్రిప్పు కుంటారు, హీళన, అహంకారంతో తలలుపుతారు. ఇంకా ఓ ప్రవక్త! తోబా చేసుకొనుటకు రండి అని చెప్పబడిన మాటపై విధేయులుగా రాకుండా గర్వాహంకారంతో మీ నుండి దూరం అయిపోతారు.

9 ప్రవక్త! మీరు కపటవిశ్వాసుల గురించి అల్లాహ్ తో క్షమాపణ కోరడం, కోరక పోవడం రెండూ సమానమే. అల్లాహ్ వన్నటికీ వారి పాపాల్ని మన్నించడు, ఎందుకంటే వారు తమ దుర్మార్గంపై మొండి పట్టుతో మరియు అవిశ్వాసంలో కూరుకు పోయారు కాబట్టి. ఆయన పట్ల అవిశ్వాస మార్గాన్ని అవలంబించిన మరియు ఆయన విధేతా విధానాన్ని వీడిన వారికి అల్లాహ్ విశ్వాస భాగ్యం కలగ జేయడు

10 ఈ కపటవిశ్వాసులు, మదీనావాసులతో అంటారు: మీరు ప్రవక్త సహచరులైన ముహ్జిర్లపై ఖర్చు చేయకండి (అలా చేసిన యడల) చివరికి వారు ఈ సీతినీ చూసి ప్రవక్తను వీడిపోతారు. భూమ్యాకాశాల ధనభండారాలు, వాటిలో ఉన్న ఉపాధి భండారాలు కేవలం అల్లాహ్ కు చెందినవే. (అంటే మరెవరికీ వాటిలో ఏ రవ్వకం అడ్డికారం లేదు). అవి తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు, కోరినవారికి ఇవ్వకండా ఉంటాడు. కాని కపటఅవిశ్వాసులు వద్ద అపాహనం లేదు. అది వారికి ప్రయోజనం చేకూర్చడం లేదు.

11 ఈ కపటవిశ్వాసులు ఇంకా ఇలా అంటారు: మనం మదీనా చేరుకున్నాక, గౌరవనీయులమైన మన వర్గం హీనులైన విశ్వాసుల వర్గాన్ని మదీనా నుండి వెళ్ళ గొట్టాలి. కాని ఈ కపటవిశ్వాసులు మరి అజ్ఞానంలో పడున్నారు. అసలైన గౌరవ ప్రధాత అల్లాహ్. ఆయన ఆ గౌరవం తన ప్రవక్తకు మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించిన వారికే ప్రసాదిస్తాడు. వేరే వారికి కాదన్న విషయం తెలియదు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَّ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ فَفَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ يُؤَخَّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

9 అల్లాహ్ ను మరియు పరలోకదినాన్ని సత్యమని విశ్వసించే మరియు అల్లాహ్ ధర్మం ప్రకారం ఆచరించేవారలారా! మీ సంపద, సంతానాలు, మిమ్మల్ని అల్లాహ్ ఆరాధన, ఆయన విధేయత నుండి నిర్లక్ష్యంలో పడవేయ కూడదు. ఎవరి సీరి సంపద, సంతానం అతడిని అల్లాహ్ ఆరాధన నుండి నిర్లక్ష్యంలో పడవేస్తాయో, వారే అల్లాహ్ కరుణా, కటాక్షాల, అధ్యక్షాల నుండి నష్టంలో పడిఉన్నట్లు.

10 అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించినవారలారా! మేము మీకు ప్రసాదించిన వాటిలో కొంత భాగం మేలు మార్గాల్లో ఖర్చు పెట్టండి. మీకు చావు రాక ముందే, దాని సూచనలు కనబడక ముందే వేగిరి పడి ఈ పని చేయండి. చావును చూసిన తర్వాత ప్రభువా! నాకు కొంత వ్యవధినిచ్చు, నా చావును కొంత సమయానికి ఆలస్యం చేయు, నా సీరిసంపద నుండి నేను దానం చేసుకుంటాను, పుణ్యాత్ముల్లో, దైవబీత గలవారిలో కలసిపోతాను అని సశాస్త్రాప పడి అరచినా లాభం ఉండదు.

11 వ ప్రాణికినా చావు దాపురించి జీవిత సమయం అంతమైంది అంటే ఇక అల్లాహ్ ఏ రవ్వకం అవకాశం ఇవ్వడు. మీరు చేసే మేలు, చెడు అన్నిటి గురించి బాగా, సూక్ష్మంగా తెలుసు, వాటిపై మీకు ప్రతిఫలం నొసంగుతాడు.

64- సూరతుతగాబుస్

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ❶ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ❷ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ❸ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا
تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ❹

❶ ఆయనకు ఏది తగదో వాటి నుండి ఆయన అతీతుడనీ భూమ్యాకాశాల్లో గల ప్రతీదీ దాటు తున్నది. ఆ పరమ పవిత్రునికే సర్వంపై మార్పు చేసే సమస్త అధికారముంది. ఆయనకే ఉత్తమ ప్రశంసలున్నాయి. ఆయన సర్వశక్తి మంతుడు.

❷ అల్లాహ్, ఆయనే మిమ్మల్ని శూన్యం నుండి ఉనికిలోకి తెచ్చినవాడు. అయినా మీలో కొందరు ఆయన ఏకత్యాన్ని, ఆరాధనను తిరస్కరిస్తున్నారు. మరి కొందరు ఆయన్ను నిజమైన ఆరాధ్య దైవంగా నమ్మి, ఆయన ధర్మాన్ని ఆచరిస్తున్నారు. ఆయన పరమ పవిత్రుడు, మీ కర్మలను సూక్ష్మంగా చూసే వాడు, వాటిలో ఏదీ ఆయనకు మరుగు లేదు. ఆయనే వాటికి ప్రతిఫలం నొసంగుతాడు.

❸ అల్లాహ్ సంపూర్ణ వివేచనతో భూమ్యాకాశాలను సృష్టించాడు. మిమ్మల్ని కూడా ఉత్తమ రూపంలో సృష్టించాడు. ప్రళయదినాన ఆయన వైపుకు మరలి పోవలసి ఉంది. ప్రతి ఒక్కరికి తన కర్మ ప్రకారం ప్రతిఫలం నొసంగుతాడు.

❹ భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తమూ ఎరుగువాడు ఆ ఉన్నతుడైన పరమ పవిత్రుడు. ఓ ప్రజలారా! మీరు మీ ఆంతర్యంలో దాచుతున్నది, బహిర్గతం చేస్తున్నది అంతయూ ఆయనకు తెలుసు. మీరు మీ హృదయాల్లో దాచుతున్నది, మీ మనసులో గుప్తంగా ఉంచుతున్నది తెలుసు.

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
❺ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشِّرْ يَهُودُنَا فَكَفَرُوا
وَتَوَلَّوْا وَاسْتَعْفَى اللَّهُ وَاللَّهُ عَنِّي حَمِيدٌ ❶

❶ ఓ బహుదైవారాధకులారా! మీకంటే ముందు గడిచిన సమాజాల్లోని అవిశ్వాసుల వార్త మీకు అందలేదా? వారి అవిశ్వాస ఫలితాన్ని, చెడు కర్మల శిక్షను ఇశాలోకంలో పొందారు ఇంకా పరలోకంలో కఠినమైన, బాధకరమైన యాతన ఉంది.

❷ వారు ఇశాలోకంలో అనుభవించినది, పరలోకంలో అనుభవించనున్నది ఏ కారణంగా అంటే వారి వద్దకు అల్లాహ్ ప్రవక్తలు సృష్టమైన సూచనలు, మహిమలు తెచ్చేవారు, అప్పుడు ఆ ప్రవక్తల్ని తిరస్కరిస్తూ, చాలాంటి వ్యక్తులు మాకు మార్గం చూపుతారా? అని అల్లాహ్ ను తిరస్కరించారు, ప్రవక్తల సందేశాన్ని తోసిపుచ్చారు. సత్యం, ధర్మం నుండి విముఖులయ్యారు, దానిని అంగీకరించలేదు. అందుకు అల్లాహ్ కూడా వారిని నిర్దక్షం చేసాడు. అల్లాహ్ నిరపేక్షువుడు, సంపూర్ణంగా అక్కరలేని వాడు అంటే అల్లాహ్ యే. ఆయన తన మాటలో, కార్యాలలో, గుణాలలో ప్రశంసనీయము. వారు ఆయన్ని ప్రశంసించాలని ఏమీ లేదు. వారు దుర్మార్గంలో పడిపోతే ఆయనకు ఏ నష్టం వాటిల్లదు.

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ
وَذَلِكُمْ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ❶ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ❷ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّعَابِينِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ❸ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا

بَيَّاتِنَا أَوْلِيَّكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَلِيدِينَ فِيهَا وَبَشَسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢﴾

7 వారు చనిపోయిన తర్వాత నమాదుల నుండి తిరిగి లేవబడరని అల్లాహ్ మీద అవిశ్వాసులు ఓ తప్పుడు ఆరోపణ చేశారు (అబాండం మోపారు). ప్రవక్త! వారితో చెప్పు, ఎందుకు లేదు, మీ సమాదుల నుండి మీరు సజీవంగా లేవబడతారు. మళ్ళీ మీరు ఇహాలోకంలో ఏమి చేశారో మీకు తెలుప బడుతుంది. ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో తెలిక.

8 ఓ అవిశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించండి. ఆయన తన ప్రవక్తపై పంపిన ఖురఆన్ ద్వారా మార్గదర్శకత్వం పొందండి. మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. మీ మాటలు, చేష్టలు ఆయనకు తెలియ కుండా లేవు. ప్రళయదినాన వాటికి ప్రతిఫలం నొసంగుతాడు.

9 అల్లాహ్ పూర్వం వారినీ, రాబోయే వారినీ సమీకరించే ఆ దినం గురించి గుర్తు చేయి, ఆ దినమే నష్టం సుష్టం అవుతుంది. ఆ దినం ప్రజల మధ్య అసమానత్వం ఏర్పడుతుంది. ఆ రోజే విశ్వాసులు అవిశ్వాసులపై మరియు దుర్మార్గులపై గెలుపొందుతారు. విశ్వాసులు అల్లాహ్ కాదుణ్ణంతో స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. అల్లాహ్ న్యాయంతో అవిశ్వాసులు నరకంలో ప్రవేశిస్తారు. ఎవరు అల్లాహ్ ను విశ్వసించి, విధేయతతో అనుసరిస్తాడో అతని పాపాలు మన్నించ బడతాయి, అల్లాహ్ అతనిని స్వర్గంలో ప్రవేశింప జేస్తాడు. అందులోని వారి గృహల క్రింది నుండి సెలయేర్లు పారుతూ ఉంటాయి. అందులో వారు కలకాలం ఉంటారు. స్వర్గంలో కలకాలం ఉండడమనేది అతి గొప్ప విజయం, సాహసం దానికి మించి మరే విజయం లేదు.

10 ఎవరైతే అల్లాహ్ యే సత్య ఆరాధ్యుడు అన్న విషయాన్ని తిరస్కరించారో, అల్లాహ్ తన ప్రవక్తతో పంపిన రుబూబియత్ నిదర్శనాలు మరియు ఉలూహాయత్ ఆధారాలను అసత్యమని అనారో, వారే శాశ్వతంగా నరకంలో ఉండేవారు. వారు తిరిగి వచ్చిన వారి ఆ నివాసం చాలా చెడ్డది. అదే నరకం.

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

11 ఎవరిపై తాను ఇష్టపడని ఏ ఆపద వచ్చి పడ్డా, అది అల్లాహ్ అనుమతతో, ఆయన నిర్ణయించిన, తీర్పు చేసిన ప్రకారమే జరుగుతుంది. ఎవరు అల్లాహ్ ను విశ్వసించినా అతను ఆయన ఆజ్ఞాపాలన చేసే విధంగా మరియు ఆయన తీర్పు ప్రకారం సంతోషపడేలా అతని మనసుకు మార్గం చూపు తాడు. ఇంకా ఉత్తమ మాట, ఉత్తమ కర్మ మరియు ఉత్తమ ప్రవర్తన భాగ్యం ప్రసాదిస్తాడు. ఎందుకనగా మనస్సు మార్గదర్శకత్వం పొందడం అసలైన విషయం, మనస్సు అనుగుణంగానే అవయవాలు కూడా ఉంటాయి. అల్లాహ్ ప్రతిది ఎరుగువాడు. అతని ముందు ఏదీ కూడా గుప్తంగా లేదు.

12 ప్రజలారా! అల్లాహ్ కు విధేయులవ్వండి, ఆయన ఆదేశించిన మరియు వారించిన వాటిని విధేయతతో పాటించండి. ప్రవక్త మీకు అల్లాహ్ వైపు నుండి అంద జేసిన వాటికి కూడా విధేయత చూపండి. మీరు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త విధేయత నుండి విముఖులైతే, మీ విముఖత మా ప్రవక్తకు ఏ నష్టం చేకూర్చదు. ఆయన కేవలం సందేశం అంద జేసే బాధ్యతను స్వచ్ఛంగా అందజేసే పూర్తి చేస్తాడు.

13 అల్లాహ్ ఏకైకుడు, ఆయన తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు మరెవ్వడూ లేడు. విశ్వాసులు తమ సర్వ వ్యవహారాల్లో ఏకైక అధిపతియ్యడైన అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉండుకొని ఆధార పడాలి.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن مِّنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِن تَعَفَوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ

وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا حَيْرًا لَّا أَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّ تَقْرُؤًا لِلَّهِ قَرَضًا حَسَنًا يُضَعَّفُهُ لَكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَلِيمٌ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

14 అల్లాహ్ మరియూ ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించిన వారలారా! మీ భార్య/భర్త సంఠానాల్లో కొందరు మీకు శత్రువులు, మిమ్మల్ని అల్లాహ్ మార్గం నుండి అడ్డుకుంటారు. ఆయన విధేయతలో మీకు ఆటంకం కలిగిస్తారు. వారి విషయంలో కొంచెం జాగ్రత్త వహించండి. వారికి మీరు విధేయత చూపకండి. మీరు వారి తప్పిదాలను చూపించడంనట్లు ఉండి, మన్నించి, కప్పి పుచ్చుతే నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు, మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు. ఎందుకనగా ఆ పరమపవిత్రుడు గొప్ప మన్నింపు మరియూ విశాల కారుణ్యం గలవాడు.

15 మీ ధనసంఠానాలు మీ కొరకు ఓ పరీక్ష. ఎవరు ఆయన విధేయతను ఇతరుల విధేయతపై ప్రాధాన్యతనిస్తారో మరియూ తన ధనంలో నుండి అల్లాహ్ హక్కును చెల్లిస్తాడో అలాంటి వారికి అల్లాహ్ వద్ద గొప్ప పుణ్యం ఉంది.

16 ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మీ శ్రమను, తాహతును అల్లాహ్ భయభీతిలో వ్యయం చేయండి. ప్రవక్త మాటను శ్రద్ధాలోచనతో వినండి. ఆయన ఆజ్ఞలను పాటించండి, నివారణల నుండి దూరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన దానిలో నుండి ఖర్చు పెట్టండి, ఇందులో మీకు శ్రేయం కలుగుతుంది. అదనపు ధనం ఖర్చు పెట్టడంలో పేసనారితనం చేయకుండా ఉన్న వ్యక్తి రక్షింప బడతాడు. అలాంటి వారి అన్ని మేళ్ళను పొందే విజయధీరులు, ప్రతీ కోరికను పొందే సాధకులు.

17 మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో మీ ధనాన్ని సంతృప్తితో, సృష్టంగా ఖర్చు చేస్తే, మీరు ఖర్చు చేసిన దానికే బదులుగా అల్లాహ్ మీకు ఎన్నోరేట్ల పుణ్యాలు ఇస్తాడు. మీ పాపాలు మన్నిస్తాడు. ఖర్చు చేసే వారిని గుర్తించి, వారు ఖర్చు చేసిన దానికే బదులుగా ఉత్తమ ఫలితం వొసంగుతాడు. సహన శీలుడు అనగా ఆయన అవిధేయతకు పాల్పడిన వారిని తొందరగా శిక్షించడు.

18 గతించిన మరియూ వర్తమాన కాలం గురించి ఎరిగినవాడు ఆ పరమ పవిత్రుడు. లంగదీయబడని కత్తిశాలి. తన మాటల్లో, కార్యాల్లో వివేకవంతుడు.

65- సూరతుల్ తలాఖ్

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَحْرَجُوهُنَّ مِنْ بَيْوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِقَلْبِحْسَةٍ مُّبِينَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهُ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾

1 ప్రవక్తా! మీరు మరియూ విశ్వాసులు తమ భార్యలకు విడాకులు ఇవ్వడంబట్టి గడువు ఆరంభంలో విడాకులివ్వండి అంటే ఆమెతో సంభోగం చేయని పరిశుద్ధ స్థితిలో, గర్భం దాల్చినప్పుడు విడాకులివ్వండి. మీరు వారిని తిరిగి ఉంచుకోవాలని అనుకుంటే సమయం తెలియితుకు గడువును బాగా జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి. మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ తో భయపడండి. విడాకులిచ్చిన స్త్రీలను వారి గడువు అయి పోయేంత వరకు మీరు వారు నివసిస్తున్న ఇంట్లో నుండి వారిని బయటకు తీయకండి. (రుతుస్రావం మొదలుకాని) చిన్న వయసురాళ్ళు, (ఏదైనా కారణంగా) బహిష్టు ఆగిపోయిన స్త్రీలు మరియూ గర్భణిలు తప్ప మిగతా స్త్రీల గడువు మూడు సార్లు బహిష్టు రావడం వారి నిర్ణీతకాలం. వారు స్వయంగా కూడా తమ ఇంట్ల నుండి వెళ్ళ కూడదు. ఎవరైనా వ్యభిచారం లాంటి స్పష్టమైన దుష్కార్యానికి పాల్పడితే తప్ప ఇంటి

నుండి వెళ్ళ గొట్టుకాడదు. ఇవి అల్లాహ్ ఆదేశాలు, ఆయన తన దాసుల కొరకు వాటిని దర్శింపరంగా చేశాడు. ఎవరు అల్లాహ్ ఆదేశాలను మితిమీరిపోతారో వారో తమ ఆత్మలపై అన్యాయం చేసుకున్నవారు, తమకు తాము వినాశనానికి గురి చేసుకున్న వారు. విడాకులిచ్చే వ్యక్తి! ఈ విడాకుల తర్వాత అల్లాహ్ నీవు ఆశించని ఏదైనా కొత్త విషయం సృష్టించ వచ్చు, అప్పుడు నీవు ఆమెను కాపురం చేసు కొనుటకు తిరిగి రప్పించుకోవచ్చు.

فَإِذَا بَلَغَ أَجْلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَىٰ عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۖ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرَهُ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ۖ وَاللَّتِي يَبْسُتُ مِنَ الْبَحِيضِ مِن نِّسَابِكُمْ إِن أَرْتَبْتُمْ فَعَدَّتْهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَٰئِكَ الْأَحْمَالُ أَجْلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِّنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ۚ ذَٰلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ ۗ إِلَيْكُمْ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ۖ

విడాకులివ్వబడిన స్త్రీల గడువు సమాప్తం సమీపించినప్పుడు వారితో ఉత్తమమైన రీతిలో కాపురం చేసుకోనుటకు, వారిపై తగిన రీతిలో ఖర్చు చేయటకు వారిని తిరిగి రప్పించుకోండి లేదా వారి హక్కు సంపూర్ణంగా ఇచ్చేసి, ఏ నష్టం చేకూర్చు కుండా వారిని వదిలిపెట్టండి. తిరిగి కాపురానికి రప్పించుకున్నా లేదా మొత్తానికే ఏడిచి పెట్టాలని అనుకున్నా మీలో న్యాయశీలురైన ఇద్దరి వ్యక్తులను సాక్షులుగా పట్టుకోండి. సాక్షుల్లా! మీరు అల్లాహ్ కొరకు మాత్రమే స్వచ్ఛమైన సాక్ష్యం పలకండి. వేరే ఏ ఉద్దేశ్యంతో కాదు. అల్లాహ్ మీకు ఇచ్చిన ఆదేశం ఇదే, మీలో అల్లాహ్ ను, పరలోక దినాన్ని విశ్వసించే వారికి ఈ ఉపదేశం చేయ బడుతుంది. ఎవరు అల్లాహ్ తో భయపడతారో, దానికేసుగుణంగా ఆయన ఇచ్చిన ఆదేశాన్ని పాటిస్తారో, ఆయన వారిందిన వాటికి దూరం ఉంటాడో వానికి ప్రతి క్షిప్త పరిస్థితి నుండి బయటకు పడే అవకాశం కలిగిస్తాడు, అతను ఆలోచించలేని, ఊహకు అందిని చోటు నుండి ఉపాధి మార్గాలను సుగమం చేస్తాడు. ఎవరు అల్లాహ్ ను నమ్ముకుంటారో, అతనికి కావలసిన సర్వవ్యవహారాల్లో అల్లాహ్ యే చాలు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తన పని పూర్తి చేసి తీరుతాడు, ఆయన నుండి ఏదీ తప్పిపోదు, ఎవరి ఏ అవసరం ఆయనను లొంగదీయదు. అల్లాహ్ ప్రతీదానికి ఓ గడువును నిర్ణయించాడు, అది అక్కడికి చేరుకోక తప్పదు, అన్నింటికీ ఒక లెక్కను నిర్ణయించాడు దానిని దాటలేదు.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِّنْ وَّجَدِكُمْ وَلَا تَضَارُّوهُنَّ لِنُضَيْبِقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِن كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلًا فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِن أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمِّرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِن تَعَاسَرْتُمْ فَسَرِّضْهُ لهُ الْآخِرَىٰ ۖ لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ ۗ وَمَن قَدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَّا آتَاهَا سَيِّجَعَلِ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ۖ

విడాకులివ్వబడిన వారిలో వయసు పైబడిన కారణంగా బహిష్టు ఆగిపోయిన స్త్రీల గడువు విషయం లో మీకు అనుమానం ఏర్పడితే, ఎలాంటి ఆదేశం కావచ్చో అని సందేహిస్తే, తెలుసుకోండి! వారి గడువు మూడు నేలలు, అలాగే రుతుస్థావం మొదలుకొని

చిన్న వయసురాళ్ల గడువు కూడా మూడు నెలలే. ఇక గర్భిణి స్త్రీల గడువు వారు ప్రసవించే వరకు ఉంటుంది. ఎవరు అల్లాహ్ తో భయ పడతారో, ఆయన ఆదేశాలను అమలు పరుస్తాడో, అల్లాహ్ ఇహపూర్లో అతని వ్యవహారాలు అన్ని టీసీ సులభపరుస్తాడు.

7 తలాఖ్ మరియు గడువు విషయంలో ప్రస్తావించబడిన విషయాలు మరియు అల్లాహ్ ఆదేశాలు ఓ ప్రజలారా! మీరు తెలుసుకోవాలి. ఎవరు అల్లాహ్ తో భయపడుతూ, పాపకార్యాల నుండి దూరమంటాడో, ఆయన విధులను నిర్వహిస్తాడో అతని పాపాలు మన్నించబడతాయి. చురలోకంలో పుణ్యంపలం ఇస్తాడు. ఇంకా అతనిని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు.

وَكَايِن مِّن قَرِيَّةٍ عَتَتْ عَن أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۖ فَحَاسَبْنَهَا حِسَابًا شَدِيدًا
وَعَدَبْنَهَا عَذَابًا نَّكَرًا ۝۸ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا ۚ وَكَانَ عِقَبُهُ أَمْرَهَا حُسرًا
۝۹ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا
قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ۝۱۰ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ مَبِينَاتٍ
لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَمَنْ
يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
يُحَلِّدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لِرَبِّرَقَا ۝۱۱

8 విడాకులు పొందిన స్త్రీలను వారి గడువు కాలంలో మీ శక్తి మేరకు మీరు ఉండే చోట ఉంచండి. నివాస విషయంలో వారిని ఇబ్బందులకు గురి చేసే ఉద్దేశ్యంతో వారికి ఏ నష్టం చేకూర్చకండి, మీరు విడాకులిచ్చిన స్త్రీలు గనక గర్భిణిలు అయితే, వారి గడువు కాలంలో వారు ప్రసవించే వరకు వారి ఖర్చు భరిస్తూ ఉండండి. మీ కొరకే మేరకు మీ సంతానంలో వారు పాలు త్రాపిస్తున్నందుకు వారికి వారి సంపూర్ణ వేతనం చెల్లించండి. పరస్పరం ఉదార గణంతో, ఆష్టపూర్వకంగా ఒకరినొకరు ఆదేశించు కండి, సంప్రదింపులు చేసుకోండి. కన్నతల్లి పాలు త్రాపించుటకు ఒప్పుదం కుదరకపోతే, విడాకులు పొందిన కన్న తల్లి కాకుండా పాలు త్రాపించే మరో స్త్రీ పాలు త్రాపించాలి. ఆమె ఖర్చులు తండ్రి భరించాలి.

9 భర్త అల్లాహ్ అతనికి ప్రసాదించిన మేరకే విడాకులు పొందిన తన భార్యపై మరియు ఆమెతో కలిగిన అతని సంతానంపై తన శక్తి ప్రకారం ఖర్చు పెట్టాలి. మరేవరతే ఆరిక ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాడో అనగా బీదవాడు, అతనికి అల్లాహ్ ఎంత స్తోమత ప్రసాదించాడో అంతలోనే ఖర్చు పెట్టాలి. ధనికునిపై ఉన్నంత భారం బీదవానిపై లేదు. అల్లాహ్ కష్టకాలం, పేదరికం తారాత్ర వెనులు బాటు, సీరిసంపదలు కలుగజేస్తాడు.

10 అనేక నగరవాసులు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించారు. తలబిరుసుతనం మరియు అవిశ్వాసంలో మితిమీరి పోయారు. ఇశాలోకంలో వారి ఆచరణల లెక్క కరినంగా తీసుకున్నాం. ఘోరాతిఘోరమైన శిక్ష వారికి విధించాం. వారి అవిశ్వాసం, తిరుగుబాటుతనం శిక్ష అనుభవించారు. వారి అవిశ్వాసం శిక్ష వినాశనం, నష్టమే ఉంది. ఆ తర్వాత మరే నష్టం లేదు.

11 మితిమీరిన మరియు అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త ఆజ్ఞలకు వ్యతిరేకించిన వారి కొరకు ఎంతో కఠినమైన శిక్షను అల్లాహ్ సిద్ధం చేశాడు. కనుక అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను సత్యంగా నమ్మి, ఆయన ధర్మప్రకారం ఆచరించిన బుద్ధిమంతులారా! మీరు అల్లాహ్ కు భయపడండి, ఆయన ఆగ్రహానికి గురి కాకుండా ఉండండి. విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మీ వైపుకు ఒక జ్ఞాపికను పంపాడు. దాని ద్వారా మిమ్మల్ని ఉపదేశిస్తున్నాడు. అల్లాహ్ పై విశ్వాసం మరియు ఆయన విధేయతను పాటించాలని గుర్తు చేస్తున్నాడు. ఈ జ్ఞాపిక ప్రవక్తయే. ఆయన మీ ముందు అల్లాహ్ పదనాలను పఠిస్తున్నాడు. ఆ ఆయతుల్లో సత్యం

అనేది మిథ్యంతో వేరు చేసి స్పష్టంగా తెలుపబడింది. ఎందుకనగా అల్లాహ్ ను ఆయన ప్రవక్తను సత్యంగా నమ్మి, అల్లాహ్ ఇచ్చిన ఆదేశాల్ని, ప్రవక్త విధేయతను పాటించిన వారిని అవిశ్వాస అంధకారాల్లో నుండి తీసి విశ్వాస వెలుగు లోకి తీసుకు రావాలని తలచాడు. ఎవరు అల్లాహ్ ను విశ్వసించి, సత్యార్థాలు చేస్తారో అల్లాహ్ అతనిని స్వర్గాల్లో ప్రవేశింప జేస్తాడు, వాటి క్రింది నుండి సలయళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి, వారు కలకాలం వాటిలో ఉంటారు. విశ్వాసుడైన, సత్యార్థాలు చేసేవాని కొరకు అల్లాహ్ స్వర్గంలో ఉత్తమ ఉపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

❶ ఏకైక అల్లాహ్ సప్త భూమ్యాకాశాలను సృజించాడు. ఆజ్ఞను అవతరింప జేశాడు, దాని నుండి తన ప్రవక్తలకు వహీ చేస్తాడు మరియు భూమ్యాకాశాల మధ్యలో తన సృష్టిలో సర్వవ్యవహారం నడుపు తాడు. ప్రజలారా! అల్లాహ్ సర్వశక్తి మంతుడు, అతనిని లొంగదీసేదేది లేదు, మరియు అల్లాహ్ తన జ్ఞానంతో ప్రతి దానిని పరివేషించి ఉన్నాడు. ఆయన జ్ఞానం, శక్తి పరిధి నుండి ఏదీ బయటకు పోలేదు.

66- సూరతుల్ తహ్సీమ్

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تَحْرِمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَتَّعِيَ مَرْصَاتَ زَوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ مَحَلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ زَوَاجِهِ ۖ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ ۖ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ ۖ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ ۖ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأُكَ هَذَا قَالَ نَبَايَ الْعَلِيمِ الْحَبِيرِ ﴿٣﴾ إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا ۖ وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيْلُ ۖ وَصَلِحَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةَ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَىٰ رَبُّهُ ۖ إِنْ طَلَفَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَنَّ أَرْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكُمْ ۖ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَنِيَتٍ تَتَّبِعْتِ سَوَابِغَ تَيْبَاتٍ تَابَتِ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾

❶ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ నీ కొరకు ధర్మసమ్మతం చేసిన దానిని నీవు ఎందుకు నీపై నిషిద్ధ పరుచు కుంటున్నావు, నీ భార్యల ప్రసన్నత, ఇష్టాన్ని కోరు తున్నావా? అల్లాహ్ నిన్ను అనుితంగా క్షమించే వాడు, అపారంగా కరుణించేవాడు.

❷ విశ్వాసులారా! పరిహారం చెల్లించి, మీ ప్రమాణాలను ఉపసంహరించుకోటాన్ని అల్లాహ్ మీకు ధర్మసమ్మతంగా చేశాడు, ఆ పరిహారం ఇది: పది మంది పేదలకు అన్నం పెట్టడం, లేదా వారికి దుస్తులు ధరించడం, లేదా ఒక బానిసను విడుదల చేయడం. అలా చేయలేని వారు మూడు రోజుల ఉపవాసం ఉండడం. అల్లాహ్ మీకు సహాయకుడు, మీ వ్యవహారాలు నడుపువాడు. మీకు ఎందులో మేలుందో దానిని బాగా ఎరుగువాడు, పేదల దానిని మీ కొరకు ధర్మపరమని తెలుపేవాడు. తన సర్వ మాటల్లో, కార్యాల్లో వివేకవంతుడు.

❸ ప్రవక్త సల్లాలహు అలైహి వసల్లం తన భార్య హస్తా రదియల్లాహు అన్నాకు ఒక రహస్య విషయం చెప్పినప్పుడు, ఆమె దానిని ఆయిషా రదియల్లాహు అన్నాకు చెప్పింది. ఆమె గుట్టు రట్టు చేసిన వ్యవహారాన్ని అల్లాహ్ ప్రవక్తకు తెలిపాడు. ఆయన హస్తా తెలిపిన కొన్ని విషయాల్ని ఆమె (హస్తా)కు తెలిపారు. మరికొన్నింటిని ఆమె గౌరవం కొరకు ఆమెకు తెలియజేయ లేదు. ఎప్పుడైతే ప్రవక్త ఆమెకు కొంతమాట చెప్పారో, అప్పుడు ఆమె 'ఇవన్నీ మీకు ఎవరు తెలియజేశారు?' అడిగింది. ప్రవక్త నెమ్మదిగా ఇలా అన్నారు: అన్ని తెలిసిన, సర్వమూ ఎరిగిన అల్లాహ్ నాకు తెలియజేశాడు, ఆయనకు ఏదీ దాగిలేదు అని చెప్పారు.

4 గుట్టును బహిరతం చేయడం లాంటి ఈ పని ప్రవక్తకు ఇష్టం లేనిది, అలాంటి దానివైపు మీరిద్దరూ మొగారు గనక తొబా చేయడం మీరిద్దరిపై విధిగా అయిపోయింది. కాబట్టి మీరిద్దరు అల్లాహ్ వద్ద తొబా చేయండి (పశ్చాత్తాప పడి, క్షమాపణ కోరండి). మీరు గనక పరస్పరం ఆయనకు వ్యతిరేకంగా, ఆయనకు బాధ కలిగించే విషయంలో పరస్పరం సహాయం చేసుకుంటూ ఉంటే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్, ఆయన రక్షకుడు, సహాయకుడు. అల్లాహ్ తర్వాత జీవిత మరీయు విశ్వాసులైన పుణ్యాత్ములు, ఇంకా దైవదూతలు ఆయనకు సహాయకులు. ఆయన్ని బాధించే, ఆయనతో శతృత్వం పెంచుకునే వారికి వ్యతిరేకంగా ఆయనకు మద్దతుదారులు వీరు.

5 ప్రవక్త బార్యిల్లారా! ప్రవక్త గనక మీకు విడాకులిస్తే, ఆయన ప్రభువు మీకు బదులుగా మికుంటే ఉత్తమ స్థలతో ఆయనకు వివాహం చేస్తాడు. వారు అల్లాహ్ ఆజ్ఞలకు సంపూర్ణంగా శిరసావహించేవారు. అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించేవారు, అల్లాహ్ కు విధేయత చూపేవారు, అల్లాహ్ కు ఇష్టమైన ఆయన విధేయతా మార్గం వైపుకు మరలేవారు, అధికంగా, అల్లాహ్ ను ఆరాధించేవారు, ఉపవాసముండేవారు. వారిలో కొందరు వితంతువులుంటారు మరికొందరు కన్యలుంటారు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غَالِظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

6 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غَالِظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

7 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ وَآءِغْفِرْ لَنَا إِنَّا كُنَّا ضَالِّينَ

8 అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను సత్యంగా నమ్మిన వారలారా! మరియు ఆయన దర్మాన్ని పాటించిన వారలారా! అల్లాహ్ ఆదేశించిన దానిని ఆచరించి, వారించిన దానిని వదలుకొని మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోండి, వేటితో తమను కాపాడుకుంటున్నారో వాటి ద్వారానే మీ ఇల్లాలు పిల్లల్ని నరకం నుండి కాపాడండి. మనుషులు మరియు రాళ్ళ ఆ నరకాగ్ని ఇంధనం. అందులో పడ్డ వారిని శిక్షించ దానికి అక్కడ ఉన్నవారు బలశాలి దూతలు, నరక వాసులతో వారి వ్యవహారం చాలా కర్కశంగా ఉంటుంది. అల్లాహ్ ఆజ్ఞను రివ్వంతే జవదాటరు. ఏ ఆదేశం ఇవ్వబడుతుంది దానిని అమలుపరుస్తారు.

9 అల్లాహ్ మాత్రమే సత్యారాధ్యుడు అన్న విషయాన్ని తిరస్కరించి, ఆయన్ను విశ్వసించని వారు నరకంలో ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు ఇలా అనబడు తుంది: ఈనాడు మీరే సాకులు వెతక్కండి. ఇషా లోకంలో చేసిన కర్మల ఫలమే పొందు తున్నారు.

10 అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను సత్యంగా నమ్మిన వారలారా! మరియు ఆయన దర్మాన్ని పాటించిన వారలారా! మీరు మీ పాపాల నుండి అల్లాహ్ విధేయత వైపునకు మరలండి. ఆ మరలింపు ఎలా ఉండాలంటే ఆ తర్వాత ఇక ఏ అవిధేయత ఉండ కూడదు. మీ ప్రభువు మీ చెడు కార్యాలను తుడిచి వేస్తాడు. మీమ్మల్ని స్వర్గాల్లో ప్రవేశింప జేస్తాడు, వాటిలో ఉన్న భవనాల క్రింది నుండి సెలయెళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఆ రోజు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను మరియు ఆయనతో ఉన్న విశ్వాసులను అవమాన పరచడు. వారిని శిక్షించడు, వారి గౌరవ పదాలను ఉన్నతం చేస్తాడు. వారి కాంతి వారి ముందు, కుడి ప్రక్కన నడుస్తూ ఉంటుంది. అప్పుడు వారిలా అంటూ ఉంటారు: ఓ మా ప్రభువా! మేము వంతెన దాటి, మేము స్వర్గం వైపునకు వెళ్లే వరకు మా కాంతిని మా కొరకు పరిపూర్ణం గావించు, మమ్మల్ని

క్షమించు, మా పాపాల్ని మన్నించి, కప్పిపుచ్చు. నిశ్చయంగా నీవు సర్వ శక్తిమంతుడవు
 يَا أَيُّهَا الَّذِي جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَأَغْلَظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ
 الْمَصِيرُ ۝ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا
 تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ فَخَاتَمَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ۝

9 ఓ ప్రవక్త! అవిశ్వాసాన్ని బహిరంగంగా ప్రకటించిన వారితో యుద్ధం చేయి, వారితో ఖడ్గం ద్వారా పోరాడు. మరలవరకే అవిశ్వాసాన్ని దాచి, లోలోపల ఉండారో, వారితో నిదీర్చునాల ద్వారా పోరాడు, అలాగే హద్దులను మరియు ధర్మచిహ్నాలను స్థాపించడం ద్వారా. వారితో పోరాడి సంధిర్యంలో ఇద్దరిలో ప్రతి ఒక్కరితో కఠినత్వాన్ని పాటించు. పరలోకంలో చేరే వారి నివాసం నరకం. వారు తిరిగి వెళ్ళే ఆ స్థలం ఎంతో చెడ్డది.

10 ముస్లింలతో అవిశ్వాసుల స్థితిగతులు, సామీప్యం, వ్యవహారం వంట బాగున్నా, అవిశ్వాసం కారణంగా వారికి ఏమీ ప్రయోజనం చేకూర్చవన్న ఉదాహరణ అల్లాహ్ ప్రవక్త నూహ్ అలైహిస్సలాం మరియు లూత్ అలైహిస్సలాం భార్యల విషయంలో తెలిపాడు: వారిద్దరు మా పుణ్య దాసులకు భార్యలుగా ఉండిరి, వారిద్దరు తమ భర్తల ధర్మంపై ఉండక, ధర్మం పట్ల ద్రోహానికి పాల్పడ్డారు. అవిశ్వాసానికి ఒడిగట్టారు. అందుచేత వారిద్దరి భర్తలు ప్రవక్తలైనప్పటికీ తమ భార్యలను అల్లాహ్ శిక్ష నుండి వీ మాత్రం కాపాడ లేక పోయారు. వారి భార్యలతో ఇలా అనబడింది: నరకంలో ప్రవేశించే వారితో మీరిద్దరు కూడా ప్రవేశించండి. ఈ గుణవారం ఏమిటంటే ప్రవక్తల, పుణ్యాత్ముల సాన్నిహిత్యం ఉన్నప్పటికీ అవిశ్వాసం మరియు చెడు కర్మలు కలిగిన వారికి ఆ సాన్నిహిత్యం ఏమీ ప్రయోజనం చేకూర్చదు.

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي

الْحَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝
 وَمَرْيَمَ ابْنَتْ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ

بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا إِحْسَانُ ۝

11 ఏ విశ్వాసులైతే అల్లాహ్ ను సత్యంగా నమ్మి, కేవలం ఆయనను మాత్రమే ఆరాధించారో, ఆయన ధర్మం ప్రకారం ఆచరించారో వారు ప్రాపంచిక విషయాల్లో అవిశ్వాసులతో ఉత్తమ సంబంధం పెట్టుకున్నా అది వారికి ఏ నష్టం చేకూర్చదు అన్న దానికి దృష్టాంతం ఫిర్రబెన్ భార్యతో ఇస్తున్నాడు. అల్లాహ్ ను తిరస్కరించే కఠిన శత్రువుడైన వాహా బంధంలో ఆమె ఉండింది. ఐతే ఆమె విశ్వాసురాలు. (ఫిర్రబెన్ ఆమెను శిక్షిస్తున్నప్పుడు ఆమె ఇలా వేడుకుంది) ఓ ప్రభువా! నీ వద్ద స్వర్గంలో నాకో గృహం నిర్మించు. ఫిర్రబెన్ ప్రాభుల్య నుండి, ఆతని పరిక్ష నుండి ఇంకా ఆయన నుండి ఏ చెడు కార్యాల వెలువడు తున్నాయో వాటి నుండి నన్ను కాపాడుకో, అత్యాచారం, దుర్మార్గంలో అతనికి మద్దతిస్తున్న అతని అనుచరుల నుండి వారీ శిక్ష నుండి కూడా నన్ను కాపాడు.

12 విశ్వాసులకు అల్లాహ్ ఇమాన్ కుమార్తె అయిన మర్యం ఉదాహరణ ఇస్తున్నాడు. ఆమె తన మానాన్ని కాపాడుకుంది, వ్యభిచారానికి చాలా దూరంగా ఉండింది. అల్లాహ్ జీల్దీల్ అలైహిస్సలాంను ఆడిశించాడు ఆమె చొక్కా జేబులో ఉదాలని, ఉదిను ఆ గాలి ఆమె గర్భానికి చేరింది. ఈ అలైహిస్సలాం తో గర్భించాల్సింది. ఆమె తన ప్రభువు పలుకులను సత్యంగా నమ్మింది. ఆయన తన దాసుల కొరకు చేసిన ధార్మిక ఆదేశాలను ఆచరించింది. ఇంకా తన ప్రవక్తలపై అవతరింప జేసిన గ్రంథాల్ని కూడా విశ్వసించింది. ఆమె ఆయన విధేయుల్లోని ఒకామె.

67- సూరతుల్ ముల్క్

تَبْرَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلِكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ❶ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلِغَكُمْ إِلَيْكُمْ أَحْسَنَ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ ❷ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفَوُّتٍ فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ هَل تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ❸ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ❹ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَجَعَلْنَا رُجُومًا لِّلشَّيْطَانِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ❺

❶ అల్లాహ్ యొక్క శుభాలు, ఆయన అనుగ్రహాలు సర్వస్వమీపై అనేకం ఉన్నాయి. ఆయన చేతిలోనే ఇహపరాల రాజ్యం ఉంది. ఆయనే వాటికి అధికారి. వాటిలో ఆయన ఆదేశాలు, తీర్పులు జరుగుతాయి. ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు. ఈ ఆయతులో అల్లాహ్ కు చేయి ఉందని, అది ఆయనకు తగిన రీతిలో ఉందని తెలిసింది.

❷ ఓ ప్రజలారా! మీలో ఎవరు ఉత్తమమైన మరియు నైర్మల్యమైన కార్యాలు చేస్తాడో పరిక్షించ దానికి ఆయనే జీవన్మరణాలను సృజించాడు. ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు. ఆయనను లొంగదీయనదేదీ లేదు. తన దానులలో పశ్చాత్తాపపడు వారిని అమితం గా క్షమించేవాడు. ఈ ఆయతులో సత్కార్యాల ప్రోత్సాహం మరియు దుష్కార్యాల నిరోధన ఉంది.

❸ ఆయన ఒకదానిపై ఒకటి సప్తాకాశాలను సృజించాడు. ఓ వీక్షించేవాడా! కరుణామయుని స్పష్టలో నీవు ఏలాంటి భేదం, వ్యత్యాసం చూడవు. మరోసారి నీవు కన్నెత్తి చూడు, ఆకాశంలో ఏదైనా పగుళ్ళు, చీలికలు కనిపిస్తున్నాయా?

❹ మళ్ళీ మళ్ళీ నీవు దృష్టిని సారించోచూడు, నీ దృష్టి అలసిపోలసి, పరాభవం పాలై, ఏ చిన్న ఏ పంచూడకుండానే తిరిగి వస్తుంది.

❺ మేము మీ కళ్ళకు కనిపించే సమీప ఆకాశాన్ని బ్రహ్మాండమైన మెరిసి నక్షత్రాలతో అలంకరించాము. మేము వాటిని పైతానులలో దొంగతనంగా వినోచారి కొరకు కాల్చి వేసి అగ్నిజ్వాలలుగా చేశాము. వారి కొరకు నరకంలో మండుతున్న అగ్ని శిక్ష ఉంది. దాని వేడి వారికి తాకుతుంది.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ❶ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ❷ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كَمَا أَلْقَىٰ فِيهَا فَوْجٌ مِّن سَأَلْتُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ❸ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ❹ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ❺ فَأَعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ❻

❶ తమ ప్రభువును తిరస్కరించిన అవిశ్వాసులకు నరకశిక్ష ఉంది. నరకం వారి కొరకు చాలా చెడ్డ స్థానం.

❷ ఈ అవిశ్వాసులు నరకంలో వేయబడినప్పుడు అది చాలా ఘోరంగా ఉడుకుతూ ఉంటుంది దాని భయంకరమైన శబ్దం వారు వింటారు.

❸ అవిశ్వాసులపై దానికున్న వినోచాని ఆగ్రహం వల్ల అది బద్దలై పోయినట్లుంటుంది. ప్రతిసారి మానవుల సమూహం అందులో వేయబడినప్పుడల్లా అక్కడ నియమించబడిన దూతలు గంభీరంగా అడుగుతారు: ఇప్పుడు మీరు వేడి ఉన్న ఈ నరకశిక్ష నుండి హెచ్చరించుటకు ఇహలోకంలో ప్రవక్త రాలేదా?

❹ వారు ఇలా సమాధానం పలుకుతారు: ఎందుకు రాలేదు? అల్లాహ్ ప్రవక్తలు వచ్చారు, మమ్మల్ని హెచ్చరించారు, కాని మేము వారిని తిరస్కరించాము, ఆయన తీసుకొచ్చిన

ఆయతుల గురించి ఇలా అన్నాము: అల్లాహ్ ఏ మనిషిపై ఏ విషయమూ అవతరింప జేయలేదు. ఓ ప్రవక్తలు అనుకునే వారలారా! మీరు సత్యానికి, ధర్మానికి ఆమడ దూరంలో ఉన్నారు.

10 వారు అంగీకరిస్తూ ఇలా అంటారు: సత్యాన్ని అన్వేషించేవారిగా మేము విని ఉంటే, ఏ పిలుపు మాకు ఇవ్వబడదో దానిపై యోచించి ఉంటే, మేము నరకవాసుల్లో చేరిఉండేవాళ్ళల్లో కాకుంటేమి.

11 అప్పుడు వారు దేని మూలంగా ఆ నరకశిక్షకు అర్హులయ్యారో వివరిస్తూ, తమ తిరస్కారాన్ని, అవిశ్వాసాన్ని అంగీకరిస్తారు, నరకవాసులు అల్లాహ్ కారుణ్యం నుండి దూరమై ఉండుగాక!

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾ وَأَسِرُوا قَوْلَكُمْ أَوِ
أَجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ
رَزْقِهِ وَاللَّهُ بَالِغُ النَّشُورِ ﴿١٥﴾ ءَأَمِنْتُمْ مَن فِي السَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
تَمُورٌ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَن فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ
نَذِيرٌ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ ﴿١٨﴾

12 నిశ్చయంగా ఎవరైతే తమ ప్రభువుకు భయ పడతారో, ఆయనను మాత్రమే ఆరాధిస్తారో, ప్రజల చూపులకు దూరంగా ఉన్నా ఆయన (అల్లాహ్) పట్ల అనిధ్యేయతకు పాల్పడరో, పరలోక శిక్షను చూడక ముందే దానికి భయ పడుతూ ఉంటారో, వారికి అల్లాహ్ వైపు నుండి పాపాల మన్నింపు ఉంది. స్వర్గం రూపంలో గొప్ప ఫలితముంది.

13 ఓ ప్రజలారా! మీ ఏ వ్యవహారాలలో అయినా మీరు మీ మాటలను దాచినా, వెలిబుచ్చినా, అవి రెండూ అల్లాహ్ వద్ద సమానమే. నిశ్చయంగా ఆ పరమ పవిత్రుడు గుండెల్లోని గుట్టును సైతం బాగా ఎరుగువాడు, అలాంటప్పుడు మీ మాటలు మరియు చేపులు ఆయన ముందు ఎలా దాగి ఉంటాయి?

14 సర్వలోక పాలకుడైన వానికి తన సృష్టి దాని వ్యవహారం గురించి తెలియదా? ఆయనే వారిని సృష్టించాడు, వారిని పరిష్టంగా, ఉత్తమంగా సృష్టించాడు. తన దాసుల వ్యవహారాలను సూక్ష్మంగా ఎరుగువాడు. వారిని మరియు వారి కర్మలను బాగా ఎరిగినవాడు.

15 కేవలం ఏకైకుడైన అల్లాహ్ ఈ భూమిని మీ కొరకు మెత్తగా, చదునుగా చేశాడు. దానిపై సందరించుటకు, సీరంగా ఉండుటకు అనువుగా చేసాడు. దాని మారు మూలల్లో సందరించండి. దాని నుండి అల్లాహ్ మీ కొరకు వెలికిదీసే ఆహారాన్ని మీరు తినండి. మళ్ళీ మీ తీర్పు మరియు మీ కర్మల ఫలితం ఇవ్వడానికి మీ సమాధుల నుండి తిరిగి ఆయన వైపునకు లేవ బడతారు. ఈ ఆయతులో సంపాదన మరియు ఉపాధి కొరకు పాటుపడటం గురించి తెలుపబడింది. ఇంకా ఇందులో ఆదారం ఉంది అల్లాహ్ మాత్రమే సత్యమైన ఏకైక ఆరాధ్యనీయుడు, ఏ భాగస్వామి లేనీవాడు, ఆయనే సర్వశక్తి సంపన్నుడు అని మరియు ఆయన అనుగ్రహాలను గుర్తు చేయాలని, ప్రసందం వైపున మ్రొక్కుకూడదని, దాని నుండి హెచ్చరించాలని.

16 17 ఓ మక్కా అవిశ్వాసులారా! ఆకాశాలపై ఉన్న అల్లాహ్ మిమ్మల్ని భూమిలో అణగద్రక్కగలడన్న విషయం నుండి మీరు నిర్భయంగా ఉన్నారా? మిమ్మల్ని తోనుకొని అది కంపించడం మొదలుపెట్టి మిమ్మల్ని నాశనం చేసి వేస్తుంది. నింగిలోనున్న అల్లాహ్ మీపై చిన్నచిన్న రాళ్ళను విసిరే గాలిని పంపుతాడన్న విషయం నుండి నిర్భయంగా ఉన్నారా? ఓ సత్యతిరస్కారులారా! శిక్షను కళ్ళారా చూసినప్పుడు నా హెచ్చరిక ఎలా ఉండినదనో మీకు తెలుస్తుంది. అల్లాహ్ తనకు తగిన రీతిలో పైన ఉన్నాడన్న విషయం ఈ ఆయతు ద్వారా రుజువవుతుంది.

18 మక్కా అవిశ్వాసులకు పూర్వం నూహ్ జాతి, అదీ, సమూద్ వారు తమ ప్రవక్తలను

తిరస్కరించారు. అందుకు వారిపై నా పట్టు ఎలా ఉండినది. వారిపై ఉన్న వరాలు మార్చి, శిక్ష పంపి వారిని నాశనం చేశాము.

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَّتْ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرِّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصَرُّكُمْ مِّنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَزُوقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ حَجُوا فِي عَنَتٍ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَن يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا أَعْلَمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيَّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾

19-21 ఈ విశ్వాసులు అశ్రద్ధలో ఉన్నారా? వారిపై ఎగిరే వక్షలను చూడటం లేదా? అవి గాలిలో ఎగురుతూ తమ రెక్కలను చాచుతాయి, ఒక్కోసారి తమ వైపునకు ముడుచుకుంటాయి. వాటిని పడకుండా కాపాడేవాడు కేవలం రహ్మాన్ (అల్లాహ్) మాత్రమే. ఆయన ప్రతిదానిని కనిపెట్టి ఉన్నాడు. ఆయన సృష్టిలో ఏ మాత్రం లోపంగానీ, వంకరతనం గాని చూడరు. ఓ అవిశ్వాసులారా! ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు ఏదైనా కీడు చేశారా, అలాంటి, మీ ఊహ ప్రకారం రహ్మాన్ (అల్లాహ్) కాకుండా మీకు సహాయం చేసే వర్గం ఏదైనా ఉందా? అవిశ్వాసుల ఈ ఊహ కేవలం పైతాన్ వైపున ఓ మోసం మరియు మార్భ్రష్టత్వమే. అంతేకాదు, అల్లాహ్ గనక తన ఉపాధిని మీ నుండి ఆపుకుంటే మీకు ఉపాధిని ప్రసాదించే భూటకపు ఉపాధిప్రదాత ఎవరు? కాని అవిశ్వాసులు తమ గర్వం, శత్యత్వం కారణంగా తలబిరుసుతనం, మార్భ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు. సత్యదర్శం నుండి దూరమవుతున్నారూ, ఆ సత్యాన్ని వింటూనూ అలాగే అనుసరిస్తునూ లేరు.

22 తల క్రిందికి వంచుకొని, ఎలా ఎటువైపు నడుస్తున్నాడో తెలియకుండా నడచే వ్యక్తి ఎక్కువ సన్మార్గం, ఉత్తమ దారిపై ఉన్నట్లా? లేక ఏ వంకరలు లేని సక్రమంగా, స్పష్టంగా, నేరుగా ఉన్న దారి మీద నిటారుగా, చక్కగా నడచే వ్యక్తియా? అల్లాహ్ విశ్వాసుల మరియు అవిశ్వాసుల ఉపమానం పేర్కొంటున్నాడు.

23-24 ప్రవక్త మీరు చెప్పండి: అల్లాహ్, ఆయనే మిమ్మల్ని శూన్యంలో నుండి ఉనికిలోకి తీసుకొచ్చినవాడు, వినడానికి చెవులు, చూడడానికి కళ్ళు, గ్రహించడానికి హృదయాలను చేసినవాడు. అయినా మీరు ఓ అవిశ్వాసులారా! మీ ప్రభువు మీపై చేసిన వరాలకు బదులుగా చాలా తక్కువ కృతజ్ఞత కలిగి ఉన్నారు. మీరు వారితో చెప్పండి: అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని సృష్టించాడు మరియు ఈ భూమిలో వ్యాపింపజేశాడు, ఇలా వ్యాపింప జేయబడిన, వివిధ ప్రాంతాల్లో విభజించ బడిన మీరు మీ లక్క తీసుకొని, మీకు ఫలితం నొసగుటకు మళ్ళీ ఆ ఏకైకని యదుట సమావేశ పరచబడతారు.

25-26 అల్లాహ్ ఎదుట సమావేశమయ్యే ఆ వాగానం ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది? ఓ విశ్వాసులారా మీరు గనక మీ ఆరోపణలో సత్యవంతులైతే దాని సమయాన్ని మాకు తెలుపండి అని అవిశ్వాసులు అంటారు. ప్రవక్తా! మీరు వారికలా చెప్పండి: ప్రళయం సంభవించడం సంబంధించిన జ్ఞానం అల్లాహ్ తన వద్దనే ఉండుకున్నాడు అంటే ఎవరికి తెలియదు. నేను కేవలం మిమ్మల్ని హెచ్చరించేవాడిని మాత్రమే. మీ అవిశ్వాస పర్యవసానం గురించి మీలో భయాన్ని కలిగిస్తున్నాను. అల్లాహ్ ఏ విషయాన్ని స్పష్టంగా తెలుపాలని ఆదేశించాడో దానిని నేను స్పష్ట పరుస్తున్నాను.

27 అవిశ్వాసులు అల్లాహ్ శిక్షను సమీపం నుంచి కళ్ళూ చూసినప్పుడు, వారి ముఖాల మీద ఆందోళన, అవమానం వ్యక్తమయింది. అప్పుడు వారికి ఇలా చీవాట్లు పెట్టడం జరిగింది: ఇదిగో మీరు ఇహాలోకంలో తొందరపెట్టిన శిక్ష ఇదే.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمِنْ يُحْيِرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ
الْإِيمِ 28 قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ 29 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ 30

28 ప్రవక్తా! అవిశ్వాసులతో చెప్పండి: అల్లాహ్ (మీ కోరిక మేరకు) నన్ను, నాతో ఉన్న విశ్వాసులకు మరణం ఇవ్వవచ్చు లేదా మమ్మల్నుందరిని కరుణించ వచ్చు. కానీ సత్యతరస్కారులైన మిమ్మల్ని కాపాడే వాడు మరియు కఠినమైన శిక్ష నుండి మిమ్మల్ని ఆపేవాడు ఎవడు?

29 చెప్పండి: అల్లాహ్, ఆయన రహ్మాన్ (అమితంగా కరుణించేవాడు), మేము ఆయనను విశ్వసించాం, ఆయన ధర్మం ప్రకారం ఆచరించాం, ఆయన విధేయతను పాటించాం, మా సర్వ వ్యవహారాలలో ఆయనపై మాత్రమే నమ్మకం ఉండాలి. ఓ అవిశ్వాసులారా! మాలో మరియు మీలో అల్లాహ్ యొక్క సన్మార్గానికి సుష్టమైన దూరంలో ఎవరున్నారు? అన్నది అల్లాహ్ యొక్క విపత్తు కురిసినప్పుడు త్వరలోనే మీకు తెలుస్తుంది.

30 బహుదైవారధకులతో మీరు చెప్పండి: మీరు త్రాగే నీరు గనక భూమి లోతులోకి వెళ్ళిపోయి (అంటే బావులు నీరు లేకుండా అయిపోయి) మీరు ఏ ప్రయత్నం చేసిననా అది రాని స్థితిలో ఉంటే, అల్లాహ్ తప్ప మీకు భూమి మీద చెలమల నుండి స్పష్టంగా పారుతున్న నీళ్ళు తేగలవారు ఎవరున్నారు?

68- సూరతుల్ ఖలమ్

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ 1 مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ 2 وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا
عَجْرًا مَمْنُونٍ 3 وَإِنَّكَ لَعَلَّ خُلِقْتَ عَظِيمٍ 4 فَسَتَبْصُرُ وَيُبْصِرُونَ 5 بِأَيِّكُمْ
الْمَقْتُولُونَ 6 إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ 7

1-6 సూరీ: 'ముఖతతాల్' అనబడే ఈ అక్షరాలు దివ్యఖురఆనులోని 28 సూరాల ఆరంభంలో వచ్చి ఉన్నాయి. ఇవి ఖురఆన్ మహిమకు మరియు లొంగదీయబడని, చేదించబడని గ్రంథం అనడానికి ఒక సూచన. వీటి ద్వారా బహుదైవారాధకులకు సవాలు చేయబడింది. కాని వారు ఏ కోశానా కూడా ఎదురుగా నిలబలేక చిత్తుగా ఓడిపోయారు, విఫలమయ్యారు. అరబీ భాషా ప్రవీనులు, అరబీ సాహిత్యంలో ఆరితేరినవారు సైతం దీనిలాంటి మరొకటి చూపడంలో నిస్సహాయులుగా ఉండి పోయారు చివరికి ఈ ఖురఆన్ అల్లాహ్ పైవున దివ్యవాణి అని అంగీకరించక తప్పలేదు.

దైవదూతలు మరియు మానవులు కలంతో మేలు కల్పించే ఎన్నో విషయాలు శాస్త్రాలు వ్రాస్తారు. అలాంటి కలం సాక్షిగా అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు. ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ మీకుదైవ ప్రవక్త, దైవ దౌత్య బాధ్యతను ప్రసాదించాడు అంతే తప్ప మీరు బుద్ధి హీనులు లేదా పిచ్చివారు ఏ మాత్రం కాదు, అల్లాహ్ సందేశాన్ని అందించడంలో మీరు భరిస్తున్న కష్టాలకు ప్రతిఫలంగా మీకు ఎన్నటికీ తరగని పుణ్యం ఉంది. ఓ ప్రవక్తా! నిశ్చయంగా మీరు సైతికత విషయంలో అత్యున్నత స్థానంలో ఉన్నారు, ఖురఆన్ లో పేర్కొన బడిన సుగుణాలన్నీ మీ వ్యక్తిత్వంలో ఉన్నాయి. ఖురఆన్ కు అనుగుణంగా మనుకువడం, దాని ఆదేశాలు పాటించడం వంటివన్నీ ప్రవక్త (స) స్వభావంలోనే ఉంది.

7 ప్రవక్తా! మరియు ఓ అవిశ్వాసులారా! మీలో ఎవరు సంక్షేభంలో ఉన్నారో, ఎవరు మతిస్థమితం కోల్పోయి ఉన్నారో త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు.

7 నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు అల్లాహ్ ధర్మం నుండి, సన్మార్గం నుండి వైదొలగి దురదృష్ట వంతుడిగా మారిన వానిని బాగా ఎరుగుతాడు. అలాగే దైవ భీతి కలవాడు మరియు సన్మార్గమిని కూడా బాగా ఎరుగుతాడు.

فَلَا تُطْعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾ وَدُّوْا لَوْ تَدَّهِنَ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾

وَلَا تُطْعِ كُلَّ حَلَافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾

مَتَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَيْمٍ ﴿١٢﴾ عَتَلٌ بَعْدَ ذَلِكَ رَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾

إِذَا تَتَلَّى عَلَيْهِ ءَأَيْنَتْنَا قَالِ اسْتَطِيرَ الْأَوْلِينَ ﴿١٥﴾ سَنَسِيهُمُ عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾

8 సత్యతీరస్కారులకు విరుద్ధంగా నీవు నీ ధర్మంపై స్థిరంగా ఉండు, వారికి విధేయత చూపకు.

9 వారు కోరుతున్నది, ఇష్టపడేదేమిటంటే మీరు వారి పట్ల కొంత మెతకవైఖరి అవలంబిస్తే, వారు కూడా మీ పట్ల మేత్తబడవచ్చని.

10-15 ప్రవక్త! అధికంగా ప్రమాణాలు చేసే, అసత్యవాది, నీచుడు, పరోపనిందుడు, చాడీలు చెప్పేవాడు, ప్రజల మధ్య సంక్షోభం సృష్టించే ఉద్దేశ్యంతో ఒకరి మాటలు మరొకరికి చేరేపేసేవాడు, పిసివారి, ధర్మాన్ని దాచేవాడు, మేలును ఇతరులకు చేరకుండా కరిగా వ్యవహరించాలనుకునే వాడు, ప్రజలపై చేజీసుకోవడంలో హద్దులు మీరేవాడు, నిషేధమైనవాటికి పాల్పడేవాడు, సత్యతీరస్కారంలో కారినగ్ం కలవాడు, దుష్టుడు, కళంకితుడు, అక్రమ సంబంధ పుత్రుడు అయిన వాని మాట వినకు. అతను ధనసంతానం గలవాడన్న గర్వానికి గురై సత్యధర్మాన్ని తోసేపుచ్చుతున్నాడు. ఎవరైనా అతని ముందు ఖురఆన్ ఆయతులు పఠిస్తే వాటిని తీరస్కరిస్తాడు. ఇవన్నీ పూర్వీకుల కట్టుకడలు, తుచ్చమైన విషయాలు అని అంటాడు. ఈ ఆయతులు వలీద బీన్ ముగీరా లాంటి కొందరు బహుష్టవారాధకుల గురించి అవతరించినపుటికీ, పై గుణాలు గలవానిని ఏకీభవించడం విషయంలో ముస్లిములను హెచ్చరించడం జరిగింది.

16 అతని చేష్టలకు పర్యవసానంగా మేము అతని ముక్కు మీద ఎల్లాప్పుడూ ఉండిపోయేలా వాతలు పెడతాము, దాని మూలంగా అతను ప్రజల ముందు అవమానపాలవుతాడు.

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا

يَسْتَتْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ

كَالْصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنْ أَعْدُوا عَلَيَّ حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾

فَانْطَلِقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَنْ لَا يَدْخُلْنَهَا أَلْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿٢٤﴾

وَعَدُوا عَلَى حَرْدٍ قٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَصٰلُونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ لَحْنٌ

مُحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْ لَا تَسْبَحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا سُبْحٰنَ

رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَوُمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا يٰوَيْلَنَا

إِنَّا كُنَّا ظٰلِعِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ رَبِّنَا أَنْ يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

17-18 తోట కలవారిని ఎలా పరీక్షించామో అలా మేము ఈ మక్కావాసులను ఆకలి, కరువులతో పరీక్షించాం. (ఆ తోటవారు) వారు తప్ప నిరుపేదలు, అక్కర గలవారు

తినకుండా ఉండడానికి వారు తెల్లవారు జామునే పంట కోసనుకున్నామని ప్రమాణాలు చేసు కున్నారు. అయితే వారు ఇన్నా అల్లాహ్ (దైవం తలీస్) అని కూడా అనలేదు.

19-20 వారు రాత్రి వేళ నిద్రిస్తున్నప్పుడు అల్లాహ్ ఒక అగ్ని గుండాన్ని పంపాడు అది ఆ తోటను మాడ్చి మని చేసేసింది. చివరికి వారికి బూడిదే మిగిలింది

21-22 పెండలకాడే ఒకరినొకరు పిలుచుకోసాగారు. మీరు పండ్లను కోయాలనుకుంటే తొందరగా మీ తోటల వైపును వెళ్ళండి అని చెప్పుకున్నారు.

23-24 త్వరత్వరగా బయలు దేరారు. గుసగుసలాడు కుంటూ ఇలా మాట్లాడుకున్నారు: ఈ రిజు ఏ నిరుపేదా మీ తోటలో ప్రవేశించకుండా మీరు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండండిని ఒకరినొకరు హెచ్చరించు కున్నారు.

25 వారు తోటలో నిరుపేదలు రాకూడదన్న తమ దుష్టసంకల్పంతో తెల్లవారుజామునే బయలు దేరారు వారు తమ సంకల్పాన్ని నెరవేర్చే సంపూర్ణ శక్తి తమకు ఉందనే భ్రమలో వారున్నారు.

26-33 నాశనమైన తమ తోటను చూసి గుర్తుపట్ట లేక పోయారు. దారి తప్పి వేరే చోట వచ్చి సామెలా నని అనుకున్నారు, కాని కాసేపట్టేనే దానిని గుర్తు పట్టి పశ్చాత్తాప పడ్డారు, వారి పేసినారి తనానికి మరియూ బీదల హక్కును కాజేయాలనే దుష్ట సంకల్పం వల్ల అల్లాహ్ ఈ నష్టం కలిగించాడని అర్థం చేసుకున్నారు.

వారిలో కొంత మంచివాడైన, న్యాయ బద్ధుడైన ఒకడు అల్లాహ్ ధ్యానం చేయమని ముందే మీకు చెప్పానని తలపోసాడు, తర్వాత అందరూ సిగ్గుపడి, జరిగిన నష్టాన్ని తమకు జరిగిన అన్యాయంగా భావించలేదు అల్లాహ్ ఎవరికీ అన్యాయం చేయడని మరియూ ఆయన చాలా పనితీరుడని, కనీసం మేము అల్లాహ్ ధ్యానం చేయకుండా బీదలకు నష్టం కలిగించే ఒక దుష్ట సంకల్పాన్ని పూర్తి చేయాలని తలచామని తమకుతామే హితోపదేశం చేసుకున్నారు తమను క్షమించాలనే అల్లాహ్ ను వేడుకున్నారు. అల్లాహ్ తలీస్ దీనికన్నా ఉత్తమమైన తోటను ప్రసాదించాడు, ఇప్పుడైతే మేము హొద్దులు మీరినందుకు అల్లాహ్ ను క్షమాపణ కోరుకుంటున్నాము.

అల్లాహ్ ప్రసాదించిన అనుగ్రహంలో పేసినారితనం వహించడం వల్ల, అల్లాహ్ యొక్క హక్కులను నెరవేర్చకుండా ఉండటంవల్ల తోట వాళ్ళకు ఈ శిక్ష ఇచ్చాము, మేము శిక్షించే ముందే వాళ్ళు దీన్ని అర్థం చేసుకుంటే బాగుండేది. ఇది ఇహలోకానికి సంబంధించిన శిక్ష, అదే ఫరలోకంలో ఇచ్చే శిక్ష విషయానికి వస్తే అది చాలా ఘోరంగా ఉంటుంది

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٢٦﴾ أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٢٧﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٢٨﴾ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٠﴾ أَمْ لَكُمْ آيَاتُنَا بَلَاغَةً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣١﴾ سَأَلَهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٣٢﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٣﴾

34 నిశ్చయంగా ఎవరు అల్లాహ్ శిక్ష నుండి భయ పడ్డారో, ఆయన ఆదేశాలను నెరవేరుస్తూ, నివారణల నుండి దూరంగా ఉన్నారో అలాంటి వారికి ఫరలోకం లో తమ ప్రభువు వద్ద కలకాలం ఉండే అనుగ్రహాల సర్గ్రావవాలెన్నో ఉన్నాయి.

35-36 అల్లాహ్ విధేయతకు లోబడి ఉన్నవారిని అవిశ్వాసుల మాదిరిగా చేస్తామా? ఇలాంటి అన్యాయపు తీరు మీరు ఎలా చేశారు. వారిద్దరిని పుణ్యఫలితంలో సమానంగా ఎలా చెస్తారు.

37-38 ఆకాశం నుండి అవతరించిన గ్రంథం ఏదైనా మీ వద్ద ఉందా, విధేయులు మరియూ అవిధేయులు ఇద్దరూ సమానం అని అందులో ఏమైనా రాసే ఉందా? మీరు చెప్పి మాటలు అందులో ఏమైనా చదివినవా ? అంటే ఆ గ్రంథంలో మీరు కోరుకున్న విధంగా ఉన్నాయన్నది మీ భావమా ? అలా ఎన్నటికీ కాదు.

39 మీరు కోరుకున్నట్లుగానే అన్నీ మీకు లభిస్తాయని మాతో మీకమైనా ఒప్పందం కుదిరి ఉందా?

40 41 ప్రవక్తా! ముస్లింలతో అడగండి: ముస్లిములకు ప్రాప్తమయ్యేది మీకు ప్రాప్తమవుతుందన్న మీ ఈ తీర్పుకు బాధ్యుడు, హామీ ఇచ్చేవాడు ఎవడు? వారికెవరైనా భూటకపు దేవుళ్ళు ఉన్నారా? వారు పలికే దానికి జమానాతు ఇవ్వడానికి, వారు కోరిన దానిని పొందడంలో వారు ఏమైనా సహాయం చేస్తారా? వారు తమ ఆరోపణలో సత్యవంతులే అయితే ఏదైనా ఆధారం తీసుకురావాలి.

يَوْمَ يَكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
خَشَعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةً وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ
فَذَرْنِي وَمَنْ يَكْذِبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ
وَأَمَلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ 41 أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَعْرَمٍ مَثْقَلُونَ 42
أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ 43

42 ప్రళయదినాన గాంభీర్యం ఆవహించి, చాలా కఠినమైన పరిస్థితి ఉంటుంది. ప్రజల మధ్య తీర్పు చేయడానికి అల్లాహ్ వస్తాడు. తన శుభప్రదమైన పిక్కును విప్పుతాడు. దానికి పోలినది ఏదీ ఉండదు!

43 తమ కళ్ళు క్రీందకీ దించుకొని పైకి లేపలేకుండా ఉంటారు. అల్లాహ్ శిక్ష కారణంగా మోరమైన అవమానం వారిని కమ్ముకొని ఉంటుంది. ఇహలోకం లో వారు అల్లాహ్ ఆరాధన, నమాజు కొరకు పిలవబడే వారు, అప్పుడు వారు ఆరోగ్యంగా, శరీరంలో శక్తి కూడా కలిగి ఉండేవారు కాని గర్వహంకారాలకు గురై సాష్టాంగం చేయలేదు.

44 45 ప్రవక్తా! ఈ ఖుర్ఆన్ ను దిక్కరించే వారిని నాకొదిలేయి, వారితో ప్రతీకారం తీర్చుకోవడం మరియు వారికి ప్రతిఫలం ఇవ్వడం నాపై ఉంది. ధనం సంతానం మరియు ఇతర వరాలు మేము వారికి హెచ్చుగా ఇస్తూ పోతాము, ఇలా వారు రహించని విధంగా వారిని క్రమక్రమంగా వినాశనం పైపునకు తీసుకెళ్ళడం జరుగుతుంది. వారికి కొంత వ్యవధిని కూడా ఇస్తాము, వారి పాపం పెరగటానికి వారి ఆయుష్షును పెంచుతూ పోతాము. అవిశ్వాసుల హక్కులో నా పన్నాగం చాలా పరిష్కం ఉంటుంది.

46 47 ప్రవక్తా! సందేశం చేరేవేయడానికి నీవు ఈ బహుదైవారాధన చేసేవారి నుండి ఏదైనా ప్రాపంచిక ప్రతిఫలం అడుగుతున్నావా? దాని భారంతో వారు ఏమైనా కంగిపోతున్నారా? అలాగే వారి వద్ద ఏమైనా అగోచర జ్ఞానం ఉందా? దాని ఆధారంగా వారు అల్లాహ్ వద్ద విశ్వాసుల కంటే ఉత్తమ స్థానంలో ఉంటారని వారు తమకు ఇష్టమైనట్లు తీర్పులు వ్రాసు కుంటున్నారా?

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْأُخْتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ
لَوْلَا أَنْ تَدْرَكَهُ نِعْمَةٌ مِّنْ رَبِّهِ لُتْبِدَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ 47 فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ

1. (అల్లాహ్ ఆగమనం మరియు ఆయన పిక్కు మన ఉహాలకు అతీతంగా ఆయన ఔన్నత్యానికి, వైభవానికి తగిన రీతిలో ఉంటుంది). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: మన ప్రభువు తన పిక్కును విప్పుతాడు, అప్పుడు విశ్వాస స్త్రీపురుషులలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆయనకు సాష్టాంగపడతారు (సజ్జా చేస్తారు). ఇహలోకంలో కీర్తి, ప్రతిఫలం కోసం సజ్జా చేసిన వారు చేయలేకుండా మిగిలి పోతారు. వారు సజ్జా చేయబోతారు కాని వారి వీపు ఒక చెక్క మాదిరిగా బిగుసుకు పోయి సజ్జా చేయలేకపోతారు. (బుఖారి, ముస్లిం).

فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ
لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَفْتُلُونَ إِلَيْهِ لِمَحْجُونٍ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

ప్రవక్తా! మీ ప్రభువు మీ కొరకు చేసిన తీర్పు మీ గురించి తీసుకున్న నిర్ణయంపై సహనం వహించండి. వారికి వ్యవధినివ్వడం, వారిపై నీకు సహాయం అందడంలో ఆలస్యం కావడం కూడా ఆ నిర్ణయాల్లో ఉంది. అయితే నీవు చేపవడైన హజ్రత్ యూసుఫ్ అల్లహ్ సులూం మాదిరిగా కాకు, ఆయన తన జాతి పట్ల ఆగ్రహాద్గ్రుడై సహనం వహించ లేకపోయాడు. అప్పుడు అతను చాలా దుఃఖితుడై తన జాతివారిపై తొందరగా శిక్ష వచ్చి పడాలని తన ప్రభువును అర్థించాడు. అల్లాహ్ వైపున అనుగ్రహం, లేకున్నట్లయితే చేప కడుపులోనే పడి ఉండేవారు, కాని అల్లాహ్ ఆయనను క్షమించి చేప కడుపు నుండి ఒక బంజరు భూమిలో పడేసాడు కాని ఆయనను తిరిగి ప్రభువు తన సందేశం చేరవేసి వారిలో అతడిని ఎన్నుకున్నాడు. పుణ్యాత్ముల జాబితాలో చేర్చాడు. ఎందుకంటే వారి సంకల్పం మరియు ఆచరణలు ఉత్తమంగా ఉండినవి.

అవిశ్వాసులు ఖుర్ఆన్ విన్నప్పుడు వారికి మీ పట్ల ఉన్న అసూయ కారణంగా వారి వాడి చూపులతో మిమ్మల్ని జూడించి పడవేసినట్లే ఉంటారు ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ యొక్క ధాయ, ఆయన వైపున ఉండే రక్షణ లేకుంటే వారు కోరుకున్న విధంగా ఖచ్చితంగా మీరు పచ్చివాడి అని ముద్ద వేసేవారు.

నిజానికి ఈ ఖుర్ఆన్ సకల లోకాలలోని సర్వ మానవులకు, జిన్నాతులకు ఆసాతం హిత బోధిని.

69- సూరతుల్ హాఖు

أَلْحَاقَهُ ۙ ﴿١﴾ مَا أَلْحَاقَهُ ۙ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا أَلْحَاقَهُ ۙ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۙ وَعَادَ بِالْقَارِعَةِ ۙ ﴿٤﴾ فَاَمَّا ثَمُودُ فَاهْلِكُوا ۙ بِالطَّاغِيَةِ ۙ ﴿٥﴾ وَاَمَّا عَادٌ فَاهْلِكُوا ۙ بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ۙ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَتَمَنِيَةً ۙ أَيَّامٍ حُسُومًا ۙ فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى ۙ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ ۙ خُلَّ خَاوِيَةٌ ۙ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ۙ ﴿٨﴾ وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ ۙ وَالْمُؤْتَفِكَتْ ۙ بِالْحَاطِئَةِ ۙ ﴿٩﴾ فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ ۙ فَأَخَذَهُمُ أَخَذَةً رَابِيَةً ۙ ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ ۙ حَمَلْنَاكُمُ ۙ فِي الْجَارِيَةِ ۙ ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكَرَةً ۙ وَنَعِيهَا ۙ أَذُنًا ۙ وَعِيسَى ۙ ﴿١٢﴾

ప్రళయం సంభవించడం తథ్యం. ప్రవక్త! దాని వాస్తవికత మీకేమి తెలుసు? దాని గాంభీర్యం మరియు కారిన్యం రూపురేఖలు ఎలా ఉంటాయో మీకు తెలుసా? ఆ రోజు నాగానాలు, హెచ్చరికలు స్పష్టంగా అందరి ముందుకు వస్తాయి. ఆ ప్రళయం యొక్క సంభవం, దాని గుణగణాలు, స్థితిగతులు, మరియు దాని వాస్తవికత అన్నీ తెలిసొస్తాయి.

సాలహ్ (అ) ఉమ్మత్ వారైన సమూద్ జాతివారు, హూద్ (అ) ఉమ్మత్ వారైన హూద్ జాతివారు ప్రళయదినాన్ని తిరస్కరించారు, కాని దాని తీవ్రత ఎలాంటి దంటి అది గుండెల్ని బద్దలు చేస్తుంది.

సమూద్ జాతి వారు ఒక భయంకరమైన, అతి పెద్ద కేక ద్వారా అంతమొందించబడ్డారు. అలాగే ఆద్ జాతి వారు ప్రచండమైన అతి చల్లటి గాలుల ద్వారా నాశనం చేయబడ్డారు ఈ గాలులు వారిపై ఎడతెరపి లేకుండా ఏడు రాత్రులు, ఎనిమిది పగలు వీచాయి. ఆ రాత్రింబవళ్ళలో నీవు వారి శవాలను శిథిలమైన ఖర్జూరపు చెట్ల బోదెలుగా మాదిరిగా నీవు వాటిని చూస్తావు. నాశనం గాకుండా వారిలో ఎవరైనా బ్రతికి బయట పడిన వారిని ఎవరినైనా నీవు చూసావా?

హద్దులు మీరిన ఫిరీఖేన్, అతని కంటే పూర్వ జాతులవారు తమ ప్రవక్తలను

తిరస్కరించారు. అలాగే పిర్క్, సత్యతిరస్కారం మరియు ఇతర అతి చెడ్డ అశ్లీల కార్యాలు చేసినందుకు, వారి నగరాన్ని తలక్రిందులుగా చేయబడ్డ లూత్ అలైహ్ సులాం సమాజం కూడా తిరస్కరించారు. ప్రతి జాతివారు అల్లాహ్ వారి వైపునకు పంపిన ప్రవక్తకు అవిధేయత చూపారు. అందుకని అల్లాహ్ వారిని చాలా గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

﴿11﴾ ﴿12﴾ (నూహ్ అలైహ్ సులాంను తిరస్కరించిన జాతిపై వచ్చిన తుహాన్) నీరు హద్దులు లేకుండా ఉప్పొంగి వోయి, ప్రతి వస్తువును ముంచి వేసేదో అప్పుడు మీ పూర్వకులైన (నూహ్ అలైహ్ సులాంను విశ్వసించిన వారిని) ఆ నీళ్ళ నుంచి కాపాడే నావలోకి ఎక్కోచాం. ఇలా విశ్వాసులను కాపాడే అవిశ్వాసులను ముంచి వేసిన సంఘటనను హితబీదగా, గుణహారంగా చేసాం ఎందుకంటే దానిని వినే ప్రతి మనిషి జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలని మరియు అల్లాహ్ గురించి విన్న ప్రతి దానిని గ్రహించాలని (అలా చేసాము).

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْحَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَجُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
وَاحِدَةً ﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾
وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ
تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾

﴿13﴾-﴿18﴾ దైవదూత బాకాను ఒక్కసారి ఉడినప్పుడు (అది తొలి బాకా అయి ఉంటుంది) దాని వల్ల విశ్వమంతా నాశనమవుతుంది - భూమి, పర్వతాలు వాటి స్థానం నుండి లేవబడి ఒకే దెబ్బలో తుత్తునియులుగా చేయబడతాయి. అదే ప్రళయం. ఆకాశం బ్రద్దలై దాని పట్టు సడలి వోయి దానిలోని బలం, శక్తి మరియు గురుత్వాకర్షణ శక్తి నశించి పోతుంది. దైవదూతలు ఆ ఆకాశపు అంచుల్లో ఉంటారు. ఎనిమిది మంది దైవదూతలు ప్రళయ దినాన ప్రభువు యొక్క అర్చన (సింహాసనాన్ని) ఎత్తుకొని ఉంటారు. ప్రజలారా! మీ విచారణ జరిపి, కర్పల పలితం నొసగుటకు ఆ రోజు మీరు అల్లాహ్ సన్నిధిలో హాజరుపరచబడతారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ముందు మీ రహస్యాలు ఏమి దాగి వుండవు.

فَأَمَّا مَنْ أَوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۖ فَيَقُولُ هَذَا مَا أقرُّرُوا كِتَابِيَةَ ﴿١٩﴾
إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَةَ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾
فَطُوفُهَا دَائِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾

﴿19﴾-﴿24﴾ ఎవరికి తన కర్మపత్రం కుడి చేతిలో లభిస్తుందో అతను సంతోషానందాలతో ఇదిగో నా కర్మపత్రం తీసుకోండి, చదవండి, నేను కర్మల ఫలితం పొందు తానన్న నమ్మకం నాకు ఇహలోకంలో ఉండింది. అందుకు నేను విశ్వాసం, సత్యర్మలను సిద్ధం చేసు కొని ఉంటిని. అప్పుడు అతను మనసు మెచ్చిన, భోగ జీవితంలో, సర్వంలోని ఎత్తైన చోట, ఉన్నత స్థానాల్లో ఉంటాడు. దాని ఫలములు నీలుచోని ఉన్నవానికి, కూర్చుండే ఉన్నవానికి మరియు పడుకొని ఉన్న వానికి అందేంత సమీపంలో ఉంటాయి. అప్పుడు వారితో ఇలా చెప్పబడుతుంది: ఎలాంటి అవస్థ, ఏ అవాంఛనీయం లేకుండా తినండి, త్రాగండి మీరు గడిసిన రోజుల్లో ఇహలోకంలో నుండి ఇక్కడికి పంపుకున్న సత్యర్మల కారణంగా.

وَأَمَّا مَنْ أَوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَةَ ﴿٢٥﴾ وَلَمْ أَدْرَمَا حِسَابِيَةَ ﴿٢٦﴾
يَلَيْتَنِي كَأَنَّ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَخْتَلَى عَنِّي مَالِيَةَ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَّتِي ﴿٢٩﴾ خُدُّوهُ
فَعَلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْحَجِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾
إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾ فَلَيْسَ لَهُ

الْيَوْمَ هَلَمْنَا حَمِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينَ ﴿٢٦﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٢٧﴾

﴿25-26﴾ ఇక ఎవరికి వారి కర్మపత్రం ఎడమ చేతిలో లభిస్తుందో, పశ్చాత్తాపం మరియు బాధతో ఇలా అంటాడు: అయ్యో! నాకు ఈ కర్మపత్రం లభించకున్నా బాగుండేదేమో, నా కర్మఫలితం ఏమిటో నాకు తెలియ కుండా ఉన్నా బాగుండేదేమో, అయ్యో! నేను ఇహ లోకంలో చచ్చిన నా ఆ చాపే నాకు అంతం అయి మరోసారి లేపబకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది. నేను ఇహలోకంలో కూడబెట్టుకున్న ధనమేమీ నాకు పని రాకుండా పోయింది. నా ఆధారాలు, అధికారాలు పనికి రాకుండా పోయాయి. నేను నిదర్శనంగా చూపు కోసంబుకు నాకిక్కడ ఏ ఒక్క ఆధారం మిగలలేదు.

﴿30-34﴾ నరకదూతలకు ఇలా ఆదేశించబడుతుంది: ఈ అపరాధుడిని, పాపాత్ముడిని పట్టుకొండి, రెండు చేతులను మెడతో కట్టివేయండి, కంఠపాశం తగిలించండి, నరకంలో పడవేయండి, అందులో దాని విపరీత వేడేని అనుభవిస్తాడు. మరొక సారి డెబ్బై గజాల పొడవు ఇసుక గొలుసుతో బంధించి నరకంలో విసరండి. అతడు అల్లాహ్ అని ఏకైక మరియు ఏలాంటి భాగస్వామ్యం లేని సత్య ఆరాధ్యుడు అని విశ్వసించేవాడు కాదు. అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వాన్ని అవలంబించేవాడు కాదు అలాగే నిరపేదలు మరియు అక్కర గలవారికి అన్నం పెట్టాలని ప్రోత్సహించేవాడూ కాదు.

﴿35-37﴾ ఈ అవిశ్వాసునికి ప్రళయదినం వాటి శిక్ష నుండి తప్పించడానికి ఏ బంధువు ఉండదు. అతను తినడానికి నరకవాసుల గాయాల కడుగు తప్ప మరే తిండి ఉండదు. దానిని పాపాత్ములు, అల్లాహ్ అవిశ్వాసుంపై హారం చేసేవారు తప్ప మేరవరూ తినరు.

فَلَا أَقْسِمُ بِمَا تُبْصَرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تُبْصَرُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ ﴿٤١﴾

وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾

﴿38-43﴾ మీరు చూడగలిగే మరియు చూడలేని వాటి సాక్షిగా, నిశ్చయంగా ఈ ఖురఆన్ అల్లాహ్ యొక్క వాక్కు. గౌరవ, మర్యాదలు కలిగిన ఒక గొప్ప ప్రవక్త దీనిని పఠిస్తున్నారు. మీరు భ్రమ పడుతున్నట్లు అది ఏదో ఒక మాట ఎంత మాత్రమూ కాదు. అయినా మీరు దీనిని విశ్వసించడం లేదు మీరనుకున్నట్లు ఇది ఏ జ్యోతిష్కుని జోస్యమూ కాదు. వాటి మధ్య లోనే అంతర్యాన్ని బహు స్వల్పంగా మీరు గ్రహిస్తున్నారు. అది సర్వలోకాల పోషకుడైన అల్లాహ్ వాక్కు. ఆయన దానిని తన దాసుడైన ముహమ్మద్ సల్లల్లాహ్ అలైహి వసల్లంపై అవతరింపజేశాడు.

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ

الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَلِيزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُ لَتَذْكُرَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُ لِحُسْرَةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

وَإِنَّهُ لِحَقِّ الْبَاقِينَ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

﴿44-48﴾ మేము చెప్పని దేనినైనా ముహమ్మద్ సల్లల్లాహ్ అలైహి వసల్లం చెప్పి ఉంటే మేము వానితో ప్రతీకారం తీర్చుకునే వాళ్ళము ఆతని కుడి చేయి పట్టుకుని అతని కంఠనాళాన్ని కోసివేసే వారం. అప్పుడు మీలో ఎవరు కూడా మా ఈ శిక్ష నుండి అతనిని తప్పించ గలిగేవారు కాదు. నిశ్చయంగా ఈ ఖురఆన్ దైవభీతి గలవారికి హితోపదేశం, ఎవరైతే అల్లాహ్ ఆదేశాలను పాటిస్తారో, మరేవరైతే వారంపుల నుండి దూరమంటాడో వారి కోసం.

﴿49-52﴾ దీని ఆయతులు ఎంతో స్పష్టంగా ఉన్నప్పటికీ మీలో కొందరు దీనిని తిరస్కరిస్తున్న విషయం మాకు తెలుసు. ఎప్పుడైతే ఈ అవిశ్వాసులు తమ మీద వచ్చినట్లైతే శిక్షను, విశ్వాసులకు లభించే వరాలను చూస్తారో అప్పుడు వారి ఈ తిరస్కారం చాలా

బాధాకరమైనదిగా, పశ్చాత్తాపంగా ఉంటుంది. ఇది పూర్తిగా నమ్మదగిన మరియు ఏలాంటి సందేహం లేని సత్యం. పరమ పవిత్రుడైన అల్లాహ్ తన గౌరవప్రధానికే సమంజసం కాని వాటికే అతీతుడు అని చాటండి మరియు ఆయన పవిత్ర నామాన్ని స్మరిస్తూ ఉండండి.

70- సూరతుల్ మఆరిజ్

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ① لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ② مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ③ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ ④ أَلْفَ سَنَةٍ ⑤ فَأَصْبَرَ صَبْرًا جَمِيلًا ⑥ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ⑦ وَنَرَاهُ قَرِيبًا ⑧

అవిశ్వాసులలోని ఒక వ్యక్తి తనపై మరియు తన జాతివారిపై అల్లాహ్ శిక్ష (నిజమే అయితే అది) విరుచుకు పడాలని కోరాడు, అయితే అది వారిపై ప్రళయదినాన తప్పక విరుచుకు పడనున్నది. ఆ రోజు అతి ఉన్నతుడైన, గౌరవనీయుడైన అల్లాహ్ నుండి అడ్డుకునేవాడు ఎవడూ ఉండడు. ఇహలోకం ప్రకారం యాభై వేల సంవత్సరాలకు సమానమైన రోజున, దైవదూతలు మరియు జిబ్రీల్ అల్లహిస్సలాం ఆయన వైపునకు అధిరోహిస్తారు. అయితే ఇంత దీర్ఘ సమయం విశ్వాసునికే ఒక ఫర్ష్ నమాజు చేసిన సమయమంతే ఉండును.

ప్రవక్తా! వారి ఈ విగతాళి చేయడాన్ని మరియు శిక్షను తీసుకు రమ్మని వారు తొందర పెట్టడంపై నీవు సహనం వహించు, అత్యుత్తమ రీతిలో సహనం వహించు.

నిశ్చయంగా అవిశ్వాసులు వారికి శిక్ష పడదని అది వాస్తవం కాదని భావిస్తున్నారు, అయితే మేము అది వాస్తవమని మరియు అత్యంత సమీపంలో ఉన్నదని అది తప్పక వచ్చి తీరుతుందని చెబుతాం.

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ⑧ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ⑨ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ ⑩ حَمِيمًا ⑪ يُبْصِرُ وَهُمْ يُرِيدُ الْمَجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ⑫ وَصَحْبِهِ أَهْلٌ ⑬ وَآخِيهِ ⑭ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُسْوِيهِ ⑮ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ⑯ كَلَّا ⑰ إِنَّهَا لَظَى ⑱ نَزَّاعَةً لِلشَّوْىِ ⑲ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ⑳ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ㉑

ఆ రోజు ఆకాశం సీసం (ఫారే నూని వల్) అయి పోతుంది అలాగే ఈ పర్వతాలు వికన రంగురంగుల ఉన్ని వల్ అయిపోతాయి.

ఏ ప్రాణస్నేహితుడూ తన స్నేహితుని క్షేమ సమాచారం అడుగడు, అప్పుడు ఎవరికీ ఇతరుల గురించి పట్టించుకునే తీరిక కూడా ఉండదు.

అయిన వాళ్ళందరూ ఒకరినొకరు చూసు కుంటారు, అయినా ఒకరినొకరు ఏ విధమైన లాభం చేకూర్చదు. ప్రళయదినాన అవిశ్వాసి తనకు పడే శిక్ష నుండి తప్పించుకోవడానికి పరిహారంగా తన సంతానాన్ని, జీవితభాగస్వామిని, సోదరులను, బంధుత్వాలను, తనను కోరుకునే కుటుంబాన్ని మరియు భూమిలో ఉన్న మొత్తం మనుషులను ముందుకు నెట్టి తాను అల్లాహ్ శిక్ష నుండి కాపాడ బడాలని కోరుకుంటాడు.

ఓ అవిశ్వాసుడా! పరిహార విషయంలో నీవు కోరుతున్న విధంగా జరుగదు. అది నరకం; అది తన అగ్నిజ్వాలల్ని కక్కుతూ ఉంటుంది. దాని తీవ్రమైన వేడి తల చర్మాన్ని మరియు మిగత శరీర చర్మాన్ని దహించి లాగేస్తుంది. ఈ నరకం ఇహలోకంలో సత్యానికే, ధర్మానికే విముఖత చూపిన, అలాగే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త విధేయతను నిడనాడిన, ధనాన్ని కూడబెట్టి, ఖజానాల్లో భద్రపరచి దాని నుండి అల్లాహ్ హక్కును నెరవేర్చకుండా ఉన్న వారందరినీ పలుస్తుంది.

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ⑱ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ⑲ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرٌ مَنُوعًا ⑳

۞ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۝ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ
 حَقٌّ مَعْلُومٌ ۝ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝
 وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۝ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ۝
 وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
 فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝ فَمَنْ أَتَعَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝
 وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ۝
 وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ۝

19-30 కంగారు, అత్యాశ స్వభావంతో మనిషి పుట్టాడు. అవాంఛనీయ సంఘటనలు, కష్టం, లామె దాపురించి నప్పుడు బాగా దుఃఖానికి గురైనప్పుడు (ఎవరి సహాయం లభించడం లేదని వాపోతాడు). కాని మేలు, కలిమి, సౌలభ్యాలు కలిగి నప్పుడు ఇతరులకు ఇవ్వకుండా దాచుకుంటాడు. కాని ఎవరైతే సమయం ప్రకారం నమాజు స్థాపించేవారు, ఆ విషయంలో ఖచ్చితత్వంతో ఉండాలనుకునే వారిని దానిని నెరవేర్చడంలో ఏదీ కూడా అలక్ష్యానికి గురి చేయదు. వారి ధనంలో అల్లాహ్ విధించిన ఓ నిర్ణీత భాగం ఉంటుంది. అదే విధిదానం (జకాత్); సహాయ అడిగే వారికి, అక్కర ఉంది కూడా అడగకుండా ఉండేవారికి దాని నుండి ఇస్తూ ఉంటారు. వారు తీర్పు మరియు ప్రతిఫల దినాన్ని విశ్వసిస్తారు. అంతే కాకుండా తమ సత్యర్థల ద్వారా ఆ రోజుకై సంసిద్ధులవుతారు. వారు అల్లాహ్ శిక్ష నుండి భయపడతారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ శిక్ష పట్ట నిర్వయంగా ఉండడం అనేది ఎవరికీ తగదు. వారు అల్లాహ్ నిష్ఠి పరచిన వాటి నుండి తమ మర్కాంగాలను కాపాడుకుంటారు. అయితే తమ భార్యల విషయంలో (ధర్మబద్ధంగా) తమ స్వాధీనంలో ఉన్న బానిస స్త్రీల విషయంలో మాత్రం వారు నిందారులు కారు.

31-35 ఇక ఎవరైతే తమ భార్యలతో, బానిస స్త్రీలతో కాకుండా ఇతరులతో కామవాంఛ తీర్చుకోవాలను కుంటారో, వారే హలాల్ (ధర్మసమ్మతం) హద్దులు మీరి హరాం (నిషిద్ధాని) పనులకు పాల్పడినవారు. (విశ్వాసుల ఉత్తమ గుణాల్లో ఇంకా ఏమంటే:) వారు అల్లాహ్ అమానతు(అప్పగింపులు) మరియు ప్రజల అమానతులను భద్రపరచేవారు. అల్లాహ్ తో మరియు ప్రజలతో చేసిన ఒడంబడికలను పూర్తిగా నెరవేర్చే వారు. ధర్మపరంగా, ఎలాంటి తారుమారు గాకుండా, దాపరికం లేకుండా సాక్ష్యం పలికేవారు. క్రమబద్ధంగా నమాజు చేసేవారు. విధిగా చేయాల్సిన వాటిలో ఏమాత్రం కొరత రానీయని వారు. ఖైన్ షిర్కొనబడిన ఉత్తమ గుణాలు అవలంబించిన వారే స్వర్గవసాలలో స్థానం పొందుతారు. అన్ని రకాల సగౌరవాలు పొందుతారు.

۝ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ۝ عَنِ الِّيمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عَازِينَ ۝
 أَيُظْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ۝ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ ۝
 ۝ فَلَا أَقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ۝ عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا
 مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ۝ فَذَرِهِمْ يَخوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
 يُوعَدُونَ ۝ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ
 ۝ خَشَعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكِ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ۝

36-39 ప్రవక్తా! అసలు ఈ అవిశ్వాసులు మీ వైపునకు ఎగుబడి రావడానికి వారిని ఏ

విషయం ప్రోత్సహించింది? తమ మెడలు లేపుకుంటూ, చూపులు మీ మీద నాటుకుంటూ మీ గుడి, ఎడమ వైపుల నుండి గుంపులు గుంపులుగా వస్తున్నారు, వివిధ సమూహాల్లో కుమిగూడి మాట్లాడుతూ, ఆశ్చర్య పడుతూ ఉంటారు? ఈ అవశ్యానుల్లో ప్రతి ఒక్కడూ అల్లాహ్ అతడిని స్వర్గ వనాల్లో ప్రవేశింప జేస్తాడని ఆశిస్తున్నాడా? వారు ఆశిస్తున్నట్లు జరిగే పరిస్థితి అక్కడ ఉండదు. వారు అసలు అందులో ఎన్నటికీ ప్రవేశించలేరు. మేము వారిని ఇతరుల మాదిరిగా అల్లుమైన నీటి (వీర్య బిందువు)తో పుట్టించాం అన్న విషయం వారికి తెలుసు, అయినా వారు విశ్వసించరు!! అలాంటప్పుడు స్వర్గపు వనాలలో ప్రవేశించే గౌరవం, సుభాగ్యం వారికి ఎలా దక్కుతుంది?

40-41 సూర్యనక్షత్రాల తూర్పులు, పడమరల ప్రభువు పై ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను, మేము వారి స్థానంలో వారికంటే మెరుగైనవారిని, అల్లాహ్ పట్ల ఎక్కువ విధేయతగలవారిని సృష్టించే శక్తిగలవారం. మేము తిరిగి లేవే నిలబెట్టాలనుకున్న నిర్ణయాన్ని తప్పించుకుని మా చేతికి చిక్కకుండా పారిపోయే వాడు మరియూ మమ్మల్ని మించిపోయే వాడెవడూ లేడు.

42-44 వారు ప్రళయదినాన వాగానం చేయబడిన శిక్ష పొందే వరకు వారిని వారి వ్యర్థపు విషయాల్లో, ఐహిక ఆటపాటల్లో వదిలేయే. వారు ఈ ప్రపంచంలో సృష్టి కర్త అయిన అల్లాహ్ ను వదిలి స్వయంగా సృష్టించు కున్న దేవతల వైపు ఈ రోజు ఎలా ఉరుకులు తీస్తున్నారో అలా ఆ రోజు వారు సమాధుల నుండి పరుగిడుతూ, వేగంగా వెళ్తారు, నేల చూపులు చూస్తుంటారు, అవమానం, పరాభవం వారిని ఆవహించి ఉంటుంది. ఈ రోజు గురించే వారికి ఇహలోకంలో వాగ్దానం చేయబడింది. కాని వారు దాని విషయంలో ఎగిరాళి చేసారు, తిరస్కరించారు.

71- సూరతుస్ నూహ్

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرَهُ ﴿٣﴾ وَيُغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

1-4 నిశ్చయంగా మేము నూహ్ అల్లహిస్సులాంను అతని జాతి వైపునకు పంపి ఇలా ఆదేశించాము: నీవు నీ జాతివారిని వారిపై వ్యధాభరితమైన శిక్ష రాక ముందే హెచ్చరించు. అప్పుడు నూహ్ ఇలా వాచాడు: ఓ నా ప్రజలారా! మీరు గనక అవిధేయతకు పాల్పడితే అల్లాహ్ శిక్షకు గురవు తారని చాలా స్పష్టంగా హెచ్చరిస్తున్నాను. నేను మీ వైపునకు అల్లాహ్ ప్రవక్తను, మీరు కేవలం ఆయనను మాత్రమే ఆరాధించండి, ఆయన శిక్షకు భయపడండి, నేను మీకు ఆదేశిస్తున్నవాటిని పారించి, వారిస్తున్న వాటి నుండి దూరంగా ఉండండి. మీరు గనక నాకు విధేయత చూపి, నా మాటను వింటే అల్లాహ్ మీ పాపాల్ని మన్నించి, మీ తప్పిదాల ప్రక్షళన చేస్తాడు. అల్లాహ్ జ్ఞానం ప్రకారం ఒక నిర్ణీత గడువు వరకు మీ ఆయుష్షును పెంచుతాడు. మరణ సమయం ఆసన్న మయిందంటే వీ మాత్రం ఆలస్యం అవుదు. ఈ వాస్తవం తెలిసిన మీరు విశ్వాసం, విధేయత వైపునకు త్వరపడండి.

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دَعَائِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْدِعُهُمْ فِي عَادَاتِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا وَاسْتَكْبَرُوا ﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ

عَفَا رَا ۝۱۱ ۝ يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ۝ وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيَبِينُ
 وَيَجْعَلُ لَكُمْ جَنَّتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ أَنْهَرًا ۝ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ
 وَقَارًا ۝ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ
 طَبَاقًا ۝ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ۝ وَاللَّهُ
 أَعْتَبَتْكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ۝
 وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بَسَاطًا ۝ لِيَتَسَلَّكُوا مِنْهَا سَبِيلًا فِجَاجًا ۝

9-10 ప్రవక్త నూహ్ ఇలా అన్నారు: ప్రభువా! నేను రేయింబవళ్ళు నా జాతివారిని నీ విశ్వాసు, విధేయత వైపునకు ఆహ్వానించాను. విశ్వాసు వైపునకు నా పిలుపు వారి పరుగును, విముఖతను మాత్రమే పెంచింది. నువ్వు వారిని క్షమించాలని నేను ఎప్పుడెప్పుడు నీ విశ్వాసం వైపునకు ఆహ్వానించానో అప్పుడప్పుడు వారు నా సందేశాన్ని వినకూడదని తమ ప్రేళ్ళు చెప్పలో పెట్టుకునేవారు, నా వంక చూడకూడదని వస్త్రాలు తమవైపుకునే వారు. వారు తమ అవిశ్వాసంపైనే ఉండిపోయారు. విశ్వాసం అంగీకరించకుండా ఘోరమైన గర్వానికి పూనుకున్నారు. మళ్ళీ మళ్ళీ నేను వారిని ఏ దాపరికం లేకుండా బహిరంగంగా విశ్వాసం వైపునకు పిలిచాను. కొన్ని సందర్భాల్లో బిగరగా, గొంతెత్తి నీ సందేశాన్ని చెప్పించాను. మరి కొన్ని సందర్భాల్లో రహస్యంగా (వీకాంతంలో) పిలుచిదాను. నేను వారితో చెప్పాను: మీ ప్రభువుతో మీ పాపల క్షమాపణ వేడుకొంది, అవిశ్వాసాన్ని వదలి ఆయన వైపుకు మరలండని. ఆయన దాసుల్లో ఎవరు ఆయన వైపుకు మరలుతాడో, తిరిగి ఆయన వైపుకు వస్తాడో అతని పట్ల అల్లాహ్ గొప్ప క్షమాశీలుడు.

11-16 మీరు పశ్చాత్తాప పడి క్షమాపణ కోరుకుంటే అల్లాహ్ మీ కొరకు ధారాళంగా వరం కురిపిస్తాడు. మీ ధనసంతానాల్లో వృద్ధి కలుగజేస్తాడు. మీ కొరకు తోటల్ని ఉత్పత్తి చేస్తాడు, పాటి ఫలాలు మరియు అందచందాలతో మీరు లభి పొందుతారు. ఆయన మీ కొరకు కాలువలను ప్రవహింపజేస్తాడు, పాటి ద్వారా మీరు మీ పొలాలు, పశువులకు నీళ్ళు పడతారు. ఓ ప్రజలారా! మీకేమైంది? అల్లాహ్ బెన్నత్యం, అధికారం పట్ల మీకు బొత్తిగా భయం లేదు? ఆయన మిమ్మల్ని వివిధ దశల్లో సృష్టించాడు; వీర్యబిందువు, మళ్ళీ నెత్తుటి గడ్డగా, ఆ ఆపైన మాంసపు ముద్దగా, ఆ తర్వాత ఎముకల్ని ఉత్పన్నం చేస్తాడు, ఆ పిదప మాంసం ఎక్కించాడు (చివరికి మిమ్మల్ని సంపూర్ణ మానవాకారానికి మలిచాడు). అల్లాహ్ ఒకదానిపై ఒకటి ఏడు ఆకాశాలను సృష్టించాడు. పాటిలో చంద్రుణ్ణి ప్రతిబింబించే కాంతిగాను, సూర్యాన్ని వెలిగి దీపం గాను జేశాడు, దీని ద్వారా భూవాసులు పలుతురు పొందుతారు.

17-20 అల్లాహ్ మీ మూల పదార్థాన్ని నేల నుండి సృజించాడు. మీరు చనిపోయాక నేలలోనికి తిరిగి పంపితాడు. మళ్ళీ పునరుత్థాన దినాన నేల నుండి వెలికి తీస్తాడు. విశాలమైన దారుల్లో నడవడానికి భూమిని మీ కొరకు పాన్సుగా జేశాడు.

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ ۖ وَلَا إِحْسَارًا ۝
 وَمَكْرُوهًا مَّا كَرِهَ الْكِبَارَ ۝ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا
 وَلَا يَעُوثَ وَيَعُوقَ وَشِرًّا ۝ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا ۝ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ۝
 مِمَّا خَطَبَتْهُمْ أَغْرَقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِن دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ۝

21-25 ప్రవక్త నూహ్ ఇలా అన్నారు: ప్రభువా! నా జాతివారు నా అవిధేయతే మరియు తిరస్కరణలో అన్ని పాదులను దాటితారు. ఎవరికి సిరిసంపదలు, సంతానం నష్టకరంగా పరిణమించాయో వారి మాటల్ని మాత్రమే వీరు విన్నారు. వారిలోని బలహీనులు ఇలా మార్గభ్రష్టులైన నాయకులను అనుసరించారు, ఈ దుర్మార్గనాయకులు తమ బలహీన

అనుయాయుల పట్ల ఘోరమైన కుట్రలు పన్నారు. వారితో ఇలా చెప్పారు: మీరు మీ దేవతల ఆరాధనను వదలి సూహా పేలుస్తున్న ఏకైక అల్లాహ్ ఆరాధన వైపునకు మ్రొగకండి. ఇంకా ①వద్ద, ②సువా, ③యగూస్, ④యఊక్, ⑤నస్తీ లను వదలకండి. వారు ప్రస్తావించిన ఈ పేర్లన్నీ వారు పూజిస్తున్న విగ్రహాల పెద్దవి. వాళ్ళలో గతించిన పుణ్యాత్ములను తర్వాత కాలంలో విగ్రహాలుగా మలచుకొని ఆరాధించమని సైతాన్ వారిని ప్రేరేపించాడు. కళ్ళ ముందు వారి విగ్రహాలు ఉంటే ఇంకా బాగా అల్లాహ్ ను అరాధించ గలమని ప్రమ కలిగించాడు. ఒక తరం వారు గతించిన తర్వాత కొత్త తరానికి ఇంకా గతి తప్పించాడు, మీ పూర్వీకులు వీటిని ఆరాధించే వారని, మధ్యవర్తులుగా వీళ్ళను కొలిచే వారని చెప్పి సృష్టికర్త అయిన అల్లాహ్ ఆరాధన నుండి దారి మళ్ళించి విగ్రహారాధన మరియు సృష్టి పూజ వైపు లాగాడు. ఇలాంటివి జమగుతాయనే ఇస్లాంలో విగ్రహాలు, పోట్లలు, సమాధులపై గోపురాలు కట్టడం వగైరా నిషేధించ బడ్డాయి. కాలం గడిచిన కొద్దీ కొత్త తరం వీటిని దేవతలుగా భ్రమించి సృష్టి పూజలో చిక్కుకునే అవకాశం ఉంది.

ఈ దుర్మార్గ నాయకులు అనేక మందిని పెడమార్గం, మార్గభ్రష్టతను ఆకర్షణీయంగా చూపించి సన్మార్గం నుండి దూరం చేశారు. వీరిక సన్మార్గం వైపు రారని నిర్ణయించుకున్న తర్వాత సూహా అల్లెహిస్సులాం వారినిలా శపించారు: ఓ అల్లాహ్! వీరు మొండితనం, సత్యతరస్కారం ద్వారా తమ ఆత్మలపై అన్యాయం చేసుకున్నందు వల్ల ధర్మంతో వారి దూరాన్ని ఇంకా పెంచు. చివరికి వారి పాపాల కారణంగా మరియు అవిశ్వాసం, తలబిరుసుతనంలో హారం సాధించడం వల్ల తూఫాన్ లో ముంచివేయ బడ్డారు. తర్వాత ప్రళయదినాన రగిలే అగ్నిలో పడవేయ బడతారు. అక్కడ తనకు అల్లాహ్ తప్ప సహాయం చేసేవడు శిక్షను దూరం చేసేవాడు దొరకడు.

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ③ إِنَّكَ إِن تَذَرْنِي
يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ④ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ
دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَرِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ⑤

②6-②8 సూహా అల్లెహిస్సులాం వారికి నచ్చజెప్పటంలో నిరాశులై ఇలా శపించారు: ప్రభువా! అవిశ్వాసుల్లోని ఏ ఒక్కరిని కూడా ఈ భూమి పై ఉంచకు, వీరు ఇక్కడ నుండరించ కూడదు. నీవు గనక వారిని నాశనం చేయకుండా వదలివేసి నీ రుజుమాగ్గాన్ని అవలంబించిన దాసులను పెడమార్గం పట్టిస్తారు. వారికి పుట్టబోయేవారు కూడా ధర్మానికి దూరమై, నీ పట్ల ఘోరమైన అవిశ్వాసానికి మరియు నీ అవిధేయతకు పాల్పడే వారుంటారు. అయితే నన్ను, నా తల్లిదండ్రుల్ని మరియు నా గృహంలో ప్రవేశించే విశ్వాస స్థిపురుషులను మాత్రం క్షమించు. ఇక ఈ అవిశ్వాసులకు మాత్రం ఇహపరాల్లో వినాశనం, నష్టం తప్ప మరేదీ పెంచకు.

72- సూరతుల్ జిన్

قُلْ أَوْحِيَ إِلَيَّ إِنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ① يَهْدِي إِلَى
الرُّشْدِ فَكَلِمَاتٌ بَيِّنَاتٌ ② وَلَن تُشْرَكَ رَبِّ رَبَّنَا أَحَدًا ③ وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبَّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً
وَلَا وَلَدًا ④ وَأَنَّهُ كَانَ يَفْقُول سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ سَطَطًا ⑤ وَأَنَا ظَنَنَّا أَن لَّن نَقُول
الْإِنْسِ وَالْجِنِّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ⑥ وَأَنَّهُ كَانَ رَجَالٌ مِّنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ
الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ⑦ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ⑧

①② ప్రవక్త ఇలా చెప్పండి: అల్లాహ్ నావైపుకు ఇలా దివ్యవాణింపంపాడు. నేను ఖుర్రీఆన్ వారాయణం చేస్తూ ఉంటే జిన్నాతుల్లోని ఒక సమూహం విని జాతివారి వద్దకు వెళ్ళి; మేము చాలా అద్భుతమైన ఖుర్రీఆన్ వినాం. అది భాషాపరంగా, వివేకం పరంగా, ఆదేశాల పరంగా,

బోధనాతీరు పరంగా చాలా అద్భుతమైనది ధర్మం, మార్గదర్శకత్వం వైపుకు పిలుస్తున్నది. మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను విశ్వసించాం, దాని ప్రకారం ఆచరిస్తున్నాం. మమ్మల్ని సృష్టించిన మా ప్రభువు ఆరాధనలో ఎవ్వరినీ మేము సాటి కల్పించము.

3 మా ప్రభువు వైభవం, మహిమ ఎంతో ఉన్నతమైనది. అతను తనకు భార్యను గానీ సంతానాన్ని గానీ కలిగితేడు.

4 మాలీని మూర్ఖుడు అనగా ఇబ్నీస్ అల్లాహ్ కు భార్య మరియు సంతానం ఉందని సత్యానికి, ధర్మానికి అతీదురమైన మాటలు పలికేవాడు.

5 అల్లాహ్ కు భార్య సంతానాలు గలవని మానవుల్లో, జిన్నాతుల్లో ఎవడు కూడా అల్లాహ్ పై అబద్ధం పలక జాలడని అనుకునేవాళ్ళం. (కాని ఖుర్ఆన్ విన్నాక తెలిసింది వారిలో కొందరు అల్లాహ్ పై అబద్ధం పలికేవారని, వారిని నమ్మకూడదని).

6 కొంత మంది మానవులు కొందరు జిన్నాతులను శరణు వేడుకునేవారు. అందుచేత ఈ జిన్నాతులు మానవులను మరింత ఎక్కువ భయపెట్టిస్తూ, అందోళనకు గురిచేసేవారు. అల్లాహ్ ను గాకుండా ఇతరులతో శరణు కోరడం పీర్, అక్కర్ (పూరమైన పెద్ద పీర్) అవుతుంది. సృచ్చమైన ప్రస్థావం, తౌబా చేయనిదే అల్లాహ్ దానిని క్షమించడు. ఈ ఆయుతులలో మంత్రకాలు, కనుకట్టు చేసేవారి వద్దకు వెళ్ళడం, వారితో ఏదైనా అడగడం నుండి కఠినంగా వారించబడింది.

7 ఓ జిన్నాతులారా! మీరు అనుకున్నట్లే మానవు ల్లోని అవిశ్వాసులు కూడా చనిపోయాక అల్లాహ్ ఎవరిని మరోసారి బ్రతికించడు అని భావించేవారు.

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا مُلْكَتٍ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا ۝ ۸ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِّلسَّمْعِ ۖ فَمَنْ يَسْمَعُ ۙ إِنَّا لَنَجِدُّ لهُ شَهَابًا ۚ رَصَدًا ۝ ۹ وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِبَنِي فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝ ۱۰ وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ۝ ۱۱ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلِن نُّعْجِزَهُ ۗ هَرَبًا ۝ ۱۲ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ۙ آمَنَّا بِهِ ۗ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ۗ فَلَا يَخَافُ كَيْدَ بَعْثًا وَلَا رَهَقًا ۝ ۱۳ وَأَنَّا مِنَّا الْقَاسِمُونَ وَمِمَّا الْقَاسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرُّوْا رَشَدًا ۝ ۱۴ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۝ ۱۵ وَالْوَالِدَاتُ يُغْضَبْنَ عَلَى الطَّرِيقَةِ ۚ لَأَسْفَيْنَهُمْ مَاءً ۙ عَدَقًا ۝ ۱۶ لَتَفْتَنَّهُمْ فِيهِ ۖ وَمَنْ يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ ۙ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ۝ ۱۷

8 మేము జిన్నాతులము ఆకాశంలోని దైవదూతల మాటలు వినడానికి అక్కడ చేరుకోవాలనుకున్నాం. కాని అనేక మంది దైవదూతలతో పటిష్టమైన పహారాతో నిండి ఉండటం చూశాం. ఇంకా అక్కడ కాదుకొని ఉన్న అగ్నిజ్వాలలు కూడా ఉన్నాయి, ఆకాశానికి చేరువయ్యేవారిని అవి తరిమి కొడుతున్నాయి.

9 లోగడ మనం విషయాలు వినడానికి ఆకాశంలో పలు చోట్ల మాటిసి కూర్చునే వాళ్ళం ఇప్పుడూ ఎవరైనా చెవి మొగ్గి వినదిలిస్తే తన కోసం కాదుకొని ఉన్న అగ్ని జ్వాలను అతను పొందుతున్నాడు. అది అతనిని కాల్చివేసి, నాశనం చేస్తోంది¹.

10 భూమిలో ఉన్న వారి కోసం ఏదైనా కీడు తలపెట్ట బదినదో లేక వారి ప్రభువు వారికి

1. ఈ రెండు ఆయుతులలో మంత్రకారులు, మాయగాళ్ళు, అగోచరజ్ఞానం గురించి ఆరోపించేవాళ్ళ బూటకాలను ఖండించడం జరిగింది. వారు తమ అబద్ధాలు, అపవాదాల ద్వారా అల్పజ్ఞానులను మోసగిస్తారు

సన్మార్గ భాగ్యం ప్రసాదించ గోరుతున్నాడే మాకు తెలియదు.

11 మాలే బీతిపదులు పుణ్యాత్ములున్నారు. మాలే మరికొందరు అవిశ్వాసులు, వాపాత్ములున్నారు. మాలే వివిధ ధర్మాలు, వర్గాలున్నారు.

12 అల్లాహ్ మాపై సంపూర్ణ శక్తిగలవాడనీ, మేము ఆయన పట్టు, అధికారంలోనే ఉన్నామని గట్టిగా విశ్వసించాం. అల్లాహ్ మా కొరకై ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు మేము ఎక్కడ ఉన్నా దానిని తప్పించుకోలేం. మా పట్ల ఏదైనా కీడు కోరినప్పుడు ఆకాశాల్లో పారబోయి కూడా ఆయన శిక్ష నుండి తప్పించు కునే శక్తి మాకు లేదు.

13 మేము ఎప్పుడైతే ఖుర్ఆన్ విన్నామా దానిని విశ్వసించాం. అది అల్లాహ్ వైపున సత్యమే అని అంగీకరించాం. ఇక ఎవడు తన ప్రభువును విశ్వసిస్తాడో అతని పుణ్యాల్లో ఏమైనా తగ్గింపు జరుగుతుందని గానీ, అతని పాపాల్లో ఏమైనా పెంచి అన్యాయం చేయబడు తుందని కానీ భయపడే అవసరం లేదు.

14 15 మాలే కొందరు అల్లాహ్ విధేయతలో శిరసావహించి ఉంటే, మరికొందరు సత్యమార్గం నుండి వైదిలగి అన్యాయం, అత్యాచారం చేసేవారు ఉన్నారు. ఎవరు ముస్లిం అయి అల్లాహ్ ఆజ్ఞలు విధేయతలో శిరసావహిస్తాడో, అలాంటివాడే నిజమైన దానిని, సన్మార్గాన్ని ఉద్దేశించినవారు. దానిని ఎన్నుకోవడంలో సరియైన ప్రయత్నం చేసినవారు, అందుకు అల్లాహ్ వారికి సన్మార్గం ప్రసాదించాడు. ఇక ఎవరయితే ఇస్లాం ధర్మం నుండి వైదిలగి బోయారో వారు నరకానికి ఇంధనం అయ్యారు.

16 17 మానవులు మరియు జిన్నాతుల్లోని అవిశ్వాసులు ఇస్లాం మార్గంపై గనక నడుస్తూ దాని నుండి ప్రక్కకు జరగ కుండా ఉంటే మేము దారాపాతంగా నీళ్ళు ప్రసాదించేవారిమి, ఇహలోకంలో పుష్కలంగా ఉపాధి నొసంగేవారిమి. వారిని పరీక్షించ దానికి వారు అల్లాహ్ వరాలకు ఎలా కృతజ్ఞత తెలుపుతారని? మరెవరైతే తన ప్రభువు విధేయత నుండి, ఖుర్ఆన్ వినడం దానిలో యోచించడం నుండి విముఖుడౌతాడో, దాని ప్రకారంగా ఆచరించ కుండా ఉంటాడో అతనిని కష్టతరమైన ఘోరశిక్షకు గురి చేస్తాము.

وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۝ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ۝ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝ إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ۝ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْأَلُونَ مَنْ أضعف ناصراً وأقل عدداً ۝

18 మస్జిదులు ఏకేశ్వరుడైన అల్లాహ్ ఆరాధన కొరకు ఉన్నాయి, కనుక వాటిలో ఆయనను తప్ప వేరే వారిని ఆరాధించకండి. ఆరాధన, అర్చింపులు ఆయనకే ప్రత్యేకించి, చిత్తశుద్ధితో చేయండి. మస్జిదుల నిర్మాణం కేవలం ఏకైక అల్లాహ్ ఆరాధన కొరకే జరుగుతాయి!

19 మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ యొక్క దాసుడు అనగా ప్రవక్త మొహమ్మద్ (స) ప్రార్థించడానికి నిలబడినప్పుడు జిన్నాతులు అయన చుట్టూ గుంపులు గుంపులుగా ఖురాన్ పఠనాన్ని వినడానికి గుమిగూడుతారు.

1. మసీదుల్లో బహుదైవారాధన చేయరాదని ప్రత్యేకంగా చెప్పటంలోని ఉద్దేశం ఏమిటంటే, మస్జిదులు కేవలం అల్లాహ్ ఆరాధన నిమిత్తం నిర్మించ బడతాయి. అటు వంటి పవిత్ర స్థలాలలో కూడా దైవేతరులను వేడుకోవడం మొదలెడితే ఇక అంట కన్నా అమానుషమైన, దారుణమైన చేష్ట ఇంకొకటి ఉండబోదు

20 ప్రవక్తా! అవిశ్వాసులతో చెప్పండి: నిశ్చయంగా నేను ఏకైక నా ప్రభువునే ఆరాధిస్తాను, ఆయన ఆరాధనలో ఏవగరినీ భాగస్వామిగా చేయను.

21-23 ప్రవక్తా వారితో చెప్పండి! మీ నుండి నష్టాన్ని దూరం చేసే మరియు మీకు లాభాన్ని చేకూర్చే శక్తి నాకే మాత్రం లేదు. ఒకవేళ నేను అల్లాహ్ అవిధేయతకు పాల్పడితే అల్లాహ్ శిక్ష నుండి నన్ను కాపాడు వాడూ ఎవడు లేడు. ఆయన శిక్ష నుండి పారి పోవడానికి ఆయన తప్ప మరే శరణు నాకు లేదు. కానీ అల్లాహ్ ఏ సందేశం మీకు ఇవ్వాలని నాకు ఆదేశించాడో అది మీకు అందజేసే శక్తి నాకు ఉంది. మరెవరైతే అల్లాహ్ కు ఆయన ప్రవక్తకు అవిధేయత, ఆయన ధర్మానికి విముఖత చూపుతారో అతనికి నరకాగ్నియే ప్రతిఫలం ఆ నరకం నుండి అతడు తప్పించుకోలేదు.

24 ముప్తీకులు వారికి వాగానం చేయబడుతున్న శిక్షను తమ కళ్ళారా చూసి, అందులో వారు పడుతున్నప్పుడు: బిల్హీన సహాయకుడు, మద్దతు దారుడు మరియు అతితక్కువ సైన్యం, సమూహం గలవాడెవడో తెలుసుకుంటారు.

قُلْ إِنْ أَدْرَىٰ أَقْرَبٌ مَّا تُوْعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾
عَلِمَ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَن أَرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لَيَعْلَمَنَّ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

25-28 ప్రవక్తా మీరు ఈ బహు దైవారాధకులకు చెప్పండి: మీతో వాగ్దానం చేయబడుతున్న శిక్ష దగ్గర ఉండా లేక నా ప్రభువు దానిని చాలా దీర్ఘ కాలంలో ఉంచాడా నాకు తెలియదు. కళ్ళకు అగోచరంగా ఉన్నదానిని ఎరుగువాడు ఆ పరమ పవిత్రుడే. తన అగోచరాన్ని కేవలం ఆయన తన సందేశం అందజేయుటకు ఎన్నుకున్న మరియు అతనితో ఇష్టపడని వారికి తప్ప సృష్టిలో ఎవ్వరికీ సృష్టపరచడు. వారికి కూడా కొంత వరకు మాత్రమే తెలియ పరుస్తాడు. ఆ ప్రవక్త ముందు వెనక తన రక్షక భటులను నియమిస్తాడు.

73- సూరతుల్ ముజమ్మిల్

يَا أَيُّهَا الْمَرْمِلُ ﴿١﴾ قُمْ الْيَلِيلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾ تَصَفَّهُ أَوْ أَنْفِصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾ أَوْ رَدِّ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾ إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾ وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَتَبَّلًا ﴿٨﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾

1-4 దుప్పటి కప్పుకొని పడుకున్నవాడా! కొంత సేపు మినహా రాత్రంతా నమాజు కొరకు నిలబడు. అర్ధరాత్రి నిలబడు లేదా అర్ధరాత్రికి కొంచెం తక్కువ అంటే మూడిట్లో ఒక వంతు వరకు లేదా అర్ధ రాత్రికి కొంచెం ఎక్కువ అంటే మూడిట్లో రెండు వంతుల వరకు. మరియు ఖురఆన్ నెమ్మదిగా, ఆగి ఆగి, అక్షరాలను స్పష్టంగా ఉచ్చరిస్తూ పఠించు.

5 ప్రవక్తా! మేము మీపై గొప్ప ఖురఆన్ అవతరింప జేశాము. అది ఆదేశాలు, వారింపులు ధర్మ శాస్త్రాలతో కూడుకొని ఉంది.

6 రాత్రివేళ ఆరాధన కొరకు లేవటం వల్ల మనోమస్తిష్కాలపై గొప్ప ప్రభావం పడుతుంది. మనస్సు ఆ వేళ ప్రాపంచిక వ్యాపకాలు లేకుండా ఉంటుంది గనక మాట కూడా సూటిగా, స్పష్టంగా వెళ్ళుంది.

7 నీ ప్రయోజనానికైన ఎన్నో పనులు నీకు పగటి పూట ఉంటాయి. ధర్మ ప్రచారంలో చాలా నిమగ్నులై ఉంటావు అందుకు రాత్రి వేళ నీ ప్రభువు ఆరాధనకై నీ మనస్సుకు తీరిక ప్రసాదించు.

ప్రవక్తా! నీ ప్రభువు నామస్మరణ చేస్తూ ఉండు. ఆయన్ను అర్థించు. నీ ఆరాధన సమయంలో అందరితో సంబంధాలను తెంచుకొని ఆ ఏకైకనితో సంపూర్ణ సంబంధం ఏర్పరుచుకో. ఆయన పైన నమ్మకం ఉంచుకో. తూర్పు పడమరలకు యజమాని ఆయన. ఆయన తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు. ఆయన ఆధారం మాత్రమే ఉంచుకో, నీ సమస్త వ్యవహారాలు ఆయనకే అప్పగించు.

وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَىٰ
النَّعْمَةِ وَمَهَلْهُم قَلِيلًا ﴿١١﴾ إِنَّ لَدَيْنَا أُنْكَاةً وَجَحِيمًا ﴿١٢﴾ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ
وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا ﴿١٤﴾
إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾
فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيًّا ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ
يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۗ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

సత్య తిరస్కారులు నీ గురించి ధర్మం గురించి పలుకుతున్న మాటలపై సహనం వహించు. వారి తుద్యమైన కార్యాలకు భిన్నంగా నివు చేయు, వారితో ప్రతీకారం తీర్చుకోకుండానే వారి నుండి తొలగిపో.

ఓ ప్రవక్తా నన్ను మరియు నా ఆయతలను ధిక్కరించే ఐహిక భోగభాగ్యాలలో ఈదులాడుతున్న వారిని వదలిపెట్టు. వారి శిక్షా సమయం ఆసన్న మయ్యే దాక వారికి కొంత వ్యవధినివ్వ.

నిశ్చయంగా వారి కొరకు పరలోకంలో మా వద్ద భారీ సంకెళ్ళు ఉన్నాయి. మండుతున్న అగ్ని ఉంది. దానితో వారు కాల్యబడతారు. మింగుడు పడకుండా గొంతులో ఇరుక్కు పోయే అపాదనీయ తిండి మరియు బాధకరమైన శిక్ష వారి కోసం ఉండ బోతుంది.

ఆ రోజు భూమి పర్యతాల్లో ప్రకాశం మొదలవుతుంది. గట్టిగా, దట్టంగా ఉన్న పర్వతాలు ఇసుక తిప్పలుగా మారిపోతాయి.

మేక్కావాసులారా! మేము ఫిరోస్ వద్దకు సందేశపారుడు మూసా అలైహిసలూం వారిని పంపి నట్లు నిశ్చయంగా మీ వద్దకూ ఒక సందేశ పారుణ్ణి పంపాం. కానీ ఫిరబెన్ మూసాను తిరస్కరించాడు. ఆయన అజ్ఞకు అవిధేయత చూపాడు. అందుకు అతనిని కఠినంగా వినాశనానికి గురి చేశాము. ఈ ఆయతులో ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు అవిధేయత చూపవద్దని హెచ్చరించడం జరిగింది. అవిధేయులకు ఫిరబెన్ మరియు అతని జాతివారి గతయే పడుతుందనే విషయం గ్రహించాలి.

మీరు గనక అవిశ్వాసానికి ఒడిగట్టి ఉంటే ప్రళయ దినాన శిక్ష నుండి తమను తాము ఎలా కాపాడుకో గలుగుతారు? ఆ నాటి భయంకరం, గాంభీర్యం వల్ల పిల్లలు కూడా వృద్ధుల మాదిరిగా ఐపోతారు.

ఆ నాటి తీవ్రతకు ఆకాశం కూడా బద్దలైపోతుంది. ఆ రోజు గురించి అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం తప్పకుండా వచ్చి తీరుతుంది.

إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾ ۗ وَإِن رَّبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ
تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ ۖ وَثُلُثَهُ ۖ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۗ وَاللَّهُ
يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۗ عَلِمَ أَن لَّنْ نُحْصِيَهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۖ فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ
مِنَ الْقُرْآنِ ۗ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَّرْضَىٰ ۖ وَءَاخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي
الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۖ وَءَاخَرُونَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَأُوا

مَا تَيْسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا
تَقَدَّمُوا لِنَفْسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ نَجِّدْهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمَ أَجْرًا
وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩﴾

19 బెదిరింపు, హెచ్చరికలు గల ఈ ప్రవచనాలు జనుల కోసం ఓ హితోపదేశం మరియు గుణవారం. వాటితో ఎవరు హితోపదేశం మరియు ప్రయోజనం పొందాలని అనుకుంటారో వారు విధేయత మరియు దైవభీతి మార్గాన్ని అవలంబించాలి అది తమను సుష్టించిన, పోషించిన ప్రభువు యొక్క సంతృప్తను ప్రసాదిస్తుంది.

20 ప్రవక్తా! నీ ప్రభువుకు తెలుసు, నీవు ఒక్కోసారి రాత్రి మూడింట రెండొంతులు, మరోసారి అర్ధ రాత్రి, ఇంకొసారి మూడోవంతు నమాజు కోసం నిలబడతావు అని. అలాగే నీతో నీ సహోదరులు కూడా నిలబడతారని. అల్లాహ్ మాత్రమే రేయింబవళ్ళను లెక్కగట్టేవాడు మరియు వాటి పరిమాణాలు తెలిసి ఉన్న వాడు. మీరు రాత్రి మొత్తం తహజుద్ నమాజ్ చేయలేని అల్లాహ్ కు తెలుసు. అందుకే కొంత ఉపశమనం కలిగించాడు. రాత్రి నమాజులో సులభంగా పఠించ గలిగినంత మాత్రమే ఖుర్ఆన్ పారయ్యం చేయండి. మీలో కొందరు అనారోగ్యం కారణంగా మరికొందరు హలాల్ సంపాదన కొరకు వ్యాపారం మరియు ఉద్యోగం చేయటానికి భువిలో సందరిస్తూ ఉండటం వల్ల తహజుద్ నమాజ్ చేయలేని అల్లాహ్ కు తెలుసు. ఇంకా మరికొందరు అల్లాహ్ మార్గంలో ధర్మ స్థాపనకు పోరాడతారు. అందు వల్ల నమాజులో మీకు సౌలభ్యంగా ఉన్న భాగమే పఠించండి మరియు నమాజును స్థాపించండి. విధిదానం చెల్లిస్తూ ఉండండి. ఇంకా మీ ధనంలో నుండి ఉత్తమ మార్గాల్లో అల్లాహ్ సంతృప్తి కొరకు ఖర్చు పెడుతూ ఉండండి. మీరు ఏ ఉపకారం మరియు సత్కార్యం చేసినా దాని ఫలితం ప్రళయ దినాన అల్లాహ్ వద్ద మీరు ఇహలోకంలో పంపుకున్న దానికంటే ఉత్తమ రీతిలో పొందుతారు. అంతకంటే ఎక్కువ రెట్ల పుణ్యం మీకు ప్రాప్తం అవుతుంది. మీ సమస్త స్థితుల్లో అల్లాహ్ మన్నింపు, క్షమాపణను కొరుతూ ఉండండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమా శిలుడు మిమ్మల్ని అమోతంగా కరుణించువాడు.

74- సూరతుల్ ముద్సీర్

يَا أَيُّهَا الْمَدْيَنِيُّ ﴿١﴾ قُمْ فَاذْهَبْ ﴿٢﴾ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ
فَأَهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمَنَّ عَلَى الْكُفَّرىٰ ﴿٦﴾ وَلَا تَكْفُرْ لِي كَفْرًا ۗ قَدْ أَفْرَأَ فِي التَّآْفُورِ ﴿٨﴾
فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِىْرٌ ﴿٩﴾ عَلَى الْكُفْرِىٰنِ عَسِىْرٌ يَسِىْرٌ ﴿١٠﴾

1-7 ఓ దుప్పటిలో చుట్టుకున్న వాడా! పడక నుండి లేచి నలబడు. ప్రజలను అల్లాహ్ విపత్తు నుండి హెచ్చరించు. నీ ఏకైక ప్రభువు ఔన్నత్యాన్ని, ఏకత్వాన్ని ప్రత్యేకంగా చాటుతూ ఆయన ఆరాధన మాత్రమే చేయు. నీ వస్త్రాలను మలినాల నుండి శుభ్రంగా ఉంచు. బాహ్యపరిశుభ్రత అంతరి పరిశుభ్రత ను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఎల్లవేళల్లో విగ్రహాలు మరియు అన్నిరకాల బహుదైవారాధనల ఆరాధనలకు దూరంగా ఉండు. వాటి సమీపానికి వెళ్ళకు. మరియు ఎక్కువ పొందాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఉపకారం చేయకు. ఆదేశాలు మరియు నివారించులపై నీ ప్రభువు ప్రసన్న తన పొందడానికి సహనం వహించు.

8-10 రెండవసారి లేవబడటానికి బాకా ఉండబడి నప్పుడు, అవిశ్వాసులపై ఆ రోజు చాలా కఠినమైనది గా ఉంటుంది. లెక్కతీర్చులాంటి తీవ్రతల నుండి వారు దాబ్దానికి సత్యతీర్చిస్కారులకు ఇది సులభమైన దినం కాదు.

دَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَيْنَ يَدَيْهِ رُجُومَ الْجَبَابِرِينَ ﴿١٣﴾
وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عِينِدًا ﴿١٦﴾

سَأَرْهَقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾ إِنَّهُ فَكَرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقَتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ وَأَسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْتَرُ ﴿٢٤﴾ إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ ﴿٢٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَاحِيَةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾

11-17 ప్రవక్తా! నన్ను, నేను అతని తల్లి గర్భంలో ఒంటరిగా ఏ ధనం, సంతానం లేకుండా పుట్టించిన వానిని నాకు వదిలేయి. ఆ తర్వాత నేను అతనికి పుష్కలంగా సంపద, అతని నుండి దూరముండ కుండా మక్కాలోనే అతని వెంట ఉండి సంతానం ప్రసాదించాను. ఊపనోపాది మార్గాలను అతని కొరకు సులభతరం జేశాను. ఇంతగా నేను ప్రసాదించిన తర్వాత కూడా అతను నన్ను తిరస్కరించి, అతని ధనసంతానాన్ని ఇంకా అధికం చేయాలనీ నాతో ఆశిస్తాడా? ఈ పాపి, ఘోరఅపరాధి భావించినట్లు అలా ఎన్నటికీ జరగదు. దానిపై నేను ఇంకా అతడికి ఏదీ అధికం చేయను. అతడు ఖురఆన్ మరీయు ఆయన సృష్టిపై ఉన్న అల్లాహ్ నిదర్శనాల పట్ల విరోధిగా, సత్యతిరస్కారిగా నిలిచాడు. నేను అతనిని చాలా కష్టతరమైన శిక్ష మరీయు ఏ మాత్రం సుఖం లేని అమిత శ్రమకు గురి జేస్తాను. (ఈ ఆయతులలో ఉద్దేశింపబడిన వ్యక్తి వలీద్ బిన్ ముగైరా. సత్యధర్మ విరోధి. అల్లాహ్ మరీయు ఆయన ప్రవక్తతో పోరాడేవాడు. అయితే ఈ శిక్ష, ప్రతిఫలం కూడా సత్యధర్మానికి విరోధిగా నిలిచిన ప్రతివానికి తగులును).

18-25 వాస్తవానికి అతడు ఆలోచించాడు మరీయు మనసులో ప్రణాళిక రచించుకున్నాడు కావున (అతనిని) అతనిని ప్రణాళిక పేసుకున్నట్లు, వినాశనానికి గురి కానివ్వండి. అప్పుడు అతడు ఆలోచించాడు తరువాత అతడు నుదురు చిట్టెండు కున్నాడు, మరీయు కోపంతో చూసాడు (ముఖం మాడ్చుకున్నాడు) అయినా ఖురాన్ కు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడటానికి ఏ మార్గమూ పొందలేక పోయాడు. (ధర్మాన్ని స్వీకరించడానికి బదులుగా) ధర్మానికి వెన్ను చూపాడు. స్వీకరించకుండా గర్వం ప్రదర్శించాడు. ఆ తర్వాత ఖురాన్ గురించి ఇలా అన్నాడు: ఇది పూర్వం నుంచి వస్తున్న ఒక మంత్రజాలం మాత్రమే! ఇది కేవలం మానవ వాక్కు మాత్రమే! ముహమ్మాద్ వారి నుండి నేర్చుకుని ఇవి అల్లాహ్ తరుపు నుండి వచ్చాయని ఆలోచించాడు.

26-30 నేను సమీపంలోనే అతనిని నరకంలో ప్రవేశింప జేస్తాను, దాని తాపానికి అతడు మాడిపోతాడు. నరకం ఏమిటన్నది అతనికేమి తెలుసు? అది మాంసమును మిగిలి ఉండనివ్వదు, ఎముకనూ వదలకుండా కాల్చివేస్తుంది. చర్మాన్ని నల్లగా మాడ్చి వేస్తుంది. వారిపై పుండొమ్మిడి మంది దూతలు ప్రత్యేక భద్రతా దళాలుగా ఉంటారు.

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ اتُّوُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّادَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ اتُّوُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَالْقَمَرَ ﴿٣٢﴾ وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ﴿٣٣﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا سَفَر ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا لِأَحَدَى الْكَبِيرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَاءَ مِنكُمْ أَن يَتَّقَ أَوْ يَتَّخِرَ ﴿٣٧﴾

31 మేము నరక కాపాలదారులుగా కర్మశులైన దైవదూతలను నియమించాము. పుండొమ్మిడి మంది సంఖ్యను అల్లాహ్ ను విస్వసించని వారి కొరకు పరీక్షగా చేశాము. గ్రంథం

ఇవ్వబడిన యూదులు, క్రైస్తవులకు నరక కాపాలాదారుల గురించి ఖురఆనులో వచ్చిన విషయం అల్లాహ్ వైపు నుండి సత్యం అన్న విశ్వాసం కలగాలి. వారి గ్రంథాలలో కూడా ఈ విషయం ప్రస్తావించబడింది. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించినవారి విశ్వాసం మరియు ఆచరణ రెట్టింపవడానికి గ్రంథం ఇవ్వబడిన యూదుల, క్రైస్తవులు మరియు అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించే విశ్వాసులు సందేహానికి గురి కాకుండా ఉండటానికి. ఇంకా అవిశ్వాసులు మరియు రోగ మనస్సులు ఇలా అనడానికి. ఈ విచిత్రమైన సంఖ్యతో అల్లాహ్ కోరడేమీటి? ఇలాంటి ఉదాహరణల ద్వారా అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టుల పడవెస్తాడు మరియు తను కోరిన వారిని సన్మార్గం చూపుతాడు. నీ ప్రభువు వద్ద ఉన్న సైన్యాల సంఖ్య (వీరిలో దైవదూతలా ఉన్నారు) అతనికి తప్ప ఇంకెవరికీ తెలియదు. ఇదంతా ప్రజల కొరకు హితోపదేశం మరియు జ్ఞాపిక మాత్రమే.

﴿32﴾ - ﴿37﴾ చంధుని సాక్షిగా, గడిచిపోతే రాత్రి సాక్షిగా, ప్రకాశించే ఉదయం సాక్షిగా నిశ్చయంగా ఇది (ఈ నరకాగ్ని ప్రస్తావన) ఒక గొప్ప విషయం. మానవునికి ఒక గొప్ప హెచ్చరిక. అలాగే ప్రవక్త యొక్క ఈ గొప్ప సందేశం తిరస్కరించబడటానికి రాలేదు. మీలో ఎవరు ప్రభువు సాన్నిధ్యం పొందాలను కుంటున్నారో వారు సత్యార్థాలు చేస్తూ దుష్కార్యాలకు దూరంగా వుండాలి.

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ ﴿٣٨﴾ اِلَّا اَصْحَابَ الْيَمِيْنِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّتٍ يَتَسَاءَلُوْنَ ﴿٤٠﴾
 عَنِ الْمَجْرَمِيْنَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَفَرٍ ﴿٤٢﴾ قَالُوْا لَمْ نَكُ مِنَ الْمَصْلِيْنَ ﴿٤٣﴾ وَّلَمْ
 نَكُ نَطْعُمُ الْمَسْكِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَحْوُضَ مَعَ الْخَاطِبِيْنَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الْبِيْنَ
 ﴿٤٦﴾ حَتَّىٰ اَتَيْنَا الْيَقِيْنَ ﴿٤٧﴾ فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفْعَةُ الشَّفِيْعِيْنَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ
 مُعْرَضِيْنَ ﴿٤٩﴾ كَاَنْهُمْ حُمْرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُّرِيْدُ كُلُّ اَمْرِي
 مِّنْهُمْ اَنْ يُّؤْتِيَّ صَحْفًا مُّنْشَرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخْفَوْنَ الْاٰخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا اِنَّهُمْ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾
 فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُوْنَ اِلَّا اَنْ يُّشَاءَ اللّٰهُ هُوَ اَهْلُ التَّقْوٰى وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

﴿38﴾ - ﴿47﴾ ప్రతి మనిషి తాను చేసుకున్న మంచి, చెడు కర్మలకు బదులుగా తాకట్టుగా ఉన్నాడు. అతని మీద ఉన్న హక్కులు నెరవేర్చే వరకు మరియు అర్హుడైన శిక్షను అనుభవించ వలసిన వరకు వదిలి వేయ బడడు. కేవలం విశ్వాసులు, సంకల్పశుద్ధి గలవారు తప్ప. వీరే కుడి పక్షంవారు, తమ విధేయత వల్ల నరకం నుండి విముక్తి పొందారు. వర్తాంతమైన చెక్కెల్లో వారుంటారు. వారు సగ్ర వనాలలో కూర్చుని అపరాధల గురించి అడుగుతూ ఉంటారు. ఇంతకీ ఏ విషయం మిమ్మల్ని నరకానికి తీసుకొచ్చింది? అప్పుడు నరకవాసులు ఇలా సమాధాన మిస్తారు: మేము నమాజు చేసే వారము కాము, నిరుపేదలకు అన్నం పెట్టేవారము కాము, పైగా మేము పిడి వాదన చేసే వారితో (తిరస్కారులలో) చేరి వాదన వాదాలలో మునిగి ఉండేవాళ్ళము. అలాగే ప్రతిఫల దినాన్ని కూడా నమ్మ లేదు, దాన్ని తిరస్కరించాము. చివరికి చూస్తూ చూస్తూ మరణం కూడా వచ్చేసింది.

﴿48﴾ దైవదూతలు, ప్రవక్తలు తదితర వారు చేసే సిఫారసులు కూడా వారికి ఏ మాత్రం ప్రయోజనం చేకూర్చదు. అల్లాహ్ ఎవరితో ఇష్టపడ్డాడో వారి కొరకే సిఫారసు పనికి వస్తుంది. అది కూడా సిఫారసు చేయు వ్యక్తికి అల్లాహ్ అనమృతించిన తర్వాతనే.

﴿49﴾ - ﴿51﴾ ఈ బహువైచారాధకులకు ఏమైంది? ఎందుకని వీరు ఖురఆన్ మరియు అందులోని హితోపదేశాల నుండి వైదొలిగిపోతున్నారు. వారు భయంకరమైన పులిని చూసి బిదిరి పారిపోతున్న అడవి గాడిదలా ఉన్నారే!

﴿52﴾ - ﴿53﴾ ఆ బహువైచారాధకులలో ప్రతి ఒక్కడూ ప్రవక్తపై అవతరించినట్లు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి స్పష్టమైన ఓ గ్రంథం అతనిపై అవతరింప జేయాలని కోరు తున్నాడు. వారు

అనుకుంటున్నట్లు అలా ఏ మాత్రం జరగదు. వాస్తవమేమిటంటే వారు పరలోకం పట్ల భయభీతి కలిగలేరు. మరోసారి లేవబడటం, ప్రతిఫలం పొందటం పట్ల నమ్మటం కలిగి లేరు.

44-46 నిశ్చయంగా ఖుర్ఆన్ పూర్తి సాయిలో హితోపదేశం పొంద గ్రంథం అన్నది సత్యం. హితోపదేశం పొందగోరుచున్న వ్యక్తి హితోపదేశం మరియు మార్గదర్శకత్వం పొందవచ్చు. అల్లాహ్ ఎవరి గురించి మార్గదర్శకత్వం కోరుకుంటాడో అతనే హితోపదేశం పొందగలడు. పరమ పవిత్రుడైన అల్లాహ్ మాత్రమే భయపడడానికి విధేయతకు అసలైన అర్హుడు. ఆయనను నిశ్చయించి, విధేయత పాటించే వారిని క్షమించగల అర్హుడు కూడా ఆయన మాత్రమే.

75- సూరతుల్ ఖియామ

لَا أَقْسَمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ۝۱ وَلَا أَقْسَمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ۝۲ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ
لَنْ نَجْمَعَهُ عَظْمَاهُ ۝۳ بَلَىٰ قَدَرِينَ ۝۴ عَلَىٰ أَنْ نَسْوِيَ بَنَانَهُ ۝۵ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ
لِيَفْجَرًا ۝۶ أَمَامَهُ ۝۷ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۝۸ فَإِذَا بَرَقَ الْبَصَرُ ۝۹ وَحَسَفَ
الْقَمَرُ ۝۱۰ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۝۱۱ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ ۝۱۲
لَا وَرَرَ ۝۱۳ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ۝۱۴ يُبَيِّئُوا الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ
۝۱۵ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۝۱۶ بَصِيرَةٌ ۝۱۷ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ ۝۱۸

1-4 అల్లాహ్ ప్రతిఫల దినం యొక్క ప్రమాణం చేస్తున్నాడు. ఇంకా విశ్వాసి పవిత్రాత్మ యొక్క ప్రమాణం చేస్తున్నాడు. మనిషి పుణ్యం వదిలినప్పుడు, పాపానికి ఒడిగట్టినప్పుడు ఆ పవిత్రాత్మ అతనిని నిందిస్తుంది. ప్రజలు ప్రళయదినాన సజీవంగా లేవ బడతారు. చెల్లాచెదురై పోయిన ఎముకలను మరలా జమచేసే శక్తి మాకు లేదని అవిశ్వాసి భావిస్తున్నాడా? ఎందుకు లేదు మేము త్వరలోనే వాటిని సమీకరిస్తాం. వాటిని సమీకరించిన తర్వాత మరణానికి ముందు మాదిరిగా మేము ఆ వేలుముద్రలనూ యధాతథంగా సృష్టించగలము.

5-6 అయినా మానవుడు ప్రళయదినాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాడు. మున్నగుండు కూడా మిగిలి ఉన్న జీవితాన్ని పాపాలలో గడప గోరుతున్నాడు. 'ఇంతకీ ప్రళయ దినం ఎప్పుడు?' అంటూ తన అవిశ్వాసాన్ని ప్రకటిస్తున్నాడు.

7-10 చూపు చెదిరిపోయినప్పుడు, ప్రళయదిన గాంభీర్యాన్ని చూసి భయకంపితలైనప్పుడు, చంద్రుడ కాంతిహీనుడైనప్పుడు, సూర్యచంద్రులను కాంతి లేకుండా కలిపి వేయబడి నప్పుడు, "సారిపోవడానికి మార్గమేదైనా ఉందా?" అని మనిషి అంటాడు

11-12 మానవుడా! నీవు కోరినట్లు పారి పోవడం కుదురని పని. నీకు శరణం గాని, మోక్షప్రదం గాని అల్లాహ్ వద్ద తప్ప మరేచోటా దొరకదు. సర్వసృష్టి ప్రళయ దినాన కేవలం అల్లాహ్ వైపునకు మరలి పలసే ఉన్నది. అక్కడే నివాస స్థలం. ప్రతి ఒక్కరికీ తాను అర్హుడైన ప్రతిఫలం పొందుతాడు.

13 ఆ రోజు మనిషికి తాను తన జీవితంలో ముందుకు పంపుకున్న, వెనక వదిలిన మంచి చెడులను గురించి తెలుప బడుతుంది.

14-15 మానవుడు తనకు వ్యతిరేకంగా తానే సాక్షిగా ఉంటాడు. తన పాపాలను కప్పపుచ్చుకోవటానికి ఎన్ని సాకులు చెప్పుకున్నా అతనికి ఏ ప్రయోజనం ఉండదు.

لَا تَحْرُكَ بِهِ لِسَانَكَ لِتَتَّعَلَ بِهِ ۝۱۶ إِنَّ عَلَيْنَا يَمِينَهُ ۝۱۷ وَقَرَأْنَاهُ ۝۱۸
فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْءَانَهُ ۝۱۹ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ۝۲۰ كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ
۝۲۱ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ۝۲۲ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ نَاطِرٌ ۝۲۳ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ ۝۲۴
۝۲۵ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ بِأَسْرَةٍ ۝۲۶ تَنْظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ۝۲۷

16-19 ప్రవక్తా! దైవవాణి అవతరించి నప్పుడు తొందరగా కంఠస్థం చేసుకోవాలని, నీ నుంచి ఏమీ తప్పే వోకూడదని నీవు నీ నాలుక కదిలించకు; దానిని మీ హృదయంలో సమకూర్చడం మా పని. ఆ తర్వాత నీవు కోరినప్పుడు దానిని చదవ గలవు. అందుకు మా సందేశహారుడు జబ్బీల్ నీ ముందు పఠించి నప్పుడు ఆతని పఠనాన్ని మౌనం వహించి శ్రద్ధగా విను, ఆ పేదప అతను నీ ముందు పఠించిన విధంగా నీవు పఠించు. అందులోని ఏ విషయం నీకు బోధపడ లేదో మరియు వాటి ఆదేశాలను, భావార్థాలను సుష్టపఠనం మా బాధ్యత.

20-21 ఓ తిరస్కారులారా! మరోసారి తిరిగి లేవబడటం కర్మల ఫలితం పొందడం అనీది లేదని మీ బ్రతుకు ఏ మాత్రం సరైనదికాదు. వాస్తవానికి మీరు ఐహిక వ్యామోహం, దాని మోజులో పడి ఉన్నారు పరలోకం మరియు దాని పఠాలను విడనాడు తీసున్నారు.

22-23 అదృష్టవంతుల ముఖాలు ప్రళయదినాన ఆహ్లాదంగా, అందంగా, తాజాగా కళకళలాడు తుంటాయి. వారు తమ ప్రభువును, స్వామిని చూస్తారు. ఆ దర్శన భాగ్యంతో పులకరించి పోతారు.

24-25 దురద్రుష్టుల ముఖాలు ఆ రోజు కళావీహినంగా, ఉదాసీనంగా ఉంటాయి. తమ పట్ల నష్టం వీరిచే వ్యవహారం జరగబోతున్నదని అవి అనుకుంటూ ఉంటాయి.

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ۖ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ۗ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ۖ وَالْتَمَتِ

السَّاقِ بِالسَّاقِ ۗ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ۗ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ ۗ

وَلَٰكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۗ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ يَتَمَطَّىٰ ۗ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ۗ

ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ۗ أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ۗ أَلَمْ يَكُ نَظْفَةً

مِن مَّيِّمَتِي ۖ يُمَتَّىٰ ۗ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً ۖ فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ۗ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ

الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۗ أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَدِيرٍ ۗ عَلَىٰ أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ۗ

26-30 నిజంగా, ప్రాణం గొంతుకు దగ్గర చేరు కున్నప్పుడు, (మరణసమయం ఆసన్నమై నప్పుడు) అతనికి దగ్గర ఉన్నవారు ఇతను ఏ బోధలో ఉన్నాడో దాని నుండి స్వస్థిత పొందడానికి మంత్రించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? ఇది ఇహ లోకాన్ని వీడిపోయే ఘడియ అని దావుదశలో ఉన్నవానికి నమ్మకం కలుగుతుంది. ఎందుకనగా అతడు దావు దూతల్ని చూస్తాడు. ఇహలోక చివరి కఠినస్థితి పరలోక తొలి కఠినస్థితో ఏకమైనప్పుడు ప్రళయదినాన మానవులు అల్లాహ్ వైపుకు మరలి, ఆ తర్వాత స్వర్గంలో లేదా నరకంలో ప్రవేశిస్తారు.

31-35 సత్యతిరస్కారుడు ప్రవక్తను, దైవగ్రంథమైన ఖుర్ఆన్ ను విశ్వసించలేదు. అల్లాహ్ కొరకు తప్పని సరి విధి నమాజులు స్థాపించలేదు. ఖుర్ఆన్ ను తిరస్కరించాడు. తిస్వాసానికి విముఖత చూపాడు. ఆ పేదప తన నడకలో అహంకారాన్ని ప్రదర్శిస్తూ తనింటికి (నరకానికి) చేరు కున్నాడు. నీవు నాశనమవు గాక, నీకు వినాశం కలుగాక. మళ్ళీ నీకు వినాశం కలుగుగాక.

36-40 పునరుత్థాన దినాన్ని తిరస్కరించే మనిషి ఏ ఆదేశమివ్వబడకుండా, వారించబడకుండా, లేక శిక్షలు లేకుండా ఇట్టి వదిలి వేయ బడతాడని భావిస్తున్నాడా? ఈ మనిషి గర్భంలో వేయబడడం ఒక హీనమైన విర్యబిందువుగా ఉండలేదా? ఆ తర్వాత మరి రక్తపు ముద్దగా మారాడు. అల్లాహ్ తన శక్తితో అతనిని సృష్టించాడు. అతనిని అందమైన ఆకారంలో తీర్చిదిద్దాడు. ఈ మనిషి ద్వారా స్త్రీపురుషుల రెండు వర్గాలు పుట్టినాడు. ఈ విధంగా పుట్టించిన సృష్టికర్త వారిని అంతమొందించి, తర్వాత మరోసారి పుట్టించే శక్తి కలిగి లేదా? ఎందుకు లేదు, ఆ పఠమపవిత్రుడు దానిపై సర్వశక్తి కలిగి ఉన్నాడు.

76- సూరతుల్ ఇన్యాన్

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا ①
 إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ②
 إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ③

① మనిషిపై ఆత్మ ఊడబడక ముందు సుదీర్ఘమైన కాలం ఒకటి గడిచింది. ఆ సమయంలో మానవాత్మ చెప్పుకోదగ్గ వస్తువుగా కాకుండా ఉండిన సమయం ఒకటి గడవలేదా? ఆ విషయం అతడు మరిచాడు.

② ③ నిశ్చయంగా మేము మానవుణ్ణి భార్యభర్తల మిశ్రమ వీర్య బిందువుతో పుట్టించాము. ఆ తర్వాత ధార్మిక బాధ్యతలతో మేము అతనిని పరీక్షిస్తాము. అందుకే మేము అతనిని ఆయతులు వినటానికి వినేవాడిగా, నిదర్శనాలు చూడటానికి చూసేవాడిగా చేశాం. నిశ్చయంగా మేము సన్మార్గం, దమార్గం, మంచి, చెడు మార్గాలను స్పష్టంగా తెలియపరచాం - కృతజ్ఞత తెలుపుకునే విశ్వాసిగా లేదా కృతఘ్నుత తెలిపే అవిశ్వాసిగా మారాలి ఎందుకోవాలని.

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ④ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ
 كَانَ مِرْآجَهَا كَأْفُورًا ⑤ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ⑥ يُوفُونَ
 بِالْقَدْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ⑦ وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ
 مُسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ⑧ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً وَلَا
 شُكْرًا ⑨ إِنَّا نَخَافُ مِن رَبَّنَا يَوْمًا غَاسًا فَظْمَرًا ⑩

④ నిశ్చయంగా లోహపు సంకెళ్ళతో అవిశ్వాసుల కాళ్ళు బంధించబడి, సంకెళ్ళతో వారి చేతులు వారి మెడలతో కట్టబడి నరకాగ్నితో కాల్యబడతారు.

⑤ విధేయత, చిత్తశుద్ధి గలవారు అల్లాహ్ హక్కులు నెరవేరుస్తారు. వారు తీర్చదీనాన ఉత్తమ సువాసన వెదజల్లే కాఫూర్ కలుపబడిన మధుపాత్రలు సేవిస్తారు.

⑥-⑩ కాఫూర్ కలుపబడిన ఈ పానీయం వాస్తవానికి అది అల్లాహ్ దాసులు త్రాగే ఓ సరవరం. దాని నుంచి వారు తనివితీరా త్రాగుతారు అలాగే వారు చాలా సులభంగా తాము కోరిన చోటికి దాని పాయలు తీసుకెళ్తారు. వారు ఇహలోకంలో తమ మీద విధి గావించుకున్న అల్లాహ్ విధేయతను పూర్తి చేస్తారు. అల్లాహ్ యొక్క పరలోక శిక్ష విషయంలో భయపడతారు. ఆ శిక్ష నష్టం చాలా తీవ్రమైనది. దాని చెడు ప్రజలపై బాగా ప్రభలి ఉంటుంది. కేవలం అల్లాహ్ కరుణించిన వారిపై తప్ప. వారు తమకు అవసరం ఉన్నప్పటికీ, దాని పట్ల శిరీక ఉన్నప్పటికీ అల్లాహ్ ప్రితి కోసం నిరుపేదలకు, అనాధులకు, ఖైదీలకు అన్నం పెడతారు. ఇంకా తమ మనసుల్లో ఇలా అంటారు: మేము అల్లాహ్ సంతృప్తి కోసం మరియు పుణ్యం కోసం ఈ ఉపకారం చేస్తున్నాము. మాకు మీ నుండి ఏ ప్రతిఫలం గానీ, పొగడ్డలు గానీ ఆశించము. ఆ తీవ్రమైన రోజు మా ప్రభువుతో మేము భయపడు తున్నాం. ఆ రోజు ముఖాలు వారిపోతాయి. దాని మితి మీరిన తీవ్రత, ఎనలేని కఠినత్వంతో నుదుర్లు చిట్టపోతాయి.

فَوْقَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّيْهُمْ نَصْرَةَ وَسْرُورًا ⑪ وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَزَاءً
 وَحَرِيرًا ⑫ مُتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ⑬
 وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذَلَّلَتْ فَطُوفُهَا تَذَلُّيلًا ⑭ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِدَانِيَةٍ مِّنْ

فِضَّةً وَأَكْوَابَ كَانَتْ قَوَارِيرًا ۝ قَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدَرُوهَا تَقْدِيرًا ۝
 وَبُقُوعُونَ فِيهَا كَأَسَا كَانَ مَرْجَاهَا رَنَجِيًّا ۝ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ۝
 وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنثورًا ۝ وَإِذَا
 رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمَلَكًا كَبِيرًا ۝ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ
 وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُوعٌ أُسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقْلَهُمُ رَبُّهُمْ سَرَابًا طَهُورًا ۝ إِنَّ هَذَا
 كَانَ لَكُم جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَشْكُورًا ۝

11-14 అందువల్ల అల్లాహ్ వారిని ఆ నాటి కఠినత్వాల నుండి కాపాడాడు. వారి ముఖాలకు అందం, కాంతి నొసగాడు వారి మనస్సులను ఉల్లాసం, ఉత్సాహంతో నింపేసాడు. విధేయతపై సహనం వహిస్తూ ఉన్నందు వల్ల వారికి ప్రతిఫలంగా గొప్ప స్వర్గం ప్రసాదించాడు. తమకిష్టమైనది అందులో తింటూ ఉంటారు, మెత్తని పట్టు ధరిస్తూ ఉంటారు. వారు అందులో అందమైన దుస్తులతో అలంకరించబడిన పీఠలకు ఆనుకొని ఉంటారు. అందులో సూర్య తాపం గానీ, విపరీతమైన చలి గానీ చూడరు. వారికి దగ్గరే స్వర్గపు చెట్ల నీడ ఉంటుంది. దాని ఫలాలు చాలా సులభంగా పొంద గలుగుతారు.

15-18 సేవకులు కమ్మని ఆహారంతో నిండిన వెండి పాత్రలు, వెండితో చేసిన గాజు గిన్నెలో వానియాలు తీసుకొని తిరుగుతూ ఉంటారు. త్రాపించేవారు త్రాగేవారి కోరికను అందచూ వేసి వాటిని నింపి ఉంటారు. అది తరగదు మరియు పెరగదు. ఈ పుణ్యాత్ములకు స్వర్గంలో సొంతి కాలపడిన మధుతో నిండి ఉన్న పాత్రలు త్రాగించబడుతుంది. స్వర్గంలో సల్ సబీల్ అనే పేరు గల ఓ సరోవరంలో వారు త్రాగుతారు. అది ఎంతో శుద్ధమైనది, దానిని ఎంతో సులభంగా త్రాగవచ్చు. దాని సువాసన కూడా చాలా అద్భుతంగా ఉంటుంది.

19 ఈ పుణ్యాత్ముల సేవలో వారి చుట్టూ శాశ్వతంగా కుర్రాళ్ళుగానే మిగిలి ఉండే (నవనవలాడే) పిన్న వయస్కులైన కుర్రాళ్ళు తిరుగుతూ ఉంటారు. నీవు వారిని చూసినప్పుడు వారి అందచందాలు, స్పష్టమైన రంగు, మెరుస్తున్న ముఖాల కారణంగా వారు చెదరిన ముత్యాలా! అని భావిస్తావు.

20 నీవు స్వర్గంలో ఎటువైపు చూసినా వర్ణాతీతమైన గొప్ప అనుగ్రహాలు, అంతం కాని మహా సామ్రాజ్య వైభవాలు కనబడుతూ ఉంటాయి.

21 వారిపై, వారి శరీరాలంకరణ ఎలా ఉంటుందంటే: వారిపై పచ్చని సన్నని పట్టు వస్త్రాలు, దళసరి పట్టు వస్త్రాలే ఉంటాయి. ఇంకా వారికి వెండి కంకణాల అభరణాలు ధరించబడతాయి. వారి ప్రభువు వారికి సచ్చమైన, పరిశుద్ధమైన మధువును త్రాగిస్తాడు ఆ పానియంలో ఎలాంటి చెడు, అశుద్ధము ఉండదు.

22 వారితో ఇలా చెప్పబడుతుంది: నిశ్చయంగా ఇది మీ సత్కార్యాలకు బదులుగా సిద్ధం చేయబడినది. ఇహలోకంలో మీరు చేసుకున్న సత్కార్యాలు అల్లాహ్ వద్ద స్వీకరించబడినవి అని వారితో అనబడుతుంది.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنزِيلًا ۝ فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطْعُ
 مِنْهُمْ ءَايَةً أَوْ كُفُورًا ۝ وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝ وَمِنَ الْآيِلِ
 فَاَسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ۝ إِنَّ هَؤُلَاءِ لَجُنُودٌ أَلْعَاجِلَةُ وَيُذَرُونَ
 وَرَأَى هُمْ يَوْمًا تَقِيلاً ۝ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا
 أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ۝ إِنَّ هَذِهِ تَذْكَرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾ يُدْخِلُ مَنْ
يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

30 నిశ్చయంగా ఓ ప్రవక్తా! వా వైపు నుండి మేము మీపై ఖురఆన్ ను అంచల వారిగా అవతరింప జేశాం. అందులో వాగ్దానాలు హెచ్చరికలు సత్పలితాలు మరియు దుష్పలితాల గురించి ప్రస్తావన ఉంది.

31 ప్రభువు విధివ్రాతలో నిర్ణయించిన దానిపై సహనం వహించు, సంతోషంగా అంగీకరించు. అలాగే దార్మిక ఆజ్ఞలు కూడా నెరవేర్చు. మనోవాంఛలలో కూరుకుపోయి సత్యతిరస్కారం, మార్గభ్రష్టత్వంలో మీతిమీరిపోయిన తిరస్కారుల మాట వినకు. ఉదయం, సాయంత్రం ప్రభువు నామాన్ని స్మరించడంలో నిమగ్నులయి ఉండు.

32 రాత్రి వేళ నీ ప్రభువు పట్ల మోకరిల్లు. ఆయన కోసమే నమాజు చేయి. దీర్ఘకాలం వరకు తపాజ్జుద్ నమాజు చేస్తూ ఉండు.

33 ఈ తిరస్కారులు ప్రపంచ వ్యామోహంలో పడి అందులో కూరుకు పోయి ఉన్నారు. ప్రళయం కొరకు, తీవ్రమైన ఆ రోజున మోక్షం పొందడానికి చేయ వలసిన సత్కార్యాలను వినకాల వదిలేస్తున్నారు.

34 వీరిని మేము సృష్టించిన వారం మరియు వీరి శరీరాన్ని ధృఢ పరిచిన వారం. మేము కొరినప్పుడు వినాశానికి గురి చేస్తాం. మరి మీకు బదులుగా విధేయులైన, తమ ప్రభువు ఆదేశాలను పాటించే వారిని తీసుకొస్తాడు.

35 నిశ్చయంగా ఈ సూరా సరలోకాల వారికి హితోపదేశం. ఎవరు ఇహపరాలలో తన కొరకు మలు కోరుతున్నాడో అతను విశ్వాసం, భయభీతి మారాన్ని అవలంబించి అల్లాహ్ మన్నింపును, సంతృప్తిని పొందాలి. మీరేదీ కోరినా అల్లాహ్ కోరికకు, అల్లాహ్ విధివ్రాతకు అనుగుణం గానే ఉంటుంది. అల్లాహ్ తన సృష్టి స్థితిగతులు బాగా ఎరుగును. తన నిర్వహణం, పనితీరులో గొప్ప వివేకవంతుడు. తన దాసులలో తాను కోరినవారిని తన కారుణ్యం, సంతృప్తిలో ప్రవేశిస్తాడు. వారు విశ్వాసులు. అల్లాహ్ హద్దులను దాటిన దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన శిక్ష తయారు చేసి ఉండాడు.

77- సూరతుల్ ముర్రలాత్

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَالْعَصْفَةِ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالنَّشْرِتِ نَشْرًا ﴿٣﴾ فَالْفَرْقَتِ فَرْقًا ﴿٤﴾
فَالْمُلْقِيَتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عَذْرًا أَوْ نَذْرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٍ ﴿٧﴾ فَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾
وَإِذَا السَّمَاءُ فُرْجَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ نَسْفَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْبَتِ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ
أَجَلَتْ ﴿١٢﴾ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَنَبِّئِ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾

1-7 అల్లాహ్ ప్రమాణం చేశాడు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వీవే గాలులు, వినాశానాన్ని వెంట తీసుకోచ్చే పెనుగాలులు, మేఘాల బాధ్యులైన దేవదూతలు అల్లాహ్ కోరిన చోటి వాటిని తీసుకెళ్ళారు. హలాల్ హారం మరియు సత్యాసత్యాల మధ్య విచక్షణ చేయుటకు అల్లాహ్ వైపు నుండి దిగి వచ్చే దైవదూతల మరియు అల్లాహ్ నుండి వహి పొంది ప్రవక్తల వద్దకు వచ్చే దూతల సాక్షి! అల్లాహ్ నుండి తన సృష్టి వైపునకు ఓ సాకు ఉండడానికి మరియు వారికి ఓ హెచ్చరికగా ఉండడానికి, చివరికి వారి వద్ద అల్లాహ్ కు వ్యతిరేకంగా వాదించ టానికి ఏ సాకు మిగలకుండా ఉండడానికి. ప్రళయదిన ఏ విషయం గురించి, అందులోని లెక్క, ప్రతిఫలాల గురించి మీతో వాగ్దానం చేయ బడు తున్నది తప్పక మీపై వచ్చి తీరుతుంది.

8-15 నక్షత్రాలు నిస్తజమై, వాటి కాంతి అంతమై నప్పుడు, ఆకాశం బ్రద్ధలైనప్పుడు, పర్యతాలు ఎగిరిపోయి, చెల్లాచెదురై, గాలులు లేపుకుపోయే ధూళిరోణువుల మాదేరిగా

అయిపోయినప్పుడు, ప్రవక్తలు వారి జాతివారి మధ్య తీర్పు కొరకు సమయం నిర్ణయించబడినప్పుడు, ఏ గొప్ప రోజు కోసం ప్రవక్తలు వాయిదా వేయబడ్డారు? అని అనబడుతుంది. ప్రజల మధ్య తీర్పు, న్యాయ నిర్ణయాలు జరిగే రోజు వరకు వాయిదా వేయ బడ్డాయి. మానవుడా! ఆ తీర్పు దినం, దాని గాంభీర్యం, తీవ్రత నీకేమి తెలుసు? వాగ్దానం చేయబడిన ఈ రోజును తిరస్కరించినవారికి భయంకర వినాశనం ఉంది.

أَلَمْ نُهَلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١١﴾ ثُمَّ نَبْتَعُهِمُ الْآخِرِينَ ﴿١٧﴾ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾
 وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾ أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ
 مَّكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ
 لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا
 رَوَاسِيَ سَلْمَلًا وَأَسْقَمْنَاكُمْ مَّاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾

16-18 వారు తమ ప్రవక్తల్ని తిరస్కరించినందుకు మేము గతకాలం లోని పూర్వీకుల్ని అంతమొందించ లేదా? నూహ్ అల్లహీసులం జాతివారు, ఆది మరియు సమూద్ జాతివారు తిరస్కరించడం, అవిధేయతకు పాల్పడడంలో పూర్వీకుల మాదిరిగా వారిని కూడా చేశాం. ఇక ఈ మక్కా అవిశ్వాసుల్లోని దుర్మార్గులు ప్రవక్త సల్లల్లాహుల అల్లహీ వసల్లంను ధిక్కరించినందుకు వారి లాంటి ఘోరమైన వినాశనానికి మేము గురి చేస్తాము.

19 అల్లాహ్ యే సత్య ఆరాధ్యుడు, ఆయన ఏకైకం, ఆయనకు భాగస్వామి ఎవడూ లేడు అన్న విషయం అలాగే ప్రవక్తతత్వం, మరణాంతర తీర్పుదినాన్ని ధిక్కరించే ప్రతి వ్యక్తికి ఆ రోజు వినాశము మరియు కఠిన శిక్ష గలదు.

20-23 ఓ అవిశ్వాసులూ! మేము మిమ్మల్ని బలహీనమైన, అల్పమైన వీర్యబిందువుతో వృష్టించ లేదా? ఈ నీటి (వీర్య) బిందువును సురక్షితమైన ప్రదేశంలో అంటే స్త్రీ గర్భంలో ఉంచాం. అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలిసిన ఒక నిర్ణీత, పరిమిత గడియ వరకు. అతని సృష్టి, ఆకారం మళ్ళీ బయటికి తీయ దానికి ఓ కాలం నిర్ణయించాం. మేము ఎంత చక్కగా ఖచ్చితంగా అంచనా వేసేవారం!

24 మా ఈ శక్తిసామర్థ్యాలను ధిక్కరించే ప్రతి వ్యక్తికి ప్రళయదినాన వినాశం మరియు కఠిన శిక్ష గలదు.

25-27 మీరు నివశిస్తున్న ఈ భూమిని లెక్కలేనన్ని సజీవులను తన వీపుపై మోస్తూ, అసంఖ్యాక మృతులను తన పొట్టలో పెట్టుకునే విధంగా చేయలేదా? మీతో కూడుకున్న ఈ భూమి కదల కూడదని దానిలో ఎత్తన, పరిష్కమైన పర్యతాలను ప్రతిష్ఠించాం. మీ దాహం తీర్చడానికి ఈ భూమి ద్వారా కమ్మబో నీటిని మీకు త్రాగించాము.

28 ఈ వరాలను ధిక్కరించే ప్రతి వ్యక్తికి ప్రళయదినాన వినాశం మరియు కఠిన శిక్ష గలదు.

أَنْظِلْفَوْا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تَكْدِبُونَ ﴿٢٩﴾ أَنْظِلْفَوْا إِلَىٰ ظِلِّ ذِي ثُلُثِ شَعْبٍ ﴿٣٠﴾ لَا
 ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِبَشَرٍ كَالْفَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ جَحِلَّتْ
 صَفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾ هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْدِنُ لَهُمْ
 فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ
 وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٣٩﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

29-33 ప్రళయదినాన అవిశ్వాసులతో అనబడుతుంది: మీరు ఇహలోకంలో మీరు తిరస్కరిస్తూ వచ్చిన ఈ నరకం వైపుకు పడండి, నరకం యొక్క పొగ నీడ పొందడానికి నడవండి, అది మూడు చీలికల్లో వెళ్ళుంది. ఆనాటి వేడి నుండి ఆ నీడలో ఛాయ లభించదు. అగ్నిజ్వాల నుండి ఏ మాత్రం రక్షణ ఉండదు. నరకం పెద్ద పెద్ద నిప్పు రవ్వలను విసురు

తుంది. ప్రతి నిప్పురవ్వ ఎత్తైన బ్రహ్మాండమైన మేడల మాదిరిగా ఉంటుంది. దాని నుండి ఎగిరి పడే ఒక్కో కణం పసుపు పచ్చని రంగు కలగలసిన నలుపు రంగు ఒంటి మాదరిగా ఉంటుంది.

34 అల్లాహ్ హెచ్చరికలను ధిక్కరించే ప్రతి వ్యక్తికి ప్రళయదినాన వినాశం మరియు కఠిన శిక్ష గలదు.

35 36 ఈ ప్రళయదినాన ధిక్కారులు వారికి ప్రయోజనకరమైన ఏ మాట మాట్లాడలేరు. వారు సాకులు చెప్పుకొనుటకు అనుమతి కూడా లభించదు. అసలు వారి వద్ద ఏ సాక్షి ఉండదు.

37 ఈ రోజును మరియు ఈ నాటి విషయాలను ధిక్కరించే ప్రతి వ్యక్తికి ప్రళయదినాన వినాశము మరియు కఠిన శిక్ష గలదు.

38 39 ఈరోజు అల్లాహ్ సృష్టిరాసుల మధ్య తీర్పు చేస్తాడు. ధర్మం అధర్మం నుండి వేరుగా కనబడ తుంది. దీని కోసం మీమ్మల్ని, మీ పూర్వీకులు అందరినీ సమీకరిస్తాం. శిక్ష నుండి తప్పించు కొనుటకు ఏదైనా పన్నాగం ఉంటే పన్ని చూడండి. మీమ్మల్ని మీరు అల్లాహ్ పట్టు నుండి, ప్రతికారం నుండి కాపాడుకోగలిగితే కాపాడుకొని చూడండి.

40 ప్రళయదినాన్ని ధిక్కరించే ప్రతి వ్యక్తికి ప్రళయ దినాన వినాశము మరియు కఠిన శిక్ష గలదు.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ ﴿١٩﴾ وَفَوَاكِهٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٠﴾ كَلُوا وَأَشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَيَلْلُ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٣﴾ كَلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مَجْرُمُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَلْلُ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَبُوا لَا يَرْكَبُونَ ﴿٢٦﴾ وَيَلْلُ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٧﴾ قَبَائِلٍ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٨﴾

41 45 నిక్కాయంగా ఎవరు ఇహలోకంలో అల్లాహ్ కు భయపడ్డారో, ఆయన శిక్ష నుండి భయం చెందారో, ఆయన ఆదేశాలను పాటించారో మరియు వారింపులకు దూరంగా ఉన్నారో వారు ప్రళయదినాన దట్టమైన చెట్ల నీడలో, పారుతున్న నీటి ఉబల్లో అసంఖ్యాకమైన ఫలాల్లో వారి మనస్సు కోరిన ప్రతిదానితో ఆనందిస్తూ ఉంటారు. వారితో ఇలా చెప్పబడుతుంది: రుచికరమైన ఆహారం భుజించండి, తృప్తికరమైన పానీయాలు సేవించండి. ఇవంతా మీరు ఇహలోకంలో చేసి పంపుకున్న సత్కార్యాలకు బదులుగా లభిస్తున్నది. మేము ఇలాంటి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని తమ ఆచరణలో, మా పట్ల విధేయతలో సర్వత్రా నైర్మల్యం పాటించిన వారికి ప్రసాదిస్తాము. ప్రతిఫలదినం, ఇంకా అందులో ఉన్న వరాల్ని, శిక్షలను ధిక్కరించే ప్రతి వ్యక్తికి ప్రళయదినాన వినాశము మరియు కఠిన శిక్ష గలదు.

46 ఓ ధిక్కార జనులారా! మీరు ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలో అంతో ఇంతో తినండి, కొంత కాలం పాటు అంతమయ్యే కోరకలను జుర్లుకోండి. అల్లాహ్ తో పాటు భాగస్వామిని నిలిపినందుకు ఎలాగూ మీరు నేరస్థులయ్యారు.

47 లెక్కతీర్పులను మరియు ప్రతిఫలదినాన్ని ధిక్కరించే ప్రతి వ్యక్తికి ప్రళయదినాన వినాశము మరియు కఠిన శిక్ష గలదు.

48 మీరు నమాజు చేయండి, ఆయన పట్ల నమ్రత చూపండిని ఈ బహుదైవారాధకులకు చెబితే వారు దానిని పాడతారు. నమాజు చేయరు. తమ గర్వంపై ముండిపట్టు పట్టి ఉంటారు.

49 50 అల్లాహ్ ఆయతులు ధిక్కరించేవారికి ప్రళయ దినాన వినాశం మరియు కఠిన శిక్ష గలదు ఒకవేళ వారు ఈ ఖుర్ఆన్ నే విశ్వసించకుంటే దీని తర్కాత్ ఇక ఏ గ్రంథాన్ని విశ్వసిస్తారు? ఇది ప్రతి దాన్ని స్పష్టంగా బోధిస్తుంది. దీనిలో ఆదేశాలు, వివేకవంత మైన విషయాలు, వార్తలు స్పష్టంగా ఉన్నాయి. ఈ ఖుర్ఆన్ పదాలు, భావార్థాలు మహిమాన్వితమైనవి

78- సూరతుస్ నబా

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ۝۱ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ ۝۲ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ۝۳ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝۴ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝۵ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ۝۶ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ۝۷ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ۝۸ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۝۹ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ۝۱۰ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۝۱۱ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۝۱۲ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ۝۱۳ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ۝۱۴ لِيُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ۝۱۵ وَجَدَّتْ أَلْفَافًا ۝۱۶

1-3 ఖురైష్ అవిశ్వాసులు పరస్పరం ఏ విషయం గురించి అడుగుతున్నారు? గొప్ప సమాచారం గురించేనా? అదేక గొప్ప దైవ గ్రంథం ఖుర్రాన్. ఖురైష్ అవిశ్వాసులు అనుమానిస్తున్న, పునరుత్థాన దినాన్ని ధిక్కరించడం గురించి ఖుర్రాన్ ఇక్కడ తెలుపుతుంది.
4-6 ఈ తిరస్కారులు భావిస్తున్నట్లు ఎంత మాత్రం కాదు. వీరు ధిక్కరిస్తున్న పర్యవసానాన్ని అతి సమీపంలో తెలుసుకుంటారు. ప్రళయదినాన అల్లాహ్ వారితో ఏమీ చేయనున్నాడో తెలిసిపోతుంది. మళ్ళీ ఖచ్చితంగా వారికి తెలుస్తుంది. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తీసుకొచ్చిన ఖుర్రాన్ మరియు తెలిపిన ప్రళయం సత్యం అని తప్పకుండా వారికి తెలుస్తుంది. ఇందులో బహుదైవారాధకులకు ఒక గట్టి హెచ్చరిక ఉంది.

6 మేము భూమిని మీ కొరకు పాన్సుగా చేయలేదా?

7 భూమి మీతో పాటు కదలకుండా ఉండడానికి దానిపై పర్యతాల్పి మేకులుగా పాతిపెట్టలేదా?

8 స్త్రీ పురుష జంటలుగా మిమ్మల్ని సృష్టించలేదా?

9 రాత్రిని మీ శరీరాలకు సుఖమయంగా చేశాము. అందులో మీరు ప్రశాంతత, విశ్రాంతి పొందుతారు.

10 రాత్రిని పస్తాలుగా చేశాం. వస్తుం మనిషిని కప్పే నల్లు రాత్రి చీకటి మిమ్మల్ని కప్పిస్తుంది.

11 పగలును జీవనోపాది సమయంగా చేశాము. ఈ సమయంలో మీకు కావలసిన లాభాలు పొందుటకు పరుగులు తీస్తారు.

12 పటిష్టమైన కట్టడం మరియు దృఢమైన నిర్మాణంలో మీపై ఏడ ఆకాశాల్ని నిలబెట్టాము.

13 మేము సూర్యున్ని వెలుగునిచ్చే ప్రకాశవంత మైన దీపంగా చేశాము.

14-16 మానవుల ఆహారంగా ఉపయోగపడే ఆహార ధాన్యాలు, పశువులకు తిండిగా ఉపయోగపడే పచ్చిక బయళ్ళు, దట్టమైన తోటలు ఉత్పన్నం చేయటానికి మేము నీళ్ళతో నిండిన మేఘాల ద్వారా పుష్కలంగా వర్షాన్ని కురిపించాము.

إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتًا ۝۱۷ يَوْمَ يَنْفُخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ۝۱۸ وَفُتِحَتْ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۝۱۹ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝۲۰ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝۲۱ لِلظَّالِمِينَ مَعَابًا ۝۲۲ لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ۝۲۳ لَا يَدْخُلُونَهَا فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝۲۴ إِلَّا حَمِيمًا وَعَسَاقًا ۝۲۵ جَرَاءً وَفَاقًا ۝۲۶ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝۲۷ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۝۲۸ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ۝۲۹ فَذُوقُوا فَلَئِنْ تَرَىٰكُمْ إِلَّا عَدَاوًا ۝۳۰

17-18 ప్రజల మధ్య తీర్పు జరిగే దినం అంటే ప్రళయ దినం పూర్వీకులకు, తర్వాత వారికి నిర్ణయం బడి ఉంది. పునరుత్థాన దినం సంభవించింది అని తెలియ జేయుటకు (ఈ లోకం అంతం కావటానికి) ఆ రోజు దైవదూత బాకా ఉడుతాడు, అప్పుడు మీరు తండ్రుల వంటాదులుగా వస్తారు. ప్రతి జాతి తమ నాయకుని వెంట వస్తుంది.

19 ఆకాశం తెరువబడుతుంది. అందులో అనేక ద్వారాలు ఏర్పడతాయి దైవదూతలు దిగిరావడానికి.

20 పటిష్ఠంగా ఉన్న పర్వతాలు తుత్తునియలుగా చేయబడతాయి. అవి ఎండమావుల్లా కనిపిస్తాయి.

21-26 నరకం ఆ రోజున సత్యతిరస్కారుల గురించి మాటలు వేసి ఉంటుంది. అసలు అది వారి కిరకే నివాస స్థలంగా తయారు చేయబడింది. వారు అందులో కాలాల తరబడి పడి ఉంటారు, అది అంతం కాదు. నరక తాపాన్ని చల్లార్చే ఏ వస్తువు వారు నోచుకోరు. వారి దాహాన్ని తీర్చడానికి నీరూ లభించదు. కానీ వేడి నీళ్ళు, నరకవాసుల చీము మాత్రం ఉంటుంది. వారికి వారు ఇహలోకంలో చేసిన కార్యాలకు అనుగుణంగా సమానమైన ప్రతిఫలం వారికి లభిస్తుంది.

27-30 వారు లెక్క జరిగే ఈ రోజు పట్ట భయం కలిగి లేరు, దాని గురించి అసలు ఏ సత్కార్యం వారు చేసుకోలేదు. ప్రవక్తలు వారి వద్దకు తీసుకొచ్చిన వాటిని వారు తిరస్కరించారు. మేము ప్రతి విషయం ఎరిగి ఉన్నాం. సురక్షిత గ్రంథంలో వ్రాసి ఉండాం. సత్యతిరస్కారులారా! మీ కర్మలఫలితాన్ని మీరు చవి చూడండి. మీ నరక శిక్ష మీద మరింత శిక్షను తప్ప మరేదీ పెంచము.

إِنِّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأَسَا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾
لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبِّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ
الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَلِكَ
الْيَوْمَ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ
يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلْبَسْنِي كُنتَ تَرَبًّا ﴿٤٠﴾

31-35 ఎవరైతే తమ ప్రభువుతో భయపడతారో సత్కార్యాల చేస్తూ ఉంటారో స్వర్గంలో ప్రవేశించి సాఫల్యం పొందుతారు. వారికి స్వర్గ వనాలు మరియు ద్రాక్షపళ్ళు ఉన్నాయి. సమవయస్కులైన, నవనవ లాడే యుక్తవయస్కు భార్యలుంటారు. మద్యంతో నోడిన మదుపాత్రలుంటాయి. స్వర్గంలో వారు ఏ విధమైన వ్యర్థ ప్రలాపనలు, అసత్యాల వినరు.

36-39 ఇదంతా వారికి అల్లాహ్ వైపు నుండి ప్రతిఫలం, దయ & వారికి సరితూగే పుష్పల అనుగ్రహం. ఆయన భూమాకాశాలు మరి వాటి మధ్య ఉన్నదంతటికీ ప్రభువు, ఇహపరాలలో అధికంగా కరుణించేవాడు. వారు అల్లాహ్ తో ఏమీ అడగటానికి సైతం అధికారం కలిగి లేరు. కేవలం ఆయన అనుమతించిన వాడు తప్ప. జిబ్రియీల్ మరియు దైవదూతలు ఎంక్వల్లో నిలబడి ఉండే ఆ రోజు రహ్మాన్ అనుమతి లేనదీ వారు ఎవరి సెఫారుసు చేయలేరు. మాట్లాడినప్పుడు సరియైన, సత్యమైన మాటనే పలుకుతారు. ఆ రోజు సంభవించడం తద్వారా, అందులో ఏ మాత్రం అనుమానం లేదు. ఆ నాటి భయంకరమైన పరిస్థితుల నుండి రక్షణ పొందగోరే వాడు సత్కార్యాల ద్వారా తన ప్రభువు వైపునకు మార్గం ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.

40 నిశ్చయంగా మేము మిమ్మల్ని సమీపంలో రాసున్న ప్రళయం నుండి హెచ్చరించాం. ఆ రోజు ప్రతీ మనిషి తాను చేసుకున్న మంచి మరియు చేడు చూసు కుంటాడు. లెక్కల తీవ్ర ఘడియలో సత్య తిరస్కారిలా అంటాడు: అయ్యో! నేను మట్టి అయి పోయి ఉంటే మరలా లేపబడకుండా ఉంటే బావుండు

79- సూరతుస్ నాజిఆత్

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّشِيطَاتِ ذُشَطًا ﴿٢﴾ وَالسَّيِّحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾ فَالْسَّيِّقَاتِ ﴿٤﴾
سَبْقًا ﴿٥﴾ فَالْمُدْبِرَاتِ أَمْرًا ﴿٦﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ

يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةً ۝ ۸ أَبْصَرُهَا خَلَاشِعَةً ۝ ۹ يَقُولُونَ أَيْنَا لَمَرَدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ۝ ۱۰
 أَيْذَا كُنَّا عِظَمًا نَخْرَةً ۝ ۱۱ قَالُوا تِلْكَ إِذَا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ۝ ۱۲ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ
 ۝ ۱۳ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝ ۱۴ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ مُوسَىٰ ۝ ۱۵ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ
 الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝ ۱۶ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝ ۱۷ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَٰهٌ إِلَّا أَن تَرْكَبَ
 ۝ ۱۸ وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ۝ ۱۹ فَأَرَاهُ الْكَبْرَىٰ ۝ ۲۰ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۝ ۲۱
 ثُمَّ أَذْبَرَ يَسْعَىٰ ۝ ۲۲ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ۝ ۲۳ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ۝ ۲۴ فَأَخَذَهُ اللَّهُ
 نَكَالَ الْأَخْرَةِ وَالْأُولَىٰ ۝ ۲۵ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ۝ ۲۶

1-7 అల్లాహ్ ప్రమాణం చేశాడు అవిశ్వాసుల ప్రాణాలు కరినంగా తీసే దూతల, విశ్వాసుల ప్రాణాలు నెమ్మదిగా, మృదువుగా తీసే దూతల, ఆకాశం నుండి దిగి వచ్చుటకు, పైకి ఎక్కుటకు ఈతాడుతూ ఉండే దూతల, అల్లాహ్ ఆదేశాలను చేరవేయడానికి తొందరపడే, వేగంగా వెళ్ళే దూతల, తమ ప్రభువు ఆజ్ఞలను జారీ చేసే దూతల, వారు ఈ వారికి అప్పగించబడిన విశ్వవ్యవస్థ నిర్వహణ సంపూర్ణంగా నెరవేరుస్తారు. మానవులు అల్లాహ్ తప్ప ఏ ఇతరుల ప్రమాణం చేయడం యోగ్యం కాదు. - ఎవరైనా అలా చేస్తే అతను పీర్స్ చేసిన వాడవుతాడు - మానవులందరూ లేపబడతారు, లెక్క తీర్పు జరుగు తుంది. మొదటి శంకు ఉదబడినప్పుడు భూమి కంపిస్తుంది. ఆ తర్వాత మరో జీవనం గురించి మరో శంకు ఉదబడుతుంది.

8-9 విపరీత భయం వల్ల అవిశ్వాసుల గుండెలు దడదడలాడుతుంటాయి. ఆ భయానక స్థితిని చూసి వారి కళ్ళు క్రిందికి వాలి ఉంటాయి.

10-12 పునరుజ్జాన దినాన్ని ధిక్కరించేవారంటారు: మనం చనిపోయిన తర్వాత ఇవాల్ కంటే బ్రతికి ఉన్నట్లు మళ్ళీ లేపబడతామా? మేము కృపించిన ఎముకలుగా మారిన తర్వాత కూడా లేపబడతామా? ఇలా గనక తిరిగి లేపబడతే మాత్రం ఇది చాలా నష్టదాయకంగా ఉంటుంది.

13-14 (వారు తిరిగిలేపబడటాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారా) ఒక్కసారిగా ఉదబడుతుంది, యికాయకిగా వారు భూగర్భంలో నుండి పైకి వెలికి వస్తారు.

15 ప్రవక్తా! మూసా సమాచారం మీ వరకు చేరిందా?

16-19 ఆయన ప్రభువు ఆయనను శుభప్రదమైన 'తువా' లోయలోకి పిలిచాడు. అల్లాహ్ ఆయనతో ఫిరోస్ వద్దకు వెళ్ళు అన్నాడు అతను అవిధేయతలో మితి మీరిపోయి ఉన్నాడు. నీ స్వీయ సంస్కరణకు నువ్వు సిద్ధంగా ఉన్నావా? అని వాడిని అడుగు. 'నువ్వు భయభక్తులతో మసలుకునేదుకు గాను, నేను నీకు నీ ప్రభువు మార్గం చూపించనా!?' అనీ చెప్పమని అల్లాహ్ మూసాకు ఆదేశించాడు

20-22 మూసా అల్లాహ్ స్వలాం ఫిరోజెన్ కు గొప్ప సూచన (మహిమ) చూపించారు. ఒకటి కర్ర (పాము గా మారటం) మరొకటి చేయిని చంకలో పెట్టి తీసి అది ప్రకాశించటం. కాని ఫిరోజెన్ అల్లాహ్ ప్రవక్త అయిన మూసా అల్లాహ్ స్వలాంను ధిక్కరించాడు. తన ప్రభువైన అల్లాహ్ కు అవిధేయత చూపాడు. విశ్వాసం నుండి వెనుదిరిగి మూసా (అ) ను వ్యతిరేకించడానికి నడుం గట్టాడు.

23-26 తన పరిపాలనలోని ప్రజలను సమకూర్చి నేనే మీ ప్రభువుని, నాపై మీకు ప్రభువు అంటూ ఎవడూ లేడని ప్రకటించాడు. అందుకు అల్లాహ్ ఇహాపరాల శిక్షలో అతనిని పట్టుకున్నాడు. ఇంకా అతనిని అతనిలాంటి తలబిరుసుతనం వహించే వారికి గుణపాఠంగా చేశాడు. ఫిరోజెన్ మరియు అతనిపై వచ్చి పడిన శిక్షలో భయపడేవారికి మరియు గుణపాఠం నేర్చుకునేవారికి హితోపదేశం ఉంది.

وَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمَ السَّمَاءَ بَدَّهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّيَهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا
 وَأَخْرَجَ صُحْبَهَا ﴿٢٩﴾ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَهَا
 ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ أَرْسَلَهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعِمَ كُمْ ﴿٣٣﴾ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ
 الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا
 مَنْ طَعَى ﴿٣٧﴾ وَعَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ
 مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾ يَسْأَلُونَكَ
 عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ مُتَهَلِّجًا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا
 أَنْتَ مُنذِرٌ مَنِ يَحْشَاهَا ﴿٤٥﴾ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

27-33 ఓ మానవులారా! మీ దృష్టిలో మరణించిన తర్వాత మిమ్ముల్ని పునః సృష్టించడం కష్టమా లేక ఈ మహా ఆకాశాలను సృష్టించడమా? అల్లాహ్ దానిని కప్పులాగా పైకి లేపాడు. దానిని తీచి దిద్దాడు అందులో ఏలాంటి లోపాలు మరియు దోషాలు లేవు. సూర్యుడిని అస్తమింపజేసి రాత్రిని చీకటిగా జేసాడు. సూర్యుడిని ఉదయింపజేసి పగలును ప్రకాశవంతంగా మార్చాడు. ఆకాశాన్ని సృష్టించిన తర్వాత భూమిని పరిచాడు. దాని ప్రయోజనాలను అందులో సమ కూర్చాడు. అందులో నుండి నీళ్ళ ఊటల్ని, వాటి ద్వారా పచ్చికను వెలికి తీసాడు. దానిలో పర్యటాలను మేకులుగా నాటాడు. ఈ అనుగ్రహాలన్నీ అల్లాహ్ మీ కోసం మరియు మీ పశువుల ప్రయోజనం కోసం సృష్టించాడు. (ప్రళయదినాన మిమ్ముల్ని సృష్టించడం ఈ అద్భుతమైన వస్తువుల నిుటిని సృష్టించడంకంటే ఎంతో సులభం. ఇవన్నీయూ చేయడం అల్లాహ్ కు చాలా సులభం).

34-36 రెండవ బాకా ఉదబడి మహాప్రళయం, భయంకరమైన తీవ్రత సంభవించి నప్పుడు, తాను చేసుకున్న మంచి, చెడు సరకారాలన్నీ మానవుని ముందు ఉంచబడతాయి. అప్పుడు అతను వాటిని గుర్తించి, అంగీకరిస్తాడు. ఇంకా ఆ రోజు చూసే వారి కళ్ళ ముందుట ప్రత్యక్షంగా నరకం తీసుకు రాబడుతుంది.

37-39 ఇక ఎవరైతే అల్లాహ్ ఆదేశాల పట్ల తలబిరుసుతనం చూపి, పరలోకంపై ఇహలోకానికి ప్రాధాన్యతనిస్తాడో నిశ్చయంగా అతని స్థానం నరకమే.

40-41 మరెవరైతే లేకు, ఇవ్వడానికి అల్లాహ్ ముందు నిలబడే విషయంలో భయపడతాడో, దుర్గాచల నుండి తన మనస్సును అదుపులో పెట్టుకుంటాడో నిశ్చయంగా అతని స్థానం స్వర్గం.

42-46 ప్రవక్తా! నీవు ఈ బహుధైవారాధకులకు ఏ ప్రళయం గురించి బెదిరిస్తూ ఉంటావో అది ఎప్పుడు సంభవిస్తుందని నిన్ను ఎగతాళిగా అడుగుతున్నారు. నీకు దాని జ్ఞానం ఏ మాత్రం లేదు. దాని విషయం అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుసు. దాని పట్ల భయం కలిగి ఉన్నవారికే నీవు దాని గురించి హెచ్చరించ గలవు. ప్రళయం సంభవించినప్పుడు వారు దానిని చూసి తాము ప్రపంచంలో కేవలం ఒక సాయంత్రమో లేక ఒక ఉదయమో గడిపినట్లు భావిస్తారు.

80- సూరా అబస

عَبَسَ وَتَوَلَّى ﴿١﴾ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ﴿٢﴾ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ وَزَكَاةً ﴿٣﴾
 أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الْذِّكْرَىٰ ﴿٤﴾ أَمَّا مَنْ أَسْتَفْعَىٰ ﴿٥﴾ فَأَنْتَ لَهُ وَتَصَدَّىٰ ﴿٦﴾ وَمَا
 عَلَيْكَ الْأَلْبَرْكَىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَىٰ ﴿٨﴾ وَهُوَ يَخْشَىٰ ﴿٩﴾ فَأَنْتَ عَنْهُ
 تَلَهَّىٰ ﴿١٠﴾ كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿١٢﴾ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾

مَرْفُوعَةٌ مُطَهَّرَةٌ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾

﴿1﴾-﴿2﴾ ప్రవక్త ముఖవశళికలు మారాయి, చిరాకు వ్యక్తమయ్యింది. అందులైన అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమ్మై మక్కామ్ హితోపదేశం కోరుతూ వచ్చినప్పుడు ప్రవక్త (స) ముఖం తిప్పుకున్నారు, ఎందుకంటే అప్పుడు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లొహ్ వసల్లం ఖుర్షి పెద్దలకు ఇస్తాం పిలుపునివ్వడంలో నిమగ్నులయి ఉన్నారు.

﴿3﴾-﴿4﴾ అసలు వాస్తవం నీకేమీ తెలుసు, బహుశా నీతో ప్రశ్నించడం ద్వారా అతని అంతరంగం పరిశుద్ధం కావచ్చు, అతను తనను తానూ సంస్కరించు కోవచ్చు, ఇంకా గుణపారం నేర్చుకోనే భయభక్తి గల వాడు కావచ్చు.

﴿5﴾-﴿7﴾ ఎవడు నీ మార్గదర్శకత్వం నుండి నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నాడో, అతని వైపు నీవు ఎంతో శ్రద్ధ చూపి అతని మాట వింటున్నావు, అతను తన అవిశ్వాసం నుండి పరిశుద్ధుడు కాకుండా ఉంటే దాని బాధ్యత నీపై లేదు కదా!

﴿8﴾-﴿16﴾ మరెవరైతే నీతో కలవాలని అధికంగా కాంక్షిస్తున్నాడో దైవభీతి కలిగి ఉన్నాడో అతని పట్ల నీవు నిర్లక్ష్యం వహిస్తావా? ప్రవక్తా! ఇలా చేయడం నీకు శోభించదు. ఈ సూరా నీకు మరియు హితోపదేశం కోరే ప్రతి ఒక్కరికీ హితోపదేశం. ఇష్టం ఉన్న వ్యక్తి దీని ద్వారా హితోపదేశం గ్రహించవచ్చు. ఆయన వహి ప్రకారం అనుసరించాలి. ఈ వహి ఖుర్రీఆన్ అది గౌరవనీయ, గొప్ప గ్రంథంలో ఉంది. అది ఉన్నత స్థాయిగల, అశుద్ధం, హెచ్చుతగులకు అతీతంగా ఉన్నది లోఖకులు అల్లాహ్ మరియు ఆయన దాసులకు మధ్య దౌత్యం నీర్వహించే దూతల చేతులలో ఉంది. సృష్టిలోనే ఉత్తములు, వారి ప్రవర్తన, కర్మలు చాలా మందేవైనవి, పవిత్రమైనవి.

قِيلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾ مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ وَفَقَدَرَهُ ﴿١٩﴾
 ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرَهُ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿٢١﴾ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَمَّا
 يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ﴿٢٣﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿٢٤﴾ أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾ ثُمَّ
 شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَعَيْنًا وَقُضْبًا ﴿٢٨﴾ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾
 وَحَدَائِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾ وَفَكَهَّهَ وَأَبًّا ﴿٣١﴾ مَتَّعْنَاكُمْ وَلَا نَعْمِكُمْ ﴿٣٢﴾

﴿17﴾-﴿23﴾ సత్యతెరిస్కారి అయిన మనిషి శపించబడ్డాడు, శిక్షకు గురయ్యాడు. అతను తన ప్రభువు పట్ల ఎంతటి అవిశ్వాసానికి ఒడిగట్టాడు. అల్లాహ్ తొలిసారిగా అతనిని ఏ పదార్థంతో పుట్టించాడో అతనికి తెలియదా? ఒక వీర్య బిందువుతోనే కదా పుట్టించాడు! మరి అతనికి కావలసినవి తగురితీలో ఉండేలా నిరారించాడు. మళ్ళీ అతనికి మంచి చెడు మారాలు సృష్టపరిచాడు. ఆ తర్వాత అతనికి చొప్పు నిచ్చాడు, ఆ తర్వాత అతన్ని సమాధిలోనికి చేర్చాడు. మళ్ళీ అల్లాహ్ కోరినప్పుడు బ్రతికిస్తాడు. అతని లక్క తీసుకొని ప్రతిఫలం నీసంగడానికి అతను చనిపోయిన తర్వాత అల్లాహ్ అతనిని తిరిగి లేపుతాడు. ఎంత మాత్రం కాదు. అసలతను ఇంత వరకూ దైవాజ్ఞలను నేరవేర్చలేదు.

﴿24﴾-﴿32﴾ అయితే మనిషి తాను తినే ఆహారాన్ని కూడా కాస్త గమనించాలి. అల్లాహ్ అతనికి జీవనాధారమైన ఆహారాన్ని ఎలా సృష్టించాడు? మేము భూమిపై పుష్పలంగా నీటిని కుర్చించాం, మళ్ళీ భూమిని చీల్చాం, వివిధ రకాల వృక్షాలను వెలికి తీశాం. ధాన్యాలు, కూరగాయలు, డ్రాక్షఫండ్లు, పశువులకు మేత, జైతూన్ (ఆలివ్), ఖర్జూర పండ్లు, పెద్ద పెద్ద చెట్లు గల తోటలు, పలాలు ఇంకా మరెన్నో మీకు మరియు మీ పశువులకు ఉపయోగకరంగా ఉండే టానికి సృష్టించాడు.

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّيهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾
 وَصَلْبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ أُمَّرِيٍّ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾
 تَرَهَقَهَا فَذُتِرَةٌ ﴿٤١﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجْرَةُ ﴿٤٢﴾

38-39 ప్రళయదినాన ఎప్పుడైతే చెవులను చెవీటిగా చేసే ఆ గొప్ప ద్వంద్వ వస్తుండే ఆ రోజు మనిషి తన సోదరునితో, తన తల్లితో, అండీతో, సహజీవనితో, తన సంతానంతో పారిపోతాడు. ఆ రోజు ప్రతి వ్యక్తికి తన సంగతి చూసుకోవడంతోనే సరిపోతుంది.

38-42 ఆ రోజు ఎన్నో ముఖాలు వెలిగిపోతుంటాయి. నవ్వులు చిందిస్తూ, ఆనందంలో తేలియాడుతూ ఉంటాయి. మరోవైపు నరకవాసుల మొహాలు చీకటి వలె నల్లగా ఉంటాయి. అవమానం ఆవరించి ఉంటుంది. అలాంటి వారే అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను తిరస్కరించిన వారు. ఆయన సూచనలు, వాక్యాలను ధిక్కరించినవారు. ఆయన నిషేధాలకు దూరంగా ఉండకుండా వాటిని అమలు పరిచే సాహసం చేసి పాపాల్లో కూరుకు పోయినవారు.

81- సూరత్ అతక్వీర్

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾
 وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾ وَإِذَا النُّفُوسُ رُوِّجَتْ ﴿٧﴾
 وَإِذَا الْآمُومَةُ سُيِّمَتْ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ كُفِطَتْ ﴿١١﴾
 وَإِذَا الْحِجَابِ سُكِّرَتْ ﴿١٢﴾ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنْفِلَتْ ﴿١٣﴾ وَعَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾

1-14 సూర్యుడిని చుట్టివేయబడి దాని కాంతి పోయినప్పుడు, నక్షత్రాలు రాలిపోయి కాంతిహీనమై నప్పుడు, పర్యతాలను భూమిపై నడపబడి అవి ఎగిరి ధూళిరేణువులా అయినప్పుడు, పది మాసాల సూడి ఒంటలు వదిలి వేయబడి నప్పుడు, అల్లాహ్ వాటి పరస్పరంలోని హక్కులు ఇచ్చుటకు అడవి జంతువులు సమీకరించబడి నప్పుడు, సముద్రాల్లో మంటలు రాజ్యంబడినప్పుడు వాటి పరిమాణం లోనే మంటలు చెలరేగుతాయి. ఆత్మలు తమ తనవులతో అనుసంధానం చేయబడినప్పుడు, సజీవంగా పాతిపెట్టబడిన బాలికను -ఆమె సంతోషం కొరకు మరి ఆమెను పాతిపెట్టినవానికి హెచ్చరికగా- నీవు ఏ పాపకారణంగా పాతిపెట్టబడ్డావమ్మా అని ప్రళయదినాన ప్రశ్నించబడినప్పుడు, కర్మఫలాలను తెలుపబడి నప్పుడు. ఆకాశం దాని స్థానంలో నుండి తప్పించ బడినప్పుడు, నరకాగ్ని దహంపబడి నప్పుడు, వరాల స్థావరమైన స్వర్గం భక్తిపరులకు సమీపంగా తీసుకురాబడినప్పుడు ప్రతి ప్రాణి తాను ముందుకు చేసే పంపుకున్న మంచి, చెడులను కళ్ళారా చూసుకుంటుంది.

فَلَا أَقْسِمُ بِالْحَشِيِّ ﴿١٥﴾ الْجَوَارِ الْكُنَيْسِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسَسَ ﴿١٧﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾
 إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾ ذِي فَوْزٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾ مُطَّلِعٍ فَخْرٍ أَمِينٍ ﴿٢١﴾
 وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْحُونٍ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأَفْقِ الْأَمِينِ ﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾
 وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيبٍ ﴿٢٥﴾ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾
 لَعَنَ شَاءَ مَنْكُرٍ أَنْ يَسْقِيَهِ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

15-21 అల్లాహ్ నక్షత్రాలపై ప్రమాణం చేస్తున్నాడు. పగటివేళ వాటి కాంతి కనుమర్రయిపోతుంది. అవి సంచరిస్తూ తమ కక్ష్యల్లో దాగిపోతాయి. రాత్రి చీకటిలో వచ్చినప్పటి సాక్షిగా, పగలు దాని వెలుతురుతో ప్రకాశించే సాక్షిగా. నిశ్చయంగా ఈ ఖురఆన్ గోరవ నియులైన సందేశవాహకులు జిబ్రీల్ అల్లాహ్ సులూం తీసుకువచ్చిన గ్రంథం. అతడు శక్తిశాలి. అతడు సింహాసనాదిపతి అయిన అల్లాహ్ దగ్గర ఉన్నత స్థానం కలవాడు.

ఆయనకు ఆదేశించబడుతున్న దానిని చేర్చించడంలో శక్తిశాలి దైవదూతలు ఆయనకు విధేయత పాటిస్తారు. ఆయన లోసుకు వస్తున్న దైవవాణికి ఎంతో నిజాయితీపరులు.

22-23 మీకు తెలిసిన ఈ ముహమ్మద్ పిచ్చివారు కారు. ముహమ్మద్ సందేశవాహకులైన జబ్రిల్ ను మహాన్నత గగనతలంపై చూశారు. ఆయన అగోచర జ్ఞానాన్ని ప్రజల నుండి దాచి వేయడం దైవ వాణిని (వహీని) అందజేయడంలో పిసినారి కారు. ఈ ఖురఆన్ శాపరస్తుడైన, అల్లాహ్ కారుణ్యం నుండి దూరం చేయబడిన పైతాన్ వాక్కు కూడా కాదు కాని అల్లాహ్ యొక్క వాక్కు మరియు ఆయన వాణి (వహీ)

26-29 ఇంతటి చచ్చితమైన ఆధారాలు వచ్చిన తర్వాత కూడా మీ మేధా శక్తులు, తెలివి తెటలు ఎటు కోట్లకు పోతున్నాయి, అవి ఎందుకని ఖురఆన్ ధిక్కారణకు ఒడికడుతున్నాయి. ఇది (ముఖ్యంగా) మీలో రుజు మార్గాన నడవదలచిన వారి కోసం సమస్త లోక వాసుల కొరకు అల్లాహ్ వైపు నుండి ఒక హితోపదేశం. కాని స్థిరత్వం పాటించడం, దాని సరియైన స్తోమత కలిగి ఉండటం, నిలకడగా ఉండటం వంటివి సర్వ సృష్టిరాసుల ప్రభువైన అల్లాహ్ కొరనంతి వరకు కేవలం మీరు కోరినంత మాత్రాన ప్రాప్తం కాదు.

82- సూరతుల్ ఇన్షితార్

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكُوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾
 وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمْتَ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾
 يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ رَبِّكَ الْأَكْرَمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّلَكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾
 فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِاللَّيْنِ ﴿٩﴾
 وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفَعَّلُونَ ﴿١٢﴾

1-5 ఆకాశం బద్దలై అది వ్యవస్థరహితమైనప్పుడు, నక్షత్రాలు రాలి పడినప్పుడు, అల్లాహ్ సముద్రాలను ఉప్పొంగించి నప్పుడు మరియు సజీవంగా లేపి సమాధులను పెళ్ళిగించబడి నప్పుడు, ఆ సమయం లో ప్రతి ప్రాణి తన ముందు పంపుకున్న, వెనక వదలి వచ్చిన సర్వ కర్మల ప్రతిఫలం గురించి తెలుసు కుంటుంది.

6-8 మెలిసారి లేపబడటాన్ని తిరస్కరించే మానవుడు! ఉదారుడు, బహువిధాలుగా నికు మేలు చేసే ఆ సృష్టికర్త కృతజ్ఞత, విధేయతకు అర్హుడైన నీ ప్రభువు నుండి నిన్ను ఏ విషయం మోసంలో పడవేసింది? ఆయన కాదా మిమ్మల్ని సృష్టించి, చక్కగా తీర్చిదిద్ది, పొందికగా రూపొందించింది! నీ పనులు సులభంగా నెరవేర్చుకోనుటకు తాను కొరిస ఆకారంలో నిన్ను సవరించింది!

9-12 అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఇతరులను ఆరాధిస్తున్న విధానం సరియైనది అన్న మీ వాదన ఎంత మాత్రం నిజం కాదు. అసలు మీరు శిక్షా బహుమానాల దినాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు. నిశ్చయంగా మీపై గౌరవనీయులైన దైవదూతలు పర్యవేక్షకులుగా ఉన్నారు. ఏదో వ్రాసిపెట్టాలని వారికి బాధ్యత అప్పగించబడినదో వారు దానిని లిఖిస్తూ ఉన్నారు. మీ కర్మలు, గుభ విషయాలు ఏవీ వారి ముందు దాగి ఉండవు, మీరు చేస్తున్న మంచీ, చెడు అన్నీ వారికి తెలుసు.

13-18 إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾
 وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ
 الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمٌ لَا تَمْلِكُ لِنَفْسٍ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

13 అల్లాహ్ మరియు దాసుల హక్కులను నెరవేర్చే భక్తిపరులు నిశ్చయంగా (స్వర్గ) వనాలలో ఉంటారు.

14-16 అల్లాహ్ హక్కులను మరియు దాసుల హక్కులను నెరవేర్చని పాపాత్ములు నుండే ఉంటారు. ప్రళయదినాన దాని జ్ఞానము వారికి తగులుతాయి. వారు నరకశిక్ష నుండి బయటికి వచ్చిగాని లేదా చనిపోయిగాని ఏ విధంగానూ తప్పించుకోలేరు.

17-19 ఆ తీర్పుదిన మహావిషయం నీకేమి తెలుసు? అప్పుడు మరీ ఆ తీర్పు దిన మహా విషయం నీకేమి తెలుసు? ఆ రోజున ఏ ఒక్కడూ మరొకనికి ఎలాంటి లాభం చేకూర్చలేడు. ఆ రోజు నిర్ణయాధికారం కేవలం ఏకైకమైన అల్లాహ్ చేతులో ఉంటుంది. ఎవడూ ఆయనను లొంగదీయలేడు. ఆయనను ఎవడూ అశక్తునిగా చేయలేడు. ఆ రోజు ఎవరూ ఆయనతో వాదానికి దిగలేడు.

83- సూరతుల్ ముతఫ్ఫిఫీన్

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ۝۱ الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝۲
وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَّرَتْهُمُ يُخْسِرُونَ ۝۳ أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۝۴
لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝۵ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۶

1-6 కొలతలు, తూనికల్లో తక్కువ చేసేవారికి కఠినమైన శిక్ష ఉంది. మీరు ప్రజల నుండి కొలచి, తూకం చేసి తీసుకునేటప్పుడు సంపూర్ణంగా తీసుకుంటారు. కాని ప్రజలకు కొలచి, తూకం చేసి ఇవ్వటప్పుడు తగ్గించి ఇస్తారు. ఈ కొరత చేసేవారు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వారిని భయంకరమైన రోజున మరోసారి సజీవంగా లేపుతాడని, వారి కర్మల లెక్క తీసుకుంటాడని విశ్వసించరా? ప్రజలు అల్లాహ్ ముందు నిలబడే రోజు, ఆ రోజు అల్లాహ్ అతని చిన్న మరియు అతని పెద్ద అన్ని కర్మల గురించి లెక్క తీసుకుంటాడు. వారు సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ ఎదుట నమ్రత పాటించి వంగి ఉంటారు.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي سَجِينٍ ۝۷ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَجِينٌ ۝۸ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝۹
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۝۱۰ الَّذِينَ يُكْذِبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝۱۱ وَمَا يَكْتُوبُ بِهِ إِلَّا
كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝۱۲ إِذَا تَتَلَّأ عَلَىٰ عَائِيَتِنَا قَالَ أَاسْطِطِيرَ الْأَوْلِينَ ۝۱۳ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ
قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝۱۴ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنِ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ۝۱۵ ثُمَّ
إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝۱۶ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهٖ تَكْذِبُونَ ۝۱۷

7-9 వాస్తవానికి పాపాత్ముల స్థానం, వారి నివాసం చాలా ఇరుకైనది. ఆ ఇరుకైనదేమిటో నీకేమి తెలుసు? అది దీర్ఘకాల కారాగారం. బాధకరమైన శిక్ష. వారు చేరుకోవలసినది అక్కడికే. ఈ నిర్ణయం వారి గురించి వ్రాయబడే సమాప్తం చేయబడింది అంటే ఇక అందులో ఏ హెచ్చుతగ్గులు జరగవు.

10-17 ఆ రోజు సత్య తిరస్కారులకు కఠిన శిక్ష గలదు. బారి తెగించిన పాపాత్ముడు మాత్రమే దాన్ని త్రోసి పుచ్చుతాడు. వాడికి మా వాఖ్యాలను చదివి వినిపించి నచ్చుడు "ఇవి పూర్వీకుల కట్టు కడలే కదా!" అంటాడు. వాస్తవానికి అది కాదు అది అల్లాహ్ వాక్కు, తన ప్రవక్త వైపునకు ఆయన వస్తా. అసలు విషయం ఏమిటంటే వారి దురాగతాల మూలంగా వారి హృదయాలకు తుప్పు పట్టింది. సత్య తిరస్కారులు అనుకున్నట్లు ఎంత మాత్రం కాదు. వారు ప్రళయదినాన తమ ప్రభువు దర్శనం పొంద కుండా నిరోధించబడతారు (విశ్వాసులకు తమ ప్రభువు దర్శనం భాగ్యం ప్రాప్తం అవుతుందన్న నిదర్శనం ఈ ఆయతులో ఉంది). ఆపైన వారు తప్పకుండా నరకంలోకి త్రోయబడతారు దాని వేడిని చవిచూస్తారు. అప్పుడు వారితో అనుబంధ తుంది. మీరు ధిక్కరిస్తూ ఉన్న దాని ప్రతిఫలం ఇదే.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ۝۱۸ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝۱۹ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ۝۲۰

يَشْهَدُهُ الْمَقْرَبُونَ ﴿١١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٢﴾ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿١٣﴾ تَعْرِفُ فِي
وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿١٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَحْمُومٍ ﴿١٥﴾ خِتَمَهُمْ مِسْكًَ وَفِي ذَٰلِكَ
فَلَتَيَتَأَفَسُ الْمُتَنَفِسُونَ ﴿١٦﴾ وَمِمَّا حُجُّهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿١٧﴾ عَنِّيَا بِئْسَ رُبًّا بِهَا الْمَقْرَبُونَ ﴿١٨﴾

18 - 21) వాస్తవానికి భయభక్తులు గల పుణ్యాత్ముల కర్మ పత్రం స్వర్గంలోని ఉన్నతస్థానాల్లో ఉంది. ఉన్నత స్థానాల్లోనుండి సువ్యవస్థను కంట్రోలు చేసే ప్రవక్త? అది పుణ్యాత్ముల లిఖిత పూర్వక గ్రంథం. అందులో ఏ మాత్రం హెచ్చుతగ్గులకుండా లిఖనం సమాప్తం అయింది. ప్రతి ఆకాశంలోని సన్నిహిత దైవదూతలు దానిని కనిపెట్టుకొని ఉంటారు.

22 - 28) సత్యవంతులు, విధేయులు స్వర్గంలో సుఖ సంతోషాలలో తేలియాడుతూ ఉంటారు. ఉన్నత ఆసనాలపై ఉండి, తమ ప్రభువును మరియు వారి కొరకు సిద్ధపరచిన స్వర్గవరాలను తిలకస్తూ ఉంటారు. వారి ముఖాలపై ఉట్టిపడే సుఖసౌఖ్యాలను ఇట్టి గుర్తు పడతావు. నీలు వయబడిన నాణ్యమైన మధువు వారికి త్రాపింద బడుతుంది. దాని చీవరి చుక్క లోనూ కస్తూరి సువాసన ఉంటుంది. పొటీ పడే వారు ఇలాంటి భోగభాగ్యాల కొరకు పోటీ పడాలి. ఈ పానీయంలో స్వర్గంలోని ఎత్తైన ప్రదేశంలో ఉన్న సరోవరం నుండి వస్తున్న తీస్సీ మ్ కలిసి ఉంటుంది. అతి సన్నిహితులైనవారు త్రాగడానికి, దాని రుచితో ఆనందించడానికి ఆ సరోవరం తయారు చేయ బడింది.

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَصْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾
وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُونَ ﴿٣٢﴾
وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفَظِينَ ﴿٣٣﴾ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَصْحَكُونَ ﴿٣٤﴾
﴿٣٥﴾ عَلَىٰ الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٦﴾ هَلْ تُؤِيبُ الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٧﴾

29 - 34) అపరాధులు ఇవాలోకంలో విశ్వాసుల పట్ల ఎగిరిపోతూ ఉండేవారు. విశ్వాసులు వారి ముందు నుండి దాటుతున్నప్పుడు హాళనగా సైగలు చేస్తూ ఉండేవారు. ఈ నేరస్థులు తమ ఇళ్ళకు, తమ వారి వైపుకు తిరిగి వెళుతున్నప్పుడు విశ్వాసులపై పరిహాసంగా మాట్లాడుకుంటూ వెళ్ళేవారు. ఈ అవిశ్వాసులు ప్రవక్త సహచరులు వారి మార్గదర్శకత్వాన్ని అనుసరిస్తుండటం చూసి ఇదిగో వీరే ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ను అనుసరిస్తూ తప్పుడు మార్గంలో పడిన వారు అని చెప్పేవారు. ఈ నేరస్థులు ముహమ్మద్ సహచరులపై పర్యవేక్షకులుగా పంపబడలేదు. అల్లాహ్ ను ఆయన ప్రవక్తను సత్యపరచి, ఆయన ధర్మ ప్రకారం ఆచరించే వారు ప్రళయదినాన అవిశ్వాసుల పట్ల ఎగిరిపోతూ ఉంటారు. ఎలాగైతే అవిశ్వాసులు ఇవాలోకంలో వారిని పరిహాసించే వారే అలాగా.

35 - 36) విశ్వాసులు విలాసవంతమైన ఆసనాలపై ఉండి, అల్లాహ్ వారికి స్వర్గంలో ప్రసాదించిన వరాల వైపు చూస్తూ ఉంటారు. వాటిలో అతిగొప్ప వరం అల్లాహ్ యొక్క గౌరవప్రదమైన ధర్మన భాగ్యం. అటువైపున అవిశ్వాసులకు వారు ఇవాలోకంలో చేసుకుంటూ వచ్చిన చెడులు, పాపాలకు బదులుగా సంపూర్ణ శిక్ష లభించిందా?

84- సూరతుల్ ఇన్షిఖాఖ్

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾
وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾
يَتَأَيَّهَا الْإِنْسَنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ﴿٦﴾

1 - 6) ప్రళయదినాన ఆకాశం బద్దలై పగిలి పోయి నప్పుడు, బద్దలైపోవుటకు ఆదేశించిన తన ప్రభువు ఆదేశానికి విధేయత చూపుతుంది. ఆయన ఆదేశానికి విధేయత చూపుట దాని

ధర్మం. భూమి సాగదీయబడి, విస్ఫుటపరచబడినప్పుడు, ఆనాడు పర్యతాలు నుజ్జునుజ్జు చేయబడినప్పుడు, భూమి లోపలి శవాలు బయటకు తీయబడి, వారితో అదే ఖాళీ అయినప్పుడు. ఆ భూమి తన ప్రభువు ఆదేశానికి విధేయత చూపుతుంది. అలా విధేయత చూపడం దాని ధర్మం.

6 ఓ మనిషి! నిశ్చయంగా నీవు నీ ప్రభువు వైపుకు నీ మంచి, చెడు కర్మలను తీసుకొని మెల్లిమెల్లిగా మరలుతున్నావు. ఒక్క నిశ్చిత మరల్చు ప్రళయ దినాన నీవు అల్లాహ్ ను కలుసు కుంటావు. అప్పుడు నీవు నీ కర్మల ఫలితాన్ని పొందుతావు.

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۖ فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حَسَابًا سَيِّرًا ۝
 وَيَتَقَلَّبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝ وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ۖ
 فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ۝ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ۝ بَلَىٰ ۚ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِبَصِيرًا ۝

7-9 ఇక ఎవరైతే కర్మలపత్రం తన కుడి చేతిలో పొందుతాడో అతనే తన ప్రభువును విశ్వసించిన వాడు అతని లెక్క చాలా తేలికగా జరుగుతుంది, అతను స్వర్గంలో తన ఇంటివారి వైపునకు సంతోషంతో తిరిగిపోతాడు.

10-15 ఎవరైతే తన కర్మలపత్రం తన వీపు వెనక నుండి పొందుతాడో అతనే అల్లాహ్ ను విశ్వసించని వాడు, అతను తన వివాశనం, చావు కొరకు కేకలు వేస్తాడు. నరకంలో వేడి అనుభవించడానికి ప్రవేశిస్తాడు. అతను ఇహలోకంలోని తన వారి మధ్య సుఖసంతోషాలలో మునిగి ఉండే వాడు, బ్రహ్మలో, మోసంలో పడి బ్రతికేవాడు. పర్యవసానం ఏమౌతుందో ఆలోచించలేదు. నిజానికి మా వైపుకు మరలిరాదని భావించేవాడు అలాగే మరణాంతర జీవితం ఒకటి ఉంటుందని భావించే వాడు కాదు. ఎందుకుండదు!? సమీపంలో అల్లాహ్ అతనిని తొలిసారి పుట్టించిన రీతిలో తిరిగి బ్రతికిస్తాడు, అతని కర్మల ప్రకారం ప్రతిఫలమిస్తాడు. నిశ్చయంగా అతని ప్రభువు అతని పుట్టుక నుండి మరోసారి తిరిగి లేవబడే వరకు అతనిని కనిపెట్టే ఉన్నాడు అతని స్థితిగతులను గమనిస్తూనే ఉండే వాడు.

فَلَا أُقْسِمُ بِاللَّفْطِقِ ۖ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ۖ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ۖ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا
 عَنْ طَبَقٍ ۖ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۖ وَإِذَا فُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ۝
 بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكْذِبُونَ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ۖ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ
 أَلِيمٍ ۖ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

16-19 సంధ్య కాలపు ఎరుపు సాక్షిగా, రాత్రి మరియు అది ప్రోగు చేసే వాటి సాక్షిగా అలాగే పూర్ణ చంద్రుని సాక్షిగా అల్లాహ్ ప్రకటన-మానవులారా! మీరొక దశ నుండి మరో దశకు, ఒక స్థితి నుండి ఇంకొక స్థితికి మారుతూ సాగిపోతూ ఉంటారు: విర్రబిందువు నుండి గడ్డకట్టిన రక్తం, ఆపై మాంసపు మొద్ద, ఆపై ఆత్మ ఉడుట, ఆ తర్వాత చావు, అటు పిమ్మట మళ్ళీ బ్రతకటం. మీరు సుష్టారాసులను మరియు అల్లాహ్ యేతరులను భాగస్వామ్యం చేయడం సమంజసం కాదు అది బహు దైవారాధన అవుతుంది.

20-25 వారికి ఆయతులు -సూచనలు- చాలా స్పష్టంగా వివరించిన తర్వాత కూడా అల్లాహ్ మరియు పరలోకదినాన్ని విశ్వసించడం నుండి వారికి ఏ విషయం అడ్డుపడుతోంది?. ఖుర్ఆన్ పారాయణం జరుగుతున్నప్పుడు వారు అల్లాహ్ కొరకు ఎందుకు సజ్జా చేయరు (సాష్టాంగపడరు)? అందులోని ఆదేశాలకు ఎందుకు శిరసావహించరు? ధిక్కారించడం, సత్యానికి ధర్మానికి విరుద్ధతను పాటించడం ఈ అవిశ్వాసులకు అలవాటుగా మారిపోయింది. ఖుర్ఆన్ తీసుకోవచ్చిన విషయాలు సత్యం అని తెలిసినప్పటికీ వారు తమ హృదయాల్లో గుప్తంగా ఉంచుతున్న కపటం గురించి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. ప్రవక్తా! అల్లాహ్ వారి

కొరకు బాధకరమైన శిక్ష సిద్ధపరచాడు అని వారికి తెలియ జేయండి. కాని ఎవరైతే అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించి, అల్లాహ్ వారిపై విధిగావిచిన వాటిని నెరవేరుస్తారో, వారికి సరలోకంలో ఏ మాత్రం కొరత లేకుండా ఎన్నటికీ అంతం కాని ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.

85- సూరతుల్ బురూజ్

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ۝ وَالنَّوْمِ الْمَوْعُودِ ۝ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ۝ قَاتِلِ أَصْحَابِ
الْأُخْدُودِ ۝ النَّارِ ذَاتِ الْوُفُودِ ۝ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا فُعُودٌ ۝ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ
بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ۝ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝ الَّذِي
لَهُ مَلِكٌ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا

المُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ لَمْ يَتَّوَبُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ۝
విస్తారమైన తారాగణం గల ఆకాశం సాక్షిగా, (అల్లాహ్ తన సృష్టిలో తనికీష్టమైన దానిపై ప్రమాణం చేస్తాడు. కాని సృష్టి మాత్రం ఆయన తప్ప ఎవరీ మీదా ప్రమాణం చేయకూడదు) వాగానం చేయబడన (పునరుత్థాన) దినం సాక్షిగా, సాక్ష్యదినం (సమావేశమైన వారి) సాక్షిగా, సమావేశమైన చీటు సాక్షిగా కందకం వారు సర్వ నాశనమయ్యారు. విశ్వాసులను శిక్షించడానికి కందకం తప్పి ఇంధనం తో తీవ్ర మంటలు రాజేసారు. అంతేకాదు దాని చుట్టూ కూర్చుని విశ్వాసులను రకరకాలుగా శిక్షించడాన్ని తిలకించారు కూడా. ఇంతకీ ఆ అమాయకులైన విశ్వాసులు చేసిన తప్పు ఏమంటే నిరశక్తుడూ, స్తోత్రనీయుడు అయిన అల్లాహ్ ను విశ్వసించడం తప్ప మరొకటి కాదు.

వివరైతే విశ్వాస స్త్రీపురుషులను అల్లాహ్ సత్యదీర్ఘం నుండి దూరం చేయుటకు అగ్నికి ఆహుతి చేశారో, ఆస్త్రీ పశ్చాత్తాప పడకుండా, క్షమాపణ కొరకుండా ఉన్నారో వారికి ప్రళయదినాన నరకశిక్ష ఉంది మరియు కఠినంగా దహించి వేసి యాతనా ఉంది.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ۝ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ۝ إِنَّهُ هُوَ يُبَدِّلُ وَيُبَدِّلُ ۝ وَبَعِيدٌ
وَهُوَ الْعَفْوَورُ الْوَدُودُ ۝ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ۝ فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ ۝ هَلْ أَتَاكَ
حَدِيثُ الْجُنُودِ ۝ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ۝ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ۝
وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ۝ بَلْ هُوَ فَرُّءَانٌ مُّجِيدٌ ۝ فِي لُوحٍ مَّحْفُوظٍ ۝

విశ్చయంగా ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను సత్యపర్చి, సత్కార్యాలు చేస్తారో వారి కోసం క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తున్న సర్గాలు ఉన్నాయి. ఇది గొప్ప సాఫల్యం.

విశ్చయంగా తన శత్రువుల పట్టిని ప్రభువు పట్టు చాలా కఠినమైనది. ఆయనే తొలిసారి పుట్టించాడు మరియు ఆయనే మలిసారి తిరిగి లేవ గలుగుతాడు. క్షమాపణ కోరిన వారిని క్షమించే వాడు. తన సన్నిహితుల పట్ల అధికంగా ప్రేమ అప్యాయత చూపేవాడు. గౌరవనీయ సింహాసనం కలవాడు. దయదాతృత్వంలో చివరి హద్దుకు చేరిన వాడు. తాను కోరినది చేసి తీరేవాడు. ఆయన కోరిన దానిని అడ్డుకునేదేదీ లేదు.

ప్రవక్తా! తమ ప్రవక్తలను తిరస్కరించిన అవిశ్వాస దళాల వార్త నీకు అందిందా? ఫిరోబైన మరియు సముద్ వారు. ఇంకా వారిపై విరుచుకు పడ్డ విపత్తు, యాతన వార్త కూడా అందినదా? వారితో వీరు గుణపాఠం నేర్చుకోవటం లేదు. గతవారి మాదిరిగా ఈ అవిశ్వాసులూ నిరంతరం దిక్కరిస్తూ ఉన్నారు. అల్లాహ్ తన జ్ఞానం మరియు శక్తి పరంగా వారిని చుట్టిముట్టి ఉన్నాడు. వారు గాని వారి కర్మలు గాని ఆయన ముందు గుప్తంగా లేవు. ఖుర్ఆన్ కూడా ఆ దిక్కారలు, ముప్తీకులు అనుకున్నట్లు కవిత్వమో, చేతబడి కాదు. వారు

దానిని తిరస్కరిస్తున్నారు. కాని అదొక గొప్ప మహిమాన్వితమైన ఖురఆన్. అది సురక్షిత పలకంలో లిఖితమై ఉంది, అందులో ఏలాంటి మార్పులు చేర్పులు జరగవు.

86- సూరతుల్ తారిఖ్

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝ التَّجْمُ التَّقَابُ ۝ إِنَّ كُلَّ
نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيهَا حَافِظٌ ۝ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۝
يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝ يَوْمَ تُبْلَى
السَّرَائِرُ ۝ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ۝

అల్లాహ్ ఆకాశం మరియు రాత్రివేళ ప్రస్తుతమయ్యే నక్షత్రాల ప్రమాణం చేసి చెబు తున్నాడు. ఆ రాత్రివేళ వచ్చే నక్షత్రం ఎంత పెద్దదీ అన్న సంగతి నీకేమీ తెలుసు? అదొక ప్రకాశించే, తళతళలాడే నక్షత్రం. కనిపెట్టుకొని ఉండే దైవదూత లేకుండా ఏ మానవుడూ లేడు. అతను ఆ మనిషి కర్మలను బద్దపరుస్తాడు. ప్రళయదినాన వాటి లెక్క జరగడానికి.

మలిసారి లోపబడటాన్ని నిరాకరించే మనిషి తాను దేనితో పుట్టించబడ్డాడో చూసుకోవాలి. మనిషిని మలిసారి పుట్టించడం తొలిసారి పుట్టించడం కంటే కష్టతరమేమీ కాదు అన్న విషయం అతనికి తెలియాలి. వేగంగా గర్భాశయంలో దముకుతూ పడ్డ వీర్యబిందువుతో పుట్టించబడ్డాడు. అది వెన్నెముక మరియు ఛాతీ మధ్య నుండి వెలువడుతుంది. మనీషిని ఈ నీటి చుక్కతో పుట్టించినవాడు మరణింపజేసిన తర్వాత మరీసారి సజీవంగా చేసే సంస్కార శక్తిగలవాడు.

ఆ రోజు దాచి ఉంచబడ్డైన రహస్య విషయాలన్నీ పరికంచ బడతాయి. సత్యార్థాలు చేయు వాడు దుష్కార్యాలు చేయు వాడి నుండి వేరు చేయ బడతాడు. ఆనాడు తననుతాను కాపాడుకోవడానికి ఏ శక్తి మనిషి వద్ద ఉండదు. అల్లాహ్ శిక్షను అతని నుండి దూరం చేసే ఏ సహాయకుడూ ఉండడు.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۝ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ۝ إِنَّهُ لَلْقَوَلِ فَصْلٌ ۝
وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ۝ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝ وَأَكِيدُ كَيْدًا ۝
فَمَهَّلَ الْكٰفِرِينَ أَمَهُلُهُمْ رُوَيْدًا ۝

మాటిమాటికి వచ్చే వర్షంగల ఆకాశం సాక్షిగా, చెట్లు మొలకెత్తేటప్పుడు చీలిపోయే భూమి సాక్షిగా, నిశ్చయంగా ఖురఆన్ సత్యసత్యాల మధ్య నిర్ణాయకమైన వాక్కు. ఇదేదో ఆచామాషి విషయం కాదు. అల్లాహ్ తప్ప ఇంకేవరిపైనా ప్రమాణం చేయ కూడదు, అలా చేయడం పిర్వీ అవుతుంది.

ప్రవక్తను, ఖురఆన్ ను ధిక్కరించేవారు పన్నాగాలు పన్నుతున్నారు. సత్యాన్ని ఓడందాలని మరియు తమ అసత్యవాదానికి మద్దతు చేకూర్చాలని వారిలో చేస్తున్నారు. అయితే సత్యాన్ని స్పష్టపరచి, దానికి ఆధిక్యత ప్రసాదించటానికి నేను కూడా పన్నాగాలు పన్నుతాను. అందుకు ప్రవక్తా! వారిపై శిక్ష పడాలని నీవు తొందరపడకు. వారికి విడుపునివ్వు, వ్యవధినివ్వు, వారిపై విరుచుకుపడే శిక్ష, యాతన, దండన, వినాశనం త్వరలో చూస్తావు.

87- సూరతుల్ అ'అలా

سَبَّحَ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۝ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ۝ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ۝ وَالَّذِي
أَخْرَجَ الْمَرْعَى ۝ فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى ۝ سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَى ۝ إِلَّا مَا شَاءَ

اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿٧﴾ وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى ﴿٨﴾ فَذَكَرْ إِن تَفَعَّتِ الدِّكْرَى ﴿٩﴾
 سَيِّدٌ كَرَمٌ مِّنْ مَّخْشَى ﴿١٠﴾ وَبَحَّضْنَاهَا الْأَشْقَى ﴿١١﴾ الَّذِي يَصَلِّي النَّارَ الْكُفْرَى ﴿١٢﴾ ثُمَّ
 لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿١٣﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿١٥﴾

1-5 నీ మహాన్నతుడైన ప్రభువు నామం భాగస్వామ్యాలు, లోపాలకు అతీతమైనదని ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు. ఆ పవిత్రత ఆయన ఔన్నత్యానికి తగినరీతిలో ఉంది. ఆయన స్పష్టని స్పష్టంచాడు. వాటిని పటిష్ఠంగా తీర్చిదిద్దాడు. వాటికి అవుసరమున్న ప్రతీది నిర్ధారించాడు. ప్రతి స్పష్టికి తగిన రీతిలో మార్గం చూపాడు. ఆయన పచ్చని వృక్షాలను మొలకెత్తించాడు. ఆ తర్వాత వాటిని నల్లటి చెత్త కుప్పగా చేసినాడు.

6-7 ప్రవక్తా! మీరు మరువలేని విధంగా మేము మీకు ఈ ఖుర్ఆన్ ని చదివిస్తాం. అయితే అల్లాహ్ తలచిన దానిని మాత్రం మరువగలవు. ఆయన బహిరగత మయ్యే దానినీ, గోప్యంగా ఉన్నదానినీ ఎరిగిన వాడు.

8-9 నీ సర్వ వ్యవహారాలను ఆయన నీ కొరకు సులభ పరుస్తాడు. వాటిలో సందేశభారాన్ని స్వీకరించడంలో సులభ్యం కూడా ఉంది. ఇంకా నీకు ఇవ్వబడిన ధర్మం కష్టతరం చేయకుండా తేలికగా చేశాడు.

10-13 ప్రవక్తా! మేము మీకు సులువు చేసిన ప్రకారం, మీ వైపునకు వహీ చేయబడుతున్న దానిని నీవు నీ జాతి వారికి హితోపదేశం చేయు. వారికి ఎందులో మేలుండో దాని వైపునకు మార్గం చూపు. ఎవరు హితోపదేశం స్వీకరిస్తారన్న ఆశ ఉండో వారికి ప్రత్యేకంగా హితోపదేశం చేయు. మరెవరికయితే హితోపదేశం ఇంకా దూరం కావడానికి, తలబిరుసు తనానికి కారణమవుతుందో వారికి హితోపదేశం చేయడానికి అధిక ప్రయోసపడకు.

10-13 తన ప్రభువుకు భయపడేవాడు ఉపదేశంతో లబ్ధి పొందుతాడు. ప్రభువుకు భయపడని దురదృష్టుడే ఉపదేశానికి దూరం అవుతాడు. అతడే మహానరాక్వి లో ప్రవేశిస్తాడు. దాని వేడిని చవిచూస్తాడు. అక్కడ విశ్రాంతి పొందుటకు దావైనా రాదు. ప్రయోజనకరమైన జీవితం పొందుటకు బ్రతకనైనా బ్రతకడు. (రెండింటి మధ్య దుర్భర స్థితిలో ఉంటాడు).

14-15 దుష్టువరన నుండి తన ఆత్మశుద్ధి చేసుకున్న వ్యక్తి సాఫల్యం పొందాడు. అల్లాహ్ ను స్మరించాడు. ఆయన ఏకత్యాన్ని చాటాడు, ఆయనతో మాత్రమే దుఆ చేశాడు, ఆయనకు ఇష్టమైన సత్కార్యాలు చేశాడు. నమాజులు వాటి సమయంలో పాటించాడు. అల్లాహ్ సంతోషిత కోరుతూ, ఆయన ధర్మానుసారం ఆచరించాడు.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٨﴾ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

16 ప్రజలారా! మీరు మాత్రం ప్రాపంచిక జీవితానికి ప్రాముఖ్యతనిస్తున్నారు.

17 కానీ పరలోక నివాసం మరియు అక్కడున్న శాశ్వత వరాలు ఇహలోకం కంటే ఎంతో మేల్తనవి, శాశ్వతమైనవి.

18-19 ఈ సూరాలో మీకు తెలుపబడిన విషయాలు, వాటి అర్థభావాలు ఖుర్ఆన్ కు ముందు అవతరించిన గ్రంథాలలో కూడా రుజువై ఉన్నాయి. (అంటే) అవి ఇబ్రాహీం మరియు మూసా అల్లాహిముస్సలాం గ్రంథాలు.

88- సూరతుల్ గాషియ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعُلَسِيَّةِ ﴿١﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَالِشَةٌ ﴿٢﴾

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿٣﴾ تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾ سَقَى مِنْ عَيْنٍ عَائِيَةٍ ﴿٥﴾

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيحٍ ۖ وَلَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ۖ

1 ప్రవక్తా! ప్రళయం తన తీవ్రతలో ప్రజల్ని క్రమ్ము కునే వార్ష నీకు చేరిందా?

2 ఆ రోజు అవిశ్వాసుల ముఖాలు శిక్ష వల్ల క్రుంగి పోయి ఉంటాయి. పెద్ద పెద్ద పాపాలు చేసి అలసి పోయి ఉంటారు. వారికి భగభగ మండే అగ్నికి ఆహుతి అవుతారు. విపరీతమైన వేడి చెలమ నీళ్ళు వారికి త్రాగించబడుతుంది. నరకవాసులకు భూమికి అంటుకొని ఉండే చేదు ముండ్ల వృక్షం తప్ప మరేమీ ఆహారంగా ఇవ్వబడుతుంది. అది చాలా చెడ్డ మరియు దుష్టమైన ఆహారం. ఆ ఆహారం బలమూ ఇయ్యదూ, ఆకలిని తీర్చదు.

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ۚ لَسَعِيَهَا رَاضِيَةٌ ۗ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۗ
لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَّةً ۗ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۗ فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۗ
وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۗ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ۗ وَزُرَّابِيٌّ مَبْثُوثَةٌ ۗ

3 ప్రళయదినా విశ్వాసుల ముఖాలు ఆనందంలో కళకళలాడుతుంటాయి ఉంటాయి. ఇవాలి కంటే వారు పుణ్యకార్యాలలో కష్ట పడినందుకు పరలోకంలో సంతోషంగా ఉంటాయి. స్వర్గంలో ఎత్తయిన, ఉన్నత స్థానాల్లో ఉంటారు. అక్కడ ఒక వృధా మాట కూడా వినరు. అందులో ప్రవహించే సెలయేళ్ళు, ఎత్తయిన ఆసనాలు, త్రాగేవారికి పేర్చబడిన పాత్రలు, ఒకదాని ప్రక్కకు మరొకటి దిండ్లు వరుసగా పరచి ఉంటాయి, అలాగే మరేన్నో అసంఖ్యక అనుగ్రహాలు వారి కోసం ఎల్లకాలం సిద్ధంగా ఉంటాయి.

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۗ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۗ
وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۗ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۗ

4 ధిక్కరించే ఈ అవిశ్వాసులు ఒంటిను చూడటం లేదా? దాని ఈ విచిత్ర స్పృష్టి ఎలా జరిగింది? ఆకాశాన్ని చూడటం లేదా? వింతరితిలో చాలా ఎత్తుగా ఎలా ఎత్తబడి ఉంది? పర్యతాలు ఎలా నాటబడి ఉన్నాయి? వాటివల్ల భూమి కదలకుండా స్థిరమైన నివాస స్థానంగా ఉండటంతో పాటు ఎలా విస్తృతంగా పరచ బడిందో మీ అన్ని అవసరాలకు సిద్ధపరచ బడిందో గమనించలేదా ?

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۗ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ۗ إِلَّا مَنْ تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ۗ
فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۗ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۗ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۗ

5 ప్రవక్తా! నీ వైపునకు సంపదించిన విషయం ద్వారా వారికి హితోపదేశం చేస్తూ ఉండూ. వారు విముఖులవుతున్నందుకు చింతించకు. నీవు వారికి ఉపదేశం చేసే వాడివి మాత్రమే కానీ విశ్వసించాలని బలవంతం చేసే వాడివి మాత్రం కాదు.

6 ఎవరైతే ఉపదేశం, జ్ఞాపికను వినకుండా విముఖత చూపాడో, తన అవిశ్వాసంపై కఠినంగా ఉండి పోయాడో, అతనికి అల్లాహ్ నరకంలో కఠినమైన శిక్ష ఇస్తాడు.

7 మరణం తర్వాత తిరిగి వచ్చేది నా వైపునకే. వారు చేసిన ప్రకారం ప్రతిఫలం ఇచ్చేది కూడా నేనే.

89- సూరతుల్ ఫజ్ల.

وَالْفَجْرِ ۙ
وَلَيْلٍ عَشْرٍ ۙ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۙ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرُ ۙ هَلْ فِي ذَلِكَ
قَسَمٌ لِّذِي حَجْرٍ ۙ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۙ إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۙ
الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۙ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۙ

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبَلَدِ ﴿١١﴾ فَأَكْتَرُوا فِيهَا الْفِسَادَ ﴿١٢﴾
فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبَلِ الْمُرْصَادِ ﴿١٤﴾

1-14 అల్లాహ్ ఉపదయం సమయం, జీల్ హిజ్జ తొలి దశ, ఇంకా ప్రతి సరి, బేసెల సాక్షిగా అలాగే గడచి పోయే రాత్రి సాక్షిగా చెబుతున్నాడు. బుద్ధి మంతులను ఒప్పించుటకు పైన ప్రస్తావించబడిన వాటి ప్రమాణం సరిపోదా?

9-14 ప్రవక్తా! మీ ప్రభువు ఇరమ్ వంశానికి చెందిన ఆద్ జాతివారి గతి ఏమి చేశాడో మీరు చూడలేదా? వారు బలశాలులు మరియు స్తంభాలు మీద ఎత్తైన భవనాలు కలవారు. శరీరదారుడ్యం దృష్ట్యా, యుద్ధ శక్తిపరంగా వారిలాంటి వారు భూమీలో ఎన్నడూ సృష్టించబడలేదు.

9 అల్లాహ్ సాలహ్ అలైహిస్సలాం జాతివారైన సమూద్ పట్టణం ఏలా వ్యవహరించాడో తెలియదా? వార లోయల్లో పెద్ద పెద్ద కొండరాళ్ళను చేక్కేసుకుని ఇళ్ళు తయారు చేసేవారు.

10 ఈజిప్ట్ రాజు అయిన ఫిరౌఖన్ గతి ఏమైంది తెలియదా? అతని రాజ్యాన్ని పటిష్ట పరచిన, అతని పలుకుబడిని బలపరచిన పెద్ద సైన్యం గలవాడతడు.

11-14 వారందరూ ఆయా దేశాల్లో అన్యాయాలను, అఘాయిత్యాలను మరియు ఘోరమైన దౌర్జన్యాలను రేకెత్తించినవారు. అందుకని నీ ప్రభువు వారిపై కఠినమైన శిక్షను గుమ్మరించాడు. ప్రవక్తా! నీ ప్రభువు తన పట్ల అవిధేయత పాటించేవారి పట్ల మాటు వేసి ఉన్నాడు. ఆయన కొంత వరకు విడుపు నిచ్చిన తరువాత పట్టుకుంటే మాత్రం చాలా బలంగా ఎవరో విడిపించు కోలేని విధంగా పట్టుకుంటాడు.

﴿١٥﴾ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٦﴾
﴿١٧﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْلَنِي ﴿١٨﴾
﴿١٩﴾ كَلَّا بَلْ لَا تَكْفُرُونَ الْبَتِيمِ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿٢١﴾
﴿٢٢﴾ وَتَأْكُلُونَ التَّرَاثِ أَكْلًا لَمًّا ﴿٢٣﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٤﴾

15 ఇక మనిషి అతని ప్రభువు అతనిని వరాలు ఇచ్చి, ఉపాధిలో విస్తృతం చేసి, జీవనంలో మంచి ప్రసాదించి పరిశీలిస్తే, తన ప్రభువు వద్ద అతనికి గౌరవస్థానం ఉంది గనకనే ఇవి ప్రాప్తమయిన భావిస్తాడు. ఇంకా ఇలా అంటాడు: నా ప్రభువు నన్ను గౌరవనీయుణ్ణిగా చేశాడు.

16 ఒకవేళ అతనిని పరిశీలించి అతని ఉపాధి ఇరుకుగా చేస్తే, అల్లాహ్ వద్ద అతను అవమానితుడైనందుకు ఇలా జరిగిందని భావించి, నా ప్రభువు నన్ను అవమానం పాలు చేశాడు అని అంటాడు.

17-20 ఈ మనిషి భావించినట్లు ఎంత మాత్రం కాదు, గౌరవం అల్లాహ్ విధేయత వల్ల మరియు అవమానం ఆయన పట్ల అవిధేయత వల్ల కలుగుతుంది. అసలు మీరు అనాధను ఆదరించరు. అతని పట్ల ఉత్సాహంగా వ్యవహరించరు. నిరుపేదకు అన్నం పెట్టడానికి పరస్పరం ప్రోత్సహించరు. ఆస్తి సంపదలో ఇతరుల హక్కును ఘోరంగా తిన్నేస్తారు. ధనాన్ని విపరీతంగా ప్రేమిస్తారు.

﴿٢٥﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢٦﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٧﴾
﴿٢٨﴾ وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ﴿٢٩﴾
﴿٣٠﴾ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٣١﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ﴿٣٢﴾
﴿٣٣﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدًا ﴿٣٤﴾ يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٣٥﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ ﴿٣٦﴾
﴿٣٧﴾ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٣٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٣٩﴾ وَأَدْخُلِي جَنَّتِي ﴿٤٠﴾

21-23 మీ స్థితి ఇలా కాకపోవడం బాగుండేది. భూమిని కుదిపి వేయబడినప్పుడు దాని ఒక భాగం మరో భాగాన్ని నుజ్జునుజ్జు చేసినప్పుడు, నీ ప్రభువు తన సృష్టిరాసుల మధ్య న్యాయం చేయడానికి వచ్చినప్పుడు, దైవదూతలు బారులు తీరి ఉన్నప్పుడు, ఆ గొప్ప దినాన నరకాన్ని తీసుకు రాబడినప్పుడు, ఆనాడు అవిశ్వాసి గుణవారం తెచ్చుకుని తొబా చేస్తాడు. అప్పుడు గుణవారం నేర్చుకోవడం, తొబా చేయడం ఏమి ప్రయోజనకరం? ఇవాలోకంలో ఉన్నప్పుడు ఆ రెండింటికీ దూరం ఉన్నాడు. వాటి సమయం ఇక దాటిపోయింది.

24 అప్పుడంటాడు: అయ్యా! నా పరలోక జీవితంలో లాభాన్నిచ్చే సత్కార్యాలు నేను ఇవాలోకం ముందే చేసుకొని ఉంటే ఎంత బావుండేది.

25-26 ఈ క్లిష్టమైన రోజు అల్లాహ్ తన అవిధేయులకు ఇచ్చినటువంటి శిక్ష ఇవ్వడం ఎవ్వరికీ సాధ్యం కాదు, ఎవరి శక్తిలో లేదు. అల్లాహ్ బంధించినట్లుగా ఎవడూ బంధించలేడు. ఈ విషయంలో ఆయనకు చేరిన వాడు ఎవడూ లేడు.

27-30 అల్లాహ్ సృరణ మరియు ఆయనపై విశ్వాసం ఇంకా ఆయన విశ్వాసులకు నిద్రపరచిన వారలతో ప్రశాంతత పొందిన మనసా! నీ ప్రభువు వైపునకు పడ. అల్లాహ్ నీ కోరిక ప్రసాదించిన గౌరవంతో సంతోషించు. పరమపవిత్రుడైన అల్లాహ్ కూడా నీ పట్ల సంతోషించాడు. పుణ్యాత్ములైన అల్లాహ్ దాసుల్లో నీవు చేరు. వారితో నా సర్గంలో చేరిపో.

90- సూరతుల్ బలద్

لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝ وَأَنْتَ حَلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٌ ۝
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَيْدٍ ۝ أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ۝
يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَمْ لَدَا ۝ أَيْحَسِبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ۝
أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۝ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۝ وَهَدَيْنَاهُ الْجَدَيْنِ ۝

1-4 అల్లాహ్ పవిత్ర (నిషిద్ధ) నగరమైన మక్కా పేరిట ప్రమాణం చేస్తున్నాడు. ప్రవక్తా! మీరు ఈ పవిత్ర నగరంలో నివసిస్తున్నారు. ఇంకా మానవ జాతికి మూల పురుషుడైన ఆదం అల్లాహ్ సులం మరియు ఆయన సంతతి ప్రమాణం కూడా చేస్తున్నాడు. మేము మానవుడిని నిరంతర కష్టాల్లో, ప్రాపంచిక ఇక్కట్లలో పుట్టించాము.

5 అతను కూడబెట్టుకున్న ధనం వల్ల ఇక అల్లాహ్ కు అతనిపై ఏ శక్తి లేదనుకుంటున్నాడు.

6-7 నేను చాలా ధనం ఖర్చు పెట్టాను అని గర్వంగా చెప్పు కుంటున్నాడు. ఇలా చేస్తూ అతనిని అల్లాహ్ చూడ లేడనీ, చిన్నాపెద్ద అన్ని విషయాల గురించి విచారించడని అనుకుంటున్నాడా?

8-10 చూడడానికి రెండు కళ్ళు, మాట్లాడడానికి నాలుక, రెండు పెదవులు ప్రసాదించలేదా? మంచి చెడు రెండు మార్గాలు కూడా సృష్టించలేదా?

فَلَا أَقْسِمُ بِالْعُقَبَةِ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعُقَبَةُ ۝ فَكَرَبَةٍ ۝ أَوْ إِيظَعَمِّ فِي يَوْمٍ ۝
ذِي مَسْعَبَةِ ۝ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۝ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ۝ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۝ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝

11 తన ధనాన్ని ఖర్చు పెట్టి పరలోక కష్టాన్ని దాటిపోవటానికి ఎందుకు సాహసించలేదు. అలా చేస్తే అతనికి అక్కడ శాంతి ప్రాప్తమయ్యేది.

12 పరలోక కష్టం అంటేమిటి? నీకేమి తెలుసు? దానిని దాటడానికి సహాయపడేదేమిటి?

13 ఒక విశ్వాస బానిసను (పురుషుడైనా, స్త్రీ అయినా) బానిసత్వం నుండి విడుదల చేయాలి.

14-16 మిక్కిలి ఆకలిగొన్న రోజున, దగ్గరి బంధువు అయిన అనాధకు అన్నం పెట్టాలి.

ఇందులో దానం మరియు బంధుత్వపటిష్ఠత (సిలారహ్మా) రెండూ వస్తాయి. లేదా దిక్కులేని, చిలిగవ్వనైనా లేని బీదవానికి (అన్నం పెట్టడం).

17) పైన పేర్కొనబడిన సత్కారాలతో పాటు అల్లాహ్ పై విశ్వాసంలో వైర్మల్యం, స్వచ్ఛత పాటించడం, అల్లాహ్ విధేయతలో, పాపాలకు దూరముండడంలో సహనం వహించుటకు మరియు ప్రజల పట్ల కారుణ్యం చూపుటకు పరస్పరం ప్రోత్సహించుకోవడం.

18) ఎవరు ఈ కార్యాలు చేస్తాడో, వారే కుడి పక్షం వారు. వారిని ప్రళయదినాన కుడివైపు నుండి స్వర్గం లోకి తీసుకెళ్ళడం జరుగుతుంది.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۗ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ۖ

19) మరెవరైతే ఖురఆన్ ను తిరస్కరిస్తారో వారినే ప్రళయదినాన ఎడమవైపు నుండి నరకానికి తీసుకు వెళ్ళడం జరుగుతుంది.

20) వారి ప్రతిఫలం నరకం, అది నలువైపులా మూయ బడి, చుట్టుముట్టుకొని ఉంటుంది.

91- సూరతుమ్ ఫమ్

وَالسَّمِيسُ وَضَحَلَهَا ۙ وَالْقَمَرَ إِذَا تَلَّهَا ۙ وَالنَّهَارَ إِذَا جَلَّهَا ۙ وَاللَّيْلَ إِذَا
يَغْشَاهَا ۙ وَالسَّمَاءَ وَمَا بَنَدَهَا ۙ وَالْأَرْضَ وَمَا طَحَلَهَا ۙ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۙ
فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۙ قَدْ أَفْلَحَ مَن رَّكَهَا ۙ وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّهَا ۙ

1-10) సూర్యుడు సాక్షిగా, దాని పగలు సాక్షిగా మరియు సూర్యోదయం తర్వాత విద్దిక్కినప్పటి సాక్షిగా. చంద్రుని సాక్షిగా అది ఉదయించే, ఆస్థమించే టప్పుడు సూర్యుని వెంట వెళ్ళే సాక్షిగా. చీకటిని దూరం చేసి, దానిని తొలగించే పగటి సాక్షిగా. రాత్రీ సాక్షిగా, అది భూమిని క్రమ్ముకున్నప్పుడు చీకటి చేసినప్పుడు. ఆకాశం సాక్షిగా మరియు పటిష్ఠంగా నిర్మింప బడినదాని సాక్షిగా. భూమి మరియు దాని విస్తృతంగా పరచబడిన సాక్షిగా. ప్రతి ఆత్మ మరియు అది తన కార్యాన్ని నిర్వహించుటకు దాని సృష్టిని సంపూర్ణంగా చేసినవాని సాక్షిగా. ప్రతి ఆత్మకు మంచి చేడల మార్గం స్పష్ట పరచాడు. ఇక ఎవరు దానిని పవిత్రంగా ఉంచి, మంచినీ గురించి పెంపొందిస్తూ ఉంటాడో అతడు సాఫల్యుడు. మరెవరు దానిని గుప్తంగా పాపాల్లో కూరుకు పోతున్నట్లుగా పదిలేస్తాడో విఫలుడౌతాడు.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۙ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ۙ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ
اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۙ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدمدمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۙ
وَلَا يَخَافُ عِقَابَهَا ۙ

11-15) సమూద్ జాతివారు తమ ప్రవక్తను అంతిమ హద్దు వరకు తిరస్కరించారు. తన వంశంలో అత్యంత నీచుడు, దౌర్భాగ్యుడైన వాడొకడు (అల్లాహ్ పంపిన) ఆడ ఒంటిను చంపడానికి లేచి నిలబడ్డాడు. అప్పుడు సాలిహ్ అల్లాహిస్సలాం వారితో అన్యాయం ఒంటిను దురుద్దేశ్యంతో ముట్టకండి. అది అల్లాహ్ యొక్క మహిమ, దానిని మీ వైపుకు పంపాడు, మీ ప్రవక్త సత్యవంతుడు అన్న దానికి అదో సూచన. దాని నీళ్ళ వంతు విషయంలో మితిమీరకండా జాగ్రత్తగా ఉండండి. త్రాగునీరు కోసం దానికో రోజు మరియు మీకో రోజు నిరయించడం జరిగింది. అప్పుడు అది వారికి కష్టంగా ఏర్పడింది. వారికి హెచ్చరించ బడిన విషయాన్ని సైతం వారు ధిక్కరించారు. చివరికి దానినే కోసివేశారు. వారి దురాగతం కారణంగా వారి ప్రభువు వారిపై తన శిక్షను గుమ్మరించాడు. అందరిని (ఆ ఒంటిను చంపడాన్ని) పూర్వం వేసిన వారిని మరియు దానికి హామీ ఇచ్చిన, తెలిసి మౌనం వహించిన వారందరినీ) సమానంగా నాశనం చేశాడు ఏ ఒక్కరినీ వదలేదు. కఠిన శిక్ష పంపిన తర్వాత జరిగే పర్యవసానం గురించే ఏ మాత్రం భయపడడు.

92- సూరతుల్ లైల్

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ① وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ② وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ③
 إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ④ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ⑤ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ⑥
 فَسَنِّيْسِرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ⑦ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ⑧ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ⑨
 فَسَنِّيْسِرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ⑩ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ⑪

❶-❷ రాత్రి సాక్షిగా, అది భూమిని మరియు దానిపై ఉన్న ప్రతిదానిని తన చీకటితో కప్పవేయనప్పుడు, రాత్రి చీకటిని తొలగించి బయటకు వచ్చే పగటి సాక్షిగా, ఆడ మగజాతులను పుట్టించినవాని సాక్షిగా, మీ శ్రమ వేరేరూపంగా ఉంది. కొందరు ప్రపంచం కొరకు శ్రమించేవారైతే, మరికొందరు పరలోకం గురించి శ్రమిమిస్తారు.

❸-❹ ఇక ఎవరు తన సొమ్ము నుండి ఖర్చు పెడుతూ అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉంటాడో, లాఇలాహ ఇల్లాహ్ ను మరియు దాని భావారాలను ఇంకా దాని వల్ల లభించే ప్రతిఫలాన్ని సత్యంగా సమ్ముతాడో, అతనికి మేము సన్మార్గం చూపుతాము, మంచికి, సంస్కరణకు మార్గాలు చూపుతాం మరియు అతని వ్యవహారాలు అతని కొరకు సులువు చేస్తాము.

❺-❻ ఇక ఏవడు తన సొమ్ము ఖర్చు చేయడంలో పినసారితనం వహించాడో, తన ప్రభువు ప్రతిఫలాన్ని లక్ష్య పెట్టకుండా ఉన్నాడో, లాఇలాహ ఇల్లాహ్ ను, దాని భావారాలను, దాని వల్ల లభించే ప్రతిఫలాన్ని తిరస్కరించాడో, అతనికి మేము దుర్మార్గాలను సులువు చేస్తాము, నరకంలో పడ్డాడంటే అతని పినసారితనం వహించిన సొమ్ము అతనికి ఏమీ ప్రయోజనం చేకూర్చుతుంది.

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ⑫ وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ⑬ فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَىٰ ⑭
 لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ⑮ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ⑯ وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ⑰
 الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ⑱ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ⑲
 إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ⑳

❷-❸ మా దయా మరియు వివేకంతో నిశ్చయంగా సన్మార్గం చూపడం, స్వర్గం వరకూ చేర్చడం మా పని, మరియు నిశ్చయంగా ఇహ పర లోకాల ఆధిపత్యం మాకే చెందినది.

❹-❺ ప్రజలారా! నేను మీమ్మల్ని హెచ్చరించాను, నరకాగ్ని నుండి భయపడండి అని చెప్పాను.

❻-❼ మరీ దురదృష్టవశాత్తూ వాడే అందులో ప్రవేశిస్తాడు. వాడే అల్లాహ్ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను తిరస్కరించినవాడు, అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించడం మరియు వారి విధేయత నుండి ముఖం త్రిప్పుస్తాడు.

❽-❾ ఖచ్చితంగా భయభీతి గలవాడు దాని నుండి దూరమొంద బడతాడు. అలాంటి వాడే అధికంగా మేలును కోరుతూ తన సొమ్మును ఖర్చు పెడతాడు. అతని ఈ ఖర్చు అనేది అతని పట్ల మేలు చేసిన వానికి ప్రతికాగా కాదు, వాస్తవమేమిటంటే అతను తన ఉన్నత ప్రభువు దర్శనమును మరియు ఆయన సంతృప్తిని కోరుతాడు. సమీపంలో అల్లాహ్ అతనిని అతనిషబ్దే స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు.

93- సూరతుజుహ

وَالصَّحْحَىٰ ① وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ② مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ③ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ
 لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ④ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ⑤ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ⑥

﴿١﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ﴿٧﴾ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَفْهَرْ

﴿٩﴾ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

﴿1-3﴾ ప్రకాశవంతమైన బొద్దుటిపూటపై ప్రమాణం చేస్తున్నాడు, రాత్రిపై ప్రమాణం చేస్తున్నాడు, దాని చీకటి క్రమ్ముకొని సృష్టి అంతటా ప్రకాశతత నేలకుంటుంది. అల్లాహ్ తన సృష్టిలో తనకు ఇష్టమైన దాని ప్రమాణం చేస్తాడు. కాని సృష్టిమాత్రం తన సృష్టికర్త తప్ప మరెవరి ప్రమాణం చేయకూడదు. అల్లాయేతరులపై ప్రమాణం చేయడం పిర్క్ అవుతుంది. ప్రవక్తా! మీ ప్రభువు మిమ్మల్ని మరుగు లేదు లేదు. వహీ రావడంలో ఆలస్యం చేసింది ఏదో నీపై ఆగ్రహం వల్లనూ కాదు.

﴿4-5﴾ పరలోక గృహం మీ కొరకు ఇహలోక గృహం కన్నా ఎంతో మేలైనది. ప్రవక్తా! మీ ప్రభువు మీకు సమీపంలో పరలోకమందు ఎన్నో రకాల వరాలు ప్రసాదించనున్నాడు వాటితో మీరు సంతోషపడతారు.

﴿6-8﴾ ముందు మీరు అనాదగా ఉండినది చూసి మీకు ఆశ్రయం కల్పించి మీకు రక్షణ కల్పించలేదా? మీరు గ్రంథం గానీ, విశ్వాసం గానీ ఎరిగినవారు కాకుంటేరి అప్పుడు ఆయన మీకు తెలియని జ్ఞానం నేర్పలేదా? ఉత్తమ సత్కార్యాల భాగ్యం ప్రసాదించ లేదా? మిమ్మల్ని నిరుపేదగా చూసి తన ఉపాధిని మీకు ప్రసాదించి, ఉన్నదానిలో సరుదుకుపోయే, సహనం వహించే గుణాలు మీలో వేసి ఇతరుల అవసరం లేకుండా చేయలేదా?

﴿9-11﴾ కనుక అనాద విషయంలో చెడుగా వ్యవహరించకు, యాచించేవానిని కసరికొట్టకు, అతనికి ముద్ద అన్నం పెట్టు, అతని అవసరాన్ని తీర్చు. మీ ప్రభువు అనుగ్రహాలను (కృతజ్ఞతా భావంతో) ఇతరులకు బహిరంగంగా ప్రకటిస్తూ ఉండు.

94- సూరతుల్ ఇన్సిరాహ్

﴿٢﴾ أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾
 ﴿٣﴾ الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾
 ﴿٦﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَب ﴿٨﴾

﴿1-4﴾ ప్రవక్తా! మేము ధర్మశాస్త్రం, అల్లాహ్ వైపునకు ఆహ్వానం మరియు సదగ్ర సంపన్నలగుటకు మీ హృదయాన్ని తెరువలేదా? అలాగే మీపై ఉండిన అత్యంత ఎక్కువ ఉన్న భారాన్ని మేము దించి వేయలేదా? మీకు అనుగ్రహించిన ఉత్తమ నడవడిక ద్వారా మిమ్మల్ని ఉన్నతస్థానానికి ఎత్తలేదా?

﴿5-6﴾ మీ శత్రువులు కలిగించే బాధ మిమ్మల్ని దైవసందేశ ప్రదారం నుండి దూరం చేయకూడదు, కష్టంతో పాటు సులభం ఉంటుంది. నిశ్చయంగా కష్టంతో పాటు సులభం ఉంటుంది.

﴿7-8﴾ ప్రాపంచీక పనుల నుండి తీరిక పొందినప్పుడు అల్లాహ్ ఆరాధనలో గట్టిగా శ్రమించు. మీ ప్రభువు వద్ద ఉన్న దానిపై మాత్రమే మనస్సు లగ్నం చేయి.

95- సూరా అలీస్

﴿٢﴾ وَالَّذِينَ وَالَّذِينَ وَالَّذِينَ ﴿١﴾ وَطُورِ سَيْنِينَ ﴿٢﴾ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾
 ﴿٤﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَفَلِينَ ﴿٥﴾
 ﴿٦﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾
 ﴿٧﴾ فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدَ بِالذِّينِ ﴿٧﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

﴿1-6﴾ అల్లాహ్ అతిపండు (అంజురం) మరియు జైతున్ (ఆలిప్) పండ్ల ప్రమాణం

చేస్తున్నాడు. అవి రెండు చాలా ప్రసిద్ధి చెందిన పండ్లు. ఇంకా తూరే సీనాయ్ పర్యతం ప్రమాణం చేశాడు. దానిపైనే అల్లాహ్ మూసా అలైహిస్సలాంతు మార్టాడాడు. ఈ నగరం యొక్క ప్రమాణం కూడా చేశాడు. అది ఆపదల నుండి రక్షణలో, శాంతిలో ఉన్నది. అదే మక్కా నగరం, ఇస్లాం పునరుద్ధరణ, పునరుత్థేణం పొందిన ప్రదేశం. మేము మానవుడిని ఉత్తమ ఆకారంలో పుట్టించాం. మళ్ళీ అల్లాహ్ కు విధేయత ప్రవక్త యొక్క అనుసరణ చూపని పక్షంలో అతడిని నరకంలో పంపాం. కాని విశ్వసింది, సత్కార్యాలు చేసినవారికి ఎప్పుడూ అంతం కాని, తరగని గొప్ప ఫలితం లభిస్తుంది.

❶ మానవుడా! ఇక ఏ విషయం నిన్ను మలిసారి లోపబడటం, ప్రతిఫలం లభించడాన్ని తిరస్కరించ దానికి ప్రేరేపిస్తున్నది. అల్లాహ్ అలా చేయగలడని స్పష్టమైన ఆధారాలు ఉన్నప్పటికీ నీవు తిరస్కరిస్తావా?

❷ ప్రజల మధ్య తీర్పు చేయడానికి నిర్ణయించిన అల్లాహ్, తీర్పు చేసేవాళ్ళలో అతి ఉత్తమ తీర్పు చేయు వాడు కాదా? ఎందుకు కాదు. తప్పక ఆయన చేస్తాడు. మంచి ఆడించకుండా, చెడు ఆప కుండా, సత్యలితం, దుష్ఫలితాలు పొందకుండా మనుషులు అట్లే వదలి వేయబడతారా? అలా ముమ్మాటికీ జరగదు. ఒకవేళ జరిగినా అది నిజం కాదు.

96- సూరతుల్ అలఖ్

❶ أَقْرَأَ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ❷ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

❸ أَقْرَأَ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ❹ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ❺ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

❶ ❷ ప్రవక్తా!.. ఏకైకమైన, సృష్టికర్త అయిన మీ ప్రభువు పేరుతో మీపై అవతరింపజేయ బడుతున్న ఖుర్రాన్ చదువు. ఆయన ప్రతి మనిషిని వర్ణం గట్టి నెత్తుటి ముద్దతో పుట్టించాడు. ప్రవక్తా! మీ వైపు అవతరింప జేయబడిన దానిని పఠించండి. నిశ్చయంగా మీ ప్రభువు అధికంగా ఉపకారం చేసేవాడు, విస్తృతంగా దాతుత్యం చేసేవాడు. ఆయన మానవులకు కలము ద్వారా వ్రాయడం నేర్పాడు. మనిషికి తెలియని జ్ఞానం నేర్పాడు. అతనిని అజ్ఞాన చీకట్ల నుండి జ్ఞానజ్యోతి వైపునకు తీసుకొచ్చాడు.

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ ❶ ❷ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ❸ أَرَأَيْتَ

الَّذِي يَنْهَىٰ ❹ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ❺ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهَدَىٰ ❻ أَوْ أَمَرَ

بِالتَّقْوَىٰ ❷ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ❸ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ❹ كَلَّا لَئِنْ

لَمْ يَنْتَه لِنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ❺ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ❻ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ❷

سَدِّعُ الزَّيْبَانِيَةَ ❸ كَلَّا لَا تَطْعُهُمْ وَأَسْبَدُّ وَأَقْرَبُ ❹

❶ ❷ వాస్తవానికి ధనం అపాం ను పెంచినప్పుడు మనిషి అల్లాహ్ హద్దులను మితిమీరుతాడు. మితిమీరే ప్రతి వ్యక్తి అల్లాహ్ వైపునకే బోవలసి ఉందని తెలుసుకోవాలి. ప్రతి మనిషికి తాను చేసిన దాని ప్రకారం ఫలితం లభిస్తుంది.

❸ ❹ ఈ మనిషి (అబూ జహల్) కంటే మితిమీరిన, హద్దులు అతిక్రమించిన వాడిని మీరు చూశారా? మా దాసుడు (ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) తన ప్రభువు కొరకై నమాజు చేయుటకు నిలబడితే అతడు అడ్డుకుంటున్నాడు. నమాజు నుండి అడ్డు కొనబడే వ్యక్తియే సన్మార్గంపై గనక ఉంటే అతడు ఎలా అడ్డుకోగలడు? లేదా ఒకవేళ భయభీతి గురించి ఇతరులను ఆడిశిస్తూ ఉంటే ఇలా చేయకూడదని అతడు నిరాకరిస్తాడా? ఈ అడ్డుకునే వ్యక్తి ఏ (ఏకదైవారాధన) పేలుపును తిరస్కరిస్తున్నాడే, దానికి విముఖత చూపుతున్నాడే, అతడు చేసే ప్రతి చేష్ట అల్లాహ్ గమనిస్తున్నాడనే అతనికి తెలియదా? అతను భ్రమపడినట్లు ఎంతమాత్రం కాదు, అతను గనక వ్యతిరేకత మరియు (ప్రవక్తకు) బాధ కలిగించ దాన్ని మానుకోకుంటే మేము అతని నుదుటి జుట్టును కఠినంగా పట్టుకుంటాం. అతడిని నరకంలో

వస్తాం. మాట్లాడే అసత్యం, చేతల్లో అపరాధలతో కూడుకున్న ఆ నుదుటి జుట్టు. ఈ మితిమీరేవాడు తనకు సహాయపడే ముఠాను పిలుచుకోమనండే మేము శిక్షించే దూతులను పిలుస్తాం. అతడు భావిస్తున్నట్లు ఎంతమాత్రం కాదు. ప్రవక్తా! అతడు మీకు ఏ కీడు చేయలేదు. నమాజు వదలమనీ ఏదైతే చెబుతాడో అతని మాట వినకండి. నీ ప్రభువు కొరకు సజ్జా (సాష్టాంగం) చేయండి ఆయన విధేయత పాటించి అతని ప్రేమలకు పాత్రులవండి.

97- సూరతుల్ ఖద్ర్.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۚ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۚ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ ۚ
مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۚ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۗ
سَلَّمَ ۗ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝

1) నిశ్చయంగా మేము ఘనతగల గౌరవనీయమైన రాత్రి ఖుర్రాన్ అవతరింపజేశాం. అది రమదాను రాత్రిలోని ఒక రాత్రి.

2) ఆ ఘనతగల గౌరవనీయమైన రాత్రి ఏమిటో మీకేమీ తెలుసు ప్రవక్తా?

3) ఘనతగల రాత్రి చాలా శుభప్రదమైనది. ఈ ఘనతగల రేయి లేని వెయ్యి నెలల కంటే ఎక్కువ ఉత్తమమైనది (పుణ్యం).

4) సంవత్సరమంతా పూర్తి కావలసిన ఉన్న తీర్పులను తీసుకొని తమ ప్రభువు అనుమతితో దైవదూతలు మరియు జిబ్రీల్ (అ) ఆ రాత్రిలో దిగివస్తారు.

5) ఆ రాత్రిలో ఏ కీడు జరగకుండా తెల్లవారే వరకు శాంతి వర్ణిల్లుతుంది.

98- సూరతుల్ బయ్యన

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ
الْبَيِّنَاتُ ۚ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۚ فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ۚ وَمَا تَفَرَّقَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ۝

1) యూదులు, క్రైస్తవులు మరియు ముస్లిములలోని అవిశ్వాసులు పూర్వగ్రంథాలలో తెలుప బడిన నిదర్శనం రానంత వరకూ తమ అవిశ్వాసాన్ని వీడనట్లున్నారు.

2) ఆ నిదర్శనం అల్లాహ్ యొక్క సత్య ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ఆయన పరిశుద్ధమైన పత్రాలలోని ఖుర్రాన్ పారాయణం చేస్తారు.

3) ఆ పత్రాలలో సత్యమైన వార్తలు, న్యాయమైన ఆదేశాలుంటాయి, అవి ధర్మం మరియు సన్మార్గం వైపునకు దారి చూపుతాయి.

4) గ్రంథ ప్రజలు (యూదులు, క్రైస్తవులు) సత్య ప్రవక్త అన్న విషయంలో విభేదించేవారు కాదు. ఎందుకనగా వారు ఆయన లక్షణాలను తమ గ్రంథాలలో చదివే వారు. కాని ఆయన ఈ ప్రవక్త (ఎవరి గురించైతే తొరాత్, ఇంజీల్ లో వాగ్దానం చేయబడినదో) అని స్పష్టమై పోయిన తర్వాత తిరస్కరించారు.

5) సర్వ ధర్మాల్లో కేవలం ఇదే ఆదేశం ఇవ్వబడినది: ఆరాధన కేవలం అల్లాకు మాత్రమే ప్రత్యేకించాలి, తమ ఆరాధనల ద్వారా ఆయన సంతోషతనను కోరు కోవాలి. బహుదైవారాధనను త్యజించి విశ్వాసం వైపుకు మరలాలి. నమాజు స్థాపించాలి, విధిదానం (జుకాత్) చెల్లించాలి. ఇదే స్థిరమైన, నమ్మమైన ఇస్లాం ధర్మ మార్గం.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ⑥ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ
خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ⑦ حَزَّأُوهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ حَشِيَ رَبَّهُ ⑧

⑥ యూదులు, క్రైస్తవులు మరియు బహుదైరాధకు ల్లోని అవిశ్వాసులకు శిక్ష నరకాగ్నియే, అందులో వారు సదా ఉంటారు. వారు సర్వ సృష్టిలో కెల్లా అతి చెడ్డవారు.

⑦ ఎవరైతే అల్లాహ్ ను సత్యంగా నమ్మారో, ఆయన ప్రేమకృతు అనుసరించారో, సత్యార్థాలు చేశారో వారే సర్వసృష్టిరాసులలో అతి ఉత్తములు.

⑧ ప్రళయదినానీ వారి ప్రతిఫలంగా శాశ్వత నివాస స్థలాలుగా అందమైన సర్వవనాలుంటాయి. వారి భవనాల క్రింది నుండి సెలయేళ్ళు పారుతూ ఉంటాయి. అల్లాహ్ వారితో ప్రసున్నుడయ్యాడు అందుకే వారి సత్యార్థాలను స్వీకరించాడు. వారు కూడా ఆయనతో సంతోషులవుతారు, వారు తమ ప్రభువుకు భయపడటం వల్ల, అవిధేయతకు దూరంగా ఉండటం వల్ల ఈ ఉత్తమ స్థానంతో సత్కరించాడు.

99- సూరతుజ్ జల్ జల

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ① وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ② وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ③
يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ④ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا ⑤ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا
أَعْمَالَهُمْ ⑥ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ⑦ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ⑧

①-③ భూమి తీవ్రమైన ప్రకంపనలతో కంపింపజేయ బడినప్పుడు, అది తన లోపల ఉన్న మృతులను, ఖనిజాలను బైటికి తీసి వేయనప్పుడు, అప్పుడు మనిషి గాంభీర్యంతో ఇలా అంటాడు: దీనికి ఏమైంది?

④-⑤ భూమి తన మీద చేయబడిన మంచి, చెడు గురించి ప్రళయదినాన తెలుపుతుంది. దాని మీద చేయబడిన కర్మల గురించి తెలుపాలని దానికి అల్లాహ్ ఆదేశమిచ్చి ఉంటాడు.

⑥ ఆ రోజు ప్రజలు లెక్కలు తీసుకో బడటానికి గుంపులు గుంపులుగా వేళతారు. వారు చేసిన మంచి, చెడు కర్మలు అల్లాహ్ వారికి చూపిస్తాడు. వాటి ఫలితం కూడా ఇస్తాడు.

⑦-⑧ రవ్వంత మంచి ఎవరైనా చేసినా దాని ఫలితం అతడు ప్రళయదినాన చూస్తాడు. మరెవరైనా రవ్వంత చెడు చేసినా దాని శిక్ష ప్రళయదినాన చవి చూస్తాడు.

100- సూరతుల్ ఆదియాత్

وَالْعَدِيدَاتِ ضَبْحًا ① فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ② فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ③ فَأَثَرْنَ بِهِ
نَقْعًا ④ فَوَسَطْنَ بِهِ ⑤ جَمْعًا ⑥ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ⑦ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَلِكِ
لَشَهِيدٌ ⑧ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ⑨ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ⑩
وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ⑪ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ ⑫

① అల్లాహ్ మార్గంలో శత్రువుల వైపు వాగారుతుతూ, రివ్వన దూసుకు పోయే గుర్రాల ప్రమాణం చేస్తున్నాడు. సృష్టిరాసులు మాత్రం అల్లా తప్ప ఇంకెవరిపైనా ప్రమాణం చేయకూడదు.

② వేగంగా పరుగిడుతుండగా గట్టి డెక్కల (రాకెట్)లో నిప్పురవ్వలను చెరిగే గుర్రాల సాక్షిగా.

③ ప్రభాత సమయాన శత్రువులపై దాడి చేసే అశ్వుల సాక్షిగా.

④ వేగంగా పరుగిడుతుండడం వల్ల దుమ్ము లేపుతూ

3 ఆ గుర్రాలు తమ సారీలతో శత్రుసైనిక పంక్తుల మధ్యలోకి దూసుకు వెళ్ళాయి.

6-8 నిశ్చయంగా మౌనవుడు తన ప్రభువు వరాల పట్ల మహాకృతఘ్నుడు. స్వయంగా అతను తాను కృతఘ్నుడు అని ఒప్పుకుంటున్నాడు. మానవుడు సిరిసంపదలను చాలా తీవ్రంగా ప్రేమిస్తాడు.

9 అల్లాహ్ మృతులను లెక్క తీసుకోనుటకు, ఫలితాల మిచ్చుటకు సమాధుల నుండి లోపుతున్నప్పుడు అతని గురించి ఏకీస్తున్నదేమిటో మనిషికి తెలియదా?

10 గుండెల్లో నీ మంచి, చెడుల గుట్టును రట్టుచేయబడి నప్పుడు.

11 నిశ్చయంగా మీ ప్రభువు ఆ రోజు మిమ్మల్ని మీ కర్మలను గురించి చాలా సూక్ష్మంగా ఎరిగి ఉంటాడు. ఆయన ముందు వాటిలో ఏదీ దాగే ఉండదు.

101- సూరతుల్ ఖారిజ

الْقَارِعَةُ 1 مَا الْقَارِعَةُ 2 وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ 3
يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ 4 وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ 5
فَأَمَّا مَنْ تَقَلَّطَ مَوَازِينَهُ 6 فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ 7
وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ 8 فَأَمَّهُمْ وَهَاقِيَهُ 9 وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ 10 نَارٌ حَامِيَةٌ 11

1 తన తీవ్ర భయంకర పరిస్థితులతో ప్రజల హృదయాలను బాది పారేసే 'ఖారిజ' (ప్రళయం).

2 ఆ ఖారిజ అంటేమిటి?

3 దాని గురించి నీకు తెలియజేసిందేమిటి?

4 ఆ రోజు ప్రజలు అధిక సంఖ్యలో, చెల్లాచెదురై మంటలో పడే దీపపు పురుగుల్లా అయిపోతారు.

5 పర్వతాలు రంగు రంగుల ఏకీన ఉన్న వలె అయిపోతాయి ఆ పిదప అవి ధూళిగా అయిపోయి నశించి పోతాయి.

6-7 ఎవరి సత్కార్యాల త్రాసు మొగ్గి ఉంటుందో, అతను స్వర్గంలో తనకిష్టమైన జీవితంలో ఉంటాడు.

8-9 ఎవరి సత్కార్యాల త్రాసు తేలికగా, పాపాల త్రాసు బరువుగా ఉంటుందో అతని స్థానం నరకం.

10 ప్రవక్తా! నీకేమి తెలుసు? ఆ హావియ ఏమిటో?

11 అది చాలా రగిల్చబడి తీవ్రమైన వేడితో కూడుకన్న అగ్ని.

102- సూరతుల్ తకాసుర్

الْهَلِكُمُ التَّكْوِيرُ 1 حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ 2 كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ 3
ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ 4 كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ 5 لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ 6
ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ 7 ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ 8

1 అధిక ధనసంతానాలు పొందాలన్న కాంక్ష మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విధేయత నుండి ఏమరుపాటులో పడవేసింది.

2 చివరికి మీరు సమాధుల వరకు చేరుకొని, అందులో ఖననం అయ్యే వరకు ఇదే పరిస్థితి ఉంది.

3 అధిక ధన కాంక్ష మిమ్మల్ని ఏమరుపాటులో ఈ విధంగా గురి చేయక పోతే పరలోక గృహమే మేల్తనది అని సమీపంలో మీకు తెలుస్తుంది.

4 మళ్ళీ జాగ్రత్తగా ఉండండి! సమీపంలో మీరు మీ ఏమరుపాటు పర్యవసానం తెలుసుకుంటారు.

అధిక ధన కాంక్ష మిమ్మల్ని ఏమరుపాటులో ఈ విధంగా గురిచేయకపోతే మీరు కచ్చిత జ్ఞానంతో తెలుసుకొని భయపడి ఉండవారు. వినాశం నుండి తమను తాము కాపాడుకోనుటకు తొందరపడవారు. మీరు తప్పకుండా నరకాన్ని చూసి ఉంటారు. ఏలాంటి సందేహం లేకుండా మీరు దానిని చూసి ఉంటారు. మళ్ళీ ప్రళయదినాన సర్వ రకాల అనుగ్రహాల గురించి ప్రశ్నించబడతారు.

103- సూరతుల్ అన్

وَالْعَصْرِ ۝١ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝٢ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

وَتَوَّاصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّاصُوا بِالصَّبْرِ ۝٣

1 మనిషి వినాశం మరియు నష్టంలో ఉన్నాడని అల్లాహ్ కాలం ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాడు. (స్వప్తిరాసులు అల్లాహ్ తరుల ప్రమాణం చేయడం యోగ్యం కాదు. అల్లాహ్ తరులపై ప్రమాణం పేర్కొనడం అవుతుంది).

2 కాని అల్లాహ్ ను విశ్వసించిన వారు, సత్యార్థాలు చేసినవారు, ధర్మంపై, అల్లాహ్ విధేయతపై నిలకడగా ఉండాలని మరియు సహనం వహించాలని పరస్పరం హితోపదేశం చేసుకునేవారు (నష్టం, వినాశనంలో లేరు)

104- సూరతుల్ హుమజ్

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ۝١ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ۝٢ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ۝٣
كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ۝٤ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ۝٥ نَارُ الْمُوقَدَةِ ۝٦
الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ۝٧ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ۝٨ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ۝٩

1 ప్రజల పరోక్షనింద చేస్తూ, వారి లోపాలు ఎంచే ప్రతి ఒక్కరికీ కీడు, వినాశం ఉంది.

2 ధనం పోగు చేసి దానిని లెక్క పెట్టుకుంటూ ఉండడమే అతని ద్వేయం.

3 తాను కూడబెట్టుకున్న ఈ ధనం అతణ్ణి ఎల్లకాలం ఇహంలో ఉండుటకు, ప్రళయదినాన లెక్క నుండి తప్పించుకోనుటకు పనికిస్తుందన్న నమ్మకం అతనికి ఉందా?

4 అతను భావించినట్లు ఎంతమాత్రం కాదు, తనలో వచ్చిపడిన ప్రతి దానిని తుత్తునియలు చేసి వేసి నరకంలో అతను వేయబడతాడు.

5 ప్రవక్తా! నరక వాస్తవికత నీకేమి తెలుసు?

6 అది రగిలించబడిన అల్లాహ్ అగ్ని, దాని తీవ్రత శరీరాల లోపలి గుండెలకు చేరుతుంది.

7 వారు ఆ నరకంలో నుండి బయటకు వెళ్ళకుండా చాలా పొడగాటి సంకెళ్ళు, పట్టాలలో బంధింపబడి ఉంటారు.

105- సూరతుల్ ఫిల్

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۝١ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّيلٍ ۝٢ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝٣ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ۝٤ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ۝٥

1 ప్రవక్తా! నీ ప్రభువు ఏనుగులవారు అంటే అబ్రహా మరియు అతని సైన్యం శుభప్రదమైన కాబా గృహాన్ని కూలగొట్టడానికి వచ్చిన వారి పట్ల ఎలా వ్యవహరించాడో నీకు తెలియదా?

2 వారు ఏ కీడును గురించి కుట్రపన్నారో దానిని భగ్గం, వృధాగా చేయలేదా?

3 ఆయన వరుసతీరిన గుంపుల్లో పక్షులను వారిపై పంపాడు, అవి వారిపై మట్టి తయారైన కంకరరాళ్ళను రువ్వసాగాయి.

అల్లాహ్ వారిని కుల గొట్టి పశువులు తిని పారేసిన ఎండిన ఆకుల (పొట్టు) మాదిరిగా వారిని చేసేశాడు.

106- సూరతు ఖురైష్

لَا يَلْفُفُ فُرَيْشٌ ۝١ اِلَّا لِفِهِمْ رَحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝٢

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝٣ الَّذِي اَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَعَاوَمَهُمْ مِّنْ حَوْفٍ ۝٤

అల్లాహ్ యొక్క రక్షణ మరియు ఆయన కరుణతో ఖురైష్ వారు ప్రయాణాలు చేయగలుగు తున్నారు మరియు దానికి అలవాటు పడ్డారు, చలికాలంలో యమన్ మరియు వేసవికాలంలో సిరియాకు క్రమబద్ధంగా ప్రయాణం చేస్తున్నారు. వారి ప్రయాజనాలు సక్రమంగా పూర్తవు తున్నాయి.

కనుక వారు కృతజ్ఞత చెల్లించుకోవాలి, ఏ కాబా గృహ సంబంధంతో వారు గౌరవం విందారో దానికి ప్రభువైన అల్లాహ్ యొక్క ఆరాధన చేయాలి. ఆ ఆరాధన స్వచ్ఛంగా ఆయనకే చేయాలి. ఆయన్నే ఆరాధనలో అద్వితీయునిగా నమ్మాలి.

తివ్రంగా ఆకలి కలిగినప్పుడు ఆయన మీకు తినిపించాడు, భయాందోళనల సందర్భంగా ఆయనే మీకు రక్షణ మరియు ప్రశాంతత ప్రసాదించాడు.

107- సూరతుల్ మాఊస్

ارْعَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْءَدِينِ ۝١ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْبَيْتِمْ ۝٢ وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ

طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۝٣ فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ۝٤ الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝٥

الَّذِيْنَ هُمْ بِرَأْءِوْنَ ۝٦ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۝٧

చనిపోయిన తర్వాత లేపబడటం, ప్రతిఫలం పొందడాన్ని తిరస్కరించే వ్యక్తి పరసీతి మీరు గమనించారా?

అతడే తన పాపాణ హృదయ కారణంగా అనాధను అతని హక్కు ఇవ్వకుండా కఠినంగా తరిమి కొట్టేవాడు.

అతడు నిరుపేదలకు అన్నం పెట్టండని ఇతరులను ప్రోత్సహించేవాడు కాదు. ఇతను స్వయంగా ఎలా అనాధకు అన్నం పెడతాడు?

తమ నమాజు పట్ల అశ్రద్ధ వహించేవారికి కఠిన శిక్ష గలదు. వారు వాటిని సమయ పాలనతో, ఉత్తమరీతిలో పాటించరు.

ఎవరు భావ్యంగా సత్కార్యాలు చేస్తూ ప్రజలు చూడాలని గోరుతారో, ప్రదర్శనా బుద్ధిని ప్రదర్శిస్తారో వారికి కూడా కఠిన శిక్ష గలదు.

మరియు ప్రజలకు సామాన్య ఉపకారం కూడా నిరాకరించే వారు ఇటు తమ ప్రభువు పట్ల సరైన వ్యవహారం లేకపోగా అటు సృష్టిరాసుల పట్ల కూడా ఉపకారం చేసినవాళ్ళూ కారు.

108- సూరతుల్ కౌసర్

اِنَّا اَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝٢ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝٣

ప్రవక్తా! మేము మీకు ఇహపరాల సర్వ రకాల మేళ్ళు ప్రసాదించాం. వాటిలో ఒకటి స్వర్గంలో ప్రాప్తమయ్యే కౌసర్ నదీ. దాని ఇరు వైపులా బోలుగా ఉండే ముత్యాల గుడారాలు ఉంటాయి. దాని మట్టి కస్పూరించే ఉంటుంది.

మీ నమాజులన్నీ మీ ప్రభువుకే ప్రత్యేకించే చేయండి, జంతువు కూడా ఆయన కొరకు, ఆయన పేరు చేప్పే జిబహ్ చేయండి.

3 నిశ్చయంగా మీకు మరియు మీ సందేశానికి శత్రువైన వాడే నామరూపాలు లోకుండా, పేరు మరియు వారసత్వం లేకుండా పోతాడు, అన్ని రకాల మేళ్లను కోల్పోతాడు.

109- సూరతుల్ కాఫిరూస్

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ 1 لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ 2
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ 3 وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ 4
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ 5 لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ 6

1 ప్రవక్తా! అల్లాహ్ ను ఆయన ప్రవక్తను తిరస్కరించిన వానికి చెప్పండి: ఓ అల్లాహ్ ను తిరస్కరించిన వారలారా!

2 మీరు ఆరాధిస్తున్న భూటకపు విగ్రహాలను నేను ఆరాధించను.

3 నేను ఆరాధిస్తున్న ఏకైక ఆరాధ్యుడిని మీరూ ఆరాధించరు. ఆయనే అల్లాహ్, సర్వ లోకాలకు ప్రభువు, ఆరాధనలకు ఏకైక ఆరాధ్యుడు.

4 మీరు ఆరాధిస్తున్న విగ్రహాలు, భూటకపు దేవతలను నేను ఆరాధించేవాడిని కాను.

5 నేను ఆరాధిస్తున్న ఆయనను మీరు ఇక ముందు కూడా ఆరాధించలేరు. ఈ ఆయతులు ముప్తీకుల లోని కొందరి ప్రత్యేక వ్యక్తుల గురించి అవతరించాయి. వారు ఎన్నటికీ విశ్వసించేవారు కారని అల్లాహ్ కు ముందే తెలుసు.

6 మీరు మొండిగా అనుసరిస్తున్న మీ ధర్మం మీకు మరియు నా ధర్మం నాకు, దాని తప్ప మరే ధర్మాన్ని నేను కోరుకోను.

110- సూరతున్ నున్

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ 1 وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا 2
فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْ لَهُ 3 إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا 4

1 ప్రవక్తా! ఖుర్రైష్ పై మీకు ఆధిపత్యం, పూర్తి సహాయం అంది మక్కా విజయం వ్రాస్తున్నప్పుడు.

2 అనేక మంది ఇస్లాంలో గుంపులు గుంపులుగా చేరుతున్నప్పుడు నీవు చూసినప్పుడు.

3 మీరు అధికంగా అల్లాహ్ యొక్క ప్రశంసలతో పాటు పవిత్రతను కొనిఆడుతూ పాపాల మన్నింపుకై అర్థిస్తూ (సుబ్ హానల్లాహ్, అల్ హందులిల్లాహ్, అస్సగ్గి ఫిరుల్లాహ్ అంటూ) మీ ప్రభువును కలుసు కోవటానికి సిద్ధంగా ఉండండి. నిశ్చయంగా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడే, క్షమాపణ కోరేవారిని మన్నించేవాడు. వారిని కరుణించే వారి తోబాను అంగీకరిస్తాడు.

111- సూరతుల్ మసద్

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ 1 مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ 2 سَيَصْلَىٰ نَارًا
ذَاتَ لَهَبٍ 3 وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ 4 فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ 5

1 అబూ లహబ్ రెండు చేతులూ నష్టానికి గురి అయ్యాయి. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను బాధ కలిగించి అభాగ్యుడయ్యాడు. దీంతో అబూ లహబ్ పూర్తిగా నష్టంలో కూరుకుపోయాడని సుష్టం అయ్యింది.

2 అతనికి అతని ధనసంతానాలు ఏ మాత్రం పనికి రాలేవు. అల్లాహ్ శిక్ష వచ్చినప్పుడు అవి అతణ్ణి ఏమీ కాపాడలేవు.

3 భగభగ మండే అగ్నిలో అతడూ ప్రవేశిస్తాడు, మరియు అతని భార్య ప్రవేశిస్తుంది. ఆమె ముళ్ళు ఎత్తు కొచ్చి ప్రవక్త దారిలో వేస్తూ ఆయనకు బాధ కలిగించేది.

❖ దాని మెడలో గట్టిగా పీసిన (ఖడ్గూరపు ఆకులు) ఒక త్రాడు ఉంటుంది. దాని ఆధారంగా దానిని లోపబడి నరకలో వేయ బడుతుంది, నరక పాతాళంలో విసిరివేయ బడుతుంది.

112- సూరతుల్ ఇఖ్లాస్

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَمَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

❖ ప్రవక్తా చెప్పండి: ఆయన అల్లాహ్ ఆయన ఉలూహియత్ (ఆరాధనలకు అర్హత), రుబూబియత్ (సృష్టించుట, పోషించుట, నిర్వహణ) మరియు తన సుందర నామాలు, ఉత్తమగుణాల్లో అద్వితీయుడు. వీటిలో ఆయనకు ఎవడూ భాగస్వామి లేడు.

❖ సర్వ అవసరాలు పూర్తి అవడానికి మరియు కోరికలు తీరడానికి ఆయన ఒక్కడినే ఉద్దేశపూర్వకం గా పిలువబడుతుంది.

❖ ఆయనకు భార్యాపిల్లలు, తల్లిదండ్రులు లేరు.

❖ ఆయన నామాల్లో, గుణాల్లో, కార్యాల్లో సృష్టిలో నుండి ఎవడూ ఆయనను పోలినవాడు లేడు.

113- సూరతుల్ ఫలఖ్

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ وَمِنْ شَرِّ عَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝

۝ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

❖ ప్రవక్త చెప్పండి: నేను ప్రాతకాలపు ప్రభువు శరణులో, రక్షణలో వస్తున్నాను.

❖ సర్వ సృష్టి కీడు నుండి వాటి హాని బాధ నుండి.

❖ కటిక చీకటి క్రమ్ముకున్నప్పటి రాత్రి కీడు నుండి. ఇంకా రాత్రిలోని చెడులు, బాధ కలిగించే వాటి నుండి.

❖ చేతబడి ఉద్దేశంతో ముడులలో ఉండే మంత్రగాళ్ళ కీడు నుండి.

❖ ప్రజలకు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన వరాలపై ఈర్ష్యావరుడు ఈర్ష్య చెంది, అవి అతని నుండి నశించి పోవాలని కోరినప్పటి కీడు నుండి.

114- సూరతున్యాస్

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلَهِ النَّاسِ ۝ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ

الْخَنَّاسِ ۝ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

❖ ప్రవక్త చెప్పండి: నేను ప్రజల ప్రభువు, ప్రేరేపణల కీడును కొట్టిపారేయడంలో ఏకైక శక్తిగలవాడైన వాని శరణులో వస్తున్నాను, రక్షణ కోరుతున్నాను.

❖ ఆయన ప్రజల చక్రవర్తి. వారి సర్వ వ్యవహారాల్లో మార్పులు చేసేవాడు. వారి అక్కర ఏ మాత్రం లేనివాడు.

❖ ప్రజల ఆరాధ్యుడు ఆయన తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు మరొకడు లేడు.

❖ ఖైతాస్ కీడు నుండి. అతను మనీషి ఏమరుపాటులో ప్రేరేపణ కలగజేస్తాడు, అతను అల్లాహ్ ను స్మరించేటప్పుడు దాగిపోతాడు, దూరమై పోతాడు.

❖ అతడు ప్రజల హృదయాల్లో అనుమానాలు, కీడు కలుగ జేస్తాడు.

❖ ఆ ఖైతాసులు జిన్నాతులలోనూ ఉన్నారు, మానవుల్లో ఉన్నారు.

ముస్లిం జీవితంలోని అతి ముఖ్య ప్రశ్నలు

1. ముస్లిం తన విశ్వాస విషయాల్ని ఎక్కడి నుండి ఎన్నుకోవాలి? అల్లాహ్ గ్రంథమైన ఖుర్ఆన్ మరియు ప్రవక్త గారి సహీ సున్నతుల ద్వారా వీటిని ఎన్నుకోవాలి. ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) తనకు తానుగా అంటే తన ఇష్టప్రకారం ఉపదేశించరు, అది (ఆయన పలుకులు) ఆయన వైపునకు పంపబడుతున్న దైవవాణి మాత్రమే. **ఖుర్ఆన్ మరియు సున్నతులను ప్రవక్త సహచరులు** (రదియల్లాహు అన్ఘమ్) మరియు సలఫె సాలిహీన్ ఏ విధంగా అర్థం చేసుకున్నారో అలాగే అర్థం చేసుకోవాలి.

2. విభేదాలు ఏర్పడినప్పుడు పరిష్కారం కొరకు మనం ఎటు వైపు మరలాలి? సత్యధర్మ ఏకోపాసన ఇస్లామీయ ధర్మాజ్ఞల వైపునకు మరలుదాము. ఈ ఆదేశమే ఖుర్ఆన్ దివ్యగ్రంథం మరియు సహీహ్ హదీసుల్లో ఉన్నది. ఖుర్ఆన్ లోని అల్లాహ్ ఆదేశం : “**ఏ విషయంలోనైనా మీ మధ్య వివాదం తలెత్తితే దానిని అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్త వైపుకు మరలండి**”. (నిసా 4:59).

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: “నేను మీ మధ్య రెండు విషయాలు వదలివెళ్తున్నాను, మీరు ఆ రెండింటిని పటిష్టంగా పట్టుకున్నంత వరకు మార్గభ్రష్టత్వానికి గురికారు: ఒకటి అల్లాహ్ గ్రంథం రెండవది ఆయన ప్రవక్త సున్నత్. (మువత్తా)

3. ప్రళయదినాన మోక్షం పొందే వర్గం ఏదీ? ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా నెలవిచ్చారు : “నా సమాజం (ఉమ్మత్) డెబ్బై మూడు వర్గాల్లో చీలిపోతుంది, వారిలో కేవలం ఒక్క వర్గం తప్ప అందరూ నరకం పాలవుతారు”. అప్పుడు “**ఆ ఒక్క వర్గం వారెవరు?**” అని సహచరులు ప్రశ్నించగా, “**దేనిపైనైతే నేనూ మరియు నా సహచరులూ ఉన్నామో (ఆ మార్గాన్ని అవలభిస్తున్న వారు)**” అని సమాధానమిచ్చారు. (అహ్మద్). ప్రవక్త మరియు ఆయన సహచరులు ఏ మార్గం పై నడిచినారో ఆ మార్గమే సన్మార్గం. అదే ధర్మమైనది, సత్యమైనది. అందుకే నీవు మోక్షం మరియు కర్మల స్వీకరణ కోరుకుంటే అదే మార్గాన్ని అవలంబించు, ధర్మంలో కొత్త పోకడలు సృష్టించకుండా జాగ్రత్త పడు.

4. సత్కార్యాలు అంగీకరంపబడానికి వరుతులేమిటి? 1) అల్లాహ్ పై విశ్వాసం మరియు ఆయన ఏకత్వం (తౌహీద్) పై విశ్వాసం: షిర్క్ చేసేవాని (అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించేవాని) కర్మలు స్వీకరింపబడవు. **2) ఇఖ్లాస్ (చిత్తుశుద్ధి):** అంటే సత్కార్యాలు కేవలం అల్లాహ్ ప్రసన్నత, సంతుష్టత కొరకు మాత్రమే చేయాలి. **3) సత్కార్యాలలో ప్రవక్త (సు) పద్ధతిని అనుసరించుట:** అంటే ప్రవక్త(సు) చూపిన విధంగానే ఆ సత్కార్యాలు చేయాలి. పైమూడిట్లో ఏ ఒక్కటి లోపించినా ఆ సత్కార్యం రద్దు అయిపోతుంది (అంగీకరింపబడదు). అల్లాహ్ ఆదేశం: “**వారు (ప్రాపంచిక జీవితంలో) చేసిన కర్మలను ఎగిరే దుమ్ము, ధూళిలా మార్చేశాం**”.(25-58:56).

5. ఇస్లాం ధర్మంలో ఎన్ని దశలు ఉన్నాయి? ఇస్లాం ధర్మంలో మూడు దశలు ఉన్నాయి - అవి 1. అల్ ఇస్లాం 2. అల్ ఈమాన్ మరియు 3. అల్ ఇహ్సాన్.

6. అల్ ఇస్లాం అంటే ఏమిటి? దాని మూలస్థంభాలెన్ని? అల్ ఇస్లాం అంటే అల్లాహ్ ఏకత్వాన్ని నమ్ముతూ, స్వయంగా అల్లాహ్ కు సమర్పించుకోవడం, ఆయనకు విధేయత చూపడం, ఆయనకు సాటి లేదా భాగస్వామ్యం కల్పించే వారితో సంబంధాలు తెంచుకోవడం. దాని మూలస్థంభాలు - ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఐదింటి గురించి ఇలా బోధించారు: **1) కేవలం అల్లాహ్ తప్ప సత్యమైన ఆరాధ్యుడు లేడని,**

ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) అల్లాహ్ యొక్క సత్యమైన ప్రవక్త అని సాక్ష్యమిచ్చుట, 2) నమాజు స్థాపించుట, 3) జకాత్ (విధిదానం) చెల్లించుట, 4) కాబా గృహం వద్దకు వెళ్ళి హజ్జ్ చేయుట మరియు 5) రమదాను మాసమంతా ఉపవాసాలుండుట. (బుఖారి, ముస్లిం).

7. అల్ ఈమాన్ (విశ్వాసం) అంటే ఏమిటి? దాని మూల స్తంభాలెన్ని? అల్ ఈమాన్ అంటే మనస్ఫూర్తిగా నమ్మకం, ఈమాన్ ను నోటితో ఉచ్చరించడం మరియు ఆచరించడం. మనసా, వాచా, కర్మా అల్లాహ్ పై సంపూర్ణ విశ్వాసం అంటే అల్ ఈమాన్ అనేది సత్కార్యాల వలన పెరుగుతుంది, పాపకార్యాల వలన తరుగుతుంది. అల్లాహ్ దివ్యసందేశం: “వారి విశ్వాసంలో పాటు మరింత విశ్వాసం పెంపొందటానికీ”. (48:4). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా బోధించారు: “ఈమాన్ శాఖలు డెబ్బైకి పైగా ఉన్నాయి, వాటిలో లాఇలాహ్ ఇల్లాహ్ అత్తున్నతమైనది, నష్టం కలిగించే వస్తువును దారి నుండి తొలగించడం ఈమాన్ యొక్క అత్యల్ప భాగం. సిగ్గు, లజ్జా కూడా విశ్వాసంలో భాగమే”. (ముస్లిం). (విశ్వాసం తరుగుట, పెరుగుట అనే విషయం) ఇలా కూడా రుజువు అవుతుంది: ముస్లిం వ్యక్తి సత్కార్యాల వాతవరణాల్లో పుణ్యకార్యలు చేయడానికి తనలో ఓ చురుకుతనాన్ని పొందుతాడు, అదే పాపాలు చేసినప్పుడు బద్ధకంగా ఉంటుంది. అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: “పుణ్యకార్యాలు పాపకార్యాలను దూరం చేస్తాయి”. (11:114). **విశ్వాస మూలసూత్రాలు (అర్కానులు) ఆరు (6) ఉన్నాయి:** ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ప్రవచించారు: “నేవు అల్లాహ్ ను, ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తలను, పరలోకదినాన్ని మరియు మంచి చెడు అదృష్టాన్ని విశ్వసించుట”. (బుఖారి).

8. లా ఇలాహ్ ఇల్లాహ్ అర్థం ఏమిటి? ఆరాధించబడే అర్థతలను ఇతరులకు ఇవ్వడాన్ని నిరాకరించి, కేవలం ఏకైక అల్లాహ్ కొరకు మాత్రమే ప్రత్యేకించుట.

9. అల్లాహ్ మనతో ఉన్నాడా? అవును, అల్లాహ్ తన జ్ఞానం, వినికిడి, దృష్టి, కాపాడడం, ఆవరించడం, శక్తి సామర్థ్యాలు మరియు తన ఇష్టాల పరంగా మనలో ఉన్నాడు. కాని ఉనికి పరంగా అర్థ పై ఉన్నాడు. సృష్టిరాసుల ఉనికిలో కలిసి మిశ్రమం అయి లేడు. ఆయన సృష్టిలో ఏదీ కూడా ఆయనను ఆవరించజాలదు.

10. మన ఈ కళ్ళతో అల్లాహ్ ను చూడగలమా? అల్లాహ్ ఇహలోకంలో కానరాదు అన్న విషయంపై ముస్లిములందరూ ఏకీభవించారు. విశ్వాసులు పరలోకంలో అందరూ సమకూర్చబడే (మైదాన మహ్సర్) చోట మరియు స్వర్గంలో అల్లాహ్ ను చూస్తారు. అల్లాహ్ ధర్మాదేశం: “ఆ రోజు ఎన్నో ముఖాలు తాజాగా (అప్సాదకరంగా) ఉంటాయి. తమ ప్రభువు వైపు చూస్తూ ఉంటాయి”. (ముతప్పిఫీన్ 75:22,23).

11. అల్లాహ్ నామాలు మరియు గుణాలను తెలుసుకోవడం వలన లాభం ఏమిటి? ఆయన గురించి తెలుసు కోవడమనేది అల్లాహ్ తన సృష్టిపై విధించిన మొట్టమొదటి విధి. ప్రజలు ఆయన్ను గురించి తెలుసు కున్నప్పుడే ఆయన ఆరాధన హక్కులను సరిగ్గా నిర్వర్తించగలరు. అల్లాహ్ ఆదేశం: “కనుక బాగా తెలుసుకోండి; అల్లాహ్ తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు మరెవడూ లేడని”. (47:19). ఇలా అల్లాహ్ యొక్క విస్తృత కారుణ్యాన్ని గుర్తు చేసుకోవడం ఆయన కారుణ్యం పట్ల ఆశ కలిగిస్తుంది. ఆయన చాలా గట్టిగా పట్టి శిక్షించేవాడు అన్న విషయం భయం కలుగజేస్తుంది. వరాల ప్రధాత ఆ ఏకైకం మాత్రమే అన్న విషయం ఆయన కృతజ్ఞత పాటించుటకు కారణంగా నిలుస్తుంది.

అల్లాహ్ దివ్యనామాలు మరియు దివ్యలక్షణాల ద్వారా ప్రార్థించడం: అల్లాహ్ గుణనామాలతో అల్లాహ్ ను ఆరాధించడం అంటే ఏమిటి? అల్లాహ్ గుణనామాలు ఏమేమిటి అన్నది తెలుసుకొనుట, వాటి భావార్థాలు గ్రహించుట, వాటి ప్రకారం ఆచరించుట. అల్లాహ్ గుణనామాల్లో కొన్ని ఎలాంటి వంటి, మానవులు వాటిని అవలంబించుట ప్రశంసనీయమైనది. ఉదా: విద్య, జ్ఞానం, కరుణ, న్యాయం... మరికొన్ని మానవులు అవలంబించడం ప్రశంసనీయం కాదు. ఉదా: ఆరాధింపబడే అర్హత, సార్వభౌమత్వం, గర్వాహంకారాలు కలిగి ఉండుట. మానవునికి కొన్ని గుణాలున్నాయి, వాటి వలన అతను ప్రశంసించబడతాడు, వాటిని ఆచరించే ఆదేశం అతనికి ఇవ్వబడింది. ఉదా: అల్లాహ్ ను ఆరాధించుట, అగత్యపరులగుట, ఒకరి అవసరం తీర్చుట, అణుకువతో ఉండుట, అడుగుట, అక్కరగలవారై ఉండుట. కాని ఈ గుణాలు అల్లాహ్ కు ఉండడం అసంభవం. అల్లాహ్ ఇష్టపడే గుణాలు అవలంబించే వ్యక్తి అల్లాహ్ కు సృష్టిలో కెల్లా అతిప్రియుడవుతాడు. అల్లాహ్ ఇష్టపడని గుణాలు అలవరుచుకునే వ్యక్తి అల్లాహ్ కు సృష్టిలో కెల్లా అతి అసహ్యపరుడవుతాడు.

12. అల్లాహ్ యొక్క దివ్య నామాలంటే ఏమిటి? అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: “అల్లాహ్ కు చాలా సుందర నామాలు గలవు, కాబట్టి మీరు వాటి ఆధారంగా ఆయన్ను అర్థించండి”. (ఆరాఫ్ 7:180)

إِنَّ لِلَّهِ تَسْبِيحًا وَتُسْبِيحًا مَائَةً أَلْفًا وَآحَادًا ،
 ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా తెలిపారు: **“నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు 99 అంటే ఒకటి తక్కువ వంద పేర్లున్నాయి, వాటిని లెక్కించిన వాడు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు”**. ఇక్కడ ‘లెక్కించడం’ అంటే **1)** వాటి పదాలు, సంఖ్యను లెక్కించుట, **2)** వాటి అర్థాలను, భావాలను గ్రహించుట. అల్ హాకీం (వివేకవంతుడు) అని అన్నప్పుడు సర్వవ్యవహారాలు ఆయనకు అప్పగించాలి, ఆయన సర్వాధికారి కు శిరసావహించాలి, ఎందుకనగా అవన్నియు సంపూర్ణం వివేకంతోనే జరుగుతాయి. **3)** వాటిని ప్రస్తావిస్తూ దుఆ చేయాలి, వాటి ఆధారంగా ఆయన్ను అర్థించాలి. ఉదా: యా సత్తార్ (దాచేవాడు), నన్ను గోప్యంగా ఉంచు, యా కరీమ్ (దయజూపేవాడు), నా పై దయ జూపు. అల్లాహ్ ఆదేశం : **“అతను ఇలా ప్రార్థించాడు, ‘ఓ నా ప్రభూ! నన్ను క్షమించు, నా తర్వాత మరెవ్వరికీ లభించనటువంటి సామ్రాజ్యాన్ని నాకు ప్రసాదించు, నిశ్చయంగా నీవే పరమప్రదాతవు’”** (స్వాద్ 38:35)

ఎవరైతే ఖుర్ఆన్ & ప్రామాణిక హదీథ్ లలో పరిశోధించారో, వారు అల్లాహ్ యొక్క పేర్లను ఒకచోట చేర్చే సామర్థ్యం పొందారు; అవి

الله అల్లాహ్	సర్వ సృష్టి యొక్క ఆరాధనలకు అర్హుడైనవాడు. ఆయనే సత్య ఆరాధ్యుడు, హీనంగా ఉండి, నిమతలతో ఉండవలసింది ఆయన ముందే, రుకూ, సజ్జాలు చేయవలసింది ఆయనకే. సర్వ రకాల ఆరాధనలు ఆయనకే చేయవలసి ఉంది.
الرحمن అర్ రహ్మాన్	ఈ పేరు సర్వ సృష్టికి ఆవరించి ఉన్న ఆయన విశాలమైన కారుణ్యాన్ని సూచిస్తుంది. ఈ పేరు అల్లాహ్ కు ప్రత్యేకమైనది, అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులను రహ్మాన్ అనుట యోగ్యం కాదు.
الرحيم అర్ రహీం	ఇహాపరలోకాలలో విశ్వాసులను కరుణించేవాడు, క్షమించేవాడు. ఆయన ఇహలోకంలో వారికి తన ఆరాధనా మార్గం చూపాడు, పరలోకంలో స్వర్గం ప్రసాదించి వారిని సన్నానిస్తాడు.
العفو	ఆయనే పాపాలన్ని మన్నించేవాడు, ఆ పాపాలు చేసిన వాడు శిక్షకు

అల్ అప్పుస్	అర్హుడైనప్పటికీ శిక్షించకుండా క్షమించేవాడు.
الغفور అల్ గఫూర్	పాపాన్ని కప్పి ఉంచేవాడు, అంటే ఆ పాపం చేసిన వాడిని అవమానపరచకుండా, శిక్షించకుండా ఉండేవాడు.
الغفار అల్ గఫార్	పాపం చేసిన దాసుడు క్షమాపణ కోరితే అధికంగా క్షమించేవాడిని అంటారు.
الرزوف అర్ రజూఫ్	ఈ పదం 'రాఫ్' నుండి వచ్చినది, కనిరకం కంటి ఎక్కువ భావం అందులో ఉంటుంది. అది ఇహలోకంలో సర్గ్ సృష్టికి, పరలోకంలో కొంతమందికి అంటే విశ్వాసులు, అల్లాహ్ కు అతీసన్నిహితులైన వారికి లభిస్తుంది.
الحليم అల్ హాలిం	దాసులను శిక్షించే శక్తి కలిగి కూడా వారిని శిక్షించడంలో త్వరపడకుండా వారు పశ్చాత్తప పడి మన్నింపు కోరినప్పుడు వారిని మన్నించి, క్షమించేవాడు.
التواب అల్ తవబ్	తన దాసులలో కోరిన వారికి తొబా చేసే భాగ్యం ఫసాదిస్తాడు, పిదప వారి తొబాను అంగీకరిస్తాడు.
الستير అస్ సీత్రిం	తన దాసుడిని కప్పి ఉంచేవాడు, అతనిని తన దాసుల ముందు అవమానపరచడు, తన దాసులు తమ మర్యాదయవాలను కప్పిఉంచడం మరియు పాపం చేయకుండా ఉంటూ ఇతరులను కప్పి ఉంచడాన్ని ఆయన చాలా ప్రేమిస్తాడు.
الغني అల్ ఘనియ్య్	ఆయన సర్గ్లో సంపూర్ణుడు, సంపూర్ణ గుణాలు కలవాడు గనక ఆయనకు తన సృష్టి అవసరం ఎన్నటికీ కలగదు. ఆయనే సర్గ్లో అందిరికి ఉపకారం చేసేవాడు, సహాయం అందించేవాడు, కనుక సర్గ్ సృష్టి ఆయనకు రుణపడి, ఆయన అవసరం కలిగినవారే.
الكريم అల్ కరీం	(రూట్ పదం కరం) అధిక మేలుగలవాడు, లెక్క లేకుండా ప్రసాదించేవాడు. అడిగినా, అడగకపోయినా ఆయన తాను కోరినది, కోరిన వారికి, తనకు ఇష్టమైనట్లు ఇస్తూ ఉంటాడు. పాపాలను మన్నిస్తాడు. లోపాలను కప్పిపుచ్చుతాడు.
الاکرم అల్ అక్రం	కరంలో హద్దులు మీరినవాడు, ఎన్నటికీ ఆయనకు ఇందులో సమానుడు లేడు. సమస్త మెళుఖ్ ఆయన వైపు నుండి ఉన్నాయి. విశ్వాసులకు తన దయకారణాలతో సత్కలితం నొసంగుతాడు. తిరస్కరించేవారికి వ్యవధినిస్తాడు మరియు న్యాయంగా లెక్క తీసుకుంటాడు.
الوهاب అల్ వహబ్	అధికంగా ప్రసాదించేవాడు, ప్రతిఫలం కోరకుండా, ఏ ఆకాంక్ష లేకుండా ప్రసాదిస్తాడు, అడగకుండానే అనుగ్రహిస్తాడు.
الجواد అల్ జవూద్	తన సృష్టి బహుళంగా అనుగ్రహించేవాడు. విశ్వాసులకు ఆయన ఔదార్యం మరియు దయలో చాలా పెద్ద భాగం ఉంది.
الودود అల్ వద్దూద్	ఆయన తన సన్నిహితులను ప్రేమిస్తాడు, క్షమాపణ మరియు వరాలతో వారిని ఆదుకుంటాడు, వారితో సంతోషపడతాడు మరియు వారి సత్కర్మలను స్వీకరిస్తాడు. భూవాసులు కూడా వారిని ప్రేమించే విధంగా చేస్తాడు.
المعطي అల్ ముఠ్ఠి	తన ధనభండారాల నుండి తన దాసులకు తాను కోరినట్లు ఇచ్చేవాడు. తన పుణ్యాత్ములకు విచ్చలవిడిగా ప్రసాదించేవాడు. ఆయనే ఫతిదానికి ఓ ముఖము ఇచ్చి, సృష్టించినవాడు.
الواسع అల్ వాసీఅ	విశాల గుణాలు గలవాడు. అతనిని సరియైన విధంగా ప్రశంసించుట ఎవనికి సాధ్యం కాదు, విస్తృతమైన ఔన్నత్యం, రాజ్యం గలవాడు, అమితంగా కరుణించే, క్షమించేవాడు, బహుళ దయ, ఉపకారాలు గలవాడు.
المحسن అల్ ముహ్ సన్	తన ఉనికలో, నామగుణాల్లో, కార్యాల్లో సంపూర్ణమైన అందము, సుందరమైనవి. తన సృష్టిని ఎంతో అందంగా సృష్టించాడు, వాటికి ఎంతో మేలు చేశాడు, చేస్తూ ఉన్నాడు.

الرازق అర రాజ్‌ఖ్	సర్వ సృష్టికి ఉపాధిప్రదాత ఆయనే, సృష్టంతటినీ సృష్టించక ముందే వారి ఉపాధి నిర్ణయించినవాడు ఆయనే. తర్వాతనైనా వారికి నిర్ణయించిన దానిని సంపూర్ణంగా ఇచ్చే పూచి తీసుకున్నాడు.
الرزاق అర రజ్జాఖ్	తన సృష్టికి బహుళంగా, అధికంగా ఉపాధి ప్రసాదించేవాడు అన్న దానికి ఈ పదం ఉపయోగపడుతుంది. ఆ పరమపవిత్రుడు అడగక ముందే ఉపాదించాడు, అంతేకాదు వారు ఆయనకు అవిధేయత చూపుతున్నప్పటికీ వారికి ఉపాధినిస్తూ ఉంటాడు.
الطيب అల్ లతీఫ్	సూక్ష్మ విషయాలు కూడా ఎరిగినవాడు, ఏదీ కూడా ఆయన ముందు గోప్యంగా ఉండదు. తన దాసులకు వారు గ్రంహించని గుప్త మార్గాల ద్వారా మెలు చేకూర్చేవాడు.
الخبير అల్ ఖబీర్	ప్రతి వస్తువు బహిర్తాన్ని ఎరిగినట్లు దని ఆంతర్యంను ఎరుగువాడు.
الفتاح ఫతాహ్	తన రాజ్యం, కారుణ్యం, ఉపాధిలోని ధనభండారాలను తన జ్ఞానం ౧౬ వివేకంలో ప్రసాదించువాడు
العليم అల్ అలీం	ఆయన జ్ఞానం సర్వంలో వ్యాపించి ఉంది రహస్యబహిర్తం, గుప్తస్థానాలన్నిటికీ ఆవరించి ఉంది. భూత కాలం, పరమానం మరియు భవిష్యత్తుకు కూడా వ్యాపించి ఉంది. ఆయన ముందు ఏదీయూ, అద్భుత్యంగా లేదు.
البر అల్ బర్	తన సృష్టిరాసులకు అపరిమితంగా ఉపకారం చేయువాడు, ఆయన ఇచ్చే ఉపకారాలను లెక్కచేయ గలిగేవాడు ఎవడూ లేడు. తన వాగ్దానంలో సత్యసంధుడు. తన దాసుడిని మన్నించేవాడు, సహాయ పడేవాడు, కాపాడేవాడు. చిన్నపాటి సత్కార్యం స్వీకరించి దానిని పెంచి, రెట్టింపుగా చేసి ఇచ్చేవాడు.
الحكيم హకీం	ప్రతి దానిని దానికి తగిన చోట పెట్టేవాడు, ఆయన నిర్వాహణలో రవ్వంత లోటు, కొరత ఉండదు.
الحكم అల్ హక్మ్	తన దాసుల మధ్యలో న్యాయంగా తీర్పు చేసేవాడు, ఎవరిపై కూడా అన్యాయం చేయనివాడు, ప్రజల మధ్య న్యాయమైన తీర్పు చేయడానికి తన గ్రంథాన్ని పంపాడు.
الشاكر అష్ షాకీర్	ఆయనకు విధేయులుగా ఉన్నవారిని ప్రశంసించాడు, వారిని పొగుడుతాడు, కొంతపాటి సత్కార్యం ఉన్నా ప్రతిఫలం ప్రసాదించాడు, ఆయన వరాలకు కృతజ్ఞత తెలుపుకునే వారికి ఇహలోకంలో మరియు వరాలు ప్రసాదించాడు, పరలోకంలో సద్వలీతం.
الشكور అష్ షుకూర్	దాసుల సత్కార్యాలు స్వీకరించి, రెట్టింపు పుణ్యాలు వారికి ప్రసాదించాడు. అలాహ్ కృతజ్ఞత తెలుపు తాడు అంటే భావం వారి కృతజ్ఞతకు ప్రతిఫలం నొసంగుతాడు, వారి విధేయతను అంగీకరిస్తాడు.
الجميل అల్ జమీల్	తన ఉనికిలో, నామగూణాల్లో మరియు కార్యాలు అందమే అందముగలవాడు. సృష్టిలో ఉన్న అందచందాలన్నియూ ఆ పరమ పవిత్రుని వల్లే ఉన్నాయి.
المجيد మజీద్	భూమ్యాకాశాల్లో ఆయనకే అహంకారం, కీర్తి, గౌరవం, ఔన్నత్యం మరియు ఉన్న తనానాలు గలవు.
الولي అల్ వలీయ్	తన సృష్టి వ్యవహారాలు నడుపువాడు, తన రాజ్య నిర్వాహకుడు, తన సన్నిహితులకు సహాయకుడు, మద్దతునిచ్చేవాడు.
الحميد అల్ హమీద్	తన నామగూణాల్లో, కార్యాలన్నిటిలో ప్రశంసనీయుడు, మనం కలిమిలో ఉన్నా, లేమిలో ఉన్నా, కష్టంలో ఉన్నా, సుఖంలో ఉన్నా ఆయన ప్రశంసనీయుడే, సంపూర్ణ విధంగా స్తోత్రాలకు, ప్రశంసలకు ఆయనే హక్కుదారుడు ఎందుకనగా ప్రతి దానిలో పరిపూర్ణత ఆయనకే చెందును.
الغولي అల్ గూలీ	ఆయనే పోషకుడు, సార్వభౌమాధికారి, యజమాని మరియు తన ఫత్యైక పుణ్యాత్ములకు సహాయపడువాడు, మద్దతునిచ్చేవాడు.

النصير అన్ నసిర్	తాను కోరిన వారికి సహాయం చేయువాడు. ఆయన సహాయం చేసినవాడిని ఓడించేవాడేవడూ లేడు, ఆయన అవమానపరచినవారిని ఆదుకునేవాడేవడూ లేడు.
السميع అన్ సమీ	ఫతీ గోప్యాన్ని, రహస్యమంతనాలను మరియు బహిరంగముగా, చాటి చెప్పేవాడున్నటిని వినువాడుఆయనే, ఫతీ శబ్దాన్ని వినువాడు, అది ఎంత తక్కువ లేదా ఎక్కువగా ఉన్నా సరే.
البصير అల్ బసిర్	గోప్యబహిరంగ లోకాలన్నిటిలో ఉన్న ఫతీ దానిని చూడువాడు, అవి ఎంత సన్నవి, చిన్నవి, పెద్దవి ఏలాంటివైనా సరే.
الشهيد అష్ షహీద్	తన స్పష్టిరాసులపై నిఘా వేసి ఉన్నవాడు, తన ఏకైక, అద్వితీయతలకు మరియు న్యాయంపై, న్యాయంతో కూడి ఉన్నాడనడానికి స్వయం ఆయనే సాక్షి! విశ్వాసులు, ఫవక్లలు, ధవదూతలు అల్లాహ్ ఏకైకమైన సత్యఆరాధ్యుడు అని పలికినదానికి అల్లాహ్ యే సాక్షి.
الرفيق అర్ రఫీక్	తన స్పష్టిపై నిఘా ఉన్నవాడు, వారి కర్మలను లెక్కించి ఉంచేవాడు, ఎవరి కనురెప్పను చూడకుండా లేదా ఎవరి మనసులో కలిగే ఏ ఆలోచనను తలెరియకుండా లేడు.
الرفيق అర్ రఫీక్	తన కార్యాలలో అంతంలేని విధంగా మెతకవైఖరి అవలంబించేవాడు, తన స్పష్టిలో, మరియు ఆదేశాల్లో క్రమం, మరియు హుందాతనం పాటించాడు. ఆయన తన దాసుల పట్ల కూడా మెతకవైఖరి అవలంబిస్తాడు, వారి తాహతులో లేని భారం వారిపై వేయడు. ఆయన మెతకవైఖరి అవలంబించేవారిని పేమిస్తాడు.
القریب అల్ కురీబ్	తన జ్ఞానం మరియు శక్తిలో తన సామాన్య స్పష్టికి చేరువుగా ఉన్నాడు. మరియు తన వాత్సల్యం మరియు సహకారంతో ప్రత్యేకంగా విశ్వాసులకు సన్నిహితంగా ఉన్నాడు. అయినా అతను స్పష్టిలో లీనము గాకుండా వేరుగా తన అర్థి (సింహాసనం) పై ఉన్నాడు.
المجيب అల్ ముజిబ్	అర్థించేవారి ఆర్థనలను, అడిగేవారి ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇచ్చేవాడు, మరియు తన జ్ఞానం, వివేకంతో ఎవరికి ఏది మేలో ప్రసాదించేవాడు.
المقیت అల్ ముఖిత్	ఉపాధిని స్పష్టించి తన స్పష్టిరాసులకు అందించే బాధ్యత తీసుకున్నవాడు ఆయనే. ఆయన వాటిని మరియు వారి కర్మలను ఏ కొరత లేకుండా కాపాడేవాడు.
الحسب అల్ హుసీబ్	తన దాసుల ఇహపరాల, సాపంచిక మరియు ధార్మిక అవసరాలన్నియు తీర్చుటకు సరిపడువాడు, ప్రత్యేకంగా విశ్వాసులకు అతిగొప్ప భాగం సరిపడు విధంగా ఇచ్చేవాడు. ఇహలోకంలో చేసిన కర్మల గురించి లెక్కతీసుకునేవాడు కూడా ఆ పరమపవిత్రుడై.
المؤمن అల్ ము'మిన్	ప్రవక్తలను, వారి అనుచరులను తన సాక్ష్యంతో సత్యమతులని ధృవపరచేవాడు, వారి సత్యతను నిదర్శనాలతో నిరూపించేవాడు. ఇహపరాలలో సకల సుఖశాంతులు ప్రసాదించేవాడు. ప్రళయదినాన వారికి అన్యాయం, శిక్ష, లేదా గాభరా చెందకుండా విశ్వాసులకు ప్రశాంతత నొసంగే వాడు ఆయనే.
المئن అల్ మన్నాన్	అంతులేని దాత, బహుళంగా ఉపకారం చేసేవాడు, తన స్పష్టిరాసులకు అధికంగా ప్రసాదించేవాడు.
الطيب అల్ తయ్యిబ్	పవిత్రుడు, ఏ కొరత, లోటూ లేనివాడు, ఎంతో అందంగా, అన్ని రకాలుగా పరిపూర్ణంగా ఉన్నవాడు. తన స్పష్టికి అత్యధికంగా మేలు చేయువాడు. తన దాసులు పవిత్రమైన, ధర్మబద్ధమైన సంపద నుండి ప్రత్యేకంగా అల్లాహ్ సంతృప్తి కొరకు చేసిన దానధర్మాలు, సత్కార్యాలను స్వీకరించేవాడు.
الشافی అష్ షాఫీ	శారీరక మరియు మానసిక రోగాలను దూరం చేసి స్వస్థత ప్రసాదించేవాడు. మానవుల చేతుల్లో స్వస్థత లేదు, కేవలం అల్లాహ్ బాగ్నం కల్పించినప్పుడు.

	వారు ఏదైనా మంచి మందును గురించి సూచిస్తారు, అసలు సర్వత్ర కలిగించేది అలాహ్ మాత్రమే.
الحفيظ అల్ హఫీజ్	తన దయలో విశ్వాసులను వారి కర్మలను కాపాడేవాడు. తన శక్తిలో సర్వ సృష్టిని కాపాడేవాడు.
الوكيل అల్ వకీల్	సర్వ సృష్టిరాసుల పూచి, బాధ్యత మరియు వారి సృష్టించి, నిర్వహించేవాడు ఆయన. సర్వ సృష్టి ఆయనపై మాత్రమే ఆధారపడియుంది. విశ్వాసులయితే తమ కార్యం, సబబు చేసేకీ ముందు ఆయనపై నమ్మకంతో ఉన్నారో, సహాదిస్తూ ఆయనలోనే సహాయం కోరుతున్నారో, అలాహ్ వారికి సద్దాగ్గిం పసాదించినందుకు కృతజ్ఞత తెలిపుతూ ఉంటారో, ఏదైనా ఆపద, పరిక్షలో ఉంటే వాయబడిన విధివాతపై సంతోషం వ్యక్త పరుస్తూ ఉంటారో వారికి మంచి కార్యసాధకుడై ఆయన.
الخالق అల్ ఖాలిఖ్	అలాహ్ అత్యధికంగా సృష్టిస్తూ ఉంటాడు గనక ఈ పేరు ఆయనకు మాత్రమే తగినది. ఆయన అది నుండి సృష్టిస్తూ ఉన్నాడు మరియు సృష్టించు గుణం ఆయనలో ఎల్లవేళలా ఉంది.
الخالق అల్ ఖాలిఖ్	సర్వ సృష్టిని పూర్వం ఏ ఉపమానం (Example) లేకుండా ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు.
البارئ అల్ బారీ	తాను తీర్మానించిన మరియు నిర్ణయించిన దాని ప్రకారం సృష్టిని ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు.
المصور అల్ ముసవ్విర్	తన వివేకం, జ్ఞానం మరియు కారుణ్యం ప్రకారం తన సృష్టికీ రూపాన్నిచ్చేవాడు.
الرب అల్ రబ్	తన కారుణ్యాలతో తన సృష్టిని పోషిస్తున్నాడు, క్రమక్రమంగా సృష్టిస్తాడు, ఉనికిలోకి తెస్తాడు. ఇంకా తన ప్రత్యేక దాసులైన పుణ్యాత్ములు, ఔలియాలకు వారి హృదయాలకు అవసరమైనది పసాదిస్తాడు.
العظيم అల్ అజీం	తన ఉనికిలో, నామగుణాల్లో అసాధారణ ఔన్నత్యం గలవాడు, కాబట్టి ఆయన ఔన్నత్యాలను కీర్తించడం, గొప్పతనాన్ని చాటడం సృష్టిరాసులపై విధిగా ఉంది. అలాగే ఆయన ఆదిశాలను, హెచ్చరికలను గౌరవించాలి.
القاهر అల్ ఖాహీర్	తన దాసులను అదుపులో మరియు అనుసరణలో ఉంచేవాడు. సర్వసృష్టిని తన ఆరాధనపై బలవంత పరిచేవాడు. వారిపై ఆధిపత్యంగలవాడు. సర్వసృష్టి మెడలన్నియు ఆయన ముందు వంగి ఉన్నాయి, వారి ముఖాలు ఆయన వైపుకే మరలిఉన్నాయి.
القهار అల్ ఖహ్హీర్	ఖహ్హీర్ మరియు ఖాహీర్. రూట్ (మూల) పదం ఒక్కటే కాని ఖహ్హీర్ యొక్క భావం ఖాహీర్ భావం కంటే అదనంగా, ఎక్కువగా ఉంటుంది. (ఉదాహరణకు ఘాఫిర్ అంటే క్షమించేవాడు, ఘఫ్ఫార్ అంటే అధికంగా, అంతులేని విధంగా క్షమించేవాడు).
المهيمن అల్ ముహ్మిమ్	ప్రతి దానికి సంరక్షకుడు, సాక్షి మరియు కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు.
العزیز అల్ అజిజ్	అన్ని రకాల గౌర్యోన్నతులు, కీర్తి భావాలు అందులో ఇమిడి ఉన్నాయి; ఆయన లొంగదీయబడని సర్వశక్తిమంతుడు. ఎంటటి గౌరవోన్నతుడంటే ఆయనకు ఒకరి అవసరము లేదు. ఎలాంటి ఆధిపత్యమంటే సర్వ సృష్టిలో ఏది కూడా ఆయన అనుమతి లేనిది కదలదు, చలనం చేయదు.
الجبار అల్ జబ్బార్	చెల్లదగిన ఇష్టం, కోరిక ఆయనది మాత్రమే, సర్వ సృష్టి ఆయనకు లొంగబడి ఉంది, ఆయన ఔన్నత్యం ముందు తల వంచింది, ఆయన ఆదేశానికి కట్టుబడి ఉంది. ఆయన రోగులకు మరియు బాధితులకు సహాయపడువాడు, కష్టంలో ఉన్న వానికి సులభం కలగజేసేవాడు, బీదవాళ్ళను దనికులుగా చేసేవాడు.

المتكبر అల్ ముతకబ్బీర్	ఔన్నతుడు, ప్రతి చెడు మరియు లోటుకు అతీతుడు, తన దానులపై ఏ మాత్రం అన్యాయం చేయనివాడు, తన సృష్టిలోని దుష్టులను శిక్షించే శక్తి గలవాడు, అహం, గర్వానికి అసలైన అర్థుడు. ఇందులో ఎవరైనా ఆతనిని ఎదురుకోదలిస్తే ఆయన అతడిని శిక్షిస్తాడు.
الكبير అల్ కబీర్	తన ఉనికిలో, గుణాల్లో మరియు తన కార్యాల్లో అతీగోపనవాడు. అతనికంటే గొప్పవాడు, పద్ధవాడు ఎవ్వడూ లేడు. ఆయన ఔన్నత్యం ముందు సర్వమూ చిన్నది.
الحيي అల్ హాయ్-యూ	సంపూర్ణ లజ్జ, బిడియం గలవాడు, అది అతనికి తగినరీతిలో గలదు. ఆయన లజ్జ గుణం ఉదారం, సత్కార్యం, ధాత్యత్యం మరియు ఆత్మాభిగృహంతో కూడినది.
الحي అల్ హాయ్-ఇ	సంపూర్ణ శాశ్వత జీవనం గలిగినవాడు. అద్యంతాలు లేనివాడు. సర్వ సృష్టిలో ఉన్న జీవానికి మూలం.
القيوم అల్ ఖయ్యూమ్	ఎవరి ఆదారము, సహకారము లేకుండా తనంతట తాను ఉన్నవాడు, సర్వ సృష్టికి మూలాధారం ఆయనే. ఆయనే వాటిని నిలిపి ఉన్నాడు, వారందరికీ ఆయన అవసరం ఉంది కాని ఆయనకు ఏ ఒక్కరి అవసరం లేదు.
الوارث అల్ వారీస్	సృష్టి నాశనమైన తర్వాత మిగిలి ఉండివాడు ఆయన ఒక్కడే. ప్రతిది వినాశనానికి గురి అయిన తర్వాత తిరిగి ఆయన వైపునకు మరలిపోయేది. మన చేతుల్లో ఉన్నదంతా అమానతు, ఒక రోజు తిరిగి ఆయన సన్నిధికి పోవలసినది.
الذيان అల్ ధియాన్	సృష్టంతయూ ఆయనకు నిమిత్తంతో విధేయురాలై ఉంది, ఆయనే వారి కర్మలకు ప్రతిఫలమిస్తున్నవాడు. సత్యర్మలయితే రెట్టించుపుగా ఇచ్చేవాడు, దుష్కర్మలయితే అంతే పరిమాణంలో శిక్షించేవాడు లేదా క్షమించేవాడు.
الملك అల్ మల్కీ	ఆదేశం, వారింపు ఇవ్వగలిగే మరియు సంపూర్ణ అధికారం గల రాజు. తన ఆదేశం మరియు కార్యంలో తన సృష్టిలో మార్పు చేయగలిగేవాడు. తన రాజ్యాన్ని నడపడం మరియు దానిని కాపాడడంలో ఆయనకు ఎవరిపై ఏ మాత్రం దయ లేదు.
المالك అల్ మాల్కీ	విశ్వరాజ్యాధికారానికి అసలైన హక్కుదారుడు. సృష్టి ఆరంభంలో ఆయన తనకు ఎవ్వడూ లేనప్పుడు కూడా రాజ్యాధికారం ఆయనదే. సృష్టి అంతమైనప్పుడు కూడా సార్వభౌముడు, సర్వాధిపతీ ఆయనే.
المليك అల్ మల్కీ	సంపూర్ణ అధికారం అన్న గుణాన్ని తెలియజేస్తుంది ఈ పదం. అయితే ఇది మాల్కీ కంటే మరి లోతు భావం గల పదం.
السيوح అల్ సయ్యూహ్	అన్ని రకాల లోటుపాట్లకు అతీతుడు, పవిత్రుడు. ఎందుకనగా ఆయనే అన్ని రకాల ఉత్తమ, సంపూర్ణ సద్గుణసంపన్నుడు.
القيوس అల్ ఖయ్యూస్	అన్ని రకాల లోపాలకు, దోషాలకు అతీతుడు. ఎందుకనగా సర్వోత్తమ సద్గుణాలకు ఆయన ఒక్కడే అర్థుడు. ఆయనకు ఏ పోలికనివ్వరాదు.
السلام అల్ సలాం	తన ఉనికి పరంగా, నామగుణాలలో, కార్యాలన్నిట్లో సర్వ లోపాలకు, దోషాలకు అతీతంగా ఉన్నవాడు. ఇహపరల్లో ఉన్న శాంతి అంతయూ ఆ పరమపవిత్రుని వైపునుండి ఉంది.
الحق అల్ హక్ఖ్	ఎలాంటి సందేహం, అనుమానం లేకుండా తన ఉనికిలో, నామగుణాల్లో, ఆరాధనలో సత్యంగా ఉన్నవాడు, సత్యమైన ఆరాధ్యుడు, ఆయన తప్ప నిజ ఆరాధ్యనీయుడు ఎవ్వరూ లేరు.
المبين అల్ ముబీన్	ఏకత్యం, వివేకం, కారుణ్యంలో అతడి ఆదేశాలు స్పష్టంగా ఉన్నాయి. ఆయనే తన దానుల కొరకు ధర్మ మార్గాలను స్పష్టపరిచేవాడు ఎందుకంటే వారు వాటిని అనుసరించాలని. మరియు అధర్మ మార్గాలను కూడా స్పష్టంగా తెలిపాడు, ఎందుకంటే వారు వాటికి దూరంగా ఉండాలని.
القي అల్ ఖయ్యూస్	ఇష్టం మరియు తన స్వేచ్ఛతో సంపూర్ణ అధికారం కలిగి ఉన్నవాడు.

المتين అల్ మతీన్	తన శక్తి మరియు బలంలో పటిష్టంగా ఉన్నవాడు. తాను చేసే ఏ కార్యంలో కూడా ఆయనకు కష్టం, అవస్థ, బాధ అన్నది ఉండనే ఉండదు.
القادِر అల్ ఖాదీర్	ఫతీదానిపై సర్వ శక్తి గలవాడు, భూమ్యాకాశాల్లో ఆయని లొంగదీయనదేదీ లేదు, ఫతీ దానికి శక్తి సహాదించేవాడు ఆయనే.
القدير అల్ ఖుదీర్	ఖాదీర్ లాంటి భావం దీనికి వస్తుంది, కాని ఖుదీర్ లో మరింత అధికంగా అల్లాహ్ సొత్తము గలదు.
المقتدر అల్ ముఖ్తదీర్	పూర్వ జ్ఞానంలో ఉన్న తన సృష్టి మరియు వారి విధివ్రాతను జారీ చేయడంలో తనకున్న సాటిలేని శక్తిసామర్థ్యాల ఘనతను ఈ దివ్యనామం సూచిస్తున్నది.
العَلِيّ అల్ అలీయ్యుద్	ఉనికీ, ఆదిపత్య పరమైన సర్వ రకాల ఔన్నత్యం, గొప్పతనం, వెత్తనం ఆయనకే చెల్లును. ఫతీ వస్తువు ఆయన అదుపులో ఉన్నది. ఆయనను మించినది ఏదీ లేదు.
المتعال అల్ ముతఅల్	ఆయన ఔన్నత్యం ముందు ఫతీది హీనంగా, వంగి ఉంది. ఆయనకు పైగా ఏదీ లేదు, ఫతీది ఆయనకు క్రిందనే, ఆయన శక్తి ఆక్రమణ ముందు వంగి ఉన్నాడు.
المقَمَّ అల్ ముఖ్తమ్	ఆయనే తన కోరిక మరియు వివేక పరంగా వస్తువులను ముందు చేసి దాని స్థానంలో పెట్టేవాడు, తన జ్ఞానం మరియు దయ ప్రకారం తన సృష్టిలోని కొందరికి మరి కొందరిపై ఘనతనిచ్చేవాడు.
المؤخَّر అల్ ముఅఖ్ఖీర్	ఫతీ వస్తువును దాని స్థానంలో పెట్టేవాడు, తన ఇష్టప్రకారం వెనక ముందు చేసేవాడు. ఆయన వైపుకు మరలి, ఆయన ముందు పశ్చాత్తాప పడిన తన దాసులు నుండి శిక్షను దూరం చేసేవాడు.
المسرَّ అల్ ముసఖ్ఖర్	ఆయనే వస్తువుల ధరను, వాటి స్థానాన్ని మరియు ప్రభావాన్ని ఎంచేవాడు, ఆయన జ్ఞానం మరియు వివేకం ప్రకారం వస్తువుల ధరలు దిగుతాయి పెరుగుతాయి.
الغابض అల్ ఖాబిద్	ఆత్మలను తీసుకునేవాడు, తన శక్తి వివేకంతో తాను కోరిన దాసుల జీవనోపాధిని అప్పుకునేవాడు.
الباسط అల్ బాసిత్	తన కారుణ్యం, దాతృత్వంతో తన దాసులకు విస్తృతంగా ఉపాధి ప్రసాదించేవాడు. తాను ఔచిత్యంగా భావించిన తన దాసులకు (కొందరికి ఎక్కువగా మరికొందరికి తక్కువగా ప్రసాదించి) పరికించేవాడు.
الأول అల్ అవ్వల్	ఆయనే అన్నింటికీ ముందు, ఆయనకు ముందు ఎవరు లేరు. సృష్టిలో ఫతీది ఆయన సృష్టించడం ద్వారానే ఉనికిలోకి వచ్చింది. కాని తన ఉనికికి ఆరంభం అన్నది లేదు.
الآخر అల్ అఖ్ఖీర్	ఆయన వెనక ఏదీ లేదు. ఆయనే మిగిలి ఉంటాడు, అందరూ అంతమై ఆయన వైపునే తిరిగి వెళ్ళారు. ఆయనకు అంతము అనేది లేదు.
الظاهر అజ్జ హాహిర్	ఫతీ దానికి పైగా ఉండేవాడు, అతనికి పైగా ఆయనను మించి ఏదీ లేదు, ఫతీ దానిపై ఆదిపత్యం కలిగి మరియు ఆవరించుకొని ఉన్నాడు.
الباطن అల్ బాతీన్	ఆయనకు చాటూగా ఏదీ లేదు, ఆయన సర్వ సృష్టి చూపులకు మరుగుగా ఉన్నాడు కాని ఫతీ దానికి సమీపంలో అంటే వాటిని ఆవరించుకొని ఉన్నాడు.
الموتور అల్ ముత్తూర్	ఏ భాగస్వామి లేని ఎక్సెకుడు, ఏలాంటి షోలిక లేని అద్వితీయుడు.
السيد అస్ సయ్యద్	తన సృష్టిపై సార్వభౌమాధికారం సంపూర్ణ రీతిలో గలవాడు, ఆయనే వారి ప్రభువు, అధికారి మరియు వారు ఆయన సృష్టి, ఆయన దాసులు.
الصدد అస్ సమద్	తన యజమాన్యతలో సంపూర్ణుడు, సర్వసృష్టికి దాని అవసరాల్లో ఆయన అక్కర ఉంది కాని ఆయనకు ఏవరి అవసరం లేదు. ఆయనే అందరికీ తీసుకొనిపించాడు. ఆయనకు ఏ తిండి అవసరం లేదు.

الواحد అల్ వాహిద్	సర్వ రకాల సంపూర్ణత్వంలో ఏకమడు, అద్వితీయుడు ఎలాంటి భాగస్వామి లేనివాడు, ఆయనకు జోలినది ఏదీ లేదు. ఇది తిలసాక ఈ జ్ఞానం అన్నది సర్వ ఆరాధనల్లో ఆయన్ను అద్వితీయునిగా చేసి ఏ భాగస్వామి లేకుండా పుజించడం ఆరాధించడం తప్పనిసరి అని చాటుతుంది.
الأحد అల్ అహద్	
الإله అల్ ఇలాహ్	వాస్తవ ఆరాధ్యనీయుడు ఆయనే. ఆయన తప్ప నిజమైన పూజ్యుడు ఎవడూ లేడు.

13. అల్లాహ్ దివ్యనామాలు మరియు గుణగుణాలు అనడంలో తేడా ఏమిటి?

శరణు వేడుకోవడానికి మరియు ప్రమాణం చేయడానికి అల్లాహ్ దివ్యనామాలు, గుణగుణాలు రెంటినీ ఉపయోగించవచ్చు. అయితే ఆయన దివ్యనామాలు మరియు గుణగుణాల్లో తేడా ఉంది. **ముదటిది:** ఎవరైనా పేరు పెట్టటంపై ఉన్న అల్లాహ్ దివ్యనామాలు ఉపయోగించి, ఆయన దాసుడు అన్న పేరు పెట్టవచ్చు, ఆయన దివ్యనామాల వసీలాతో దుఆ చేయవచ్చు. కాని గుణగుణాల వసీలాతో దుఆ చేయరాదు, పేరూ పెట్టరాదు. ఉదా: అబ్దుల్ కరీం అని పేరు పెట్టవచ్చు కాని కరీం అనే పేరు పెట్టరాదు. యా కరీం అని దుఆ చేయవచ్చు, కాని యా కరమల్లాహ్ అని దుఆ చేయరాదు. **రెండవది:** అల్లాహ్ దివ్యనామాల నుండి గుణగుణాలు ఉత్పత్తవుతాయి. ఉదా: రహ్మాన్ (కరుణా మయుడు) అన్న పేరు నుండి రహ్మాత్ (కరుణ, కారుణ్యం) అన్న గుణం ఉత్పత్తయింది. కానీ గుణగుణాలతో పేర్లు ఉప్పత్తి కావు, ఉత్పత్తి అవుతాయన్న ప్రస్తావన కూడా రాదు / ఉదా: ఇస్తివా (ఎత్తుకు వెళ్ళటం, అర్థ పై ఆసీనుడగుట) అన్న దివ్యగుణం నుండి ముస్తవీ అన్న పేరు ఉత్పత్తి కాదు. **ముడవది:** అల్లాహ్ కార్యాలలో ఆయన పేర్లు తీయబడవు. అల్లాహ్ కార్యాల్లో గజబ్ (ఆగ్రహపడుట) ఒకటి, అయితే దీని నుండి గజబ్ (ఆగ్రహపడువాడు) అన్న పేరు తీయబడదు. కాని కార్యాలలో గుణం తీయబడుతుంది అంటే గజబ్ (కోపం) అన్నది అల్లాహ్ యొక్క దివ్యగుణం అని నమ్ముతాం. ఎందుకనగా గజబ్ ఆయన కార్యాల్లో ఒకటి.

14. దైవదూతలపై విశ్వాసం అంటే అర్థం ఏమిటి? వారి ఉనికిని విశ్వసించడం మరియు వారిని అల్లాహ్ ప్రత్యేకంగా తన ఆరాధన మరియు తన ఆజ్ఞపాలన కొరకే పుట్టించాడని దృఢంగా నమ్మడం. “**వారు గౌరవనీయులైన దాసులు, ఏ విషయంలోనూ వారు అల్లాహ్ కంటే ముందుగా మాట్లాడరు. పైగా ఆయన ఆజ్ఞను ఖచ్చితంగా పాటిస్తారు**” (అంబియా 21:26,27). దైవదూతలపై విశ్వాసంలో నాలుగు అంశాలు ఉన్నాయి - **1)** వారి ఉనికిని నమ్మడం. **2)** వారిలో ఎవరి పేరు తెలుసో, ఆ పేరులో నమ్మడం, ఉదా: జబ్బూయిల్, మికాయీల్... **3)** వారి గురించి తెలిసిన గుణాలను నమ్మాల్సి, ఉదా: వారి సృష్టి ఎంతో గొప్పది, ఎంతో బలవంతులు. **4)** వారికి అప్పజెప్పబడిన కార్యాలను నమ్మడం, ఉదా: ప్రాణం తీసి దూత.

15. ఖుర్ఆన్ అంటే ఏమిటి? అది అల్లాహ్ వాక్కు. దాని పారాయణం ఓ ఆరాధన. అది అల్లాహ్ నుండి అవతరించింది, అల్లాహ్ వైపునకే పాపసు వెళ్ళింది. అందులో శబ్దాక్షర వాస్తవ రూపంలో అల్లాహ్ మాట్లాడాడు. అల్లాహ్ నుండి జబ్బూయిల్ విని, అల్లాహ్ ఆజ్ఞతో ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లం వరకు చేర్చారు. ఒరిజినల్ ఆకాశ గ్రంథాలన్నీ అల్లాహ్ వాక్కులే.

16. ఖుర్ఆన్ ను తీసుకొని హదీథుల అవసరం లేకుండా ఉండగలమా? ఇది ఎంత మాత్రం ధర్మసమ్మతం కాదు. హదీథులను తీసుకోవాలి, ఆచరించాలని

స్వయంగా అల్లాహ్ యే ఇలా ఆదేశించాడు: “**ప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన దానిని తీసుకోండి, దేనిని గురించి వారించారో వాటికి దూరంగా ఉండండి**”. (అల్ హాష్ 59:7). ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యానం, వివరణ కోసమే హదీథు వచ్చింది. నమాజలాంటి ధర్మాదేశాల వివరణలు హదీథు లేనిదే తెలుసుకోలేము. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: “**వినండి! నాకు గ్రంథం మరియు దాని లాంటి మరొకటి దానితోనే ఇవ్వబడినది. ఒక వ్యక్తి కడుపు నిండా తిన తన ఆసనాలకు (దిండు) ఆనుకొని ‘మీరు ఈ ఖుర్ఆనును మాత్రమే తీసుకోండి, అందులో ఉన్న హలాల్ విషయాలను మాత్రమే హలాల్ గా పరిగణించండి. అందులో ఉన్న హారాలను మాత్రమే మీరు హరాంగా పరిగణించండి’ అనే ఓ సమయం రానుంది**”. (అబూ దావూద్ 4604).

17. ప్రవక్తలపై విశ్వాసం అంటేమిటి? అల్లాహ్ ప్రతి జాతిలో ప్రవక్తను పంపాడని, ఆయన తన జాతి వారికి ‘వీక్షకుడైన అల్లాహ్ ఆరాధన వైపునకు పిలిచేవారని, అల్లాహ్ యేతరుల ఆరాధనలను తిరస్కరించాలని’ బోధించేవారని గట్టిగా నమ్మాలి. ఇకా వారందరూ సత్యవంతులని సాక్ష్యం ఇచ్చేవారు, సజ్జనులు, సన్మార్గములు, గౌరవనీయులు, పుణ్యాత్ములు, భక్తిపరులు, విశ్వసనీయులు, రుజుమార్గంపై ఉన్నవారు. వారు దైవసందేశాన్ని అందజేశారు, వారు సృష్టిలోకల్లా అత్యంత ఉత్తములు, వారు జన్మించినప్పటి నుండి చనిపోయేంత వరకు రవ్వంత పిర్కీ (బహు దైవారాధన) కూడా చేయని వారు.

18. ప్రళయదినాన ఎన్నిరకాల సిఫారసులు ఉంటాయి? ఈ సిఫారసులో ఎన్నో రకాలున్నాయి. అయితే వాటిలో అతి గొప్పదాని పేరు: **షిఫాఅతి ఉజ్బా**; ప్రజలు ప్రళయదినాన వారి మధ్య తీర్పు జరుగుతున్న 50 వేల సంవత్సరాలు నిరీక్షించిన తర్వాత, అల్లాహ్ అనుమతిలో ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహ్ కు సిఫారసు చేస్తూ, ప్రజల మధ్య తీర్పు ప్రారంభించాలని వేడుకుంటారు. ఈ గొప్ప సిఫారసు చేసే అవకాశం కేవలం మన ప్రవక్తకే ప్రత్యేకంగా ప్రసాదించబడుతుంది. అదే ఆయనకు వాగ్దానం చేయబడిన ‘మఖామె మహ్నూద్’. **రెండవది:** స్వర్గపు ద్వారం తెరవమని చేసే సిఫారసు. స్వర్గపు ద్వారం తెరవమని మొట్టమొదట ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సిఫారసు చేస్తారు. మొట్టమొదటిసారి అందులో ప్రవేశించే సమాజం (ఉమ్మత్త) కూడా ఆయన అనుచర సమాజమే. **మూడవది:** నరకంలో ప్రవేశించమని ఆదేశమివ్వబడిన వారు అందులో ప్రవేశించకుండా ఆపమని చేసే సిఫారసు. **నాల్గవది:** పాపాలు చేసిన ఏకేశ్వరవాదుల్లో నరకంలో ప్రవేశించినవారు అందులో నుండి తీయబడాలని సిఫారసు. **ఐదవది:** స్వర్గవాసుల స్థాయి పెంచమని చేసే సిఫారసు. పైన పేర్కొన బడిన చివరి మూడింటిని మన ప్రవక్త (స) మాత్రమే కాకుండా ఇతరులు కూడా సిఫారసు చేస్తారు. కాని వారిలో కూడా సిఫారసు చేసే ఆలి వ్యక్తి మన ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) వారే ఉంటారు. ఆయన తర్వాత ఇతర ప్రవక్తలు, ఆ తర్వాత దైవదూతలు, పుణ్యాత్ములు, అమరవీరులు సిఫారసు చేస్తారు. **ఆరవది:** తీర్పుదినాన పాపపుణ్యాలు లెక్క తీసుకోబడకుండా కొందరు స్వర్గంలో ప్రవేశించేందుకు సిఫారసు. **ఏడవది:** కొందరు అవిశ్వాసులకు శిక్ష తగ్గించమని చేసే సిఫారసు. ఈ అవకాశం ప్రత్యేకంగా మన ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు లభిస్తుంది. తమ పినతండ్రి అబూతాలిబ్ శిక్షను తగ్గించమని సిఫారసు చేస్తారు. **ఎనిమిదవది:** అల్లాహ్ తన కారుణ్యంతో తొహీద్ పై అంటి పిర్కీ చేయని చాలా మంది నరకవాసులను నరకం నుండి తీసి స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తారు.

19. సజీవంగా ఉన్నవారితో సహాయం, సిఫారసు కోరవచ్చునా? అవును, ఇది యోగ్యమే. ఒకరికి సహాయం చేయాలని ఇష్టాం ధర్మం ప్రోత్సహిస్తుంది. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: “సత్కార్యాలలో, భయభీతి విషయాల్లో పరస్పరం సహాయం చేసుకుంటూ ఉండండి”. (5:2). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: “తన సొబరుని సహాయంలో ఉన్న వ్యక్తికి అల్లాహ్ సహాయపడతాడు”. (ముస్లిం 2699). ఇక సిఫారసు, దాని ఘనత చాలా గొప్పగా ఉంది. సిఫారసు అంటే మధ్యవర్తిత్వం వహించడం. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: “ఎవరైనా ఒక మంచి పని కోసం సహాయం చేస్తే అతనికి అందులో కొంత భాగం లభిస్తుంది”. (నిసా 4:85). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: **సిఫారసు చేయండి, పుణ్యం పొందండి.** (బుఖారీ 1432).

ఈ సిఫారసు అనుమతించినవే కాని కొన్ని షరతులలో:

1) సజీవంగా ఉన్న వ్యక్తిని మాత్రమే సహాయం, సిఫారసు కోరాలి. చనిపోయిన వానిలో అలా కోరడాన్ని దుఆ అంటారు, అయితే మరణించిన వ్యక్తి దుఆ చేసేవారి దుఆలను వినలేడు. అల్లాహ్ ఆదేశం: “ఒకవేళ మీరు వారిని మొరపెట్టుకొన్నా వారు మీ మొరను ఆలకించరు, ఒకవేళ ఆలకించినా, మీ అక్కరను తీర్చలేరు”. (ఫాతిర్ 35:14).

మరణించినవానిలో మొరపెట్టుకోవడం సమంజసమేనా? చనిపోయిన వానికి బ్రతికిఉన్నవారి దుఆల అవసరం ఉంటుంది, అతని కర్మల పుణ్యాలు చేరడం ఆగిపోయింది, ఏమైనా చేరుతే అది అతని కొరకు చేయబడే దుఆ మరియు ఇతర తెలుపబడిన సత్కార్యాల పుణ్యం మాత్రమే అతనికి చేరుతుంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఆదేశించారు: “మనిషి చనిపోయాక అతని కర్మల సంబంధం అతని నుండి తగిపోతుంది కేవలం మూడు విషయాలు తప్ప: నిరంతర సద్ఖా (దానధర్మాలు), లేదా ప్రయోజనకరమైన విద్య, లేదా పుణ్యాత్ములైన సంతానం చేసే దుఆలు”. (ముస్లిం 1631). 2) అతని వేడుకోలు అర్థమయ్యే విధంగా ఉండాలి. 3) ఎవరిని వేడుకోవడం జరుగుతున్నదో అతను హాజరై ఉండాలి. 4) అది అతను చేయగలిగినదై ఉండాలి. 5) ప్రాపంచిక విషయానికి సంబంధించిందై ఉండాలి. 6) యోగ్యపరమైన (జాఎజ్), నష్టం లేని విషయాల్లోనిదై ఉండాలి.

20. తవస్సుల్ (మధ్యవర్తిత్వం) ఎన్ని రకాలు? అది రెండు రకాలు: మొదటిది: యోగ్యమైనది (అనుమతించబడినది); దీనిలో మూడు రకాలున్నాయి:

1) అల్లాహ్ యొక్క దివ్యనామాలు, గుణగుణాల మధ్యవర్తిత్వం ఆధారంగా వేడుకోవడం. 2) చేసిన సత్కార్యాల ఆధారంగా వేడుకోవడం. ఉదాహరణకు: గుహలో ఉండిపోయిన ముగ్గురి సంఘటన. 3) సజీవంగా, సమీపంలో ఉన్న మరియు అతని దుఆ అంగీకరింప బడుతుందన్న నమ్మకమున్న ముస్లిం పుణ్యపురుషుడి దుఆ ఆధారంగా. **రెండవది:** నిషిద్ధమైనది (అనుమతించబడినది); దీనిలో రెండు రకాలున్నాయి: 1) ప్రవక్త లేదా వలీల ఉన్నతస్థానం ఆధారంగా అల్లాహ్ ను వేడుకోవడం, ఉదాహరణకు ఇలా దుఆ చెయుట: ఓ అల్లాహ్! నీ ప్రవక్త ఉన్నత స్థానం (నీ వద్ద ఏదైతే ఉందో దాని) ఆధారంగా, లేదా హుస్సిన (ర) వారి ఉన్నత స్థానం ఆధారంగా. అల్లాహ్ వద్ద ప్రవక్త స్థానం చాలా ఉన్నతంగా ఉన్న మాట నిజమే, అలాగే పుణ్యాత్ముల స్థానం కూడాను, కాని సహాబాలు (ప్రవక్త సహచరులు) ప్రజల్లోకల్లా ఎక్కువ పుణ్యకార్యాలలో సంపూర్ణ కాంక్షతో ముందంజ వేసి వారు; అనావృష్టి సంభవించినప్పుడు ప్రవక్త ఉన్నత స్థానం ఆధారంగా దుఆ చేయబడలేదు. ప్రవక్త (స)కు

సమీప బంధువత్వం ఆధారంగా ప్రవక్తగారి పినతండ్రి అబ్బాస్ దుఆ చేశారు. 2) మనిషి ప్రవక్త లేదా వలీ ప్ర ప్రమాణం చేసి అల్లాహ్ లో ఏదైనా అడుగుట, ఉదా: 'నీ ఫలానా వలీ లేదా ఫలానా ప్రవక్త హక్కు ప్రమాణంతో నిన్ను అడుగుచున్నాను'; మనిషి మనిషితో మాట్లాడుతూ, లేదా ఏదైనా అడుగుతూ అల్లాయేతరులైన సృష్టిరాసులపై ప్రమాణం చేయడం నిషిద్ధం అయినప్పుడు, అల్లాహ్ లో ఏదైనా అడగడానికి సృష్టిరాసుల ప్రమాణం చేసి అడుగుట మరింత కఠినంగా నిషిద్ధం కాదా? ఎవరైనా అల్లాహ్ విధేయతను పాటించినంత మాత్రాన అల్లాహ్ మీద అతనిది ఏ హక్కు ఉండబోదు.

21. ప్రళయదినం పై విశ్వాసం అంటే ఏమిటి? ప్రళయం సంభవిస్తుందని ధృఢంగా నమ్మడం. మరణం మరియు మరణానంతరం సంభవించు విషయాలను విశ్వసించడం కూడా ఇందులోనే లక్కించ బడును. ఉదా: సమాధిలో జరిగే పరీక్ష, సమాధి శిక్ష మరియు వరాలు, శంఖం ఊదబడటం, ప్రజలు తమ ప్రభువు వైపునకు పరుగులు తీయడం, కర్మల పత్రాలు తిరువబడటం, త్రాసు నెలకొల్పడం, ఫుల్ సిరాత్ (వంతిన), ప్రవక్త(ని) కు లబించే హాజ్, సిఫారసు, ఆ తర్వాత స్వర్గం మరియు నరకం మొదలైనవి.

22. ప్రళయానికి ముందు సంభవించే పెద్ద సూచనలు ఏమిటి? ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా బోధించారు: "మీరు పది సూచనలు చూడనంత వరకు ప్రళయం సంభవించదు: పొగ, దజ్జాల్, దాబ్బు (మృగం), పశ్చిమం నుండి సూర్యోదయం, ఈసా అలైహిస్సలాం దిగి రావడం, యాజూజ్ మాజూజ్, మూడు ధ్వంసాలు; తూర్పులోని ధ్వంసం, పశ్చిమలోని ధ్వంసం, అరబ్ ద్వీపకల్పంలోని ధ్వంసం, పదిట్లో చివరిది యమన్ నుండి ఒక అగ్ని వెలువడుతుంది, అది ప్రజల్ని వారు సమూహమయ్యే చోటకి నెట్టుకొళుంది". (ముస్లిం 2901).

23. ప్రజల మీద వచ్చి పడే అతి ఘోరమైన సంక్షోభం ఏమిటి? ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: "ఆడం అలైహిస్సలాం పుట్టినప్పటి నుండి ప్రళయం సంభవించే వరకు దజ్జాల్ కంటే ఘోరమైన విషయం మరొకటి లేదు". (ముస్లిం 2946). అతను ఆడం సంతతిలోని ఒక మనిషియే, అతను చివరి కాలంలో రానున్నాడు, అతని రెండు కళ్ళ మధ్య (جفك) (క ఫ ర) అని వ్రాసి ఉంటుంది, ప్రతి విశ్వాసుడు దానిని చదువుతాడు, అతడు ఒంటికిన్నువాడై ఉంటాడు, అతనికి ఒక్క కుడి కన్ను మాత్రమే ఉంటుంది. అది ద్రాక్ష పండులా ఉజ్జినట్లుంటుంది. ప్రప్రథమంగా అతను ప్రజల ముందు ఒక సంస్కర్తవాదిగా ప్రత్యక్షమవుతాడు మళ్ళీ తాను ప్రవక్త అని వాదిస్తాడు ఆ పిదప తానే స్వయంగా ఆరాధ్యుడు అన్న తప్పుడు వాదన చేస్తాడు. అతను ఒక జాతి వద్దకు వస్తాడు, వారిని తనను నమ్మాలని ఆహ్వానిస్తాడు కాని వారు అతడి ఆహ్వానాన్ని రద్దు చేసి అతణ్ణి తిరస్కరిస్తారు. అతను వారి వద్ద నుండి తిరిగి వెళ్తుండగా వారి ధన, ఆస్తిపాస్తులన్నీ అతని వెంట వెళ్తాయి, వారు తెల్లవారే సరికి ఖాళీ చేతులతో మిగిలిపోతారు, అప్పుడు మళ్ళీ వారి వద్దకు వస్తాడు, వారిని ఆహ్వానిస్తాడు, వారు అతణ్ణి సత్యంగా నమ్మి అతని మాటను ఒప్పుకుంటారు, ఆకాశానికి ఆదేశిస్తే వర్షం కురుస్తుంది, భూమికి పండాలని ఆదేశిస్తే పంట పండుతుంది, తన వెంట నీరు మరియు అగ్ని తీసుకొని ప్రజల ముందుకు వస్తాడు, అయితే వినండి! అతని వెంట ఉన్న అగ్ని చల్లని నీరు మరియు అతని వెంట ఉన్న నీళ్ళే అసలు అగ్ని. విశ్వాసి ప్రతి నమాజు చివరిలో అతడి కీడు నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరాలి, అతను గనక ఎదురవుతే సూరహ్ కహాఫ్ లోని తొలి ఆయతులు పఠించాలి, సాధ్యమైనంత వరకు

అతణ్ణి ఎదుర్కునే ప్రయత్నం చేయవద్దు, పరీక్షలో పడే భయం ఉంటుంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: “**దజ్జాల్ గురించి విన్న వారు అతడి నుండి దూరమే ఉండాలి, అల్లాహ్ సాక్షిగా! ఒక వ్యక్తి తాను విశ్వాసియే కదా అన్న భ్రమలో వస్తాడు కాని అతను కలిగించే సందేహాలకు గురై అతడిని అనుసరించడం మొదలెడతాడు**”. (అబూ దావూద్ 4319). భూమి పై 40 రోజులుంటాడు, ఒక రోజు ఒక సంవత్సరం, మరో రోజు నెల, ఇంకొక రోజు వారం మాదిరిగా ఉంటాయి, మిగిలిన రోజులు మన సామాన్య రోజులుగానే ఉంటాయి. మక్కా, మదీన నగరాలు తప్ప అన్ని నగరాల్లో, భూమి అంతా సంచరిస్తాడు, ఆ రెండు నగరాల్లో ప్రవేశించలేడు. ఆ తర్వాత ఈసా అలైహిస్సలూం దిగి వస్తారు, అతనిని హతమారుస్తారు.

24. స్వర్గనరకాలు ఇప్పుడున్నాయా? అవును ఉన్నాయి, అల్లాహ్ వాటిని మనుషులకంటే ముందు సృష్టించాడు, అవి ఎన్నడూ అంతం కావు, వాటికి వినాశనం ఉండదు. అల్లాహ్ తన కారుణ్యంలో స్వర్గానికి అర్థులయ్యే వారిని కొందరిని పుట్టించాడు మరియు తన న్యాయంలో నరకానికి కొందరిని అర్థులుగా చేశాడు. ప్రతి ఒక్కడు దేని కొరకు పుట్టించబడ్డాడో అదే అతనికి సులభమతరమైనది.

25. అదృష్టం(విధి) పై విశ్వాసం అంటే ఏమిటి? ప్రతి మంచి, చెడు యొక్క ఉనికి అల్లాహ్ యొక్క నిర్ణయం మరియు అంచనా ప్రకారంగా మాత్రమే ఉంటుందని, విశ్వసించాలి. అల్లాహ్ తన చేయాలనుకునే దానిని చేసి తీరతాడు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ప్రవచించారు: “**ఒకవేళ అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్నవారందరినీ శిక్షించ దలచి, శిక్షించినా ఆయన దౌర్జన్యపరుడు కాడు. ఒకవేళ ఆయన కరుణించదలచితే ఆయన కారుణ్యం వారి కొరకు వారి సత్కర్మల కంటే ఎంతో మేలైనది. నీవు ఉహుద్ పర్వతమంత బంగారం అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేసినా నీవు విధిని విశ్వసించనంత వరకు అల్లాహ్ దానిని స్వీకరించడు. నీపై రానున్న కష్టం ఎన్నటికీ తప్పదు మరియు ఏ కష్టం వచ్చేది లేదో ఎన్నటికీ నీవు దానికి ఎదురుకోవు, విధిని ఈ విధంగా నమ్ముకుండా నీవు మరణించావంటి నరకం పాలవుతావు**”. (అహ్మద్, అబూదావూద్).

అదృష్టంపై విశ్వాసంలో నాలుగు విషయాలున్నాయి: 1) అల్లాహ్ కు ప్రతి దాని గురించి సంకీర్ణ మరియు సంపూర్ణ జ్ఞానం ఉందని విశ్వసించడం. **2)** అల్లాహ్ వాటిని తన వద్దనున్న సురక్షిత గ్రంథం (లోహ్ మహ్ పూజ్)లో నమోదు చేసి భద్రంగా ఉంచాడని విశ్వసించడం. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: “**భూమ్యాకాశాలను పుట్టించడానికి 50 వేల సంవత్సరాల ముందే అల్లాహ్ సృష్టిరాసుల విధిరాతను వ్రాసి ఉంచాడు**” (ముస్లిం). **3)** అల్లాహ్ ఇష్టం మరియు శక్తి ప్రకారమే జరుగుతుందని మరియు ఆయన ఇష్టాన్ని అడ్డుకునేది ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలను అణగవేసేదేది లేదని విశ్వసించడం. ఆయనకు ఇష్టం ఉన్నదే జరుగుతుంది ఇష్టం లేనిది జరగదు. **4)** అల్లాహ్ సర్వాన్ని సృష్టించువాడు, ఉనికిలోనికి తెచ్చేవాడు, ఆయన తప్ప ప్రతీది సృష్టించబడినదే అని విశ్వసించుట.

26. మనిషికి వాస్తవ అధికారం, అభీష్టం ఉందా? అవును, మనిషికి ఇచ్చి, శక్తి అనేది ఉంది. కాని అల్లాహ్ ఇష్టం నుండి దాటి ఉండజాలదు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: “**అల్లాహ్ కోరనంత వరకు మీరు ఏదీ కోరలేరు**”. (తక్వీర్ 81:29). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: “**మీరు ఆవరించండి, ప్రతి ఒక్కరు తాను పుట్టించబడిన దానికి సులభతరం చేయబడింది**” (బుఖారి, ముస్లిం) మంచి చెడుల మధ్య వ్యత్యాసం

పాటించటానికి అల్లాహ్ మనకు మేధస్సు, చెవులు, కళ్ళు ప్రసాదించాడు. ఎవరైనా బద్ధిమంతుడు దొంగిలించి అల్లాహ్ నా అదృష్టంలో వ్రాసాడు అని అంటాడా? ఇలా అన్నా కూడా ప్రజలు అతని సాకును ఒప్పుకోరు, అతనికి శిక్ష విధిస్తారు, అంతే కాదు, ఇదిగో ఈ శిక్ష కూడా అల్లాహ్ నీకు వ్రాసి ఉంచాడు అని అంటారు. అల్లాహ్ వ్రాసిన విధిని ఆసరగా తీసుకోవడం, దానిని ఓ సాకుగా చెప్పుకోవడం ఎంతమాత్రం యోగ్యం కాదు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: “అల్లాహ్ తలిస్తే మేముగానీ, మా తాతముత్రాతలు గానీ బహు దైవారాధనకు పాల్పడేవారం కాము; ఏ వస్తువునూ నిషిద్ధంగా ఖరారు చేసే వారం కూడా కాము” అని బహుదైవారాధకులు అంటారు. వీరికి పూర్వం గతించిన వారు కూడా ఇలాగే ధిక్కారవైఖరిని అవలంబించారు. (అన్ఆమ్ 6:148).

27. అల్ ఇహ్సాన్ అంటే ఏమిటి? అల్ ఇహ్సాన్ గురించి ప్రశ్నించిన వ్యక్తికి ప్రవక్త ఇలా సమాధానమిచ్చారు. “నేవు అల్లాహ్ ను చూస్తున్నట్లుగా భావిస్తూ ఆయన్ని ఆరాధించు, నేవు ఒకవేళ అలా భావించలేకపోతే, ఆయన నిన్ను తప్పక చూస్తున్నాడు (అని నమ్ముతూ ఆరాధించు)”. (ముస్లిం). ధర్మానికి సంబంధించిన 3 మౌలిక అంశాలలో ఇదే ఉత్తమ మైనది.

28. తౌహీద్ భాగాలు ఎన్ని? మూడు భాగాలు:

1) **తౌహీద్ రుబిబియత్:** అంటే సృష్టించడం, పోషించడం, సజీవంగా ఉంచడం లాంటి కార్యాలలో అల్లాహ్ సాటిలేని ఏకైకుడు, అద్వితీయుడని నమ్ముట. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం రాక పూర్వం కూడా మక్కా అవిశ్వాసులు ఈ భాగాన్ని నమ్మేవారు. 2) **తౌహీద్ ఉలూహియత్:** నమాజ్, మ్రొక్కుబడి, దానం లాంటి ఆరాధనలు కేవలం అల్లాహ్ కొరకే చేయుట. ఆరాధనలు పొందే యోగ్యత, అర్హతలలో అల్లాహ్ ఏకైకుడు, అద్వితీయుడని (ఏ భాగస్వామిలేనివాడని) తెలుపటకే ప్రవక్తలు పంపబడ్డారు, దివ్యగ్రంథాలు అవతరింపజేయబడ్డాయి. 3) **తౌహీద్ అస్సా వసీఫాత్:** అల్లాహ్ యొక్క ఏ ఉత్తమ నామాలు, ఉన్నత గుణగణాల గురించి అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స) తెలిపారో వాటిని నమ్ముట. వాటికి సంబంధించి వచ్చిన ఖుర్ఆన్, హదీథ్ ఆధారాల్లో తహీఫ్ (ఏ ఆధారం లేకుండా నామగుణాల భావాన్ని మార్చుట), తాలీల్ (అల్లాహ్ గుణనామాలన్నింటిని లేదా వాటిలో కొన్నింటిని తిరస్కరించుట), తక్యిష్ (అల్లాహ్ గుణాలకు మాటల, ఊహల ద్వారా ఏదైనా ఒక రూపం ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయుట), లేదా తమ్సీల్ (అల్లాహ్ గుణగుణాలను సృష్టి గుణగుణాలలో పోల్చుట) అనేవి లేకుండా నమ్మాట.

29. వలీ అంటే ఎవరు? భయభీతిగల, పుణ్యాత్ముడైన విశ్వాసీయే వలియల్లాహ్. అల్లాహ్ ఇలా ఉపదేశించాడు: “వినండి! అల్లాహ్ వలీలకు (ప్రియతమైనవారికి) భయంగానీ, దుఃఖంగానీ ఉండదు, వారు విశ్వసించినవారై, (చెడు విషయాలలో) అల్లాహ్ కు భయపడేవారై ఉంటారు”. (యూనుస్ 10:63). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ప్రవచించారు: “నిశ్చయంగా నాకు వలీలు (ప్రియతమ స్నేహితులు) అల్లాహ్ మరియు విశ్వాసుల్లో పుణ్యాత్ములైనవారు”. (బుఖారి, ముస్లిం).

30. ప్రవక్త సహచరుల పట్ల మన విధి, తప్పనిసరి బాధ్యత ఏమిట? వారి పట్ల మన విధి: వారిని ప్రేమించుట, వారి పట్ల సంతోషంగా ఉండటం మరియు వారి ప్రస్తావన, పేరు వచ్చినప్పుడు రదియల్లాహు అన్లు (అల్లాహ్ వారితో ఇష్టపడుగాక) అని పలుకుట, వారి పట్ల మన హృదయంలో ఎలాంటి చెడు ఆలోచన కలిగి ఉండక మరియు

నోటిలో వారికి ఏ హాని కల్పించకపోవుట, వారి ఘనతలు, మంచి విషయాలు చాటడం, వారి మధ్య జరిగిన ఘర్షణల విషయంలో మౌనం వహించుట, వారు పాపాలకు అతీతులు కారనీ కానీ వారు ధర్మమైన, సత్యమైన, న్యాయమైన నిర్ణయానికి ప్రయత్నం చేసి సత్యానికి చేరుకునేవారనీ, ఎవరైతే తమ ప్రయత్నంలో సఫలమవుతారో వారికి రెండేసి పుణ్యాలు మరియు విఫలమైన వారికి ఒక పుణ్యం లభిస్తుందనీ. వారి ఆ తప్పలు కూడా మన్నించ బడతాయని నమ్ముట. వారి ఘనతల గొప్పదనంలో వారి వలన జరిగిన తప్పిదాలు చెరిగి పోతాయి (అంటే అవి వారి తప్పిదాలను శుభ్రపరుస్తాయి). వారు తమ ఘనతల విషయంలో విభిన్న స్థానాల్లో ఉన్నారు; వారిలో అతి ఉన్నతమైన శ్రేష్ఠత గలవారు ఇహలోకంలోనే స్వర్గ శుభవార్త పొందిన ఈ పది మంది గొప్ప సహాబాలు: అబూ బక్ర, ఉమర్, ఉథ్మన్, అలీ, తల్హ, జబైర్, అబ్దుర్ రహ్మాన్ బిన్ జెఫ్, సఅద్ బిన్ అబీ వఖ్షాస్, సఈద్ బిన్ జైద్ మరియు అబూ ఉబైదా బిన్ జర్రాహ్ (రదియల్లాహు అన్తమ్ అజ్జుఈన్). ఆ తర్వాత ముహాజిర్లు (మదీనాకు వలస వచ్చినవారు), ఆ తర్వాత బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్న ముహాజిర్లు మరియు అన్నార్లు (ముహాజరులకు శరణిచ్చిన మదీనవాసులు), ఆ తర్వాత మిగతా అన్నారులు, ఆ తర్వాత ప్రవక్త (స) యొక్క ఇతర సహచరులు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: “నా సహచరులను దూషించకండి, నా ప్రాణం ఎవరి చేతిలో ఉండో ఆయన సాక్షి! మీలో ఎవరైనా ఉహుద్ పర్వతమంత బంగారం ఖర్చు పెట్టినా, అది వారి ఒక ముద్దో లేదా సగం ముద్దో కు చేరుకోదు”. (బుఖారి, ముస్లిం). (ముద్దో అన్నది ఆనాటి ఒక కొలత, ఈ రోజుల్లో 700 గ్రాముల బియ్యం ఒక ముద్దో కు సమానం అవుతాయి). ఇంకా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా చెప్పారు: “నా సహచరులను దూషించిన వారిపై అల్లాహ్, ఆయన దైవదూతలు మరియు సర్వమానవుల శాపం కురియుగాక!” (అత్తబ్రాసి).

31. ప్రవక్తను ప్రశంసించడంలో అల్లాహ్ ఆయనకు నిర్దేశించిన స్థానాన్ని దాటి ప్రశంసించవచ్చునా? మన నాయకులైన ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సర్వ సృష్టి లోనే అతి ఉత్తములు, శ్రేష్ఠులు అనడంలో ఎలాంటి సందేహమూ లేదు. అయితే తమ ప్రవక్త అయిన ఈసా బిన్ మర్యమ్ అలైహిస్సలాం ను ప్రశంసించడంలో క్రైస్తవులు అతిశయోక్తికి పాల్పడ్డారు (హద్దు మీరారు). మనం ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పట్ల మితి మీరడం ఎంత మాత్రం యోగ్యం కాదు. ఎందుకనగా ప్రవక్త (స) మనల్ని ఇలా చెయడం నుండి వారించారు: “క్రైస్తవులు ఇబ్ని మర్యం పట్ల మితిమీరనట్లు మీరు నా విషయంలో మితిమీరకండి, నేను అల్లాహ్ దాసుడ్ని మాత్రమే, అందుకని మీరు కూడా నన్ను అల్లాహ్ దాసుడు, ఆయన ప్రవక్త అని అనండి”. (బుఖారి).

32. గ్రంథవహులు కూడా మోమినేనా అంటే దైవవిశ్వాసులేనా? యూదులు, క్రైస్తవులు మరియు ఇతర ధర్మాలు అనుయాయులు మౌలికంగా వారు అనుసరిస్తున్న ధర్మం ఒకవేళ సరైనా కూడా వారందరూ కాఫిరులే(సత్యధర్మ తిరస్కారులు). ఎవరైనా సరే, ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ప్రవక్తగా వచ్చిన తర్వాత తన ధర్మాన్ని త్యజించి, ఇస్లాం ధర్మాన్ని స్వీకరించడో అతని ఆ ధర్మం స్వీకరించబడదు. “అలాంటి వ్యక్తి పరలోకంలో నష్టపోయిన వారిలో చేరిపోతాడు”. (ఆలెఇమాన్ 3:85). ఏ ముస్లిమైతే వారు కాఫిర్లని నమ్మడో లేదా వారి ధర్మం

అసత్యమైందనే విషయంలో సందేహిస్తాడో అతడు అవిశ్వాసానికి పాల్పడినట్లే. ఎందుకంటే అతను వారిని సత్యతీరస్కారులని చెప్పిన అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స) ఆదేశాల్ని వ్యతిరేకించాడు. “**వర్గాలన్నింటిలోనూ ఎవరెవరు దానిని (ఖుర్ఆను) త్రోసి పుచ్చుతారో వారికి వాగానం చెయ్యబడిన గమ్యస్థానం నరకం**”. (హూద్ 11:17). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారు ఇలా ఉపదేశించారు: “**ఎవరి చేతిలో ముహమ్మద్ ప్రాణం ఉందో ఆయన సాక్షిగా! ఏ యూదుడు, క్రైస్తవుడు ఇంకెవరైనా గానీ నా గురించి వింటాడో మరియు నన్ను విశ్వసించకుండానే చనిపోతాడో అతడు నరకవాసుల్లో ఒకడవుతాడు**”. (ముస్లిం).

33. అవిశ్వాసులతో అన్యాయంగా ప్రవర్తించ వచ్చునా? లేదు, ప్రతి ఒక్కరికీ న్యాయం చేయడం మనపై విధిగావించడంది. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: “**అల్లాహ్ న్యాయం చేయమనీ, ఉపకారం (ఇహ్సాన్) చేయమనీ ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు**”. (నహ్ల్ 16:90). అన్యాయం, దౌర్జన్యం అనేది నిషిద్ధం. అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెలిపారు: “**నేను అన్యాయం, దౌర్జన్యం స్వయంగా నాపై నిషేధించుకున్నాను మరియు మీ మధ్యలో కూడా దానిని నిషేధిస్తాను, కనుక మీరు పరస్పరం అన్యాయానికి, దౌర్జన్యానికి పాల్పడకండి**” (ముస్లిం). ప్రళయదినాన దౌర్జన్యపరుని సత్కార్యాలు లాక్కుబడి బాధితునికి ఇవ్వబడతాయి. ఒకసారి ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ... ‘**దివాల తీసిన వ్యక్తి ఎవరో మీకు తెలుసా?**’ అని అడిగారు, ‘**మాలో దివాల తీసినవ్యక్తి డబ్బు, సామగ్రి లేని వ్యక్తి**’ అని సహచరులన్నారు, అప్పుడు ప్రవక్త ఇలా తెలిపారు: ‘**నా అనుచర సంఘంలోని దివాల తీసిన వ్యక్తి ప్రళయదినాన నమాజు, ఉపవాసాలు, దానధర్మాలతో వస్తాడు, వాటితో పాటు ఒకరిని దూషించి, మరొకరిపై అపనిందలు వేసి, ఇంకొకరి సొమ్మును కాజేసి, మరెవరినైనా హత్య చేసి, మరెవరినైనా కొట్టి వస్తాడు, దానికి గాను అతని పుణ్యాలు వారికి పంచి పెట్టబడతాయి, అతని మీద నిందలు సయాఫం కాక ముందే అతని పుణ్యాలు ఖాళీ అయిపోతాయి అప్పుడు వారి పాపాలు తీసుకో బడి అతని మీద వేయబడతాయి మళ్ళీ అతడు నరకంలో విసిరివేయబడతాడు**’. (ముస్లిం). చివరికి ఇలాంటి అన్యాయ ప్రతీకారం అన్నది పశువుల మధ్య కూడా జరుగుతుంది. (ఒక పశువు మరో పశువుపై దౌర్జన్యం చేసి ఉంటే వాటికి ప్రాణం ఖోసి వాటి మధ్యలో కూడా న్యాయం చేయబడుతుంది).

34. బిద్అత్ అంటేమిటి? ఇబ్దు రజబ్ రహిమహుల్లాహ్ చెప్పారు: “**బిద్అత్ అంటే ధర్మంలో ఏ మాత్రం ఆధారం లేని వాటిని క్రొంగొత్తగా పుట్టించడం**”.

35. ధర్మంలో (మంచి) బిద్అతె హసన మరియు (చెడు) బిద్అతె సయ్యుఅ అంటూ ఉందా? ఆయతులలో, హదీథుల్లో ధార్మిక భావంలోని చెడు బిద్అత్ (నింద, అప్రతిష్ట) గురించి వచ్చి ఉంది, అనగా ధర్మంలో ఏ ఆధారం లేని క్రొంగొత్త విషయాన్ని పుట్టించుట, కనిపెట్టుట. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా చెప్పారు: “**మేము చేయమని ఆదేశించని కార్యం ఎవరైనా చేస్తే అది రద్దు చేయబడుతుంది అంటే అంగీకార యోగ్యం పొందదు**”. (బుఖారి, ముస్లిం). మరో సందర్భంలో ఇలా చెప్పారు: “**(ధర్మంలో) కొత్తగా పుట్టించబడ్డ ప్రతీది బిద్అత్, ప్రతి బిద్అత్ అపమార్గం**”. (అబూదావూద్). ఇమాం మాలిక్ రహిమహుల్లాహ్ ధార్మిక బిద్అత్ గురించి ఇలా

చెప్పారు: “ఎవరైనా ఇస్లాంలో ఓ బిద్అత్ ను పుట్టించి అది మంచిది అని బాప్టిస్టాడ్ వాస్తవానికి అతను ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహ్ సందేశాన్ని చేరవేయడంలో ద్రోహం చేసారని అతడి బావన. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఇలా అంటున్నాడు: “నేను ఈ రోజు మీ కొరకు మీ ధర్మాన్ని పరిపూర్ణం గావించాను. మీపై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేశాను”. (మాఇద 5:3). అయితే మంచి బిద్అత్ శాబ్దికభావాన్ని ప్రశంసిస్తూ కొన్ని హదీథులు వచ్చి ఉన్నాయి: అంటే ఆ కార్యాల చేయాలని ధర్మంలో ముందే ప్రస్తావన ఉంది, కాని ప్రజలు వాటిని మరచిపోయారు, అయితే వాటిని ప్రజలకు గుర్తు చేయాలని ప్రవక్త ప్రోత్సహించారు. ఉదా: ప్రవక్త(స) హదీథ్: “**ఎవరు ఇస్లాంలో (ముందు నుండి ఉన్న) ఓ సదాచారాన్ని మొదలు పెడతాడో అతనికి దాని పుణ్యంతో పాటు, అతని తర్వాత దానిని ఆచరించేవారి పుణ్యాల్లో ఏ కొరత లేకుండా అతనికి కూడా లభిస్తూ ఉంటాయి**”. (ముస్లిం). ఈ భావంలోనే హజ్రత్ ఉమర్ రదియల్లాహు అన్లు చెప్పిన మాట ఉంది, ఆయన సామూహికంగా తరావీ నమాజు చేస్తున్నవారిని చూసి ఇలా అన్నారు: ‘ఈ బిద్అత్ ఎంత మంచిగా ఉంది’. అంటే తరావీ నమాజు ధర్మపరమైనదే, దాని గురించి ప్రవక్త (స) ప్రోత్సహించి ఉన్నారు, స్వయంగా మూడు సార్లు సామూహికంగా తరావీ నమాజు చేయించారు కూడా. కాని విధిగావించ బడుతుండేమో అన్న భయంతో సామూహికంగా చేయించడం మానేశారు, అయితే దానినే ప్రజలు సామూహికంగా చేసే విధంగా హజ్రత్ ఉమర్ రజయల్లాహు అన్లు ఏకం చేశారు.

36. నిఫాఖ్ (కపటం) ఎన్ని రకాలు? రెండు రకాలు: **1)** నిఫాఖ్ ఏతికాది (విశ్వాసపరమైన కపటత్వం = పద్దనిఫాఖ్): ఇస్లాం మరియు ఈమాన్ ను (ద్వైవేశ్వాసాన్ని) బహిరంగంగా స్వీకరిస్తూ, కుప్ర ను (అవిశ్వాసాన్ని) గుప్తంగా ఉంచుకోవడం ఈ రకమైన నిఫాఖ్ ధర్మభ్రష్టతకు దారి తీస్తుంది. అలాంటి వ్యక్తి చనిపోయే వరకు అలాగే కట్టుబడి ఉంటే అతడు అవిశ్వాస స్థితిలో మరణిస్తాడు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: “**కపటులు నిశ్చయంగా నరకంలోని అధమాతి అధమ శ్రేణిలోకిపోతారు**”. (4:145). వారి గుణాలు: వారు అల్లాహ్ ను మరియు విశ్వాసులను మోసగిస్తారు, విశ్వాసులతో పరిహాసమాడతారు, ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా కాపిర్లకు సహాయపడతారు, తమ సత్కార్యాలకు బడులుగా ప్రాపంచిక లాభాన్ని కోరుతారు. **2)** నిఫాఖ్ అమలీ అస్గర్ (ఆచరణ పరమైన కపటత్వం = చిన్న నిఫాఖ్): ఇది ఇస్లాం నుండి బహిష్కరణకు కారణం కాదు, కాని ఆ వ్యక్తి తోబా చేయకుండా ఉంటే అది పెద్ద నిఫాఖ్ కు చేరుకునే ప్రమాదం ఉంటుంది. చిన్న నిఫాఖ్ గల వ్యక్తి గుణాలు: మాట్లాడుతే అబద్ధం పలుకుతాడు, వాగ్దానం చేస్తే వ్యతిరేకం చేస్తాడు, జగడమైతే దూషణకు దిగుతాడు, ఒడంబడిక చేసి భంగపరుస్తాడు. నమ్మి ఎదైనా అప్పగిస్తే (అమానత్) అంటే అతని వద్ద పెడితే దానిని కాజేసుకుంటాడు. అందుకే సహచరులు ఇలాంటి నిఫాఖ్ లో భయపడవారు. ఇబ్దు అబీ ముల్లక్ రహిమహుల్లాహ్ చెప్పారు: ‘30 మంది సహోబాలను కలిశాను వారు నిఫాఖ్ ఖు గురి అయ్యామా అని భయ పడటం నేను చూశాను. ఇబ్రాహీం త్రిమీ రహిమహుల్లాహ్ చెప్పారు: నా మాటను నా ఆచరణలో కలిపి చూస్తే నేను అబద్ధికుడినా అని భయం కలిగేది’. హసన్ బసీ వారిలా అన్నారు: ‘నిఫాఖ్ లో భయ పడే వాడే విశ్వాసి, భయపడనివాడే మునాఫిఖ్’. ఉమర్ రదియల్లాహు అన్లు, హుజైఫా రదియల్లాహు అన్లుమాతో ‘నేను అల్లాహ్ మీద ప్రమాణం చేసి అడుగుతున్నాను, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తిలిపిన

మునాపిబుల జాబితాలో నా పేరు ఉందా?' అని అడుగగా, ఆయన 'లేదు, కాని నీ తర్వాత ఇంకెవరికీ నేను జవాబివ్వను' అని పలికారు.

37. అల్లాహ్ వద్ద అతి పెద్ద మరియు ఘోరమైన పాపం ఏది? అల్లాహ్ తో పిర్క (ఇతరులను భాగస్వామి) చేయడం. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: “**నిశ్చయంగా పిర్క మహా అన్యాయం**.” (లుఖ్యాన్ 31:13). ‘ఘోరాతిఘోరమైన పాపం ఏది?’ అని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను ప్రశ్నించినప్పుడు ‘నిన్ను పుట్టించిన అల్లాహ్ కు నీవు ఇతరులను భాగస్వామి చేయడం’ అని జవాబిచ్చారు. (బుఖారి, ముస్లిం).

38. పిర్క ఎన్ని రకాలు? రెండు: **1) పిర్క అక్బర్ (పెద్ద పిర్క):** ఇది ఇస్లాం నుండి బహిష్కరణకు కారణం అవుతుంది మరియు (అదే స్థితిలో చనిపోతే) అల్లాహ్ అతడిని క్షమించడు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: “**తనకు భాగస్వామ్యం (పిర్క) కల్పించడాన్ని అల్లాహ్ ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ క్షమించడు. తను కోరుకుంటే పిర్క మినహా మిగిలిన పాపాలను క్షమిస్తాడు**.” (సినా 4:48,116). ఈ పిర్క అక్బర్ నాలుగు రకాలు - **a) పిర్క ఫిద్మత వల్ మసీల:** అల్లాహ్ తో అర్థించడం (దుఆ చేయడం), అడగటం మానేసి ఇతరులను అర్థించడం. **b) పిర్క ఫిన్నియ్య వల్ ఇరాద వల్ ఖస్వ:** సత్కార్యాలు అల్లాహ్ యేతరుల కొరకు చేయుట (సంకల్పపరంగా పిర్క చేయడం). **c) పిర్క ఫిత్తాఅ:** అంటే అల్లాహ్ హాలాల్ చేసిన దానిని ఎవరైనా ఉలమాలు, పండితులు హరాం చేస్తే లేదా అల్లాహ్ హరాం చేసిన దానిని ఎవరైనా ఉలమాలు హాలాల్ చేస్తే (అల్లాహ్ చేసిన హాలాల్, హరాంను నమ్మి, విధేయత పాటించకుండా) వారికి విధేయత చూపుట. **d) పిర్కల్ ఫిల్ ముహబ్బ:** అల్లాహ్ తో ఉండ వలసిన నటువంటి ప్రేమ ఇతరులలో కలిగి ఉండడం. **2) పిర్క అస్గర్ (చిన్న పిర్క):** ఇది ఇస్లాం నుండి బహిష్కరణకు కారణం కాదు, ఇది రెండు రకాలు: **a) జాహిర్ (బహిష్కరమైనది)** అది మాటలకు సంబంధించింది; అల్లాయేతరుల ప్రమాణం చేయుట లేదా అల్లాహ్ మరియు నీవు తలచుకుంటే అని అనుట, లేదా అల్లాహ్ మరియు ఫలాన వ్యక్తి లేకుంటే అని అనుట. లేదా ఆచరణకు సంబంధించినది; కష్టాలు రాకుండా ఉండుటకు, వచ్చినవి పోవుటకు శరీరంలో ఎక్కడైనా కంకణాలు, తాడులు ధరించుట, దిష్టి తగలకుండా తాయత్తులు వేసుకొనుట, లేదా పక్షులతో, పేర్లతో, పదాలతో, స్థలాల తదితర వాటితో అపశకునం అనుకొనుట. **b) ఖిఫీ (గుప్తమైనది)** అంటే సంకల్పం, ఉద్దేశ్యం మరియు లక్ష్కాల పరంగా పిర్క ఉదాహరణకు ప్రదర్శనాబుద్ధితో, పేరు ప్రఖ్యాతల కోసం ఏదైనా సత్కార్యం చేయడం. (ఈ రకంలో మరియు పైన పేర్కొన్న పిర్కన్నీయ్యలలో తేడా గమనించండి: మనిషి ఏదైనా సత్కార్యం చేయటానికి అసలుద్దేశ్యం మరియు ఆ సత్కార్యం చేయుటకు అతడిని పురికొల్పేది అల్లాహ్ యేతరుల సంతృప్తి, లేదా వారి నుండి ఏదైనా ప్రయోజనం పొందడం ఉంటే అది పిర్క అక్బర్ రకంలో వస్తుంది. కాని మనిషి అల్లాహ్ కొరకే ఏదైనా సత్కార్యం చేస్తాడు కాని అప్పుడప్పుడు ఓ నలుగురి ముందు అదే సత్కార్యం చేస్తే మరియు తేడా మంచిగా, లేదా కొంత వారు కూడా మెచ్చుకోవాలని మనస్సులో వస్తే ఇది పిర్క అస్గర్ కోవలో చేరుతుంది).

39. పిర్క అక్బర్ మరియు పిర్క అస్గర్ లో తేడా ఏమిటి? ఆ రెండింటిలోని తేడా ఇది: **పిర్క అక్బర్:** పిర్క అక్బర్ చేయువాడు ఇహలోకంలో ఇస్లాం నుండి బహిష్కరించబడితే పరలోకంలో సదా నరకంలో ఉంటాడు. పిర్క అక్బర్ సర్వ సత్కార్యాల్ని మట్టిలో కలుపుతుంది. **పిర్క అస్గర్:** పిర్క అస్గర్ చేయువాడు ఇహలోకంలో

ఇష్టాం నుండి బహిష్కరించబడడం మరియు పరలోకంలో సదా నరకంలో ఉండడం. పిర్క్ అస్ఫర్ ఏ కార్యంలో ఉంటుందో అదే వ్యర్థమవుతుంది. పిర్క్ అస్ఫర్ కూడా పిర్క్ అక్ఫర్ మాదిరిగా తొబాతోనే క్షమించబడుతుందా లేదా ఘోరమైన పాపాల మాదిరిగా అల్లాహ్ ఇష్టంపై ఆధారపడి ఉంటుందా అనే విషయంలో బేదాబిస్తాయిం ఉంది. రెండిట్లో ఏ అభిప్రాయం నిజమైనా రెండు కూడా ప్రమాద కరమైనవే కనుక జాగ్రత్తగా ఉండాలి.

40. పిర్క్ అస్ఫర్ జరగక ముందు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు ఏమైనా ఉన్నాయా? లేదా ఆ తప్పు జరిగిన తర్వాత చేయవలసిన పరిహారం ఏమైనా ఉందా? అవును ఉంది, ప్రదర్శనాబుద్ధిలో జాగ్రత్త పడుటకు తాను చేస్తున్న సత్కార్యం ద్వారా కేవలం అల్లాహ్ సంతృప్తి కోరాలి. అయితే మరి సూక్ష్మమైన అలాంటి పిర్క్ నుండి రక్షించమని దుఆ చేయాలి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: **“ప్రజలారా! ఈ పిర్క్ నుండి మీరు జాగ్రత్తగా ఉండండి, అది చీమ కదలిక కంటే మరీ గుప్తంగా ఉంటుంది సుమా”**, అప్పుడు ఎవరో అన్నారు: **“ప్రవక్తా! అది చీమ కదలిక కంటే గుప్తంగా ఉంటే దాని నుండి మేమెలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి?”** ప్రవక్త చెప్పారు: **“ఈ దుఆ చదవండి: అల్లాహుమ్మూ ఇన్నా నఉజు బిక్ మిన్ అన్ నుస్తిక్ బిక్ పైఅన్ నఅలముహు వ నస్తగ్నిరుక లిమా లా నఅలము. అంటే ఓ అల్లాహ్! తెలిసి ఏదైనా పిర్క్ చేయుట నుండి మేము నీ శరణలోకి వస్తున్నాము మరియు మాకు తెలియని దాని గురించి నీ క్షమాపణ, మన్నింపును కోరుతున్నాము”**. (అహ్మద్ 32/383) ఇక అల్లాహ్ యేతరుల పేరులో చేసిన ప్రమాణం యొక్క పరిహారం: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **“లాత్, ఉజ్జూపై ప్రమాణం చేసినవారు లాజ్జలాహ ఇల్లల్లాహ్ చదవాలి”**. (బుఖారి 4860, ముస్లిం 1647). అపశకునం పాటించినవారి పరిహారం: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **“అపశకునం ఎవరినైనా ఏదైనా కార్యం నుండి ఆపిందంటే అతడు షిర్కూ పాల్పడినట్ల”**. సహచరులన్నారు: దాని పరిహారం ఏమిటి? ప్రవక్త చెప్పారు: **“ఇలా అనండి: అల్లాహుమ్మూ లా ఖైర ఇల్లా ఖైరుక వలా తైర ఇల్లా తైరుక వలాఇలాహ గైరుక. అంటే ఓ అల్లాహ్! నీ మేలు తప్ప ఎక్కడా మేలు లేదు, నీ శకునం తప్ప మరీ శకునం లేదు. నీవు తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు”**. (అహ్మద్ 11/623).

41. కుఫ్ అన్న రకాలు? రెండు రకాలు: 1) **కుఫ్ అక్ఫర్**: ఇది మనిషిని ఇష్టాం నుండి బహిష్కరిస్తుంది. దీని 5 రకాలున్నాయి: **అ) కుఫ్ అక్ఫర్ తక్బీఫ్** (అసత్యం అని తిరస్కరించుట). **ఆ) కుఫ్ అక్ఫర్ ఇస్తకాఫ్** మఅత్తనీఖ్ (సత్యమని నమ్ముతూ గర్వంతో తిరస్కరించుట). **ఇ) కుఫ్ అక్ఫర్** (అనుమానంతో తిరస్కరించుట). **ఈ) కుఫ్ అక్ఫర్ ఏరాజ్** (ముఖం త్రిప్పుకోనుట). **ఉ) కుఫ్ అక్ఫర్ ఫాఖ్** (కపటం కారణంగా సత్యాన్ని తిరస్కరించుట). 2) **కుఫ్ అస్ఫర్** అంటే అవిధేయత పరమైనది. ఇది ఇష్టాం నుండి బహిష్కరించదు. ఉదాహరణకు ముస్లింని హత్యచేయడం.

42. మొక్కుబడి గురించి ఇస్లామీయ ధర్మాజ్ఞ ఏమిటి? ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మొక్కుబడిని అసహ్యించుకున్నారు. ఇంకా ఇలా చెప్పారు: **అది ఎలాంటి మేలునూ తీసుకురాదు**. (ముస్లిం 1639). ఇది ప్రత్యేకంగా అల్లాహ్ సంతృప్తిని ఉద్దేశించి మొక్కిన మొక్కుబడి విషయం. ఇక అల్లాహ్ యేతరుల గురించి మొక్కుబడి నిషిద్ధం (హరాం). ఉదాహరణకు ఏదైనా సమాధి గురించి, లేదా వలీ పేరుతో మొక్కుకోనుట. అలాంటి మొక్కుబడి తప్పుగా, తెలియకుండా మొక్కుకున్నా గాని నెరవేర్చకూడదు.

(ఎందుకనగా మ్రొక్కుకోనుట పాపము, తెలియకుండా మ్రొక్కుకున్న మ్రొక్కుబడి నెరవేర్చడం కూడా పాపమే, ఇంతకు ముందు అలా చేసి ఉంటే వెంటనే తొబా చేసుకోండి).

43. జ్యోతిష్యులు, అగోచరజ్ఞానారోపన చేసేవారి వద్దకు పోవుట గురించి ఇస్లామీయ ధర్మాజ్ఞ ఏమిటి? వారి వద్దకు పోవడం నిషిద్ధం (హరాం). దాని మీద నమ్మకం లేదు కాని అసలు అందులో ఏముందో చూద్దామని ఊరికే చేయి చూపించుకున్నా, అతని 40 రోజుల నమాజు అంగీకరింపబడదు. ఎందుకనగా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వస్లలం చెప్పారు: “**ఎవరైనా జ్యోతిష్యుని వద్దకు వచ్చి అతనిలో ఏదైనా విషయం అడిగినా చాలు దానికి అతని 40 రోజుల నమాజు అంగీకరింపబడదు**”. (ముస్లిం 2230). ఇక వారి వద్దకు వెళ్ళి, వారి అగోచర జ్ఞానారోపనను సత్యంగా నమ్మితే అతను ప్రవక్త సత్యధర్మాన్ని తీరస్కరించినవాడవుతాడు. ఎందుకనగా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వస్లలం చెప్పారు: “**ఎవరైనా జ్యోతిష్యుని లేదా అగోచరజ్ఞానారోపన చేసేవాని వద్దకు వచ్చి అతడు చెప్పిన విషయాన్ని సత్యంగా నమ్ముతే అతను ప్రవక్త ముహమ్మద్ పై అవతరించిన దానిని తిరస్కరించినవాడవుతాడు**”. (ముస్నద్ అహ్మద్ 15/331).

44. నక్షత్రాల ఆధారంగా వర్షం కోరడం ఎప్పుడు షిర్క్ అకబర్, మరెప్పుడు షిర్క్ అస్గర్ అవుతుంది? అల్లాహ్ ఇష్టం లేకుండానే నక్షత్రాలలో ప్రభావం ఉందని ఎవరు నమ్ముతాడో, వర్షం పుట్టడం, కుర్పించడం అనేది ఆ నక్షత్రం వల్ల అని నమ్ముతాడో అతను షిర్క్ అకబర్ చేసిన వాడవుతాడు. మరెవరయితే నక్షత్రంలో ప్రభావం అల్లాహ్ ఇష్టంలోనే ఉంటుందని, అల్లాహ్ దానిని వర్షానికి ఓ సబబుగా పుట్టించాడని నమ్ముట, మరియు ఆ నక్షత్రం ప్రత్యక్షమైనప్పుడు వర్షం కురువడాన్ని అల్లాహ్ ఓ అలవాటుగా చేశాడని నమ్ముట మొదలైనవి నిషిద్ధం (హరాం) మరియు షిర్క్ అస్గర్, ఎందుకనగా అతను ఏ దార్శ్నిక లేదా సంవేధన (cutaneous sensation) లేదా నిజబుద్ధితో కూడిన ఆధారం లేకుండా దానిని ఒక సబబుగా నమ్మాడు. అయితే నక్షత్రాలతో సంవత్సరపు కాలాలు మరియు వర్షం కురిసే సమయాలు కనుక్కునే ప్రయత్నం చేయడం యోగ్యమే.

45. ముస్లింలపై వారి నాయకుని (పాలకుని) హక్కు ఏమిటి? ఇస్టమయిన, అసహ్యమైన అన్ని సందర్భాల్లో వారి మాట వినడం, విధేయత పాటించడం విధిగా ఉంది. వారు దౌర్జన్యం చేసినా వారికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేయటంను ఇస్లాం అనుమతించదు. విధేయత నుండి దూరం అవ కూడదు, వారిపై శాపనాలు చేయకూడదు వారిని సంస్కరణ, మన్నింపు గుణం వైపుకు ఆహ్వానించాలి, సన్మార్గం, మంచిబాట చూపించాలి. అల్లాహ్ విధేయత పరిధిలో వారి విధేయత పాటిస్తాము, ఎప్పుడు పాపం గురించి ఆదేశ్చైరో అప్పుడు వారి విధేయత నిషిద్ధం. కాని ఇతర మంచి విషయాల్లో వారి విధేయత విధిగా ఉంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వస్లలం వారు ఇలా నెలవిచ్చారు: “**పాలకుని, నాయకుని మాట విన, ఆజ్ఞ పాలించు అతను నీ విప్రుల కోరడా కురిపించినా, నీ సొమ్ము తీసుకున్నా నీవు మాట విన, ఆజ్ఞాపాలన చేయ**”. (ముస్లిం 1847).

46. ఆదేశాలు, నివారణల్లో అల్లాహ్ వివేచన, ఔచిత్యమేమిటి అని ప్రశ్నించడం యోగ్యమేనా? అవును యోగ్యమే, కాని విశ్వాసం మరియు ఆచరణ అనేది ఆ వివేచనను తెలుసుకోవడం మరియు అది అర్థమవడం పై ఆధార పడి ఉండ కూడదు. దాని గుర్తింపు విశ్వాసి ధర్మంపై నిలకడను మరింత పటిష్ఠం చేసేందుకు

ఉపయోగపడాలి. అయినా ఏమీ ప్రశ్నించకుండా అట్టే నమ్మడమనేది సంపూర్ణ భక్తి భావనకు, అల్లాహ్ విశ్వాసానికి మరియు ఆయన పరిపూర్ణ వివేచనపరుడనే నమ్మకానికి ఓ నిదర్శనం, ప్రవక్త సహచరులు ఇలాగే నమ్మేవారు.

47. ఈ ఆయతు యొక్క అర్థం ఏమిటి? “నీకు ఏ మంచి జరిగినా అది అల్లాహ్ తరఫునుంచే జరుగుతుంది. నీకు ఏదైనా చెడు జరిగితే అది నీ స్వయంకృతమే”.

(నిసా 4:79) ఈ ఆయతులో ఏ మంచి (హాసన) అంటే వరాలు, చెడు (సయ్యిఅ) అంటే పరీక్ష. ప్రతి ఒక్కటి అల్లాహ్ వైపు నుండే నిర్ణయించబడి, వ్రాయబడి ఉంది. మంచి అల్లాహ్ వైపునకు అంకితం చేయబడుతుంది, ఎందుకనగా అల్లాహ్ దానికి ఆ అందం ప్రసాదించాడు. చెడును ఏదో వివేచనలో పుట్టించాడు. ఆ వివేచన పరంగా అది ఆయన ఓ కృప, మరియు మంచితనమే. అల్లాహ్ యొక్క సర్వ కార్యాలు మంచివే. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వస్లం చెప్పారు: “సర్వ రకమైన మంచి నీ రెండు చేతుల్లోనే ఉంది, మరియు చెడు నీ వైపు నుంచి కాదు” (ముస్లిం 771). మానవుడిలో వెలువడే కార్యాలు కూడా అల్లాహ్ పుట్టించినవే, అలాగే అదే సమయంలో అవి మానవులలో వెలువడుతున్నాయి. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: “ఎవరైతే అల్లాహ్ మార్గంలో ఇచ్చాడో, తన ప్రభువుకు భయపడుతూ ఉన్నాడో, ఇంకా సత్పరిణామాన్ని సత్యమని ధృవపరిచాడో, అతనికే మేము సులువైన మార్గపు సౌకర్యం వాసగుతాము”. (లైల్ 92:5-7).

48. ఫలానా వ్యక్తి షహీద్ అని అనడం యొక్కమేనా? నిర్దిష్టంగా ఎవరినైనా షహీద్ అనడం అతడు స్వర్గీయుడు అని తీర్పు చేసిన మాదిరిగానే ఉంటుంది. అందుకు నిజధర్మంపై ఉన్న అప్పులను సున్న పద్ధితి ప్రకారం; ముస్లిములలోని ఏ వ్యక్తిని నిర్దిష్టంగా ఇతను స్వర్గవాసుల్లో ఒకడు అని లేదు నరకవాసుల్లో ఒకడు అని అనరాదు, కేవలం ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వస్లం వారు ఏదైనా వ్యక్తి గురించి రెండింటిలో ఏదో ఒక్కదాని వాడు అని తెలిపినవారు తప్ప. వాస్తవం ఏమిటంటే ఏ మనిషి ఏ స్థితిలో చనిపోయాడో మనం గ్రహించలేము. అంతిమంగా ఉన్న ఆచరణల ప్రకారమే మనిషి లేబబడతాడు, సంకల్పం, నియ్యత గురించి అల్లాకు మాత్రమే తెలుసు. కాని సత్కార్యాలు చేసేవానికి సద్ఫలితం లభిస్తుందని ఆశిస్తాము, దుష్కర్మలు చేసేవానికి శిక్ష లభిస్తుందని భయపడతాము.

49. నిర్దిష్టంగా ఒక ముస్లింను కాఫిర్ అని అనవచ్చా? నిర్దిష్టంగా ఏ ముస్లింనైనా కాఫిర్, ముష్రీక్, మునాఫిఖ్ అని అనుట యొగ్యం కాదు. ఎప్పటివరకైతే అతని నుండి అలాంటి ఏదైనా విషయం వెలువడడో, అలా అనడానికి కొన్ని షరతులున్నాయి, అతని ఆంతరంగంలోని విషయాన్ని అల్లాహ్ కే వదిలేస్తాము.

50. కాబా గృహం తప్ప ఇంకా దేనినైనా ప్రదక్షిణం (తవాఫ్) చేయవచ్చా? ఈ భూమి పై పరిశుద్ధ కాబా గృహం తప్ప మరే చోట తవాఫ్ చేయ కూడదు. ఏ స్థలానికి దాని లాంటి పోలిక ఇవ్వడం ఎంత మాత్రం యొగ్యం కాదు, దాని కీర్తి ఎంత గొప్పగా ఉన్నా సరే. గౌరవోన్నతుల భావంతో కాబా తప్ప మరే దాని తవాఫ్ చేసినా అల్లాహ్ యొక్క అవిధేయతకు ఒడిగట్టినట్లే.

మనో ఆచరణలు

అల్లాహ్ హృదయాన్ని సృష్టించి, దానిని రాజుగా చేశాడు. మిగిలిన అవయవాలన్నింటినీ దాని సైనికులుగా చేశాడు. రాజు సవ్యంగా ఉంటే సైనికులందరూ సవ్యంగా ఉంటారు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా చెప్పారు: **నిశ్చయంగా శరీరంలో ఓ మాంసపు ముద్ద ఉన్నది. అది సవ్యంగా ఉంటే మిగిలిన శరీరమంతా బాగుంటుంది. అది పాడైతే మొత్తం శరీరం పాడైపోతుంది, వినంది! అదే మానవ హృదయం.** (బుఖారి 52, ముస్లిం 1599). ఈ మనసే విశ్వాసం, దైవభీతి, అవిశ్వాసం, కపటం మరియు పిర్క్ వంటి వాటన్నింటికీ నిలయం. **ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం "భయభీతి ఇక్కడుంది, ఇక్కడుంది, ఇక్కడుంది" అని మూడు సార్లు తన ఛాతి వైపు సైగ చేసి పలికారు.** (ముస్లిం 2564).

• **ఈమాన్ అంటే విశ్వాసం, వాక్కు మరియు ఆచరణ;** మనస్సులో విశ్వాసం, నాలుక పలుకులు (వాక్కు), హృదయం మరియు అవయవాల ఆచరణ. హృదయం విశ్వసిస్తుంది మరియు ధృవీకరిస్తుంది, నోటి పలుకులు సాక్ష్యం పలుకుతాయి, అప్పుడు హృదయం ప్రేమ, భయం, ఆశతో తన పని చేయటం ఆరంభిస్తుంది; నాలుక దైవస్మరణ మరియు ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేస్తూ కడులుతుంది మరియు అవయవాలు రుకూ, సజ్జాలు చేయుటకు మరియు అల్లాహ్ సాన్నిధ్యానికి చేర్చే సత్కార్యాలు చేయుటకు కడులుతాయి. హృదయం ఆదీనంలో శరీరం ఉంటుంది, హృదయంలో ఏ విషయం చోటు చేసుకుంటుందో దాని సంబంధిత పర్యవసనాలు శరీరంలోని ఏదో ఒక అవయవంలో కానవస్తాయి.

• **మనోఆచరణ అంటే:** ఆచరణల (కర్మల) స్థానం హృదయం అని అర్థం. వాటిలో అతి గొప్పది అల్లాహ్ పై విశ్వాసం, ఆ విశ్వాసం హృదయంలో ఉంటుంది, అక్కడి నుండి అనుకరణ మరియు ఆమోదం (సమ్మతం) సంబంధమైన ధృవీకరణ ఉంటుంది. వీటిలో పాటు మనిషికి తన ప్రభువుతో ఉండే ప్రేమ, భయం, ఆశ, మరలింపు, నమ్మకం, భరోసా, సహనం, భయభీతి లాంటిన్నింటి స్థానం హృదయమే.

• **మనోకార్యల్లో ప్రతికార్యానికి విరుద్ధంగా ఓ మనోరుగ్గుత ఉంటుంది;** ఇఖ్లాస్ కు (చిత్తశుద్ధికి) విరుద్ధం రియా (పో ఆప్), నమ్మకానికి విరుద్ధం అనుమానం, ప్రేమకు విరుద్ధం ద్వేషం, అలాగే... ఎప్పుడు మనం మన హృదయశుద్ధిని అలక్ష్యం చేస్తామో, దానిపై పాపాలు జమ అవుతూ పోతాయి, పీడప దానిని నాశనం చేస్తాయి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **"మనిషి ఒక పాపం చేసినప్పుడు అతని హృదయంలో ఒక చుక్క పడుతుంది, అతను గనుక ఆ పాపకార్యాన్ని వదిలి పెట్టి, పశ్చాత్తాప పడి, క్షమాపణ కోరుకుంటే ఆ చుక్క చెరిపి వేయబడుతుంది, అతను గనుక మరలా అదే పాపానికి ఒడిగడితే ఆ చుక్క ఇంకా పెరుగుతుంది, మళ్ళీ పాపం చేస్తే మరింత పెరుగుతుంది. అలా అలా పూర్తి హృదయాన్ని కప్పి వేస్తుంది, దీనినే తుప్పు అంటారు"**, సూర ముతప్పిఫీన్ ఆయతు 14లో అల్లాహ్ దీని గురించి ఇలా ప్రస్తావించాడు: **"ఎంతమాత్రం కాదు, ఆసలు విషయం ఏమిటంటే వారి దురాగతాల మూలంగా వారి హృదయాలకు తుప్పు పట్టింది"**. ఇంకా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా చెప్పారు: **ఒక్కొక్క ఈకతో వాప తయారైనట్లు (పాపాల వల్ల) హృదయాలపై ఎన్నో దుష్ప్రేరణలు (ఫిత్నాలు) వచ్చి పడుతూ ఉంటాయి, ఏ హృదయం వాటిని స్వీకరిస్తుందో అందులో నల్లటి చుక్క పడుతుంది, ఏ హృదయం నిరాకరిస్తుందో అందులో తెల్లటి చుక్క పడుతుంది, చివరికి హృదయంలో రెండు**

విభిన్న భాగాలు ఏర్పడతాయి, ఒకటి తటతల్లిని నున్నని రాయి వలె ఉంటుంది, భూమ్యాకాశాలున్నంత వరకు దానిపై ఏ పరీక్షా (ఫిత్న) ప్రభావం చూపదు (తన ప్రభావం చూపి నష్టపరచదు). రెండోది తింపిపెట్టబడక కూడా లాంటి మహానల్లనిది, మనోవాంఛలకు నచ్చింది తప్ప మంచిని మంచిగా గుర్తించదు, చెడును అసహ్యించుకోదు (ముస్లిం 144).

• హృదయ ఆరాధనల గురించి తెలుసుకోవటం ఇతర అవయవాల ఆరాధనల గురించి తెలుసుకోవటం కంటే ఎంతో ముఖ్యం, ఎందుకంటే హృదయ ఆరాధనలు వేర్ల (ROOTS) వంటివి. అవయవాలకు సంబంధించిన కార్యాలు వాటి శాఖల వంటివి. వాటిని పరిపూర్ణం చేసి ప్రతిఫలాన్ని ఇచ్చేవి అవే. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ప్రవచించారు: **నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మీ ముఖాలను, ఆస్తిపాస్తులను చూడడు, కాని మీ హృదయాలను, మీ కర్మలను చూస్తాడు.** (ముస్లిం 2564). విద్య-జ్ఞానాలు యోచించే, గ్రహించే చోటు (అవయవం) హృదయమే. అందుకే అల్లాహ్ వద్ద హృదయంలో స్థిరంగా ఉండే విశ్వాసం, నమ్మకం మరియు చిత్తశుద్ధి (ఇఖ్లాస్) లాంటి విషయాల ఆధారంగానే ప్రజల మధ్య ఘనతల్లో తీడా నిర్ణయించబడుతుంది. హాసన్ బస్నీ రహీమహుల్లాహ్ ఇలా చెప్పారు: “అల్లాహ్ సాక్షిగా! హజ్రత్ అబూబక్ర్ రజియల్లాహు అన్లు నమాజ్, ఉపవాసాల వల్ల కాదు, ఆయన హృదయంలో నాటుకు పోయిన విశ్వాసం వల్లే ఇతర సహాబాలు చేరుకోలేనంత ఉన్నతశ్రేణికి ఎదిగారు”.

• **అవయవాల కార్యాల కంటే మనోకార్యాల శ్రేష్ఠత గలవి అనడానికి కారణాలు:**

1) మనోఆరాధనలోని లోపం కారణంగా అవయవాలు చేసే మంచినలుల పుణ్యం వృధా అవుతుంది. ఉదా, ఏదైనా సత్కార్యంలో చూపుగోళుతనం (షో ఆఫ్) చోటు చేసుకోవడం. 2) హృదయ కార్యాలే అన్నింటికీ మూలం గనుక మనస్సుతో సంబంధం లేకుండా అప్రయత్నంగా ఏదైనా మాట లేదా ఆచరణ వెలవడితే దానిపై ఎలాంటి పట్టు ఉండదు, అది లెక్కలోనికి రాదు. 3) స్వర్గంలో ఉన్నత స్థానాలకు కారణం ఈ మనస్సే, ఉదా: జుహ్ద్ (ధర్మ నిష్ఠ, వైరాగ్యం). 4) అది అవయవాల కార్యాల కంటే కష్టతరమైనది మరియు ఇబ్బందికరమైనది. ఇబ్నుల్ మున్నద్దిర్ రహీమహుల్లాహ్ ఇలా చెప్పారు: “నేను నలభై యేళ్ళు నిత్యం నా మనస్సు కొరకు కష్టపడ్డాను, కృషి చేశాను అప్పుడు పోయి అది స్థిరపడింది.” 5) దాని ప్రభావం చాలా సుందరమైనది. ఉదా: అల్లాహ్ కోసం ఇతరులను ప్రేమించుట. 6) దాని ప్రతిఫలం చాలా గొప్పది, హజ్రత్ అబూ దర్దా రదియల్లాహు అన్లు చెప్పారు: “ఘడియపాటు యోచించడం రాత్రంతా తహజ్జుద్ చేయుట కంటే మేల్లైనది”. {సూర ఆలె ఇమాన్ 3:190-192 చదవండి}. 7) కర్మలపై అవయవాలను పురి కోల్పేది అదే. 8) అవయవాల ఆరాధన పుణ్యాన్ని పెంచే, తగ్గించే మరియు శూన్యం చేసే అంతటి ముఖ్య పాత్ర హృదయానిదే, ఉదా: నమాజులో వినమృత. 9) ఒకసారి అవయవాల ఆరాధనకు సమానంగా మనస్సు ఆరాధనల పుణ్యం ఉంటుంది, అవయవాలు ఆ సత్కార్యం చేయకున్నా సరే, ఉదా: ధనం లేనప్పుడు దానధర్మాలు చేసే సంకల్పంతో ప్రయత్నించి చేయలేకున్నా, ఉంటే ఇచ్చేవాడిని కదా అని మనస్సులో అనుకున్నా దానధర్మాలు చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. 10) కొన్ని సందర్భాల్లో మనోకార్య పుణ్యం లెక్క లేకుండా ఉంటుంది, ఉదా: ఓపిక, సహనాలు. 11) అవయవాలు (ఏ సత్కార్యం చేయకుండా) ఆగిపోయినా లేదా బలహీనపడినా కూడా హృదయ

కార్యాల పుణ్యం నిరంతరం లభిస్తూనే ఉంటుంది. 12) హృదయ కార్యం అవయవాల కార్యానికి ముందు, తర్వాత కూడా ఉంటుంది.

అవయవాలు తమ కార్య మొదలు పెట్టక ముందే హృదయం వివిధ స్థితుల నుండి దాటుతుంది: 1) హాజస్: ఏదైనా కార్యం చేయుటకు తోలిసారిగా మనస్సులో జనించే తలంపు. 2) ఖాతిరహా: ఆ తలంపు హృదయంలో స్థిరపడుట. 3) హాదీఘన్ నఫ్స్: దానిని చేయాలా వద్దా అనే సంకోచం. 4) హమ్మీ: చేయాలన్న అభిప్రాయానికి ప్రాధాన్యత లభించుట. 5) అఖ్యీ: చేయుటకు గట్టిగా, ఉద్దేశపూర్వకంగా నిశ్చయించుకోనుట. మొదటి మూడింటి పై ఎలాంటి పుణ్యమూ లేదు, పాపమూ లేదు. ఇక హమ్మీ; సత్కార్యం గురించైతే పుణ్యం వ్రాయబడుతుంది, దుష్కార్యం గురించి అయితే పాపం వ్రాయబడుతుంది. కాని హమ్మీ అఖ్యీ గా మారిపోతే సత్కార్యం గురించి అయినప్పుడు పుణ్యం లభిస్తుంది, దుష్కార్యం గురించి అయితే పాపాత్ముడవుతాడు, అతడు దానిపై ఆచరించక పోయినా సరే. ఎందుకనగా శక్తి ఉండి ఏదైనా చేయుటకు నిశ్చయించుకోవడం దానిని చేసినట్లే లెక్క. అల్లాహ్ ఆదేశం: **విశ్వాసుల వర్గంలో అజ్జలత వ్యాపించాలని కోరకునేవారికి ప్రపంచంలోనూ, పరలోకంలోనూ వ్యధాభరితమైన యాతన ఉంది. అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, మేకు తెలియదు.** (నూర్ 19). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హదీథ్: **ఇద్దరు ముస్లింలు తమ తమ కత్తులతో పరస్పరం తలపడినప్పుడు హాతుకుడు మరయు హతుడు ఇద్దరూ నరకంలోకి పోతారు,** అప్పుడు నేనడిగాను: “ప్రవక్తా! హాతుకుడు నరకానికి పోతాడన్న మాట అర్థమయ్యేదే కాని హతుడెందుకు నరకానికి పోతాడు? అప్పుడు ప్రవక్త చెప్పారు: **అతనూ తన ప్రత్యర్థిని చంపడాన్ని కాంక్షిస్తున్నాడు కదా**”. (బుఖారీ 2888). అఖ్యీ తర్వాత పాపం చేయడం మానుకుంటే, నాలుగింటిలో ఏదో ఒకటి జరగవచ్చు: 1) **అల్లాహ్ భయంలో మానుకోవడం:** పుణ్యం లభిస్తుంది. 2) **ప్రజల భయం తో మాను కోవడం:** పాపం చుట్టుకుంటుంది, ఎందుకంటే కేవలం అల్లాహ్ కోరకు మాత్రమే పాపం చేయ కుండా మాను కుంటే, అది ఓ ఆరాధనగా పరిగణింపబడుతుంది. 3) **చేతకానితనం వల్ల మానుకోవడం:** అంటే పిరికితనం లేదా వేరే కారణాల వలన పాపం చేయకపోయినా, పాపం చేయాలనే గట్టి సంకల్పం చేసుకున్నందుకు పాపం చుట్టు కుంటుంది. 4) **పాపం చేసే ప్రయత్నం చేసి, పాపం చేయలేకపోవడం:** పాపం చేయాలని నిర్ణయించుకుని, ప్రయత్నించి, ఏదో కారణం వలన పాపం చేయకపోతే పాపం చుట్టు కుంటుంది. ఎందుకంటే దాని వరకు చేర్చించే ప్రయత్నాన్ని అతడు చేసాడు కాని అతనుద్దేశం పూర్తి కాలేదు అయినా ఆ పాపాన్ని సంపూర్ణంగా చేసినవానితో సమానంగా పాపం వ్రాయబడుతుంది, ఎందుకనగా అతను గట్టి సంకల్పం చేయడమే కాకుండా సాధ్యమైనంత ప్రయత్నం చేసాడు కాబట్టి అతను ఆ పాపం చేసినవానితో సమానం, దీనికి ఆధారం పై హాదీఘను మరోసారి చదవండి-. ఆచరణకు హమ్మీ తోడు అయిందంటే అతని ఆ కార్యం ఏదో కారణం వలన పూర్తి కాకపోయిన అతను దానిపై పట్టుబడుతాడు. ఎవరైనా ఓ నిషిద్ధ కార్యం ఒక్కసారి చేసాడు మళ్ళీ ఎప్పుడు సాధ్యమైతే అప్పుడు చేయుటకు అఖ్యీ చేసాడు. కాబట్టి అతను పాపంపై హారం చేసినవాడిలో లెక్కించబడుతాడు, ఇంకా అతను మరోసారి ఆ పాపం చేయకపోయినా ఆ సంకల్పంపై పట్టుబడుతాడు.

హృదయ సంబంధమైన కొన్ని కార్యాలు :

- **నియ్యత్:** నియ్యత్ అనగా సంకల్పం, ఉద్దేశ్యం అని అర్థం. అది సక్రమంగా లేనిదే ఏ ఆచరణా స్వీకరించ బడదు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా నెలవిచ్చారు. **నిశ్చయంగా కర్మల అంగీకారయోగ్యం నియ్యత్ వై ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రతి మనిషికి తాను చేసిన నియ్యత్ (సంకల్పం) ప్రకారమే ఫలితం లభిస్తుంది.** (బుఖారీ 1). ఇబ్ను ముబారక్ రహిమహుల్లాహ్ ఇలా అన్నారు: 'ఒక్కోసారి ఓ చిన్న కర్మను నియ్యత్ పెద్దదిగా చేసేస్తుంది మరికొన్ని సందర్భాల్లో పెద్దకర్మను ఈ నియ్యత్ చిన్నదిగా చేసేస్తుంది'. పుణెల్ రహిమహుల్లాహ్ ఇలా పలికారు 'అల్లాహ్ నీ నుండి నీ నియ్యత్ (సంకల్పాన్ని) కోరుతాడు'. ఏదైనా కార్యం కేవలం అల్లాహ్ కోసమే చేస్తే దానిని ఇఖ్లాస్ అంటారు అంటే ఇతరులకు రవ్వంత భాగం కూడా కల్పించకుండా కేవలం అల్లాహ్ కొరకు మాత్రమే చేసిన కర్మ. ఒకవేళ అల్లాహ్ కోసం కాకుండా, ఇతరుల కొరకు ఏదైనా కర్మ చేస్తే దానిని రియాకారి (ఇతరులకు చూపించడానికి చేయడం) అని లేక కపటం అని లేక మరేదైనా అని (ఉద్దేశాన్ని బట్టి) అంటారు.

ఒక మంచి మాట: మానవులందరూ నశించేవారే ఆలిములు (ధర్మజ్ఞానమున్నవారు) తప్ప, ఆలిములందరూ నశించేవారే ఆమిలూన్ (ధర్మజ్ఞానం ప్రకారం నడిచేవారు) తప్ప, ఆమిలూన్లందరూ నశించేవారే ముఖ్లిసూన్ (ఇఖ్లాస్ అంటే చిత్తశుద్ధి పాటించేవారు) తప్ప, అల్లాహ్ ఏదేయత పాటించాలనుకున్న ప్రతి వ్యక్తి మొదటి బాధ్యత ఏమిటంటే అతను నియ్యత్ అంటే సంకల్పం గురించి తెలుసుకోవాలి, ఆ తర్వాత సిద్ద్ (సత్యత) & ఇఖ్లాస్ ల వాస్తవతనను గ్రహిస్తూ, ఆచరణలో సరిదిద్దుకుంటూ ఉండాలి. నియ్యత్ లేని ఆచరణ ప్రతిఫలం లేనిది. ఇఖ్లాస్ లేని నియ్యత్ చూపుగోలుతనంతో, సార్థకమైన విశ్వాసం లేని ఇఖ్లాస్ (సంకల్పం) బూడిదతో సమానం.

కర్మలు మూడు రకాలు: 1) పాపాలు: పాపం చేస్తూ సదుద్దేశంతోనే చేస్తున్నాను అంటే లాభం లేదు. సదుద్దేశం పాపాన్ని పుణ్యంగా మార్చదు. ఇలా అని పాపకార్యాలలో మునిగి పోకూడదు, ఎందుకంటే పాపం చేయడంలో దురుద్దేశం కూడా తోడైతే పాపభారం రెట్టింపవుతుంది. 2) అనుమతించబడిన కార్యాలు (ముబాహాత్): ఒకటి లేదా ఒకటి కంటే ఎక్కువ సంకల్పాలతో ఏదైనా పని చేయదలచి, దానిని ఒక మంచి పనిగా మార్చి అవకాశం ఉంటే, దానిని ఆపే అనుమతి దేనికి లేదు. 3) సత్కార్యాలు: తన సత్కార్యాలు స్వీకరించబడతాయో మరియు వాటికి అనేక రెట్ల ప్రతిఫలం లభిస్తుందా అనేది ఆ వ్యక్తి సంకల్పం వై ఆధారబడి ఉంది¹. ఎవరైనా రియాకారి (షో ఆఫ్) సంకల్పంతో

¹ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: "ఎవరైతే ఒక మంచి చేయ సంకల్పించి, దానిని పూర్తి చేయ లేకపోతే, అతని కొరకు ఒక పుణ్యం వ్రాయబడుతుంది. ఎవరైతే దానిని పూర్తి చేస్తారో, అతని కొరకు 10 రెట్ల నుండి 700 రెట్ల, ఇంకా మరెన్నో రెట్ల పుణ్యాలు వ్రాయబడతాయి. ఎవరైతే ఒక చెడు పని చేయ సంకల్పించి, దానిని పూర్తి చేయక పోతే, అతని కొరకు ఒక పుణ్యం వ్రాయబడుతుంది. ఎవరైతే దానిని పూర్తి చేస్తారో, అతని కొరకు ఒక పాపం వ్రాయబడుతుంది." బుఖారీ మరియు ముస్లిం. మరో హదీథుల్ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: "ఈ సమాజం యొక్క ఉపమానం నలుగురు వ్యక్తులను పోలి ఉన్నది. ఒకతనికే అల్లాహ్ సంపద మరియు జ్ఞానం ప్రసాదించగా, అతడు తన సంపద వెచ్చించడంలో తన జ్ఞానాన్ని

సత్కార్యం చేస్తే, అది పాపం మరియు పిర్క్ అస్సర్ అవుతుంది, అది పిర్క్ అక్బర్ వైపుకు తీసుకు పోగలదు. దానికి మూడు కారణాలున్నాయి: **అ) ఆరాధన (సత్కార్యం) చేసి ఆసలుద్దేశ్యమే ప్రదర్శనా బుద్ధి (ప్రజలు చూడాలని, మొచ్చుకోవాలని) కలిగి ఉంది; ఇది పిర్క్ అవుతుంది, ఇలాంటి ఇబాదల్ వ్యర్థం. ఆ) ఆసలు సత్కార్యం (ఆరాధన) అల్లాహ్ కొరకే చేస్తూ, ప్రదర్శనాబుద్ధి నియ్యత్ తర్వాత కలిగింది;** ఒకవేళ ఆ ఆరాధన మలిభాగం లోలిభాగం పై ఆధారపడి లేకుంటే ఉదాహరణకు: దానధర్మాలు, లోలి భాగం స్వీకరించ బడుతుంది, మలిభాగం వ్యర్థమై పోతుంది. ఒకవేళ మలిభాగం లోలిభాగంపై ఆధారపడి ఉంటే ఉదా: నమాజ్, అలాంటప్పుడు రెండింటిలో ఒకటి జరగవచ్చు:

1) ప్రదర్శనాబుద్ధిని దూరంగా పారద్రోలేందుకు నిష్కపటంగా ప్రయత్నిస్తే, దాని ప్రభావం ఆ కార్యం (ఆరాధన) పై ఏ మాత్రం పడదు అంటే అది నష్టపరచదు.

2) ప్రదర్శనా బుద్ధి వలన తృప్తి చెందితే; మొత్తం ఆరాధన వ్యర్థమవుతుంది.

ఇ) ఆరాధన పూర్తి అయిన తర్వాత ప్రదర్శనాబుద్ధి కలిగింది; ఇది కేవలం షైతాన్ చేష్టల పర్యవసానం (ఫైరేపణలు, దురాలోచనల వంటి వాటిపై ఎలాంటి శ్రద్ధా చూపవద్దు), వాటి వల్ల ఆ ఆరాధన లేదా ఆ వ్యక్తిపై ఏ ప్రభావం (నష్టం) కలుగదు. రియా (ప్రదర్శనాబుద్ధి)కి సంబంధించిన మరెన్నో రహస్య ద్వారాలున్నాయి, వాటిని తెలుసుకోవడం మరియు వాటి నుండి జాగ్రత్తగా ఉండడం మనపై విధిగా విచరబడింది.

ఏదైనా ప్రాపంచిక లాభం పొందే సంకల్పంతో ఏదైనా సత్కార్యం చేస్తే; దాని పుణ్యం లేదా పాపం అతని సంకల్పం (నియ్యత్) పై ఆధారపడి ఉంటుంది, మూడు రకాల సంకల్పాలు ఉన్నాయి: 1. ఆ సత్కార్యం చేసేందుకు పురికొల్పినది కేవలం ప్రాపంచిక లాభమే అయితే; ఉదాహరణకు కేవలం జతం డబ్బుల కోసమే నమాజులలో ఇమామత్ చేసే వ్యక్తి; అతను పాపం చేసిన వాడవుతాడు, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: **అల్లాహ్ సంత్కృతి పొందే ప్రయత్నం చేయకుండా కేవలం కొద్దిపాటి ప్రాపంచిక లాభాలను పొందేందుకు ఎవరైనా విద్యాభ్యాసం చేస్తే అతడు ప్రళయదినాన స్వర్గ పరిమళాన్ని కూడా పొందడు.** (అబూదావూద్ 3664). **2. ఒకవేళ అల్లాహ్ మరియు ప్రాపంచిక లాభం రెండింటి కోసం ఆ సత్కార్యం చేస్తాడు;** అతని విశ్వాసం మరియు చిత్తశుద్ధిలో తగ్గుదల

అనుసరిస్తూ, సన్మార్గంలో ఖర్చుపెడతాడు. మరొకతనికి అల్లాహ్ జ్ఞానం ప్రసాదించి, సంపద ప్రసాదించడు. అతడు నిష్కపటమైన సంకల్పంతో ఇలా అంటాడు, 'ఒకవేళ నా వద్ద కూడా సంపద ఉంటే, నేను కూడా అతని వలే సన్మార్గంలో ఖర్చు పెట్టేవాడిని.' ఇంకా రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా పలికినారు, **'పుణ్యాలు పొందటంలో వారిద్దరూ సమానమే.'** మరొకతనికి అల్లాహ్ సంపద ప్రసాదించి, జ్ఞానం ప్రసాదించడు. అతను తన సంపదను దుబారాగా ఖర్చు పెడతాడు. మరొకతనికి అల్లాహ్ సంపదా ప్రసాదించడు, జ్ఞానమూ ప్రసాదించడు. అతడు ఇలా అంటాడు, 'ఒకవేళ నా వద్ద కూడా సంపద ఉంటే నేనూ అలాగే (ఆ అజ్ఞాని వలే దుబారాగా) ఖర్చు పెట్టేవాడిని.' ఆ తర్వాత రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా పలికినారు, **'పాపాలు పొందటంలో వారిద్దరూ సమానమే.'** అత్తీర్చిదీ. ఇబ్నె రజబ్ రహిమహుల్లాహ్ ఇలా అన్నారు: **"పుణ్యంలో వారిద్దరూ సమానులు"** అన్న పదం ఆ కార్యం యొక్క ఆసలు పుణ్యంలో ఇద్దరూ సమానులు, ఆ పుణ్యాన్ని రెట్టేపు చేసి ఇచ్చే విషయంలో కాదు. అది ఆచరించినవారికే లభిస్తుంది, కేవలం నియ్యత్ చేసినవారికే లభించదు, ఎలా అనగా ఒకవేళ వారిద్దరు అన్ని విధాలా సమానులైతే కేవలం సత్కార్యం గురించి సంకల్పించిన, దానిపై ఆచరించని వ్యక్తికి పది పుణ్యాలు లభిస్తాయని ఉండేది, కాని ఇది వాస్తవ నిదర్శనాలకు వ్యతిరేకం.

ఉన్నది. ఉదా: వ్యాపారం మరియు హాజ్ రెండూ చేసే సంకల్పాలలో హాజ్ యాత్ర చేయడం. అతనికి లభించే ప్రతిఫలం అతని చిత్తశుద్ధిపై ఆధారపడి ఉంది. **3. అల్లాహ్ కోసమే సత్కార్యం చేస్తాడు, అయితే ఆ పని చేసేందుకు వీలుగా అతడు కొంత ధనం లేదా సహాయం తీసుకుంటాడు; అతడికి పూర్తి పుణ్యం లభిస్తుంది. అతడు తీసుకున్నదేమీ అతడి పుణ్యాలను తగ్గించదు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: వేటి కొరకు మీరు జతభత్యాలు తీసుకుంటారో వాటిలో ఎక్కువ హక్కు కలిగి ఉన్నది అల్లాహ్ గ్రంథం.** (బుఖారి 5737).

చిత్తశుద్ధి (ఇఖ్లాస్) లో ఆచరించే వారి స్థాయిలు మూడున్నాయి:

1) అధమ (అట్టడుగు) స్థానం: పుణ్యం దొరుకుతుందనే ఆశతో, శిక్ష పడుతుందనే భయంతో సత్కార్యం చేయడం. **2) మధ్య స్థానం:** అల్లాహ్ యొక్క కృతజ్ఞత మరియు ఆయన ఆజ్ఞాపాలన భావంతో సత్కార్యాలు చేయడం. **3) ఉన్నత స్థానం:** అల్లాహ్ యొక్క ప్రేమ, ఘనత, గౌరవం మరియు భయంతో ఆచరించడం, ఇది సత్యవంతుల స్థానం.¹

• **తౌబా (పాపం వదలి, పశ్చాత్తపంతో మన్నింపు కోరుతూ అల్లాహ్ వైపునకు మరలడం):** పాపం మనిషి స్వభావంలో ఉంది గనక ఎల్లప్పుడూ తౌబా చేస్తూ ఉండడం విధిగా విచరుబడింది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: **ప్రతి ఆదం సంతానం తప్పు చేసేవాడే. అయితే ఈ తప్పు చేసే వారిలో అత్యధికంగా పశ్చాత్తపడేవారే, వారిలో ఉత్తములు.** ఇంకా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: **మీరు గనక పాపం చేయకున్నట్లయితే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని అంతముందించి మీ స్థానంలో వేరే వారిని తీసుకొచ్చి ఉండేవాడు. వారు పాపం చేసి, ఆ పిదప పశ్చాత్తాప పడి, క్షమాపణ కోరుకుంటే, అల్లాహ్ వారిని క్షమించేవాడు.** (ముస్లిం 2749). తౌబా చేయడంలో ఆలస్యం చేయడం, మరియు హఠం చేసి పాపానికి ఒడిగట్టడం కూడా తప్పే. ఖైతాన్ ఏడు రకాల అవరోధాలు, ఆటంకాలతో మనిషిపై ఆదిపత్యం సంపాదించాలనుకుంటాడు, ఒకదానిలో నిష్పలుడైతే, దాని తర్వాత వేరొక దానిలో సాఫల్యం పొందాలనుకుంటాడు. ఆ ఏడు అవరోధాలు ఇవి: **1) పిర్కీ మరియు కుప్రే అవరోధం. 2) ఇది సాధ్యం కాకపోతే విశ్వాసంలో బిద్అత్ (నూతన పోకడలు సృష్టించడం) ద్వారా, అలాగే ప్రవక్త మరియు ఆయన సహచరుల అనుసరణను వదలివేయాలని ప్రోత్సహించడం ద్వారా. 3) ఇది సాధ్యం కాకపోతే మోరమైన పాపాలు చేసేటట్లు ప్రేరేపించడం ద్వారా. 4) ఇది సాధ్యం కాకపోతే చిన్న చిన్న పాపాలు చేసేలా**

¹ అల్లాహ్ మూసా అలైహిస్సలాం గురించి ఇలా సెలవిచ్చాడు (మూసా (అ) పలుకులు) : **ఓ ప్రభూ! నీవు ప్రసన్నుడవు కావాలన్న ఉద్దేశంతోనే తొందరగా వచ్చేశాను.** హజ్రత్ మూసా అలైహిస్సలాం అల్లాహ్ ను కలుసు కోవటానికి తొందరగా, ఆత్మతీలో వెళ్ళింది అల్లాహ్ ఆజ్ఞాపాలన ఉద్దేశంతో మాత్రమే కాకుండా, అల్లాహ్ ఆయన పట్ల ప్రసన్నుడు కావాలనిను. ఇలాగే తల్లిదండ్రుల పట్ల సద్వ్యర్తన పాటించడంలో కూడా మూడు రకాల పుణ్య స్థానాలు ఉన్నాయి. ఇందులో అన్నింటి కంటే తక్కువ స్థానం ఏమంటే పుణ్యాల్ని ఆశించి, వారి అవిధేయత వల్ల కలిగే శిక్షలకు భయపడి వారికి సేవలు చేయడం. మధ్యస్థానం ఏమంటే అల్లాహ్ విధేయతా భావంతో, తాను ఇహలోకంలో రావడానికి (అల్లాహ్ తర్వాత) వారు కూడా కారకులు, చిన్నప్పటి నుండి పెంచి పోషించారు, తర్కీదు నిచ్చారు, కాబట్టి ఆ ఉపకారాలకు ఉత్తమరీతిలో బదులు ఇవ్వాలన్న భావనతో వారికి సేవలు చేయడం. అత్యున్నత స్థాయి ఏమంటే వారికి సేవలు చేయాలనే అల్లాహ్ ఆదేశం పట్ల గౌరవాభిమానం మరియు ఆయన ప్రేమ, ఔన్నత్యాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని వారికి సేవలు చేయడం.

స్తేరిపించడం ద్వారా. 5) ఇదీ సాధ్యం కాకపోతే ముబాహాల్ (అనుమతించబడినవి కాని వాటికి దూరంగా ఉండటం ఉత్తమం అని తెలిపినవి) పనులు అధికంగా చేయించడం ద్వారా 6) ఇదీ సాధ్యం కాకపోతే అత్యధిక పుణ్యాలు, ఉత్తమమైన సత్కార్యాలను వదలి తక్కువ స్థాయి సత్కార్యాలలో మునిగి పోయేలా జేయటం ద్వారా 7) ఇదీ సాధ్యం కాకపోతే జన్నాతులు మరియు మానవుల్లోని వైతానులను పురికొల్పటం ద్వారా.

పాపాలలో కూడా వివిధ స్థాయిలు ఉన్నాయి : 1) అతి ఘోరమైనవి; అంటే ఏ పాపాల శిక్ష అయితే ఇహలోకంలో ఇవ్వాలని ఆదేశించబడిందో లేదా పరలోకంలో దానిపై శిక్ష విధించే హెచ్చరిక వెలువడిందో, లేదా అల్లాహ్ ఆగ్రహ ప్రస్తావన ఉందో, లేదా శాపం తగులుతుందని ఉందో, లేదా విశ్వాసరహితుడతాడని ప్రకటించబడిందో అటువంటి పాపాలు ఘోరమైనవిగా పరిగణించబడతాయి. 2) చిన్నవి: ఘోరమైనవాటిని మినహాయించి మిగిలిన పాపాలన్నీ చిన్నవిగా పరిగణించబడతాయి, కాని కొన్ని కారణాల వల్ల చిన్న పాపాలు కూడా ఘోరమైన పాపాల్లో లెక్కించబడే అవకాశం ఉన్నది. వాటిలో ముఖ్యమైనవి: ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చిన్న పాపాలు చేస్తూ పోవడం, మాటిమాటికి చేయడం, ఏ మాత్రం శిక్షల ఖాతరు చేయకుండా అంటే పాపభీతి లేకుండా చేయడం, లేదా అవి చేసి గర్వించడం, లేదా వాటి గురించి బహిరంగంగా చెప్పుకుంటూ చేయడం వంటివి.

అన్ని రకాల పాపాలకు తొబా సరిపోతుంది, పడమరలో సూర్యుడు ఉదయించక ముందు వరకు లేదా మనిషి అవసాన దశ ప్రారంభమై, చివరిశ్వాస ఆగి పోయే ముందు వరకు తొబా అవకాశం ఉంది, తొబా చేసే వ్యక్తికి లభించే ప్రతిఫలం ఏమంటే అతను గనక తొబా చేయడంలో సత్యవంతుడైతే అతని పాపాలన్నీ పుణ్యాల్లోకి మార్చి వేయబడతాయి, ఆకాశమన్నీ పాపాలున్నూ సరే.

తొబా స్వీకరించబడటానికి కొన్ని షరతులున్నాయి:

1) పాపాల్ని విడిచి పెట్టుట, 2) గతంలో చేసిన పాపాల్ని గుర్తు చేసుకొని సిగ్గుపడుట, 3) భవిష్యత్తులో మరలా అలాంటి పాపాలు చేయనని గట్టిగా నిశ్చయించుకోవటం. ఒకవేళ పాపం ప్రజల హక్కుకు సంబంధించిందైతే వారి హక్కు వారికి వాపసు చేయుట¹.

తొబా విషయంలో నాలుగు స్థాయిల మనుషులు ఉంటారు 1) మొదటి స్థాయి వారు జవితాంతం స్థిరంగా ధర్మంపై ఉంటారు, గతంలో చేసిన పాపం వైపునకు తిరిగి మరలాలనే ఊహలను సైతం దగ్గరకు రానియ్యరు - చిన్నపాటి పొరపాట్లు తప్ప. చిన్న

¹ ప్రవక్త సల్లూహు అలైహి వసల్లం ఇలా నెలవిచ్చారు : అల్లాహ్ వద్ద కర్మల పత్రాలు మూడు రకాలు; ఒకటి: అల్లాహ్ దానిని ఏ మాత్రం పట్టించుకోడు, రెండవది: అల్లాహ్ వాటిలో దేనినీ వదలడు, మూడవది: అల్లాహ్ దానిని ఏ మాత్రం క్షమించడు. అల్లాహ్ ఏ మాత్రం క్షమించనిది అల్లాహ్ తో పాటు ఇతరులను భాగస్వామిగా చేయడం. తన అంతిమ దివ్యగ్రంథంలో అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటించాడు: ఎవడు అల్లాహ్ కు ఇతరులను భాగస్వామిగా కల్పిస్తాడో అల్లాహ్ అతనిపై స్వర్గాన్ని నిషేధించాడు, అతని నివాసం నరకం (5:72). అల్లాహ్ దేనిని పట్టించుకోడో అది మనిషి స్వయంగా తనపై అన్యాయం చేసుకోవడం, అంటే తనకు మరియు అల్లాహ్ కు మధ్య సంబంధమైనదానిలో కొరత చూపడం. అల్లాహ్ తన తల్లిని క్షమిస్తాడు (లేదంటే లేదు) మనుషులు పరస్పరం అన్యాయం చేసుకోవడాన్ని అల్లాహ్ క్షమించడు, దానికి పరిహారం తప్పనిసరి. (అహ్మద్, ఇది దయాఫ్ (బలహీన) హద్దు).

చిన్న పొరపాట్లకు ఏ మనిషి అతీతుడు కాదు గదా. వాస్తవానికి తొబాలో ఇస్తిఖామల్ (స్మిరత్సం) అంటే ఇదే, ఇలాంటి వారే సత్కార్యాల్లో ముందంజ వేస్తారు. ఇలాంటి తొబానే తొబతున్ నసూహ్ అంటారు. (దీని ప్రస్తావన సూర తప్రూమ్ 66:8లో ఉంది). ఇలాంటి స్థితిలోని ఆత్మను **నప్పె ముత్త్యిఇన్న** అంటారు. (దీని ప్రస్తావన సూర ఫక్త్ 89:27లో ఉంది). 2) రెండవ స్థాయి వారు మౌలికంగా విధేయతలో స్థిరంగా ఉన్నా, పాపాలు చేస్తారు, అయితే ఉద్దేశపూర్వకంగా కాదు పరీక్షలకు లోనై అలా చేస్తారు, కాపాలని ఇష్టంతో చేయరు (షైతాన్ ప్రేరేపణ ఇందులో ఉంటుంది), కానీ ఎప్పుడు పాపానికి పాల్పడ్డా వెంటనే తనపై తానే చివాట్లు పెట్టుకొని, పశ్చాత్తాప పడి, దానికి పాల్పడ్డ కారణాలకు దూరముండాలని నిశ్చయించుకుంటాడు. ఇలాంటి ఆత్మను **నప్పె లవ్వామ** అంటారు. (దీని ప్రస్తావన సూర ఖియామ్ 75:2లో వచ్చింది). 3) తొబా చేసి కొద్ది రోజులు దానిపై స్థిరంగా ఉండి, మళ్ళీ మనోవాంచలకు వశమై పోవడం వలన పాపాలకు పాల్పడతాడు, అయినా నిరంతరంగా, సత్కార్యాలు చేస్తూనే ఉంటాడు, శక్తి ఉండి, కాంక్ష ఉండి కూడా పాపాలకు దూరంగా ఉంటాడు, కాని అప్పుడప్పుడూ మనోవాంచలకు లొంగిపోతాడు, ఆ తర్వాత పశ్చాత్తాప పడతాడు కాని ఆ పాపం నుండి తొబా చేసుకుంటానని తన ఆత్మలోనే వాగ్దానం చేసుకుంటాడు. ఇలాంటి ఆత్మను **నప్పె మన్ఉల** అంటారు. కొంత కాలం తర్వాత తొబా చేయ వచ్చు కదా అనుకుంటే ఆలస్యం చేసినందుకు గాను, దాని పర్యవసానం చాలా భయంకరంగా ఉంటుంది, బహుశా తొబా చేయకుండానే చనిపోవచ్చు, ఎందుకనగా చివరి గడియల్ చేస్తున్న కర్మల స్థితిలోనే మనిషి లేవబడతాడు. 4) తొబా చేసి కొద్ది రోజులు సక్రమంగా ఉండి, మళ్ళీ పాపాల్లో మునిగిపోతాడు ఉండాడు, తొబా చేసుకుందామని కూడా ఆలోచించడు, జరిగిన పాపాలపై ఏ మాత్రం పశ్చాత్తాప పడడు. ఇలాంటి ఆత్మను **నప్పె అమ్మార బిస్సూ** అంటారు. (దీని ప్రస్తావన సూర యూసుఫ్ 12:53లో ఉంది) ఇలాంటి వారు పాపాలు చేస్తున్న స్థితిలో మరణించ వచ్చు అంటే మరణించే వరకు పాపాలు చేస్తూనే ఉండవచ్చు.

• **సిద్క్ (సత్యత):** సకల మనో ఆచరణలకు ఇది మూలం, సిద్క్ అనే పదానికి ఆరు అర్థాలు ఉన్నాయి: 1) మాటల్లో సత్యత. 2) సంకల్పంలో సత్యత (ఇది ఇష్లామ్). 3) అజ్మీ (ఏదైనా చేయుటకు గట్టిగా నిశ్చయించుకొనుట) లో సత్యత. 4) నిశ్చయించుకున్న దానిని నెరవేర్చుటలో సత్యత. 5) ఆచరణలో సత్యత అంటే తన బాహ్యోత్తరాలు రెండూ ఏకీభవించాలి ఉదాహరణకు నమాజులో ఖుషూ. 6) ధర్మం యొక్క అన్ని స్థానాల్లో సత్యతను తప్పక పాటించాలి, ఇదే అత్యున్నత స్థానం మరియు గౌరవోన్నత స్థాయి. ఉదాహరణకు: భయం, ఆశ, ఔన్నత్యం, జుహ్దా (ఐహిక భోగభాగాలను వదులుకొని, పరలోక చింతనలో ఉండుట), రిదా (సంతుష్ట చెడటం, సంతోషంగా ఉండడం), భరోహా నమ్మకం, ప్రేమ ఇంకా అన్ని మనోఆచరణలు ఈ కోవకు చెందుతాయి. పై విషయాలన్నింటిలో సత్యతను పాటించే వ్యక్తి సత్యవంతుడు, ఎందుకనగా అతడు సత్యత స్థానానికి చేరాడు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా పలికారు: **నిశ్చయంగా సత్యత సత్కార్యాలకు దారి తీస్తుంది, సత్కార్యాలు స్వర్గానికి దారి చూపు తాయి. నిశ్చయంగా సత్యం సత్కార్యాలకు దారి తీస్తుంది. సత్కార్యాలు స్వర్గానికి దారి తీస్తాయి. ఒక వ్యక్తి సత్యాన్ని పాటిస్తూ, సత్యవంతంగా జివిస్తూ సత్యవంతుల్లో కలుస్తాడు.** (బుఖారి 6094, ముస్లిం 2607) సత్యం, ధర్మం విషయంలో ఎవరైతే గందరగోళానికి గురికాకుండా స్పష్టతలో ఉండి అలాగే తన మనోవాంచలకు

బానిస గాకుండా సత్యవంతంగా అల్లాలో ధర్మాన్ని కోరుతాడో అతనికి అది ప్రాప్తమవుతుంది, ఒకవేళ అది ప్రాప్తించకున్నా అల్లాహ్ అతనిని మన్నిస్తాడు. సత్యం యొక్క విరుద్ధం అబద్ధం (అసత్యం), మొదటగా అబద్ధం మనస్సులో నుండి జారుతూ నాలుకపై వస్తుంది, దానిని పాడు చేస్తుంది, ఆ తర్వాత ఇతర అవయవాల వైపునకు జారుతుంది, అప్పుడు అది నాలుక ద్వారా వెలువడే మాటలను పాడు చేసినట్లు ఆచరణలన్నిటినీ పాడుచేస్తుంది, ఆ పిదప అబద్ధం మాటల్లో, చేష్టల్లో, సర్వ స్థితుల్లో రాజ్యమేలుతుంది, ఆ తరువాత ఆ వ్యక్తి పూర్తిగా సంక్షోభానికి గురి అయిపోతాడు.

• **ముహబ్బ (ప్రేమ):** అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వాసుల పట్ల ప్రేమ ద్వారానే విశ్వాసన మాదుర్యం లభిస్తుంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా విశదపరచారు: **మూడు లక్షణాలు ఎవరిలో ఉన్నాయో అతను విశ్వాసన మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదించినట్లే: (1) అందరికంటే ఎక్కువ అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను ప్రేమించాలి. (2) ఎవరిని ప్రేమించినా కేవలం అల్లాహ్ ప్రసన్నత కోసమే ప్రేమించాలి. (3) అగ్నిలో పడటానికి మనిషి ఎంత అసహ్యించుకుంటాడో, అవిశ్వాస స్థితి వైపుకు మరలి పోవడాన్ని కూడా అతను అంత ఎక్కువగా అసహ్యించు కోవాలి".** (బుఖారి 16, ముస్లిం 43). నీవు ప్రేమ వ్యక్తాన్ని నీ హృదయంలో నాటి, దానిని ఇజ్లాన్ మరియు ప్రవక్త అనుకరణల ద్వారా సేద్యం చేశావంటే అది ఎన్నో రకాల ఫలాలనిస్తుంది, అల్లాహ్ ఆజ్ఞతో అది ఎల్లప్పుడూ అన్ని రకాల పళ్ళుఫలాలు ఇస్తూనే ఉంటుంది. అవి నాలుగు రకాలు: 1) అల్లాహ్ ప్రేమ; ఇది విశ్వాసానికే మూలం వంటిది. 2) ఒకరితో ప్రేమ అయినా, ద్వేషం అయినా కేవలం అల్లాహ్ కొరకే చేయడం; ఇది విధిగావించబడింది. 3) అల్లాహ్ కు

¹ స్నేహం మరియు ద్వేషం (శత్రుత్వం) విషయంలో ప్రజలను మూడు రకాలుగా విభజించవచ్చు. 1) వీరు ఊహలలో కూడా ఎలాంటి ద్వేషం, శత్రుత్వం చూపకుండా హృదయపూర్వకంగా, సంపూర్ణమైన చిత్తశుద్ధితో ప్రేమించవలసిన ప్రజలు. ఉదాహరణ - ప్రవక్తలు (అబియా), సత్యవంతులు (సిద్ధీఖిన్), షహీదులు మరియు పుణ్యపురుషులు (సాలిహీన్). వీరిలో అతిమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం, ఆయన భార్యలు, ఆయన కుమార్తెలు మరియు ఆయన సహచరులు (రది అల్లాహు అన్తమ్) కూడా ఉన్నారు. 2) వీరు అస్సలు ప్రేమ చూపకుండా, స్నేహం చేయకుండా అసహ్యించవలసిన ప్రజలు. వీరితో వీలయినంత దూరంగా ఉండవలెను. ఉదాహరణ - అవిశ్వాసులు, (ముష్సికులు), కపటులు (మునాఫికులు). 3) వీరు ప్రేమ మరియు అసహ్యం రెండూ చూపవలసిన చిన్న చిన్న పాపాలు చేసే ముస్లింలు. విశ్వాసం విషయంలో వీరిని ఇష్ట పడాలి మరియు వీరి మంచి కార్యాలను ప్రేమించాలి, మరియు చెడు కార్యాలను అసహ్యించుకోవాలి. రెండో రకం ప్రజలలో రెండు వర్గాలున్నాయి; మొదటి వర్గం - ఇస్లాం ధర్మం నుండి మరలి పోయిన వారు. రెండవ వర్గం - ఇస్లాం ధర్మంలోనే ఉంటూ ఘోరమైన పాపాలు చేసేవారు. ఈ రెండు వర్గాల ప్రజలలో 1) మంచి పద్ధతిలో కలవటం, వారిపై దయ చూపటం అనుమతించబడింది. దీనికి ఆధారం ఖుర్ఆన్ లోని సూరతుల్ ముమ్మహిన, ఆయత్ నెబరు 8 “విశ్వాసులారా! అవిశ్వాసుల్లో ఎవరయితే ధర్మం విషయంలో మీతో యుద్ధానికి సిద్ధం కాలేదో, మీ ఇంట్ల నుండి మిమ్మల్ని వెళ్ళగొట్టలేదో, వారి పట్ల ఉత్తమ రీతిలో మెలగడం, న్యాయరీతిలో వారికి వచ్చినా మేలు చేయడం, ఉపకారం చేయడం నుండి అల్లాహ్ మిమ్మల్ని నివారించడం లేదు. తమ మాటల ద్వారా, కర్మల ద్వారా న్యాయం చేసేవారిని అల్లాహ్ అమితంగా ప్రేమిస్తాడు.” 2) దూరంగా ఉండటం, వారిని ద్వేషించటం. దీనికి ఆధారం ఖుర్ఆన్ లోని సూరతుల్ ముమ్మహిన, ఆయత్ నెబరు 1 “అల్లాహ్ ను మరియు పరలోకదీనాన్ని సత్యమని విశ్వసించే మరియు అల్లాహ్ ధర్మం ప్రకారం ఆచరించేవారలారా! మీరు నా శత్రువులను మరియు మీ శత్రువులను మీ ప్రాణ స్నేహితులుగా

సాటిగా ఇతరులలో ప్రేమ; అల్లాహ్ యొక్క ప్రేమలో ఇతరులను చేర్చడం, అల్లాహ్ ప్రేమలో ఇతరులకు సాటి కల్పించడం. ఇది బహు దైవారాధన అవుతుంది. ముష్టికులు (బహుదైవారాధకులు) తమ దేవతల పట్ల ఉంచుకున్న ప్రేమ ఇలాంటిది, ఇదే పిర్క్ కు మూలాధారం వంటిది. 4) **స్వభావసిద్ధమైన ప్రేమ;** తమ తల్లిదండ్రుల పట్ల మరియు సంతానం పట్ల ప్రేమ, భోజనం మరియు ఇతర విషయాల పట్ల ప్రేమ. ఈ విధమైన ప్రేమ అనుమతించబడింది. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: “ఇహాలోకాన్ని (ఆకర్షణలను) త్యజించండి, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తాడు.” ఇబ్న్ మాజహ్.

• **అల్లాహ్ పై నమ్మకం:** శుభం జరిగేలా చేసేది మరియు కష్టనష్టాల నుండి కాపాడేది అల్లాహ్ యేననే సంపూర్ణ నమ్మకం మనస్సులో కలిగి ఉండటం. అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉంచుతూ, అనుమతించబడిన మార్గాలలో శాయశక్తులా ప్రయత్నించాలి. అలా ప్రయత్నించకపోతే, అతని ఏకదైవత్య విశ్వాసం (తౌహీద్)లో మరియు అతడి మనస్సు, బుద్ధిలో లోపం ఉన్నట్లు. అలాంటి గట్టి నమ్మకం ఆచరణకు ముందే ఉండాలి. ఇది నిర్దిష్టత యొక్క ఫలితం. **మాడు రకాల నమ్మకాలున్నాయి:** 1) మొదటిది తప్పని సరైన నమ్మకం – కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే చేయగల పనులపై నమ్మకం, ఉదా: వ్యాధి నయం చేయడం. 2) రెండవది నిషేధించబడిన నమ్మకం – దీనిలో రెండు రకాలు ఉన్నాయి; **అ)** పిర్క్ అక్కర్ అంటే ఘోరమైన పాపం. అల్లాహ్ సృష్టించిన వాటిపై సంపూర్ణ నమ్మకం కలిగి ఉండడం, (అల్లాహ్ ప్రమేయం లేకుండా) ఈ సృష్టి స్వయంగా ఎవరికైనా లాభనష్టాలు కలిగించ గలదని నమ్మడం.¹ **ఆ)** పిర్క్ అస్సర్ అంటే తక్కువ స్థాయి పాపం. షోఫణ కొరకు

చేసుకోకండి, వారితో ప్రేమపూర్వక సంబంధాలను పెంచుకుంటూ, ప్రవక్త మరియు ముస్లిముల రహస్యాలను వారికి తెలుపుతున్నారా!!” 3) న్యాయంగా ప్రవర్తనూ, దూరం పాటించటం, ఉదాహరణకు ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మదినా పట్టణంలో న్యాయంగా ప్రవర్తనూ, దూరం పాటించటం.

¹ ఏదైనా ప్రతిఫలం కోరుకుంటుంటే దానిని పొందడానికి దానికి కావలసిన వనరులను, అవకాశాలను అందిస్తున్నావా? దానిలో ముందుకు సాగడానికి కావలసిన ఆధారాలను, అవకాశాలను వినియోగించుకోవా? అన్నది అందరికీ తెలిసిన విషయమే అయితే ఇవేమీ చేయకుండా, సరైన కృషి చేయకుండా కేవలం అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉంచటం (తవక్కుల్ చేయటం) తగునా? దీని వివరాలు తెలుసుకుందాము. కావలసిన లాభాన్ని, ప్రయాణనాన్ని పొందడం: ఇది మాడు విధాలుగా ఉంది. **A. నిజమైన ఆధారాన్ని ఎన్నుకోవడం:** ఉదాహరణకు పిల్లలు కావాలంటే వెళ్లి చేసుకోవాలి, కలయిక జరగాలి. ఎటువంటి కలయిక లేకుండా పిల్లలు ఆశించడం పరమ మూర్ఖత్వం అవుతుంది. **B. నమ్మకం లేని, ప్రయాణం కలిగించని వాటిపై ఆధారపడడం:** అనగా ముందుకు సాగడానికి కావలసిన సౌర్యని లేకుండా, ఆధారం లేకుండా ముందుకు సాగడానికి ప్రయత్నించడం. ఉదాహరణ: ఎడారిలో ప్రయాణించడానికి దారిలో కావలసిన ఆహారం, నీరు వంటివి లేకుండా ప్రయాణం చేయాలనుకోవడం. ఇలా చేయడం అల్లాహ్ పై తవక్కుల్ మరియు నమ్మకం అనబడదు. అందరికన్నా ఎక్కువ అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉండే ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారు ఎప్పుడు ప్రయాణించినా దారిలో అవసరమయ్యే వాటన్నిటిని సమకూర్చుకుని వెళ్ళేవారు. **C) అల్లాహ్ పై నమ్మకం లేకపోవడం వలన ఆస్తులు ప్రయత్నమే చేయక పోవటం.** ఒకసారి ఉమర్ రదియల్లాహు అన్హు ఇలా పలికారు – అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉండేవారు ఎవరంటే భూమిలో విత్తనం నాటిన తర్వాత వారు అల్లాహ్ పై నమ్మకం (తవక్కుల్) ఉంచుతారు. రెండవదాని దగ్గర ఉన్న వస్తువులను జాగ్రత్తగా భద్రపరచడం అనేది అల్లాహ్ పై నమ్మకం చూపటంలో (తవక్కుల్ లో)

ఇతరులపై ఆధారపడటం. అయితే స్వయంగా దానిని ప్రసాదించే శక్తి ఇతరులకు ఉందని అతడు నమ్మడు. కేవలం పరిస్థితుల కారణంగానే అతడు వారి సహాయం తీసుకుంటాడు.

3) మూడోది అనుమతించబడిన నమ్మకం : ఒకరి శక్తిసామర్థ్యాలను బట్టి వారు కొన్ని పనులు చేయగలరని నమ్మడం లేదా వారిపై ఆధారపడటం. ఉదా: లావాదేవీలు, అమ్మటం - కొనటం. “నేను అల్లాహ్ పై, ఆ తర్వాత మీపై నమ్మకం ఉంచాను” అని అనకూడదు, అయితే “నేను మీపై నమ్మకం ఉంచాను” అని అనవచ్చు.

• **కృతజ్ఞత:** మనిషిపై అల్లాహ్ అనుగ్రహాల ప్రతిస్పందన అతడి హృదయంలో విశ్వాస రూపంలో ఉండాలి, నాలుకపై స్తుతి, పొగడ్డల రూపంలో ఉండాలి, అవయవాలపై ఆరాధన (ఆజ్ఞాపాలన) రూపంలో ఉండాలి. ఇంకా కృతజ్ఞతా భావం ఏమిటంటే అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను ఆయనకు విధేయత చూపడంలో ఉపయోగించాలి.

• **సహనం:** బాధలను అల్లాయేతరులకు చెప్పుకోకుండా కేవలం అల్లాహ్ కే చెప్పుకోవడం. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు. **సహనం వహించేవారికి లెక్కలేనంత పుణ్యఫలం ప్రసాదించబడుతుంది.** (జామర్ 39:10). **ఎవరు సహనం వహించే ప్రయత్నం చేస్తారో అల్లాహ్ వారికి సహనం ప్రసాదిస్తాడు, మరెవరికి సహనం కంటే ఉత్తమమైన, విశాలమైన బహుమతి మరేదీ లభించలేదు.** (బుఖారి 1469). హజ్రత్ ఉమర్ రదియల్లాహు అన్హు ఇలా అన్నారు: నేను ఎప్పుడు ఏ పరీక్షకు గురైనా, అందులో అల్లాహ్ నాలుగు అనుగ్రహాలు ప్రసాదించాడు, ఆ పరీక్ష నా ధర్మానికి సంబంధించిన విషయంలో రాలేదు, మహాపెద్దది కాదు, నేను దాని పట్ల సంతోషం కలిగి ఉన్నాను, దాని వల్ల నాకు పుణ్యం ప్రాప్తమవుతుందన్న నమ్మకంతో ఉన్నాను. **సహనానికి చెందిన స్థానాలు :** **అట్టుడుగు స్థానం :** దానిపై అల్లాహ్ కు ఫిర్యాదుగా మాట్లాడకుండా ఉండటం, అదే సమయంలో అల్లాహ్ పట్ల అసంతృప్తి చెందక పోవడం. **మధ్యస్థ స్థానం:** ఫిర్యాదు చేయకుండా ఉండటం. అదే సమయంలో అల్లాహ్ కు ఇష్టమైన దానిలో సంతృప్తి చెందటం.

పరిగణించ బడుతుంది. ఉదాహరణకు మన దగ్గర ఉన్న సంపదను జాగ్రత్తగా భద్రపరచుకోవటం. మూడవది అవకారం లేదా హాని కలిగించే దాని నుండి తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవటం. ఉదాహరణకు యుధ్ధానికి బయలు దేరే ముందు కవచం, శిరస్థాణం వంటివి ధరించటం, ఒంటలను తాడులో కట్టి అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉంచటం ఆ తరువాత అల్లాహ్ యొక్క నిర్ణయంపై సంతృప్తి పడటం. నాలుగవది సంభవించిన నష్టాన్ని, కష్టాన్ని, హానిని అలగించటం. దీనిలో మూడు విషయాలున్నాయి A) **దాహం కలిగితే నీళ్ళు తాగటం.** అల్లాహ్ పై ఆధారపడి ఉన్నానంటూ, దాహం కలిగినా నీళ్ళు తాగకుండా ఉండటం అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉంచటం (తవక్కల్) క్రిందికి రాదు. B) **హిజామహ్(కప్పింగ్) చేసుకోవటం ద్వారా తవక్కల్ తగ్గదు.** ఎందుకంటే ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం స్వయంగా హిజామహ్ చేయించుకునే వారు మరియు తన సహచరులను హిజామహ్ చేసుకోమని ప్రోత్సహించేవారు. C) **ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడే రోగాలు రాకూడదని వాతలు పట్టించుకోవడం** (ఆ రోజుల్లో కొన్ని ఆరోగ్య సంస్కరణల వాతలు కూడా వెళ్ళేవారు) వగైరా అతి జాగ్రత్తలు తీసుకోవటం అనేది తవక్కల్ కు వ్యతిరేకం. ఆకలిదిప్పులు లేదా కామావేశాలను నియంత్రించుకోవడంలో చూపే సహనాన్ని “ఇప్పత్” అంటారు. యుద్ధమైదానంలో చూపే సహనాన్ని “షుజూఅత్” అంటారు. కోపావేశాలలో చూపే నిగ్రహాన్ని “హిల్మ” అంటారు. వినూ రహస్యాన్ని దాచటంలో చూపే సహనాన్ని “కత్మానె సిర్” అంటారు. అనవసరమైన ప్రాపంచిక ఆకరణల, రుమాల నుండి దూరంగా ఉండటంలో చూపే సహనాన్ని “జోహద్” అంటారు. బౌతికంగా, ప్రాపంచికంగా అవసరాలు పూర్తిగా తీరిన పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడూ చూపే సహనాన్ని “ఖినాఅత్” అంటారు, అనగా ఉన్నదాంట్లో సర్దుకోవడం

ఉత్తమమైన స్థానం: పరీక్షిస్తున్నందుకు అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవడం. ఎవరైతే దౌర్జన్యానికి గురవుతారో, వారు తనపై దౌర్జన్యం చేస్తున్న వానికి వ్యతిరేకంగా ప్రార్థించి, వీలైతే స్వయంగా ప్రతికారం తీర్చుకుంటారు మరియు తన హక్కును మరలా చేజిక్కించుకుంటారు. **సహనం రెండు రకాలు: 1)** శారీరకమైనది: ప్రస్తుతం ఇది మా చర్చాంశం కాదు. **2) మానసికమైనది:** మనో వాంఛల, కోరికలపై సహనం¹. **మనిషి ఇహలోకంలో ఎదుర్కొనేవన్నీ ఈ రెండు రకాలు దాటి బెటికి పోలేవు: అ) తన కోరికలకు అనుకూలమైనవి,** ఈ రకంలో అతను అల్లాహ్ హక్కును నెరవేరుస్తూ కృతజ్ఞత చెల్లించాలి. ఆయన అనుగ్రహాల్లో ఏ ఒక్కటి కూడా ఆయన అవిధేయతలో ఉపయోగించకూడదు **ఆ) తన కోరికలకు ప్రతికూలమైనవి,** ఇవి మూడు రకాలు: **1) అల్లాహ్ విధేయతలో సహనం:** విధిగా ఉన్న వాటిని చేస్తూ ఉండడం వాజిబ్, సఫిల్ వాటిని చేస్తూ ఉండడం ముస్తహబ్. **2) అల్లాహ్ అవిధేయతకు పాల్పడకుండా సహనం:** నిషిద్ధమైన వాటిని విడనాడుట తప్పనిసరి అంటే వాజిబ్. మక్రూహ్ (అసహ్యమైనవాటిని) వదలుకోనుట ఉత్తమం అంటే ముస్తహబ్. **3) అల్లాహ్ విధివ్రాత ప్రకారం జరిగే వాటిపై సహనం:** ఫిర్యాదు చేయకుండా నోటిని కాపాడుకోవడం, అల్లాహ్ విధివ్రాతపై ఆక్షేపణ, అసంతృప్తి వ్యక్తపరచకుండా మనస్సును అదుపులో ఉంచుకోవడం, అల్లాహ్ ఇష్టపడని చేష్టల నుండి అంటే మృతుని మీద రోదించటం, చెంపలు బాదుకోవటం, బుద్ధులు చించుకోవటం లాంటి చేష్టల నుండి దూరంగా ఉండటం తప్పనిసరి అంటే వాజిబ్. అలాగే అల్లాహ్ విధివ్రాతపై సంతోషంగా ఉండడం ఉత్తమం అంటే ముస్తహబ్. **మరి ఇద్దరిలో ఎవరు ఉత్తములు?** కృతజ్ఞత చూపే ధనికుడా లేక సహనం వహించే పేదవాడా? ఒకవేళ ధనికుడు అల్లాహ్ విధేయతలో ఖర్చు పెడుతూ ఉంటే లేదా ఆ ఉద్దేశంతోనే సంపద కూడబెడుతూ ఉంటే అతను పేదవాడికంటే ఉత్తముడు, ఒకవేళ ధనవంతుడు ధార్మికంగా అనుమతించబడని వాటిలో అధికంగా ఖర్చు పెడుతూ ఉంటే, అప్పుడు అతనికంటే పేదవాడే ఉత్తముడు. ప్రవక్త సల్లలహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: **కృతజ్ఞతలో తీనెవాడు మరియు సహనంలో ఉపవాసం ఉండేవాడు - ఇద్దరూ (పుణ్యంలో) సమానులే.** (అహ్మద్).

• రిదా (సంతృప్తి): అంటే ఉన్నంతలో సంతోషంగా ఉండి, సరిపుచ్చుకునే గుణం కలిగి ఉండడం. ముందు మనం చేయాల్సిన ప్రయత్నములంతా చేసి, ఆ తరువాత దానిపై మనం సంతృప్తతలో ఉండాలని దీని భావం. అల్లాహ్ తీర్పులపై (విధివ్రాతపై) సంతోషంగా ఉండడం వల్ల అల్లాహ్ చెత సన్నిహిత దాసుల స్థానం దొరుకుతుంది. ఇది అల్లాహ్ పై చూపే ప్రేమ, నమ్మకాలకు లభించే ఉత్తమ ప్రతిఫలం. అయితే ఏవైనా కష్టనష్టాల నివారణకు, ఆపదల నుండి సంరక్షణకు దుఆ చేయడం రిదాకు విరుద్ధం కాదు.

1 ఆకలిదప్పులు, కామావేశాలను నియంత్రించుకోవడంలో చూపే సహనాన్ని "ఇప్పత్" అంటారు. యుద్ధమైదానంలో చూపే సహనాన్ని "ముజాఅత్" అంటారు. కోపావేశాలలో చూపే నిగ్రహాన్ని "హిల్మ" అంటారు. విన్న రహస్యాన్ని దాచటంలో చూపే సహనాన్ని "కత్మానె సీర్" అంటారు. అనవసరమైన ప్రాపంచిక ఆకర్షణల, రుమల నుండి దూరంగా ఉండటంలో చూపే సహనాన్ని "జోహద్" అంటారు. హఠాత్తుగా ప్రాపంచిక విషయాలలో ఆదృష్టం కలిసి వచ్చినప్పుడు చూపే సహనాన్ని "ఖినాఅత్" అంటారు.

• **ఋషు:** దీని అర్థం అణ్ణుకువ, భక్తిభావం. హజ్రత్ హుద్దెహ రదియల్లాహు అన్హు ఇలా సెలవిచ్చారు : ఋషుఉన్నిఫాఖే కు దూరంగా ఉండండి. అప్పుడు ఋషుఉన్నిఫాఖే అంటే ఏమిటి అని ఎవరో ఆయనను అడుగగా, దానికి ఆయన ఇలా జవాబిచ్చారు: శరీరం అణ్ణుకువ, విధేయతలో ఉన్నట్లుగా ప్రదర్శిస్తూ, హృదయాంతరాలలో దానిని కలిగి ఉండక పోవడం. హుద్దెహ రదియల్లాహు అన్హు ఇంకా ఇలా అన్నారు: మీ ధర్మంలో మీరు కోల్పోయే తొలి విషయం ఋషు. ఏ ఆరాధన (ఇబాదత్)లో ఋషు ఓ ధార్మిక అంశమో అందులో ఎంత మేరకు ఋషు ఉంటుందో అంత మేరకే దాని పుణ్యఫలం లభిస్తుంది. ఉదా నమాజ్, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఓ నమాజ్ గురించి ఇలా సెలవిచ్చారు: అతనికి అతని నమాజ్ లో నుండి సగభాగం, నాలుగో వంతు, ఐదో వంతు ..... పదవ వంతు పుణ్యం మాత్రమే లభిస్తుంది, ఒకోసారి అతని నమాజ్ పుణ్యం శూన్యమై పోతుంది, దీనికి కారణం ఋషు లేకపోవడం.

• **రజాఅ (ఆశించడం):** ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ యొక్క సువిశాలమైన కారుణ్యం పట్ల ఆశతో ఉండుట, దీనికి విరుద్ధం నిరాశ. ఆశలో సత్కార్యం చేయడం, భయంలో చేయడం కంటే ఎంతో మనత గల విషయం. ఎందుకంటే అది మనిషిలో అల్లాహ్ పట్ల సద్భావన కలుగజేస్తుంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **నా దాసుడు నా పట్ల పెట్టుకన్న భావన ప్రకారం నేను అతని వెంట ఉంటాను.** (ముస్లిం). **దానిలో రెండు స్థానాలు ఉన్నాయి: ఉన్నత స్థానం:** అల్లాహ్ నుండి పుణ్యాన్ని ఆశిస్తూ విధేయత పాటించటం, సత్కార్యం చేయటం. ఒకసారి హజ్రత్ అయిహా రదియల్లాహు అన్హా, అల్లాహ్ ఆదేశం గురించి ఇలా అడిగారు, **(ద్వైవ మార్గంలో) ఇవ్వవలసిన దాన్ని ఇస్తూ కూడా తమ ప్రభువు వద్దకు మరలి పోవలసి ఉందనే భావన వల్ల వారి హృదయాలు భయకంపితులై ఉంటాయి.** (మూమినూన్ 23:60). భయపడుతూ ఉండేది ఎవరు? దొంగతనం, వ్యభిచారం, మత్తుపదార్థాలు సేవించడం లాంటి పాపకార్యాలు చేస్తూ ఉండేవారా? **అందుకు ప్రవక్త ఇలా ప్రవచించారు: కాదు ఓ సిద్ధిఖే బిడ్లా! వారు నమాజ్ చేసే, ఉపవాసాలు పాటించే, దానధర్మాలు చేసే వారే. అయితే వీరందరూ తమ ఈ సత్కార్యాలు (ఎదైనా తప్ప వల్ల) ఎక్కడ స్వీకార యోగ్యం కాకుండా పోతాయో అని భయ పడుతూ ఉంటారు. మంచిపనులు చేయటంలో పోటీపడేవారు కూడా వారే.** (తిర్మిదీ). **అథమ స్థానం:** పాపం చేసి తొబా చేసే వ్యక్తి అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష ఆశతో ఉంటాడు, కాని ఉద్దేశ్య పూర్వకంగా పాపాలు చేసుకుంటూ పోతూ తొబా చేయకుండా అల్లాహ్ కారుణ్యాన్ని ఆశించడమనేది అల్లాహ్ నుండి ఆశించడంగా పరిగణించబడదు. అది కేవలం అతని కోరిక మాత్రమే అవుతుంది. అలాంటి వారు సరైన వారు కాదు. ఇలాంటి ఆశ ప్రశంసించదగింది కాదు. అయితే మొదటి స్థానంలోని ఆశ ప్రశంసించదగింది. విశ్వాసి మంచిపనులు చేసుకుంటూ భయభక్తులతో ఉంటాడు, కాని కపట విశ్వాసి చెడుపనులు చేసుకుంటూ సురక్షితంగా ఉన్నట్లు భావిస్తాడు.

• **ఖొఫ్ (భయం):** అవాంచనియ సంఘటన సంభవిస్తుందన్న భావనను భయం అంటారు. అది ఖిఫ్తయైన నమ్మకం గలదైతే దానిని ఖిఫ్తయిత్ అంటే భయభ్రాంతి అంటారు, దాని వ్యతిరేక పదమే అమన్ (శాంతి), ఇది 'రజాఅ' (ఆశ)కు విరుద్ధమైనది కాదు, కాని భయం మార్గాన చిగురించే ఆశను ఖొఫ్ అంటారు, మరియు ఆసక్తి ద్వారా కలిగే ఆశను రజాఅ అంటారు. ప్రేమ, భయం మరియు ఆశ మూడూ సమపాళ్ళలో కలిసి ఉండాలి.

ఇబ్బుల్ ఖయ్యూమ్ ఇలా చెప్పారు: మనస్సు అల్లాహ్ వైపు పయనించే పక్షి లాంటిది; ప్రేమ దాని తల, భయం మరియు ఆశ దాని రెండు రెక్కలు. మనస్సులో భయం చోటు చేసుకుందంటే మనోవాంచలు అదుపులో వచ్చేస్తాయి, ప్రపంచం అతని నుండి భయపడుతుంది. **ఖాఫ్ వాజిబ్ - విధిగా ఉండవలసిన భయం:** ఇది విధులను సక్రమంగా నిర్వహించడానికి, నిషిద్ధమైన వాటికి దూరంగా ఉండటానికి ప్రోత్సహిస్తుంది. **ఖాఫ్ ముస్తహాబ్ - చెప్పే పుణ్యం దక్కుతుంది, చేయకపోతే పాపం చుట్టుకోదనే భయం:** ముస్తహాబ్ కార్యాలు చేయడానికి మరియు నిషిద్ధమైన, అనవసరమైన పనులకు దూరంగా ఉంచేందుకు ప్రోత్సహించేది. **భయం రకాలు: 1) పిర్క్య్ అక్బర్ భయం - ఆంతర్య పరమైన మరియు ఆరాధన పరమైన భయం:** ఇది కేవలం అల్లాహ్ కోరికే ఉండాలి, అది అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల కోరిక ఉంటే ఘోరమైన, పెద్ద పిర్క్య్ (బహు దైవారాధన) లో చేరుతుంది. ఉదాహరణకు బహుదైవారాధకుల దేవుళ్ళు ఏదైనా నష్టం చేకూర్చుతాయని, లేదా ఏదైనా అవాంఛనీయ సంఘటనకు గురి చేస్తాయని భయపడటం. **2) పిర్క్య్ అస్గర్ భయం:** ప్రజలకు భయపడి ఏదైనా వాజిబ్ వదలడం లేదా ఏదైనా నిషిద్ధ కార్యానికి పాల్పడడం.

3) అనుమతించబడిన భయం: పులి మరియు ఈ కోవకు చెందిన సహజమైన భయం.

• **జాహ్ (కృషి, శ్రమ):** అల్పమైన వాటిని త్యజించి ఉన్నతమైన వాటి వైపు మరలడాన్ని జాహ్ అంటారు. ప్రపంచ వ్యామోహం త్యజించడంలో శరీరం మరియు మనస్సుకు విముక్తి లభిస్తుంది కానీ దాన్నే పట్టుకు వ్రేలాడితే, బాధ, కష్టాలు పెరిగి పోతాయి. ప్రపంచ వ్యామోహమే పాపాలన్నింటికీ మూలం మరియు దానిని త్యజించడం ప్రతి సత్కార్యానికి కారణమవుతుంది. ప్రపంచ వ్యామోహాన్ని (జాహ్ ను) త్యజించడం అంటే దానిని మనస్సులో నుండి తొలగించడం. మీ మనస్సులో తీవ్రమైన ప్రపంచ వ్యామోహం ఉండి, మీ చేతులలో అంటే ఆచరణలలో దానిని తొలగిస్తే సరిపోదు. ఇది మూర్ఖులు అవలంబించే జాహ్. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారు ఇలా ఉపదేశించారు: **పుణ్యపురుషునికి హాలాల్ సంపాదన అంటే ధర్మబద్ధంగా సంపాదించిన ధనం చాలా మంచిని చేకూరుస్తుంది.** (ముస్నద్ అహ్మద్). **ధనం విషయంలో బీదవారి స్థితులు ఐదు**

1) ధనం పట్ల అసహ్యత కలిగి ఉండి, దాని కీడు నుండి మరియు దానిలోనే నిమగ్నమై పోవడం నుండి జాగ్రత్త పడటం, దానికి దూరంగా ఉండటం, ఈ గుణాలు కలిగి ఉన్న వ్యక్తిని జాహిద్ (జాహ్ కలిగి ఉన్నవాడు) అంటారు. **2)** ధనం అతనికి సంతోషం కలిగించక పోవడం, అలాగని మరి ఎక్కువగా దాని పట్ల ద్వేషం కలిగి ఉండక పోవడం. ఇలాంటి వ్యక్తిని సంతృప్తి చెందిన వ్యక్తి (రాజి) అంటారు. **3)** ధనం ఉండడం లేకపోవడం కన్నా ఎక్కువ ఇష్టం, ఇంకా ధనాకాంక్ష కూడా ఉంటుంది కాని ఆ ఆకాంక్ష అతడిని దాని వెంట పడేవానిగా చేయదు, దానికదే లభిస్తే సంతోషంతో తీసుకుంటాడు, చాలా కష్టంగా పొందవలసి వస్తే దాని వెంట పడడు. ఇలాంటి వ్యక్తిని ఖానిఅ (ఖినాఅత్ గలవాడు) అంటారు. **4)** నాల్గవ రకం మనిషి చేతగానితనం వల్ల ధన సంపాదనను వదలుకుంటాడు, దాని పట్ల కాంక్ష మాత్రం ఉంది, దానిని పొందడానికి కష్టంతో కూడినదైనా సరే ఏదైనా మార్గం ఉందంటే దానిని వదలడు, దాని వెంటపడతాడు, ఇలాంటి వ్యక్తిని హరీస్ (అధిక కోరిక, హద్దుమీరిన కోరిక గలవాడు) అంటారు. **5)** ఏ ధనమైతే అతనికి అత్యంత అవసరంగా ఉందో, ఉదాహరణకు తిండి లేకుండా ఆకలిదప్పులతో ఉన్నవాడు, బట్టలు లేకుండా నగ్నంగా ఉన్నవాడు, ఇలాంటి వ్యక్తిని మద్దరీన్ (కటిక దారిద్ర్యంలో ఉన్నవాడు) అంటారు.

మార్గదర్శక సంభాషణ

అబ్దుల్లాహ్ పేరు గల ఓ వ్యక్తి అబ్దున్నబీ అనే వ్యక్తిని కలిశాడు, (అబ్దుల్లాహ్ అంటే అల్లాహ్ దాసుడు, అల్లాహ్ దాస్యం చేయువాడు. అబ్దున్నబీ అంటే ప్రవక్త దాసుడు, ప్రవక్తకు దాస్యం చేయువాడు అని అర్థం), అబ్దుల్లాహ్ కు, అబ్దున్నబీ అన్న పేరు నచ్చలేదు. మనిషి తన స్పృహకర్త, ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ దాసుడు కాకుండా ఇతరుల దాసుడు ఎలా కాగలడో అతడికి అర్థం కాలేదు. ఆ తర్వాత వారిద్దరి మధ్య ఇలా సంభాషణ సాగింది:

అబ్దుల్లాహ్: నీవు అల్లాహ్ ను కాకుండా ఇతరులకు దాస్యం (ఆరాధన) చేస్తావా?

అబ్దున్నబీ: లేదు, నేను అల్లాహ్ ను వదిలి ఇతరులను ఆరాధించను, నేను ముస్లింను, నేను ఏకైకుడైన అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధిస్తాను.

అబ్దుల్లాహ్: ఇదే పేరు? ఇది క్రైస్తవులు అబ్దుల్ మసీహ్ (క్రీస్తుదాసుడు) అని పెట్టే పేర్ల మాదిరిగా ఉండే! వారు అలా పేరు పెట్టడంలో ఆశ్చర్యం లేదు, ఎందుకంటే వారు ఈసా అలైహిస్సలాంను ఆరాధిస్తారు, మరి నీ పేరు విన్న వ్యక్తి మదిలో నీవు ప్రవక్తను ఆరాధిస్తావు (ప్రవక్త దాసునివి) అని వస్తుంది, ఒక ముస్లిం తన ప్రవక్త గురించి ఇలాంటి విశ్వాసం ఎన్నడూ ఉంచలేడు, అతనిపై విధిగా ఉన్న విశ్వాసం ఏమిటంటే ఆయన అల్లాహ్ దాసుడు మరియు ప్రవక్త.

అబ్దున్నబీ: కాని ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సమస్త మానవుల్లో శ్రేష్టులు, ప్రవక్తల నాయకులు. మేము ఇలా పేరు పెట్టుకోవడమనేది ఒక శుభసూచకం. ప్రవక్తకు అల్లాహ్ వద్దనున్న ఉన్నత స్థాన మధ్యవర్తిత్వంతో అల్లాహ్ సాన్నిధ్యం పొందాలని మేము ఇలా ఆయన సిఫారసు కోరతాము, అందుకు నీవు ఆశ్చర్యపడకు, నా సోదరుని పేరు అబ్దుల్ హుసైన్ (హుసైన్ దాసుడు), నా తండ్రి పేరు అబ్దుల్ రసూల్ (ప్రవక్త దాసుడు), ఇలాంటి పేర్లు పెట్టడం పాతకాల నుండి ప్రజల మధ్య చెలామణిలో ఉంది, మన తాతముత్తాతలు కూడా ఇదే పద్ధతి అనుసరిస్తూ వచ్చారు. కనుక ఈ విషయంలో నీవు మితిమీరకు. ఇది ఓ సాధారణ విషయం, ధర్మం చాలా సులువైనది.

అబ్దుల్లాహ్: ఇది మరో పాపం. మొదటి పాపం కంటే మరీ ఘోరమైనది అంటే అల్లాహ్ ఆధీనంలో మాత్రమే ఉన్నదానిని అల్లాయేతరులలో కోరడం, ఆ కోరబడి వ్యక్తి ప్రవక్త ముహమ్మద్ అయినా, లేదా హుసైన్ రదియల్లాహు అన్లు లేదా అలాంటి ఇతర పుణ్యాత్ములైనా సరే. ఇలా చేయడమనేది ఏ తొహీద్ (ఏకదైవత్వం) ఆదేశం మనకు ఇవ్వబడినదో దానికి మరియు లాఇలాహ్ ఇల్లల్లాహ్ యొక్క అసలు భావానికి బద్ధమిరుద్ధం. నేను కొన్ని ప్రశ్నలు మీ ముందు ఉంచుతాను, వాటి ద్వారా విషయం ఎంత గంభీరమైనదో మరియు ఈ పేరు మరియు ఇలాంటి ఇతర పేర్లు పెట్టడం వల్ల కలిగే తీవ్రపర్యవసానం ఏమిటో స్పష్టమవుతుంది. దీని వెనక నా ఉద్దేశ్యం, నా ధ్యేయం - సత్యం (ధర్మం) తెలియజేయడమే. మనం సత్యాన్ని మాత్రమే అనుసరించాలి, అసత్యం కూడా స్పష్టం అవ్వాలి, దాని నుండి దూరంగా ఉండాలి, మంచిని ఆదేశిస్తూ, చెడును ఖండిస్తూ ఉండాలి, సహాయం కోరకు అర్థించేది కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే, నమ్మకం ఉండాలింది కూడా కేవలం ఆయన పైనే. సత్కార్యం చేసే శక్తిని, దుష్కార్యం నుండి దూరంగా ఉండే భాగాన్ని సాటిలేని ఘనతలు, ఔన్నత్యాలు గల అల్లాహ్ యే ప్రసాదిస్తాడు. ఆ ప్రశ్నలకు ముందు అల్లాహ్ ఆదేశాన్ని మీకు గుర్తు చేస్తాను. **విశ్వాసులను తమ మధ్య గల వివాదాలను పరిష్కరించడానికి అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త వద్దకు పిలువబడినప్పుడు, 'మేము**

విన్నాము, శిరసావహించాము' అని వారు అంటారు. (నూర్ 24: 51). ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ కు విధేయత చూపండి, ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) కు విధేయత చూపండి, మరియు మిలోని పాలకులకు కూడా. ఆ పైన ఏ విషయంలోనైనా మీ మధ్య వివాదం తలెత్తితే దాన్ని అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్త వైపుకు మరల్చండి - మీకు నిజంగా అల్లాహ్ పై, అంతిమ దినంపై నమ్మకం ఉన్నట్లయితే. (నిసా 4:59).

అబ్దుల్లాహ్: నీవు "అల్లాహ్ ఏకైకుడు" అని, "అద్వితీయుడనీ" నమ్ముతున్నావని, లా ఇలాహా ఇల్లల్లాహ్ సాక్ష్యం పలుకుతావని చెప్పావు, నీవు దాని అర్థం, భావం వివరించగలవా?

అబ్దున్నబీ: తోహీద్ అంటే "అల్లాహ్ ఉన్నాడని, ఆయనే భూమ్యాకాశాలు సృష్టించాడని, ఆయనే జీవన్మరణాలను ప్రసాదిస్తాడని, సర్వ జగత్తులో మార్పులు చేసేవాడని, ఆయనే ఉపాధి ప్రదాత, సర్వజ్ఞుని, సూక్ష్మంగా తెలిసినవాడు, సర్వ శక్తిమంతుడు" అని విశ్వసించుట.

అబ్దుల్లాహ్: ఇదే గనక తోహీద్ అయితే ఫిర్జెన్, అతని జాతివారు, అబూ జహల్ తదితరులందరూ కూడా తోహీద్ ను అనుసరించే వారే అంటే మువహ్మీదులే (ఏకేశ్వరవాదులే). ఎందుకంటే వారికి అల్లాహ్ గురించిన ఈ విషయాలు తెలియనివి కావు, అలాగే ఎంతోమంది బహుదైవారధకులు కూడా అల్లాహ్ ఉన్నాడనే నమ్ముతారు. "నేనే మీ ప్రభువు" ననే ఆరోపణ చేసిన ఫిర్జెన్ సయితం అల్లాహ్ ఉన్నాడని, ఆయనే ఈ విశ్వాసాన్ని నడిపే వాడని తన మనస్సులో నమ్మేవాడు. దీని ఆధారం అల్లాహ్ యొక్క ఈ ఆదేశం: **నిజానికీ వారి మనస్సులు (అంతరాత్మ) నమ్మినప్పటికీ అన్యాయం మరియు అహంకారంతో వారు వాటిని త్రోసిపుచ్చారు..**(నమ్ల 27:14) ఎప్పుడయితే అతను మునగబోయాడో అప్పుడు ఈ ధృవీకరణ మరింత స్పష్టంగా ముందుకు వచ్చింది. (చూడండి సూర యూసుఫ్ 10:90). వాస్తవానికి ఏ తోహీద్ గురించీ ప్రవక్తలు పంపబడటం, గ్రంథాలు అవతరించడం మరియు ఖురైష్ వారితో యుద్ధం జరగడం మొదలైనవి జరిగినయో, వాటికి అసలు కారణం ఆరాధనలలో అల్లాహ్ ను అద్వితీయునిగా నమ్మడం అంటే కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించడం మరియు ఆయన ఆరాధనలలో ఎవ్వరినీ భాగస్వామిగా చేయకపోవడం గురించే. మరియు లా ఇలాహా ఇల్లల్లాహ్ లో ఇలాహా అన్న పదానికి ఆరాధ్యనీయుడు, అన్ని రకాల ఆరాధనలు ఆయనకు తప్ప మరెవ్వరికీ చేయకూడదు అని అర్థం.

అబ్దుల్లాహ్: ఈ ప్రపంచంలో సందేశపారులు (రసూల్) ఎందుకు పంపబడ్డారో నీకు తెలుసా? వారిలో హజ్రత్ నూహ్ అలైహిస్సలాం తోలి సందేశపారుడు (రసూల్) అన్న విషయం నీకు తెలుసా?

అబ్దున్నబీ: బహుదైవారధకులను ఏకైకుడైన అల్లాహ్ ఆరాధన వైపునకు పిలుస్తూ, ఆయనకు సాటిగా నిలబెట్టిన ప్రతి భాగస్వామిని వదలివేయమని చెప్పడానికి.

అబ్దుల్లాహ్: నూహ్ అలైహిస్సలాం జాతిలో బహుదైవారాధనకు కారణం ఏమిటి?

అబ్దున్నబీ: నాకు తెలియదు!

అబ్దుల్లాహ్: వారు తమ పుణ్యపురుషులైన వద్దో, సువాఅ, యగూస్, యఉక్, నస్రో ల విషయంలో అతీశయానికి గురైనందుకు (మీతిమీరినందుకు).

అబ్దున్నబీ: వద్దో, సువాఅ తదితర పేర్లు పుణ్యపురుషుల పేర్లు? దౌర్జన్యపరులైన అవిశ్వాసుల పేర్లు కాదా?

అబ్దుల్లాహ్: ఇవి పుణ్యపురుషుల పేర్లు, నూహ్ అలైహిస్సలాం జాతి ప్రజలు వారిని

ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు, తర్వాత అరబ్బులు దీనిని అనుసరించారు. దీని ఆధారం హజ్రత్ ఇబ్న అబ్బాస్ రదియల్లాహు అన్లుమా ఉల్లేఖించిన ఈ హదీథ్: **నూహ్ అలైహిస్సలాం జాతివారిలో ఉన్న విగ్రహాలే తర్వాత అరబ్బులలో వచ్చాయి, వద్దీ దూమతుల్ జందల్ వారి కొరకు, సువా హుజైల్ వారి కొరకు, యఘూస్ మురాద్ వారి కొరకు, మళ్ళీ బని గుత్తిఫ్ కొరకు, యఘూక్ హందాన్ కొరకు, నస్త్ర్ ఆల్ జల్ కలాలోని హిమ్యర్ వంశం వారి కొరకు. నూహ్ అలైహిస్సలాం జాతి ప్రజలలోని కొందరు పుణ్యపురుషులు మరణించిన తర్వాత వైతాన్ వారి జాతి వద్దకు వచ్చి వారు కూర్చుండి చోట వారి విగ్రహాలు బెట్టి వాటికి పేర్లు పెట్టడం అని చెప్పాడు, వారు అలాగే చేశారు. కానీ వాటిని పూజించడం మొదలు పెట్టలేదు. ఆ తరం అంతమైంది. దాని తరువాత వచ్చిన వారి సంతతిలో ధర్మవిద్య కొరవడటం వల్ల అజ్ఞానానిని గుర్తే వారిని పూజించడం మొదలుపెట్టారు. (బుఖారి 4920)**

అబ్దున్ నబీ: ఇది చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉండే !

అబ్దుల్లాహ్: ఇంతకంటే మరి ఆశ్చర్యకరమైన మరో మాట చెప్పనా? నీకు తెలిసి ఉండాలి, అంతిమ ప్రవక్త అయిన ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను అల్లాహ్ ఎవరి వైపుకు ప్రవక్తగా పంపాడో, వారు (అరబ్బులు) ప్రవక్త (స) రాకముందు కూడా అల్లాహ్ ను ఆరాధించేవారు, అల్లాహ్ వద్ద క్షమాపణ వేడుకునే వారు, కాబా తవాఫ్ (ప్రదక్షణ), సఫామర్వాలు మధ్య సకా, హజ్, దానధర్మాలు చేసేవారు. కాని దైవదూతలు, ఈసా అలైహిస్సలాం మరియు కొందరు పుణ్యపురుషులను తమకు మరియు అల్లాహ్ కు మధ్య మధ్యస్థులుగా, తమ కోసం సిఫారసు చేసే వారిగా నిర్ణయించి, వారు తమను అల్లాహ్ కు సన్నిహితులుగా చేయాలని, అల్లాహ్ వద్ద తమ గురించి సిఫారసు చేయాలని వేడుకునే వారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను ప్రవక్తగా పంపి, వారి పితామహులైన హజ్రత్ ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం ధర్మాన్ని పునరుద్ధరించాడు. సాన్నిధ్యం మరియు సిఫారసు సంబంధిత విశ్వాసాలు అల్లాహ్ యొక్క ప్రత్యేక హక్కులు. వాటిని ఇతరుల వద్ద కొరడం ఎంత మాత్రం అనుమతించబడలేదు. ఆయనే ఏకైక సృష్టికర్త, ఆయనకు భాగస్వామి ఎవ్వరూ లేరు, ఆయన తప్ప ఉపాధి ప్రదాత కూడా ఎవ్వడూ లేడు, సప్తాకాశాలు మరియు వాటిలో ఉన్నవన్నీ, ఏడు భూములు వాటిలో ఉన్నవన్నీ ఆయనకు దాసులే, ఆయన ఒక్కడే వాటిలో మార్పులు చేసే, ఆదీనపరచుకునే శక్తి గలవాడు, అంతేకాదు ఎవరినైతే దేవుళ్ళని కొలుస్తున్నారో వారు సైతం స్వయంగా అల్లాహ్ ఆదీనంలోనే ఉన్నారు.

అబ్దున్ నబీ: ఈ మాట మరి భయంకరంగా, ఒకేంత ఆశ్చర్యకరంగానూ ఉంది, దీనిపై ఏదైనా ఆధారం ఉందా?

అబ్దుల్లాహ్: ఎన్నో ఆధారాలు ఉన్నాయి, వాటిలో ఒకటి అల్లాహ్ యొక్క ఈ ఆదేశం: **ఆకాశం నుండి, భూమి నుండి మీకు ఉపాధిని సమకూర్చేవాడెవడు? వినిశక్తి పై, చూసిశక్తి పై పూర్తి ఆధికారం కలవాడెవడు? ప్రాణమున్న దానిని ప్రాణము లేని దాని నుండి, ప్రాణము లేని దానిని ప్రాణమున్న దాని నుండి వెలికి తీసే వాడెవడు? సర్వ కార్యాల నిర్వహణకర్త ఎవరు? అని వారిని అడుగు. “అల్లాహ్” అని వారు తప్పకుండా చెబుతారు. మరలాంటప్పుడు మీరు ఎందుకు భయపడరు? (యూసుఫ్ 10:31) భూమి మరియు అందులో ఉన్న సమస్త వస్తువులు ఎవరివో మీకే గనక తెలిసి ఉంటే చెప్పండి? అని వారిని అడుగు. “అల్లాహ్ వే” అని వారు వెంటనే సమాధానం ఇస్తారు. మరయుతే మీరు హితబోధను ఎందుకు గ్రహించటం లేదు? అని అడుగు. సప్తాకాశాలకు,**

మహోన్నతమైన అర్థ్ (పీఠాని)కి అధిపతి ఎవరు? అని వారిని ప్రశ్నించు. “అల్లాహ్ యే” అని వారు జవాబిస్తారు. మరలాంటప్పుడు మీరెందుకు భయపడరు? అని వారిని అడుగు. సమస్త విషయాల సారస్వభౌమత్వం ఎవరి చేతుల్లో ఉండో, శరణు ఇచ్చేవాడెవడో, ఎవరికి వ్యతిరేకంగా ఏ శరణు లభించడో – ఆయనవరో మీకు తెలిసి ఉంటే చెప్పండి? అని వారిని అడుగు. “అల్లాహ్” అని వారు చెబుతారు. మరెంత మీరు ఎలా మోసపోతున్నారు? అని వారిని అడుగు. (మూమినూన్ 23: 84-89). ఆ నాటి

బహుధైవారాధకులు (ముష్టికులు) హజ్ లో తల్ఫియా ఇలా చదివేవారు: లఖైక్లూహుమ్ము లఖైక్, లఖైక్ లా ఫరీక లక, ఇల్లా ఫరీకన్ హువ లక, తమ్మికుహూ వమా మలక. (భావం: హాజరయ్యాను ఓ అల్లాహ్ నేను హాజరయ్యాను, నేను హాజరయ్యాను నీకు భాగస్వామి ఎవ్వరూ లేరు, కాని ఒక్క భాగస్వామి తప్ప, అతను నీకు చెందినవాడే, నీకు అతనిపై అధికారం ఉంది మరియు అతని అధికారంలో ఉన్నవాటన్నిటిపై నీకు అధికారం ఉంది). సర్వం అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉన్నది అనే భావం పైదుఆ లో వచ్చింది, అయితే అల్లాహ్ సర్వంలో మార్పు చేసే అధికారం గలవాడు అన్న ఖుర్ఆను విశ్వాసం వారిని ఇస్లాంలో చేర్చింప లేదు. వారు దైవదూతలు, ప్రవక్తలు, ఔలియాల ఏ సిఫారసు అయితే కోరుతున్నారో, అల్లాహ్ వద్ద వారి సొన్నిద్యం పొందగోరుచున్నారో అవే వారి ధనప్రాణాల్ని ధర్మసమ్మతం చేశాయి (అంటే యుద్ధానికి సబబుగా చేశాయి). అందుకే దుఆ కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే చేయుట విధిగా ఉంది. మొక్కుబుడ కేవలం అల్లాహ్ కే, జబహ్ కేవలం అల్లాహ్ కే, సహాయం కేవలం అల్లాహ్ తో మాత్రమే కోరాలి. అన్ని రకాల ఆరాధనలు కేవలం అల్లాహ్ కోరకే చేయాలి.

అబ్దున్నబి: ప్రవక్తలందరూ అల్లాహ్ ఉన్నాడనే సందేశమే కాదు అల్లాహ్ సర్వ నిర్వహణ అధికారాలు కలిగి ఉన్నాడు, అనే సందేశం కూడా ఇచ్చారు. మరి అది ఎలాంటి తోహీదు?

అబ్దుల్లాహ్: ఏ తోహీద్ గురించైతే ప్రవక్తలు పంపబడ్డారో, దేనినైతే ముష్టికులు తిరస్కరించారో అది: ఆరాధనలలో అల్లాహ్ ను ఎక్కడుండా నమ్మడం. (అంటే కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించాలి). ఆరాధనలో ఏ ఒక్కడీ, కొంచెం కూడా అల్లాహ్ కు కాకుండా, ఇతరులకు చేయరాదు. ఉదాహరణకు దుఆ (అర్థింపు), నజ్ (మొక్కుబుడి), జబహ్ (బలిదానం), ఇస్తిగాస (మొరపెట్టుకొనుట), ఇస్తిఆన (సహాయానికై అర్థించుట) వగైరా. నీవు పలుకుతున్న లా ఇలాహ్ ఇల్లల్లాహ్ యొక్క భావమే ఈ తోహీద్. ‘ఇలాహ్’ అని ఖుర్ఆన్ ముష్టికులు ఈ ఆరాధనలనే ఉద్దేశించే చేసేవారు. వారు ఊహించుకున్న దేవదూతలు, ప్రవక్తలు, ఔలియాలు, చెట్లు, సమాధి, జిన్నులు లాంటి వాటిని వారు ఆరాధించారు. ఇలాహ్ అంటే సృష్టికర్త, ఉపాధిప్రదాత, నిర్వహకుడు అని వారు ఉద్దేశించలేదు. వాటిలో అల్లాహ్ ఒక్కడే అద్వితీయుడని వారు నమ్మేవారు, దాని ఆధారాలు ఇప్పటికీ చదివాము. అందుకే ప్రవక్త సల్లూహు అల్రహి వసల్లం తోహీద్ లా ఇలాహ్ ఇల్లల్లాహ్ వ్రాస్తున్న వారిని పిలవడానికి వచ్చారు, అంటే కేవలం నోటిలో ఉచ్చరించడం మాత్రమే కాదు, దాని ప్రకారం ఆచరించి జీవించాలి, మన కార్యాలు అన్ని తోహీద్ ప్రకారమే ఉండాలి.

అబ్దున్నబి: ఈనాటి ముస్లింల కంటే ఖుర్ఆన్ ముష్టికులకు లాఇలాహ్ ఇల్లల్లాహ్ భావం ఎక్కువగా తెలుసని నీ ఉద్దేశమా?

అబ్దుల్లాహ్: అవును, ఇదే బాధాకరమైన స్థితి, ఆ నాటి అజ్ఞాన అవిశ్వాసులకు “ఈ కలిమహ్ యొక్క ఉద్దేశ్యం: కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించుట, అల్లాహ్ కు సాటిగా పూజింపబడవచ్చని త్యజించుట, వాటికి అలీతంగా ఉండటం” అని తెలుసు. అందుకే ఎప్పుడైతే ప్రవక్త వారితో లాఇలాహ్ ఇల్లల్లాహ్ అనండి అని చెప్పినప్పుడు వారిలా అన్నారు:

ఏమిటి? ఇతగాడు ఇంతమంది దేవుళ్ళను ఒకే ఆరాధ్య దైవంగా చేసేశాడు? నిజంగా ఇది వింతగా ఉండే! (సాదే 38:5). ఆ కాలంలో వారు అల్లాహ్ యే ఈ విశ్వాన్ని నడుపువాడు అని నమ్మేవాళ్ళు. అజ్ఞాన అవిశ్వాసులకు ఇది తెలిసినప్పుడు, ఇష్టంపై ఉన్నామని దావా చేసి అనేకమందికి ఈ కలిమా యొక్క అర్థం తెలియదు అంటే ఎంత ఆశ్చర్యకరం? వారి అభిప్రాయం ఏమిటంటే కేవలం నోటి ద్వారా దానిని ఉచ్చరిస్తే సరిపోతుంది, దాని భావార్థాలను మనసారా నమ్మే అవసరం లేదు, వారిలో జ్ఞానవంతుడు మాత్రమే “ లాఇలాహ్ ఇల్లలాహ్ యొక్క అర్థం అల్లాహ్ మాత్రమే సృష్టించు వాడు, ఉపాధి ప్రధాత, విశ్వనిర్వహకుడు” అని నమ్ముతాడు. అజ్ఞాన ఖుర్రేషి అవిశ్వాసులు లాఇలాహ్ అల్లలాహ్ యొక్క భావార్థాలను నేటి అజ్ఞాన ముస్లింల కంటే ఎక్కువ ఎరిగి ఉన్నారంటే అతిశయోక్తేమీ కాదు.

అబ్దున్నబి: కాని నేను మాత్రం పిర్క్ చేయట్లేదు, “ఎకైకకుడు, ఏ భాగస్వామి లేని వాడైన అల్లాహ్ మాత్రమే సృష్టించేవాడు, ఉపాధి ప్రధాత, లాభం చేకూర్చేవాడు, నష్టానికి గురిచేయువాడు” అని సాక్ష్యమిస్తున్నాను. ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కూడా స్వయంగా తన గురించి ఏ లాభనష్టాల అధికారం కలిగి లేదు, ఇక హజ్రత్ అలీ, హుసైన్ రదియల్లాహు అన్తూమా మరియు అబ్దుల్ ఖాదిర్ జిలానీ రహిమహుల్లాహ్ మాటిక్కడ? అయితే నేను ఒక పాపాత్ముడిని. పుణ్యాత్ములకు అల్లాహ్ వద్ద ఒక ఉన్నత స్థానం అంటూ ఉంటుంది, తమ ఉన్నత స్థానం ఆధారంతో వారు నా కోరకు సిఫారసు చేయాలని కోరుతున్నాను.

అబ్దుల్లాహ్: గతంలో నేనిచ్చిన జవాబే మళ్ళీ ఇస్తాను, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఎవరిలోనైతే యుద్ధం చేశారో, నీవు ప్రస్తావించిన వాటిని వారు సయితం నమ్మేవారు. వారి విగ్రహాలు కార్యనిర్వహకులే మాత్రం కారు, వారి ఉన్నత స్థానం మరియు సిఫారసే వారు కోరింది, దీనిపై ఖుర్రాన్ లోని ఆధారాలు నేను ముందే తెలిపాను.

అబ్దున్నబి: కాని ఈ ఆయతులు విగ్రహాలను పూజించేవారి విషయంలో అవతరించాయి, ప్రవక్తలను, పుణ్య పురుషులను మీరు విగ్రహాలతో ఎలా కలుపుతారు?

అబ్దుల్లాహ్: ముందే మనం ఏకీభవించాము, ఈ విగ్రహాల్లో కొన్నింటికి పుణ్యపురుషుల పేర్లు పెట్టబడినాయని. హజ్రత్ నూహ్ అలైహిస్సలాం నాటి ప్రస్తావనలో చర్చించిట్లుగా అవిశ్వాసులు అల్లాహ్ వద్ద వారి సిఫారసు తప్ప మరేమీ కోరలేదు, ఎందుకనగా వారికొక ఉన్నత స్థానం ఉందని నమ్మారు. ఆధారం కోసం ఈ ఆయతు చూడండి. **ఎవరైతే అల్లాహ్ ను గాకుండా ఇతరులను ఔలియాలగా (సంరక్షకులుగా) చేసుకున్నారో వారు,** “ఈ పెద్దలు మమ్మల్ని అల్లాహ్ సాన్నిధ్యానికి చేర్చటంలో ఆోడ్వడతారని భావించి మాత్రమే మేము వీరిని ఆరాధిస్తున్నాం” అని అంటారు. (జుమర్ 39:3). ఇక నీ మాట: “ప్రవక్తలను, ఔలియాలను విగ్రహాలతో సమానం ఎలా చేస్తారు మీరు”, దానికి మా సమాధానం ఇది: ఏ అవిశ్వాసుల వైపునకు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పంపబడ్డారో వారిలో కొందరు ఔలియాలతో దుఆ చేసేవారు, వారి గురించి అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: **వీరు ఎవరిని ఆరాధిస్తున్నారో (ఎవరితో దుఆ చేస్తున్నారో) వారే స్వయంగా తమ ప్రభువు సామీప్యం కోసం మార్గాన్ని వెతుక్కుంటున్నారు, తమలో ఎవరు ఎక్కువ సామీప్యం పొందుతారోనని (పోటీపడుతున్నారు), వారు ఖుద్దుగా ఆయన కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తున్నారు, ఆయన శిక్ష పట్ట భీతిల్లుతున్నారు. (అవును మరి) నీ ప్రభువు శిక్ష భయపడదగినదే. (బని ఇస్రాఈల్ 17:57).** వారిలో మరికొందరు ఈసా

అలైహీస్సలాం మరియు వారి తల్లిని ఆరాధించేవారు, అదే విషయం అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: (ఆ తర్వాత) మర్సూమ్ పుత్రుడవైన ఓ ఈసా! అల్లాహ్ ను వదలి నన్నూ, నా తల్లిని ఆరాధ్యదైవాలగా చేసుకోండి అని, నీవు ప్రజలకు చెప్పావా? అని అల్లాహ్ (నిలదీసి) అడిగి సందర్భం కూడా గుర్తు చేసుకోదగినదే. (మాయిదా 5:116). వారిలో మరికొందరు దైవదూతలను ఆరాధించేవారు, అల్లాహ్ ఆదేశం చదవండి: ఆ రోజు అల్లాహ్ వారందరినీ సమీకరించి, 'ఏమిటి, విఘ్న మిమ్మల్ని పూజించేవారా? అని దూతలను అడుగుతాడు. (సబా 34:40). పై ఆయతులను గమనించు, అల్లాహ్ విగ్రహాలను ఉద్దేశించినవారిని కాఫిర్లుగా పేర్కొన్నారు, ఇంకా పుణ్యాత్ములైన ప్రవక్తలు, దూతలు, ఔలీయాలను ఉద్దేశించిన వారిని కూడా కాఫిర్ అని పేర్కొన్నాడు. ప్రవక్త సల్లాలాహు అలైహీ వసల్లం వారి మధ్యలో ఏలాంటి వ్యత్యాసం పాటించకుండా అందరిలో యుద్ధం చేశారు.

అబ్దున్నబీ: అవిశ్వాసులు వారితో లాభం పొందాలని కోరుతారు, (వారు లాభం చేకూర్చుతారని వారి నమ్మకం), కాని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను; అల్లాహ్ మాత్రమే లాభనష్టాలు చేకూర్చేవాడు మరియు విశ్వ నిర్వాహకుడు అని, నేను లాభాన్ని కోరేది కూడా అల్లాహ్ తో మాత్రమే, పుణ్యాత్ముల వద్ద దానికి సంబంధించిన రవ్వంత అధికారం కూడా లేదు, కాని నా ఉద్దేశం వారి సిఫారసు పొందాలన్నది మాత్రమే.

అబ్దుల్లాహ్: నీ మాట నూటికి నూరు శాతం కాఫిర్ మాటలాగే ఉంది, అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని చదువు: వారు అల్లాహ్ ను వదలి తమకు నష్టాన్నిగానీ, లాభాన్నిగానీ చేకూర్చలేని వాటిని పూజిస్తున్నారు, ఇంకా "అల్లాహ్ సమక్షంలో ఇవి మాకు సిఫారసు చేస్తాయి" అని చెబుతున్నారు. (యునుస్ 10:18).

అబ్దున్నబీ: కాని నేను అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధిస్తున్నాను, వారి శరణు కోరడం మరియు వారితో దుఆ చేయడం ఆరాధన కాదు కదా!

అబ్దుల్లాహ్: సరే ఓ ప్రశ్నకు సమాధానమివ్వు, ఈ ఆయతు: వారు అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలని, ధర్మాన్ని ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోవాలని, ఏకాగ్రచిత్తులై ఉండాలని ఆదేశించబడినది. (బయ్యూన్ 98:3). పై ఆయతు ఆదారంగా; ఆరాధనలలో ఇఖ్లాస్ (చిత్తశుద్ధి) పాటించడం అల్లాహ్ నీపై విధిగావించాడా లేదా? అది నీపై అల్లాహ్ యొక్క హక్కునా కాదా?

అబ్దున్నబీ: అవును, అది అల్లాహ్ నాపై విధించాడు.

అబ్దుల్లాహ్: అల్లాహ్ నీపై విధిగావించిన "ఆరాధనలో ఇఖ్లాస్" అంటే ఏమిటి స్పష్టంగా వివరించమని నిన్ను కోరుతున్నాను.

అబ్దున్నబీ: నీ ప్రశ్న ఉద్దేశాన్ని నేను గ్రహించలేకున్నాను, నీవే దానిని వివరించు.

అబ్దుల్లాహ్: నేను విడమరచి చెబుతాను నీవు శ్రద్ధగా విన: అల్లాహ్ ఆదేశం: మీరు మీ ప్రభువుతో కడు దీనంగా మరియు గోప్యంగా కూడా దుఆ చేయండి, విన్నవించుకోండి. (ఆరాఫ్ 7:55). ఈ ఆదేశంలో ప్రస్తావించ బడిన దుఆ, అది అల్లాహ్ యొక్క ఆరాధన (ఇబాదత్)నా కాదా?

అబ్దున్నబీ: ఎందుకు కాదు, అది ఆరాధన యొక్క మూలం (మనిషిలో మెదడుకు ఉన్న స్థానమే ఆరాధనలలో దుఆకు ఉంది), అని ఈ హదీథులో ఉంది కదా "అద్దుఆఉ హువల్ ఇబాద అంటే దుఆయే అసల్ ఇబాదత్". (అబూ దావూద్ 1479).

అబ్దుల్లాహ్: ఎప్పుడైతే దుఆ అల్లాహ్ కు మాత్రమే ప్రత్యేకించి చేయాల్సిన ఆరాధన అని నీవు అంగీకరించినావో, నీ అవసరాలకు నీవు రేయింబవళ్ళు, భయభక్తులలో అల్లాహ్ కు

దుఆ చేశావు, మళ్ళీ అదే అవసరానికి నువ్వు సమాధిలో ఉన్న ఎవరైనా ప్రవక్త లేదా దూత లేదా పుణ్యాత్మునికి కూడా దుఆ చేశావు, ఇప్పుడు ఈ ఆరాధనలో షిర్క్ ఉన్నట్టా? లేనట్టా?

అబ్దున్నబీ: అవును, షిర్క్ చేశాను, నీ వివరణ ప్రకారం నేను షిర్క్ చేసినట్టు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది కూడా.

అబ్దుల్లాహ్: మరో ఉదాహరణ గమనించు; నీ కొరకు అల్లాహ్ పంపిన ఈ ఆదేశం **నీ ప్రభువు కోసమే నమాజ చెయ్యి, ఖుర్బానీ ఇవ్వు (బలిదానమివ్వు)**. (కొసర్ 108:2).

ఈ దర్మాజ్ ప్రకారం నీవు అల్లాహ్ కొరకే జబహ్ చేశావు, ఖుర్బానీ ఇచ్చావు, మరి ఈ జబహ్, ఖుర్బానీ అల్లాహ్ యొక్క ఆరాధన (ఇబాదత్) అయిందా లేదా?

అబ్దున్నబీ: అవును అది అల్లాహ్ యొక్క ఆరాధనే.

అబ్దుల్లాహ్: ఇక నీవు అల్లాహ్ తో పాటు సృష్టిలోని ప్రవక్తలు, పుణ్యాత్ములకు, జన్నాతులకు ఖుర్బానీ ఇస్తే నీవు ఈ ఆరాధనలో అల్లాహ్ తో ఇతరులను భాగస్వామి (షిర్క్) చేసినట్టా కాదా ?

అబ్దున్నబీ: అవును, నిస్సందేహంగా ఇది షిర్క్ చేసినట్లే.

అబ్దుల్లాహ్: దుఆ మరియు జబహ్ యొక్క ఉదాహరణలు నేను మీ ముందుంచాను, ఎందుకంటే వాక్కుకు (నోటి) సంబంధించిన ఆరాధనల్లో దుఆ అతి ముఖ్యమైనది, ఆచరణకు సంబంధించిన ఆరాధనల్లో జబహ్ అతిముఖ్యమైనది, అయితే ఆరాధనలు కేవలం ఈ రెండు రకాలే అని అర్థం కాదు, ఇంకొన్ని రకాలున్నాయి, మ్రొక్కుబడి, ప్రమాణం చేయుటం, శరణు కోరడం, సహాయం కోరడం వగైరా. ఏ ముష్టికల విషయంలో ఖుర్ఆన్ అవతరించినా వారు దూతలను, పుణ్యాత్ములను మరియు లాల్ వగైరాలను ఆరాధించేవారా?

అబ్దున్నబీ: అవును, వారిని ఆరాధించేవారు.

అబ్దుల్లాహ్: అబ్దున్నబీ! ముష్టికులు వారిని ఆరాధించే పద్ధతిలో దుఆ, జబహ్, శరణు కోరడం, మొరవెట్టు కోవడం, సహాయం కోరడం లాంటివే ఉండేవి. ఇంకా ఆ ముష్టికులు కూడా వారిని అల్లాహ్ యొక్క దాసులని, అల్లాహ్ ఆజ్ఞకు లోబడి ఉన్నారని నమ్మేవారు. విశ్వనిర్వహణ అల్లాహ్ మాత్రమే చేసేవాడు అని నమ్మేవారు, కాని వారితో వేడుకునేవారు, వారికున్న ఉన్నత స్థానం వల్ల సిఫారసు చేస్తారని వారి శరణులోకి వచ్చేవారు, ఇది సుస్పష్టం.

అబ్దున్నబీ: అబ్దుల్లాహ్! నువ్వు ప్రవక్త (స) సిఫారసు చేయడాన్ని నమ్ముతావా? ఆయన సిఫారసు చేయడాన్ని నీవు ఇష్టపడవా ?

అబ్దుల్లాహ్: ఎందుకు ఇష్టపడను, నేను దానిని తీరస్కరించను, ఇష్టం లేకుండా ఉండలేను (అది ప్రతి ముస్లిం కోరదగిన విషయమే), ఆయన సిఫారసు చేస్తారు మరియు ఆ సిఫారసు అంగీకరింపబడుతుంది అని కూడా నమ్ముతాను. ఆయన సిఫారసు పొందాలని ఆశిస్తున్నాను, కాని సిఫారసు యొక్క సంపూర్ణ హక్కు అల్లాహ్ కే ఉంది. అల్లాహ్ ఆదేశం చదవండి: **సిఫారసు అంతా అల్లాహ్ ఆధీనంలోనే ఉంది.** (జుమర్ 39:44). ఎవరి గురించి ఎవరు సిఫారసు చేయాలో అల్లాహ్ అనుమతించిన తర్వాతే జరుగుతుంది. అల్లాహ్ యొక్క ఈ వాక్యం చూడండి. **సిఫారసు ఏసటానికి అల్లాహ్ ఇష్టపడిన వారి విషయంలో తప్ప వారు ఎవరి గురించీ సిఫారసు చేయజాలరు.** (అంబియా 21:28). తోబీద్ వై ఉన్నవారినే అల్లాహ్ ఇష్టపడతాడు, (షిర్క్ చేసేవారిని కాదు). **ఎవరైనా ఇస్లాంను కాకుండా మరో మార్గాన్ని అనుసరిస్తే అది స్వీకరించబడదు. అలాంటి వ్యక్తి పరలోకంలో నష్టపోయిన**

వారిలో చేరిపోతాడు. (ఆలె ఇష్రాన్ 3:85). ఎప్పుడైతే సిఫారసు సంపూర్ణంగా అల్లాహ్ అధికారంలోనే ఉండే, ఆయన అనుమతి తర్వాతే ఎవరైనా సిఫారసు చేసే పరిస్థితి వాస్తవం అయినప్పుడు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంగానీ, ఇంకెవరైనాగానీ అల్లాహ్ అనుమతి లభించేంత వరకు ఎవరి గురించి కూడా సిఫారసు చేయలేరు, తోహీద్ పై ఉన్న వారికి తప్ప మరెవరికీ అల్లాహ్ సిఫారసు చేసే అనుమతినీవ్వడు, ఇంకా సిఫారసు యొక్క సంపూర్ణ హక్కు అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉందని కూడా స్పష్టం అయినప్పుడు నేను సిఫారసు కేవలం అల్లాహ్ నే వేడకుంటాను, కనుక నేను ఇలా దుఆ చేస్తాను: అల్లాహుమ్మూ లా తస్మామ్మీ షఫాఅతహు, అల్లాహుమ్మూ షఫ్ఫీఆ రసూలక ఫియ్య. ఓ అల్లాహ్! నన్ను ప్రవక్త సిఫారసు షొందకుండా చేయకు ఓ అల్లాహ్! నా పట్ల ప్రవక్తగారి సిఫారసును స్వీకరించు. ఇదే భావంతో ఉన్న ఇతర దుఆలు కూడా ఉన్నాయి.

అబ్దున్నబీ: ఎవరి ఆధీనంలో ఏ వస్తువు లేదో దానిని అతని నుండి కోరడం యోగ్యం కాదనే విషయంలో మనం ఏకీభవించాము, అయితే అల్లాహ్ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు సిఫారసు అనుమతి ప్రసాదిస్తాడు, అది ఆయనకు ప్రసాదించబడుతుంది గనక ఆయన దానికీ అధిపతి అయ్యారు, అందుకనే ఆయన ఆధీనంలో ఉన్న దానిని ఆయనలో కోరడం యోగ్యమే, ఇది షిర్కాదు.

అబ్దుల్లాహ్: అవును, అల్లాహ్ దానిని నిరోధించి ఉండకుంటే నీ మాట నిజమే, అల్లాహ్ వాక్కు చదవు: **అల్లాహ్ లో పాటు మరెవ్వరిలో దుఆ చేయకండి.** (జిన్ 72:18). సిఫారసు కోరడం దుఆయే, ప్రవక్తకు సిఫారసు చేయు అధికారం ఇచ్చేవాడు అల్లాహ్ మాత్రమే ఆ అల్లాహ్ యే తనలో తప్ప ఇతరులలో సిఫారసు కోరడాన్ని నిరోధించాడు, అది ఎవరి విషయంలోనైనా సరే. మన ప్రవక్తకే గాకుండా ఇతరులకు కూడా సిఫారసు చేసే హక్కు ఇవ్వబడుతుంది. దైవదూతలు, యుక్త వయస్సుకు చేరక ముందు చనిపోయిన పిల్లలు, ఔలియాలు సిఫారసు చేస్తారు, అయితే “అల్లాహ్ యే వారికి సిఫారసు చేసే హక్కు నిస్తాడు గనక నేను వారిలో ఆ సిఫారసు కోరుతాను” అని నువ్వు అంటావా? ఒకవేళ నీవు అవును అంటే ఇది పుణ్యాత్ములను ఆరాధించినట్లు అవుతుంది,

అబ్దున్నబీ: కాని నేను అల్లాహ్ లో షిర్కెయిట్లీదు, పుణ్యాత్ముల శరణు కోరడం షిర్కాదు.

అబ్దుల్లాహ్: అల్లాహ్ షిర్కెయిట్లీదు (హరాం) చేశాడని, అది వ్యభిచారం కంటే మరీ ఘోరమైనదని ఇంకా అల్లాహ్ ఎన్నటికీ దానిని క్షమించడని నీవు అంగీకరిస్తావా?

అబ్దున్నబీ: అవును, అంగీకరిస్తాను, ఈ విషయాన్ని అల్లాహ్ తన గ్రంథంలో స్పష్టంగా పేర్కొన్నాడు.

అబ్దుల్లాహ్: అల్లాహ్ నిషిద్ధపరచిన ఈ తరహా షిర్కెయిట్లీదు నిషిద్ధమని నీవే ఒప్పుకున్నావు, ఇప్పుడు నాకు అల్లాహ్ సాక్షిగా, షిర్కెయిట్లీదు అంటేమిటి స్పష్టంగా వివరిస్తావా?

అబ్దున్నబీ: షిర్కెయిట్లీదు విగ్రహాలను పూజించడం, వారి వైపుకు మరలడం, వారిని కోరడం, వారికి భయపడడం.

అబ్దుల్లాహ్: విగ్రహాల ఆరాధన అంటేమిటి? ఖుర్ఆన్ అవెస్వాసులు రాళ్ళూ రప్పలూ చెట్లు జీవులను సృష్టిస్తాయి, ఉపాధినిస్తాయి మరియు నిర్వాహనజాధికారాన్ని కలిగి ఉన్నాయి అని నమ్మేవారనుకుంటున్నావా? వారు అలా విశ్వసించేవారు కాదు అని నేను ముందే చెప్పి ఉన్నాను.

అబ్దున్నబీ: నేను కూడా అలా అనుకోను, ఎవరైతే చెట్లు, రాళ్ళు లేదా సమాధుల దగ్గర

దుఆ చేసి, వారి కొరకు జబహ్ చేస్తూ, “అవి మమ్మల్ని అల్లాహ్ కు సన్నిహితులుగా చేస్తాయి, వారి శుభం వలన అల్లాహ్ మా నుండి కష్టాలను తొలగిస్తాడు” అని అంటారో వారు చేసేది విగ్రహారాధనే అంటాను.

అబ్దుల్లాహ్: నిజమే, కాని రాళ్ళు, కట్టడాలు, సమాధులు వగైరాల వద్ద కూడా మీది ఇదే ఆచరణ కదా. ఇంకా “విగ్రహారాధన పిర్కా” అన్న నీ మాటకు అర్థం కేవలం ఈ ప్రత్యేక రకమైన పిర్కానుండం వరకేనా, లేక పుణ్యాత్ముల మీద నమ్మకం, వారితో వేడుకునే దుఆ పిర్కా పరిగణించబడదా?

అబ్దున్నబి: అవును ఇదే నా ఉద్దేశ్యం.

అబ్దుల్లాహ్: అల్లాహ్ తన గ్రంథంలో ప్రవక్తలు, పుణ్యాత్ములపై నమ్మకం ఉంచడాన్ని, దూతల వగైరాలపై ఆధారపడటాన్ని నిషేదించిన ఆయతుల గురించి నువ్వేమంటావు అలాంటి వారు అవిశ్వాసికి పాల్పడ్డారని తెలిపాడు, వాటిని నేను ఇదివరకే ప్రస్తావించి ఉన్నాను.

అబ్దున్నబి: ఎవరైతే దూతలు, ప్రవక్తలతో దుఆ చేశారో దానివల్ల వారు అవిశ్వాసిని పాల్పడలేదు, వారు “దూతలు అల్లాహ్ బిడ్డలు, ఏను అల్లాహ్ కుమారుడు” అని అంటే అవిశ్వాసిని పాల్పడినట్లు. అయితే మేము వారి లాగా అబ్దుల్ ఖాదర్ అల్లాహ్ కుమారుడు, జైనబ్ అల్లాహ్ కుమార్తె అని అనలేదు కదా.

అబ్దుల్లాహ్: అల్లాహ్ కు కొడుకున్నాడు అని అనడం అది స్వయంగా ఒక అవిశ్వాసం. అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: **చెప్పండి; ఆయన అల్లాహ్, ఒక ఒక్కడు, ఆయన ఎవరి అవసరం లేనివాడు, ఆయనకు సంతానం లేదు, ఆయన ఎవరి సంతానం కాదు.** (ఇబ్రాహీం 112:1-3). పై సూరాలోని చివరి భాగాన్ని ఎవరైనా తిరస్కరించకపోయినా దాని పై విషయాల్ని తిరస్కరించేవాడు కాఫిర్ అవుతాడు. చదవండి అల్లాహ్ ఆదేశం: **అల్లాహ్ ఎవరినీ కొడుకుగా చేసుకోలేదు. ఆయనతో పాటు ఇంకొక ఆరాధ్య దేవుడు కూడా (భాగస్వామిగా) లేడు. ఒకవేళ అలాంటిదైనా ఉంటే ప్రతి దేవుడూ తాను సృష్టించిన సృష్టితాలను వేరుగా తీసుకుని వేరయిపోయేవాడు. ఒకడు ఇంకొకనిపై దండయాత్ర చేసేవాడు.** (మోమినూన్ 23:91).

అల్లాహ్ ఈ రెండు రకాల కుప్ర లోని వ్యత్యాసాన్ని స్పష్టం చేసి చూపాడు. దీనిపై మరో నిదర్శనం ఏమిటంటే ఎవరైతే పుణ్యపురుషుడైన లాత్ అనే విగ్రహానికి దుఆ చేసినందున కాఫిర్లయ్యారో, వారు అతణ్ణి అల్లాహ్ కు కొడుకుగా చేసుకోలేదు. అలాగే ఎవరైతే జిన్నాతులను పూజించినందు వల్ల అవిశ్వాసులయ్యారో వారు కూడా జిన్నాతులను అల్లాహ్ సంతానంగా పరిగణించలేదు. ఇంకా నాలుగు మస్కత్ వాళ్ళ హుక్ముల్ ముర్తద్ (ధర్మభ్రష్టుని ఆదేశాలు) అన్న శీర్కలో ఇలా పేర్కొన్నారు: ఎవరైనా ముస్లిం అల్లాహ్ కు కొడుకున్నాడని నమ్మితే ధర్మభ్రష్టుడవుతాడు, ఒకవేళ పిర్కాసినా ధర్మభ్రష్టుడవుతాడు. ఇలా వారు రెండు రకాల్లో వ్యత్యాసాన్ని తెలుపుతారు.

అబ్దున్నబి: కాని అల్లాహ్ చెబుతున్నాడు కదా **ఎనండి! ఔలియాఅల్లాహ్ (అల్లాహ్ సన్నిహితుల)కు భయముగానీ, దుఃఖముగానీ ఉండదు.** (యూనుస్ 10:62). అది సత్యమైన మాట అని మేమూ విశ్వసిస్తాము, అదే మాట మేమంటాము, కాని ఔలియా అల్లాహ్ ను ఆరాధించరాదు, మేము కూడా తిరస్కరించేది అల్లాహ్ తో పాటు వారి ఆరాధనలను మరియు అల్లాహ్ తో వారిని భాగస్వామిగా చేయడాన్ని మాత్రమే. ఇది తప్ప వారిని ప్రేమించడం, వారిని అనుసరించడం, వారికి లభించిన కరామాత్ లను (మహిమలను) అంగీకరించడం విధిగా భావిస్తాము. ఔలియాలకు ఇవ్వబడే కరామతులను తిరస్కరించేది

బిద్అతీలు మాత్రమే. అల్లాహ్ యొక్క ధర్మం తీవ్రవాదానికి మితవాదానికి మధ్యలో ఉంది, రెండు దుర్మార్గాల మధ్యలో సన్మార్గం, రెండు తుచ్ఛమైన విషయాల మధ్య సత్యం.

అబ్దున్నబీ: సత్యతీర్మానాలు కలిమా లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ సాక్ష్యం పలకరు, ప్రవక్తను తీరస్కరిస్తారు, ప్రళయ దినాన్ని నమ్మరు, ఖురాన్ ను అసత్యమంటారు, చేతబడి అంటారు. కాని మేము లాఇలాహ ఇల్లాహ్ సాక్ష్యం పలుకుతున్నాము, ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త అని నమ్ముతున్నాము, ఖుర్ఆన్ ను సత్యగ్రంథంగా విశ్వసిస్తాము, ప్రళదినాన్ని విశ్వసిస్తాము, నమాజు చేస్తాము, ఉపవాసాలు పాటిస్తాము, అయితే మమ్మల్ని వారిలాగా ఎలా భావిస్తారు.

అబ్దుల్లాహ్: కానీ పండితుల మధ్య ఎలాంటి భేదాభిప్రాయం లేకుండా అందరూ ఏకీభవించే విషయం ఏమిటంటే: ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త (స) యొక్క మాటను సత్యంగా నమ్మి, మరో మాటను ధిక్కరిస్తే అతను అవిశ్వాసి, అతను ఇస్లాంలో ప్రవేశించనే లేదు, అలాగే ఖుర్ఆన్ లోని కొంత భాగాన్ని విశ్వసించి మరి కొంత భాగాన్ని ధిక్కరిస్తే అతను తౌహీద్ ను ఒప్పుకొని, నమాజును తీరస్కరించిన వ్యక్తి లాంటివాడే, లేదా తౌహీద్ మరియు నమాజును ఒప్పుకొని జకాత్ ను తీరస్కరించిన వ్యక్తి లాంటివాడే, లేదా వీటన్నిటినీ ఒప్పుకొని ఉపవాసాన్ని తీరస్కరించిన వ్యక్తి లాంటివాడే, లేదా వీటన్నిటినీ ఒప్పుకొని హజ్ ను తీరస్కరించిన వ్యక్తి లాంటివాడే. ప్రవక్త కాలంలో కొంతమంది హజ్ చేయుటకు నిరాకరించినప్పుడు అల్లాహ్ వారినుద్దేశించి ఈ ఆయతులు అవతరింపజేశాడు: **అక్కడికి వెళ్ళే స్త్రీలుతగలవారికి, ఆ గృహ (యాత్ర) హజ్ చేయటాన్ని అల్లాహ్ విధిగా చేశాడు. మరెవరయినా (ఈ ఆజ్ఞను శిరసావహించటానికి) నిరాకరిస్తే అల్లాహ్ కు సమస్త లోకవాసుల అవసరం ఎంతమాత్రం లేదు.** (అలె ఇమ్రాన్ 3:97). మరణాంతర జీవితాన్ని నిరాకరించినవాడు అవిశ్వాసుడయ్యాడని అందరూ ఏకీభవించారు, అందుకే అల్లాహ్ తన గ్రంథంలో స్పష్టంగా తెలిపాడు: కొన్నిటిని విశ్వసించి, మరికొన్నిటిని తీరస్కరించేవాడు అసలైన అవిశ్వాసి అని. ఇస్లాంను సంపూర్ణంగా అంగీకరించాలని ఆదేశించాడు, కొంత భాగాన్ని అంగీకరించి మరికొంత భాగాన్ని వదిలేసేవాడు నిశ్చయంగా అవిశ్వాసానికి పాల్పడ్డాడు. కొన్నిటిని విశ్వసించి మరికొన్నిటిని వదిలేసినవాడు అవిశ్వాసుడయ్యాడని నీవు అంగీకరిస్తావా?

అబ్దున్నబీ: అవును, అంగీకరిస్తాను, ఈ విషయం ఖురాన్ లో చాలా స్పష్టంగా ఉంది.

అబ్దుల్లాహ్: ప్రవక్తను విశ్వసించి నమాజును తీరస్కరించిన వ్యక్తి, లేదా పరలోకం తప్ప అన్నింటినీ విశ్వసించిన వ్యక్తి సమస్త మస్లకుల వద్ద అవిశ్వాసి అయ్యాడని నీవు అంగీకరిస్తున్నావు, ఖుర్ఆన్ కూడా ఈ విషయం స్పష్టం చేసేసింది, అయితే ఇక తెలుసుకో! ప్రవక్త తీసుకొచ్చిన విధుల్లోకెల్లా అతిగొప్ప విధి తౌహీద్. అది నమాజ్, జకాత్, హజ్ కంటే చాలా గొప్పది.

మనిషి ప్రవక్త తీసుకొచ్చిన వాటన్నిటినీ నమ్మి, ఆచరిస్తూ, వీటిలో ఏ ఒక్కదానిని తీరస్కరించినా అవిశ్వాసి అవుతాడు, కాని ప్రవక్తలందరూ తీసుకొచ్చిన తౌహీద్ ను తీరస్కరిస్తే అవిశ్వాసి కాడా? సుబ్హానల్లాహ్! ఎంత విచిత్రమైన ఆజ్ఞానం ఇది! అలాగే నీవు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సహచరులు యమామలోని బనీహానిఫాతో యుద్ధం చేసిన సంఘటన గుర్తుకు తెచ్చుకో, వారు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను విశ్వసించారు, లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ ముహమ్మద్ రసూలుల్లాహ్ సాక్ష్యం పలికారు, అజాన్ ఇచ్చి, నమాజ్ చేసేవారు.

అబ్దున్నబీ: కాని వారు ముస్లిలమాను ప్రవక్తగా నమ్మేవారు. మరియు మన విశ్వాసం ప్రకారం ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అంతిమ ప్రవక్త ఆయన తర్వాత ఏ ప్రవక్త లేడు.

అబ్దుల్లాహ్: కాని మీరు ప్రవక్తలు, దూతలు, సహాబాలు వగైరాలలోని కొందరు పుణ్యాత్ముల్ని భూమ్యాకాశాల ప్రభువైన అల్లాహ్ స్థానానికి సమానంగా చేశారు. ఎవరయినా ఒక మనిషిని ప్రవక్త స్థానానికి చేర్చితేనే అవిశ్వాసి అయిపోతాడు, అతని ధనవృణాలు ధర్మసమ్మతం అవుతాయి, అతనికి అతని కలిమా సాక్ష్యం మరియు నమాజులు పనికిరావు. అలాంటప్పుడు పుణ్యాత్ములను అల్లాహ్ స్థానానికి చేర్చినవాడి స్థానం ఏమై ఉంటుంది??? అలాగే హజ్రత్ అలీ రదియల్లాహు అన్హు ఎవరినైతే అగ్నిలో కాలూరో వారందరు కూడా ఇస్లాంపై ఉన్నామనే దావా చేసేవారు, వారు హజ్రత్ అలీ రదియల్లాహు అన్హుకు చెందినవారే, సహాబాల వద్ద విద్య నేర్చుకున్నవారే. కానీ మీరు షేఖ్ అబ్దుల్ ఖాదిర్ జేలానీ వగైరాల విషయంలో నమ్మినట్లే వారు హజ్రత్ అలీ రదియల్లాహు అన్హు గురించి నమ్మేవారు అందుకే వారు అవిశ్వాసులు అని వారిలో యుద్ధం చేయవచ్చని సహాబాలు ఎలా ఏకీభవించారో గమనించు? సహాబాలు ముస్లిములను అవిశ్వాసులు అనడాన్ని నీవు ఊహించనైనా ఊహించగలవా? లేక పీరాన పీర్ గురించి ఇలాంటి విశ్వాసాలు ఏమీ నష్టం చేకూర్చవు కాని హజ్రత్ అలీ రదియల్లాహు అన్హు గురించిన విశ్వాసాలు వారిని కాఫిర్లుగా చేస్తాయి అని అనుకుంటున్నావా?

దీనికి మరో సమాధానం కూడా ఉంది: ఆ కాలం నాటి వారు పిర్స్, ప్రవక్తను, ఖుర్రాన్ ను ధిక్కరించడం, పునరుద్ధాన దినాన్ని నమ్మక పోవడం లాంటివన్నీ చేశారు గనక అవిశ్వాసులైతే, మరి ప్రతి మస్లిక్ ఉలమాలు హుక్ముల్ ముర్తద్ (ముర్తద్ అనగా ఇస్లాం ధర్మాన్ని ముందు విశ్వసించి, తరువాత తిరస్కరించినవాడు) అన్న శిర్షిక తమ గ్రంథాల్లో చేర్చడానికి అర్థం ఏమిటి? దాని అర్థం: ఇస్లాం స్వీకరించిన తర్వాత అవిశ్వాసానికి పాల్పడ్డ ముస్లిం, ఇదే గాకుండా ఇతర ఎన్నో విషయాలను ప్రస్తావించారు, వాటిలో ప్రతి ఒక్కటి దానికి పాల్పడినవాడు ఇస్లాం నుండి బహిష్కరణకు గురి అయినట్లే, చివరికి కొన్ని విషయాల్ని ప్రస్తావించారు అవి దానికి పాల్పడినాని దృష్టిలో చాలా అల్పంగా, మామూలుగా ఉండవచ్చు కాని వాటి వల్ల కూడా వారు ఇస్లాం నుండి బహిష్కరణకు గురవుతారు, ఉదాహరణకు: మనసుతో గాకుండా కేవలం నోటితో అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురి అయ్యే మాట పలకడం, లేదా ఎగిరితాళిగా, పరిహాసంగా ఉచ్చరించడం. **ఏమిటి, మీరు అల్లాహ్ తో, ఆయన ఆయతులతో, ఆయన ప్రవక్తలతో పరిహాసమాడుతున్నారా? అని అడుగు, మరిక సాకులు చెప్పకండి, మీరు విశ్వసించిన తర్వాత అవిశ్వాసానికి ఒడిగట్టారు.** (తౌబా 9:65,66). వై ఆయతులో ఎవరి గురించైతే 'వారు విశ్వసించిన తర్వాత అవిశ్వాసానికి ఒడిగట్టారు' అని స్పష్టంగా తెలుపు తున్నాడో వారు ప్రవక్త వెంట తబూక్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు, వారు ఒక మాట అన్నారు, అది వారి భ్రమ ప్రకారం పరిహాసంగా అన్నారు (కాని గమనించండి అందువల్ల కాఫిర్ అయ్యారా లేదా!). మరో రకంగా కూడా సమాధానం ఇవ్వచ్చు: అల్లాహ్ బనీ ఇస్రాఈల్ గురించి తెలిపిన సమీపం: వారు ఇస్లాం మీద ఉండి, జ్ఞానం, సంస్కరణలు కలిగి ఉండి కూడా మూసా అలైహిస్సలాంతో అన్నారు: **విశ్వకు ఆరాధ్య దైవాలు ఉన్నట్లు మాకు కూడా ఒక దేవుణ్ణి చేసిపెట్టావా?** (ఆరాఫ్ 7:158). ప్రవక్త సహచరుల్లో కొందరు ఒకప్పుడన్నారు: మాకు ఒక జాతు అన్వాల్ చేసి పెట్టండి, అప్పుడు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ప్రమాణం చేసి చెప్పారు: మీ ఈ మాట బనీ ఇస్రాఈల్ చెప్పిన మాట మాదిరిగా ఉంది: **విశ్వకు ఆరాధ్య**

దైవాలు ఉన్నట్లు మాకు కూడా ఒక దేవుణ్ణి చేసిపెట్టావా.

అబ్దున్నబీ: కాని బనిఇస్రాకాల్ మరియు ప్రవక్త (స) తో జాతు అన్వాతు (ఇదొక చెట్టు పేరు, అజ్జానకాలలో ముష్టికులు తమ ఆయుదాలను దానికి కట్టేవారు) గురించి అడిగినవారు అడిగినంత మాత్రాన కాఫిర్లు కాలేదు కదా?

అబ్దుల్లాహ్: దీని సమాధానం ఇలా ఉంది: బని ఇస్రాకాల్ మరియు ప్రవక్త (స) ను అడిగినవారు అడిగిన ప్రశ్నను ఆచరణ రూపంలో చేయలేదు, చేసి ఉంటే కాఫిర్లయ్యేవారు, ప్రవక్త ఎవరినైతే వారించారో వారు ఆయన వారింపును విని ఆచరించకుంటే, వారించిన తర్వాత కూడా జాతు అన్వాతును నిలబెట్టుకుంటే నిశ్చయంగా కాఫిర్లయ్యేవారు.

అబ్దున్నబీ: కాని నా వద్ద మరో సందేహముంది. అది హజ్రత్ ఉసామ బిన్ జైద్ రదియల్లాహు అన్లు విషయం, ఆయన లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ చదివిన వ్యక్తిని యుద్ధంలో వధించారు, ప్రవక్త (స) అతని పనిని విమర్శించి ఇలా అన్నారు: **ఉసామా! అతను లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ అన్న తర్వాత కూడా నీవు వధించావా?** (బుఖారి 4269). ఇంకా ఇలా అన్నారు: **ప్రజలు లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ అనేంత వరకు నేను పొరాడుతూ ఉండాలని ఆదేశించబడనది.** (బుఖారి 392, ముస్లిం 20). నీవు చెప్పిన మాట మరియు ఈ రెండు హదీథుల దృష్టిలో ఎలా ఆచరించాలో నాకు వివరించు.

అబ్దుల్లాహ్: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యూదులతో యుద్ధం చేశారు, వారిని బానిసలుగా చేశారు అన్న విషయం తెలిసినదే, వారు లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ అనేవారు. ప్రవక్త సహచరులు బని హానీఫాతో యుద్ధం చేశారు వారు లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ వఅన్న ముహమ్మదుర్ రసూలుల్లాహ్ యొక్క సాక్ష్యం పలికేవారు, నమాజు చేసేవారు, అలాగే హజ్రత్ అలీ రదియల్లాహు అన్లు ఎవరిని కాల్ఫార్ వారూ కూడా. ఇంకా ప్రళయదినాన్ని తీరస్కరించినవారు అవిశ్వాసులవుతారు, వారితో యుద్ధం ధర్మసమ్మతమే, ఒకవేళ వారు లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ నోటిలో పలికినా సరే. ఇంకా ఎవరైనా ఇస్లాంను అంగీకరించినప్పటికీ ఇస్లాం మూల సూత్రాల్లోని ఏ ఒక్క దానినైనా దిక్కరిస్తే అతను అవిశ్వాసి అవుతాడని నీవు సయితం ఒప్పుకుంటున్నావు. మూల సూత్రాలే గాకుండా, శాఖల్లోని ఒక శాఖని తీరస్కరించినా ఇస్లాం అతనికి ఏ ప్రయోజనం చేకూర్చదు, కాని తోహీద్ లాంటి మూల విషయాన్ని తీరస్కరించినా ఆ విశ్వాసం అతని కొరకు ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని ఎలా అనగలవు? బహుశా నీవు ఆ హదీథుల భావం గ్రహించ లేకపోయావు. హజ్రత్ ఉసామ రదియల్లాహు అన్లు హదీసు: ఇస్లాం యొక్క దావా చేసినా, ఆ వ్యక్తిని ఆయన వధించారు. ఎందుకంటే ఆ వ్యక్తి తన ధనప్రాణాల భయంతో మాత్రమే కలిమి చదివాడని ఆయన భావించారు. అయితే ఏ వ్యక్తి బహిరంగంగా ఇస్లాం స్వీకరించిన తర్వాత దానికి వ్యతిరేకమైన దానికి పాల్పడినట్లు స్పష్టం కానంత వరకు అతని ధనప్రాణాలు రక్షణలో ఉంటాయి. వాటికి ఏ హాని కలిగించ కూడదు అల్లాహ్ ఇలా నెలవిచ్చాడు, **ఓ విశ్వాసులారా! మీరు దైవహార్షంలో వెళ్తున్నప్పుడు నిజానిజాలను తెలుసుకొని వ్యవహరించండి.** (నిసా 4:94). ముస్లింపై దాడి చేయకముందు అతని గురించి విచారించడం తప్పనిసరి అని ఈ ఆయతు ద్వారా రుజువవుతుంది. విచారణ జరిపిన తర్వాత అతను ఇస్లాంకు వ్యతిరేక కార్యానికి పాల్పడ్డాడు అని రుజువైతేనే అతను శిక్షింప బడతాడు అని ఈ ఫతిబయ్యునూ (నిజానిజాలను తెలుసుకోండి, విచారణ జరపండి) అన్న పదంలో తెలుస్తోంది. కలిమి చదివినంత మాత్రాన హత్యచేయడం యోగ్యం కాదు అని అంటే ఫతిబయ్యునూ అన్న

పదానికి ఏ అర్థమూ ఉండదు. ఇలాగే రెండవ హదీసు: (ప్రజలు లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ అనేంత వరకు నేను పోరాడుతూ ఉండాలని ఆదేశించబడనది) దీని భావం కూడా మేము ఇంతకు ముందు తెలిపిన భావమే, వ్యతిరేకమైనది ఏదైనా స్పష్టం కానంత వరకు అంటే ఎవరు తోపాడే మరియు ఇస్లాంను బాహ్యంగా తెలియబరుస్తూడో అతను ఇస్లాంలో ఉన్నట్టే. దీని ఆధారం ఏమిటంటే ప్రవక్త(స) ఇలా అన్నారు: **అతను లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ అన్న తర్వాత కూడా నేవు వధించావా? (బుఖారి 4269). ఇక వేరే చోట ఇలా కూడా చెప్పారు: ప్రజలు లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ అనేంత వరకు నేను పోరాడుతూ ఉండాలని ఆదేశించబడనది. (బుఖారి 392, ముస్లిం 20), అలాగే ప్రవక్త (స) వారు ఖవారిజ్ వారి గురించి ఈ ఇలా సెలవిచ్చారు: మీరు వారిని ఎక్కడ దోరికితే అక్కడ చంపేయండి. (బుఖారి 3611).**

ఖవారిజ్ ప్రజల్లో అందరికంటే ఎక్కువగా ఆరాధన చేసేవారు, లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ చదివేవారు, చివరికి సహాబాలు వారి ఆరాధనలను చూసి తమను తాము చాలా చిన్నచూపుతో చూసుకునేవారు, మరి వారికి విద్య నేర్పింది సహాబాలే, అయినా ఎప్పుడైతే ధర్మానికి వ్యతిరేక విషయాలు వారి నుండి బహిరంగంగా ముందుకు వచ్చాయో అప్పుడు వారి లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, అధిక ఆరాధనలు, ఇస్లాంపై ఉన్నామన్న దావాలూ వారిని వదించడం నుండి ఆపలేక పోయాయి.

అబ్దున్నబ్దీ : అయితే ప్రవక్త ద్వారా రుజువైన ఈ విషయం గురించి నీవేమంటావు: ప్రళయదినాన ప్రజలందరూ ఆదం అలైహిస్సలాంతో, తర్వాత నూహ్ అలైహిస్సలాంతో, తర్వాత ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాంతో, ఆ తర్వాత మూసా అలైహిస్సలాంతో, చివరికి ఈసా అలైహిస్సలాంతో మొరపెట్టుకుంటారు (సిఫారసు చేయండిని సహాయం కోరుతారు), వారందరూ మేము చేయలేము అని జవాబిస్తారు, చివరికి ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో మొరపెట్టుకుంటారు. ఇలా ఈ హదీథు ద్వారా అల్లాయేతరులలో మొరపెట్టుకోవచ్చు అని, అది షిర్కాదు అని రుజువవుతుంది.

అబ్దుల్లాహ్ : విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో నువ్వు పొరబడుతున్నావు, ఆ పని చేయగల సజవమైన వ్యక్తిలో వేడుకోలు అడగవచ్చు (ఆరాధన పరమైనది కాదు), దానిని నేను తీరస్కరించడం లేదు. అల్లాహ్ ఖురాన్ లో ఇలా సెలవిచ్చాడు: **తన వర్గానికి చెందిన వ్యక్తి, శత్రువర్గానికి చెందినవానికి వ్యతిరేకంగా తనకు సహాయపడమని మూసాను మొరపెట్టుకున్నాడు. (ఖుసన్ 28:15).** ఇంకా ఎలాగైతే మనిషి యుద్ధం మరియు తదితర వాటిలో తన తోటివాళ్ళను వారి శక్తిమేర సహాయం చేయమని అర్థిస్తూడో వాటిని మేము నమ్ముతాము. మేము తీరస్కరించేది ఆరాధనా పరంగా మొరపెట్టుకోవడాన్ని, ఏదైతే మీరు ఔలియాల సమాధుల వద్ద లేదా దూరం నుండి కూడా వారి శక్తిలో లేని, కేవలం అల్లాహ్ శక్తిలో మాత్రమే ఉన్నదాని గురించి మొరపెట్టుకుంటారో అది నిషిద్ధం. ఇక ప్రజలు ప్రళయదినాన ప్రవక్తలతో మొరపెట్టుకునేది మాత్రం వారు అల్లాహ్ తో దుఆ చేయాలని, అల్లాహ్ ప్రజల లెక్క ఆరంభించేందుకు అర్థించాలని మాత్రమే వేడుకుంటారు, తద్వారా స్వర్గవాసులకు మహ్నో మైదానంలో దీర్ఘంగా నిలబడి ఉండే కష్టం నుండి విముక్తి దొరుకుతుంది, ఇలాంటి మొరపెట్టుకోవడం ఇహలోకంలోగాని పరలోకంలో గానీ యోగ్యమే అంటే నిన్ను తన వెంట కూర్చోబెట్టుకొని నీ మాట వినే పుణ్యాత్మునిలో 'మీరు నా కోరకు దుఆ చేయండి' అని అడిగేవారు, సహచరులు ప్రవక్త(స) లో ఆయన బ్రతికున్నప్పుడు

ఇలా అడిగేవారు, కాని ఆయన మరణించిన తర్వాత ముమ్మాటికీ అలా చేయలేదు, వారు ప్రవక్త సమాధికి సమీపంలో ఉండి కూడా అలా అడగలేదు, అంతేకాదు, ఏదైనా సమాధి వద్ద నిలబడి అల్లాహ్ తో దుఆ చేయడం నుండి కూడా సలఫె సాల్హీన్ వారించారు

అబ్దున్నబీ: సరే, ఇబ్రాహీం అల్లెహిస్సలాం సంఘటనలో వచ్చిన ఈ మాట గురించి నీవేమంటావు? ఇబ్రాహీం అల్లెహిస్సలాం అగ్నిలో వేయబడినప్పుడు గాలిలో జబ్బిల్ అల్లెహిస్సలాం వచ్చి, 'నా అవసరం ఏమైనా ఉందా?' అని అడిగారు, ఇబ్రాహీం అల్లెహిస్సలాం చెప్పారు: "మీ అవసరం లేదు". ఒకవేళ జబ్బిల్ (అ) తో మొరపెట్టుకోవడం పిర్క్ అయితే జబ్బిల్ స్వయంగా ఇబ్రాహీంకు ఈ విషయం చెప్పేవారు కారు కదా?

అబ్దుల్లాహ్: ఈ సందేహం కూడా మొదటి సందేహం లాంటిదే, అయినా ఫైహాదిథు సహీహ్ కాదు, ఒకవేళ మనం దానిని సహీహ్ అనుకున్నా జబ్బిల్ అల్లెహిస్సలాం ఏదైనా సహాయం చేయనా అని అడగడం ఆయన చేయగలిగిన దాని పరిధిలో ఉన్న దాని గురించే అడిగారు.

వీరి గురించి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: **అనాధారణ శక్తిగల దైవదూత అతనికి (ఖుర్ఆన్) నేర్పాడు.** (నశ్క్ 52:5). జబ్బిల్ ఇబ్రాహీంను కాల్పడానికి కూడబెట్టిన అగ్నిని, దాని చుట్టు ప్రక్కల భూమి, పర్వతాలన్నిటినీ తీసుకొని తూర్పులోనో, పడమరలోనూ పారేసేయి అని అల్లాహ్ ఆదేశించి ఉంటే ఆయన అది చేసి తీరేవారు, దీని ఉదాహరణ ఎలాంటి దంటే ఒక ధనికుడు బేదవాడిని కలసి నీకేదైనా అవసరం ఉంటే చెప్పు నేను అప్పు ఇస్తాను తీసుకో అని అంటే అతను ఎవరి ఉపకారం తనపై ఉండకూడదని ఆ ధనికుడి దగ్గరి నుండి తీసుకోకుండా అల్లాహ్ యే స్వయంగా అతనికి ప్రసాదించే వరకు సహనం వహిస్తాడు. కాబట్టి మీరు ఆరాధనా పరంగా మొరపెట్టుకోవడం పిర్క్ అవుతుంది.

తెలుసుకో సోదరా! మన ప్రవక్త కాలం నాటి పిర్క్ ఈ కాలం వారి పిర్క్ కంటే చాలా తేలికగా ఉండేది. దానికి మూడు కారణాలు ఉన్నాయి: మొదటిది: పూర్వకాలం వారు కేవలం ఆనంద స్థితుల్లో మాత్రమే అల్లాహ్ తో పాటు ఇతరులను భాగస్వామిగా చేసేవారు, కాని కష్టకాలాల్లో, ఆపదలో కూరుకు పోయినప్పుడు కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే అర్థించేవారు. ఉదాహరణకు ఈ ఆయతు చూడండి. **మరియు వారు ఓడలో ప్రయాణమైనప్పుడు, తమ ఆరాధనను అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించుకుని - కేవలం ఆయన్నే మొరపెట్టుకుంటారు. తర్వాత ఆయన వారిని సురక్షితంగా తీరానికి చేర్చగానే, అప్పటికప్పుడే వారు (అల్లాహ్ తో) సహపర్వుల్ని కల్పించటం మొదలెడతారు. (అన్ కబూల్ 29:65).** మరి వారిపై సముద్ర కెరటాలు నిడల మాదిరిగా క్రమ్ముకున్నప్పుడు, వారు తమ నమ్మకాన్ని పూర్తిగా అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించుకుని, ఆయన్నే మొరపెట్టుకుంటారు. మరి ఆయన వారిని రక్షించే నేల మీదకు చేర్చిన తర్వాత వారిలో కొందరు (విశ్వాస - అవిశ్వాసాల) మధ్యలో ఊగిసలాడతారు. నమ్మకాల్లోపి, చేసిన మేలును మరచిన వాడు తప్ప వేరెవ్వరూ మా ఆయతులను త్రోసేప్పవ్వరు. (లుఖ్యాన్ 31:32). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లెహి వసల్లం ఏ ముష్టికలతలో యుద్ధం చేశారో వారు మామూలు సమయాలలో అల్లాహ్ మరియు అల్లాహ్ యెతరులతో దుఆ చేసేవారు, కాని కష్టకాలాల్లో కేవలం అల్లాహ్ తో మాత్రమే దుఆ చేసేవారు, అప్పుడు తమ ఔలియాలు, నాయకులను మరచిపోయేవారు. కాని మన కాలంలో పిర్క్ స్తున్న వారు మామూలు కాలంలోనూ మరియు కష్టకాలాల్లోనూ అల్లాహ్ యెతరులతో దుఆ చేస్తున్నారు. కష్టం మరి ఎక్కువైతే నేరుగా యా రసూలుల్లాహ్! యా హుస్సైన్! ఇంకా ఇతర పేర్లతో పిలుస్తుంటారు. కాని ఈ విషయం గ్రహించే వారిక్కడున్నారా? రెండవది:

పూర్వీకులు అల్లాహ్ తో పాటు ఎవరితో నైతి దుఆ చేసేవారో వారు అల్లాహ్ వద్ద అతనిన్ని పాతులు పుణ్యాత్ములై ఉండిరి, అంటే ప్రవక్త లేదా వలీ లేదా దైవమూత లేదా కనీసం అల్లాహ్ విధేయతలో ఉండే పుణ్యపురుషులు, కాని మన ఈ కాలంలో అల్లాహ్ తో పాటు ప్రజల్లో అతి దుష్టుడు, చెడుకు పాల్పడేవారితో దుఆ చేస్తున్నారు. ఈ నీచులు, దుష్టులకన్నా ఈ రాళ్ళూ రప్పలే నయం. మూడవది: ప్రవక్త కాలనాటి ముఖ్తల పిర్కాహీదె ఉలూహియల్ లో ఉండింది, తోహీదె రుబూబియల్ లో కాదు, కాని నేటి కాలంలోని ప్రజల షిర్క్ ఆధికంగా రుబూబియల్లో మాత్రమే కాకుండా, ఉలూహియల్ లో కూడా జరుగుతూ ఉన్నది. ఈ విశ్వంలో జీవన్మరణాల శక్తి ప్రకృతిలో ఉంది అని నమ్ముతున్నారు. అతి ముఖ్యమైన ఒక విషయం ద్వారా నా ఈ మాటను ముగిస్తాను. ఫోతే గత మాటలలో కూడా ఆ విషయం స్పష్టం చేయబడింది. తోహీద్ అంటే మనస్సులో విశ్వసించడం, నోటిలో ఉచ్చరించడం, బౌతికంగా దానిపై అమలుచేయడం అని అర్థం. దీనిలో ఎవ్వరూ విభేదించడం లేదు. వీటిలో ఏ ఒక్కటి తక్కువైనా అతను ముస్లిం కాజాలడు, ఒకవేళ తోహీద్ ను తెలుసుకొని దాని ప్రకారం ఆచరించకుంటే అతను ఫిర్ఖైన్ మరియు ఇబ్నైన్ లాంటి వారితో సమానం. అనేక మంది ఇందులో తప్పుగా ఏమంటారంటే: ఈ మాట నిజమే కాని పాటించే శక్తి మాకు లేదు, మా ఊరివారు, మా జాతివారు దీనిని సమ్మతించరు. వారి కీడు నుండి భయపడి వారి మాటను వ్యతిరేకించలేక మెతకవైఖరి అవలంబించడం తప్పనిసరి అని అంటారు. సాపం ఈ నిరుపాయునికి తెలియదా? అవిశ్వాస నాయకులు అనేక మంది సత్యాన్ని, ధర్మాన్ని గ్రహించి ఏదో ఒక సాకుతోనే వదిలేశారు, దానిని స్వీకరించలేదు. చదవండి అల్లాహ్ యొక్క ఆదేశం: **వారు అల్లాహ్ వాక్కులను అతి స్వల్పమైన ధర్మకు అమ్మేశారు. ఆయన మార్గం నుంచి ప్రజలను ఆపారు. వారి చేష్టలు బహు చెడ్డవి.** (తొబా 9:9). ఎవరు కేవలం బాహ్యంగా మాత్రమే తోహీద్ ప్రకారం నడుచు కుంటున్నాడో అతను దానిని అర్థం చేసుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే అతను మనసారా నమ్ముట లేదు. అలాంటి వ్యక్తి మునాఫిఖే (కపటవిశ్వాసి), అతడు పక్కా కాఫిర్ కంటే మరి దుష్టుడు, చెడ్డవాడు, అల్లాహ్ యొక్క ఈ ఆదేశానుసారం: **కపటులు నిశ్చయంగా నరకంలోని అధమాలి అధమ శ్రేణిలోకి పోతారు.** (నిసా 4:145). ఈ విషయం నీకు మరింత స్పష్టమవుతుంది ఎప్పుడైతే నీవు కొంత శ్రద్ధ వహించి ప్రజల నోట వెలువడే మాటలు వింటావో అప్పుడు నీవు చూస్తావు: కొందరు సత్యం (ధర్మం) తెలిసి కూడా అతను సంపాదిస్తున్న ధనం నశించి పోతుందన్న భయంలో దానిని ఆచరించడం మానుకుంటాడు ఉదాహరణకు ఖారూన్. అలాగే హోదా అంతస్తులు నశిస్తాయి అని ధర్మాన్ని వదులుకుంటారు ఉదాహరణకు హామాన్, లేదా రాజ్యం వీడిపోతుందని ధర్మానికి దూరం ఉంటారు ఉదాహరణకు ఫిర్ఖైన్. కొందరు బాహ్యంగా ఆచరిస్తారు, ఆంతర్యంలో వ్యతిరేకిస్తారు ఉదాహరణకు మునాఫిఖులు, వారి హృదయంలో ఉన్న విశ్వాసం ఏమిటని నీవు ప్రశ్నిస్తే వారికది తెలియదు. కాని నీవు అల్లాహ్ గ్రంథంలోని రెండు ఆయతులను బాగా అర్థం చేసుకునే అవసరం ఉంది: మొదటి ఆయతు: ఇంతకు ముందు ప్రస్తావించిన ఆయతు: **మేరిక సాకులు చెప్పకండి, మీరు విశ్వసించిన తర్వాత అవిశ్వాసానికి ఒడిగట్టారు.** (తొబా 9:66). ప్రవక్త వెంట ఉండి రోమన్లలో యుద్ధానికి బయలు దేరిన వారిలో కొందరు సరదాగా, పరిహాసంలో పలికిన ఒక మాట కారణంగా కాఫిర్లయ్యారు అన్న విషయం నీకు తెలిసి ఉంటే, ఎవరైతే తమ ధనం, హోదాలకు నష్టం వాటిల్లుతుందన్న భయంలో లేదా ఒకరి పట్ల మెతక వైఖరి పేరులో కుప్రే మాటలు మాట్లాడుతాడో లేదా

దానిపై ఆచరిస్తాడో అతను పరిహాసంగా మాట్లాడేవాని కంటే భయంకరమైన నష్టంలో పడి ఉన్నాడన్నది స్పష్టమవుతుంది. ఎలా అంటే పరిహాసించేవాడు సామాన్యంగా నోటిలో చెప్పి విషయాన్ని మనసారా నమ్మడు ఎందుకంటే ప్రజల్ని నమ్మించడం అతని ఉద్దేశం కాని ప్రజలకు భయపడి లేదా ప్రజలలో ఏదైనా ఆశిస్తూ కుప్ర మాట్లాడేవాడు లేదా చేయు వాడు పైతాన్ వాగ్దానాలను ధృవీకరించినవాడయ్యాడు పైతాన్ మీకు ధారిద్ర్యం గురించి భయపెడతాడు, నీతిమాలిన పనులకై పురికొల్పుతాడు. (బఖరా 2:268). అతని బెదిరింపులకు భయపడినవాడయ్యాడు నిజానికి వాడు పైతాను, వాడు తన మిత్రుల గురించి మీకు భయపెట్టాడు. (ఆల ఇవ్రాన్ 3:175). అల్లాహ్, రహ్మాన్ యొక్క వాగ్దానంపై నమ్మకం లేనివాడయ్యాడు కాగా; అల్లాహ్ మిమ్ముల్ని క్షమిస్తాననీ, అనుగ్రహిస్తాననీ వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. (బఖరా 2:268). అల్లాహ్, జబ్బార్ యొక్క బెదిరింపులకు భయపడ నివాడయ్యాడు కనుక మీరు అవిశ్వాసులకు భయపడకండి, మీరు విశ్వాసుల అయితే నాకు భయపడండి. (ఆల ఇవ్రాన్ 3:175). ఎవరి స్థితి ఈ విధంగా ఉందో అతను రహ్మాన్ యొక్క వలీ (స్నేహితుడు) అవడానికి ఎక్కువ అర్హుడూ లేక పైతాన్ యొక్క వలీ కావడానికి ఎక్కువ అర్హుడూ? రెండవ ఆయతు: ఎవరైతే విశ్వసించిన తర్వాత అల్లాహ్ పట్ల తిరస్కార వైఖరికి పాల్పడతాడో (కాని బలవంతం చేయబడటం వల్ల, తిరస్కారాన్ని ప్రకటిస్తే), కాని అది సమయంలో అతని హృదయం విశ్వాసంపై స్థిరంగా ఉంటే (అది వేరే విషయం) అలా గాకుండా ఎవరైనా హృదయపూర్వకంగా తిరస్కార వైఖరికి పాల్పడితే మాత్రం వారిపై దైవాగ్రహం పడతుంది. అలాంటి వారి కోసం చాలా పెద్ద శిక్ష ఉంది. (నహ్ఫ్ 16:106). వీరిలో బలవంతం చేయబడినా అతని హృదయం విశ్వాసంపై స్థిరంగా, సంతృప్తిగా ఉన్నవానిని మాత్రమే అల్లాహ్ నిర్దోషిగా ఖరారు చేశాడు, అతను తప్ప ఎవరు భయంలో, లేదా ఆసక్తిలో లేదా మెతకవైఖరి అవలంబించి, లేదా తన దేశం ప్రేమలో, లేదా ఇల్లాలు పిల్లల లేదా ఆస్తిపాస్తుల ప్రేమలో లేదా పరిహాసంగా లేదా మరేదైనా ఉద్దేశంతో చేస్తే వారు తప్పు చేసినట్లు. ఈ ఆయతు ద్వారా తెలిసిందే మిటంటే మనిషి బలవంతం చేయబడేది మాట మరియు ఆచరణల విషయంలోనే, కాని హృదయంలోని విశ్వాసంపై ఎవరి బలవంతం చెల్లదు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు. ఎందుకంటే వారు పరలోకం కన్నా ప్రాపంచిక జీవితాన్ని ఎక్కువగా ప్రేమించారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అవిశ్వాసులకు సన్మార్గం చూపడు. (నహ్ఫ్ 16:107). ఈ ఆయతు చాలా స్పష్టంగా తెలుపుతుంది; శిక్ష ఏదో అవిశ్వాసం వల్ల లేదా అజ్ఞానం మరియు ధర్మం పట్ల ద్వేషం వల్ల కాదు, కుప్ర పట్ల ప్రేమ వల్ల అంతకన్నా కాదు, కాని ప్రాపంచిక బోగభాగాలకు ధర్మంపై ఆధిక్యత నిచ్చినందుకు మాత్రమే. వల్లాహు అఅలమ్ (అల్లాయే అన్ని తెలిసినవాడు). అల్లాహ్ నీకు సన్మార్గం చూపుగాక! ఈ వివరాలన్ని విన్నాక ఇకనైనా సమయం రాలేదా నీవు నీ ప్రభువు వైపునకు మరలి, ఆయన వైపునకు తిరిగి, ఇప్పటి వరకు నీవు ఉన్న మార్గాన్ని వీడటానికి? ఇప్పటికీ నీవు విన్న విషయం చాలా గంభీరమైనది, ప్రాముఖ్యమైనది, దీనిని తేలికగా తీసుకోకూడదు.

అబ్దున్నబీ: అన్నగిర్బుల్లాహ్ వఅతూబు ఇల్లెహి, వ అప్పదు అల్లా ఇలాహ్ ఇల్లల్లాహ్, వఅన్న ముహమ్మద్ రసూలుల్లాహ్ (అల్లాహ్ లో క్షమాపణ కోరుతున్నాను, ఆయన వైపునకు మరలుతున్నాను, సత్య ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ తప్ప ఎవ్వడూ లేడని మరియు ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లెహి వసల్లం అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త అని సాక్ష్యం పలుకుతున్నాను), అల్లాహ్ ను వదలి నేను పూజిస్తూ వచ్చిన వాటన్నిటిని తిరస్కరిస్తున్నాను. గతంలో జరిగిన దానికి

అల్లాహ్ నన్ను మన్నించాలని, క్షమించాలని వేడుకుంటున్నాను, తన కారుణ్యం, మన్నింపు, వాత్సల్యంతో నన్ను చూడాలని ఇంకా నేను ఆయన్ను కలుసుకునే వరకు నన్ను తోపాడే, సరియైన విశ్వాసంపై స్థిరంగా ఉంచాలని కోరుతున్నాను. సోదర అబ్దుల్లాహ్! నీవు నాకు చేసిన ఇంత మంచి ఉపదేశానికి బదులుగా అల్లాహ్ నీకు మంచి ప్రతిఫలం ప్రసాదించాలని కోరుతున్నాను. ధర్మం కూడా శ్రేయోబిలాషిగా ఉండాలని ప్రోత్సహిస్తుంది. ఇంకా నీవు నా పేరు అబ్దున్నబీ ఉండడాన్ని ఖండించినందుకు కూడా అల్లాహ్ నీకు సత్యలితం నొసగాలి. అయితే ఇక నుండి నేను నా పేరు అబ్దుర్ రహ్మాన్ గా మార్చుకున్నానని తెలుపుతున్నాను, ఇంకా నేను నాలో దాచి ఉంచిన దుర్మార్గ విశ్వాసాన్ని నీవు ఖండించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను, ఒకవేళ నేను అదే స్థితిలో గనక అల్లాహ్ తో కలిస్తే ఎన్నటికీ మోక్షం పొందేవాడిని కాదు. కాని చివరిలో ఒక విషయం కోరుతున్నాను, అదేమిటంటే ప్రజలు ఎక్కువగా మార్గభ్రష్టతకు గురైన కొన్ని దురాచారాల గురించి చెప్పు.

అబ్దుల్లాహ్ : తప్పకుండా చెబుతాను శ్రద్ధగా విను.

* అల్లాహ్ గ్రంథంలో లేదా ప్రవక్త హదీథుల్లో ఎక్కడైనా నీకు భేదం కనబడితే అలాంటి విషయాల్లో సంక్షోభం కోరుతూ, గూఢార్థాలను అపేక్షించడం నీ నినాదం ఉండకూడదు, వాస్తవానికి దాని అసలు అర్థం అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. జ్ఞానంలో పరిపక్వతగలవారి లాగానే వ్యవహరించాలి, జ్ఞానులు ఇలా అంటారు: **మేము దీనిని విశ్వసించాము, ఇవన్నీ మా ప్రభువు తరఫున వచ్చినవే.** (ఆల ఇమాన్ 3:7). భేదం ఉన్న దాని గురించి ప్రవక్త ఈ హదీసును గుర్తు చేసుకోవాలి: **సందేహమున్న దానిని వదలి సందేహము లేనిదానిని తీసుకో.** (తిర్మిజి 2518, అహ్మద్ 3/239). ఇంకా ప్రవక్త ఇలా చెప్పారు: **ఎవరు అనుమానాలకు, దురభిప్రాయాలకు దూరంగా ఉన్నాడో అతను తన ధర్మాన్ని, మానాన్ని కాపాడుకున్నాడు, మరెవరైతే అనుమానం, దురభిప్రాయానికి గురి అయ్యాడో హరాం (నిశ్చయం)లో పడ్డాడు.** (ముస్లిం 1599). **పాపం అంటే ఏది చేయబోతే నీ హృదయం (అంతరాత్మ) వద్దని అడ్డుకుంటుందో మరేది చేసినప్పుడు ప్రజలు చూడటాన్ని నీవు అసహ్యించుకుంటావో అదే పాపం.** (ముస్లిం 2553). ఇంకా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గారి ఈ హదీసు: **నీ హృదయంతో నిర్ణయం అడుగు, నీ మనస్సులో నిర్ణయం అడుగు అని మూడు సార్లు చెప్పారు, ఆ తర్వాత చెప్పారు: నీ మనస్సు దేనిపై తృప్తి పడుతుందో అదే పుణ్యకార్యం, నీ మనస్సు దేని గురించి సహోచిస్తుందో, నీ మనస్సులో అసంతృప్తి ఏర్పడుతుందో అదే పాపం, ప్రజలు నీకు అది చేయమని నిర్ణయించి చెప్పినా సరే.** (మున్నద్ అహ్మద్ 29/533).

* మనోవాంఛల అనుకరణకు దూరంగా ఉండు, అల్లాహ్ దీని నుండి హెచ్చరించాడు. **తన మనోవాంఛలను తన ఆరాధ్య దైవంగా చేసుకున్న వానిని నువ్వు చూశావా?** (పుర్బాన్ 25:43).

* మనుషుల పట్ల, ఏదైనా అభిప్రాయం పట్ల పక్షపాతం వహించకు, ఇంకా తాతముత్తాతల ఆచారం పట్ల కూడా, ఎందుకంటే మనషి మరియు సత్యం మధ్య అది ఒక అడ్డుగా నిలుస్తుంది, వాస్తవానికి సత్యం, ధర్మం విశ్వాసి యొక్క తప్పిపోయిన సామాను లాంటిది, అతను దానిని ఎక్కడ పొందినా అతనే దానికి ఎక్కువ అర్థత గలవాడు. అల్లాహ్ ఇలా నిలవిచ్చాడు: **అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని అనుసరించండి అని వారికి**

చెప్పినప్పుడల్లా మా తాతలు తండ్రులు అవలంబిస్తూ ఉండగా చూసిన పద్ధతినే మేము పాటిస్తాము అని వారు సమాధాన మిస్తారు.వారి పూర్వకులు ఒట్టి అవివేకులు, మార్గ విహీనులైనప్పటికీ (వీళ్ళు వారినే అనుసరిస్తారన్నమాట). (బఖర్ 2:170).

* అవిశ్వాసుల పోలిక వహించకు, అది ప్రతి సంకోభానికీ, కీడుకు మూలం లాంటిది. ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఎవరు ఎవరి పోలిక వహిస్తారో వారు వారితోనే ఉంటారు.** (అబూ దావూద్ 4031).

* అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులపై నమ్మకం ఉంచకు, భారం వేసి ఉండకు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: **అల్లాహ్ పై భారం మోపిన వానికీ అల్లాహ్ యే చాలు.** (తలాఖ్ 65:3).

* సృష్టిరాసుల్లో ఎవరైనా సరే అతని మాట గనక అల్లాహ్ అవిధేయతకు గురి చేస్తుంటే దానిని పాటించకు. ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం ఇలా నెలవిచ్చారు. **సృష్టిరాసుల విధేయత కోసం సృష్టికర్త అవిధేయతకు పాల్పడ కూడదు.** (తీర్కీజి, ముసన్నఫ్ ఇబ్దు అబీ షైబా).

* అల్లాహ్ పట్ల ఎప్పుడూ అపనమ్మకం ఉండకూడదు. అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడని ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వ సల్లం నెలవిచ్చారు. **నేను నా దాసునితో అతను నా గురించి ఊహించినట్లుగానే వ్యవహరిస్తాను** (బుఖారి, ముస్లిం)

* కష్టాలు రాకముందు రాకూడదని లేదా వచ్చాక పోవాలని చేతులకు లేదా కాళ్ళకు కంకణాలు, దారాలు లాంటివేమీ ధరించకు.

* దృష్టి (దిష్టి) తగల కూడదని తాయత్తులు వేసుకోకు, అది షిర్క్. ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఎవరు ఏదైనా వేసుకుంటే దాని వైపునకే ఆంకితం చేయబడతారు.** (తీర్కీజి 2072)

* రాళ్ళు, చెట్లు, గుర్తులు, చిహ్నాలు, కట్టడాలలో శుభం కోరుతూ ముట్టుకోవడం లాంటివి చేయకూడదు. అలా చేయడం షిర్క్ గాంధ వస్తుంది.

* ఏ వస్తువుతోనైనా, ఏ దానితోనైనా అపశకునం, దురాలోచన లాంటివి పాటించకూడదు, అవి షిర్క్. ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **అపశకునం షిర్క్, అపశకునం షిర్క్ అని మూడు సార్లు చెప్పారు.** (అబూదావూద్ 3910).

* అగోచరజ్ఞానారోపణ చేసి జ్యోతిష్యులు, మాంత్రికుల మాటను నిజమని నమ్మవద్దు, ఇంకా పత్రికల్లో, మేగ్జిన్లలో బురుజుల గురించి వ్రాస్తారు, ఇంకా కొందరి అదృష్టం, దురదృష్టం గురించి చెబుతారు, అయితే వారిని నిజమని నమ్మడం షిర్క్ సమానం. ఎందుకనగా అగోచరజ్ఞానం అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవరికీ లేదు.

* వర్షం ఫలాల నక్షత్రం వల్ల కురిసింది, వర్షాకాలం వల్ల కురిసింది అని చెప్పకు, ఇది షిర్క్ గాంధ వస్తుంది, అల్లాహ్ వైఫే దానిని మరల్చాల్సి.(ఆయనే కాలాలను ఒక సబబుగా చేశాడు, కాని ఇతర కాలాల్లో కూడా వర్షాలు కురిపిస్తాడు).

* అల్లాహ్ యేతరుల పై ప్రమాణం చేయకు, వారు ఎవరైనా సరే, అది కూడా షిర్క్ అవుతుంది. ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **అల్లాహ్ యేతరుల ప్రమాణం చేసేవాడు కుఫ్ర్ చేసినట్లు లేదా షిర్క్ పాల్పడినట్లు.** (తీర్కీజి 1535) ప్రవక్త పై ప్రమాణం, అమానతు పై ప్రమాణం, ఫరువు, బాధ్యత, జీవితం లాంటి వాటిపై ప్రమాణాలు చేయడం కూడా అంటే, ఇంకా మన ఏరియాలో నా తల్లి లోడు, మా నాన్న లోడు అని కూడా అంటుంటారు ఇవన్నీ బహుధైవారాధన కిందే వస్తాయి.

* కాలాన్ని దూషించకు, అలాగే గాలి, సూర్యుడు, చలి, వేడి వగైరాలను దూషించకు, ఇది

వాటిని పుట్టించిన అల్లాహ్ ను దూషించడం అవుతుంది.

* నీకేదైనా కష్టం ఎదురైనప్పుడు 'ఒకవేళ', 'లేకపోతే' లాంటి పదాలు పలుకుకు, ఇలాంటి పదాలు షైతాన్ ద్వారాలను తిరుస్తాయి, ఇంకా అల్లాహ్ నిర్ణయించిన విధివ్రాతపై ఆక్రమించినట్లవుతుంది అయితే నీవు ఇలా అను: ఖద్దర్లల్లాహు వమా షాఅ ఫఅల. అల్లాహ్ నిర్ణయించినట్లు, మరియు అల్లాహ్ కోరినట్లు జరిగింది.

* సమాధులను సజ్జా చేసే స్థలంగా (మస్జిదులుగా) చేసుకోకు. సమాధి ఉన్న మస్జిదులో నమాజు చేయకు. హజ్రత్ ఆయిషా రదియల్లాహు అన్నా చెప్పారు: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తమ మరణ సమయంలో ఇలా చెప్పారు: **యూదులు, క్రైస్తవులపై అల్లాహ్ శాపం కురువుగాక! వారు తమ ప్రవక్తల సమాధులను ప్రార్థనా స్థలాలుగా మార్చేసారు. ఈ వారింపు ద్వారా ప్రవక్త(స) వారు వారిలాగా మనం అవకూడదు అని హెచ్చరిస్తున్నారు.** (బుఖారి 435). ఇలాంటి భయం గనక లేకుంటే ప్రవక్తగారి సమాధి కూడా అందరి సమాధుల లాగానే బయట ప్రదేశం (అంటే సుశానం)లో ఉండేది అని హజ్రత్ ఆయిషా రదియల్లాహు అన్నా తెలిపారు. (బుఖారి 1330).

ఇంకా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా విశదపరిచారు. **విసండి! మీకంటే ముందు గతించినవారు తమ ప్రవక్తలు, పుణ్యాత్ముల సమాధులను మస్జిదులుగా చేసుకున్నారు, విసండి! మీరు అలా సమాధులను మస్జిదులుగా చేసుకోకండి సుమా! నేను మిమ్మల్ని దీని నుండి వారిస్తున్నాను.** (ముస్లిం 532).

* అసత్యవాదులు కొందరు ప్రవక్తపై అబద్ధంగా ఆపాదించే హాదీదులను రుజువు పరచడం నుండి జాగ్రత్తగా ఉండు; ప్రవక్త వ్యక్తిత్వంలో, లేదా ఆయన అనుచర సంఘంలోని పుణ్యాత్ముల వసీలా (మద్ద్యవర్తిత్వం) గురించి చెప్పే హాదీదులు, అవి అన్నియు ప్రవక్తపై అసత్యంగా ఆపాదించబడినవే. వాటిలో కొన్ని ఇవి: **నా వ్యక్తిత్వం ఆధారంగా మీరు వసీలా కోరండి, సత్వయంగా నా స్థానం అల్లాహ్ వద్ద చాలా గొప్పది.**

ఇంకా: **మీపై కష్టాలు దాపురించినప్పుడు సమాధుల వాళ్ళ వసీలా పట్టుకోండి.**

ఇంకా: **అల్లాహ్ ప్రతి వలీ సమాధిపై ఒక దైవదూతను నియమిస్తాడు ప్రజల అవసరాలు తీర్చడానికి.**

ఇంకా: **మీలో ఎవరైనా ఒక రాయిలో కూడా మంచి నమ్మకం ఉంచుకుంటే అది అతనికి లాభం చేకూర్చుతుంది.**

ఇంకా ఇలాంటివెన్నో కల్పితాలు తెలుపుతుంటారు, వాటిని నిజంగా నమ్మవద్దు.

* ఉరుసులు, ధార్మిక ఉత్సవాల పేరులో జరిగే వాటికి అతి దూరంగా ఉండు, ఉదాహరణకు: మీలాదున్నబీ, ఫబె మేరాజ్ తదితర పండుగలు, ఉత్సవాలు. అవన్ని ధర్మంలో కొత్తగా పుట్టుకొచ్చినవి, వాటి గురించి ప్రవక్త(స) ఆయన సహచరుల నుండి ఏలాంటి రుజువు లేవు. సహచరులు మన కంటే ఎక్కువగా ప్రవక్తను ప్రేమించేవారు, మన కంటే ఎక్కువగా పుణ్యార్థి ముందు ఉండేవారు, ఇలాంటి పండుగలు మంచివైతే, పుణ్యకార్యమైతే మన కంటే ముందు వారు చేసి ఉండేవారు.

లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ యొక్క సాక్ష్యప్రకటన

ఈ సాక్ష్య ప్రకటనలో రెండు భాగాలు ఉన్నాయి: 1) “**లా ఇలాహ ఇల్లాహ్**”: సృష్టిలో దేనికి లేదా ఎవ్వరికీ ఆరాధింపబడే అర్హతలు లేవని ఖండిస్తున్నది. 2) “**ఇల్లాహ్**”: కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే నిజంగా ఆరాధింపబడే అర్హతలు గలవాడని ధృవీకరిస్తున్నది. అంతిమ దైవసందేశమైన ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలోని అల్లాహ్ పలుకుల తెలుగు భావార్థం : “**మరియు (జ్ఞాపకం తెచ్చుకో) ఎప్పుడైతే ఇబ్రాహీం తన తండ్రితో మరియు తన ప్రజలతో ఇలా పలికినాడో : “నిజంగా, మీరు ఆరాధించే వాటి గురించి నాకేమీ తెలియదు, ఆయన గురించి తప్ప (అంటే అల్లాహ్ ను తప్ప దేనినీ నేను ఆరాధించను) ఎవరైతే నన్ను సృష్టించాడో, నిజంగా ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం వేస్తాడు.”** (జుబుష్ 43:26-27) కాబట్టి అల్లాహ్ ను ఆరాధించడం తోనే సరిపోదు, కేవలం ఆయనను మాత్రమే ఆరాధించడం నీ కొరకు తప్పనిసరి. ఆరాధనలలో కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఎంచుకోవడం మరియు బహుదైవారాధన నుండి మరియు బహుదైవారాధకుల నుండి బయటపడటం జరిగితే తప్ప ఒకరి ఏకదైవారాధన సరైనది కాజాలదు. ఒక హదీథులో లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ స్వర్గపు తాళం చెవి అని ఉపదేశించబడింది. అయితే దానిని పలికే ప్రతి వ్యక్తి అతని కొరకు స్వర్గ ద్వారం తిరువబడాలనే హక్కు కలిగి ఉంటాడా? “**లా ఇలాహ ఇల్లాహ్**” స్వర్గపు తాళం చెవి కాదా?” అని వహబీ బిన్ ముబ్బహ్ ను ప్రశ్నించినప్పుడు, అతడలా అన్నాడు: “**ఎందుకు కాదు? కాని ప్రతి తాళం చెవికి దంతాలుంటాయి, నీవు సరైన దంతాలు గల తాళం చెవి తీసుకు వచ్చినప్పుడై నీ కొరకు ఆ తలుపు తిరుచుకుంటుంది. ఒకవేళ నీవు సరైన దంతాలు గల తాళం చెవి తీసుకు రాకపోతే, నీ కొరకు ఆ తలుపు తిరుచుకోదు.**” ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం నుండి ఉల్లేఖించబడిన అనేక హదీథుల్లో ఆ తాళం చెవి యొక్క సరైన దంతాల గురించి స్పష్టంగా తెలుపబడింది. ఉదాహరణకు దీనికి సంబంధించిన ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క కొన్ని హదీథుల పదాలు: “**ఎవరు లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ చిత్తశుద్ధితో పలికారో...”, “... హృదయంలో పూర్తి నమ్మకంతో పలికారో...”, “నిజంగా మనస్ఫూర్తిగా పలికాడో...”,** ఇంకా ఇలాంటి హదీథులు, వీటిలో స్వర్గంలో ప్రవేశించడానికి లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ ను దాని భావార్థాలతో తెలుసుకునే షరతు, మరణం వరకు దానిపై స్థిరంగా ఉండి షరతు, దాని బాధ్యతలను సంపూర్ణంగా శిరసా వహించే షరతు పెట్టబడింది. లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ అనే పదవచనం స్వర్గపు తాళం చెవిగా పనిచేయాలి మరియు దానిని పఠించే వ్యక్తికి ప్రయోజనం చేకూర్చాలంటే కొన్ని నిర్దిత షరతులు పూర్తి చేయాలి మరియు కొన్ని నిర్దిత విషయాల నుండి దూరంగా ఉండాలని ఇస్లామీయ ధర్మవేత్తలు ఖుర్ఆన్ మరియు సున్నతుల ఆధారంగా నిర్ధారించారు. ఆ షరతులు :

❶ **అల్ ఇల్లే అంటే జ్ఞానం** ప్రతి వదానికి ఓ అర్థం అంటూ ఉంటుంది, కాబట్టి లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ అర్థాన్ని తెలుసుకోవడం నీపై విధిగా ఉంది, అలా తెలుసు కోవడమే ధర్మజ్ఞానం. ఇది అజ్ఞానికి విరుద్ధం. దాని అర్థం ఇది: **ఈ పవిత్ర వచనం అల్లాహ్ ను వదిలి, ఇతరులను ఆరాధించడాన్ని తిరస్కరించాలని, అది కేవలం అల్లాహ్ హక్కు అని నిరూపిస్తుంది. అంటే సత్యమైన ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వడూ లేడు.** అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: **కాని సత్యం గురించి సాక్ష్యమిచ్చి, దానికి సంబంధించిన జ్ఞానమున్నవారు (సిఫారసుకు యోగ్యులు).** (జుబుష్ 43:86). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఎవరు చనిపోయేటప్పుడు లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ గురించి మంచిగా జ్ఞానం కలిగి ఉన్నారో అతడు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు.** (ముస్లిం 26).

❷ **అల్ యఖీన్ అంటే నమ్మకం** దాని భావార్థాలు, బాధ్యతల పట్ల నీవు సంపూర్ణ నమ్మకం కలిగి ఉండాలి, అందుకే నీవు ఎలాంటి సందేహం, ఏ అపనమ్మకం, సంకోచం మరియు అనుమానాన్ని అంగీకరించవద్దు. చెక్కుచెదరని, సంపూర్ణ దృఢ నమ్మకంపై నిలబడటం నీపై

విధిగా వించబడింది. విశ్వాసుల సద్గుణాలను ప్రస్తావిస్తూ అల్లాహ్ ఇలా చెప్పాడు: **అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్తను దృఢంగా విశ్వసించి, తర్వాత ఎలాంటి సందేహానికి తావియకుండా ఉంటూ, తమ ధనవౌఞ్ఞాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడవారే విశ్వాసులు. వారే సత్యవంతులు.** (ఘజరాత్ 49:15). కలిమాను కేవలం నోటిలో పలుకుటలోనే సరిపాడు, హృదయంలో దృఢంగా నమ్మాలి, అలా దృఢమైన నమ్మకం లేకుంటే అది సిసలైన కాపట్యం (నిఫాఖ్) అవుతుంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా ఉపదేశించారు: **నిజమైన ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వడూ లేడని, నేను అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త అని సాక్ష్యమిస్తున్నాను, ఈ రెండింటి సాక్ష్యం పలుకుతూ వాటిలో ఏ మాత్రం సందేహం లేకుండా అల్లాహ్ తో కలుసుకునే దాసుడు తప్పక స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు.** (ముస్లిం 27).

3 అల్ ఖబూర్ అంటే అంగీకారం అల్ ఇల్మీ మరియు అల్ యఖీన్ ల తర్వాత వాటి ప్రభావం కనబడాలి, అది ఈ కలిమ బాధ్యతల్ని మనసా, వాచా అంగీకరించుటలో కనబడుతుంది, తౌహీద్ పిలుపును అంగీకరించ కుండా రద్దు చేయువాడు కాఫిర్, ఆ రద్దు చేయడానికి సబబు గర్వం, విరోధం, ఈర్ష్యలలో ఏవైనా సరే. గర్వంలో కలిమాను రద్దు చేసిన కాఫిర్ల గురించి అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: **అల్లాహ్ తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు మరొకడు లేడని వారిలో అన్నప్పుడు వారు అహంకారంతో విర్రవీగేవారు.** (సాఫాత్ 37:35).

4 అల్ ఇన్షియాద్ అంటే అనుకరణ తౌహీద్ (ఏకదైవత్వం) పట్ల సంపూర్ణ విధేయత, అనుకరణ, స్వయం సమర్పణ ఉండాలి. అసలైన చిహ్నం ఇదే, విశ్వాసం యొక్క బాహ్య ప్రయోగిక రూపం ఇదే. అల్లాహ్ ధర్మపరంగా విధిగావించిన వాటిని ఆచరించుట మరియు వారించిన వాటికి దూరముండుటలో దీని నిరూపణ ఉన్నది. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: **ఎవరయితే సద్గర్తనుడయి ఉండి తనలు తాను అల్లాహ్ కు సమర్పించుకున్నాడో, అతను నిశ్చయంగా గట్టి కడియాన్ని పట్టుకున్నాడు. సమస్త వ్యవహారాల తుది నిర్ణయం అల్లాహ్ ఆధీనంలోనే ఉంటుంది.** (లుఖ్మాన్ 31:22). ఇదే సంపూర్ణ ఇన్షియాద్.

5 అస్నిద్ అంటే సత్యం కలిమ పలకడంలో సత్యత, దీనికి విరుద్ధం అబద్ధం. ఎవరు ఈ కలిమను కేవలం నోటిలో పలుకుతాడో, మనస్సులో అది అసత్యమని నమ్ముతాడో అతను మునాఫిఖ్ (వంచకుడు, కపటవిశ్వాసి). దీని నిదర్శనం: అల్లాహ్ మునాఫిఖుల దుర్గుణాన్ని తెలుపుతూ చెప్పాడు: **వారు తమ హృదయాలలో లేని దాన్ని నోటిలో పలుకుతున్నారు.** (ఫుళ్త్ 48:11).

6 అల్ ముహబ్బ అంటే ప్రేమ విశ్వాసి ఈ కలిమాను ప్రేమిస్తాడు, దాని ప్రకారం ఆచరించడాన్ని ప్రేమిస్తాడు, దాని ప్రకారం ఆచరించేవారిని ప్రేమిస్తాడు, మనిషి తన ప్రభువును ప్రేమిస్తున్నాడన్న చిహ్నాలు - అల్లాహ్ కు ప్రీయమైన వాటికి ప్రాధాన్యతనివ్వాలి, అవి అతని మనోవాంఛలకు వ్యతిరేకమైనా సరే. ఇంకా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ప్రేమించే వాటిని ప్రేమించాలి, వారితో స్నేహంగా ఉండాలి, మరియు వారు అసహ్యించే వాటిని అసహ్యించాలి. ఆయన ప్రవక్తను అనుసరించాలి, ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అడుగుజాడల్లో నడవాలి, ఆయన మార్గదర్శకత్వాన్ని అంగీకరించి, దానిని ఆచరించాలి.

7 అల్ ఇఖ్లాస్ అంటే చిత్తశుద్ధి. ఈ కలిమాను పలకడంలో కేవలం అల్లాహ్ యొక్క ప్రసన్నత మాత్రమే కొరుకోవాలి. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: **వారు అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలని, ధ్యాన్ని ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోవాలని ఆదేశించబడినది.** (ఝుర్కన్ 98:5). **ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఉపదేశించారు: అల్లాహ్ అభిష్టాన్ని పొందుటకు 'లాఇలాహ్ ఇల్లలాహ్' చదివిన వారిపై నిశ్చయంగా అల్లాహ్ నరకమును నిషేధించాడు'.** (ఝుఖారి 425, మస్లిం 33).

ముహమ్మద్ రసూలుల్లాహ్ యొక్క సాక్షాత్ప్రకటన

సమాధిలో మనిషి పరీక్షలను ఎదుర్కొన వలసి ఉన్నది. అక్కడ మూడు ప్రశ్నలు ప్రశ్నించబడతాయి, వాటికి సరియైన సమాధానం ఇస్తే మోక్షం పొందుతాడు, సరియైన సమాధానం ఇవ్వ లేకపోతే నాశనమవుతాడు, ఆ ప్రశ్నల్లో ఒకటి: **నీ ప్రవక్త ఎవరు?**¹ ఎవరికైతే అల్లాహ్ ఇహలోకంలో ఈ షాక్షాత్ప్రకటన పఠతులను వాటి నిజరూపంలో అమలు పరిచే భాగ్యం ప్రసాదించాడో, (చనిపోయే వరకు) దానిపై అతడిని స్థిరంగా ఉంచాడో, సమాధిలో ఆ ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఇచ్చే భాగ్యం పొందాడో కేవలం ఆ మనిషి తప్ప దాని సరియైన సమాధానం ఎవ్వడూ ఇవ్వలేడు. ఈ విధంగా అది అతనికి ప్రళయదినాన ప్రయోజనకరం అవుతుంది. ఆ రోజున ఆస్తిహస్తులు, బంధువులు ఏ మాత్రం పనికిరావు. ఆ పఠతులు ఇవి:

1 ప్రవక్త ముహమ్మద్ ఆజ్ఞలను పాటించుట అల్లాహ్ స్వయంగా మనకు ఆయన ఆజ్ఞలను పాటించాలని ఆదేశమిచ్చాడు: **ప్రవక్తకు విధేయత చూపినవాడు అల్లాహ్ కు విధేయత చూపినట్లే.** (నిసా 4:80). మరో చోట ఇలా ఆదేశించాడు: **(ఓ ప్రవక్తా!) వారికి చెప్పు: మీకు నిజంగానే అల్లాహ్ పట్ల ప్రేమ ఉంటే మీరు నన్ను అనుసరించండి. (తత్పలితంగా) అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తాడు.** (ఆల ఇమ్రాన్ 3:31). స్వర్గంలో ప్రవేశం ఆయన విధేయతపై ఆధారపడి ఉంది. **ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: నా అనుచర సంఘంలోని ప్రతి ఒక్కడు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు, కేవలం నన్ను తిరస్కరించినవాడు తప్ప, తిరస్కరించేవాడెవడు? ప్రవక్తా! అని సహచరులు అడిగినందుకు, నా విధేయత పాటించినవాడు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు, నా అవిధేయతకు గురైనవాడు నన్ను తిరస్కరించినవాడు.** (బుఖారి 7280). ఎవరు ప్రవక్తను ప్రేమిస్తున్నాడో అతను తప్పనిసరిగా ఆయనను అనుసరించాలి, ఆయన విధేయత పాటించాలి, ఎలా అనగా విధేయత అన్నది ప్రేమ యొక్క ఫలం, అది ప్రేమ యొక్క ఆచరణ నిదర్శనం.

2 ఆయన మాటలన్నీ సత్యమని నమ్మాలి ఎవడైనా ఏదైనా మనోవాంఛకు గురై లేదా అట్టే ఏదో కొరిక వల్ల ప్రామాణికమైన ప్రవక్త మాటను అబద్ధం అని అనుకుంటే అతడు అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్తను తిరస్కరించినట్లే. ఎందుకనగా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పాపం మరియు అబద్ధాలకు అతీదురంగా ఉన్నారు, ఆయన అలాంటివి చేయకుండా అల్లాహ్ ఆయనను కాపాడినాడు. **{3:النَّبِيُّ} [وَمَا يَنْتَقِي عَنْ الْهَوَى] ఆయన తన మనోవాంఛల ప్రకారం మాట్లాడడు** (నఖ్శి 53:3).

3 ఆయన వారించిన వాటికి దూరంగా ఉండాలి మొట్టమొదట అతి ఘోరమైన పాపం అంటే షిర్క్కు వదులుకోవాలి. ఆ తర్వాత వినాశనానికి గురి చేసే, ఇతర ఘోరమైన పాపాలను, మరియు చిన్న పాపాలు మరియు అసహ్యకరమైన వాటిని. ఒక ముస్లిం ఎంత ఎక్కువగా ప్రవక్త ప్రేమ ఉంటుందో అంత ఎక్కువగా అతనిలో ధైవవిశ్వాసం పెరుగుతుంది. అతని ధైవవిశ్వాసం పెరిగినప్పుడు అల్లాహ్ సత్కార్యాల ప్రేమ అతనిలో కలగజేస్తాడు, అవిశ్వాసం, పాపం, అవిధేయతల పట్ల అసహ్యం కలగజేస్తాడు.

4 ప్రవక్త చేసినచూపిన విధంగా అల్లాహ్ ను ఆరాధించాలి ప్రవక్త చేసిన చూపిన విధంగా అల్లాహ్ యొక్క ఆరాధన చేయాలి. ఎందుకనగా ఆరాధనల్లో అసలు

¹. మిగిలిన రెండు ప్రశ్నలు - మీ ప్రభువు ఎవరు ? నీ ధర్మం ఏది ?

విషయం ధర్మపరంగా రుజువైన పద్ధతిపై నిలబడాలి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **మేము ఆదేశించిన కార్యం ఎవరైనా చేస్తే అది రద్దు చేయబడుతుంది.** (బుఖారి 2142, ముస్లిం 1718).

ప్రయోజనం: ప్రవక్త పట్ల ప్రేమ మరియు ప్రవక్త తీసుకువచ్చిన దాని పట్ల ప్రేమ విధిగా ఉంది, ప్రవక్త తీసుకోవచ్చిన దాని పట్ల ఎవరైనా ఏదైనా అసహ్యం కలిగి ఉంటే అతను దానిని ఆచరించినప్పటికీ కాఫిర్ అవుతాడు. వట్టి ప్రేమ సరిపోదు, ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంపై ప్రేమ నీ వద్ద అన్ని ప్రేమల కంటే మించి ఉండడం తప్పనిసరి. దేనినైనా ప్రేమించాడంటే మనిషి దానికి ప్రాధాన్యతనిస్తాడు, ఆయన అనుకరణకు ప్రాధాన్యతనిస్తాడు. ప్రవక్త ప్రేమలో సత్యవంతుడైన వానిపై దాని సూచనలు కానవస్తాయి; ఆయనను అనుకరించడం, వాచా, కర్మలకు సంబంధించి ఆయన సున్నతులను పాటించడం, ఆయన ఆజ్ఞాపాలన మరియు వారించిన వాటికి దూరంగా ఉండటం, ఇంకా నచ్చినా నచ్చకపోయినా, కలిమి - లేమిలలో, అన్ని స్థితుల్లో ఆయన పట్ల సభ్యతను పాటించాలి. అనుకరణ, విధేయత ప్రేమ ఫలాలు, ఇవి లేకుండా ప్రేమ నిజమైనది కాదు.

ప్రవక్త ప్రేమ చిహ్నాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్ని: ఎక్కువగా ఆయనను ప్రస్తావిస్తూ ఉండడం, ఆయనపై దరూద్ చదవడం, ఎవరు ఎవరిని ప్రేమిస్తాడో అతనిని ఎక్కువగా ప్రస్తావిస్తాడు. **ఇంకా:** ఆయనను కలుసుకోవడాన్ని కాంక్షించడం, ప్రేమికుడు తన ప్రీయుడిని కలసుకోవాలనుకుంటాడు, **ఇంకా:** ఆయన ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు గౌరవ మర్యాద పాటించడం. ఇస్లాఖ్ రహిమహుల్లాహ్ చెప్పారు: ప్రవక్త మరణించాక ఆయన సహచరులు ఆయనను గుర్తు చేసుకున్నప్పుడు నమ్రత పాటించేవారు, వారి రోమాలు నిబడేవి, ఏడ్చేవారు. **ఇంకా:** ప్రవక్త అసహ్యించుకున్న వారిని అసహ్యించుకోవాలి, శత్రుత్వంతో ఉన్నవారితో శత్రుత్వంతో ఉండాలి. ఆయన సున్నతుకు వ్యతిరేకమైన వాటికి, దురాచారాలకు, మరియు మునాఫిఖులు సత్యధర్మంలో చేర్చిన కల్పితాలకు దూరంగా ఉండాలి. **ఇంకా:** ప్రవక్త ప్రేమించిన వారిని, వాటిని ప్రేమించాలి; ఆయన కుటుంబీకులు, భార్యలు, ముహాజిర్న్ మరియు అన్నార్ సహచరులు, ఇంకా ఎవరు వారితో శత్రుత్వం వహిస్తారో వారితో శత్రుత్వం వహించాలి, ఎవరు వారిని అసహ్యించుకుంటారో లేదా దూషిస్తారో వారిని అసహ్యించుకోవాలి. **ఇంకా: ఆయన సద్గుణాలను అవలంబించాలి,** ఆయన అందరికంటే ఎక్కువ ఉదార గుణం గలవారు. హజ్రత్ ఆయిషా రదియల్లాహు అన్హా చెప్పారు: ప్రవక్త గారి సద్గుణాలు అచ్చం ఖుర్ఆన్. అంటే ప్రవక్తగారు ఖుర్ఆన్ ఇచ్చిన ఆదేశాల్ని తప్పకుండా పాటించేవారు.

ప్రవక్తగారి గుణగణాలు: అందరికంటే శూరులు, ప్రత్యేకంగా రణరంగంలో యుద్ధం రగులుకున్నప్పుడు. ఆయన అందరికంటే ఎక్కువ దానగుణం గలవారు, రమదాన్ మాసంలో అతి ఎక్కువగా దానధర్మాలు చేసేవారు. సృష్టిరాసుల పట్ల అందరి కంటే ఎక్కువ శ్రేయోభిలాషి. అందరి కంటే ఎక్కువ సహనంగలవారు. తన గురించి ఎప్పుడూ ప్రతికారం తీర్చుకోలేదు. అల్లాహ్ విషయంలో మాత్రం బలంగా, గట్టిగా ఉండేవారు. ప్రజల పట్ల హుందాతనంలో నమ్రత చూపేవారు. తన పద్ధాలో సిగ్గుతీ ఉండే నవయువతి కంటే ఎక్కువ బిడ్డయం కలవారు. తమ ఇల్లాళి పట్ల ఎంతో ఎక్కువ ప్రేమాభిమానాలు చూపేవారు, ఇంటి పనులలో సహాయపడేవారు, సృష్టిరాసుల పట్ల కనికరులు, ఇంకా ఇలాంటివన్నీ ఉత్తమ గుణగణాలు ఆయనలో ఉండేవి.

శుచీ శుభ్రత - వుదూ

నమాజ్ ఇస్లాం మూలస్థంభాల్లో రెండవది, వుదూ (శుచీ, శుభ్రత) లేనిదే నమాజు సహీహ్ కాదు, శుభ్రమైన నీళ్ళతో లేదా మట్టితో వుదూ చేయ వలసి ఉంది.

నీళ్ళలో రకాలు:

1) **పరిశుభ్రమైన నీళ్ళు:** అవి స్వయంగా శుభ్రంగా ఉండి, ఇతరులను కూడా శుభ్ర పరచేవి. వాటిలో అశుభ్రత దూరమవుతుంది, మలినము కూడా దూరమవుతుంది.

2) **అశుభ్రమైన నీళ్ళు:** నీళ్ళు తక్కువగా ఉండి వాటిలో మలినము కలుషితమైతే లేదా ఎక్కువగా ఉండి వాటిలో ఏదైనా కలుషితమై దాని రంగు, రుచి, వాసన మారితే అవి అశుభ్ర నీరుగా పరిగణించబడుతుంది.

గమనిక: అధిక మోతాదులో ఉన్న నీళ్ళు అశుభ్రం కావు కాని ఆ నీళ్ళు రంగు, రుచి లేదా వాసన మారితే తప్ప. కొంత మోతాదులో ఉన్న నీళ్ళలో మలినము కలిసి నంత మాత్రాన అవి అశుభ్రమగును. రెండు “ఖుల్లా”లు అంటే 210 లీటర్లు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఉన్న నీళ్ళు అధిక మోతాదు నీళ్ళు అనబడును.

పాత్రలు: ప్రతి పరిశుభ్రమైన పాత్రను ఉపయోగించ వచ్చును, కేవలం వెండి, బంగారు పాత్రలు తప్ప. వెండి, బంగారు పాత్రలను పరిశుభ్రత కొరకు లేదా వుదూ చేయుటకు ఎవరైనా ఉపయోగిస్తే అతని వుదూ సహీహ్ అగును కాని అతను పాపాత్ముడవుతాడు. కాఫిర్ పాత్రలు, వస్త్రాలు కూడా యోగ్యమే, కాని అవి అశుభ్రమైనవి కాకూడదు.

మృత జంతువుల చర్మం: సర్వ సామాన్యంగా అశుభ్రమే. అయితే మృత జంతువులు రెండు రకాలు: 1) తినటానికి నిషేధించబడినవి. 2) తినటానికి యోగ్యమైనవే కాని ధర్మపరంగా జబహ్ చేయబడినవి. ఈ రెండవ రకం జంతువుల చర్మాన్ని లవణాలలో రంగరిస్తే (రసాయనిక ప్రక్రియలో పెడతే), వాటిని ఉపయోగించడం యోగ్యమే.

ఇస్తింజా: మలమూత్ర ద్వారాల నుండి వెలువడిన దానిని నీళ్ళతో శుభ్రపరచటాన్ని ఇస్తింజా అంటారు, అదే రాయి, కాగితం లాంటి వస్తువులలో శుభ్రపరుస్తే ఇస్తిజ్మార్ అంటారు. ఇస్తిజ్మార్ లో ఈ షరతులుంటాయి: దేనిలో ఇస్తిజ్మార్ చేస్తున్నారో అది స్వయంగా శుభ్రమైనది, యోగ్యమైనది, శుభ్రపరచేది అయి ఉండాలి. తినే పదార్థం కాకూడదు, మూడు పెద్దలు అంతకంటే ఎక్కువ ఉండాలి. వాయువు తప్ప రెండు మూత్రద్వారాల నుండి ఏది వెళ్ళినా ఇస్తింజా లేదా ఇస్తిజ్మార్ చేయడం విధిగా ఉంది.

కాలకృత్యాలు తీర్చుకునే వ్యక్తి నిషేధమైన విషయాలు: అవసరాని కంటే ఎక్కువ సమయం మరుగుదొడ్డి ఉండడం, నీళ్ళు ప్రవహించే చోట, జనులు నీళ్ళు ఉపయోగించే చోట, నడిచే దారిలో, ప్రయోజనకరమైన నీడ క్రింద, ఫలాల చెట్ల క్రింద, బహిర్ ప్రదేశంలో ఖిల్లా దిశలో మలమూత్ర విసర్జన చేయటం.

కాలకృత్యాలు తీర్చుకునే వ్యక్తి కొరకు అయిష్టకరమైన పనులు: అల్లాహ్ స్మరణ గల వస్తువు వెంట తీసుకొని వెళ్ళుట, ఆ సందర్భంలో మాట్లాడడం, రంధ్రాల్లో మూత్రం పోయడం లాంటివి. ఇంకా కుడి చేత్తో మర్మాంగ స్థలాన్ని ముట్టుకోవడం, నాలుగు గోడల మధ్య ఖిల్లా దిశలో ఉండడం. ఈ విషయాల్లో కొన్ని అవసరాన్ని బట్టి జాయిజ్ (యోగ్యమవుతాయి).

కాలకృత్యాలు తీర్చుకునే వ్యక్తి కొరకు అభిలషణీయం:

ఇస్తింజా లేదా ఇస్తిజ్మార్ లో బేసీ సంఖ్య పాటించడం, నీళ్ళు మరియు పెద్దలు, రాళ్లు ఉపయోగించడం.

మిస్సాక్: అరాక్ చెట్టుకు సంబంధించిన మెత్తని పంటిపుల్లలలో మిస్సాక్ చేయడం

సున్నత్, అయితే నమాజుకు ముందు, ఖుర్ఆన్ పారాయణానికి ముందు, పుక్కిలించే ముందు, నిద్ర నుండి మేల్కొన్న తర్వాత, మస్జిద్ మరియు ఇంట్లో ప్రవేశించినప్పుడు మరియు నోటి వాసన మారినప్పుడు మిస్వాక్ చేయడం ఎక్కువ ప్రాధాన్యత గల విషయం. మిస్వాక్ మరియు వుదూ కుడి వైపు నుండి మొదలుపెట్టడం సున్నత్, మరియు అవాంఛనీయ విషయాలు దూరం చేయుటకు ఎడమ చేతని ఉపయోగించడం సున్నత్.

వుదూ: వుదూ ఆర్కాష్లు అంటే ముఖ్యాంశాలు:

- 1) ముఖము కడుగుట, ఇందులోనే పుక్కిలించడం, ముక్కులో నీళ్ళు ఎక్కించడం వస్తాయి.
- 2) వ్రేళ్ళ మొదలు నుండి మోచేతుల వరకు రెండు చేతులు కడుగుట.
- 3) రెండు చెవులలో సహా తల మసహా చేయుట (స్పర్శించుట).
- 4) చీలమండల వరకు రెండు కాళ్ళు కడుగుట. 5) వుదూ క్రమాన్ని పాటించుట.
- 6) పై వాటిలో ఆలస్యం చేయక ఒకదాని తర్వాత మరొకటి వెనువెంటనే చేయుట.

వుదూ వాజిబ్ లు ముందు బిస్మిల్లాహ్ అనుట. నిద్ర నుండి మేల్కొన్న వ్యక్తి నీళ్ళలో తన చేతులు ముంచక ముందే రెండు అరచేతులను కడుక్కోనుట.

వుదూ సున్నతులు: మిస్వాక్ చేయుట, ఆరంభంలో రెండు అరచేతులు కడుగుట, ముఖము కడిగే ముందు పుక్కిలించి, ముక్కులో నీళ్ళు ఎక్కించుట, ఉపవాసం లేని వ్యక్తి మంచిగా పుక్కిలించి, ముక్కులో నీళ్ళు మంచిగా ఎక్కించుట, దట్టమైన గడ్డంలో ఖిలాల్ చేయుట (లోపల వ్రేళ్ళు జొప్పించి కడుగుట). వ్రేళ్ళ మధ్య ఖిలాల్ చేయుట. రెండేసి ఉన్న అవయవాల్లో కుడి అవయవం నుండి ప్రారంభించుట, రెండు లేదా మూడు సార్లు అవయవాలు కడుగుట, కుడి చేత్తో ముక్కులో నీళ్ళు ఎక్కించి, ఎడమ చేత్తో ముక్కు చీదుట, అవయవాలను మంచిగా రాయుట, వుదూ సంపూర్ణంగా ప్రవక్త విధానంలో చేయుట, వుదూ తర్వాత దుఆ చదువుట.

వుదూలోని మక్రూహత్ (అవాంఛనీయమైనవి):

ఎక్కువ చల్లగా లేదా వేడిగా ఉన్న నీళ్ళతో వుదూ చేయుట, ఒకే అవయవాన్ని మూడు సార్ల కంటే ఎక్కువగా కడుగుట, అవయవాల నుండి నీళ్ళను దులుపుట, కళ్ళ లోపలి భాగాన్ని కడుగుట, వుదూ తర్వాత ఏదైనా బట్టలో తుడుముకొనుట యోగ్యమే.

గమనిక: పుక్కిలించడం అంటే నోట్లో నీళ్ళు తీసుకొని కదిలించడం. ముక్కులో నీళ్ళు ఎక్కించడం అంటే నీళ్ళతో శ్వాస లోపలికి పీల్చుకోవటం, కేవలం చేయిలో ఎక్కించడం సరిపోదు, అలాగే ముక్కు చీడం కూడా అంటే శ్వాస బైటికి తీస్తూ పీల్చుకున్న నీళ్ళు బైటికి రానివ్వాలి. పుక్కిలించడం మరియు ముక్కు శుభ్రపరచడానికి సంబంధించి ఇదే సరియైన పద్ధతి.

వుదూ విధానం: మనసులో నియ్యత్ (సంకల్పం) చేసుకోవాలి, బిస్మిల్లాహ్ అనాలి, రెండు అరచేతులు కడగాలి, పుక్కిలించాలి మరియు ముక్కులో నీళ్ళు ఎక్కించాలి, ముఖం కడగాలి (పోడువులో దాని హద్దు: నోదుటి వెంట్రుకల నుండి గదువ క్రింది వరకు, ఒక చెవి నుండి రెండవ చెవి వరకు అడ్డంలో), మోచేతుల వరకు రెండు చేతులను కడగాలి, పూర్తి తల మసహా చేయాలి నోదుటి ఆరంభం నుండి వెనక మెడ వరకు మళ్ళీ మెడ నుండి నోదుటి వరకు దాని హద్దు, రెండు చూపుడు వ్రేళ్ళతో చెవి లోపలి భాగాన్ని మరియు బొటన వ్రేళ్ళతో చెవి పై భాగాన్ని మసహా చేయాలి, చివరిలో రెండు కాళ్ళు చీలమండలం వరకు కడగాలి.

గమనిక: గడ్డం దట్టంగా లేకుంటే గడ్డం లోపలి చర్మాన్ని కడగటం విధిగా ఉంది, ఒకవేళ దట్టంగా ఉంటే కేవలం గడ్డం కడిగినా సరిపోవును.

మేజోళ్ళపై మసహా: కాళ్ళకు ధరించేవాటిని మేజోళ్ళంటాము, అది తోలుదైనా మరేదైనా సరే. అయితే అది ఉన్నిదైతే దానిని జరాబ్ అంటారు, మేజోళ్ళపై మసహా చేయడం యోగ్యమే, అయితే కేవలం హదసె అస్సర్ లో మాత్రమే. (ఏ అశుద్ధ స్థితి వల్ల వుదూ చేయడం విధిగా ఉంటుందో దానిని హదసె అస్సర్ అని, మరే అశుద్ధ స్థితి వల్ల స్నానం చేయడం విధిగా ఉంటుందో దానిని హదసె అక్బర్ అంటారు).

ఈ షరతులు పూర్తవుతే మసహా చేయడం యోగ్యమే: 1) సంపూర్ణంగా వుదూ చేసుకున్న తర్వాతే అంటే వుదూ చేసి రెండవ కాలు కడిగిన తర్వాత అవి తోడిగి యుండాలి. 2) వుదూ నీళ్ళతో చేసి ఉండాలి. 3) వుదూలో విధిగా కడగవలసిన కాలు భాగాన్ని ఆ మేజోళ్ళ కప్పి ఉంచాలి. 4) అవి యోగ్యమైనవి అయి యుండాలి. (దొంగతనం లేదా హఠాం సంపదలో పొంది ఉండకూడదు). 5) అవి రెండు పవిత్ర వస్తువులతో తయారు చేయబడి ఉండాలి.

తలపాక: దానిపై మసహా యోగ్యమే కాని కొన్ని షరతులతో: 1) పురుషుడు ధరించి ఉండాలి. 2) సామాన్యంగా కప్పి ఉంచవలసిన తల భాగాన్ని కప్పి ఉంచాలి. 3) హదసె అస్సర్ వల్లనే మసహా చేయాలి. 4) నీళ్ళతో వుదూ చేస్తూ ఉన్నప్పుడే దానిపై మసహా.

ఖిమార్ (ఓడ్డీ) పై మసహా (అంటే స్త్రీ తన తలకు కట్టుకునే వస్త్రం):

దానిపై మసహా యోగ్యమే కాని కొన్ని షరతులతో:

- 1) స్త్రీ దానిని ధరించి ఉండాలి. 2) గొంతు క్రింది నుండి త్రిప్పుతూ కట్టబడి ఉండాలి.
- 3) హదసె అస్సర్ వల్లనే మసహా చేయాలి. 4) నీళ్ళతో వుదూ చేస్తూ ఉండాలి.
- 5) సామాన్యంగా తలను దాచి ఉంచవలసిన భాగాన్ని దాచి ఉంచాలి.

మసహా గడువు: స్థానికుడు ఒక పగలు, ఒక రాత్రి. ప్రయాణికుడు – అంటే 85 కీ.మీ.లకు పైగా ప్రయాణం ఉంటే – మూడు పగళ్ళు, మూడు రాత్రులు.

మసహా ఆరంభ ఘడియ: మేజోళ్ళను ధరించిన తర్వాత మొదటిసారి హదస్ నుండి సమయారంభం అవుతుంది. మరుసటి రోజు అదే సమయం వరకు అంతమవుతుంది స్థానికుడవుతే, మూడు రోజుల వరకు ప్రయాణికుడవుతే.

ఎంత మందం మేజోళ్ళపై మసహా చేయాలి: కాలి ప్రేళ్ళ నుండి పిక్కల వరకు పై భాగంలోని అధికశాతం. చేతి ప్రేళ్ళను విడిగా ఉంచి మేజోళ్ళపై మసహా చేయాలి.

లాభదాయక విషయం: ప్రయాణంలో ఉండి మసహా చేసిన వ్యక్తి ప్రయాణం ముగించుకొని స్థానికునిగా అయిపోతే లేదా స్థానికునిగా ఉండి ప్రయాణం మొదలైతే లేదా మసహా ఆరంభం ఎప్పుడైనా అని అనుమాన పడితే అతను స్థానికుని మాదిరిగా మసహా చేయాలి.

జుబిర్: ఎముకలు విరిగినా, వాటి స్థానం నుండి కదలినా, మరే శరీర భాగంలో గాయాల వల్ల వాటిపై కట్టబడి బద్దలు, పట్టిల మీద కూడా మసహా చేయవచ్చును, అయితే వాటికి కొన్ని షరతులు వర్తించును: 1) వాస్తవానికి వాటి అవసరం ఉండి అవి కట్టబడాలి,

2) అవసరమున్న స్థానానికి మించి కట్టబడకూడదు,

3) మసహా మరియు మిగతా అంగాలను కడగడంలో క్రమపద్ధతిని తప్పక పాటించాలి. అవసరమున్న స్థానానికి మించి పట్టి కట్టబడితే దానిని తీసివేయాలి, తీసివేయడంలో ఏదైనా నష్టం ఉంటే వాటి పైనా మసహా చేయ వచ్చును.

లాభదాయక 7విషయాలు:

* రెండు మేజోళ్ళపై ఒకేసారి మసహా చేయడం, ముందు కుడి తర్వాత ఎడమ చేయడం కన్నా ఉత్తమం. * మేజోళ్ళ క్రింది భాగంలో మరియు వెనక మడిమ భాగంలో మసహా

చేయడం ధర్మపరమైనది కాదు. * మేజోళ్ళపై మసహా చేయడానికి బదులు వాటిని కడగడం మరియు ఒక్కసారి గాకుండా మాటిమాటికి మసహా చేయడం అసహ్యకరమైన విషయం. * తలపాగ మరియు ఖిమార్ యొక్క అధిక భాగంపై మసహా చేయాలి.

వుదూ భంగ పరిచే విషయాలు: 1) మలమూత్ర మార్గాల నుండి ఏది వెలువడినా సరే, అది మనీ మరియు వాయువు లాంటి శుద్ధమైనవైనా లేదా మూత్రం మరియు మజీ లాంటి అశుద్ధమైనవైనా. 2) నిద్ర లేదా స్వపూ తప్పినందు వల్ల, మతిస్థిమితం కలగడం, అయితే కూర్చుండి లేదా నిలబడి కొంచె నిద్రపోవడం (లేదా కునుకు) వల్ల వుదూ భంగం కాదు. 3) మలమూత్రం వాటి అసలైన మార్గాల నుండి కాకుండా వేరే ఎక్కడి నుండి వెళ్ళినా సరే. 4) మలమూత్రం కాకుండా శరీరం నుండి వేరే అశుద్ధమైనదేదైనా అధిక భాగంలో వెళ్ళడం, ఉదాహరణకు అధిక భాగంలో రక్తం వెళ్ళడం. 5) ఒంటి మాంసం తినడం. 6) ఎలాంటి అడ్డు లేకుండా మర్నావయవాలను ముట్టుకోవడం. 7) ఏ అడ్డు లేకుండా కామవాంఛలో స్త్రీ పురుషుడిని లేదా పురుషుడు స్త్రీని ముట్టుకోవడం. 8) ధర్మం నుండి మరలి పోవడం.

వుదూ స్థితిలో ఉన్న నమ్మకం ఉండి వుదూ భంగం అయిందేమో అనే అనుమానం కలిగితే లేదా వుదూ భంగమైన నమ్మకం ఉండి వుదూ చేశానన్న అనుమానం కలిగితే నమ్మకం ఉన్న విషయాన్ని తీసుకోవాలి, అనుమానాన్ని దూరం చేసుకోవాలి.

గ్రుసుల్ (స్నానం):

స్నానం విధిగావించే విషయాలు: 1) మేల్కొన్న ఉన్న వ్యక్తికి కామవాంఛలో మనీ (ఇంద్రియం) వెళ్ళడం, ఇక పడుకున్న వ్యక్తికి కామంతోనైనా లేదా ఏ విధంగా వెళ్ళినా సరే. 2) భార్యభర్తల మర్నావయవాలు కలుసుకోవడం, మనీ వెలువడినా వెలువడక పోయినా సరే. 3) అవిశ్వాసి ఇస్లాం స్వీకరించినప్పుడు, ధర్మభ్రష్టతకు గురైన వ్యక్తి అయినా సరే. 4) స్త్రీలకు బహిష్టు రక్తం ఆగిన తర్వాత. 5) బాలింత స్త్రీలకు రక్తస్రావం ఆగిన తర్వాత. 6) ముస్లిం శవానికి.

గుస్ట్ లో ఫర్లులు (విధిగా పాటించవలసిన విషయాలు): గుస్ట్ ఉద్దేశంలో నోట్లో, ముక్కులో నీళ్ళు తీసుకోవడంలో పాటు సంపూర్ణ శరీరంపై నీళ్ళు పోయడం సరిపోతుంది. అయితే సంపూర్ణ స్నానం అయిందనడానికి ఈ 9 విషయాలు పాటించాలి. 1) నియ్యత్ (సంకల్పం, నోటితో కాదు మనస్సులోనే). 2) బిస్మిల్లాహ్ అనడం. 3) నీళ్ళ పాత్రలో చేతులు ముంచేకి ముందే వాటిని కడుక్కోవడం. 4) మర్నాంగం మరియు మలినం అంటి ఉన్న చోట కడుక్కోవడం. 5) వుదూ చేయడం. 6) మూడు గుప్పెళ్ళ నీళ్ళు తలపై పోసి రాయడం. 7) శరీరంపై నీళ్ళు పోయడం. 8) రెండు చేతులతో శరీరాన్ని రాయడం, రుద్దడం. 9) కుడి వైపు నుండి మొదలుపెట్టడం.

హదసె అస్గర్ కు గురైనవారిపై ఇవి నిషిద్ధం: 1) ఖుర్ఆన్ గ్రంథాన్ని ముట్టుకోవడం.

2) నమాజు చేయడం. 3) తవాఫ్ (కాబా ప్రదక్షిణం) చేయడం.

హదసె అక్బర్ కు గురైనవారు వైవాటిలో పాటు వీటికి కుడా దూరంగా ఉండాలి:

4) ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేయడం. 5) కనీసం వుదూ లేకుండా మసీద్ లో ఆగడం.

మక్రూహ్ (అసహ్యకరమైనవి): జనుబీ (సంబోగంలో పాల్గొన్న భార్యభర్తలు) వుదూ చేయకుండా పడుకోవడం, గుస్ట్ చేస్తున్నప్పుడు నీరు వృధా (దూబారా) ఖర్చు చేయడం.

తయమ్ముమ్: ఫరతులు:

1) నీళ్ళు లేకపోవడం. 2) యోగ్యమైన, పరిశుభ్రమైన మట్టిలో తయమ్ముమ్ చేయాలి, దానిలో దుమ్ము ఉండాలి, కాలిన బూడిద లాంటిది ఉండకూడదు.

తయమ్ములో తప్పని సరి విషయాలు అంటే రుకుఘ్న: పూర్తి ముఖంపై మసహా చేయాలి, మళ్ళీ రెండు చేతులు మణికట్ల వరకు. ఇందులో కూడా క్రమం ఉండాలి, (అంటే ముందు ముఖం, తర్వాత చేతులకు మసహా చేయాలి, దీనికి భిన్నంగా చేయకూడదు) మరియు వెంట వెంటనే చేయాలి (అంటే రెండిటి మసహా మధ్యలో వ్యవధి ఉండకూడదు).

తయమ్ముమ్ ను భంగపరచు విషయాలు:

1) వుదూను భంగపరచు ప్రతీది దీనిని భంగపరచును. 2) నీళ్ళు లేనందు వల్ల తయమ్ముమ్ చేస్తే నీళ్ళు పొందిన తర్వాత తయమ్ముమ్ భంగమగును. 3) తయమ్ముమ్ యోగ్యపరచే మరేదైనా కారణం తొలగిపోయిందంటే తయమ్ముమ్ భంగమగును, ఉదాహరణకు రోగం వల్ల తయమ్ముమ్ చేసే వ్యక్తి స్వస్థత పొందాడంటే తయమ్ము భంగమగును.

తయమ్ముమ్ సున్నతులు:

1) హదసె అక్బర్ వల్ల తయమ్ముమ్ చేస్తుంటే క్రమం మరియు వెనువెంటనే చేయడం
2) చివరి ఘడియ వరకు ఆలస్యం చేయడం. 3) వుదూ తర్వాత దుఆ చదువుట.

తయమ్ముమ్ లో అసహ్యకరమైనవి (మక్రూహాత్): భూమిపై మరియు చేతులు కొట్టుట.

తయమ్ముమ్ విధానం: మసస్సులో నియ్యత్ చేసుకొని బిస్మిల్లాహ్ అనాలి, రెండు అరచేతులు ఒకసారి భూమిపై కొట్టి, ముందు ముఖం మరియు గడ్డంపై తుడుచుకోవాలి, ఆ తర్వాత కుడి అరచేయిలో ఎడమ అరచేయి పైభాగాన, అలాగే ఎడమ అరచేయిలో కుడి అరచేయి పైభాగాన మసహా చేయాలి.

నజాసత్ (అశుద్ధం, మలినం) దూరం చేయుట: నజాసత్ రెండు రకాలు:

1) **ఐనియ్య (ఉర్ధలో ఐనీ):** అంటే ఎంత కడిగినా శుభ్రం కానిది, ఉదాహరణకు పంది. అలాంటివి శుభ్రపరచకూడదు.

2) **హుక్యీ:** అంటే అసలు శుభ్రమైనదే కాని దానిపై ఏదైనా నజాసత్ వచ్చి పడినది, ఉదాహరణకు పస్త్రం మరియు భూమి పై పడ్డ నజాసత్. దాని వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

వస్తువులు	వాటి ఆదేశం
జంతువులు	<p>స్వస్థత కుక్క, పంది, మరియు తినుటకు యోగ్యం లేని స్పష్టిపరంగా పిల్లికంటే పెద్దగా ఉన్న పక్షులు & జంతువులు. వాటి ఆదేశం: అవి స్వయంగా మరియు వాటి భాగాలు (అవయవాలు), మలమూత్రము, జొల్లు, చెమట, ఇంధ్రియం, పాలు, చీమిడి, వాంటి.</p>
	<p>శుభ్రమైనవి</p> <p>1) మనిషి. ఆదేశం: అతని ఇంధ్రియం, చెమట, ఉమ్మి, పాలు, చీమిడి, స్త్రీల మర్కఅవయవం నుండి వెళ్ళే తడి. కాని మలమూత్రం మరియు మజ, వదీ, రక్క ఇవన్నీయూ అశుద్ధం.</p> <p>2) వేటి మానం తినుట యోగ్యమో ఆ జంతువులు. ఆదేశం: వాటి మలమూత్రం, పేడ, ఇంధ్రియం, పాలు, చెమట, జొళ్ళు, వాంటి, మజీ అన్నియు శుభ్రమైనవే.</p> <p>3) వేటి నుండి జాగ్రత్త పడడం, దూరంగా ఉండడం కష్టమో, ఉదాహరణకు గాడిద, పిల్లి ఇంకా స్పష్టిపరంగా దానికంటే చిన్నగా ఉన్నవి ఉదాహరణకు ఎలుక లాంటివి. వాటి ఆదేశం: కేవలం వాటి జొళ్ళు మరియు చెమట శుభ్రమైనవి.</p>
పీనుగులు, చనిపోయినవి	<p>అన్నియూ అశుద్ధమైనవే, కేవలం చనిపోయిన మనిషి, చేప, మిడత మరియు పారునటువంటి రక్కం లేనివి ఉదాహరణకు తేలు, ఈగ, దోమలు శుభ్రమైనవే.</p>

జమాదాల్ Inflexible

భూమి మరియు రాళ్ళు వంటివి. **వాటి ఆదేశం:** శుభ్రమైనవే. (అయితే సాలిడ్ వస్తువుల్లో పైన పేర్కొనబడిన వాటి ఆదేశం పైన తెలిపినట్లే ఉండును).

లాభదాయకమైన విషయాలు:

* రక్తం, చీము, పస అశుద్ధమైనవి. కాని ఇవి శుద్ధమైన జంతువులకు సంబంధించినదై, కొంత పరిమాణంలో నమాజులో లేదా మరే సందర్భంలో అంటితే నష్టం లేదు.

* రెండు రకాల రక్తం శుభ్రమైనది: 1) చేప రక్తం.

2) ధర్మపద్ధతిలో జబుహ్ చేయబడిన జంతువు నరాల్లో మరియు మాంసంలో మిగిలిన రక్తం.

* తినుటకు యోగ్యమున్న జంతువు ప్రాణంలో ఉండగానే అంటే జబుహ్ చేయక ముందు దాని ఏదైనా అవయవం కోస్తే అది అశుద్ధం (హారాం) క్రింద లెక్కించబడుతుంది, అలాగే “అలఖ్” (గడ్డకట్టిన రక్తం), “ముద్గా” (మాంసపు ముద్ద)లన్నియు అశుద్ధం.

* నజాసత్ దూరం చేయుటకు నియ్యత్ అవసరం లేదు, ఉదాహరణకు వర్షం కురిసింది, ఆ నజాసత్ తొలగిపోయిందంటే అది శుభ్రమైనట్లే.

* నజాసత్ చేతికి లేదా కాలుకు అంటితే వుజూ భంగం కాదు, దానిని దూరం చేయాలి, అది శరీరానికి మరియు వస్త్రాలకు ఎక్కడ అంటిందో అది దూరం చేయడం విధిగా ఉంటుంది.

* నజాసత్ శుభ్రం కావటానికి ఈ షరతులు: 1) శుభ్రమైన నీటితో దానిని కడగాలి.

2) కడిగిన దానిని పిండగలుగుతే ఆ నీటికి అవతల పిండాలి.

3) కడగటం సరిపోకుంటే రాకడం, నలవడం లాంటివి కూడా ఉపయోగించి నజాసత్ దూరం చేయాలి. 4) కుక్క నజాసత్ దూరం చేయుటకు దానిని ఏడు సార్లు నీళ్ళతో కడగాలి ఎనిమిదవ సారి మట్టితో లేదా సబ్బుతో కడగాలి.

జాగ్రత్తలు: * నజాసత్ మూత్రం లాంటి ఫారునది నేలపై పడితే, అది, దాని రంగు మరియు వాసన దూరమగుటకు దానిపై ఎక్కువ మోతాదులో నీళ్ళు పారబోస్తే సరిపోతుంది. ఒకవేళ మలం లాంటి గట్టి పదార్థం అయితే తప్పకుండా దానిని, మరియు దాని మర్కలను దూరం చేయాలి.

* నీళ్ళతో తప్ప నజాసత్ దూరం కాని పక్షంలో నీళ్ళతో కడగటం విధిగా ఉంటుంది.

* నజాసత్ పడిన స్థలం తెలియకుండా ఉంటే చుట్టు ప్రక్కల్లో ఎంత వరకు కడగాలంటే ఆ స్థలం కూడా శుభ్రమైనదన్న నమ్మకం కలగాలి.

* నపిల్ చేసుకునే ఉద్దేశంతో వుదూ చేసుకున్న వ్యక్తి అదే వుదూలో ఫర్జ్ కూడా చేసుకోవచ్చును.

* పడుకున్న వ్యక్తి లేదా వాయువు వెళ్ళిన వ్యక్తి ఇస్తీంజా చేసే అవసరం లేదు ఎందుకనగా అది శుభ్రమైనదే, కాని అతను నమాజు చేసుకోవాలను కున్నప్పుడు తప్పక వుదూ చేసుకోవాలి.

స్త్రీలకు సంబంధించిన ఆదేశాలు స్త్రీలకు సంబంధించిన సహజసిద్ధ రక్షణావ ఆదేశాలు

మొదటిది: ఘైజ్ మరియు ఇస్తిహాజా

ఘైజ్ అంటే ప్రతినెల స్త్రీలలో ప్రవచించే రక్తం, దానిని రుతువు, బహిష్టు, ముట్టు, ఋతుస్నావం అనే కూడా అంటారు.

సమస్య	పరిష్కారం
ఘైజ్ వచ్చే కనిష్ట - గరిష్ట వయసు	కనిష్ట వయసు 9 సంవత్సరాలు, 9 సంవత్సరాల కంటే ముందే రక్తస్రావం మొదలైందంటే అది ఇస్తిహాజా అవుతుంది. ఇక గరిష్ట వయసు పరిమితిం లేదు.
అతి తక్కువ ఘైజ్ దినాలు	రెయింబవళ్యు (24 గంటలు), అంతకంటే తక్కువ అయిందంటే అది ఇస్తిహాజా.
అతి ఎక్కువ ఘైజ్ దినాలు	15 రోజులు, అంతకంటే ఎక్కువ రోజులు రక్తస్రావం జారీ ఉంటే అది ఇస్తిహాజా.
రెండు ఘైజుల మధ్యలో పరిశుద్ధ రోజులు ఎన్ని?	13 రోజులు, 13 రోజులకు ముందే రక్తం కానవస్తే అది ఇస్తిహాజా ¹ .
సామాన్యంగా ఘైజ్ దినాలు	ఆరు లేదా ఏడు రోజులు
సామాన్యంగా పరిశుభ్రత	23 లేదా 24 రోజులు
గర్భండాల్పిన తర్వాత వచ్చే రక్తం ఘైజానా?	గర్భిణి స్త్రీకి వచ్చే రక్తంగానీ, కుద్ద ² గానీ లేదా సుప్రా ³ గానీ ఇస్తిహాజా ఉంటుంది.
ఘైజ్ లో ఉన్న స్త్రీకి తాను పరిశుభ్రం అయిందని ఎప్పుడు తెలుస్తుంది?	స్త్రీలలో రెండు రకాలుంటారు: 1) ఖుస్సతుల్ బైజా ⁴ చూసి గుర్తించేవారు. 2) ఖుస్సతుల్ బైజా గుర్తించనివారు మూత్రమార్గంలో రక్తం, కుద్ద, సుప్ర లేకుండా ఎండిపోయి ఉండడం ద్వారా గుర్తించేవారు.

(1) ఘైజ్: ఆరోగ్యంలో ఉండగా, ప్రసవం కారణంగా కాకుండా సహజంగా ప్రవచించే రక్తాన్ని ఘైజ్ అంటారు. ఇస్తిహాజా: నెలవారీ రక్తస్రావం లేదా పురుటి రక్తస్రావం కాకుండా రోగం లేదా వేరే కారణం వలన ప్రవచించే రక్తం. ఘైజ్ మరియు ఇస్తిహాజాలో వ్యత్యాసం: 1) ఘైజ్ రక్తం నలుపు రంగులో లేదా గాఢ ఎరుపుగా ఉంటుంది. ఇస్తిహాజా రక్తం ముక్కు నుండి కారే రక్తం మాదిరిగా పక్కా ఎరుపులో ఉంటుంది. 2) ఘైజ్ రక్తం చిక్కగా ఉంటుంది, ఒకప్పుడు ముద్దులు ముద్దులుగా వస్తుంది. కాని ఇస్తిహాజా రక్తం పలుచగా ఉంటుంది, పుండు నుండి ప్రవిస్తున్న రక్తం మాదిరిగా ఉంటుంది. 3) ఘైజ్ రక్తంలో సామాన్యంగా కంపుకొట్టి దుర్గంధం ఉంటుంది, కాని ఇస్తిహాజా రక్తం మామూలి రక్తం మాదిరిగానే ఉంటుంది. ఘైజ్ సందర్భంలో ఈ కార్యాలు నిషిద్ధం: భర్తతో సంభోగం, తలాఖ్ (విడాకులు), నమాజ్, ఉపవాసాలు (ఎన్ని ఉపవాసాలు మానుకుంటారో అన్ని రమదాను తర్వాత ఉండాలి), కాబా తవాఫ్, ఖుర్ఆన్ పారాయణం, ఖుర్ఆన్ ను ముట్టుకోవడం, మస్జిద్ లో ఆగడం.

² కుద్ద అంటే స్త్రీల మూత్ర మార్గం నుండి ప్రవచించే ఓ రక్తం అది ముదిరిన బ్లాస్ రంగులో ఉంటుంది.

³ సుప్ర అంటే స్త్రీల మూత్ర మార్గం నుండి ప్రవచించే ఓ రక్తం అది పసుపు పసుపు రంగులో ఉంటుంది.

⁴ ఖుస్సతుల్ బైజా అంటే స్త్రీ బైహ్ నుండి పరిశుభ్రమైనప్పుడు వెళ్ళే తెల్లటి ద్రవ పదార్థం, ఇది శుభ్రమైనదే, కాని దీని వల్ల వుదూ భంగమవుతుంది.

<p>పరిశుభంగా ఉన్న రోజుల్లో మూత్ర మార్గాన ద్రవపదార్థాలు వెళ్ళడం?</p>	<p>ఒకవేళ అది పలచగా లేదా తెల్లగా జగటుగా ఉంటే అది శుభమైనదే. ఒకవేళ రక్తం, లేదా కుద్ద, లేదా సుప్త ఉంటే దానిని అపరిశుభంగా లెక్క గట్టాలి. ఇవన్నియూ వుజూను భంగపరిచేవే, ఒకవేళ ఎడతెగకుండా అది వెళ్ళూ ఉంటే అది ఇస్తిహాజా.</p>
<p>కుద్ద, సుప్త సంగతి</p>	<p>దాని వెంటనే షాజ్ లేదా షాజ్ వెంటనే అది వస్తూ ఉంటే దానిని షాజ్ గానే పరిగణించాలి. ఒకవేళ షాజ్ కు ముందు, వెనక దగ్గరి సంబంధం లేకుండా ఉంటే ఇస్తిహాజాగా పరిగణించాలి.</p>
<p>ప్రతి నెల నిర్ణీత రోజుల్లో షాజ్ వచ్చే స్త్రీ ముందే పరిశుభమవుతే?</p>	<p>రక్తం ఆగిపోయి, పరిశుభ్రత పొందిన గుర్తులు చూస్తే ఆమె తన అలవాటు ప్రకారం నిర్ణీత షాజ్ రోజులు పూర్తి చేయకపోయినా పరిశుభ్రమైనట్లే లెక్క.</p>
<p>అలవాటైన నిర్ణీత రోజులకు ముందు, లేదా వెనక షాజ్ వస్తే?</p>	<p>ఏ రక్తంలో షాజ్ లక్షణాలుండునో దానిని షాజ్ అనే అంటారు, అది ఏ సమయంలోనైనా సరే, అయితే రెండు షాజుల మధ్యలో కనీసం 13 రోజుల (పరిశుభ్రత కనీస) వ్యవధి ఉండాలన్న షరతుంది. అలా లేకుంటే అది ఇస్తిహాజా.</p>
<p>అలవాటు రోజుల కంటే ఎక్కువ లేదా తక్కువ షాజ్ వస్తే?</p>	<p>అది షాజ్ ఉంటుంది, కాని షరతు ఏమంటే షాజ్ యొక్క గరిష్ట పరిమిత 15 రోజుల కంటే ఎక్కువగా కాకూడదు.</p>
<p>దీర్ఘ కాలం వరకు ఉదాహరణకు పూర్తి నెల లేదా అంతకు ఎక్కువ రక్తం ప్రావం జరిగితే ?</p>	<p>ఆమె స్థితులు: 1) ఏ స్త్రీకి ప్రతి నెల తన షాజ్ నిర్ణీత దినాలు మరియు ప్రారంభం సమయం రెండూ తెలిసి ఉన్నాయో, ఆమె తన రక్తంలో ఏదైనా మార్పు చూసినా చూడక పోయినా ఆ దినాలను, సమయాలను షాజుగా లెక్కించాలి. 2) ఎవరికైనా షాజ్ ప్రారంభ సమయం తెలుసు కాని రోజుల సంఖ్య తెలియనప్పుడు ఆమె 6 లేదా 7 రోజులు (షాజ్ గరిష్ట రోజులు) షాజ్ గా లెక్కించాలి. 3) ఎవరికైనా రోజులు గుర్తున్నాయి కాని ప్రారంభ సమయం తెలియదు ఆమె చంద్రమాస తొలి రోజులు షాజ్ గా లెక్కించాలి.</p>

రెండవది: నిఫాస్ (ప్రసవించిన తర్వాత ప్రవించే

సమస్య	పరిష్కారం
స్త్రీ ప్రసవించినది కాని రక్తం చూడలేదు?	ఆమెపై బాలింత స్త్రీలకు సంబంధించిన ఆదేశాలే వర్తించును. ఆమెపై గున్స్ కూడా విధిగా లేదు. ఆ స్థితిలో ఆమె ఉపవాస స్థితిలో ఉంటే అది భంగం కాదు.
ఆమె ప్రసవ సూచనలు చూసే?	ప్రసవానికి కొంత సమయం ముందే రక్తం గాని, లేదా ద్రవ పదార్థం గాని చూస్తే అది నిఫాస్ కాదు, ఇస్తిహాజా అగును.
ప్రసవ సందర్భంలో వచ్చే రక్తం?	ఇది నిఫాస్ రక్తం, శిశువు బయటికి కొంచెం వెచ్చినా, రాకపోయినా సరే. ఈ సందర్భంలో ఏ నమాజులు సమయాలు దాటాయో వాటిని ఖజా చేసి అవసరం లేదు.
నిఫాస్ దినాల లక్క ఎప్పటి నుండి ఆరంభించాలి?	తల్లి గర్భం నుండి శిశువు సంపూర్ణంగా భూమిపై పడిన తర్వాత.
నిఫాస్ యొక్క కనిష్ట సమయం?	కనిష్ట హద్దు లేదు , ప్రసవించిన తర్వాత నిఫాస్ మొదలై, వెంటనే రక్తం ఆగిపోతే ఆమె స్నానం చేయడం, నమాజులు పాటించడం విధిగా ఉంది, 40 రోజులు పూర్తి కావాలని వేచి చూడకూడదు.
నిఫాస్ గరిష్ట సమయం?	40 రోజులు, అంతకంటే ఎక్కువ అయితే దాని గురించి పట్టించుకోకుండా గున్స్ చేయాలి, నమాజులు పాటించాలి, కాని మళ్ళీ గర్భం దాల్చక ముందు రక్తం వచ్చే దినాలు ఘైజ్ దినాలని గుర్తించాలి. అలాంటప్పుడు అది ఘైజ్ రక్తం అగును.
ఒకేసారి ఇద్దరు లేదా ఎక్కువ పిల్లలు జన్మిస్తే?	మొదటి శిశువు జన్మించినప్పటి నుండి నిఫాస్ దినాల లక్క మొదలగును
గర్భం పోవడం వల్ల వచ్చే రక్తం?	80 రోజుల్లో లేదా అంతకు ముందు గర్భం పోవడం వలన వచ్చే రక్తం ఇస్తిహాజా, ఒకవేళ 90 రోజుల్లో అయ్యాక రక్తం వస్తే అది నిఫాస్. ఒకవేళ 80 మరియు 90 రోజుల మధ్య ఉంటే మానవరూపం సంపూర్ణం అయిందా లేదా అనే దానిని బట్టి తీర్పు జరుగును. మానవరూపం దాల్చిన తర్వాత గర్భపాతం జరుగుతే అది నిఫాస్ అవుతుంది, మానవరూపం దాల్చక ముందు జరుగుతే ఇస్తిహాజా అవుతుంది.
40 రోజుల మధ్యలోనే పరిశుభం అయి మళ్ళీ 40 రోజులు పూర్తికాక ముందే రక్తం రావడం మొదలైతే?	40 రోజుల మధ్యలో పరిశుభమయితే అది పరిశుభ్రమ అనబడును అప్పుడు బాలింత స్త్రీ స్నానం చేసి నమాజు చేయాలి, 40 రోజులు పూర్తి కాక ముందు మళ్ళీ రక్తం వస్తే 40 రోజులు పూర్తయ్యే వరకు ఆమె నిఫాస్ ఆదేశాలు పాటించాలి.

జాగ్రత్తలు: * ఇస్తిహాజాలో ఉన్న స్త్రీ నమాజు చేయడం విధిగా ఉంది, అయితే ఆమె ప్రతి నమాజుకు కొత్తగా వుజూ చేయాలి. * ఘైజ్, నిఫాస్ లో ఉన్న స్త్రీ సూర్యస్తమయానికి ముందు పరిశుభ్రమయితే ఆ రోజు యొక్క జోహా మరియు అన్ నమాజులు చేసుకోవాలి. ఉషాదయానికి ముందు పరిశుభ్రమయితే ఆ రాత్రిలోని మగిబ్, ఇషాలు చేయాలి. * ఒక నమాజు సమయం ప్రవేశించిన తర్వాత ఎవరికైనా ఆ నమాజు చేయక ముందే ఘైజ్ లేదా నిఫాస్ మొదలయితే పరిశుభ్రమయిన తర్వాత ఆమె ఆ నమాజును ఖజా చేయడం తప్పనిసరివే కాదు. * ఘైజ్ లేదా నిఫాస్ తర్వాత స్నానం చేసేటప్పుడు తల వెంట్రుకలు విప్పడం విధిగా ఉంది, కాని గున్స్ జనాబత్ సమయంలో విప్పడం విధిగా లేదు. * ఇస్తిహాజాలో ఉన్న భార్యలో సంగం చేయడం అసహ్యకరం, అయితే మరి అంతగా అవసరం ఉన్నప్పుడు పరవాలేదు. * ఘైజ్ తర్వాత స్నానం చేసిన స్త్రీ ఇస్తిహాజాలో ఉంటే, ఇస్తిహాజా రక్తం ఆగే వరకు ప్రతి నమాజుకు కొత్తగా వుజూ చేయాలి. * హజ్ ఉమ్మారు నెరవేర్చుటకు, రమజాను ఉపవాసాలు పూర్తి చేయుటకు తాత్కాలికంగా ఘైజ్ ను ఆపడానికి మందు ఉపయోగించవచ్చు, అయితే ఆ మందు స్వపరచకుండా ఉండడం ముఖ్య పరతు.

ఇస్లాంలో స్త్రీల స్థానం

దైవవిశ్వాసం మరియు ఆచరణలకు ప్రతిఫలంగా లభించే పుణ్యంలో మరియు అల్లాహ్ వద్ద ఘనతలో స్త్రీలు పురుషులతో సమానం. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **స్త్రీలు పురుషులాంటి వారే. (అబూదావూద్ 236)**. ఆమె తన హక్కును కోరడం, లేదా ఆమెపై జరుగుతున్న దౌర్జన్యాన్ని అడ్డుకోవడం ఆమె స్వంత హక్కు. ఎందుకనగా ధార్మిక ఆదేశాలు స్త్రీలకు పురుషులకు ఏకంగా ఉద్దేశించి చెప్పబడినవి, ఇద్దరికీ వేర్వేరు అని స్పష్టంగా వచ్చిన ఆదేశాలు తప్ప, అయితే అవి చాలా చాలా తక్కువున్నాయి. ఎందుకంటే ఇస్లాం ధర్మం సృష్టిపరంగా, శక్తిసామర్థ్యాల పరంగా స్త్రీపురుషుల కొరకు వారి వారి ప్రత్యేకతలను ఒప్పుకుంటుంది. అల్లాహ్ చెప్పాడు: **ఎమిటీ, పుట్టించిన ఆయననే ఎరుగకుండా ఉంటాడా? మరి ఆయనైతే సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వాన్ని కని పెట్టుకుని ఉన్నవాడు.** (ముల్క్, 67:14). స్త్రీల పనులు వారి ప్రత్యేకతల ప్రకారమున్నాయి, పురుషుల పనులు వారి ప్రత్యేకతల ప్రకారమున్నాయి. ఒకరి ప్రత్యేకతల్లో మరొకరు జోక్యం చేసుకోవడం వల్ల జీవన సమతుల్యత చెడిపోతుంది. అంతేకాదు స్త్రీ ఇంట్లో ఉండి కూడా పురుషునితో సమానమైన పుణ్యం సంపాదించగలుగుతుంది. అస్మా బిన్తె యజీద్ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వద్దకు వచ్చింది అప్పుడు ఆయన తమ సహచరుల మధ్యలో ఉన్నారు, ఆమె ఇలా అన్నది: నా తల్లిదండ్రులు మీకోసం అర్పితమవుగాక! నేను స్త్రీల వైపు నుండి మాట్లాడడానికి వచ్చాను, నేను మీకు అర్పితమవుగాక! విశ్వంలోని తూర్పు పడమరల్లో ఉన్న ఏ స్త్రీగాని నేను మీ వద్దకు వచ్చిన విషయం విన్నా వినక పోయినా ఆమె అభిప్రాయం నా అభిప్రాయం లాంటిదే ఉంటుంది. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పురుషుల వైపునకు మరియు స్త్రీల వైపునకు సత్యధర్మ ప్రచారం కోసం పంపాడు, మేము మిమ్మల్ని మరియు మిమ్మల్ని పంపిన ఆరాధ్యుడిని విశ్వసించాము, మేము స్త్రీలము పర్వలో మరియు ఇండ్లలో పరిమితమై ఉన్నాము, మీ ఇండ్లలో కూర్చోని ఉన్నాము, మీ కోరికలు పూర్తి చేయటకున్నాము, మీ సంతానాన్ని మోసుకుంటూ ఉన్నాము, మరి పురుషులైన మీకు మాపై శ్రేష్ఠత్వవ్వబడినది, జమా నమాజు మరియు సామూహిక నమాజుల్లో, వ్యాధిగ్రస్తులను పరామర్శించడంలో, శవాల వెంట వెళ్ళడంలో, ఒక హజ్ తర్వాత మరో హజ్ చేయడంలో, ఇంకా ఇంతకంటే ఎక్కువ ఘనత గల జహాద్ పీ సబీల్లల్లాహ్ విషయంలో, మీలో ఎవరైనా పురుషుడు హజ్ లేదా ఉమ్రా లేదా సరిహద్దుల రక్షణ కొరకు వెళ్ళినప్పుడు మీ ఆస్తుపాస్తులను కాపాడతాము, మీ దుస్తులు కుడుతాము, మీ సంతానాన్ని పోషిస్తాము, అయితే మీరు పొందే పుణ్యంలో మేము పాలు పంచుకోమా ప్రవక్తా? ప్రవక్త తమ పూర్తి ముఖముతో సహచరుల వైపుకు మరలి, ఇలా అన్నారు: **మీరు ఎప్పుడైనా తన ధార్మిక విషయంలో ఇంత మంచి విధంగా ప్రశ్నిస్తున్న స్త్రీ మాట విన్నారా?** ప్రవక్తా! ఒక స్త్రీ ఇంతటి భాగ్యం పొందుతుందని కూడా మేమెప్పుడూ అనుకోలేదు, ఊహించనూ లేదు. మళ్ళీ ప్రవక్త ఆమె వైపునకు మరలి ఇలా అన్నారు: **ఓ స్త్రీ! నీవు వెనుతిరిగి వెళ్ళి, నీ వెనక ఉన్న స్త్రీలకు తెలియజేయు: మీలో ఎవరు తమ భర్త పట్ల సద్వర్తనలో మెలుగుతారో, ఆయనను సంతోష పెడతారో, ఆయనకు అనుకూలమైన విధంగా మసలుకుంటారో అలాంటి వారికి ఆ పుణ్యాలున్నీ లభిస్తాయి. ఆ స్త్రీ సంతోషంలో లాఇలా ఇల్లల్లాహ్, అల్లాహు అక్బర్ అంటూ వెనుదిరిగింది. (బైహాఖీ పీ ఘఅబిల్ ఈమాన్). అంతేకాదు తన పక్కనున్న బంధువు స్త్రీకి మేలు చేయడం వల్ల**

అమెకు గొప్ప పుణ్యం లభించును అని ఇష్టం చెప్పింది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లైహి వసల్లం చెప్పారు: ఎవరు తన ఇద్దరి బిడ్డలపై లేదా చెల్లెళ్లపై లేదా బంధుత్వంలోని ఇద్దరి స్త్రీలపై అల్లాహ్ వారికి సరిపోయేంత వరకు లేదా ఆయన తన దయతో వారిద్దరిని ఇతరుల అవసరం లేనివారిగా చేసే వరకు నఫుఖ సదుద్దేశం (అల్లాహ్ మాత్రమే అంగీకరించాలన్న సత్యంకల్పం)తో ఖర్చు చేస్తే వారిద్దరూ అతను నరకంలో పోకుండా అడ్డుగా ఉంటారు. (ముస్నద్ అహ్మద్ 26516, తబ్రానీ కబీర్ 938, సహీహుత్తర్ఖీబ్ 1974).

స్త్రీలకు సంబంధించిన కొన్ని ఆదేశాలు

* తనకు మహూమ్¹ కాని స్త్రీతో ఏకాంతంలో ఉండడం పురుషునిపై నిషిద్ధంగా ఉంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఏ పురుషుడు ఏ స్త్రీతో ఏకాంతంలో ఉండకూడదు, కాని ఆమె మహూమ్ వెంట ఉండడం తప్పనిసరి.** (బుఖారి 5233, ముస్లిం 1341).

* స్త్రీ మస్జిదులో నమాజు చేయవచ్చును. అందువల్ల ఏదైనా సంక్షోభం ఏర్పడితే పరవాలేదు. హజ్రత్ ఆయిషా రజయల్లాహు అన్హా చెప్పారు: స్త్రీలు ఏమేమి నూతన విషయాలు మొదలుపెట్టారో అవి గనక ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లైహి వసల్లం చూసి ఉంటే ఆయన తప్పక స్త్రీలను మస్జిదులకు రావడం వారించేవారు ఏలాగైతే బని ఇస్సాకాల్ స్త్రీలు వారించబడ్డారో. (బుఖారి 869, ముస్లిం 445). పురుషులకు మస్జిదులో నమాజు చేస్తే ఎలా రెట్టింపు పుణ్యాలు లభిస్తాయో అలాగే స్త్రీ తన ఇంట్లో నమాజు చేస్తే లభిస్తుంది. ఒక స్త్రీ ప్రవక్త వద్దకు వచ్చి, ప్రవక్తా! నేను మీ వెనక నమాజు చేయాలని కోరుతున్నాను అని అన్నది, ప్రవక్త అన్నారు: నాకు తలెసింది నీకు నా వెనక నమాజు చేయాలన్న కోరిక ఉంది, అయితే నీవు నీ 'బైత్'లో చేసే నమాజు 'హుజ్ర'లో చేసే నమాజు కన్నా శ్రేష్ఠమైనది, నీవు నీ 'హుజ్ర'లో చేసే నమాజు నీ 'దార్'లో చేసే నమాజు కన్నా మేలైనది, నీవు నీ 'దార్'లో చేసే నమాజు నీ జాతివారి (బస్తీ)లో ఉన్న మస్జిదులో చేసే నమాజు కన్నా ఉత్తమమైనది మరియు నీ జాతివారి మస్జిదులో చేసే నమాజు నా మస్జిదులో చేసే నమాజు కన్నా శ్రేష్ఠమైనది. (బైత్ హుజ్ర కంటి చిన్నది, హుజ్ర దార్ కంటి చిన్నది). (ముస్నద్ అహ్మద్ 27090). మరో సందర్భంలో ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లైహి వసల్లం చెప్పారు: **స్త్రీల ఉత్తమమైన మస్జిద్ వారి ఇంటిలోని మరీ లోపలి భాగం.** (ముస్నద్ అహ్మద్ 26543).

* మహూమ్ లేనిదే స్త్రీపై హజ్ ఉమ్రాలు కూడా విధి కావు, మహూమ్ లేనిదే ప్రయాణం కూడా చేయరాదు. దీనికి ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లైహి వసల్లం ఈ హదీసు: **ఏ స్త్రీ అయినా యూదు రాత్రుల ప్రయాణం చేయవలసి వస్తే ఆమె వెంట తప్పక మహూమ్ ఉండాలి.** (ముస్లిం 827).

* సమాదుల, శ్మశానవాటిక దర్శనానికి వెళ్ళడం మరియు శవం వెనక పోవడం స్త్రీలపై

¹ ఎల్లకాలం ఏ బంధువులు ఒక స్త్రీని వివాహమాడడం నిషిద్ధమో వారు ఆ స్త్రీకి మహూమ్ అవుతారు: తండ్రి, తాతల పై వరకు. కొడుకు, మనమడు క్రింది వరకు, సోదరుడు అతని కొడుకులు, సోదరి కొడుకులు, తండ్రి సోదరులు, తల్లి సోదరులు, భర్త తండ్రి, ఇంకా పైవరకు. భర్త కొడుకు, ఇంకా క్రింది వరకు, పాల సంబంధమైన తండ్రి, కొడుకు, సోదరుడు. కూతురు భర్త, తల్లి భర్త. (ఇంకా పై వరకు అంటే ముత్తాతలు, క్రింది వరకు అంటే మునిమనములు వగైరా).

నిషేధించబడింది, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఈ ఆదేశానుసారం: **సమాధుల, శ్యశానవాటికను దర్శించే స్త్రీలపై అల్లాహ్ యొక్క శాపం ఉంది. (బైహాఖీ కుబ్రా).** ఉమ్ము అతీయూ రజయల్లాహు అన్తా చెప్పారు: జనాజాల వెంట వెళ్ళడం నుండి మమ్ముల్ని వారించబడినది కాని మరి అంత తీవ్రంగా వారించబడలేదు. (బుఖారి 127, ముస్లిం 938).

* స్త్రీ తన తల వెంట్రుకల్లో ఏ రంగు అయినా పెట్టుకోవచ్చు, అయితే పెళ్ళి చూపులకు వచ్చేవారిని మోసగించుటకు నల్లటి రంగు ఉపయోగించడం మక్రూహ్.

* ఆస్తిలో స్త్రీకి రావలసిన హక్కు (హాట) తప్పక ఆమెకు ఇవ్వాలి, ఇవ్వకుండా ఉండడం నిషిద్ధం. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఎవరు తన వారసుని హక్కును కాజేస్తాడో అల్లాహ్ ప్రళయదినాన స్వర్గంలో అతనికి తన హక్కు దొరక్కండా చేస్తాడు.**

* భార్యకు తప్పనిసరిగా అవసరమున్న కూడు, గూడు, వస్త్రాల్లాంటివన్నీ ఒక సముచిత పద్ధతిలో, తన శక్తిపరంగా సమకూర్చడం భర్తపై విధిగా ఉంది. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: **స్త్రీకుత ఉన్నవాడు తన స్త్రీకుతకు తగట్టుగా ఖర్చుచేయాలి. మరెవరికయితే అతని ఉపాధి కుదించబడిందో, అతను అల్లాహ్ తనకు ప్రసాదించిన దానిలో నుంచి (తన స్త్రాయికి తగట్టుగానే) ఖర్చు వెట్టాలి.** (తలాఖ్ 65:7). ఏ స్త్రీకి భర్త లేడో, ఆమె తండ్రి, లేదా సోదరుడు లేదా కొడుకుపై ఆమె యొక్క బాధ్యత విధిగా ఉంటుంది. ఆమెకు ఏ బంధువు లేనప్పుడు ప్రజలందరూ ఆమె ఖర్చు వెల్లదియడం ఈ హదీసు ఆధారంగా అభిలషణీయం: **విధవ మరియు నిరుపేదల మేలు కొరకు పరితపించేవాడు అల్లాహ్ మార్గంలోని ముజాహిద్ లాంటివాడు, లేదా పగలు ఉపవాసం ఉండే మరియు రాత్రీళ్ళు తపాజ్జద్ చేస్తూ ఉండేలాంటివాడు.** (బుఖారి 6006, ముస్లిం 2982).

* స్త్రీ వద్ద ఉన్న చంటిపావ రక్షణ బాధ్యత ఆమెపైనే ఉండును, అయితే ఖర్చులు తండ్రిపై ఉండును, అతను ఆ బాబు ఆమె వద్ద ఉన్నంత వరకు ఆమెకు ఖర్చులు ఇస్తూ ఉండెను.

* స్త్రీ ముందుకేసి పురుషులకు సలాం చేయకూడదు, ప్రత్యేకంగా ఆమె యౌవనంలో ఉన్నప్పుడు లేదా ఏదైనా చెడుకు దారి తీస్తుందన్న భయం ఉన్నప్పుడు.

* స్త్రీ ప్రతి వారం మర్కూంగ్, చంక వెంట్రుకలు తీయుట మరియు గోళ్ళూ తీయుట అభిలషణీయం. నలభై రోజులు దాటినా తీయకపోవడం మక్రూహ్.

* ముఖుపై ఉన్న వెంట్రుకలు ప్రత్యేకంగా కనుబొమ్మల మీద ఉండే వెంట్రుకలు తీయడం నిషిద్ధం (హరాం), దీనికి ఆధారం ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఈ హదీసు: **కనురెప్పల వెంట్రుకలు తీసే మరియు తీయించుకునే స్త్రీలను అల్లాహ్ శపించాడు.** (ముస్లిం 2125).

* **సంతాపం:** శవం ఎవరిదయినా సరే మూడు రోజులకంటే ఎక్కువ సంతాపం ప్రకటించడం నిషిద్ధం, కేవలం తన భర్త తప్ప. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **అల్లాహ్ మరియు ప్రళయదినాన్ని విశ్వసించే స్త్రీ తన భర్త తప్ప మరణం తప్ప ఏ మృతి పట్ల కూడా మూడు రోజులకంటే ఎక్కువ సంతాపం ప్రకటించకూడదు. భర్త చనిపోయినప్పుడు నాలుగు నెలల పది రోజులు శోకం పాటించవలెను.** (బుఖారి 1280, ముస్లిం 1490). కనుక తన భర్త మరణించినప్పుడు ఆమె నాలుగు నెలల పది దినాల శోకం పాటించడం విధిగా ఉంది. సంతాపం పాటించే రోజుల్లో సింగారించుకోవడం, కుంకుమపువ్వు సువాసన (saffron) పూసుకోవడం, నగలు వేసుకోవడం, కనీసం ఉంగరమైనా మరియు ఎరుపు, పసుపు రంగుల్లాంటి సింగారంలో ఉపయోగపడే దుస్తులు ధరించవద్దు, ఇంకా మైదాకు పెట్టుకోవడం, మేకప్ చేసుకోవడం, నల్లని లేదా వేరే సువాసన కలసిన రంగులతో

కాటిక పూసుకోవడం లాంటివి చేయకూడదు. అయితే గోళ్ళు, తీయబడే వెంట్రుకలు తీయడం, స్నానం చేయడం యోగ్యమే. నలుపు రంగు లాంటి ఏదైనా ప్రత్యేక రంగు గల డ్రెస్స్ వేసుకోని ఉండాలన్న నిర్ణయం లేదు. భర్త చనిపోయేటప్పుడు ఆమె ఏ ఇంట్లో ఉండేనో ఆ ఇంట్లోనే తన ఇద్దరూ (భర్త చనిపోయిన తర్వాత సంతాపంలో గడపే) రోజులు గడపాలి. ఏదైనా అవసరం తప్ప వేరే చోటికి వెళ్ళకూడదు. అత్యవసరం తప్ప ఇంటి నుండి వెళ్ళకూడదు, అది కూడా పగటి పూట మాత్రమే.

* మరీ గత్యంతరం లేని పరిస్థితిలో తప్ప తల వెంట్రుకలు తీయకూడదు. పురుషులలో పోలిక లేకుండా తల వెంట్రుకలు కత్తిరించవచ్చును. ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం ఇలా చెప్పారు: **పురుషుల పోలికలను అనుసరించే స్త్రీలను ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం శపించారు.** (తీర్మిజి 274). అలాగే అవిశ్వాసుల పోలిక వహించరాదు. ఈ హదీదు ఆధారంగా: **ఎవరు ఎవరి పోలిక వహిస్తారో వారు వారిలోనే ఉంటారు.** (అబూదావూద్ 4031).

* స్త్రీ తన ఇంటి నుండి బయటికి వెళ్ళినప్పుడు ఓణ్ణి వేసుకోని తన పూర్తి శరీరాన్ని కప్పుకోనుట విధిగ ఉంది, అయితే ఆ ఓణ్ణిలో ఈ షరతులుండాలి: **1)** అది పూర్తి శరీరాన్ని కప్పి ఉండాలి. **2)** అది స్వయంగా ఓ సుంగారంగా ఉండకూడదు అంటే ప్రజల్ని ఆకర్షించేదిగా ఉండకూడదు. **3)** లోపలి భాగం కనబడకుండా ఉండే అంతటి మందంగా ఉండాలి.

4) బిగుతుగా ఉండకుండా వదులుగా ఉండాలి. **5)** సువాసన పూసినదై ఉండకూడదు.

6) పురుషుల వస్త్రాల మాదిరిగా ఉండకూడదు. **7)** అవిశ్వాస స్త్రీల వస్త్రాల్లాంటివిగా కూడా ఉండకూడదు. **8)** పేరుప్రఖ్యాతలు కలిగించే, పొందే డ్రెస్స్ కూడా కాకూడదు. మనిషి లేదా పశువు చిత్రాలు ఉన్న వస్త్రాలు నిషిద్ధం. అలాంటి చిత్రాలను వేలాడదీయడం, గోడలకు అంటించడం మరియు వాటిని అమ్మడం కూడా నిషిద్ధమే.

స్త్రీ ఇతరులతో పర్దా చేసే విషయంలో మూడు రకాలు:

1) భర్త: ఇతను తన భార్య శరీరంలోని ఏ భాగమైనా చూడవచ్చు.

2) స్త్రీలు మరియు మహ్రమ్ లు : వీరి ముందు సామాన్యంగా దాచి ఉంచలేనివి అంటే ముఖం, వెంట్రుకలు, మెడ, చేతులు, మోచేతులు మరియు కాళ్ళు లాంటి భాగాలు కనబడితే పరవాలేదు. **3)** ఇక ఇతర పురుషులు ఆమె ఏ భాగాన్ని చూడలేరు. పెళ్ళి చూపులు, చికిత్స లాంటి మరీ గత్యంతరం లేని స్థితిలో తప్ప. ఎందుకనగా స్త్రీ చెడుకు గురి అయ్యేది లేదా స్త్రీ వల్ల చెడుకు గురి అయ్యేది ఆమె ముఖం ద్వారానే. సాతిమా బిస్తే ముంజోర రజయల్లాహు అన్తా చెప్పింది: మేము పరపుషులతో మా ముఖాలను కప్పి ఉంచే వారము. (హాకిం). హజ్రత్ ఆయిష రజయల్లాహు అన్తా చెప్పారు: మేము ప్రవక్త వంట ఇష్టం స్థితిలో ఉన్నప్పుడు గుర్తపు సవారులు మా నుండి దాటుతూ వెళ్ళివారు, ఎప్పుడైతే వారు మాకు దగ్గరయ్యేవారో మాలో ఉన్న స్త్రీలు తమ ఓణ్ణి తల పై నుండి ముఖముపై వేసుకునేవారు, మమ్మల్ని దాటి వెళ్ళిన తర్వాత ముఖము తెరిచేవారు. (అబూదావూద్).

* **ఇద్దరూ (గడువు కాలం):** కొన్ని రకలున్నాయి: **1) గర్భిణి:** గర్భిణి స్త్రీకి భర్త విడాకులిచ్చినా, లేదా భర్త చనిపోయినా ఆమె ప్రసవించే వరకు ఆమె గడువు కాలం (ఇద్దరూ) ఉండును. **2) గర్భంతో లేని స్త్రీ యొక్క భర్త చనిపోతే:** ఆమె గడువు నాలుగు

నెలల పది రోజులు. 3) **హైజ్ వచ్చే స్త్రీ విడాకులు పొందితే:** మూడు హైజుల వరకు ఆమె ఇద్దల్, అంటే మూడవ హైజ్ వచ్చి పరిశుభ్రం అయ్యాక ఇద్దల్ పూర్తవుతుంది.

4) **హైజ్ రాని స్త్రీ:** మూడు నెలల గడువు. తలాఖే రజ్జేఈ (ఒకటవ, లేదా రెండవ సారి విడాకులు పొందిన స్త్రీ) ఇద్దల్ లో ఉన్న స్త్రీ తన ఇద్దల్ రోజులలో భర్త వెంటనే ఉండాలి, ఆ సందర్భంలో భర్త ఆమెను తనిష్టాను సారం చూడవచ్చు, ఆమెలో ఏకాంతంలో గడపవచ్చు, బహుశా ఆల్లాహ్ వారి మధ్య ప్రేమ కుదుర్చవచ్చు. ఒకటవ లేదా రెండవ విడాకులిచ్చిన తర్వాత తిరిగి భార్యగా చేసుకోనుటకు భార్య ఇష్టం అవసరం లేదు -అయితే ఇది తలాఖే రజ్జేఈ ఉండడం తప్పనిసరి- అయితే నేను తిరిగి భార్యగా ఉంచుకున్నాను అని అంటే లేదా ఆమెలో సంభోగం చేస్తే ఆమె భార్యగా అయిపోతుంది.

* స్త్రీ స్వయంగా తన వివాహం చేసుకోరాదు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఏ స్త్రీ తన యజమాని (బాధ్యుని) అనుమతి లేకుండా తన వివాహం స్వయంగా చేసుకుంటుందో ఆమె ఆ వివాహం కానట్లే. (అబూదావూద్, తిర్మిజి).**

* స్త్రీ తన వెంట్రుకల్లో వేరే వెంట్రుకలను కలపకూడదు అంటే సవరాలు పెట్టుకోకూడదు, తన శరీరంలో పచ్చబొట్లు పొడిపించుకోకూడదు, ఇవి రెండు ఘోరపాపాల్లో లెక్కించబడతాయి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఈ హదీథ్ ఆధారంగా: **సవరాలు పెట్టి మరియు పెట్టించుకునే స్త్రీలను మరియు పచ్చబొట్లు పొడిచే, పొడిపించుకునే స్త్రీలను ఆల్లాహ్ శపించాడు. (బుఖారి 5933, ముస్లిం 2124).**

* ఎలాంటి కారణం లేకుండా స్త్రీ తన భర్తతో విడాకులు కోరడం నిషిద్ధం (హరాం). ప్రవక్త ఈ హదీథు అనుసారం: **ఏ స్త్రీ తన భర్తతో అకారణంగా విడాకులు కోరుతుందో ఆమెపై స్వర్గపు సువాసన కూడా నిషిద్ధముంది. (అబూదావూద్ 2226).**

* ప్రతి మంచి విషయంలో భార్య భర్త మాట వినాలి, ప్రత్యేకంగా పడకపై పిలిచినప్పుడు, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **భర్త తన భార్యను పడకపై పిలిచినప్పుడు రావటానికి ఆమె నిరాకరిస్తే, అందువల్ల అతను ఆమెపై కోపంగా ఆ రాత్రి గడిపితే, తెల్లారే వరకు దైవదూతలు ఆమెపై శాపం కురిపిస్తూ ఉంటారు. (బుఖారి 3237, ముస్లిం 1436).**

* స్త్రీ ఏ దారి గుండా పోతుందో ఆ దారిలో పరపరుషులుంటారు అని తెలిసి ఉండీ సువాసన పూసుకొని వెళ్ళడం నిషిద్ధం. దీనికి ఆధారం, ప్రవక్త (స) యొక్క ఈ హదీథు: **స్త్రీ సువాసన పూసుకొని, వారు ఆమె సువాసన ఆఘ్రాణించాలని పురుషుల ముందు నుండి దాటితే ఆమె అలాంటి స్త్రీ అలాంటి స్త్రీ (అంటే ఆమె వ్యభిచారిని లాంటిది అని). (అబూదావూద్ 4173).**

నమాజు

అదాన్ మరియు ఇఖామత్ స్థానికంగా ఉన్న పురుషులపై ఫర్దా కిఫాయ (అంటే అక్కడి జమాఅతీ వాళ్ళలో ఎవరైనా ఒకరు అదాన్, ఇఖామత్ ఇస్తే ఇతరులపై ఏ పాపం రాదు, ఏ ఒక్కరూ ఇవ్వకుంటే అందరూ పాపాత్ములవుతారు). ఒంటరిగా ఉన్నవారి కొరకు మరియు ప్రయాణికుల కొరకు ఇవి సున్నత్. స్త్రీలకు మక్రూహ్. నమాజు సమయం ప్రవేశించక ముందే అదాన్ ఇవ్వడం సరియైన పద్ధతి కాదు, యోగ్యం కాదు. అయితే ఫక్తీ కు (ముందు తపాజ్జిద్ గురించి) ఇచ్చే అదాన్ అర్థ రాత్రి తర్వాత ఇవ్వడం సరియైన విషయమే.

నమాజు నిబంధనలు (ఫరతులు):

1) ఇస్లాం. 2) బుద్ధి జ్ఞానాలు. 3) వివక్షత జ్ఞానం. 4) శక్తి ఉన్నప్పుడు వుదూ చేసుకోవడం. 5) నమాజు సమయం ప్రవేశించడం. **నమాజు సమయాలు:** జోహ్రా **నమాజు సమయం:** మిట్టమధ్యానం తర్వాత పొద్దు వాలినప్పటి నుండి ప్రతీ వస్తువు నీడ దానంత అయ్యే వరకు. **అస్తా నమాజు సమయం:** ప్రతీ వస్తువు నీడ దానంత అయినప్పటి నుండి ప్రతీ వస్తువు నీడ దాని రెండింటలు అయేంత వరకు, ఇది ఉత్తమ సమయం. అయితే సూర్యాస్తమయం వరకు గత్యంతరం లేని సమయం. **మగ్రబ్ నమాజు సమయం:** సూర్యాస్తమయమైనప్పటి నుండి ఎర్రని కాంతులు కనమరుగయ్యే వరకు. **ఇషా నమాజు సమయం:** ఎర్రని కాంతులు మరుగైన మరుక్షణం నుండి అర్థ రాత్రి వరకు ఉత్తమ సమయం, ఫక్తీ (ఉషాదయం) వరకు గత్యంతరం లేని సమయం. **ఫక్తీ నమాజు సమయం:** ఉషాదయము నుండి సూర్యోదయము ముందు వరకు. 6) అచ్చాద్దానం¹. 7)వస్త్రాల్లో, శరీరంలో మరియు నమాజు చేసే చోట సాధ్యమైనంత వరకు సజాసత్ ఉండకుండా జాగ్రత్తపడాలి.

8) సాధ్యమైనంత వరకు ఖిల్లా దిశలో ఉండాలి. 9) నియ్యత్ (సంకల్పం).

నమాజులోని రుకున్లు: పద్నాలుగు రుకున్లున్నాయి: 1) శక్తి ఉన్నప్పుడు ఫర్దీ నమాజు నిలబడి చేయటం. 2) తక్బీర్ తీహ్ను. 3) ప్రతీ రకాతులో సూర పాఠిహ్ పఠించడం. 4) ప్రతీ రకాతులో రుకూ చేయడం. 5) రుకూ నుండి నిలబడటం. 6) రుకూ నుండి నిలబడిన తర్వాత నిటూరుగా నెమ్మదిగా ఉండడం. 7) ప్రతీ రకాతులో రెండుసార్లు ఏడు అంగాలపై సజ్దా చేయడం. 8) రెండు సజ్దాల మధ్యలో కూర్చోవడం. 9) చివరి తపహ్సూద్. 10) దాని కొరకు కోర్చోవడం 11) చివరి తపహ్సూద్ లో దరూద్ ఫరీఫ్ చదవడం (అల్లాహుమ్మి సల్లీ అలా ముహమ్మద్.....). 12) సలాం తింపడం. 13) నమాజులోని రుకూ, సజ్దా మొదలైన

¹ **బెర:** మనిషి మర్కావయవాలు మరియు దేనిని బహిరంగ పర్వడంలో సిగ్గుపడతాడో దానిని బెర అంటారు. అయితే ఏడు సంవత్సరాల అబ్బాయి రెండు మర్కవయవాలు బెరలోకి వస్తాయి, కాని అతను పది సంవత్సరాలకు చేరుకుంటే నాబి నుండి మోకాళ్ళ వరకు బెరలోకి వస్తుంది. ఇక స్వతంత్రురాలైన స్త్రీజ్జ వయస్సుకు చేరిన స్త్రీ పూర్తి శరీరం నమాజులో బెర. కేవలం ఆమె ముఖం తప్ప, నమాజులో ముఖం కప్పియుంచడం అసహ్యకరం, కాని పరపురుషుల ఎదుట తప్పక పర్ద చేయాలి. ఆమె నమాజ్ చేయున్నప్పుడు లేదా తపాఫ్ చేయున్నప్పుడు ఆమె శరీరంలోని ఏదైనా భాగం ఉదాహరణకు చేతులు తిరచి ఉండడం వల్ల ఆమె ఆ ఇబాదత్ వృధా అవుతుంది, ఆ ఆరాధన సహీహ్ కాదు. **బెర ముగిలజ్జ** అంటే మలమూత్ర మార్గాలు. నమాజ్ కాకుండా ఇతర సందర్భాల్లో కూడా వాటిపై ఎవరి దృష్టిపడకుండా కాపాడుకోవడం తప్పనిసరి. మరి అత్యవసర సందర్భం తప్ప చీకటిలో గాని, ఏకాంతంలో గాని ఆ స్థలాన్ని తిరచి ఉంచడం మక్రూహ్.

ఆచరణలన్నింటినీ నిదానంగా, ప్రశాంతంగా నెరవేర్చడం. 14) ప్రతి రుకున్ నెరవేర్చడంలో క్రమపద్ధతినీ పాటించడం.

పై రుకున్లు నెర వేర్చినదే నమాజు సహీహ్ కాదు, వాటిలో ఏ ఒక్కటైనా తెలిసిగాని, మరచిపోయిగాని వదలినచో ఆ రకాతు వ్యర్థమైనట్లే.

నమాజులోని వాజిబ్ ఆచరణలు: ఎనిమిది ఉన్నాయి: 1) తక్బీరే తహ్మీమా తప్ప మిగిలిన తక్బీర్లన్నీ. 2) రుకూలో కనీసం ఒక్కసారి సుబ్ హాన రబ్బియల్ అజిం అనడం. 3) ఇమాం మరియు ఒంటరిగా నమాజు చేయు వ్యక్తి సమిఅల్లాహు లిమన్ హమిదహ్ అనడం.

4) రుకూ నుండి నిలబడి రబ్బనా లకల్ హంద్ అనడం. 5) సజ్జాలో కనీసం ఒక్కసారి సుబ్ హాన రబ్బియల్ అలా అనడం. 6) రెండు సజ్జాల మధ్యలో రబ్బిగ్ ఫిర్దీ అనడం.

7) మొదటి తప్పూద్ చదవడం. 8) తప్పూద్ చదివేందుకు కూర్చోవడం.

ఈ వాజిబాతులు ఎవరైనా తెలిసి వదిలేస్తే అతని నమాజు వ్యర్థమవుతుంది, ఒకవేళ మరచిపోయి వదిలేస్తే సజ్జయే సహూహ్ చేయాలి

నమాజులోని సున్నతులు: కొన్ని పలుకులున్నాయి మరికొన్ని ఆచరణలు ఉన్నాయి. అయితే ఎవరైనా వాటిలో ఏ ఒక్కటైనా కావాలని వదిలి వేస్తే నమాజు వ్యర్థం కాదు.

పలుకుల్లోని సున్నతులు: దుఆయే ఇస్తిఫాహ్ చదవడం, అఊజు బిల్లాహ్..., బిస్మిల్లాహ్... చదవడం, ఆమీన్ పలకడం, జహరీ (శబ్దంతో చేయబడే) నమాజులో శబ్దంతో ఆమీన్ పలకడం, సూర ఫాతిహ్ తర్వాత సులబ్ మైనంత ఖురఆన్ చదవడం, ఇమాం జహరీ నమాజుల్లో శబ్దంతో చదవడం, (ముఖ్యది చదవకూడదు, ఒంటరిగా నమాజు చేయు వ్యక్తి ఇష్టం). రబ్బనా వలకల్ హుఫ్ తర్వాత హమ్దన్ కసీరన్ తయ్యుబన్ ముబారకన్ ఫీహ్ మిల్ఉస్సమావతి వమిల్ఉల్ అర్ది వమిల్ఉ మాషిఅత మిన్ షైఇమ్ బఅదు చదవడం, రుకూ, సజ్జాలో ఒకటికంటే ఎక్కువసారి తస్పీహ్ మరియు రెండు సజ్జాల మధ్యలో రబ్బిగ్ ఫిర్దీ చదవడం, సలాంకు ముందు దుఆలు.

ఆచరణల్లోని సున్నతులు: తక్బీరే తహ్మీమా. రుకూలో వేళ్ళూ. రకూ నుండి లేస్తూ. మొదటి తప్పూద్ నుండి నిలబడుతూ రెండు చేతులు ఎత్తడం (రఫ్ ఉల్ యద్దైన్). ఖియామ్ లో కుడి చేయి ఎడమ చేయిపై పెట్టి చాతి క్రింద కట్టుకోవడం. సజ్జా చేసే చోట దృష్టి కేంద్రీకరించడం. నిలబడి ఉన్నప్పుడు రెండు కాళ్ళ మధ్య వేడబాటు ఉంచడం. సజ్జాలో వేళ్ళూ ముందు మోకాళ్ళు, మళ్ళీ రెండు చేతులు, మళ్ళీ నోసటి మరియు ముక్కు భూమిపై పెట్టడం. మరియు లోడలను పిక్కల నుండి వేరుగా ఉంచడం. రెండు మోకాళ్ళ మధ్య వేడబాటు ఉంచడం. రెండు పాదాలను నిలబెట్టి విడివిడిగా ఉంచాలి, పాదాల వ్రేళ్ళ క్రింది భాగాన్ని భూమిపై పెట్టటం. రెండు చేతులను భుజాలకు సమానంగా పెట్టడం, వ్రేళ్ళను కలిపి ఉంచడం. రెండు చేతులలో మోకాళ్ళను పట్టుకుంటూ పాదాల మొదటి భాగంపై భారం వేస్తూ లేవడం. రెండు సజ్జాల మధ్యలో మరియు మొదటి తప్పూద్ లో ఎడమ పాదాన్ని చాపి దానిపై కూర్చోని కుడి పాదాన్ని నిలబెట్టడం. చివరి తప్పూద్ లో ఎడమ పాదాన్ని కుడి పిక్క క్రింది నుండి బయటికి తీసి పిరుదును భూమిపై ఆనించాలి. రెండు సజ్జాల మధ్యలో, తప్పూద్ లో రెండు చేతులను తన రెండు లోడలపై వ్రేళ్ళు దగ్గరగా కలుపుకొని చాపి ఉంచడం. అయితే చిటికెన వ్రేలు, దాని ప్రక్క వ్రేలును ముడుచుకొని మధ్య వ్రేలు మరియు బొటన వ్రేళ్ళలో గుండ్రముగా మలచి చూపుడు వ్రేళ్ళలో జిక్, దుఆ సందర్భంలో అల్లాహ్ ఏకత్వాన్ని చాటుతూ సైగ చేస్తూ ఉండాలి. సలాం చేస్తున్నప్పుడు

కుడి ఎడమ వైపు మెడ తిప్పాలి, ముందు కుడి వైపు తర్వాత ఎడమ వైపు.

సజ్జయే సహూహ్: ధర్మపరమైన సూరహ్ లేదా దుఆ లాంటిది దాని స్థానంలో కాకుండా వేరే చోట చదవడం, ఉదాహరణకు సజ్జాలో ఖుర్ఆన్ చదవినప్పుడు సజ్జయే సహూహ్ చేయడం **సున్నత్.** ఏదైనా సున్నత్ ను వదిలినప్పుడు చేయడం **ముబాహ్.** రుకూ లేదా సజ్జా లేదా ఖియామ్ లేదా కూర్చుండడం లేదా నమాజ్ పూర్తి కాక ముందే సలాం చెప్పి, ముగించడం లేదా ఖుర్ఆన్ పారాయణంలో భావార్థాలు మారినోయే విధంగా తప్పులు చేయడం లేదా ఏదైనా వాజిబ్ విడనాడడం లేదా నమాజులోని ఏదైనా ఆచరణ చేస్తున్నప్పుడు అది ఎక్కువైనట్లు అనుమానంలో పడడం వల్ల సజ్జయే సహూహ్ **వాజిబ్.** సజ్జయే సహూహ్ వాజిబ్ అని తిలకిన చోట్ల దానిని వదిలివేయడం వల్ల నమాజు వ్యర్థం అవుతుంది. ఇక సజ్జయే సహూహ్ సలాంకు ముందు చేయవచ్చు లేదా తర్వాత కూడా చేయవచ్చు. ఈ సజ్జ చేయడం కూడా మరచిపోయి, గుర్తు వచ్చే సరికి చాలా ఆలస్యం అయి పోతే ఇక చేయనవసరం లేదు.

నమాజు విధానం: నమాజు కొరకు నిలబడటప్పుడు ఖిబ్లా దిశలో ఉండాలి, అల్లాహు అక్బర్ అనాలి, ఇమాం గా ఉంటే ఇది మరియు ఇతర తక్కిందర్నియూ వెనక నమాజు చేసే వారు వినే విధంగా బిగ్గరగా పలకాలి, మిగిలిన వారు మెల్లగా పలకాలి. లోలి తక్కిందర్ సమయాన రెండు చేతులు భుజాల వరకు ఎత్తాలి, మళ్ళీ కుడి చేతితో ఎడమ ముంజేయిని పట్టుకొని చాతి క్రింద కట్టుకోవాలి, దృష్టి సజ్జా చేసే చోట కేంద్రీకరించాలి, హదీదులలో తెలిపిన దుఆలు చదవాలి. ఉదాహరణకు **సుబ్హానకల్లాహుమ్మ వబిహందిక వతహారకస్సుక వతఆల జద్దుక వలాఇలాహ్ గైరుక.** మళ్ళీ అడీదు బిల్లాహి మినిఫ్తానిర్రజీం, బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీం ఆ తర్వాత సూర ఫాతిహా చదవాలి, ముఖ్తదీగా ఉన్నవారు జహారీ నమాజుల్లో ఇమాం మానంగా ఉండి, బిగ్గరగా చదవని సందర్భాలలో సూర ఫాతిహా చదవాలి, ఇక సీరీ నమాజుల్లోనే దానిని చదవడం విధిగా ఉంది, ఆ తర్వాత ఖుర్ఆన్ లోని సులభమైన కొంత భాగం చదవాలి, ఫజ్త నమాజులో **తివాల ముఫస్సల్,** మగ్రిబ్ లో **ఖిసారె ముఫస్సల్** మరియు మిగిలిన నమాజుల్లో **ఖైసాతి ముఫస్సల్** చదవడం అబిలఫజీయం. తివాల ముఫస్సల్ అంటే సూర ఖాఫ్ (సూర నంబర్ 50) నుండి సూర ముర్సలాత్ (77) వరకు, ఖైసాతి ముఫస్సల్ అంటే సూర నబా (78) నుండి సూర జహా (93) వరకు మరియు ఖిసారె ముఫస్సల్ అంటే సూర అలమ్ సప్తహ్ (94) నుండి సూర నాన్ (114) వరకు. ఇమాం ఫజ్ర్, మగ్రిబ్ మరియు ఇషా నమాజు లోని మొదటి రెండు రకాతులలో జహారీ ఖిసారత్ (బిగ్గరగా ఖుర్ఆన్ పారాయణం) చేయాలి, మిగిలిన వాటిలో నిశబ్దంగా, మళ్ళీ అల్లాహు అక్బర్ అంటూ రుకూ చేయాలి, రెండు అరచేతులతో రెండు మోకాళ్ళను పట్టుకోవాలి, చేతి వ్రేళ్ళు విడిగా ఉంచాలి. ఏవీ నిటారుగా ఉంచి, తల దానికి సమానంగా ఉంచి సుబ్ హాన రబ్బియల్ అజం మూడు సార్లు చదవాలి, మళ్ళీ సమిఅల్లాహు లిమన్ హమిద్హ్ అంటూ తల లేపుతూ నిలబడాలి, చక్కగా నిటారుగా నిలబడి రబ్బానా వలక్ హందు హందన్ కసీరన్ తయ్యిబుమ్ ముబారకన్ ఫీహి మిల్ఉస్సమావాలి వ మిల్ఉల్ అర్థి వమిల్ఉ మాషితత మిన్ షైఇమ్ బఅదు అనాలి, మళ్ళీ అల్లాహు అక్బర్ అంటూ సజ్జాలోకి వెళ్ళాలి, తన రెండు మోచేతులను పక్కల నుండి, కడుపును లోడల నుండి వేరుగా ఉంచాలి, రెండు చేతులను భుజాలకు సమానంగా ఉంచాలి, తన రెండు చేతుల మరియు కాళ్ళ వ్రేళ్ళను ఖిబ్లా దిశలో ఉంచి, సుబ్హాన

రబ్బియల్ అలలా మూడు సార్లు అనాలి. ప్రవక్త తెలిపిన వేరే దుఆలు చదవవచ్చును, మళ్ళీ అల్లాహు అక్బర్ అంటూ తన తల లేపాలి, ఎడమ పాదాన్ని పరుండబెట్టి దానిపై కూర్చోవాలి, కుడి పాదాన్ని నిలబెట్టి దాని వ్రేళ్ళను ఖిల్జా దిశలో ఉంచాలి, లేదా రెండు పాదాలను నిలబెట్టి వ్రేళ్ళను ఖిల్జా దిశలో పెట్టి మడిమలపై కూర్చోని **రబ్బిగ్నిర్లీ** రెండు సార్లు అనాలి, ఒకవేళ ఈ దుఆ చదివితే మరి మంచిది: **వర్థమ్మీ వజ్ బుర్నీ, వర్ ఫఅనీ వర్ జిఖ్నీ వన్ సుర్నీ వమ్ దినీ వఆపినీ**. మళ్ళీ మొదటి సజ్జా మాదిరిగా రెండవ సజ్జా చేసి, అల్లాహు అక్బర్ అంటూ తల ఎత్తాలి, ఆ తర్వాత తన పాదాల మొదటి భాగాలపై నిలబడాలి, మొదటి రకాతు మాదిరిగా రెండవ రకాతు చేయాలి, రెండు రకాతులు చేశాక తప్పప్పుడే చదటానికి ఎడమ పాదం పరచి దానిపై కూర్చోవాలి, కుడి పాదాన్ని నిలబెట్టాలి, ఎడమ చేయి ఎడమ తొడపై మరియు కుడి చేయి కుడి తొడపై పెట్టి కుడి చేయి చిటికెన వ్రేళ్ళ మరియు దాని ప్రక్క వ్రేళ్ళను ముడుచుకొని మధ్య వ్రేళ్ళ మరియు బొటన వ్రేళ్ళతో గుడ్డముగా మలచి చూపుడు వ్రేళ్ళతో సైగ చేస్తూ ఈ తప్పప్పుడే దుఆ చదవాలి: **అత్తహియాతు లిల్లాహి వస్సలవాతు వత్తయ్యుబాతు అస్సలాము అల్లైక అయ్యుహన్నబియ్యు వరహ్మాతుల్లాహి వబరకాతుహూ అస్సలాము అల్లైనా వఅలా ఇబాదిల్లా హిస్సాలి హీన్ అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వఅష్ హదు అన్న ముహమ్మద్న్ అబ్దుహూ వరసూలుహు**. (బుఖారీ 831).

భావార్థం: నా వాక్కు, దేహో, ధన సంబంధమైన ఆరాధనలన్నియు అల్లాహ్ కోరకే ఉన్నవి. ఓ ప్రవక్తా! మీపై అల్లాహ్ యొక్క శాంతి, కరుణ మరియు ఆయన శుభాలు కురువుగాకా. అల్లాహ్ తప్ప వేరే ఆరాధ్యుడు లేడని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను. ముహమ్మద్ అల్లాహ్ యొక్క దాసుడు, సందేశహరుడని సాక్ష్యమిస్తున్నాను.

మూడవ మరియు నాల్గవ రకాతు కొరకు అల్లాహు అక్బర్ అంటూ నిలబడాలి, మిగతా నమాజు చేసుకోవాలి, కేవలం సూర ఫాతిహా చదవాలి, కాని శబ్దంతో కాదు, మళ్ళీ చివరి తప్పప్పుడే చదువుటకు తవర్తుక్ స్థితిలో కూర్చోవాలి అంటే ఎడమ పాదాన్ని కుడి కాలు క్రింద నుండి బైటికి తీసి కుడి పాదాన్ని నిలబెట్టి పిరుదుపై కూర్చోవాలి (అయితే ఈ తవర్తుక్ రెండు తప్పప్పుడే లలోని చివరి దానిలోనే చేయాలి). మళ్ళీ పైన తెలిపిన **మొదటి తప్పప్పుడే** (అత్తహియాతు లిల్లాహి...) చదవాలి, ఆ పిదప **అల్లాహుమ్మ సల్లీ అలా ముహమ్మద్ద్** **వఅలా ఆలి ముహమ్మద్ద్** కమా సల్లత **అలా ఇబ్రాహీమ వఅలా ఆలి ఇబ్రాహీమ ఇన్నక హమీదుమ్మజీద్**. **అల్లాహుమ్మ బారేక్ అలా ముహమ్మద్ద్** **వఅలా ఆలి ముహమ్మద్ద్** **కమా బారేక్ త అలా ఇబ్రాహీమ వఅలా ఆలి ఇబ్రాహీమ ఇన్నక హమీదుమ్మజీద్**. (భావార్థం: ఓ అల్లాహ్ నీవు ఇబ్రాహీమును, వారి కుటుంబీకులను కరుణించినట్లు ముహమ్మద్ మరియు వారి కుటుంబీకులను కరుణించు. నిశ్చయంగా నీవు స్తోత్రాలకు అర్హునివి. ఘనుడివి. ఓ అల్లాహ్ నీవు ఇబ్రాహీం, వారి కుటుంబీకులకు శుభాలు దయ చేసినట్లు ముహమ్మద్, వారి కుటుంబీకులకు శుభాలు దయ చేయుము. నిశ్చయంగా నీవు స్తోత్రాలకు అర్హునివి, ఘనుడివి. ఆ తర్వాత ఈ దుఆ చదవడం సున్నత: **అల్లాహుమ్మ ఇన్ని అఉజుబిక్ మిన్ అజాబిల్ ఖబ్రి వమిన్ అజాబిన్నారి వమిన్ ఫిత్నత్తీల్ మహ్ యా వల్ మమాతి వమిన్ ఫిత్నత్తీల్ మసీహద్దజ్జాలే**. (భావార్థం: ఓ అల్లాహ్ సమాధి శిక్షల నుండి, నరక యాతన నుండి, జవన్నరణ పరీక్షల నుండి మరియు దజ్జాలే మాయ నుండి రక్షణకై నీ శరణు కోరుతున్నాను). ఇంకా హదీథులలో వచ్చిన సహీహ్ దుఆలు

చదవవచ్చును. మళ్ళీ రెండు వైపులా సలాం చేయాలి కుడి వైపున తల తిప్పుతూ అస్సలాము అల్లెకుం వరహ్మతుల్లాహ్ అనాలి, మళ్ళీ అలాగే ఎడమ వైపున తలతిప్పుతూ అనాలి. ఆ తర్వాత ప్రవక్త (సల్లల్లహు అల్లెహి వ సల్లం) తలిపిన దుఆలు చదవాలి¹.

వా్యాధిగ్రస్తుడు ఎలా నమాజు చేయాలి: నిలబడి నమాజు చేయడంలో అతని రోగం పెరిగే భయం ఉంటే లేదా అతనికి నిలబడే శక్తి లేకుంటే కూర్చుండి చేయాలి, ఈ శక్తి కూడా లేకుంటే కుడి ప్రక్కన పడుకోని చేయాలి, ఇది కూడా కష్టతరంగా ఉంటే విప్పపై పడుకోని చేయాలి, రుకూ సజ్జాలు చేయలేకపోతే సైగ చేయాలి, ఏ నమాజులు తప్పిపోయినాయో వాటి ఖజా అతనిపై విధిగా ఉన్నాయి. ప్రతి నమాజు దాని సమయంలో చేయడం కష్టతరంగా ఉంటే జోస్తా మొదటి సమయం నుండి అన్ చివరి సమయం మధ్యలో జోస్తా మరియు అన్ నమాజులు కలిపి చేసుకోవాలి. అలాగే మగ్రిబ్ మొదటి సమయం నుండి ఇషా చివరి సమయం మధ్యలో మగ్రిబ్ మరియు ఇషా నమాజులు కలిపి చేసుకోవాలి.

¹ అస్సగ్ పీరుల్లాహ్ 3 సార్లు, అల్లాహుమ్మ అంతస్సలాం వ మిన్ కస్సలాం తబారక త యాజల్ జలాలి వల్ ఇతాం. (ముస్లిం 591). లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహూ లా షరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఖన్ ఖదీర్. అల్లాహుమ్మ లా మానిఅ లిమా అఅత్తైత వలా ముఅత్తియి లిమా మనఅత్ వలా యిన్ ఫఉ జల్ జద్ది మిన్ కల్ జద్ద్. (బుఖారీ844, ముస్లిం 593). లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహూ లా షరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఖన్ ఖదీర్, లాహూల వలా ఖువ్వత్ ఇల్లా బిల్లాహ్, లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వలా నఅబుదు ఇల్లా ఇయ్యాహు లహున్నిఅ'మతుల్ వలహుల్ ఫజ్జు వలహుస్సనా ఉల్ హాసన్, లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు ముఖ్సిన్ లహుద్దీన్ వలా కరిహ్ ల కాఫిరూన్. (ముస్లిం 594).

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ (3). اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكَ يَا دَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ الْمَلِكُ وَالْحَيُّ الْقَيُّومُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُ لَا مَآبِعَ لِمَا أُعْطِيَ وَلَا يُغْطَى لِمَا تَعَدَّى وَلَا يَنْفَعُ إِذَا حُدِّ مَنَّكَ الْحُدَّ. لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ التَّعَمُّدُ وَهُوَ الْفَضْلُ وَهُوَ الْفَسَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ الْكَافِرُونَ.

(బ్రావారథ్: అల్లాహ్ తో క్షమాభిక్ష కోరుచున్నాను. ఓ అల్లాహ్ నీవు ఏలాంటి లోపాలు లేనివాడవు. నీవే రక్షణ నొసగువాడవు. ఘనుడవు, పరమదూతవు నీవు శుభములు గలవాడవు. అల్లాహ్ దప్ప సత్య ఆరాధ్యుడవ్వడూ లేడు. ఆయన అద్వితీయుడు. ఆయనకు సాటి మరొకడు లేడు. ఆయనకే అధికారము చెల్లును. ఆయనకే సర్వ స్తోత్రములు గలవు. ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు. ఓ అల్లాహ్ నీవు నొసరిన వరాలను ఎవడూ అడ్డగించజాలడు. నీవు ఇవ్వని దానిని ఎవ్వడూ ఇవ్వజాలడు. ధనికుడు తన ధనముతో నీ శిక్షల నుండి తప్పించుకపోజాలడు. ఫాహములను వదులుకోనుట మరియు పుణ్యాలు చేయుట అల్లాహ్ దయవలననే కలుగును. అల్లాహ్ దప్ప సత్య ఆరాధ్యుడవ్వడూ లేడు. మేము ఆయన్నే ఆరాధించుచున్నాము. ఆయనే సర్వ అనుగ్రహాలు దయ చేయువాడు. ఆయనకే ఘనత, మంచి స్తోత్రములు గలవు. అల్లాహ్ తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడవ్వడూ లేడు. చిత్రిపద్ధితో మేము ఆయన్నే ఆరాధించు చున్నాం. ఈ విషయము సత్య తిరస్కారులకు నచ్చకున్నా (సరీ). లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహూ లా షరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు యుహ్ యూ వయుమీతు వహువ అలా కుల్లి షైఖన్ ఖదీర్ ఫజ్ తర్వాత పది సార్లు మరియు మగ్రిబ్ తర్వాత పది సార్లు చదవాలి. ఆ తరువాత **సుబ్ హాస్నల్లాహ్** 33 సార్లు, **అల్ హందుల్లాహ్** 33 సార్లు, **అల్లాహు అక్బర్** 33 సార్లు చదివి, లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహూ లా షరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఖన్ ఖదీర్ తో పది పూర్తి చేయాలి. (ముస్లిం 597). తర్వాత ఆయతుల్ కుర్సీ ఒకసారి చదవాలి. ఖుల్ హువల్లాహు అహ్ దు, ఖుల్ అఉజు బిరబ్బిల్ ఫలఖ్, ఖుల్ అఉజు బిరబ్బిన్ నూస్ సూరాలు ఫజ్ మరియు మగ్రిబ్ తర్వాత మాడేసి సార్లు మిగిలిన నమాజుల తర్వాత ఒక్కొక్క సారి చదవాలి.

ప్రయాణికుని నమాజు: ప్రయాణం 85 కి.మీ.కు పైగా మరియు అది యోగ్యమైనదై ఉంటే నాలుగు రకాతుల నమాజు రెండేసి రకాతులు (ఖస్త) చేయాలి, ప్రయాణం చేసిన చోట నాలుగు రోజులకు (20 ఫర్జ్ నమాజులకు) ఎక్కువగా ఉండాలని సంకల్పించుకుంటే అక్కడికి చేరినప్పటి నుండి పూర్తి నమాజు చేయాలి, ఖస్త చేయకూడదు, ప్రయాణికుడు స్థానికుని వెనక ముఖ్దిగా ఉండి నమాజు చేస్తే పూర్తిగా నమాజు చేయాలి, స్థానికంగా ఉన్నప్పుడు ఏదైనా నమాజు మరచిపోయాడు అది ప్రయాణంలో ఉండగా గుర్తుకు వచ్చినప్పుడు లేదా ప్రయాణంలో ఉండగా ఏదైనా నమాజు మరచిపోయాడు అది ఇంటికి వచ్చాక గుర్తుకు వచ్చినప్పుడు సంపూర్ణంగా నమాజు చేయాలి. ప్రయాణికుడు ఖస్త చేయకుండా పూర్తిగా నమాజు చేస్తే చేయవచ్చును కాని ఖస్త చేయడం ఉత్తమం.

జమా నమాజ్: ఇది జోస్తా కంటే ఉత్తమం, ఇది అంటే జమా నమాజు ఒక ప్రత్యేక నమాజు, జోస్తా ను ఖస్త చేసి చదవడం కాదు, నాలుగు రకాతులు చేయకూడదు. జోస్తా నియ్యత్ లో కూడా చేయకూడదు. అన్ తో కలిపి కూడా చేయకూడదు, అందుకు కారణం ఏదైనా సరే.

విత్తీ నమాజు: ఇది సున్నత్, దాని సమయం ఇషా నుండి ఉషాదయం వరకు. కనీసం ఒక రకాతు, గరిష్ట సంఖ్య పదకొండు రకాతులు. ప్రతి రెండు రకాతులకు సలాం చేయడం ఉత్తమం. సంపూర్ణత యొక్క కనీస స్థాయి రెండు సలాంలతో మూడు రకాతులు చేయడం. మొదటి రకాతులో ఫాతిహా తర్వాత సూరె అఅ'లా, రెండవ రకాతులో సూరె కాఫిరూన్, మూడవ రకాతులో సూరె ఇఖ్లాస్ చదవడం సున్నత్. రుకూ తర్వాత దుఆయె ఖునూత్ చదవడం ముస్తహాబ్, అందులో రెండు చేతులు ఎత్తాలి, ఒంటరిగా ఉన్నా శబ్దంలో దుఆయె ఖునూత్ చదవాలి.

జనాజ: ముస్లిం శవానికి స్నానం చేయించడం, కఫన్ ధరించడం, జనాజ నమాజు చేయడం. అతని శవాన్ని ఎత్తుకొని పోయి దఫన్ చేయడం (సమాధిలో పెట్టడం) ఫర్జ్ కిఫాయ (కొందరు ముస్లింలు చేసినా విధి నెరవేరుతుంది. ఎవరూ చేయకుంటే అందరూ పాపాత్ములవుతారు). కాని యుద్ధమైదానంలో షహీద్ అయిన వ్యక్తికి స్నానం చేయించరాదు. కఫన్ ధరించకూడదు. అతని నమాజు చేయడం యోగ్యమే. ఏ స్థితిలో మరణించాడో అదే స్థితిలో దఫన్ చేయాలి. పురుషుడిని మూడు తిల్లని దుస్తుల్లో కఫన్ ఇవ్వాలి. స్త్రీ అయితే ఐదు దుస్తుల్లో; లుంగీ, ఓణ్ణీ, ఖమీస్ రెండు గుడ్డలు. ఇమాం గానీ ఒంటరిగా జనాజ నమాజు చేయువారు గానీ పురుషుని శవం యొక్క చాతీకి ఎదురుగా మరియు స్త్రీ యొక్క శవానికి మధ్యలో నిలబడుట సున్నత్, నాలుగు సార్లు అల్లాహు అక్కర్ అనాలి, ప్రతి తక్బీర్ తో రెండు చేతులు ఎత్తాలి, మొదటి తక్బీర్ తర్వాత అఘాజుబిల్లాహ్.... బిస్మిల్లాహ్... సూరె ఫాతిహా నిశబ్దంగా చదవాలి, రెండవ తక్బీర్ చెప్పి ప్రవక్తపై దరూద్ చదవాలి, మూడవసారి తక్బీర్ చెప్పి శవం గురించి దుఆ చేయాలి, నాల్గవసారి తక్బీర్ చెప్పి కొంచె ఆగి, సలాం తింపాలి. సమాధిని జానెడుకు మించి పైకి లేపడం, దానిని పక్కా చేయడం, ముద్దు పెట్టుకోవడం, సువాసన పూయడం, ఏదైనా వ్రాయడం, దానిపై లేదా ప్రక్కన కూర్చోవడం లేదా నడవడం నిషిద్ధం. ఇంకా సమాధి వద్ద దీపం పెట్టడం, తవాఫ్ చేయడం, దానిపై మస్జిద్ నిర్మించడం, మస్జిద్ లో దఫన్ చేయడం నిషిద్ధం. వాటిపై నిర్మించబడ్డ గోపురాలు కూలగొట్టడం విధిగా ఉంది.

* సంతాపం తెలుపుటకు నిర్దిత పదాలేమీ లేవు, అయితే ఇలాంటి పదాలు చెప్పవచ్చును: అఅ'జమల్లాహు అజ్జక వఅహ్సాన అజాఅక వఘఫర్ లిమయ్యుతిక

(అల్లాహ్ నీకు గొప్ప పుణ్యం ప్రసాదించుగాక, నీ సంతాపంలో నీకు మేలు చేయుగాక, నీలో చనిపోయినవారిని క్షమించుగాక), ఎవరైనా ముస్లిం యొక్క అవిశ్వాసి బంధువు చనిపోతే, ఆ ముస్లింకి ఇలా సంతాపం తెలుపాలి: అఅ'జమ్లూహు అజ్జక వఅహ్సాన అజాఅక అంటే వఫుఫర మయ్యుతీక అనకూడదు. ఇక ఎవరైనా కాఫిర్కు సంతాపం తెలుపుట నిషిద్ధం అది అతని ముస్లిం బంధువు చనిపోయినా సరే.

* తాను చనిపోయాక తనింటివారు పెడబొబ్బలు పెడతారని తెలిసిన వ్యక్తి అలా చేయకండని హితవు చేయాలి, లేకుంటే వారి ఏడ్పు పెడబొబ్బల వల్ల అతనికి శిక్ష పడుతుంది.

* ఇమాం షాఫిఈ రహిమహుల్లాహ్ చెప్పారు: సంతాపం కొరకు కూర్చోవడం మక్రూహ్ అంటే ఎవరి ఇంట్లో చావు అయిందో ప్రజలు వచ్చి సంతాపం తెలుపాలన్న ఉద్దేశ్యంతో వారు ఒకచోట సమకూరుట, అయితే అలా చేయకుండా స్త్రీపురుషులందరూ తమ తమ పనులు, అవసరాలు తీర్చుకొనుటకు వెళ్ళిపోవాలి.

* ఎవరింట్లో చావు అయిందో వారి కొరకు ఇతరులు అన్నం తయారు చేసి పెట్టాలి, అంటే కాదు వారి వద్దకు దూరం నుండి వచ్చేవారికి సయితం తిండి పెట్టడం మంచిది కాని వారి తిండి తినడం మంచిది కాదు.

* ప్రయాణం చేయకుండా తన ఊళ్ళో ఉన్న ఖబ్రస్తాన్ (స్మశాన వాటిక)ను సందర్శిస్తూ ఉండడం సున్నత్, కాఫిర్ యొక్క సమాధిని దర్శించడం యోగ్యం, అవిశ్వాసి ముస్లింల సమాధులను దర్శించడాన్ని నిరాకరించవద్దు.

* సమాధులను దర్శించే వ్యక్తి ఈ దుఆ చదవాలి: అస్సలాము అలైకుం దార ఖొమిమ్ ముఅమినీన అనాలి లేదా: అష్టాద్ధియారి మినల్ ముఅ'మినీన్ వజన్నా ఇన్నాఅల్లాహు బికుమ్ లలాహిఖూన్ యర్ హముల్లాహుల్ ముస్తఖ్ దిమీన మిన్నా వల్ ముస్తఅ'ఖిరీన నసీఅలుల్లాహు లనా వలకుముల్ ఆఫియత అల్లాహుమ్మూ లా తహ్మిన్నా అజ్జహుమ్ వలాతప్ తిన్నా బఅ'దహుమ్ వగ్ ఫిర్ లనా వలహుమ్.

సలాతుల్ ఈద్నీన్ (పండుగ నమాజులు):

ఇది ఫర్ కిఫాయ్, దాని సమయం సలాతుజ్ జహ్ (చాప్త నమాజ్) సమయమే, ఒకవేళ షొద్దు వాలిన తర్వాత ఈ రోజు పండుగ రోజు అని తెలిస్తే మరుసటి రోజు ఆ నమాజు చేయాలి, రెండు ఖుత్బాలు తప్ప జమా నమాజు షరతులే దాని షరతులు. పండుగ నమాజుకు ముందుగానే తర్వాత గానీ ఈధాహ్ లో ఏ నఫిల్ చేయకూడదు.

దాని విధానం: రెండు రకాతులు, మొదటి రకాతులో తక్వైర్ తహ్మీమ తర్వాత అఊజబిల్లాహ్... కు ముందు ఆరు తక్వైర్లు చేయాలి, రెండవ రకాతులో సూర ఫాతిహాకు ముందు ఐదు తక్వైర్లు చేయాలి, ప్రతి తక్వైరులో చేతులెత్తాలి, మళ్ళీ అఊజబిల్లాహ్... బిస్మిల్లాహ్... చదివి సూర ఫాతిహా చదవాలి, మొదటి రకాతులో సూర అఅ'లా మరియు రెండవ రకాతులో సూర గాఫియ చదవాలి, సలాం తింపిన తర్వాత జమా ఖుత్బా మాదిరిగా రెండు ఖుత్బాలివ్వాలి, అయితే అందులో తక్వైర్ ఎక్కువగా అంటూ ఉండాలి, పండుగ నమాజులు నఫిల్ మాదిరిగా చదివినా మంచిదే ఎందుకనగా అదనపు తక్వైర్లు సున్నత్.

సలాతుల్ కుసూఫ్ (సూర్యచంద్రగ్రహణాల నమాజు):

అది సున్నత్, దాని సమయం సూర్య లేదా చంద్ర గ్రహణం మొదలయినప్పటి నుండి ప్రారంభమయి, గ్రహణం సమాప్తమయ్యే వరకు ఉంటుంది. ఈ నమాజు యొక్క సబలు

(గ్రహణం) ఖతమయితే దీనిని ఖజా చేయరాదు, అవి రెండు రకాతులు: మొదటి రకాతులో సూర పాతికవే తర్వాత చాలా సుదీర్ఘమైన సూర చదవాలి, దీర్ఘమైన రుకూ చేయాలి, రుకూ నుండి తల లేపి, రెండు దీర్ఘ సజ్జాలు చేయాలి, మళ్ళీ మొదటి రకాతు మాదిరిగా రెండవ రకాతు చేసి, పూర్తి తపస్సులపై తర్వాత సలాం తింపాలి. ముఖ్యది కనీసం మొదటి రుకూను షాందకుంటే ఆ రకాతును షాందనట్లు లెక్క.

సలాతుల్ ఇస్తిస్థా (వర్షం కొరకు నమాజు):

భూములు బోడువారి, వర్షం కురువకుండా ఉంటే సలాతుల్ ఇస్తిస్థా చేయడం సున్నత్, దాని సమయం, విధానం మరియు ఆదేశాలు పండుగ నమాజు లాంటివే, కాని నమాజు తర్వాత ఒకే ఖుత్బా ఉండును, చివరిలో శరీరంపైన ఉన్న వస్త్రాన్ని తిరిగిసి కప్పుకోవడం సున్నత్, ఇలా తమ స్థితిగతుల్లో మార్పు రావడానికి శుభసూచకం.

నఫిల్ నమాజు: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ప్రతి రోజు **ఫర్ద్ నమాజులే కాకుండా** పన్నెండు రకాతులు చేసేవారని రుజువైనది, అవి: ఫజ్త్ కు ముందు 2, జోస్తా కు ముందు 4, జోస్తా తర్వాత 2, మగ్రబ్ తర్వాత 2, ఇషా తర్వాత 2. **ఇవే కాకుండా** ప్రవక్తగారు మరిన్ని నఫిల్ నమాజులు చేసేవారు అని ఉల్లేఖనాలున్నాయి.

నమాజు చేయకూడని సమయాలు: ఏ సమయాల్లో నమాజు చేయరాదని వారించబడిందో వాటిలో నఫిల్ నమాజు కూడా చేయకూడదు, అవి: 1) ఉషాదయం (అయ్యోక రెండు ఫజ్త్ సున్నతులు చేసిన) తర్వాత సూర్యోదయం అయి బల్లమంత పైకి వచ్చేవరకు వరకు ఏ నఫిల్ చేయకూడదు. 2) సూర్యుడు ఆకాశం మధ్యలో వచ్చాక పడమర వైపు వాలే వరకు.

3) అస్త్ర నమాజు తర్వాత సూర్యాస్తమయం వరకు. అయితే ఏదైనా కారణంతో చేసే నమాజు ఈ సందర్భాల్లో చేయవచ్చును; తహియ్యతుల్ మస్జిద్, తహాఫ్ యొక్క రెండు రకాతులు, ఫజ్త్ సున్నతులు, జనాజ నమాజు, తహియ్యతుల్ వుజూ, సజ్జయే తిలావత్ మరియు సజ్జయే షుక్రో లాంటివి.

* మస్జిద్ ఆదేశాలు: అవసరాన్ని బట్టి మస్జిద్ నిర్మాణం విధిగా ఉంది, అది అల్లాహ్ కు అత్యంత ప్రీయమైన స్థలం, అందులో ఆటపాటలు పాడడం, చప్పట్లు కొట్టడం, మ్యూజిక్ మరియు కవితాస్వలు పాటుకుంటూ ఉండడం **నిషిద్ధం**. స్త్రీ పురుషులు ఏకంగా కలిసి ఉండడం, సంభోగించుకోవడం, క్రయవిక్రయాలన్నీ **నిషిద్ధం**. కొనుగోళ్ళు అమ్మకాలు చేసేవారిని చూసి అల్లాహ్ మీ వ్యాపారంలో లాభం చేకూర్చకూడదని అనడం సున్నత్, అలాగే ఎక్కడైనా పడిపోయిన వస్తువు గురించి మస్జిదులో విజ్ఞప్తి చేయరాదు, ఇలా విజ్ఞప్తి చేయువానిని విన్నప్పుడు అల్లాహ్ నీ సామాను తిరిగి ఇవ్వకూడదని శబంతుట సున్నత్. మస్జిదులో పిల్లలకు విద్య నేర్పడంలో నష్టం లేనప్పుడు అది యోగ్యమే, అలాగే వివాహం చేయడం, తీర్పులు చేయడం, యోగ్యమైన పద్యాలు పాడడం, ఎతికాఫ్ ఉన్న వ్యక్తి లేని వ్యక్తి పడుకోవడం, అతిథి, రోగి మస్జిదులో రాత్రి గడపడం, పగటి పూట కొంత సేపు విశ్రాంతి తీసుకోవడం లాంటివి యోగ్యమే. ప్రాపంచిక వృధా మాటలు మాట్లాడడం మక్రూహ్. మస్జిదులోని జానిమాజులు, సజ్జాద, లైట్లు, కరెంటు వగైరా వృధా చేయడం లేదా ఉర్సులకు లేదా సంతాపాలకు వాడడం మంచిది కాదు.

జకాతు దానం (విధిదానం)

ఏయే వస్తువులపై జకాతు ఇవ్వాలి :

నాలుగు రకాల వస్తువుల్లో జకాత్ విధిగా ఉంది; **మొదటిది:** సంవత్సరంలో అధికశాతం పచ్చికలో మేసే జంతువులు (అరబీలో సాయిమా అంటారు). **రెండవది:** భూసంపదలపై (వ్యవసాయం). **మూడవది:** వెండిబంగారాలు. **నాల్గవది:** వ్యాపార సామగ్రి.

జకాత్ విధికావడానికి షరతులు:

ఐదు షరతులుంటేనే జకాత్ విధిగా అవుతుంది: **మొదటిది:** ఇస్లాం. **రెండవది:** స్వతంత్రుడు (అంటే బానిసపై జకాత్ విధిగా లేదు). **మూడవది:** జకాత్ సామ్మూ నిసాబ్ (షరీఅత్ విధించిన నిర్ణీత హద్దు)కు చేరడం. **నాల్గవది:** తన ఆధీనంలో ఉండాలి. **ఐదవది:** భూసంపద వాటిపై తప్ప మిగిలిన వాటిపై సంవత్సరం పూర్తి కావడం.

జంతువులపై జకాత్: మూడు రకాల జంతువుల్లో జకాత్ ఉంది:

ఓంటి, ఆవు, మేక. వీటిలో జకాత్ విధి కావటానికి రెండు షరతులు:

- 1) సంవత్సరం లేదా అందులో అధిక శాతం బయట పచ్చికలో మేస్తూ ఉండాలి.
- 2) పాలు మరియు పెంచుకుంటున్నవై ఉండాలి, వాటితో పని తీసుకునేవి అయి ఉండకూడదు. ఒకవేళ అవి వ్యాపార ఉద్దేశ్యంలో పెంచి ఉంటే వ్యాపార సామగ్రి జకాత్ లో లెక్కించబడతాయి.

ఓంటిల జకాత్:

సంఖ్య	1 నుండి 4	5 నుండి 9	10 నుండి 14	15 నుండి 19	20 నుండి 24	25 నుండి 35
జకాత్	జకాత్ లేదు	1 మేక	2 మేకలు	3 మేకలు	4 మేకలు	బిన్నె మఖాజ్ ⁽¹⁾
సంఖ్య	36 నుండి 45	46 నుండి 60	61 నుండి 75	76 నుండి 90	91 నుండి 120	
జకాత్	బిన్నె లబూన్ ⁽²⁾	హిఖ్ఖ ⁽³⁾	జ'జ్జ'అ ⁽⁴⁾	2 బిన్నె లబూన్	2 హిఖ్ఖ	

120కి పైగా ఎన్ని పెరిగినా ప్రతి 50లో 1 హిఖ్ఖ ప్రతి 40లో 1 బిన్నె లబూన్

⁽¹⁾బిన్నె మఖాజ్: ఒక సంవత్సరం నిండిన ఆడ ఓంటి.

⁽²⁾బిన్నె లబూన్: రెండు సంవత్సరాలు నిండిన ఆడ ఓంటి.

⁽³⁾హిఖ్ఖ: మూడు సంవత్సరాలు నిండిన ఆడ ఓంటి.

⁽⁴⁾జ'జ్జ'అ: నాలుగు సంవత్సరాలు నిండిన ఆడ ఓంటి

ఆవుల జకాత్:

సంఖ్య	1 నుండి 29	30 నుండి 39	40 నుండి 59
జకాత్	జకాత్ లేదు	1 తబీ'అ ⁽¹⁾ లేదా 1 తబీ'అ	1 ముసిన్న్ ⁽²⁾ లేదా 1 ముసిన్న్

60కి పైగా ఎన్ని పెరిగినా ప్రతి 30లో 1 తబీ'అ ప్రతి 40లో 1 ముసిన్న్

⁽¹⁾తబీ'అ లేదా తబీ'అ: ఒక సంవత్సరం నిండిన దూడ.

⁽²⁾ముసిన్న్ లేదా ముసిన్న్: 2 సంవత్సరాలు నిండిన దూడ

మేకల జకాత్:

సంఖ్య	1 నుండి 39	40 నుండి 120	121 నుండి 200	201 నుండి 399
జకాత్	జకాత్ లేదు	1 మేక	2 మేకలు	3 మేకలు

400కి పైగా ఎన్ని పెరిగినా ప్రతి 100 లో 1 మేక. మేకల జకాత్ లో మేకపోతు, ముసలిదానిని, గుడ్డిదానిని, తన మేకపిల్లలకు పాలిచ్చుదానిని, చూలుమేకను మరియు ఎక్కువ ధరగలదానిని తీసుకోకూడదు.

(ఫాత్ అంటే **జ'జ్ అతు జఅన్ అంటి** ఆరు నెలలు నిండిన మేక మరియు మఅ'జ్ లో ముసినన్న అంటే ఒక సంవత్సరం నిండిన మేక

భూసంపదపై జకాత్:

పళ్ళుఫలాల మరియు ధాన్యాలపై జకాత్ ఉంది అయితే మూడు షరతులు పూర్తవ్వాలి:

- 1) నిల్వ మరియు తూకం చేయగలదై ఉండాలి. గోధుమ, బార్లీ గింజల్లాంటి ధాన్యాలు, లేదా అంగూరం (ద్రాక్ష) మరియు ఖర్జూరం లాంటి ఫలాల. నిల్వ మరియు తూకం చేయలేని కూరగాయలు మరియు ఆకుకూరలు లాంటివి, వాటిపై జకాత్ లేదు.
- 2) నిసాబ్ కు చేరడం: అంటే 653 కిలో గ్రాములకు పైగా ఉండడం.
- 3) జకాత్ విధి అయినప్పుడు ఆ పంట అతని ఆధీనంలో ఉండాలి. పండ్లు మరియు ఫలాల్లో జకాతు విధి అయ్యే సమయం అవి ఎరుపు, పసుపు రంగులోకి రావడం, మరియు పంట (ధాన్యాలలో) జకాత్ విధి అయ్యే సమయం ధాన్యం గట్టిగా అయి, ఎండిపోవాలి. ఏ కష్టం లేకుండా పండిన పంటలో పదిశాతం (10%) జకాత్ చెల్లించుట విధిగా ఉంది, ఉదాహరణకు వర్షం మరియు నదుల ద్వారా నీటి సరఫరా చేయబడినవి. ఇక కష్టపడి, ఖర్చు చేసి నీటి సరఫరా జరిగి ఉంటే ఐదు శాతం (5%) జకాత్ ఇవ్వాలి. ఉదాహరణకు బావి, బోర్ లాంటివి. ఇక ఏ భూములు సంవత్సరంలో కొద్ది రోజులు కష్టంలో మరి కొన్ని రోజులు కష్టం లేకుండా సాగు చేయబడితే, సంవత్సరంలో కష్టంలో కూడిన రోజులు ఎక్కువ ఉన్నాయా కష్టం లేని రోజులు ఎక్కువ ఉన్నాయా చూసి లెక్కగట్టాలి.

వెండిబంగారాల జకాత్: 1) **బంగారం:** 85 గ్రాములకు చేరినప్పుడే జకాత్ ఉంది అంతకు తక్కువ ఉంటే జకాత్ లేదు. 2) **వెండి:** 595 గ్రాముల వరకున్నప్పుడే జకాత్ ఉంది, అంతకు తక్కువ ఉంటే జకాత్ లేదు. కరెన్సీ యొక్క జకాత్: అది బంగారం ధరకు చేరినప్పుడు జకాత్ ఉంది, అంటే ఎవరి వద్ద 85 గ్రాముల బంగారానికి విలువగల డబ్బుందో వారిపై జకాత్ విధిగా ఉంది, అంతకు తక్కువ ఉంటే విధి కాదు. **వీటన్నిటిలో రెండున్నర శాతం (2.5%)** జకాత్ ఇవ్వాలి. వాడుకొనుటకు పెట్టుకున్న **యోగ్యమైన నగలపై** జకాత్ లేదు, అయితే వేటిని కిరాయకు ఇవ్వటానికి లేదా కూడబెట్టుకోటానికి ఉంచుకున్నారో వాటిపై జకాత్ ఉంది. వెండి బంగారాల్లో అలవాటుగా ఉన్న ప్రతీది కూడా **స్త్రీల కొరకు యోగ్యమే**. అయితే వెండి బంగారు పాత్రల్లో తినడం, త్రాగడం నిషిద్ధం కాని ఏదైనా పాత్రకు చిన్నపాటి వెండి అతుకు వేస్తే **యోగ్యమే**, అలాగే పురుషులు చిన్నపాటి ఉంగరం, కళ్ళజోళ్ళ లాంటి వెండి వస్తువులలో విడిగా వాడటం యోగ్యమే, అయితే పాత్రలకు బంగారపు అతుకులు వేయడం నిషిద్ధం, కాని పురుషులు కొంతపాటి బంగారాన్ని విడిగా కాకుండా దేనిలోనైనా కలసిపోయే విధంగా వాడటం యోగ్యమే ఉదాహరణకు వస్త్రాల్లో గుండి (బటన్), లేదా ఊడిపోయిన పన్నుకు బదులు బంగారపు పన్ను, కాని ఇందులో కూడా స్త్రీల పోలిక ఉండకూడదు. **ఎవరి వద్ద సొమ్ము పెరుగుతూ తగ్గుతూ ఉంటుందో**

సంవత్సరమెల్లా దాని మొత్తాన్ని లెక్కగట్టడం కష్టంగా ఉంటుందో అలాంటి వారు సంవత్సరంలో ఒక రోజు నిర్ణయించుకోవాలి, ఆ రోజు అతను ఎంత ధనానికి అధికారి అయ్యాడో చూసుకొని (2.5%) జకాత్ తీయాలి, అయితే అతని వద్ద ఉన్న మొత్తం సొమ్ములో కొంత భాగంపై సంవత్సరం గడవకపోయినా సరే. ఎవరి వద్ద అతని జతముందో లేదా ఇల్లు మరియు భూములున్నాయో వాటి కిరాయ వస్తూ ఉంటుందో వాటిని (జతవ మరియు కిరాయలు) కూడబెట్టి ఉంచకుంటే జకాత్ లేదు, అది ఎంత ఎక్కువ పరిమాణంలో ఉన్నా సరే, ఒకవేళ దానిని కూడబెడితే, ఆ దానిపై సంవత్సరం గడిసిపోతే జకాత్ చెల్లించడం విధిగా ఉంటుంది. మాటిమాటికి జకాత్ తీయడం కష్టంగా ఉంటే పైన తెలిపిన ప్రకారం ఒకరోజు నిర్ణయించుకోవాలి.

అప్పుకు ఇచ్చిన డబ్బుపై జకాత్: ధనవంతునికి అప్పు ఇచ్చి ఉంటే లేదా అప్పు ఏ వ్యక్తికిచ్చాడో అతను ఎప్పుడు అడిగినా తిరిగి ఇస్తాడు అన్న నమ్మకం ఉందో, అలాంటి వారి వద్ద ఎంత డబ్బు ఉందో (దాని లెక్క కట్టుకొని ప్రతి సంవత్సరం జకాత్ చెల్లించాలి, లేదా) ఆ డబ్బు వారి నుండి ఎప్పుడు తీసుకుంటాడో అప్పటికి ఎన్ని సంవత్సరాలు గడిసినా సరే అన్ని సంవత్సరాల జకాత్ చెల్లించాలి. (ఇలాంటి అప్పు యొక్క జకాత్ చెల్లించడానికి కారణం ఏమిటంటే తాత్కాలికంగా డబ్బు అతని ఆధీనంలో లేనప్పటికీ తీసుకున్నవారు తిరిగి ఇచ్చే స్థామత గలవారు, ఇతను అడిగినప్పుడు ఇవ్వగల్గతారు గనక ఆ డబ్బు అతని ఆధీనంలో ఉన్నదానికే లెక్కగడుతున్నారు). ఇక అప్పు తీసుకున్న వ్యక్తి బీదవాడు, (తిరిగి ఇవ్వగల్గతాడా లేదా కచ్చితంగా తెలియదు) అలాంటి అప్పు యొక్క జకాత్ చెల్లించనవసరం లేదు, ఎందుకంటే వాస్తవానికి ఏ రకంగా కూడా అది అతని ఆధీనంలో లేనే లేదు.

వ్యాపార సామగ్రి జకాత్: ఈ నాలుగు షరతులున్నప్పుడే వాటిలో జకాత్ ఉంది: 1) వాటికి తాను అధికారి అయి ఉండాలి. 2) వ్యాపార ఉద్దేశ్యంలో ఉండాలి. 3) వాటి ధర నిసాబ్ కు చేరి ఉండాలి, వెండి బంగారాల నిసాబే (2.5%) వాటి నిసాబ్. 4) సంవత్సరం గడవాలి. ఈ షరతులు పూర్తిగా ఉన్నప్పుడు దాని ధర నుండి జకాత్ తీయాలి, ఒకవేళ అతని వద్ద బంగారం, వెండి, నెట్ క్యాష్ ఉంటే నిసాబ్ పూర్తి అగుటకు వాటిని వ్యాపార సామగ్రిలో కలపాలి. వస్త్రం, ఇల్లు మరియు వాహనం లాంటి వ్యాపార సామగ్రిలోని వస్తువులు తన వాడుకలో తీసుకుంటే వాటి జకాత్ లేదు, కాని ఎప్పుడు వాటిని వ్యాపార సామగ్రి అని ఉద్దేశ్యంగా అప్పటి నుండి సంవత్సరం లెక్కంచాలి¹.

జకాతుల్ ఫిత్రా (ఫిత్రా): పండుగ రాత్రి మరియు పండుగ రోజు తనకు మరియు తన పిల్లలకు ఎంత అవసరం ఉందో అంతకంటే ఎక్కువ ఊషాధికి అధికారి అయిఉన్న ప్రతి ముస్లింపై ఇది విధిగా ఉంది. ఒక వ్యక్తి ఫిత్రా తన ఊళ్ళో చెలామణిగా ఉన్న ఆహారంలో నుండి 2/4 కోలు తీయాలి, స్త్రీ తరపునైనా పురుషుడి తరపునైనా సరే. ఇంకా ఎవరి ఆధీనంలో పండుగ రాత్రి ఎంత మంది ఉన్నారో అతను వారి వైపున కూడా ఫిత్రా తీయాలి. పండుగ రోజు పండుగ నమాజుకు ముందు ఫిత్రా తీయడం అభిలషణీయం, నమాజు

¹ వ్యాపార సామగ్రి నిసాబ్: 85గ్రాముల బంగారం ధర. లేదా 595 గ్రాముల వెండి ధర. జకాత్ తీసే సమయం వచ్చినప్పుడు ఆ రెండిటిలో తక్కువ ధర దెనిది ఉందో దాని లెక్కతో జకాత్ తీయాలి.

తర్వాత వరకు ఆలస్యం చేయుట యోగ్యం కాదు, పండుగ కంటే ఒక రోజు లేదా రెండు రోజుల ముందు తీయవచ్చును. కొంత మంది పిత్రా ఒక వ్యక్తికి మరియు ఒక వ్యక్తి పిత్రా కొంత మందికి ఇవ్వవచ్చును.

జకాత్ తీయుట: జకాత్ (ఆలస్యం చేయకుండా) వెంటనే తీయుట విధిగా ఉంది, పిల్లవాడు మరియు పిచ్చివాని వైపు నుండి అతని వలీ తీయాలి. విధిగా ఇవ్వవలసిన జకాత్ బహిరంగముగా తీయుట సున్నత్, మరియు జకాత్ యొక్క అధికారి స్వయంగా తన జకాత్ తీయాలి. బాధ్యతగల వ్యక్తి జకాత్ తీయునప్పుడు స్వయంగా సంకల్పం చేసుకోవాలి. సామాన్య దానధర్మాలు సంకల్పంతో మొత్తం సొమ్ములో నుండి తీయవలసిన హక్కు తీసినా అది జకాత్ అనబడదు. ప్రతి జకాత్ సొమ్ము అదే నగరంలోని బీదవాళ్ళకు ఇచ్చుట అతిఉత్తమం. అయితే అవసరనిమిత్తం వేరే ఊళ్ళోని బీదవాళ్ళకు ఇవ్వడం కూడా యోగ్యమే. నిసాబ్ కు చేరిన సొమ్ములో నుండి జకాత్ సంవత్సరం రెండు సంవత్సరాల ముందు చెల్లించడం కూడా సహీ అగును మరియు సరిపోవును.

జకాత్ తీసుకునే హక్కుదారులు: ఎనిమిది రకాలవారు: 1) బీదవాళ్ళు, 2) నిరుపేదలు, 3) జకాత్ వుసూలు చేసే ఉద్యోగి, 4) హృదయాలు గెలుచుకొనుటకు, 5) బానిసలను స్వతంత్రులు చేయటానికి, 6) అప్పులపాలైనవారు, 7) అల్లాహ్ మార్గంలో, 8) బాటసారి. వీరిలో ప్రతి ఒక్కరికి తన అవసరం ప్రకారం ఇవ్వబడును, కాని జకాత్ వుసూలు చేసే ఉద్యోగి ధనవంతుడైనప్పుడటే జీతముగా ఇవ్వబడును. దేశపరిపాలన పగ్గాలు ఖవారిజ్ మరియు దేశధోహుల్లాంటి వారి చేతిలో వచ్చి వారికి జకాత్ ఇవ్వవలసి వచ్చినా సరిపోవును. పాలకుడు ఇష్టపరంగా గానీ లేదా బలవంతంగా గానీ జకాత్ తీసుకుంటే, ఆ పిదప అతను అందులో న్యాయం చేసినా అన్యాయం చేసినా జకాత్ చెల్లించినట్లే.

జకాత్ సొమ్ము కాఫిర్కు, బానిసకు, ధనవంతునికి, ఎవరి ఖర్చులు తనపై ఉన్నాయో వారికి, హాషిం వంశానికి చెల్లించడం సరికాదు, అజ్ఞానంతో హక్కు లేనివానికి చెల్లించిన తర్వాత తెలిస్తే అది సరిపోదు. బీదవాడు అని భావించి ఇచ్చిన తర్వాత తీసుకున్న వ్యక్తి ధనికుడని తెలిస్తే అది సరిపోతుంది మరోసారి చెల్లించనవసరం లేదు.

నఫిల్ దానధర్మాలు: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెలిపారు: ఒక విశ్వాసికి అతను చనిపోయిన తర్వాత అతని కర్మల మరియు సత్కార్యాల నుండి అతనికి ప్రయోజనం కలిగించేవి అతను నేర్చుకొని ఇతరులకు నేర్పిన (ధర్మ)విద్య, వెనక వధలిన సదాచరణలో ఉన్న సంతానం, వారసత్వంలో వధలిన ఖుర్ఆన్, నిర్మాణం (చేసిన, లేదా పాల్పానుకున్న) మస్జిద్, బాటసారులకు తయారు చేయించిన గృహం, జారి చేయించిన నదీ, కాలువ (బోరు), సజవంగా, ఆరోగ్యంగా ఉండి తన ధనం నుండి చేసిన దానధర్మాలు అతను చనిపోయిన తర్వాత అతనికి లాభం చేకూరుస్తాయి. (ఇబ్నుమాజ).

ఉపవాసం

రమదాను ఉపవాసాలు విధిగావించబడినాయి. ప్రతి విచక్షణా జ్ఞాణం గల, యుక్తవయస్సుకు చేరిన ముస్లిం స్త్రీ పురుషునిపై రోజూ విధిగావించబడింది. బహిష్టు మరియు నిషాసులో ఉండకూడదు. యుక్తవయస్సుకు చేరిన పిల్లలు అలవాటు కావడానికి వారిలో శక్తి ఉంటే ఉపవాసం ఉండాలని ఆదేశించాలి. రమదాను మాసం ప్రవేశించిందనే విషయం ఈ రెండిట్లో ఏదైనా ఒకదాని ద్వారా తెలియును: 1) నెలవంక చూడటం, దాని విషయంలో బాధ్యతగల న్యాయశిల్పిడైన ముస్లిం సాక్ష్యం సరిపోవును, ఆ సాక్షి స్త్రీ ఇచ్చినా సరే. 2) షాబాన్ మాసం 30 రోజులు పూర్తయ్యింతు. **ఉపవాస ఆరంభం విధియగును** ఉపోదయం నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు. విధి (ఫర్ద్) ఉపవాసాల సంకల్పం ఫక్రీ కు ముందే చేసుకోవాలి.

ఉపవాసమును భంగపరచు విషయాలు:

1) **సంభోగం,** ఇందువల్ల ఒక రోజు ఉపవాసం ఉండాలి మరియు పరిహారం చెల్లించాలి: బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి, ఆ శక్తి లేకుంటే ఎడతెగకుండా రెండు నెలల ఉపవాసాలుండాలి, ఈ శక్తి కూడా లేనిచో 60 నిరుపేదలకు అన్నం తినిపించాలి, ఈ శక్తి కూడా లేనిచో అలాంటి వారిపై ఏమీ లేదు.

2) **ఇంద్రియం వెలువడుట:** ముద్దులాట వల్ల, ముట్టుకోవడం వల్ల, చేతి ప్రయోగం వల్ల అది వెలువడుతే ఉపవాసం భంగమగును కాని నిద్రలో ఎవరికైనా స్థలనం అయినచో ఏ పాపం లేదు.

3) **తెలిసి తినిట త్రాగుట,** తెలియకుండా మరచిపోయి తింటే త్రాగుతే అతని ఉపవాసం భంగం కాదు.

4) **హిజామ (క్లిప్పింగ్) ద్వారా రక్తం తీయడం వలన లేదా రక్తదానం వల్ల ఉపవాసం భంగమగును,** కాని రక్తపరీక్ష కొరకు లేదా ఉద్దేశం లేకుండా పుండు నుండి మరియు ముక్కు నుండి కొంచెం రక్తం వెలువడితే ఉపవాసం భంగమవదు.

5) **తెలిసి, కావాలని వాంతి చేయుట.**

గాలిలో ఎగిరి వచ్చి దుమ్ము నోట్లో పడితే, లేదా పుక్కిలించడం, ముక్కులోకి నీళ్ళు ఎక్కించడం ద్వారా నీళ్ళు గొంతులో చేరుతే, లేదా ఆలోచన వల్ల ఇంద్రియం వెలితే, లేదా నిద్రలో స్థలనం అయితే, లేదా రక్తం వెలువడితే, లేదా ఉద్దేశం లేకుండా వాంతులవుతే ఉపవాసం భంగం కాదు.

రాత్రి అయిందని (సూర్యాస్తమయం అయిందని) తిన్న వ్యక్తికి కొంత సేపటి తర్వాత ఇంకా పగలే ఉందనే తెలిస్తే అతనిపై ఖజా విధియగును. **ఫక్రీ సమయం అయిందన్న విషయంలో అనుమానానికి గురై ఇంకా రాత్రి ఉందని భావించి తింటే** అతని ఉపవాసం భంగం కాదు. ఎవరు సూర్యస్తమయం విషయంలో అనుమాన పడి తిన్నాడో తర్వాత సూర్యస్తమయం కాలేదని తెలిస్తే అతనిపై ఖజా విధియగును.

ఉపవాసం ఉండనివారి ఆదేశాలు: ఎలాంటి ధార్మిక కారణం లేకుండా రమదాన్ ఉపవాసాలు ఉండకపోవడం నిషిద్ధం. బహిష్టు మరియు బాలింత స్త్రీలు తప్పక ఉపవాసం వదులుకోవాలి. ఏదైనా విపత్తు నుండి ఓ అగత్యపరుడిని కాపాడుటకు ఉపవాసం వదులుకోవలసి వస్తే అతను ఉపవాసం వదులుకునుట విధిగా ఉంది. ఖన్

చేయునంత దూరం ప్రయాణం చేసిన వ్యక్తి ఉపవాసం ఉండడం కష్టంగా ఉంటే వదులుకోవచ్చు. ఏదైనా హాని కలుగుతుందన్న భయం ఉన్న రోగి కూడా వదులుకోవచ్చు. పగటి పూట ప్రయాణం చేయనున్న వ్యక్తి కూడా వదులుకోవచ్చు. అలాగే గర్భిణి మరియు పాలు త్రాపించే స్త్రీ తన గురించి లేదా తన సంతానానికి నష్టం కలుగుతుందని భావిస్తే ఉపవాసం వదులుకోవచ్చు. ఇలాంటి వారందరిపై ఆ ఉపవాసాలు ఖజా విధియగును. అయితే గర్భిణి మరియు పాలిచ్చు స్త్రీ కేవలం తమ సంతానానికి నష్టం వాటిల్లుతుందని భయం ఉన్నందు వల్ల ఉపవాసం వదులుకుంటే ప్రతి ఉపవాసానికి బదులుగా ఒక్క నిరుపేదకు అన్నం పెట్టాలి.

వయసు పైబడినందుకు లేదా స్వస్థత లభించే ఆశ లేని రోగం వల్ల ఉపవాసం ఉండలేకపోతే ప్రతి ఉపవాసానికి బదులుగా ఒక నిరుపేదకు అన్నం పెట్టాలి, వారిపై ఖజా లేదు.

ఖజా ఉపవాసాలు మరో రమదాను వచ్చే వరకు ఏదైనా కారణం వల్ల ఉండలేకపోతే వారు ఆ తర్వాత కేవలం ఖజా చేయాలి. కాని ఎలాంటి కారణం లేకుండా ఖజా ఉపవాసాలు ఉండనివారు ప్రతి ఒక్క ఉపవాసానికి బదులుగా ఒక ఉపవాసం ఖజా ఉండాలి మరియు ఒక నిరుపేదకు అన్నం పెట్టాలి. ఇక ఎవరయితే రమజాను ఖజా ఉపవాసాలు ఏదైనా కారణం వల్ల ఉండలేకపోయారో మళ్ళీ చనిపోయారో అలాంటి వారిపై ఎలాంటి పాపం లేదు. **ఒకవేళ ఎలాంటి కారణం లేకుండా ఉండలేకపోతే** అతని వైపు నుండి ఒక్కో ఉపవాసానికి బదులు ఒక నిరుపేదకు అన్నం పెట్టాలి. ఖజా ఉపవాసాలు పాటించడంలో ఎవరైనా అశ్రద్ధకు లోనై ఆ తర్వాత చనిపోతే అతని వారసుడు ఆ ఉపవాసాలు పాటించడం సున్నత్, అలాగే ఉపవాసం ఉండాలని మ్రొక్కుకొని అవి ఉండక ముందే చనిపోతే కూడా వారసుడు ఉండడం సున్నత్, అయితే ఆ మ్రొక్కుబడి అల్లాహ్ విధేయతలో ఉండాలి, ఇంకా అల్లాహ్ విధేయతలోని ప్రతి మ్రొక్కుబడిని చెల్లించడం కూడా సున్నత్.

ఎవరైనా ఏదైనా కారణంతో ఉపవాసం ఉండలేదు, అయితే ఇంకా పగలు ఉండగానే ఆ కారణం తొలగిపోతే అతను అప్పటి నుండి తినడం త్రాగడం మానుకోవాలి కాని అతను మరియు పగటి పూట ఏ సమయంలోనైనా ఇస్లాం స్వీకరించిన వ్యక్తి, పరిశుభ్రమైన బహిష్టు స్త్రీ, స్వస్థత పొందిన రోగి, తిరిగి స్వగ్రామానికి చేరుకున్న ప్రయాణికుడు, యుక్తవయస్సుకు చేరిన బాలబాలికలు, జ్ఞానం పొందిన పిచ్చివాడు, స్పృహ వచ్చిన వారందరూ ఆ దినము యొక్క కొంత భాగం ఉపవాసం ఉన్నా దానికి బదులుగా ఒక రోజు ఉపవాసం ఖజా ఉండాలి. ఎవరికైతే రమజాను రోజుల్లో ఉపవాసం ఉండని అనుమతి ఉందో అతను ఆ రోజుల్లో వేరే ఉపవాసాలు పాటించరాదు.

నఫిల్ ఉపవాసాలు: నఫిల్ ఉపవాసాల్లో ఎక్కువ ఘనతగలవి: ఒక రోజు తర్వాత ఒక రోజు ఉపవాసం పాటించడం, ఆ తరువాత శోమవారం మరియు గురువారాల ఉపవాసాలు, ఆ తరువాత ప్రతి నెలలో మూడు రోజులు, అది ప్రతి చంద్ర మాసం ప్రకారం 13,14,15 తేదీలలో ఉపవాసం పాటించడం, అతి ఉత్తమం. ముహూర్తం మరియు షాబాన్ మాసాల్లో అధికంగా ఉపవాసాలు పాటించడం, ఆఘూరా (ముహూర్తం

10దవ తేదిన), అరపా రోజు (జులై హిజ్జ 9వ తేదిన) మరియు షవ్వాల్ మాసంలో ఆరు రోజుల ఉపాసాలు పాటించడం **సున్నత్**. కేవలం రజబ్ మాసంలో, విడిగా జమా లేదా శనివారాల్లో ఉపవాసాలు ఉండడం మక్రూహ్. అలాగే అనుమానం ఉన్న రోజున అంటే మేఘాలు క్రమ్ముకొని లేకున్నా షాబాన్ మాసంలోని 30వ తేదిన ఉపవాసం పాటించడం కూడా మక్రూహ్. ఈదుల్ ఫిత్ర్ మరియు ఈదుల్ అజ్జా మరియు తప్రీక్ రోజుల్లో అంటే ఈదుల్ అజ్జా తర్వాత మూడు రోజుల్లో ఉపవాసాలు పాటించడం నిషిద్ధం అయితే హజ్జే తమత్తు లేదా హజ్జే ఖిరాన్ చేయువారు ఖుర్బానీ ఇవ్వలేని పక్షంలో దానికీ బదులుగా ఉండవలసిన 10 ఉపవాసాల్లో 3 తప్రీక్ రోజుల్లో పాటించవచ్చును.

ముఖ్య విషయాలు:

* ఎవరు హదస్ అక్కర్ కు లోనయ్యారో ఉదాహరణకు జనుబీ, ఫజ్త్ కు ముందు పరిశుభ్రమైన బహిష్టు మరియు బాలంత స్త్రీలు, ఫజ్త్ అజాన్ తర్వాత గుస్త్ (స్నానం) చేయడం అంతకు ముందు సహారీ భుజించడం యోగ్యమే, వారి ఆ ఉపవాసం సహీహ్ అగును.

* ఎలాంటి నష్టం లేదని నమ్మకమున్నప్పుడు ముస్లిములలో పుణ్యకార్యంలో పాలుపంచుకోవడానికి బహిష్టు రమదాను తర్వాత ఆలస్యంగా రావడానికి ఏదైనా ముందు ఉపయోగించడం యోగ్యమే.

* ఉపవాసి ఉమ్మి మింగితే లేదా లోపల ఉన్న తొమడ మింగేస్తే ఉపవాసం భంగం కాదు.

* ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: నా అనుచర సంఘం ఇఫ్తార్ లో లోందరపాటు సహారీలో ఆలస్యం చేయునంత వరకు మేలైన స్థితిలో ఉంటారు. (అహ్మద్ 21312).

ఇంకా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా చెప్పారు: ప్రజలు ఇఫ్తార్ చేయడంలో త్వరపడినంత కాలం ధర్మం పురోగతిలో ఉంటుంది, ఎందుకనగా యూదులు మరియు క్రైస్తవులు చాలా ఆలస్యంగా ఇఫ్తార్ చేస్తారు. (అబూదావూద్ 2353).

* ఇఫ్తార్ సందర్భంలో అధికంగా దుఆ చేయాలి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: ఉపవాసి విరమణ సందర్భంలో ఉపవాసి దుఆ రద్దు కాదు. (కాని ఈ హదీథు జకాఫ్ అని షేఖ్ అల్బానీ రహిమహుల్లాహ్ చెప్పారు. ఇబ్ను మాజ 1753). ఇఫ్తార్ సందర్భంలో చేయవలసిన దుఆలలో ఇదొకటి: **జహబ్జుమఉ వబ్లల్లతిల్ ఉర్దాఖు వసబతల్ అజ్జ ఇన్నాఅల్లాహ్**

* తాజా ఖర్షారంలో ఇఫ్తార్ చేయడం సున్నత్, అవి లేకుంటే సామాన్య ఖర్షార పండ్లలో, అవి లేకుంటే నీళ్లలో.

* ఉపవాసి స్థితిలో సుర్మా పెట్టుకోవడం, కళ్ళు మరియు చెవులలో చుక్కల మందు వేసుకోవడం నుండి జాగ్రత్తపడటం మేలు ఇలా భేదాభిప్రాయం నుండి కూడా బయట పడనట్లగును. చికత్స్ రీత్యా మరి అవసరం ఉంటే ఉపయోగించడంలో పరవాలేదు, దాని రుచి గొంతులో చేరినా సరే. ఆ ఉపవాసము సహీ అగును.

* ఉపవాసి స్థితిలో ఏ సమయంలోనైనా మిస్వాక్ చేయడం సున్నత్ అనడం అవాంఛనీయం (మక్రూహ్) కాదన్న మాటే నిజమైనది.

* ఉపవాసి పరోక్షనింద, చాడిలు మరియు అబద్ధాలు లాంటివి వదులుకోవడం విధిగా ఉంది, ఎవరైనా అతనిని దూషిస్తే, దుష్ప్రవర్తకు దిగితే 'నేను ఉపవాసిని' అని చెప్పాలి. ఉపవాసి నాలుక మరియు అవయవాలను పాపాల నుండి కాపాడుకోవడంతోనే తన ఉపవాసాన్ని కాపాడగలడు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లెహి వసల్లం చెప్పారు: అసత్యం పలకటం మరియు దానిపై ఆచరణను వదులుకోలేని వ్యక్తి అన్నపానియాల్ని వదులుకోవడం అల్లాహ్ కు ఏ మాత్రం అవసరం లేదు. (బుఖారి 1903).

* ఉపవాసికి భోజన ఆహ్వానం ఇవ్వబడితే అతను పాల్గొని ఆహ్వానం ఇచ్చినవారి కొరకు దుఆ చేయాలి, ఉపవాసం లేకుంటే వారి వద్ద భోజనంలో పాల్గొనాలి.

* లైలతుల్ ఖద్ర్ (ఘనమైన రేయి) సంవత్సరంలోకెల్లా అతిఉత్తమమైన రేయి, దానిని షొందుటకు రమజాను చివరి దశ ప్రత్యేకించబడినది, అధికంగా 27వ రాత్రిలో ఉంటుంది. ఆ రాత్రిలో సత్కార్యాలు చేయడం వెయ్యి నెలల్లో చేసే సత్కర్మలకంటే ఉత్తమమైనది. దాని కొన్ని సూచనలున్నాయి: దాని మరుసటి రోజు ఉదయించే సూర్యుని కిరణాలలో వేడి తక్కువగా ఉంటుంది, అది తేటతెల్లగా ఉంటుంది. వాతవరణం నియంత్రణలో ఉంటుంది, ముస్లిం ఒక్కోసారి దానిని షొందుతాడు కాని అతనికి తెలియదు, అతనిలో కోరబడేదిమిటంటే అతను రమజానులో అధిక ఆరాధన చేయుటకు ప్రయత్నించాలి, ప్రత్యేకంగా చివరి దశలో, ఏ రాత్రి కూడా తరావీహ్ నమాజ్ చేయకుండా తనకు తాను నష్టానికి గురిచేసుకోకూడదు. జమాఅత్ లో (సామూహికంగా) తరావీహ్ నమాజు చేస్తున్నప్పుడు ఇమాం కంటే ముందు వెళ్ళిపోకూడదు, ఇమాంలో పూర్తి నమాజు చేసుకోవాలి అందువల్ల రాత్రంతా నమాజు చేసినంత పుణ్యం లభించును.

* ఎవరు నఫిల్ ఉపవాసముంటున్నారో వారు దానిని పూర్తి చేయడం (అంటే సూర్యాస్తమయం వరకు) సున్నత్ కాని విధి కాదు, ఒకవేళ కావాలని సూర్యాస్తమయానికి ముందే ఉపవాస విరమణ (ఇఫ్తార్) చేస్తే అభ్యంతరమేమీ లేదు, దాని ఖజా చేసే అవసరం కూడా లేదు.

ఏతికాఫ్ అంటే విచక్షణ జ్ఞానం గల ముస్లిం అల్లాహ్ ఆరాధనా ఉద్దేశ్యంలో మస్జిదులో ఉండటం. **దీని షరతు** ఏమిటంటే ఏతికాఫ్ లో ఉండే వ్యక్తి హదస్ అక్కర్ నుండి పరిశుభ్రంగా ఉండాలి, మరీ అత్యవసరమైన కార్యాలకు తప్ప బైటికి వెళ్ళకూడదు; ఉదాహరణకు అన్నపానియాల్ కొరకు, కాలకృత్యాలు తీర్చుకోనుటకు, విధి స్నానం చేయుటకు. అనవసరంగా బైటికి వెళ్ళే మరియు భార్యలో సంభోగిస్తే ఏతికాఫ్ వ్యర్థమవుతుంది. ఏతికాఫ్ ఏ సమయంలోనైనా సరే **సున్నత** అయితే రమదానులో దాని ప్రాముఖ్యత ఎక్కువగా ఉంది, చివరి దశలో మరీ ఎక్కువగా ఉంది. ఏతికాఫ్ యొక్క **కనీస సమయం** ఒక గంట. ఒక రాత్రి పగలు కంటే తక్కువ ఉండటం అబ్బిలషణీయం కాదు. స్త్రీ తన భర్త అనుమతి లేకుండా ఏతికాఫ్ చేయకూడదు. ఏతికాఫ్ లో ఉన్న వ్యక్తి అల్లాహ్ ఆరాధన మరియు ఆయన విధేయతలో నిమగ్నులై ఉండాలి. ఇతర సందర్భాల్లో ముబాహాత్ ను (యోగ్యమైనవాటిని) అధికంగా ఉపయోగించడం మానుకోవాలి, వృధా కార్యకలాపాలకు దూరంగా ఉండాలి.

హజ్ మరీయు ఉమ్రహ్ పవిత్ర యాత్రలు

హజ్, ఉమ్రహ్ జవితంలో ఒకసారి విధిగా ఉంది. అవి రెండు విధి కావడానికి షరతులు:

1) ఇస్లాం, 2) బుద్ధిజ్ఞానాలు, 3) యుక్తవయస్సుకు చేరుట, 4) స్వతంత్ర్యుడై ఉండుట, 5) స్థామత కలిగి ఉండుట; స్థామత అంటే ప్రయాణ సౌకర్యం మరియు తనపై ఆధారపడిన ఇంటివారి ఖర్చులు ఆదా చేశాక రాను పోను ఖర్చులు కలిగి ఉండడం. ఎవరు స్థామత కలిగి ఉండి, అశ్రద్ధతో హజ్ చేయక అదే స్థితిలో చనిపోయాడో అతని అస్తిలో నుండి హజ్, ఉమ్రహ్ కు సంపద సొమ్ము తీసుకొని ఎవరైనా హజ్, ఉమ్రహ్ చేయాలి. కాఫిర్ మరియు పిచ్చివారు చేసిన హజ్, ఉమ్రహ్ లు సహీహ్ కావు. పిల్లవాడు మరియు బానిసలు చేసిన హజ్ సహీహ్ అగును కాని అది తప్పనిసరి హజ్ కు బదులు కాజాలదు. (అంటే పిల్లవాడు యువకుడయ్యాక మరియు బానిస విడుదలయ్యాక హజ్ స్థామత వారికి ఉన్నప్పుడు మరోసారి హజ్ చేయడం వారిపై తప్పనిసరి. ముందు చేసిన హజ్ దీనికి సరిపోదు). స్థామత లేని బీదవ్యక్తి అప్పు చేసి హజ్ చేస్తే అతని హజ్ సహీహ్ అగును. ఎవరైనా ఇతరుల తరపు నుండి హజ్ చేశాడు కాని ముందు స్వయంగా తన కోసం హజ్ చేయలేదు అలాంటప్పుడు ఆ హజ్ అతని కోసమే అవుతుంది.

ఇహ్రామ్: ఇహ్రామ్ కు ముందు తీయబడి వెంట్రుకలు, గోళ్ళు తీసేసి శుభ్రం కావడం, స్నానం చేయడం, సువాసన పూసుకోవడం, కుట్టబడిన వస్త్రాలు తీసివేసి శుభ్రమైన తెల్లని ఒక లుంగి కట్టుకుని, పైన ఒక తెల్లటి దుప్పటిలో కప్పుకోవడం. తర్వాత లబైబ్ క్ అల్లాహుమ్మి ఉమ్రతన్ లేదా లబైబ్ క్ హజ్జన్ లేదా లబైబ్ క్ హజ్జన్ వ ఉమ్రతన్ అని ఇహ్రామ్ స్థితిలో ప్రవేశించాలి. దారి మధ్యలో ఏదైనా ఆటంకం కలిగి ఇహ్రామ్ విడిచే స్థితి ఎదురు కావచ్చనే భయముంటే పై లబైబ్ క్...లో పాటు ఈ పదాలు కూడా పలకాలి: **ఎవరైనా ఆటంకం కలగజేసే, అడ్డు పడితే నీవు అడ్డుకున్న ప్రాంతంలోనే నేను ఇహ్రామ్ స్థితి నుండి హాలాల్ స్థితిలోకి వచ్చాను.**

హజ్ చేసే వ్యక్తి ఈ మూడిట్లో ఒక పద్ధతి ప్రకారం హజ్ చేయవచ్చును: తమత్తు, ఇస్రాద్ మరియు ఖిరాన్. వీటిలో ఉత్తమమైనది **తమత్తు:** అంటే హజ్ మాసాల్లో ఉమ్రహ్ ఉద్దేశంతో ఇహ్రామ్ కట్టుకుని ఉమ్రహ్ పూర్తి చేశాక, హజ్ దినాలు మొదలైన తర్వాత హజ్ సంకల్పంతో ఇహ్రామ్ ధరించాలి. **ఇస్రాద్:** కేవలం హజ్ గురించి మాత్రమే ఇహ్రామ్ సంకల్పం చేసుకొనుట.

ఖిరాన్: ఒకసారి హజ్ మరియు ఉమ్రహ్ సంకల్పాలతో ఇహ్రామ్ ధరించుట లేదా ఉమ్రహ్ సంకల్పంతో ఇహ్రామ్ ధరించి, దాని తవాఫ్ ప్రారంభించే ముందు హజ్ సంకల్పాన్ని అందులో కలుపుట.

హజ్ చేసే వ్యక్తి తన వాహనంపై కూర్చున్న తర్వాత తల్పియా చదువుతూ ఉండాలి: **లబైబ్ కల్లాహుమ్మి లబైబ్ క్, లబైబ్ క్ లాషరీక లక లబైబ్ క్, ఇన్నల్ హంద వనిఅమత లక వల్ ముల్క్ లాషరీక లక.** స్త్రీలను మినహాయించి, పురుషులు తల్పియాను అధికంగా, గొంతెత్తి చదవడం అభిలషణీయం.

ఇహ్రామ్ నిషేధాలు: ఇహ్రామ్ స్థితిలో తొమ్మిది నిషేధాలున్నాయి: 1) వెంట్రుకలు తీయడం, 2) గోళ్ళు తీయుట, 3) పురుషులు కుట్టిన బట్టలు ధరించడం, అయితే లుంగి లాంటిది దొరకనప్పుడు పైజామ, చెప్పులు లేనప్పుడు మేజోళ్ళు తొడగవచ్చును కాని చీలమండలాలు కనబడి విధంగా ఉండాలి, దాని వల్ల ఎలాంటి పరిహారం చెల్లించనవసరం లేదు. 4) పురుషులు తల కప్పకొనుట, 5) శరీరం మరియు దుస్తులలో సువాసన పూసుకొనుట. 6) తినుటకు యోగ్యమైన జంతువులను వేటాడుట, 7) వివాహమాడుట, ఇది నిషిద్ధమైనప్పటికీ దీనిపై కూడా

ఏ పరిహారం లేదు. 8) కామవాంచలో భార్యను అదుముకొనుట, ముద్దుపెట్టుకొనుట, దీని పరిహారం ఒక మేక, లేదా మూడు రోజుల ఉపవాసాలు లేదా ఆరుగురు నిరుపేదలకు అన్నం పెట్టుట. 9) సంభోగించుట. ఇది మొదటి హలాల్ కు ముందు జరిగితే అతని ఆ హజ్ వ్యర్థం అవుతుంది, అతను మిగిలిన హజ్ కార్యాలు పూర్తి చేయాలి మరియు తర్వాత సంవత్సరం మరొకరి హజ్ చేయాలి, అది దీనికి ఖజా అగును, ఇంకా ఒక ఒంట జబహ్ చేసి మక్కాలోని బేదవాళ్ళలో పంచిపెట్టాలి. ఒకవేళ మొదటి హలాల్ తర్వాత జరిగితే అతని హజ్ వ్యర్థం కాదు, ఒక ఒంట పరిహారంగా ఇవ్వడం విధిగా ఉంటుంది. ఒకవేళ ఉమ్మహ్ సందర్భంలో సంభోగిస్తే అతని ఉమ్మహ్ వ్యర్థమగును, ఒక మేక పరిహారంగా చెల్లించాలి, మరియు ఖజా ఉమ్మహ్ చేయడం కూడా విధిగా ఉండును. సంభోగం తప్ప మరే దానిలోనూ హజ్ ఉమ్మహ్ లు వ్యర్థం కావు. స్త్రీ విషయం కూడా పురుషుల వలేనే, కాని ఆమె కుట్టిన బట్టలు ధరించవచ్చు, అయితే కళ్ళు ఉండే చోట రంధ్రములుగల నిఖాబ్ ధరించకూడదు (కాని పరపురుషుల ఎదుట పర్తా చేయుట విధి గనక ఓణ్ణి లేదా రంధ్రములు లేని ముఖం మొత్తాన్ని కప్పి ఉంచే నిఖాబ్ వేసుకోవచ్చును) మరియు చేతులలో గ్లాసులు కూడా వేసుకోకూడదు.

ఫిద్య (పరిహారం): రెండు రకాలు: 1) **ఇష్టప్రకారం చేసే ఫిద్య:** ఇహ్ం సీతీలో వెంట్రుకలు తీయడం, సువాసన పూసుకోవడం, గోళ్ళు తీయడం, లేదా పురుషులు తలను కప్పి ఉంచడం లేదా మరియు కుట్టిన వస్త్రాలు లోడగడం వలన - తన ఇష్టం ప్రకారం ఈ మూడిట్లో ఏదైనా ఒక పరిహారం (ఫిద్య)చెల్లించాలి; మూడు రోజుల ఉపవాసం ఉండాలి, లేదా ఆరుగురి నిరుపేదలకు అన్నం పెట్టాలి, ప్రతి నిరుపేదకు సుమారు సగం సాఅ అంటే కిలోన్నర చొప్పున, లేదా ఒక మేక జబహ్ చేయాలి. ఇక వేటాడినందుకు ఏ జంతువును వేటాడాడో అలాంటిదానిని లేదా దానికి సమానమైన జంతువును పరిహారంగా ఇవ్వాలి, ఒకవేళ దానికి సమానమైనది లేకుంటే దాని ధరకు విలువ గట్టి అంత ధనం దానం చేయాలి. 2) **క్రమం ప్రకారం:** ఇది హజ్జె తమత్తు మరియు హజ్జె ఖిరాన్ చేసేవారి పరిహారం, ఒక మేక జబహ్ చేయడం, సంభోగం జరిగినందుకు ఒంటను పరిహారంగా జబహ్ చేయడం, మేక, ఒంట యొక్క శక్తి లేనిచో మూడు రోజుల ఉపవాసాలు హజ్ రోజుల్లో మరియు ఏడు రోజుల ఉపవాసాలు ఇంటికి తిరిగొచ్చాక. హది (జంతు జబహ్ చేయడం) లేదా అన్నం పెట్టడం అనేది మక్కాలోని బేదవాళ్ళకు మాత్రమే.

మక్కాలో ప్రవేశం: హాజి మస్జిద్ హరాంలో ప్రవేశించినప్పుడు కూడా ఇతర మస్జిదుల్లో ప్రవేశించినప్పుడు చదువే దుఆయే చదవడం ధర్మం. తర్వాత తవాఫ్ ప్రారంభించాలి. తమత్తు, ఇఫాద్ మరియు ఖిరాన్ పద్ధతులలో హజ్ చేసేవారి కొరకు ఇది తవాఫ్ ఖుదూమ్ అవుతుంది, తొలి మూడు ప్రదక్షిణలలో ఇజ్జిబా చేయాలి అంటే పైవస్త్రాన్ని కుడి భుజం క్రింది నుండి తీసుకొని ఎడమ భుజముపై వేయాలి, తవాఫ్ హజ్జె అస్వద్ నుండి మొదలు పెట్టాలి, వీలయితే దానిని ముట్టుకోవాలి, చుంబించాలి లేదా దాని వైపునకు సైగ చేస్తూ **బిస్మిల్లాహి వల్లాహు అక్కర్** అనాలి; తవాఫ్ లోని ప్రతి ప్రదక్షిణ లో హజ్జె అస్వద్ వద్దకు వచ్చినప్పుడు అల్లాహు అక్కర్ అనాలి, కాబా గృహం తన ఎడమ వైపున ఉండాలి, అలా ఏడు ప్రదక్షిణలు పూర్తి చేయాలి, అయితే మొదటి మూడు రొండ్లు రమ్ఫ్ చేయడం మంచిది అది ఇతరులకు ఇబ్బంది కలిగించకుండా సాధ్యమైనప్పుడు, (రమ్ఫ్ అంటే దగ్గర దగ్గర అడుగులు వేస్తూ వడివడిగా నడవడం), మిగిలిన రొండ్లు సామాన్యంగా నడుస్తూ పూర్తి చేయాలి. ప్రతి రొండ్లో రుక్నె యమానీ వద్దకు వచ్చినప్పుడు దాని దగ్గర ఉంటే ముట్టుకోవాలి, దూరంగా ఉంటే

ఏమీ చేయనవసరం లేదు. రుక్మ యమానీ మరియు హజ్రె అస్వద్ మధ్యలో నడుస్తున్న ప్రతీసారి **రబ్బనా ఆతినా ఫిద్దున్యా హాసనతో, వఫిల్ ఆఖిరతి హాసనతో, వఖినా అజాబన్నార్** చదవాలి, మిగిలిన మూడు ప్రక్కలా తనకిష్టమైన ఏ దుఆనైనా చేయవచ్చును. హజ్రె అస్వద్ మరియు కాబా యొక్క తలుపు మధ్యలోని స్థలం ముల్లజమ్ వద్ద దుఆ చేయాలి, తవాఫ్ పూర్తి అయ్యాక సాధ్యమైతే మఖామె ఇబ్రాహీం వద్దకు వచ్చి రెండు రకాతులు చేయాలి, మొదటి రకాతులో సూరతుల్ ఫాతిహా తర్వాత ఖుల్ యా అయ్యుహల్ కాఫిరూన్ సూరహ్ మరియు రెండవ రకాతులో సూరతుల్ ఫాతిహా తర్వాత ఖుల్ హువల్లాహు అహద్ సూరహ్ చదవాలి, సాధ్యమైతే హజ్రె అస్వద్ ను ముట్టుకోవాలి, కడుపు నిండా జమ్ జమ్ నీరు త్రాగాలి, సఫా వైపుకు వెళ్ళి, దానిపై ఎక్కుతూ **అబ్దుఉ బిహ్ బదఅల్లాహు బిహ్** చదవి. **ఇన్నస్సఫా వల్ మర్వత మిన్ ఫఅలల్లాహ్** చదవాలి, అల్లాహు అక్కర్, లాఇలాహా ఇల్లాల్లాహ్ అనాలి, ఖిల్లా వైపు ముఖం చేసి, రెండు చేతులెత్తి దుఆ చేయాలి. ఆ తర్వాత మర్వా వైపు ఆకుపచ్చని లైట్ల గుర్తు వచ్చే వరకు నడిచి రావాలి, అక్కడి నుండి మరో ఆకుపచ్చని లైట్ల గుర్తు వరకు పరుగెత్తాలి, ఆ తర్వాత మర్వా వరకు నడచి రావాలి, సఫాపై చేసిన మాదిరిగానే మర్వాపై చేయాలి, కాని ఇన్నస్సఫా.... ఆయత్ చదవకూడదు. అక్కడి నుండి దిగి (సఫా నుండి మర్వా వరకు చేసిన మొదటి రౌండ్ మాదిరిగా) మిగిలిన ఆరు సార్లు నడిచి, ఏడు రౌండ్లు పూర్తి చేయాలి, అయితే గుర్తుంచుకోండి! సఫా నుండి మర్వా వరకు ఒక రౌండ్ మరియు మర్వా నుండి సఫా వరకు మరొక రౌండ్, ఆ తర్వాత తలవెంట్రుకలు కత్తిరించుకోవాలి లేదా పూర్తిగా తీసివేసి తల గొరిగించుకోవాలి, తల గొరిగించడం ఉత్తమం, కాని హజ్రె తమత్తు చేసేవారు ఉమ్మహ్ చేసిన తర్వాత తలవెంట్రుకలు కత్తిరించుకోవడం మంచిది ఎందుకనగా ఆ తర్వాత అతను హజ్ లో తల గొరిగించ వలసి ఉన్నది. ఆ తర్వాత ఇఫ్రామ్ స్థితిలోని ఉన్న నిషేధాలు ముగిసి, హలాల అవుతాడు. కాని ఖిరాన్ మరియు ఇఫ్రాద్ చేసేవారు తవాఫ్ ఖుదూమ్ చేసిన తర్వాత పండుగ రోజు జమర అఖబా (పెద్ద స్తంభం)కు రాళ్ళు విసిరే వరకు హలాల కాలేరు. ఇందులో స్త్రీ, పురుషుని లాగే చేయాలి కాని తవాఫ్ మరియు సకాలో పురుషుల్లాగా పరుగులు తీయకూడదు. (స్త్రీలు తలగొరిగించుకోకూడదు)

హజ్ విధానం: జల్ హిజ్జ ఎనిమిదవ రోజు (హజ్రె తమత్తు ఉద్దేశంతో ఉమ్మహ్ చేసి, హలాల అయి) మక్కాలో తానున్న ప్రాంతం నుండి హజ్ ఉద్దేశంతో ఇఫ్రాం ధరించి (ఖిరాన్, ఇఫ్రాద్ పద్ధతిలో హజ్ చేసేవారు ఇఫ్రాం స్థితిలోనే ఉంటారు గనక అదే స్థితిలో) మీనా వెళ్ళాలి, ఆ రోజంతా మరియు రాత్రంతా అంటే లోమ్మిదవ రాత్రి అక్కడే గడపాలి, ఇక లోమ్మిదవ రోజున సూర్యోదయం తర్వాత అరఫాత్ కు వెళ్ళాలి, పొద్దు వాలిన తర్వాత జోస్నా, అస్త్ జమఅ మరియు ఖస్త్ చేయాలి. అరఫాత్ ప్రాంతమంతా ఉండడానికి అనుకూలమైనదే అయితే వాదియి 'ఉరన' (పేరు గల లోయ) తప్ప, అక్కడ **లాఇలాహా ఇల్లాల్లాహు వహ్ దహూ లాఫిరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు వహుల అలా కుల్లి వైజన్ ఖద్దీర్** అధికంగా చదువుతూ ఉండాలి, దుఆ, తొబా ఎక్కువగా చేయాలి, అల్లాహ్ వైపునకు మరలాలి, సూర్యాస్తమయం తర్వాత నెమ్మదిగా, హుందాగా తల్పియా మరియు అల్లాహ్ జిక్త్ చేస్తూ ముజ్లిలిఫా వెళ్ళాలి, ముజ్లిలిఫా చేరుకున్నాక మగ్గిబ్ మరియు ఇఫా జమఅ మరియు ఖస్త్ చేయాలి, అక్కడే పడుకోని రాత్రి గడపాలి, ఫక్త్ నమాజు లోలి సమయంలోనే చేయాలి, తొల్లారే వరకు దుఆ చేస్తూ ఉండాలి, సూర్యోదయానికి ముందే

అక్కడి నుండి బయలుదేరాలి, వాదియె ముహమ్మద్ చేరినప్పుడు అక్కడి నుండి మీనా వరకు వడివడిగా పోవాలి, జమరయె అఖిబాకు ఏడు రాళ్ళు విసరాలి, ప్రతి రాయి విసిరే టప్పుడు అల్లాహు అక్కర్ అనాలి, అవి వేరుశనగ గింజంత సైజులో ఉండాని అంతకంటే పెద్దదిగా ఉండకూడదు. విసిరేటప్పుడు చేయి పైకి ఎత్తాలి, రాయి హాజ్ లో పడడం తప్పనిసరి గోడకు తాకకున్నా పరవాలేదు, రాళ్ళు కొట్టడం ఆరంభించినప్పుడు తల్చియూ పలకడం మానుకోవాలి, తరువాత తన ఖుర్బానీ జంతువును బలిఇవ్వాలి. ఆ తర్వాత తల గొరిగింవాలి, లేదా కటింగ్ చేయాలి కాని తల గొరగడం ఉత్తమం. హాజ్ రాళ్ళు విసిరిన మరియు తల గొరిగించిన తర్వాత హాలాల్ అయిపోతాడు. దీనిని మొదటి హాలాల్ అంటారు, ఆ తర్వాత మక్కా వెళ్ళి తవాఫె ఇఫాజ (హజ్ తవాఫ్) చేయాలి, ఇది విధిగా చేయవలసిన తవాఫ్. తమత్తు పద్ధతిలో హజ్ చేసేవారు సఫా మర్వాల మధ్య నడక అంటే సయీ పూర్తి చేయాలి. ఖిరాన్ మరియు ఇఫ్రాద్ పద్ధతిలో హజ్ చేసేవారు తవాఫె ఖుదూమ్ తో సయీ చేయకుంటే, దానిని ఇప్పుడు చేయాలి, తవాఫ్, సఈ పూర్తయ్యాక సంపూర్ణంగా హాలాల్ అయిపోతారు, చివరికి భార్యాభర్తల మధ్య సంబోగం కూడా యోగ్యమే. దీనినే రెండవసారి హాలాల్ అంటారు. ఆ తర్వాత వచ్చే రాత్రులు మీనాలో గడపడం విధిగా ఉంది, పగలు ప్రొద్దు వాలిన తర్వాత ప్రతి ఒక్క జమరాకు ఏడేసి రాళ్ళు కొట్టాలి. ముందు మొదటి చిన్న జమరాకు ఏడు రాళ్ళు కొట్టాలి, కొంచెం ముందుకు వెళ్ళి, నిలబడి దుఆ చేయాలి, తర్వాత మధ్య జమరా వద్దకు వెళ్ళి ఏడు రాళ్ళు కొట్టి, కొంచెం ముందుకు పోయి ఏడవ ప్రక్కకు జరిగి దుఆ చేయాలి. ఆ తర్వాత పెద్ద జమరాకు ఏడు రాళ్ళు కొట్టాలి. ఆ తర్వాత అక్కడ నిలుచొకూడదు. అలాగే 12వ రోజు కూడా రాళ్ళు విసరాలి, అదే రోజు మీనా వదిలి వెళ్ళవలసినవారు సూర్యాస్తమయానికి ముందే వెళ్ళిపోవాలి, 12వ రోజునాటి సూర్యుడు ఆస్తమించే సరికి మీనా నుండి వెళ్ళకుంటే ఆ రాత్రి అక్కడే గడిపి 13వ రోజు కూడా రాళ్ళు కొట్టాలి ఉంటుంది. అయితే మీనా వదిలి వెళ్ళడంలో ట్రాఫిక్ జామ్ వలన లేదా కష్టితంగా నిశ్చయించుకున్నారు, వెళ్ళడంలో ఆలస్యం అయి సూర్యస్తమయం అయితే పరవాలేదు. చూడానికి ఖిరాన్ చేసేవారి కార్యాలు ఇఫ్రాద్ చేసేవారి లాగే ఉంటాయి, కాని ఖిరాన్ పద్ధతిలో హజ్ చేసే వారు తమత్తు చేసేవారి మాదిరిగా ఖుర్బానీ బలివ్వాలి. వాపసు ప్రయాణం ప్రారంభించే ముందు కాబా యొక్క తవాఫ్ చేయకుండానే వెళ్ళకూడదు, దీనినే తవాఫె విదా అంటారు. కాని బహిష్టు మరియు బాలింత స్త్రీలకు ఈ తవాఫ్ చేయకుండా వెళ్ళే మినహాయింపు ఉంది. తవాఫె విదా చేసిన తర్వాత ఏదైనా వ్యాపారంలో నిమగ్నులై పోతే మరొకరి తవాఫె విదా చేయ వలసి ఉన్నది. ఈ తవాఫ్ చేయకుండానే వాపసు ప్రయాణం మొదలు పెట్టిన వారు, దగ్గరలోనే ఉంటే తిరిగి వచ్చి తవాఫె విదా చేయాలి, ఒకవేళ చాలా దూరం వెళ్ళిపోతే అతనిపై దమ్ విధి అవుతుంది, అంటే ఒక మేక లేదా ఒంట, ఆవులోని ఏడవ భాగం మక్కాలోని బేదవాళ్ళకు పంచాలి.

హాజ్ అర్కానులు నాలుగు: 1) ఇహ్రాం అంటే హాజ్ యాత్రలో ప్రవేశించే సంకల్పం (నియ్యత్). 2) అరఫాలో నిలవడం. 3) తవాఫె ఇఫాజ. 4) సఈ చేయడం.

హాజ్ వాజిహాల్ ఎనిమిది: 1) మీహాత్ నుండి ఇహ్రాం చేయుట. 2) అరఫాలో రాత్రి వరకు గడపుట. 3) ముజ్లిలిఫాలో అర్ధ రాత్రి తర్వాత కూడా ఉండుట. 4) తప్రీఖ్ (జిల్ హిజ్జ 11,12,13) రాత్రులు మీనాలో గడపుట. 5) జమరాత్ కు రాళ్ళు కొట్టుట. 6) గుండు లేదా వెంట్రుకలు కత్తిరించుకోవడం. 7) తవాఫె విదా. 8) తమత్తు మరియు ఖిరాన్ చేసేవారు ఖుర్బానీ బలిచ్చుట.

ఉష్ట్రా అర్కానులు మాడు: 1) ఇహ్రోం. 2) తవాఫ్. 3) సతా.

ఉష్ట్రా వాజిబాత్ రెండు:

1) మీఖాల్ నుండి ఇహ్రోం ధరించుట. 2) గుండు లేదా కటింగ్ చేయుట.

రుకున్ వదిలిన వారి ఆ ఆరాధనయే పూర్తి కాదు. వాజిబ్ వదిలితే దమ్ ద్వారా ఆ ఆరాధన పూర్తి అవుతుంది. సున్నత్ వదిలితే ఏ పరిహారమా లేదు (సున్నతును వదులు కోవచ్చు అని ఎంత మాత్రం దీని భావం కాదు, కాని ఏ మనిషి ఏ నియ్యత్ తో సున్నతును వదులుతున్నాడో అల్లాహ్ బాగా ఎరుగువాడు, దాని ప్రకారం విచారించువాడు).

కాబా యొక్క తవాఫ్ సఫాహ్ కావడానికి పదమూడు షరతులు: 1) ఇస్లాం. 2) బుద్ధి.

3) నిశ్చిత నియ్యత్. 4) తవాఫ్ సమయం కావడం. 5) శక్తిమంతుడు వస్త్రాలో దాచ వలసిన శరీర ప్రదేశాల్ని దాచిఉంచడం. 6) హదస్ నుండి శుభ్రం అగుట, చిన్నపిల్లలు తప్ప.

7) కచ్చితంగా ఏడు రెండ్లు పూర్తి చేయుట. 8) కాబాను ఎడమ వైపున ఉంచాలి, ఇందులో తప్పు జరిగితే ఆ రెండో మరోసారి చేయాలి. 9) నడుస్తూ తిరిగి వెనక్కి రాకూడదు. 10) నడవ గలిగే వ్యక్తి వడవాలి. 11) ఏడు రెండ్లు ఒకటినుక మరొకటి ఎడతెగకుండా చేయాలి. 12) మస్జిద్ హరాం లోపల చేయాలి. 13) ఆరంభం హజ్రై అస్వద్ నుండి చేయాలి.

తవాఫ్ సున్నతులు: హజ్రై అస్వద్ ను ముట్టుకోవాలి, చుంబించాలి, దాని వద్ద అల్లాహు అక్కర్ అనాలి, రుక్నె యమానీని ముట్టుకోవాలి. ఇజ్రాబా, రఫ్ఫ్. తవాఫ్ చేస్తూ చేస్తూ దుఆ, జిక్ చేయాలి, సాధ్యమైనంత వరకు కాబాకు దగ్గర ఉంచాలి, ఆ తర్వాత మఖామె ఇబ్రాహీం వెనక రెండు రకాతులు చేయాలి.

సతా షరతులు తొమ్మిది: 1) ఇస్లాం. 2) బుద్ధి. 3) నియ్యత్. 4) ఎడతెగకుండా చేయాలి. 5) శక్తిగల వ్యక్తి నడవాలి. 6) ఏడు పూర్తి చేయాలి. 7) సఫా నుండి మర్వా వరకు అలాగే మర్వా నుండి సఫా వరకు పూర్తి చేయాలి. 8) సరియైన తవాఫ్ తర్వాత చేయాలి. 9) 1,3,5,7 బేసి సంఖ్యల ఆరంభం సఫా నుండి మరియు 2,4,6, సరి సంఖ్యల ఆరంభం మర్వా నుండి చేయాలి.

సతా సున్నతులు: హదస్ మరియు మలినాల నుండి శుభ్రం అగుట, అచ్చాదానం కప్పి ఉంచుట. సతా చేస్తూ దుఆ, జిక్ చేస్తూ ఉండుట. పరిగెత్త వలసిన చోట పరుగులు తీయుట, నడిచే చోట నడుచుట. రెండు పర్వతాల పైకి ఎక్కుట. తవాఫ్ తర్వాతనే అది చేయుట.

గమనిక: జమరాత్ కు రాళ్ళు కొట్టడం ఏ రోజుది అదే రోజు కొట్టడమే ఉత్తమం. కాని ఒక రోజు కొట్టి రాళ్ళు మరో రోజు వరకు లేదా అన్ని రోజులవి తప్పిఖే చివరి రోజు వరకు వెనక జేసినా సరిపోతుంది.

ఉదియమ్ (ఖుర్బానీ): ఇది సున్నత ముఅక్కద, ఖుర్బానీ ఇవ్వదలుచుకున్న వ్యక్తి దిల్ హిజ్జ మాసం ప్రవేశించిన తర్వాత నుండి మొదలుకొని ఖుర్బానీ ఇచ్చే వరకు తన శరీరంలోని ఏ వెంట్రుక, గోరు, చర్మం తీయకూడదు.

అఖీఖ: సున్నత్, మగపిల్లవాడైతే రెండు మేకలు, ఆడపిల్ల అయితే ఒక మేక. జన్మించిన ఏడవ రోజు వాటిని జిబాహ్ చేయాలి. అదే రోజు గుండు చేయించి, వెంట్రుకల బరువుకు సమానం వెండి దానం చేయాలి, అదే రోజు పేరు పెట్టాలి, (అంతకు ముందు లేదా తర్వాత కూడా పేరు పెట్టవచ్చు). పేర్లలో అబ్దుల్లాహ్ (అల్లాహ్ దాసుడు), అబ్దుర్ రహ్మాన్ (రహ్మాన్ దాసుడు) అల్లాహ్ కు చాలా ప్రీయమైనవి. అల్లాహ్ ను వదిలి ఇతరుల దాస్యభావం గల పేర్లు పెట్టకూడదు; ఉదాహరణకు అబ్దున్నబీ, అబ్దుర్సూల్ (ప్రవక్త దాసుడు) అని నామకరించవద్దు.

అఖీఖ మరియు ఖుర్బానీ ఒకే సమయంలో వస్తే వాటిలో ఒకటి మరొకటి నుండి సరిపోతుంది.

ప్రయోజనం: ఎవరు మదీనాలోని మస్జిద్ నబవీలో ప్రవేశించారో ముందు రెండు రకాతులు తూహ్యతుల్ మస్జిద్ చేయాలి, ప్రవక్త మూహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గౌరవ సమాధి వద్దకు రావాలి, దాని ఎదుట నిలబడాలి, ఖిల్జా వెనక దిక్కున ఉండాలి, హృదయంలో గాంభీర్యం ఏర్పడాలి, ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాను అన్నటువంటి ఆలోచన కలగాలి, **అస్సలాము అలైక యా రసూలల్లాహ్** అని సలాం చేయాలి, వరహ్మాతుల్లాహి వబరకాతుహు అంటే కూడా మంచిది. జానడంతో కొంచెం ముందుకు కదలి **అస్సలాము అలైక యా అబా బక్ర్ సిద్దిఖ్, అస్సలాము అలైక యా ఉమరల్ ఫారూఖ్** అని సలాం చేయాలి. ఓ అల్లాహ్! వీరిద్దరికి వారి ప్రవక్త మరియు ఇస్లాం వైపు నుండి ఉత్తమ ఫలితం ప్రసాదించు అని దుఆ చేయాలి. మళ్ళీ ఖిల్జా దిశలో నిలబడి, ప్రవక్త సమాధి చేయబడి ఉన్న గది ఎడమ వైపు నిలబడి తన కొరకు అవసరమున్న దుఆ చేయాలనుకుంటే చేయవచ్చు. (కాని ఇక్కడ దుఆ చేసేది అల్లాహ్ లో సుమా, ప్రవక్తలో కాదు, నీవు అడిగేది, అర్థించేది అల్లాహ్ లో సుమా, ప్రవక్తలో కాదు).

ఇది హజ్ కార్యాల సారాంశ పట్టిక:

హజ్ రకాలు	ఇఫాద్	ఖిరాన్	తమతు
ఆరంభం: ఇహ్రాం - తల్బీయ	లబైబ్ క హజ్జన్	లబైబ్ క ఉమత్తన్ వహజ్జన్	లబైబ్ క ఉమత్తన్ ముత మత్తిఅన్ బిహ్ ఇలల్ హాత్త్
మళ్ళీ	తవాఫ్ ఖుదూమ్	తవాఫ్ ఖుదూమ్	ఉమ్మహ్ తవాఫ్
మళ్ళీ	హజ్ సకా	హజ్ సకా	ఉమ్మహ్ సకా
మళ్ళీ	ఇహ్రాం స్థితిలోనే ఉండాలి	ఇహ్రాం స్థితిలోనే ఉండాలి	కటింగ్ చేయించాలి (సంపూర్ణంగా హాలల్ కావాలి)
8వ రోజు జోన్హ్ కు ముందు	మినాకు వెళ్ళాలి	మినాకు వెళ్ళాలి	మక్కాలో తాను ఉన్న షాంతంలో హజ్ ఇహ్రాం చేసి మినా వెళ్ళాలి
9 వ రోజు సూర్యోదయం తర్వాత	అరఫా వెళ్ళి జోన్హ్, అన్ ఖన్, జమఅ తఖ్ఫీమ్ చేయాలి, ఆ తర్వాత సూర్యోదయం వరకు దుఆలు చేస్తూ ఉండాలి.		
సూర్యోదయం తర్వాత	ముజ్జలిఫా వెళ్ళాలి, అక్కడ చేరుకున్న వెంటనే మర్బిన్, ఇమా ఖన్, జమ చేయాలి, అర్ధ రాత్రి వరకు గడపడం విధిగా ఉంది, సత్త్ తర్వాత వరకు ఉండటం సున్నత్		
10 వ రోజు ఫత్త్ తర్వాత సూర్యోదయానికి ముందు	మినాకు వెళ్ళడం జమర అబఖాకు రాళ్ళు కొట్టడం		
	-	హద్వ్ (జంతు బలి)	హద్వ్ (జంతు బలి)
	గుండు లేదా కటింగ్ చేయించుకొని, తవాఫ్ హజ్ చేయాలి. ఈ మూడిటి (రాళ్ళు రువ్వడం, క్షౌరం చేయించడం మరియు తవాఫ్)లో రెండు చేస్తే మొదటి తహల్లుల్ అవుతుంది, మూడూ చేస్తే రెండవ తహల్లుల్ అవుతుంది.		
-	-	హజ్ సకా	
11, 12 మరియు ఉండ దలుచుకున్న వ్యక్తి 13వ రోజు	జమరాత్ కు రాళ్ళు కొట్టాలి, ముందు చిన్న జమరాకు, తర్వాత మధ్య జమరాకు ఆ తర్వాత పెద్ద జమరాకు		
తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు	తవాఫ్ విదా. బహిష్టు మరియు బాలంత స్త్రీలకు దీని మినహాయింపు ఉంది.		

కొన్ని ప్రయోజనకరమైన విషయాలు

* పాపకార్యాలు: కొన్ని సత్కార్యాలు పాపాన్ని తుడిచివేస్తాయి మరియు వాటికి పరిహారంగా మారతాయి, అవి: సత్యమైన తోబా (ప్రశ్నాత్తరంతో క్షమాపణ కోరడం), క్షమాభిక్ష, సత్కార్యాలు, కష్టనష్టాలు, దానధర్మాలు, ఇతరులు మన కొరకు దుఆ చేయడం, ఇంకొకరినా పాపాలు మిగిలి ఉంటే, వాటిని అల్లాహ్ కూడా క్షమించకుంటే, పవిత్రుడయ్యే వరకు అతడు సమాధిలో లేదా ప్రళయదినాన లేదా నరకాగ్నిలో శిక్షించబడతాడు. ఆ తర్వాత అతను స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు, అయితే అతను తోహీద్ పై చనిపోయి ఉండాలి. ఒకవేళ కుప్ర లేదా పీర్ లేదా నిఫాఖ్ పై అతను చనిపోయి ఉంటే శాశ్వతంగా నరకంలోనే ఉంటాడు. మనిషిపై **పాపాల, అపరాధాల ప్రభావం చాలా ఎక్కువగా పడుతుంది; హృదయంపై వాటి ప్రభావం:** గుబులు, అంధకారము ఆవరిస్తుంది, పతనానికి, రోగానికి గురవుతుంది, అల్లాహ్ శుభదర్శనాన్ని నోచుకోదు. **ధర్మంపై:** పైవాటిలో పాటు, విధేయత, సత్కార్యాలకు దూరం అవుతాడు, ప్రవక్త, దైవదూతలు మరియు విశ్వాసుల దుఆల అర్హత కోల్పోతాడు. **ఉపాధిపై:** ఉపాధికి నోచుకోకుండా చేస్తుంది, వరాలు నశిస్తాయి, సంపాదనలో శుభం నశించిపోతుంది. **వ్యక్తిగతంగా:** ఆయష్షులోనే శుభం నశించిపోతుంది, బ్రతుకు దుర్భరమై పోతుంది, పనులన్నీ కష్టంగా మారతాయి. **సత్కార్యాలపై:** అల్లాహ్ సమక్షంలో అంగీకారయోగ్యం కావు. **సమాజంపై:** శాంతిసంరక్షలు ఎత్తివేయబడతాయి, సరుకుల ధరలు పెరిగిపోతాయి, పాలకులు, శత్రువుల దౌర్జన్యం రెవిసిపోతుంది, ఆకాశం నుండి వర్షం కురువడం ఆగిపోతుంది వగైర వగైరా.

* బాధ: ప్రతి మనిషి హృదయ పూర్వక సంతోషం, ఆనందంలో ఉండాలని, బాధలు దూరం కావాలని కోరుకుంటాడు. అప్పుడే అతను ఉల్లాసకరమైన జీవితం గడపగలుగుతాడు. ఇలాంటి జీవితం ప్రాప్తించలేక దార్మిక, ప్రకృతి మరియు ప్రయోజనకరమైన సాధనాలను అవలంబించాలి, ఇవి ఒక విశ్వాసిలోనే ఏకమవుతాయి; వాటిలో కొన్ని ఇవి: 1) అల్లాహ్ పై విశ్వాసం. 2) ఆదేశాలను పాటించడం, వారించినవాటికి దూరముండడం. 3) సృష్టిరాసుల పట్ల కర్మా వాచా అన్ని రకాల మంచి, ఉపకారం చేయుట. 4) లాభదాయకమైన దార్మిక, ప్రాపంచిక విద్య మరియు కార్యాలలో నిమగ్నులగుట. 5) భూత, భవిష్యత్తుల ఆలోచనల్లోనే ఉండకుండా దైనందిక పనులు చేసుకుంటూ పోవుట. 6) అధికంగా అల్లాహ్ స్మరణ చేస్తూ ఉండుట. 7) అల్లాహ్ యొక్క బాహ్యోంతరాల అనుగ్రహాలను (కృతజ్ఞత ద్వారా) వ్యక్తపరుస్తూ ఉండుట. 8) ప్రాపంచిక విషయాల్లో మనకంటే తక్కువ స్థాయిలో ఉన్నవారి పట్ల దయ చూపుట, అగ్రస్థానంలో ఉన్నవారి పట్ల చెడు చూపు లేకుండుట. 9) బాధలను పెంచే సాధనాలు, కారణాలను దూరం చేసుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. సంతోషాన్ని పెంచే కారణాలు, సాధనాలు పొందే ప్రయత్నం చేయాలి. 10) బాధలు దూరమగుటకు నేర్పబడిన దుఆలను చదువుతూ అల్లాహ్ వైపునకు మరలాలి.

ప్రయోజనం: ఇబ్రాహీం అలీ ఖివాస్ రహీమపలల్లాహ్ చెప్పారు: హృదయ రోగ నివారణ ఐదింట్లో ఉంది: భావార్థాలను గ్రహిస్తూ ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేయుట. ఎల్లప్పుడూ కడుపు నింపి ఉంచకుండా జాగ్రత్తపడుట. తహజ్జుద్ చేయుట. సహర్ సమయంలో అల్లాహ్ లో మొరపెట్టుకుంటూ రోదించుట. పుణ్యాత్ముల సాంగత్యంలో ఉండుట.

* వివాహం: కామవాంఛ ఉండి వ్యభిచారంలో పడే భయం లేని వ్యక్తి వివాహం చేసుకోవడం సున్నత్. కామవాంఛ లేని వ్యక్తి వివాహం చేసుకోవడం ముబాహ్ (యోగ్యం).

ఎవరికి వ్యభిచారంలో పడే భయముందో అతనిపై వివాహం చేసుకోవడం విధిగా ఉంది, దీని గురించి విధిగా ఉన్న హాజ్ ను కూడా వెనక వేయ వచ్చును. పరస్పరాలను చూడడం నిషిద్ధం. కామవాంఛతో వృద్ధురాలినైనా, నవయువకులనైనా చూడడం నిషిద్ధం.

* వివాహ నిబంధనలు: 1) వధూవరుల నిశ్చితం కావడం. ఒక్కరికంటే ఎక్కువ బిడ్డలు గల వ్యక్తి నేను నా ఒక బిడ్డ వివాహం నీలో చేశాను అని అనడం సరికాదు.

2) బుద్ధిగలవాడై ఉండి, బాధ్యతలను గ్రహించే వరుని ఇష్టం, అంగీకారం. అలాగే బుద్ధిగల, స్వతంత్రురాలైన స్త్రీ యొక్క ఇష్టం, అంగీకారం. **3)** వధువు వైపున వలీ ఉండుట: స్త్రీ తనంతట తాను వివాహం చేసుకోవడం సరికాదు, వలీ తప్ప మరెవ్వరూ ఆమె వివాహం చేయలేరు, కాని సరితూగిన వ్యక్తిలో వివాహం చేయడానికి వలీ ఒప్పుకోనప్పుడు ముస్లిం నాయకునిలో ఆమె సంప్రదించ వచ్చు, అతను తన బాధ్యతలో ఆ వివాహం జరుపగలడు. వలీగా ఉండి ఆమె వెళ్ళి చేయించే హక్కు ఆమె తండ్రికి లేదా తాతకు ఇలా పైవరకు చెందుతుంది. మళ్ళీ ఆమె కొడుకు, ఆమె కొడుకు కొడుకు ఇలాగే క్రింది వరకు. లేదా స్వంత సోదరుడు, తండ్రి వైపున సోదరుడు, సోదరుని కొడుకు ఇలా క్రింది వరకు.

4) సాక్ష్యం: న్యాయశిలులైన, బుద్ధిగల, వయస్సుగల ఇద్దరు పురుషుల సాక్ష్యం తప్పనిసరి.

5) వధూవరులిద్దరిలో వివాహానికి ఆటంకం కలిగించే విషయాలుండకూడదు; ఉదాహరణకు: పాల సంబంధం ఉండకూడదు, లేదా వంశిక బంధుత్వం లేదా శ్వశుర బంధుత్వం వల్ల సంబంధం నిషిద్ధమై ఉండడం లాంటివి.

వివాహ నిషిద్ధమైన స్త్రీలు: మొదటి రకం: శాశ్వతంగా నిషిద్ధమున్న స్త్రీలు: ఇందులో మూడు రకాలు: **1) వంశిక బంధుత్వం వల్ల:** తల్లి, అమ్మమ్మ పై వరకు, కూతురు మరియు మనమరాళ్ళు క్రింది వరకు, సోదరీమణులు, సోదరీమణుల కుమార్తెలు మరియు సోదరీమణుల కొడుకుల కుమార్తెలు, సోదరుల కుమార్తెలు మరియు సోదరుల మనమరాళ్ళు క్రింది వరకు, మేనత్తలు అంటే తండ్రి సోదరీమణులు పై వరకు, తల్లి యొక్క సోదరీమనులు పై వరకు.

2) వంశిక బంధుత్వం వల్ల నిషిద్ధమున్నటువంటి స్త్రీలే పాల సంబంధం వల్ల కూడా నిషిద్ధమగును, చివరికి పాల సంబంధంతో ఏర్పడిన శ్వశుర సంబంధం వల్ల కూడా కొందరు స్త్రీలు నిషిద్ధమగును (ఉదాహరణకు: భార్య యొక్క పాల సంబంధ తల్లి).

3) శ్వశుర సంబంధం వల్ల నిషిద్ధమున్న స్త్రీలు: భార్య యొక్క తల్లి ఆమె తల్లి, పై వరకు. తండ్రి భార్యలు, కొడుకు భార్యలు మరియు భార్య యొక్క మొదటి భర్తలో కలిగిన బిడ్డలు.

రెండవ రకం తాత్కాలికంగా నిషిద్ధమున్న స్త్రీలు: వారు రెండు రకాలు:

1) ఒక స్త్రీ ఎవరి వివాహంలో ఉండో ఆ స్త్రీ యొక్క సోదరి, లేదా సోదరీమణుల కుమార్తెలు, లేదా సోదరుల కుమార్తెలు, లేదా మేనత్తలు, లేదా చిన్నమ్మ, పెద్దమ్మలలో ఆ వ్యక్తి వివాహం చేసుకోకూడదు. హా, ఆమె చనిపోయిన తర్వాత లేదా ఆమెకు విడాకులిచ్చి ఉంటే అప్పుడు వారిలో ఎవరిలోనైనా వివాహం చేసుకోవచ్చును.

2) ఒక స్త్రీ ఏదైనా పురుషుని వివాహంలో ఉన్నంత వరకు ఆమెలో వివాహమాడరాదు.

ప్రయోజనం: సంతానానికి ఏ మాత్రం ఇష్టం లేని వారితో వివాహం చేసుకోడానికి తల్లిదండ్రులు తమ సంతానంపై ఒత్తిడి చేయకూడదు, ఈ విషయంలో సంతానం వారికి విధేయులు కాకుంటే ఇది అవిధేయత క్రింద మరియు పాపం క్రింద లెక్కించబడదు. (ఇలా

సంతానం తల్లిదండ్రులను దిక్కరించి స్వంత నిర్ణయం కూడా తీసుకోవద్దు, తమిష్టానుసారం చేయాలని ఎంత మాత్రం భావం కాదు).

* తలార్క్ (విడాకులు): స్త్రీ బహిష్టు, బాలింతగా ఉన్నప్పుడు మరియు ఏ పరిశుభ్ర స్థితిలో ఆమెలో సంబోగం చేయరాదో ఆ స్థితిలో ఆమెకు విడాకులివ్వడం **నిషిద్ధం**. అయితే బహిష్టు, బాలింత స్థితిలో విడాకులిస్తే చెల్లదు కాని సంబోగించిన పరిశుభ్రమైన స్థితిలో విడాకులిస్తే అది లెక్కించబడుతుంది. అనవసరంగా విడాకులివ్వడం **ముక్తాహ్**. అవసరమున్నప్పుడు ఇవ్వడం **యోగ్యం**. వివాహ బంధాన్ని కాపాడడం చాలా కష్టతరంగా ఉన్నప్పుడు విడాకులివ్వడం **సున్నత్**. విడాకుల విషయంలో తల్లిదండ్రుల విధేయత విధిగా లేదు. ఎవరైతే తన భార్యకు విడాకులు ఇవ్వాలనుకుంటాడో అతడు ఒక్కసారి కంటే ఎక్కువ విడాకులివ్వడం నిషిద్ధం, సంబోగించని పరిశుభ్రమైన స్థితిలో విడాకులివ్వాలి. ఒక్కసారి విడాకులిచ్చి ఆ తర్వాత గడువు పూర్తి చేసుకోనివ్వాలి, మరోసారి విడాకులు చెప్పకూడదు. (ఎందుకనగా ఈ గడువు పూర్తి కాక ముందు అతను ఆమెను తిరిగి భార్యగా చేసుకునే హక్కు ఉంది, ఇలాగే మరోసారి విడాకులిచ్చినప్పుడు ఇలాంటి గడువు ఉంటుంది, తిరిగి భార్యగా చేసుకునే హక్కు ఉంటుంది, ఈ రెండుసార్లు ఇవ్వబడే విడాకులనే తలార్క్ రజ్జీఈ అంటారు). ఇలా తలార్క్ రజ్జీఈలో ఉన్న స్త్రీ తన గడువు పూర్తి కాక ముందు స్వయంగా తన భర్త ఇంటి నుండి వెళ్లిపోకూడదు, లేదా ఆమె భర్త ఆమెను తనింటి నుండి వెళ్లగొట్టకూడదు, కేవలం సంకల్పం (నియ్యత్) ద్వారా విడాకులు కావు, తప్పక పదాలు పలకాలి అప్పుడే తలార్క్ అవుతుంది.

* ప్రమాణాలు: ఎవరైనా ప్రమాణం చేసిన తర్వాత దానికి బిన్నంగా చేయదలుచుకుంటే, దాని పరిహారం విధి కావడానికి నాలుగు షరతులు:

1) ఉద్దేశపూర్వకంగా ప్రమాణం చేసి ఉండాలి: ప్రమాణ ఉద్దేశ్యం లేకుండా కేవలం నోటిలో పలుకుతే ప్రమాణం కాదు, దానిని అర్థం లేని ప్రమాణం అంటారు, ఉదాహరణకు: ఎవరైనా ఉద్దేశ్యం లేని వాగ్దానం, అరే దైవం సాక్షిగా భాయి, (అరబ్ లో లేదు, కాదు అని చెప్పడానికి లావ్లాహ్ అని అంటారు, వల్లాహ్ అంటే అల్లాహ్ ప్రమాణం, అల్లాహ్ సాక్షిగా, కాని అది ఊతపదంగా మారిపోయింది, ఉద్దేశపూర్వకంగా వెలువడేది కాదు).

2) ఆ ప్రమాణం భవిష్యత్తులో సంభవంగా ఉన్న దాని గురించి చేసి ఉండాలి: గతంలో దాని గురించి అజ్ఞానంగా ప్రమాణం చేస్తే, లేదా తనకు తాను సత్యంపై ఉన్నట్లు భావించి ప్రమాణం చేస్తే లేదా తెలిసి అబద్ధపు ప్రమాణం చేస్తే (దీని వల్ల అతను ఘోరపాపానికి గురవుతాడు) లేదా తనకు తాను సత్యంగా భావించి భవిష్యత్తులో జరగబోయే దాని గురించి ప్రమాణం చేస్తున్నాడు కాని తర్వాత దానికి వ్యతిరేకం జరిగింది.

3) ఇష్టపూర్వకంగా ప్రమాణం చేసి ఉండాలి ఎవరైనా ఒత్తిడి చేసినందుకు కాదు.

4) ప్రమాణ భంగం చేసి ఉండాలి అంటే ఏదైనా చేయని ప్రమాణం చేసి తర్వాత అది చేయాలి, చేస్తానని ప్రమాణం చేసి చేయడం మానుకోవాలి.

ఎవరైనా ప్రమాణం చేస్తూ ఇన్నాఅల్లాహ్ అంటే అతనిపై పరిహారం ఉండదు, కాని రెండు షరతులతో ప్రమాణం చేసి దానికి బిన్నం చేస్తే పరిహారం చెల్లించాల్సిందే:

1) ప్రమాణంలో పాటి ఇన్నాఅల్లాహ్ అనాలి. **2) ఇన్నాఅల్లాహ్ లో ముడిపడి ఉండే విధంగా ప్రమాణం చేసి ఉండాలి.** ఉదాహరణకు: వల్లాహి ఇన్నాఅల్లాహ్.

ఎవరైనా ప్రమాణం చేశారు కాని దానికి బిన్నం చేయడంలోనే మేలు కనబడితే, ప్రమాణానికి

బిన్నంగా ఎందులో మేలు ఉందో అది చేసి పరిహారం చెల్లించడమే సున్నత్.

ప్రమాణ (వ్రాణాన) భంగం, పరిహారం: ప్రతి నిరుపేదకు 1¼కిలో చొప్పున, పది నిరుపేదలకు అన్నం పెట్టాలి. లేదా పది మందికి బట్టలు పెట్టాలి, లేదా బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి, ఈ మూడిట్లో ఏ ఒకటి సాధ్యం కాని వారు ఎడతెగకుండా మూడు రోజుల ఉపవాసాలు పాటించాలి. పాటిలో ఏ ఒకదాని శక్తి ఉండి కూడా ఉపవాసాలు పాటించినవారి పై నుండి పరిహార బాధ్యత తీరదు. పరిహార కార్యాలు ప్రమాణ భంగానికి ముందూ, తర్వాత ఎప్పుడైనా నిర్వహించవచ్చు. ఒకే విషయంలో ఒక్కసారి కంటే ఎక్కువ ప్రమాణం చేసినవారు ఒక్క పరిహారం చెల్లిస్తే సరిపోతుంది. వివిధ విషయాల ప్రమాణ భంగానికి వివిధ పరిహారాలు గలవు.

* మ్రొక్కుబడి: దాని రకాలు: **1) సామాన్య మ్రొక్కుబడి:** ఉదాహరణకు: నాకు స్వస్థత కలుగుతే నేను అల్లాహ్ కొరకు ఈ మ్రొక్కుబడి నెరవేరుస్తాను అని అన్నాడు కాని నిర్ణీత మ్రొక్కుబడి అంటే ఫలాల రూపంలో నెరవేరుస్తాను అని అనకుండానే మౌనం వహించాడు. అలాంటప్పుడు అతను స్వస్థత పొందిన తర్వాత ప్రమాణ భంగ పరిహారం చెల్లిస్తే సరిపోతుంది. **2) కోపం మరియు జగడాల మ్రొక్కుబడి:** ఏదైనా కార్యం చేస్తే, లేదా చేయకుంటే అన్న ఉద్దేశ్యంతో మ్రొక్కుబడిని ఏదైనా నిబంధనపై డిపెండ్ ఉంచుట. ఉదాహరణకు: నేను నీతో మాట్లాడితే నాపై సంవత్సరం ఉపవాసాలు. **దీని ఆదేశం:** రెండిటిలో ఏదైనా ఒకటి చేసి స్వేచ్ఛ మనిషికి ఉంటుంది; ఒకటి: ఏ పని చేస్తానని పూనుకున్నాడో అది చేయాలి (అంటే మాట్లాడకుండా ఉండాలి). రెండవది: ప్రమాణ భంగ పరిహారం చెల్లించాలి, మాట్లాడాలి. (కాని మూడు రోజులకంటే ఎక్కువ మాట వదలడం యోగ్యం కాదు గనక పరిహారం చెల్లించి మాట్లాడాలి). **3) యోగ్యమైన మ్రొక్కుబడి:** ఉదాహరణకు: నేను వస్త్రం ధరిస్తాను అని అల్లాహ్ కొరకు మ్రొక్కుతున్నాను. **దీని ఆదేశం:** వస్త్రం ధరించడం లేదా పరిహారం చెల్లించడంలో అతనికి స్వేచ్ఛ ఉంది. **4) మక్రూహ్**

మ్రొక్కుబడి: ఉదాహరణకు: అల్లాహ్ లో మ్రొక్కుబడి చేస్తున్నాను, నా భార్యకు విడాకులిస్తాను అని. **దీని ఆదేశం:** ఈ వ్యక్తి ప్రమాణ భంగ పరిహారం చెల్లించడం సున్నత్, తన మ్రొక్కుబడిని పూర్తి చేయకూడదు. ఒకవేళ ఆ పని అతను చేసినా అతనిపై పరిహారం లేదు. **5) పాపిష్టికరమైన మ్రొక్కుబడి:** ఉదాహరణకు: దొంగతనం చేస్తానని అల్లాహ్ కొరకు మ్రొక్కుబడి చేస్తున్నాను. **దీని ఆదేశం:** ఇలాంటి మ్రొక్కుబడి నెనరవేర్చడం నిషిద్ధం. ప్రమాణ పరిహారం చెల్లించాలి. ఒకవేళ చేస్తే పాపాత్ముడవుతాడు, అతనిపై ఎలాంటి పరిహారం ఉండదు. **6) విధేయతా పరమైన మ్రొక్కుబడి:** ఉదా: అల్లాహ్ సాన్నిధ్యం పొందే ఉద్దేశ్యం తో నేను అల్లాహ్ కొరకు ఇన్ని రకాతుల నమాజు చేస్తాను అని మ్రొక్కుకొనుట. స్వస్థత లభిస్తే అని పెండింగ్ పెడితే అది నెరవేరినప్పుడు మ్రొక్కు పూర్తి చేయాలి, అలా పెండింగ్ పెట్టుకోకుంటే కూడా మ్రొక్కుబడి నెరవేర్చడం తప్పనిసరి.

* పాల సంబంధం: రక్త సంబంధం వల్ల నిషిద్ధమున్న స్త్రీలే పాల సంబంధం వల్ల నిషిద్ధమవుతారు కాని ఈ 3 షరతులు పూర్తయినప్పుడు:

- 1) ప్రసవం వల్ల వస్తున్న పాలి ఉండాలి, వేరే కారణం వల్ల వచ్చిన పాలు కాకూడదు.
- 2) శిశువు జన్మించిన రెండు సంవత్సరాల లోపు వరకే పాలు త్రాగి ఉండాలి.
- 3) వేరు వేరు సందర్భాల్లో ఐదు సార్లు, ఐదు సార్లకంటే ఎక్కువగా పాలు త్రాగి ఉండాలి. ఒక్కసారి అంటే శిశువు తనిష్ఠంతో తల్లి స్తనాన్ని నోట్లో తీసుకొని తనే వదలాలి కడుపు

నిండా త్రాగడం తప్పనిసరి కాదు. పాలు త్రాగడం, త్రాపించడం వల్ల ఖర్చు పెట్టడం (హాబై నపఖ) లేదా ఆస్తి హక్కు ఏమీ వర్తించదు.

* వసియ్యుల్ (వాంజూలం, వీలునామ ఉపదేశం): ఒక వ్యక్తిపై ఎవరిదైనా ఏదైనా హక్కు ఉండి అతని వద్ద లిఖిత రూపంలో ఏ ఆధారం లేకుంటే అతను చనిపోయిన తర్వాత దానిని నెరవేర్చాలని తన వాళ్ళకు వసియ్యుల్ చేయడం **విధిగా ఉంది**. అధికంగా ధనం వదిలినవారు వసియ్యుల్ చేయడం **సున్నత్**. తన వద్ద ఉన్న ధనంలోని ఐదవ వంతు వారసుడు కాని బీద బంధువుకు, లేదా నిరుపేదకు, ధర్మవేత్తకు, పుణ్యాత్మునికి దానం చేయమని వసియ్యుల్ చేయడం **ముస్తహబ్**. ఎవరైనా స్వయంగా బీదవాడై అతని వారసులున్నప్పుడు అతను వసియ్యుల్ చేయడం **మక్రూహ్**. కాని వారు ధనికులైతే వసియ్యుల్ చేయడం **ముబాహ్**. దూరపువారికి మూడో వంతు కంటే ఎక్కువ దానం చేయుటకు వసియ్యుల్ చేయడం **నిషిద్ధం**. ఎవరైనా వారసుని కొరకు కొంత భాగమైనా దానం చేయమని వసియ్యుల్ చేయడం కూడా **నిషిద్ధం**, కాని అతను చనిపోయాక వారసులు అనుమతిస్తే పరవాలేదు. వసియ్యుల్ చేసిన వ్యక్తి నేను ఆ వసియ్యుల్ ను రద్దు చేస్తున్నాను, మారుస్తున్నాను లాంటి పదాలు పలికితే లేదా దానిని రద్దు చేసి వేరేది రాస్తే అది రద్దు అయినట్లే. వసియ్యుల్ వ్రాసే వ్యక్తి ఆరంభంలో ఇలా వ్రాయడం ముస్తహబ్: బిస్మిల్లాహ్ సీరహ్మీనిర్తహిం, ఇది ఫలान వ్యక్తి చేసిన వసియ్యుల్, అతను అల్లాహ్ తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడని ఆయన ఏకైకుడు భాగస్వామి లేనివాడని మరియు ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఆయన దాసుడు, ప్రవక్త అని, ఇంకా స్వర్గం వాస్తవం, నరకం వాస్తవం మరియు ప్రళయం నిస్సందేహంగా రానుందని మరియు అల్లాహ్ సమాదుల్లో ఉన్నవారందరినీ తిరిగి లేపుతాడని సాక్ష్యం పలుకుతున్నాడు. నేను నా వెనక వదలి వెళ్తున్న నా కుటుంబం పట్ల వసియ్యుల్ చేస్తున్నాను, వారు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండాలనీ, మీ పరస్పర సంబంధాలను చక్కదిద్దుకుంటూ ఉండాలనీ, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త పట్ల విధేయత చూపుతూ విశ్వాసంపై ఉండాలనీ. ఇబ్రాహీం మరియు యాఖూబ్ తమ సంతానానికి చేసిన వసియ్యుల్ చేస్తున్నాను: **నా బిడ్డలారా! అల్లాహ్ మీ కోసం ఈ ధర్మాన్నే ఇష్ట పడ్డాడు కనుక మీరు ముస్లిములుగా తప్ప మరణించ కూడదు సుమా!** (బఖరా 2:132).

* ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కొరకు కరుణ, శాంతుల దుఆ చేస్తున్నప్పుడు కరుణ మరియు శాంతి రెండూ కురుస్తూ ఉండాలని దుఆ చేయడం ముస్తహబ్ అంటే ఏ ఒక్కదానిలో సరిపుచ్చుకోకుండా రెండు ఏకంగా పలకాలి. ప్రవక్తలు తప్ప ఇతరులకు ఇలాంటి కరుణ శాంతుల దుఆ చేయకూడదు, ఉదా: అబూబక్ర్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం లేదా అబూ బక్ర్ అలైహిస్సలాం, ఎందుకనగా ఇది మక్రూహ్ తన్ జహీ క్రింద లెక్కించబడుతుంది. అయితే ప్రవక్తల ప్రస్తావనలో పాటు ప్రవక్తేతరుల ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు అలా చేయడం యోగ్యమని ఇజ్మా (ధర్మవేత్తల ఏకాభిప్రాయం) ఉంది, ఉదా: అల్లాహుమ్మి సల్లి అలా ముహమ్మద్ వఅలా ఆలి ముహమ్మద్ వ అస్సాబిహీ వ అజ్వాజిహీ వ జర్రియ్యతిహీ. సహబాల పేర్లలో రదియల్లాహు అస్టు (ఏకవచనం, బహువచనం: రదియల్లాహు అస్టుమ్) అనడం తాబఈన్ మరియు వారి తర్వాత ధర్మవేత్తల మరియు పుణ్యాత్ముల పేర్లలో రహీమహుల్లాహ్ (ఏకవచనం, బహువచనం రహీమహుమ్మూహ్) అనాలి. ఉదాహరణకు: హజ్రత్ అబూబక్ర్ రదియల్లాహు అస్టు... ఇమాం అబూ హనీఫా,

ఇమాం మాలిక్, ఇమాం షాఫః మరియు ఇమాం అహ్మద్ రహిమహుముల్లాహ్.

* **జబహ్:** తీనుట యోగ్యమగుటకు జంతువులను జబహ్ చేయడం విధిగా ఉంది, అయితే ఆ జంతువులో ఈ షరతులుండాలి: 1) అవి తీనుట యోగ్యమై ఉండాలి. 2) తమ ఆధీనంలో ఉన్నవై ఉండాలి. 3) భూనివాస జంతువై ఉండాలి. **జబహ్ చేయుటకు నాలుగు షరతులు:** 1) జబహ్ చేయువాడు బుద్ధమంతుడై ఉండాలి. 2) జబహ్ చేయుటకు ఉపయోగించే ఆయుధం గోరు లేదా ఎముకడై ఉండకూడదు, ఆ రెండిటిలో జబహ్ చేయడం యోగ్యం కాదు. 3) గొంతు, ఆహారనాళం మరియు కంఠనాళాలను కోయుటనే జబహ్ అంటారు. 4) జబహ్ చేయుటకు చేతిని కదలిస్తున్నప్పుడు **బిస్మిల్లాహ్** అనాలి, మరచిపోతే పరవాలేదు, అరబీ కాకుండా ఇతర భాషలో అంటే ఉదాహరణకు తెలుగులో అల్లాహ్ పేరుతో అని అనవచ్చు. బిస్మిల్లాహ్ లో అల్లాహు అక్బర్ కూడా అనడం సున్నత.

* **వేట (షికారు):** ఏ జంతువును వేటాడాలని ఉండో అందుకై కొన్ని షరతులు: 1) అది తీనుట యోగ్యమై ఉండాలి. 2) సామాన్యంగా అది అడివి జంతువుల్లో లెక్కించబడాలి. 3) దానిని వశపరచుకోవడం సాధ్యం కానిదై ఉండాలి. ఇలాంటి వాటిని వేటాడుట **యోగ్యమే**, కాని కేవలం ఆటగా, వృధాగా కాల్కషానికని వేటాడుట **మక్రూహ్**. వేట జంతువు వెనక పడడంలో ప్రజలకు ఇబ్బంది కలిగితే దానిని వేటాడడం నిషిద్ధం అవుతుంది. **వేటాడుటకు నాలుగు షరతులు:** 1) ఎవరు జబహ్ చేస్తే తినడం యోగ్యమో అలాంటి వ్యక్తి వేటాడినదే యోగ్యం. 2) వేట కొరకు వదులుతున్న ఆయుధం హలాల్ అయి ఉండాలి, అంటే బల్లెం లేదా బాణం లాంటి కోచ్చని ఆయుధం కావాలి. కుక్క, ఖైరీయను పక్షి లాంటి జంతువులతో వేటాడాలనుకుంటే అవి నేర్పబడినవై ఉండాలి. 3) వేట ఉద్దేశం ఉండాలి అంటే వేట ఉద్దేశంతో ఆయుధం వదలాలి, వేటగాడి ఉద్దేశం లేకుండా చేతి నుండి జారి పడి లేదా మరేదైనా విధంగా ఏదైనా జంతువుకు ఆయుధం తాకి చనిపోతే దానిని తినడం హలాల్ కాదు, ఒకవేళ ఇంకా ప్రాణం ఉండి వెంటనే జబహ్ చేస్తే తినవచ్చు. 4) ఆయుధం వదులుతున్నప్పుడు **బిస్మిల్లాహ్** అనాలి. ఈ సందర్భంలో బిస్మిల్లాహ్ మరచి పోవడం సమంజసం కాదు, మరచిపోయి వేటాడితే అది తినడం నిషిద్ధం.

* **అన్నపానీయాలు:** మూడు షరతులతో ప్రతి తీను, త్రాగు పదార్థం హలాల్ గా పరిగణించబడుతుంది. 1) అది పరిశుభ్రమై ఉండాలి. 2) అందులో నష్టం ఉండకూడదు. 3) అది స్వయంగా మలినము కాకూడదు. ఈ విధంగా నిషిద్ధంగా భావించబడేవి - రక్తం మరియు మృత పశువు లాంటి అపరిశుభ్రమైనవి. విషం లాంటి నష్టం కలిగించేవి. మరియు పేడ, మూత్రం, పేను, గుమ్మడి పురుగుల్లాంటి మలినమైనవి. **భూనివాస జంతువుల్లో నిషిద్ధమైనవి:** అడవి గాడిద, తమ కోరలతో బక్షించే (షికార్ చేసే) పులి, సింహము, లోడేలు, కుక్క, పంది, కోతి, పిల్లి లాంటివి నిషిద్ధం. కాని సిపంగి (దుమ్ములగొండి) తప్ప. **పక్షుల్లో నిషిద్ధమున్నవి:** తమ గోళ్ళతో, పంజాలతో పట్టుకునే పక్షులు నిషిద్ధం. ఉదా: గద్ద, రాబందు, ఖైరీయనుపక్షి లాంటివి. **పీనుగలను తీనునవి:** రాబందు, కొంగ లాంటివి. **అలాగే నాగరిక అరబ్బులు చీత్కరించుకునేవి. అపరిశుభ్రంగా భావించేవి:** ఎలుక, గబ్బిళ్ళం, తేనెటీగ, కందిరీగ, పాము, ఈగ, దోమ లాంటివి. **కీటకాలు:** పురుగులు, బల్లి లాంటివి. **చంపేయమని ఇష్టం ఆడిశించినవి:** తేలు లాంటివి. **చంపడం నివారించినవి:** చీమ లాంటివి. **తీనుటకు యోగ్యమైన మరియు యోగ్యం కాని రెండు జంతువులలో జన్మించినవి:** దుమ్ములగొండి మరియు లోడేళ్ళ కలయికతో జన్మించిన దాని పేరు అరబీలో

సిమ్అ' (سبع). అయితే తినుట యోగ్యమైన రెండు వేర్వేరు జంతులవులో జన్మించినది నిషిద్ధం కాదు: ఉదా అడవి గాడిద & గుర్రం కలయికతో జన్మించిన కంచర గాడిద.

ఇతర యోగ్యమైన చతుష్పాదులు: ఒంటె, ఆవు, మేక, గుఱ్ఱం లాంటివి. అడవి జంతువులు: జరాఫి, కుందేళు, ఉడుము, జింక, దుప్పి లాంటివి. పక్షుల్లో: కోడి, ఉష్ణపక్షి, నిప్పుకోడి, చిలుక, పావురము, బాతు, నెమలి వగైరా. నిళ్ళలో ఉండే పక్షులన్ని. అలాగే నిళ్ళలోనే జీవించే జంతువులు. కాని పాము, కప్ప మరియు మొసలి తప్ప. బొగ్గు, మట్టి, దుమ్ము, పచ్చి ఉల్లి, ఎల్లి తినుట మక్రూహ్. అయితే ఉల్లి, ఎల్లి వండి తినవచ్చు. ఆకలితో చనిపోతున్న పరిస్థితి ఎదురవుతే ప్రాణం కాపాడుకునే పరిమాణంలో ఏదీ తిన్నా పాపం లేదు, అంతే కాదు, ప్రాణం కాపాడుకోడానికి ఏదైనా తినడం విధిగా ఉంది.

* అవిశ్వాసుల పండుగల్లో, ఉత్సవాల్లో పాల్గొనుట లేదా వారికి శుభకాంక్షలు తెలియజేయుట, ముందుపడి సలాం చేయుట నిషిద్ధం (ఎందుకంటే అజ్ఞానంలో చేస్తున్న తప్పులకు శుభాకాంక్షలు చెప్పటం సమంజసం కాదు గదా). కాని వారు స్వయంగా సలాం చేస్తే కేవలం వఅలైకుం అని జవాబు పలుకుట విధిగా ఉంది. వారి మరియు బిద్అత్ కు పాల్పడేవారీ గౌరవమర్యాదలో లేచి నిలబడటం నిషిద్ధం. వారితో కరచాలనం చేయుట మక్రూహ్. ఇంకా వారిని పరామర్శించడం మరియు వారికి సంతాపం తెలుపడం కూడా నిషిద్ధమే కాని ఏదైనా ధార్మిక ఔచిత్యం ఉంటే తప్పక పరామర్శించాలి, సంతాపం తెలపాలి.

రుఖయ పర్షియస్

అల్లాహ్ కార్యాల గురించి ఆలోచించే వ్యక్తి, అల్లాహ్ దాసులు పరీక్షలకు గురవటం అల్లాహ్ సంప్రదాయాల్లో ఓ సంప్రదాయం అని, అల్లాహ్ అతని అదృష్టంలో వ్రాసి పెట్టాడని, విశ్వంలో అవి జరుగుతూ ఉంటాయని గ్రహిస్తాడు. అల్లాహ్ ఆదేశం ఇలా ఉంది: **మేము ఏదో ఒక విధంగా మిమ్మల్ని తప్పకుండా పరీక్షిస్తూ ఉంటాము - భయంతో, ఆకలిదప్పులతో, ధనప్రాణాల నష్టంతో, పండ్లు, ఫలాత కొరతతో (పరీక్షిస్తాము)! వాటి పై సహనం వహించేవారికి శుభవార్త ఇవ్వండి. (బఖర 2:155).**

పుణ్యాత్ములకు కష్టాలు రావు అని భావించేవారు తప్పడు అభిప్రాయంలో ఉన్నారు, కష్టాలు విశ్వాసం యొక్క నిదర్శనం: అత్యధిక కష్టాలు, పరీక్షలకు గురయ్యేవారెవరు? అని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను అడిగినప్పుడు **‘ప్రవక్తలు, తర్వాత పుణ్యాత్ములు, ఆ తర్వాత ప్రజల్లో ఎవరు ఎంత ఘనతలో ముందున్నారో వారిపై, మనిషి తన ధర్మం ప్రకారం పరీక్షలకు గురవుతాడు, నిష్కామ ధర్మపాలన చేస్తూ ఉంటే ఎక్కువగా పరీక్షలకు గురవుతాడు, ధర్మపాలనలో పటిష్ఠంగా లేకుంటే పరీక్షలు తక్కువగా ఉంటాయి. (ముస్నద్ అహ్మద్ 1481). పరీక్షలు ఆ మనిషి పట్ల అల్లాహ్ ప్రేమ చిహ్నాలు: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: అల్లాహ్ ఎవరిని ప్రేమిస్తాడో వారిని పరీక్షలకు గురి చేస్తాడు. (తిర్మిజి 2396). అల్లాహ్ ఆ మనిషి పట్ల మేలు కోరుతున్నాడన్న సూచన కూడా: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారు: అల్లాహ్ తన దాసుని కొరకు మేలు చేకూర్చాలనుకున్నప్పుడు ప్రపంచంలోనే అతనికి శిక్ష విధిస్తాడు, మరి ఏ దాసుని పట్ల కీడు కోరుతాడో అతని పాపానికి బదులుగా శిక్షలెవ్వకుండా ఆపుకుంటాడు ప్రళయదినాన ఆ శిక్షలు విధిస్తాడు. (తిర్మిజి 2396). కష్టాలు చిన్నవైనా అవి పాపాలకు పరిహారమవుతాయి: ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఎవరైనా ముస్లింకు ముల్లు గుచ్చుకోవడం లేదా అటువంటి దానివల్ల కలిగిన బాధకు కూడా దానికి బదులుగా అల్లాహ్ అతని పాపాలను తుడిచి వేస్తాడు ఎలాగైతే చెట్ట నుండి దాని ఆకులు రాలిపోతాయో. (బుఖారి 5648). అందుకే పరీక్షలకు, కష్టాలకు గురైన ముస్లిం పుణ్యాత్ముడైతే ఆ పరీక్షలు, కష్టాలు గత పాపాలకు పరిహారమవుతాయి, లేదా వారి స్థాయి రెట్టింపు అవుతుంది, ఒకవేళ అతను పాపాత్ముడైతే ఆ పాపాలకు కలగబోయే నష్టం మరియు ప్రమాదాన్ని సూచిస్తాయి, గుర్తు చేస్తాయి. అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: **ప్రజలు చేజేతులా చేసుకున్న (పాప) కార్యాల మూలంగానే భూమిలోనూ, సముద్రంలోనూ కల్లోలం వ్యాపించింది. వారు చేసుకున్న కొన్ని చేష్టల ప్రతిఫలం అల్లాహ్ వారికి చవిచూపించటానికి (ఇలా జరిగింది). బహుశా వారు (దీనివల్ల) దారికి తిరిగి రావచ్చేమోనని (కూడా ఈ విధంగా జరిగింది). (రూమ్ 30:41) కష్టాల, పరీక్షల రకాలు: మంచిని ప్రసాదించి పరీక్షించడం, ఉదాహరణకు ధనసంపత్తి అధికమవడం. అలాగే చెడు ద్వారా పరీక్షించడబడడం: అనగా భయం, ఆకలి, ధనసంపత్తి కొరత వగైరా. అల్లాహ్ చెప్పాడు: **మేము మిమ్మల్ని పరీక్షించే నిమిత్తం కష్టసుఖాలకు (కలిమి లేములకు) గురి చేస్తూ ఉంటాము. (అంబియా 21:35).********

చెడు ద్వారా పరీక్షింపబడడంలో వ్యాధికి గురవడం, మరణించడం వంటివి కూడా జరుగుతాయి ఇలాంటివి ఒకసారి దృష్టి తగలడం, చేతబడి చేయడం ద్వారా కూడా జరుగుతాయి. అసూయ ఇలాంటి చేదుపనులకు మూల కారణం అవుతుంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **అల్లాహ్ వ్రాసి ఉంచిన విధివ్రాత (అదృష్టం)**

తర్వాత నా అనుచర సంఘంలో ఎక్కువగా చనిపోయేవారు దిష్టితలగడం వల్ల చనిపోతారు. (ముస్నద్ తయాలిసి, సహీహ 747).

దిష్టి మరియు చేతబడి నుండి ముందు జాగ్రత్త (నివారణ): ముందు జాగ్రత్త (నివారణ) చికిత్స కంటే మేలు అన్న మాట తెలిసినదే, అందుకే మనం దాని పట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపాలి, వాటిలో ముఖ్యమైనవి: * తోహీద్ పై స్థిరంగా ఉండాలి, ఈ సర్వ జగత్తుకు నిర్వాహకుడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే అని గట్టిగా నమ్మాలి, అధికంగా సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండాలి. * అల్లాహ్ పట్ల మంచి ఆశాభావం (సదభిప్రాయం) కలిగి ఉండాలి, ఆయనపై మాత్రమే నమ్మకం, భరోసా కలిగి ఉండాలి, ఏ కారణం వల్ల ఈ రోగం వచ్చింది లేదా దిష్టి తగిలింది అని అనుమానాలకు గురికాకూడదు. ఎందుకనగా అనుమానం స్వయంగా ఒక రోగం¹ (అనుమానం పెనుభూతం అని అన్నారు). * ఎవరైనా చేతబడి చేసేవాడు లేదా దిష్టి తగిలించేవాడు అని తెలిస్తే అతని నుండి దూరం ఉండాలి, అయితే సాధనాలను ఉపయోగించే ఉద్దేశ్యంతో తప్ప అతనితో భయపడి కాదు. * ఇష్టమైనది ఏదైనా వస్తువు చూస్తే భారకల్లాహు షీక లేదా భారకల్లాహు లక (అల్లాహ్ మీకు శుభం కలుగజేయుగాక) లేదా మరేదైనా అల్లాహ్ స్యురణ చేయాలి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఎవరైనా తనలో లేదా తన సంపదలో లేదా తన సోదరుని సంపదలో తనకు పసంధైన (ఇష్టమైన)దేదైనా చూస్తే శుభం కొరకు దుఆ చేయాలి, ఎందుకనగా దిష్టి తలగడం వాస్తవం.** (ముస్నద్ అహ్మద్ 15700). తభారకల్లాహ్ అనకూడదు, భారకల్లాహు షీక అనాలి. * ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పరమమదించిన మదినా నగరం యొక్క ఏడు అజ్వా ఖర్షారాలు ప్రతి రోజు షాద్దున తీనాలి. * అల్లాహ్ శరణులో ఉండాలి, ఆయనపై మాత్రమే నమ్మకం కలిగి ఉండాలి, ఆయన పట్ల సదభిప్రాయం కలిగి ఉండాలి, దిష్టి మరియు చేతబడి నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరుతూ ఉండాలి, ప్రతి రోజు ప్రార్థనపూట దుఆలు క్రమబద్ధంగా చేయాలి². ఈ దుఆల ప్రభావం అల్లాహ్ దయతో మంచిగా ఉంటుంది, ఎక్కువ తక్కువ కూడా ఉంటుంది రెండు కారణాల వల్ల: **(1)** ఆ దుఆలలో ఉన్న విషయాలు వాస్తవం, సత్యం అని మరియు అల్లాహ్ దయతో తప్పక లాభదాయకమైనవని విశ్వసించాలి. **(2)** ఆ దుఆలు నోట చదవాలి, చెవులు వాటి వైపునకు అంకితం చేసి ఉండాలి, హృదయం కూడా హాజరుండాలి (అంటే నోట చదువుతున్నప్పుడు మనసు ఏదో వేరే ఆలోచనల్లో ఉండకూడదు), ఎందుకనగా అవి దుఆలు, అలక్యానికీ గుర్తైన, అశ్రద్ధతకు లోనైన హృదయంతో చేసే దుఆలు అంగీకరింపబడవు అని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క సహీ హదీసులున్నాయి.

వైన ప్రస్తావించిన దుఆలు చదివే సమయం: ఉదయపు దుఆలు ఫజ్త్ తర్వాత చదవాలి. సాయంకాలపు దుఆలు అస్ తర్వాత చదవాలి. మరచిపోతే లేదా అశ్రద్ధకు లోనైతే గుర్తు వచ్చిన వెంటనే చదవాలి.

దిష్టి లేదా మరేదైనా రోగ చిహ్నాలు: ప్రస్తుత వైద్యశాస్త్రం మరియు రుఖ్య షర్ఇయ్యహ్ లో ఎలాంటి విరుద్ధం (contradiction) లేదు. ఖుర్ఆన్ శారీరక మరియు

¹ శారీరక రోగాలలో బాధ పడే ముగ్గురిలో ఇద్దరూ అనుమాన రోగానికి గురైనవారే అని, వాస్తవానికి వారిలో రోగమే లేదని డాక్టర్లు స్పష్టమవుతున్నప్పుడు చేశారు.

² షాద్దు మాపు దుఆలు షేజి లో చూడండి.

ఆత్మసంబంధమైన రోగాలకు మంచి చికిత్స (ఔషధం). మనిషిలో శారీరక రోగాలు లేవు అని స్పష్టం అయితే, అతనిలో ఉన్న ఇతర రోగాల చిహ్నాలు ఇలా ఉంటాయి: తలనిప్పి స్థలం మారుతూ ఉంటుంది, ముఖం పసుపు పచ్చగా అవుతుంది, ఎక్కువగా చెమట, మూత్రం వస్తుంది, ఆకలి తక్కువవుతుంది, హృదయం బిగించుకుపోయినట్లు అనిపిస్తుంది, బాధ పెరుగుతుంది, రాత్రి నిద్ర కొరత, అసామాన్యమైన కోపం, భయం, బేవులు, ఆవలింపులు ఎక్కువగుట, ఒంటరితనం ఇష్టపడుట, బద్ధకం, పడుకోవాలనిపించడం, ఇంకా ఇతర ఆరోగ్యపరమైన సమస్యలు పెరిగిపోవడం, మెడికల్ పరంగా కారణాలు ఉండకపోవడం. రోగాన్ని బట్టి చిహ్నాలు ఎక్కువ తక్కువ ఉండవచ్చు.

ముస్లిం వల్లవేళ్లలో పటిష్ట హృదయం, గట్టి విశ్వాసం గలవాడై ఉండాలి, ప్రేరేపరణలకు తావివ్వకూడదు, వైన పేర్కొన్న చిహ్నాల్లో ఏదో ఒకటి కానవస్తే ఏదో రోగానికి గురయ్యాను అన్న అనుమానంలో పడవద్దు, ఎందుకనగా దాని చికిత్స మహాకష్టతరమైనది, ఈ చిహ్నాల్లో కొన్ని ఆరోగ్యవంతుల్లో కూడా ఉండవచ్చు, శారీరక రోగం ఉన్నవారిలో కూడా ఈ చిహ్నాలు ఉండవచ్చు, బలహీన విశ్వాసం కూడా కారణం కావచ్చు, ఉదా హృదయం బిగుసుకుపోవుట, బాధ, బద్ధకం లాంటివి ఉండుట, అలాంటప్పుడు అల్లాహ్ లో సంబంధం పటిష్టం చేసుకోవాలి.

రోగం దిష్టి వల్ల ఉంటే¹ అల్లాహ్ దయతో ఈ రెండింటిలో ఏదైనా ఒకటి ద్వారా నయం కావచ్చు:

1) దిష్టి ఎవరి నుండి తగిలిందో తెలిస్తే: అతడిని స్నానం చేయమని చెప్పి, అతని ఆ నీరు లేదా అతను ఏదైనా ఉపయోగించిన తర్వాత మిగిలినది² తీసుకని నీవు స్నానం చేయి మరియు త్రాగు. **1) అతను తెలియకుంటే** అలాంటప్పుడు రుఖ్య, దుఆ మరియు హిజామ (కప్పింగ్) ద్వారా చికిత్స చేయాలి.

రోగం చేతబడి³ అని తెలిస్తే చికిత్స ఈ క్రింది పద్ధతుల్లో ఏదైనా ఓ విధంగా చేయాలి.

¹ దిష్టి: అది ఒక అవస్థ అల్లాహ్ అనుమతి, ఇష్టంతో జన్మల వలన ఎవరికైనా తలుగుతుంది, ఎలా అంటే: ఏ సమావేశం, స్థలంలో ఖైతానులున్నారో, జక్కో (అల్లాహ్ స్మరణ), నమాజు లాంటి పుణ్యకార్యాలలో వాటికి అడ్డు లేదో అక్కడ ఓ మనిషి మరో మనిషిని చూసి ఏం బావుంది అని అతనిది ఏదైనా మంచిన ప్రశంసినీ ఏదుటి వ్యక్తికి దిష్టి తలుగుతుంది. హాదీసులో ఉంది: **దిష్టితలగడం వాస్తవం (బుఖారి).** మరో ఉల్లేఖనంలో ఉంది: **ఖైతానులు వాటిని తీసుకొస్తాయి మరియు ఆదం కుమారుని ఈర్త్య.** (మున్నద్ అహ్మద్ 9668, కాని ఇది జకాఫ్ హాదీస్, చూడండి జకాఫ్ లిల్ అల్వాని 2364). సామాన్యంగా కంటి చూపు పడిన తర్వాతనే దిష్టి తలుగుతుంది గనక అరబ్ లో కూడా దానిని పేరు 'ఐన్' అంటారు, అయితే నష్టం కలిగించేది కంటి చూపే అని భావం ఎంత మాత్రం కాదు, ఎందుకనగ గృడ్డివారి నుండి కూడా దిష్టి తలుగుతుంది, అతనైతే చూడనేలేడు.

² దిష్టి ఎవరి నుండి తగిలిందో అతను తీన్న లేదా త్రాగిన లేదా ముట్టుకున్న దానిని ఇక్కడ మిగిలినది అని అన్నాము. అతను త్రాగిన నీళ్ళలో నుండి కొన్ని తీసుకొని దిష్టితగిలిన వ్యక్తి త్రాగాలి, ఆ నీళ్ళలో మరిన్ని నీళ్ళు కలిపి స్నానం చేయాలి.

³ చేతబడి వాస్తవం, మంత్రించి ముడులలో ఉంది మరియు చేతల ద్వారా కొన్ని కార్యాలు చేసారు వాటి ప్రభావం చేతబడి చేయబడిన వ్యక్తి యొక్క శరీరం లేదా హృదయం లేదా డైరెక్ట్ మేధపై కూడా పడుతుంది. దాని వల్ల మనిషి చావు, హత్యకు మరియు రోగానికి గురవుతాడు, భార్యవర్తల మద్య కాపురం జరగకుండా చేయడం జరుగుతుంది, వారి మద్యలో వెడబాటు వేయబడుతుంది, వాటిలో పిర్క్, కుప్ర మరియు ఘోరహాపం కూడా ఉంది.

1) చేతబడి చేసిన స్థలం తిలసి ఉంటే: దానిలో ఉన్న ముడులు తీస్తూ సూర ఫలఖ్ మరియు సూర నాస్ పరించాలి తర్వాత కాలేయాలి.

2) రుఖ్య షర్ఇయ్యహ్: ఖుర్ఆన్ ఆయతుల ద్వారా, ప్రత్యేకంగా ఫలఖ్, నాస్ మరియు సూర బఖర పరించాలి, దుఆలు చదవాలి. క్రింద విధి ప్రస్తావన ఉంది.

3) నఫ్: అవి రెండు రకాలు: **ముదటిది నిషిద్ధం:** అంటే చేతబడిని చేతబడి పద్ధతిలో దూరం చేయుటకు మంత్రకారుల వద్దకు వెళ్ళి వారి సహాయం పొందుట. **రెండవది యోగ్యమైనది:** దీని రకాల్లో : ఏడు రేగు ఆకులు తీసుకొని, వాటిని నూరి, సూర కాఫిరూస్, ఇఖ్లాస్, ఫలఖ్, నాస్ మూడు మూడు సార్లు వాటిపై చదివి, నీళ్ళలో వేయాలి, ఆ నీళ్ళను త్రాగాలి, వాటిలోనే స్నానం చేయాలి. స్వస్థత లభించే వరకు ఇలాగే చేస్తూ ఉండాలి. (ముసన్నఫ్ అబ్దుర్ రజ్జాఖ్). చేతబడి కడుపులో ఉంటే విరోచనాల మందుల (laxatives) ద్వారా తీయించాలి. లేదా వాంతు చేయించడం ద్వారా దూరం చేయాలి.

రుఖ్య: షరతులు: 1) ఖుర్ఆనియ ఆయతులు మరియు ధర్మపరమైన దుఆలుండాలి.

2) అరబీ భాషలో ఉండాలి. కాని ధర్మపరమైన దుఆలు ఇతర భాషలో ఉన్నా పరవాలేదు.

3) రుఖ్య స్వయంగా ప్రభావం చూపి స్వస్థత కలుగుతుంది అన్న విశ్వాసం ఉండకూడదు, స్వస్థత అల్లాహ్ కలుగుజేసేవాడు అన్న నమ్మకం ఉండాలి. దాని ప్రభావం మరింత ఎక్కువ ఉండడానికి ఖుర్ఆన్ సర్వ మానవుల మరియు జన్నాతుల కొరకు 'స్వస్థత మరియు మార్గదర్శకత్వం' అన్న ఉద్దేశాలతో దాని పారాయణం చేయాలి. ఎందుకనగా ఖుర్ఆన్ సరియైన మనుగడ చూపుటకు మరియు అన్ని రకాల వ్యాధుల నివారణ కొరకు అవతరించింది. జిన్నులను హత్య చేసే ఉద్దేశంతో దాని పారాయణం చేయకూడదు, అయితే ఎవరైనా జిన్ను ఏ విధంగానైనా రోగి శరీరంలో నుండి వెళ్ళడానికి సిద్ధం లేకుంటే అది వేరే విషయం.

రుఖ్య చేసే వ్యక్తి షరతులు: 1) ముస్లిం అయి ఉండాలి, భయభీతి గల పుణ్యాత్ముడై ఉండాలి, ఎంత ఎక్కువ భయభీతి గలవాడై ఉంటాడో ప్రభావం అంతే శక్తివంతంగా ఉంటుంది. **2)** రుఖ్య చేస్తున్న సందర్భంలో స్వచ్ఛమైన హృదయంతో అల్లాహ్ వైపునకు మరళాలి, నాలుకతో చదువుతున్న వాటిపై హృదయం ఏకమై ఉండాలి, మనిషి స్వయంగా తనకు తాను రుఖ్య చేసుకోవడం ఉత్తమం, ఎందుకనగా సామాన్యంగా ఇతరుల హృదయం వేరే వైపున నిమగ్నులై ఉంటుంది. అవస్త ఉన్న వ్యక్తి గ్రహించినట్లు ఇతరులు అతని బాధను, అవస్థను, అవసరాన్ని గ్రహించలేరు. బాధితుని దుఆ అంగీకరిస్తానని అల్లాహ్ వాగ్దానం చేశాడు.

రుఖ్య చేయుబడుతున్న వ్యక్తి షరతులు: 1) విశ్వాసి, పుణ్యాత్ముడై ఉండడం ముస్తహాబ్, విశ్వాస పరిమాణం ప్రకారం ప్రభావం పెరుగుతుంది. అల్లాహ్ ఇలా తిలిపాడు: **మొము అవతరింపజేసే ఈ ఖుర్ఆన్ విశ్వాసుల కొరకు ఆసాంతం స్వస్థత, కారుణ్య ప్రదాయిని. అయితే దుర్మార్గులకు (దీనివల్లం) నష్టం కలగటం తప్ప మరే వృద్ధి జరగదు. (బనిఇస్సాయిల్ 17: 82)**

2) అల్లాహ్ అతనికి స్వస్థత ప్రసాదించాలని వాస్తవరూపంలో అల్లాహ్ వైపునకు మరలుట.

3) స్వస్థత కలగడంలో ఆలస్యం అవుతుందన్న బాధ వెట్టుకోవద్దు, ఎందుకనగా రుఖ్య ఒక దుఆయే, అంగీకరింపబడాలన్న తొందరపాటు అంగీకారయోగాన్ని కోల్పోతుంది అందుకే జాగ్రత్తగా ఉండాలి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తిలిపారు: **మేలో ఎవరూ నేను నా**

ప్రభువుని ప్రార్థించాను, కాని నా ప్రార్థన అంగీకరించబడలేదు అంటూ ఆందరపడని పక్షంలోనే వారి ప్రార్థన అంగీకరించబడును. (బుఖారీ 6340, ముస్లిం 2735).

రుఖ్య చేసే విధానాలు:

1) రుఖ్య చదువుతూ నఫస్ చేయాలి. (నఫస్ نفث అంటే చిన్నపాటిగా ఉమ్మితుంపర్లు వచ్చే విధంగా ఊదాలి). 2) నఫస్ లేకుండా ఊదడం. 3) ఉమ్మి వ్రాలులో తీసుకొని మట్టిలో కలిపి అవస్థ ఉన్న చోట పెట్టుట. 4) రుఖ్య చేస్తూ అవస్థ ఉన్న చోట తుడుచుట.

రోగి పై రుఖ్య ఉద్దేశంలో చదివే ఆయతులు, హాదీసులు:

సూరతుల్ ఫాతిహా, ఆయతుల్ కుర్సీ, సూర బఖర చివరి ఆయతులు, సూర కాఫిరూన్, సూర ఇఖ్లాస్, సూర ఫలఖ్, సూర షాన్,

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ¹

﴿عَٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفِرُوكَ مِنْ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾²

﴿كُلِّفَ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّبَسْنَا أَوْ أَحَطْنَا رَبَّنَا وَلَا تُحْمِلْ عَلَيْنَا إِمْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفُرْنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾³

﴿فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾⁴

﴿يَقُومِنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَعَٰمِلُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ تَيْنَ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾¹

﴿وَنَزَّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا﴾¹

1 అల్లాహు లా ఇల్లాహా ఇల్లా హువల్ హయ్యుల్ కయ్యూం లా తాఖుజుహు సినతు వలా నౌ, లహూ మా షిన్సుమావాలి వమా షిల్ అర్థి మన్ జల్లజ యష్షుఉ ఇందహూ ఇల్లా బిజజ్జుహీ యఅలము మా బైన్ ఐదీహిం వమా ఖల్సహం వలా యుహీతున బిష్షైఇమ్ మిన్ ఇల్లూహీ ఇల్లా బిమా షాఅ వసీఅ కుర్సీయ్యుహుస్సుమావాలి వల్ అర్థ వలా యుఊదుహూ హేఘ్ఘుహుమా వహువల్ అలీయ్యుల్ అజీం. (బుఖరీ 255).

2 ఆమనర్సూలు బిమా ఉంజల ఇల్లెహ మిర్బుహీ వల్ ముఅమినూన్, కుల్లన్ ఆమన బిల్లాహి వమలాఇకతీహీ వకుతుబిహీ వ రుసులీహీ లా నుఫరిఖు బైన్ అహదిమి మిర్సులీహీ, వ ఖాలూ సమిఅనా వ అతఅనా గుఫ్ఘానక రబ్బనా వ ఇల్లెకల్ మసీర్. లా యుకల్లిఫుల్లాహు నఫ్సన్ ఇల్లా వుస్అహా లహూ మా కసబల్ వఅర్హా మక్సబల్ రబ్బనా లా తుఅబిజ్నా ఇన్నసీనా ఔ అఖ్ఘఅనా రబ్బనా వలా తహీల్ అల్లెనా ఇన్న కమా హమల్లహూ అలల్లజన మిన్ ఖబ్బనా రబ్బనా వలా తుహమ్మిల్నా మాలా తాఖత లనా బిహీ వఅఘ్ఘ అన్నా వగ్గిర్ లనా వర్ హమ్మా అంతే మాలనా వన్నుర్నా అలల్ ఖోమిల్ కాఫిరీన్.

3 పసయక్ఫీకుహముల్లాహు వహువస్సమీఉల్ అలీమ్. (బుఖరీ 2:137).

4 యో ఖోమనా అజీబూ దాఇయల్లాహి వఅమినూ బిహీ యగ్గిర్లకుమ్ మిన్ జునూబికుమ్ వయుజర్కుమ్ మిన్ అజూబిన్ అలీమ్. (అఘ్ఘ్ 46:31).

2 ﴿أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾
 3 ﴿وَيَشْفِ صُدُورٌ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ﴾ 4 ﴿وَإِذَا مَرَضَتْ فَهِيَ شَافِيَةٌ﴾
 5 ﴿قَلَّ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشِفَاءً﴾
 6 ﴿لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ﴾
 7 ﴿فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ﴾
 8 ﴿وَلِيْنَ يَكَاذِبِينَ كَفَرُوا لَيَرْجِعُنَّكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ﴾
 9 ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ﴾ 10 ﴿فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ 11 ﴿فَغَلَبُوا هَنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَبِرِينَ﴾
 12 ﴿قَالُوا لِنُؤْمِنَ بِمَا آتَانَا وَلَٰكِن لَّا نَسْمَعُ مِنْ قَبْلِهِ لَمَجْنُونٌ﴾
 13 ﴿وَأَلْقَىٰ مِمَّا فِي كُمُودِهِمْ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَىٰ النَّاسِ إِذْ أَخْرَجَهُمْ مِنَ ظُلُمَاتٍ إِلَىٰ نُورٍ﴾
 14 ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 15 ﴿قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا آجَاهُمْ وَعَصِيَّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ﴾ 16 ﴿فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةَ مُوسَىٰ﴾ 17 ﴿فَلَمَّا لَا تَخْفَىٰ نَفْسُكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ﴾ 18 ﴿وَأَلْقَىٰ مِمَّا فِي كُمُودِهِمْ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَىٰ النَّاسِ إِذْ أَخْرَجَهُمْ مِنَ ظُلُمَاتٍ إِلَىٰ نُورٍ﴾
 19 ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ﴾

- 1 వనునజ్జలు మినల్ ఖుర్ఆన మాహువ పిషాఉవ్ వరహ్మాతుల్ లిల్ ముఅమినిన వలాయజదుజ్జాలిమిన ఇల్లా ఖినారా. (బనీఇస్రాయిల్ 17:82).
- 2 అమ్ యహ్సుదూననాననాన అలా మా ఆతాహుముల్లాహు మిన ఫజ్జహ్. (నిసా 4:54).
- 3 వఇజా మరిజ్జ ఫహువ యప్పీన్. (షుఆరా 26:80).
- 4 వయప్పీ సుదుార ఖామిమ్ ముఅమినీన్. (తౌబా 9:14).
- 5 ఖుల్ హువ లిల్జన ఆమనూ హుదమ్ వషిఫాఅ. (హామిమ్ అస్సజ్జా 41:44).
- 6 అంజల్నా హాజల్ ఖుర్ఆన అలా జబలిల్ లరబతహూ ఖాషిఅమ్ ముతసద్దిఅమ్ మిన ఖష్యత్తిల్లాహ్. (హుద్ 59:21).
- 7 ఫరిజల్ బసర హల్ తరా మిన ఫుతూర్. (ముల్క్ 67:3).
- 8 వఇయకాదుల్జన కఫరూ లయుజ్జఖూనక బిఅబ్నారిహిమ్ లమ్మా సమిఉజ్జిక్ర వయఖూలూన ఇన్నహూ లమజ్నూన్. (ఖులమ్ 68:51).
- 9 వజిహ్నా ఇలా మూసా అన్ అల్లి అనాక ఫఇజా హియ తల్ఫు మా యఅషికూన్, ఫవఖఅల్ హక్కు వబతల మాకూనా యఅమలూన్, ఫగులిబూ హునాలిక వస్తలబూ సాగిరీన్. (ఆరాఫ్ 7:117-119).
- 10 ఖూలా యా మూసా ఇమ్మా అన్ తుల్ ఖియ వఇమ్మా అన్ నకూన అవ్వల మన అల్లా, ఖాల బల్ అల్లా ఫఇజా హిబాలూహుమ్ వఇసీయుఫుమ్ యుఖయ్యలు ఇల్లిహి మిన సీహిహిమ్ అన్నహ్ తనీఆ, ఫజిజన్ ఫీ నప్పీహి ఖిఫతమ్ మూసా, ఖుల్నూ లా తఖిఫ్ ఇన్నక అంతల్ అఅలా, వఅల్లి మా ఫి యమినీక తల్ఫి మా సనఉా ఇన్నమా సనఉా కైదు సాహిరిమ్ వలా యుఫ్ఫిహుసాహిరు హైసు అతా. (తౌబా 20:65-69).
- 11 సుమ్మ అంజల్లూహు సకీనతహూ అలా రసూలిహి వఅలల్ ముఅమినీన్. (తౌబా 9:26).
- 12 ఫఅంజల్లూహు సకీనతహూ అల్లిహి వఅయ్యదుహూ బిజనూదిల్ లమ్ తౌబా. (తౌబా 9:40).
- 13 ఫఅంజల్లూహు సకీనతహూ అలా రసూలిహి వఅలల్ ముఅమినీన్ వఅల్మువహుమ్ కలిమతుల్ తఖ్వా. (ఫత్త 48:26).

﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا﴾¹
 ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَرُدَّادُوا إِيْمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ﴾²

హదీసుల్లో వచ్చిన దుఆలు:

<p>أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ అసఅలలాహల్ అజమ రబ్బల్ అరల్ అజమి అయ్ యిష్ పిఅక 1, ఏడుసార్లు.</p>
<p>أَعِيذُكَ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامِيَةٍ ఉతజజక బికలియాత్తిల్లాహిత్ తామ్మహ్, మిన్ కుల్లి షైతానివ్ వహమ్మహ్, వమిన్ కుల్లి ఐనిన్ లామ్మహ్¹. 3 సార్లు.</p>
<p>اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ أَذْهَبِ النَّاسِ أَشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَا يُعَادِرُ سَقَمًا అల్లాహుమ్మ రబ్బన్నాసి అజబిల్ బఅ'స ఇష్షి అంతషాఫి లా షిఫాఅ ఇల్లా షిఫాఉక షిఫాఅన్ లాయుగాదిరు సఖుహ్¹ మూడు సార్లు</p>
<p>اللَّهُمَّ أَذْهَبْ عَنْهَا حَرَّهَا وَبَرْدَهَا وَنَصَبَهَا అల్లాహుమ్మ అద్'హిబ్ అన్'హు హర్దహ్ వ బర్దహ్ వ వసనబహ. (ఒక్కసారి).</p>
<p>حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ హస్'బిఅల్లాహు లా ఇలాహు ఇల్లా హువ అలైహి తవక్కల్తు వ హువ రబ్బల్ అర్'షిల్ అజమ్. (7 సార్లు).</p>
<p>بِسْمِ اللَّهِ أَرْفِيكَ مِنْ كُلِّ دَاءٍ يُؤْذِيكَ وَمِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ ، اللَّهُ يَشْفِيكَ بِسْمِ اللَّهِ أَرْفِيكَ బిస్మిల్లాహి అర్ధిక మిన్ కుల్లి షైజన్ యుఅ'జక మిన్ షర్రి కుల్లి నఫ్సన్ షై ఐనిన్ హాసదిన్ అల్లాహు యష్షికు బిస్మిల్లాహి అర్ధిక¹. 3 సార్లు.</p>
<p>بِسْمِ اللَّهِ بِسْمِ اللَّهِ بِسْمِ اللَّهِ అవస ఉన్న చోట్ల చేయి వెళ్లి 3 సార్లు. أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَادِرُ బిస్మిల్లాహ్ 3 సార్లు చదివి, ఏడుసార్లు అజజజ బిఇజ్జతిల్లాహి వ ఖుద్ధతిహి మిన్ షర్రి యా అజదు వఉహజరు చదువు.</p>

నోట్స్:

- 1) దృష్టి తగిలించే వ్యక్తి గురించి ప్రచారం చేయబడే కల్పిత, భాటకపు మాటలను నమ్మకూడదు అంటే అతని మూత్రం త్రాగాలి అని కొందరంటారు, అది తప్పు మాట. దీనికి బిన్నంగా కొందరంటారు: ఎవరి దృష్టి తగిలించో తెలిస్తే అతని నుండి మిగిలిన దానిని ఉపయోగించడం ద్వారా ఏమీ లాభం లేదు అని మరికొందరు వాగుతారు, ఇది కూడా తప్పు మాటే.
- 2) దృష్టి తగలకుండా చర్మం, తాయత్తులు మరియు కడియాలు, పట్టాలు వేసుకోనుట యొగ్గం లేదు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **ఎవరు తాయత్తు వేసుకుంటారో అతనిని దాని వైపునకే విదిలయడం జరుగుతుంది.** (తీర్చిజి). ఖుర్ఆన్ వ్రాసి ఉన్న తాయత్తు గురించి భేదాభిప్రాయం ఉంది కాని దానిని కూడా వదలడం ఉత్తమం.

¹ లఖద్ రజయల్లాహు అనిల్ ముఅ'మినిన ఇజ్జే యుబాయిఉనక తహ్షజరతి ఫఅలిమ మా పీ ఖులూబిహిమ్ ఫఅజలస్సన్నీనత అలైహిమ్ వఅసాబహుమ్ ఫత్తన్ ఖిర్బా. (ఫత్త 48:18).
² హువల్లజ్జ అంజలస్సన్నీనత పీ ఖులూబిల్ ముఅ'మినిన లియజ్ఞాదూ ఈమానమ్ మఅ ఈమానిహిమ్. (ఫత్త 48:4).

3) మాఫెఅల్లాహ్, తబారకల్లాహ్ అని వ్రాయడం లేదా ఖడ్గం, కత్తి, కన్ను ఆర్ట్ చేయడం, లేదా ఖుర్ఆన్ బండిలో పెట్టుకోవడం లేదా ఇంట్లో కొన్ని ఆయతులు పెట్టుకోవడం లాంటి వన్నీ దృష్టి తగలడాన్ని ఆపలేవు, ఇవన్నీ కూడా నిషేధించబడిన తాయత్తుల్లోకి చేరుతాయి.

4) దుఆ అంగీకరించబడుతుంది అన్న నమ్మకం రోగికి ఉండడం విధిగా ఉంది. స్వస్థత ప్రాప్తించడంలో ఆలస్యం అయితే దానిని పట్టించుకోవద్దు, ఎలా అనగా; మనలో ఒకడు, నీకు స్వస్థత ప్రాప్తించడానికి ఈ మందు జీవితాంతం తినాలి అని ఒకవేళ చెప్పడం జరిగితే టెన్షన్ లో పడడు, అది రుఖ్య చేస్తూ కొంత కాలం గడిసిందంటే పరీషాన్ అయిపోతాడు, కాని అతను చదువుతున్న ఖుర్ఆనులోని ప్రతి అక్షరానికి బదులుగా ఒక్క పుణ్యం, ఒక్క పుణ్యం పదితలు రెట్టింపుతో లభిస్తుంది. అందుకే అతను దుఆ, ఇస్తిస్కార్ (పాప క్షమాభిక్ష కోరడం), అధికంగా దానధర్మాలు చేయడంలో నిమగ్నులవ్వాలి.

5) అందరూ కలసి ఏకంగా చదవడం సున్నత్ కు వ్యతిరేకం, దీని ప్రభావం చాలా తక్కువ. అలాగే క్యానీడ్, లేదా సీడి లాంటి ఇతర పరికరాలతో సరిపుచ్చుకోవడం ఎదుకనగా అందులో సరియైన సంకల్పం అనేది ఉండదు, రుఖ్య చేసే వ్యక్తి సంకల్పించడం ఒక షరతు అని చదివి ఉన్నాము. అయితే ఇలాంటి పరికరాలలో ఖుర్ఆన్ వినడం ప్రయోజనకరం కాదు అనడం సరికాదు, అది మరో రకమైన లాభదాయకమైన విషయమే. స్వస్థత ప్రాప్తించే వరకు మాటిమాటికి రుఖ్య చేస్తూ ఉండడం సున్నత్ కాని అందులో కష్టం ఏర్పడితే అలసిపోకుండా ఉండడానికి కొంత తగ్గించవచ్చు. ఏదైనా ఆయతు లేదా దుఆ ఏదైనా పరిమిత సంఖ్యలో చదవడం సహీ కాదు, కాని ఏదైనా ఆధారం, నిదర్శనం ఉంటే తప్ప.

6) కొన్ని సూచనలున్నాయి వాటి ద్వారా లేదా వాటిలో కొన్నిటి ద్వారా రుఖ్య చేసే వ్యక్తి ఖుర్ఆన్ లో కాకుండా చేతబడి ద్వారా చికిత్స చేస్తున్నాడని తెలుసుకోవచ్చు, అయితే అతని ధార్మిక వేశంతో మోసపోకూడదు, ఒక్కసారి ఖుర్ఆన్ పారాయణం మొదలు పెట్టి త్వరగానే రూటు మారుస్తాడు, ప్రజలను మోసానికి గురి చేయడానికి మస్జిదుకు అలవాట్ల కూడా ఉంటారు, మీ ముందు అధికంగా అల్లాహ్ సూరణ చేస్తున్నట్లు కూడా మీరు చూస్తారు, ఈ విషయాలన్నీ మిమ్మల్ని మోసంలో పడవేయకుండా జాగ్రత్తగా ఉండండి.

మంత్రాళ్ళ విహ్వలు * రోగి పేరు, అతని తల్లి పేరు అడుగుతారు. పేరు తెలియడం తెలియకపోవడం చికిత్సలో ఎలాంటి మార్పును చేయదు. * రోగి బట్టలు కోరడం. * జన్నుల కోరకు జబహ్ చేయుటకు పరిమిత గుణాలుగల జంతువును తీసుకురమ్మంటారు, ఒక్కసారి దాని రక్తం రోగికి పులుముతారు. * అర్థాలు, భావాలు లేని తాయత్తులు వ్రాస్తారు లేదా తీసి చదువుతారు. * రోగికి ఒక పేపరు ఇస్తారు, దానిలో చతురస్రములుంటాయి, దాని లోపల కొన్ని అక్షరాలు, సంబంధంంటాయి, దానిని హిజాబ్ (తావీజు, తాయత్తు) అంటారు. * రోగిని పరిమిత కాలం వరకు ప్రజలకు దూరంగా చీకటి గదిలో ఒంటరిగా ఉంచమని ఆదేశిస్తారు, దానిని హజబ (చిల్ల) అని అంటారు. * పరిమిత కాలం వరకు నీళ్ళు ముట్టుకోవద్దని ఆదేశిస్తారు. * రోగికి ఏదైనా వస్తువు ఇచ్చి దానిని భూమిలో పాతిపెట్టమని లేదా కాగితం ఇచ్చి దానిని కాల్చి దాని పొగ పీల్చమని చెబుతారు. * రోగి మాట్లాడక ముందే ఇతరులకు తెలియని అతని కొన్ని ప్రత్యేకతలు అతనికి తెలుపుట, ఉదాహరణకు అతని పేరు, ఊరూ, రోగం గురించి. * రోగి అతని వద్దకు వచ్చిన వెంటనే లేదా రాక ముందు షోన్ పై లేదా షోన్ ద్వారా రోగి స్థితిని, రోగాన్ని

తెలియజేయడం.

7) జన్ మానవులలో ప్రవేశిస్తుందని అప్పులస్సున్న వల్ జమాఅ నమ్ముతారు. దీని ఆధారం అల్లాహ్ యొక్క ఈ ఆదేశం: **వడ్డీ సొమ్ము తినేవారు షైతాను పట్టటం వల్ల ఉన్నాడి అయినవాని లాగానే నిలబడతారు. (బఖర 2:275)**

ఈ ఆయతులో 'మస్స' (పట్టటం) అంటే జన్ మనిషిలో ప్రవేశించడం వల్ల ఏ పిచ్చితనం మొదలవుతుందో అది అని ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యానకర్తలందరూ ఏకపక్షంగా వ్యాఖ్యానించారు.

చేతబడి: చేతబడి వాస్తవం, దాని ప్రభావం ఖుర్ఆన్ హదీసుల ద్వారా రుజువైనది. అది నిషిద్ధం మరియు ఘోరపాపం. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **వినాశనానికి గురి చేసే ఏడు విషయాలకు దూరంగా ఉండండి. అవేమిటి ప్రవక్తా! అని సహచరులు అడగగా, అల్లాహ్ తో పాటు ఇతరులను భాగస్వామిగా చేయుట మరియు చేతబడి. (బుఖారి 2766, ముస్లిం 90).** అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: **ఆ (చేతబడి) విద్యను కొనుక్కున్నవారికి పరలోకంలో ఏలాంటి భాగం లేదన్న సంగతి వారికి సయితం తెలుసు. (బఖర 2:102)**

దాని రెండు రకాలు: **1)** ముడులు, మంత్రాలు. వాటి ద్వారా మాంత్రికుడు షైతాన్ సహాయాన్ని పొంది చేతబడి చేయబడుతున్న వ్యక్తికి నష్టం చేకూర్చడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. **2)** కొన్ని ఔషధాలు (మందులు). వాటి ద్వారా చేతబడి చేయబడిన వ్యక్తి శరీరం, మేధస్సు, ఆలోచన మరియు అతని దోరణిపై ప్రభావం పడుతుంది. వాటిని సర్ప్, అత్వ్ అని అంటారు. ఈ విధంగా చేతబడిచేయబడిన వ్యక్తికి వస్తువులు మార్చుస్తున్నట్లు, కదులుతున్నట్లు లేదా నడుస్తున్నట్లు అనిపిస్తాయి. మొదటి రకం పిర్క, ఎందుకనగా మాంత్రికులు అల్లాహ్ తో అవిశ్వాసానికి పాల్పడినాడే షైతానులు వారికి సహాయం చేయరు. రెండవది ఘోరపాపాల్లో ఒకటి. ఇక నష్టం ఏదైతే జరుగుతుందో అల్లాహ్ వ్రాసి ఉంచిన దాని ప్రకారం జరుగుతుంది.

దుఆ

సృష్టిలోని ప్రతిది అల్లాహ్ యెదుట మరీ పేదరికం, బేదరికం, ఎల్లవేళ్లలో ఆయన అవసరం కలిగి ఉన్నది. కాని అల్లాహ్ నిరపేక్షాపరుడు, ఎవరి అవసరం, అక్కరలేనివాడు. అల్లాహ్ దుఆ చేయడం (అర్థించడం)ను తన దాసులపై విధిగావించాడు. అల్లాహ్ ఆదేశం ఇలా ఉంది: **మీ ప్రభువు ఇలా అన్నాడు: మీరు నన్నే ప్రార్థించండి, నేను మీ ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాను. నిశ్చయంగా నా దాస్యం (పార్థన) పట్ల గర్వాహంకారం ప్రదర్శించేవారు త్వరలోనే అవమానితులై నరకంలో ప్రవేశించటం తథ్యం.** (మోమిన్ 40:60). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: **పవిత్రుడైన అల్లాహ్ ను అర్థించనివారి పట్ల అల్లాహ్ ఆగ్రహపడతాడు.** (ఇబ్దు మజా 3827)

అల్లాహ్ తనను అర్థించే దాసుల పట్ల చాలా సంతోషిస్తాడు, వినయనపుత్రలో మరీ మరీ అర్థించేవారిని ప్రేమిస్తాడు మరియు వారిని తనకు సన్నిహితులుగా చేసుకుంటాడు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గారి సహచరులు ఈ విషయాన్ని గ్రహించారు, అందుకే వారిలో ఎవరైనా అల్లాహ్ ను అర్థించడాన్ని చిన్న చూపుగా చూసేవారు కారు. తమ సమస్యలను సృష్టిరాసుల ఎదుట పెట్టుకునేవారు కారు. వారి ఈ పరిస్థితి ఇలా ఎందుకుండినదంటే వారు తమ ప్రభువుతో తమ సంబంధాన్ని పటిష్ఠం చేసుకున్నారు, వారు ఆయనకు మరీ చేరువయ్యారు మరియు ఆయన కూడా వారికి సన్నిహితుడయ్యాడు, అల్లాహ్ ఈ ఆదేశానుసారం: **నా దాసులు నన్ను గూర్చి నిన్ను ప్రశ్నిస్తే నేను వారికి చెరువలోనే ఉన్నాను (అని చెప్పవు).**

దుఆ స్థానం అల్లాహ్ వద్ద చాలా గొప్పగా ఉంది. అల్లాహ్ వద్ద మహా గౌరవప్రదమైన స్థానం దానిది, ఒక్కోసారి దుఆ వల్ల అద్భుతం మారుతుంది, అంగీకార అర్థతలు కలిగి ఉండి, రద్దు చేయబడే కారణాలు లేకుండా ఉంటే అల్లాహ్ తో దుఆ చేసే ప్రతి మనిషి దుఆ అంగీకరించబడుతుంది, అప్పుడు అల్లాహ్ అతనికి ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెలిపిన ఈ క్రింది విషయాల్లో ఏ ఒకటినా తప్పక ప్రసాదిస్తాడు: **పాపం మరియు బంధుత్వాలు తించుకునే విషయం లేని ఏదైనా దుఆ ఎవరైనా యుస్లీం చేశాడంటే అల్లాహ్ అతనికి ఈ మూడిట్లలో ఏదైనా ఒకటి ప్రసాదిస్తాడు: అతని దుఆలో కోరినది త్వరగా ప్రాప్తిస్తుంది, లేదా ఆ దుఆను అతని కొరకు పరలోకంలో ప్రయోజనకరమవడానికి భద్రపరచి ఉంచుతాడు లేదా ఆ దుఆకు బదులుగా దానికి సమానమైన కీడును అతని నుండి దూరం చేస్తాడు. సహచరులు ఈ విషయం విని అలాంటప్పుడు మేము అధికంగా దుఆలు చెస్తూ ఉంటాము అని అన్నారు, దానికి ప్రవక్త చెప్పారు: అల్లాహ్ అధికంగా ప్రసాదించేవాడున్నాడు. (యుస్లీం, యుస్సద్ అహ్మద్).**

దుఆ రకాలు: రెండు రకాలు:

1) **దుఆఉ ఇబాద (ఆరాధన సంబంధమైన దుఆ):** ఉదాహరణకు నమాజు, ఉపవాసాలు.

2) **దుఆఉ మసీల వ తలబ్ (ప్రశ్న, అర్థింపు సంబంధమైన దుఆ).**

కర్మల మధ్య వ్యత్యాసం: ఖుర్ఆన్ పారాయణం ఎక్కువ ఘనత గలదా? లేక జక్, దుఆ మరియు అర్థింపులా? సర్వసామాన్యంగా ఖుర్ఆన్ పారాయణం ఎక్కువ ఘనత గలది, తర్వాత జక్, ప్రశంసలు, తర్వాత దుఆ అర్థింపులు, ఇది సంక్షిప్త పరంగా. కాని కొన్ని సందర్భాల్లో తక్కువ ఘనత గల విషయం ఎక్కువ ఘనత గలదానికంటే ఉత్తమం కావచ్చు. ఉదాహరణకు అరఫా రోజు ఖుర్ఆన్ పారాయణం కంటే దుఆ ఉత్తమం. ఫర్ద్

నమాజ తర్వాత ఖుర్ఆన్ పారాయణం కంటే మన్నూన్ అజ్కార్ ఉత్తమం.

దుఆ అంగీకరింపబడటానికి సాధనాలు: కొన్ని బాహ్య కారణాలు మరియు ఆంతర్య కారణాలున్నాయి:

1) బాహ్య సాధనాలు: దుఆకు ముందు సత్కార్యాలు చేయుట, ఉదాహరణకు దానధర్మాలు, వ్రదూ, నమాజ. ఖిల్జా దిశలో ఉండుట, రెండు చేతులు ఎత్తుట. అల్లాహ్ ను తగు రీతిలో ప్రశంసిం చేయుట. ఏ దుఆ చేస్తున్నారో దానికి తగిన ఆయన మంచి పేర్లను, ఉత్తమ గుణాలను ప్రస్తావించుట, దుఆలో స్వర్గాన్ని కోరుతున్నప్పుడు ఆయన దయ, కరుణల ఆదారంగా దుఆ చేయుట అంటే వాటిని ప్రస్తావించుట, దౌర్జన్యపరునిపై శాపం కోరకు దుఆ చేస్తే రహ్మాన్, కరీం లాంటి అల్లాహ్ నామములను ప్రస్తావించకుండా జబ్బార్, ఖష్టార్ నామములను ఉపయోగించుట. మరియు కొన్ని అంశాలు: ఆరంభం, మధ్యలో మరియు చివరిలో ప్రవక్తపై దరూద్ చదువుట. తాను చేసిన పాపాలను ఒప్పుకొనుట. ఆయన కారుణ్యాల కృతజ్ఞత చెల్లించుట. దుఆ అంగీకరింపబడటానికి యోగ్యమైన ఉత్తమ సమయాలను అదృష్టంగా భావించుట, అయితే సహీ నిదర్కనాలతో అవి దుఆ అంగీకార ఘడియలు అని రుజువగుట తప్పనిసరి. అవి చాలా ఉన్నాయి అయితే వాటిలో కొన్ని: * రేయింబవళ్ళలో: అల్లాహ్ ప్రపంచ ఆకాశంపై దిగి వచ్చే రాత్రి చివరి మూడవ భాగం. అజాన్ ఇఖామత్ మధ్యలో. వుజూ తర్వాత. సజ్జాలో. నమాజలో సలాం త్రిప్పుదానికి ముందు. నమాజ తర్వాత. ఖుర్ఆన్ పారాయణం సంపూర్ణం అయిన తర్వాత. కోడి పుంజు కూసినప్పుడు. ప్రయాణంలో. దౌర్జన్యానికి గురైన వాని దుఆ. బాధితుని దుఆ. తండ్రి దుఆ తన తనయునికి. ముస్లిం సోదరుని కొరకు అతని వెనక. యుద్ధంలో శత్రువులు ఎదురైనప్పుడు. * వారంలో: జుమా రోజు; ప్రత్యేకంగా చివరి ఘడియలో. * నెలలో: రమజాను మాసంలో ఉపవాస విరమణ సమయంలో, సహరీ చేసేటప్పుడు. లైలతుల్ ఖుద్లో. అరఫా రోజు. * గౌరవప్రథమైన స్థలాల్లో: సామన్యంగా మస్జిదులో. కాబా వద్ద. ప్రత్యేకంగా ముల్లజిమ్ వద్ద. ముఖామె ఇబ్రాహీం అల్లెహిస్సలాం వద్ద. సఫా మర్వాలపై. హజ్ రోజుల్లో అరఫాత్, ముజ్జలిఫా, మినా ప్రాంతాల్లో. జమ్ జమ్ నీళ్ళు త్రాగినప్పుడు వగైరా.

2) ఆంతర్య కారణాలు: దుఆకు ముందు: స్వచ్ఛమైన తౌబా చేయుట. ఇతరు హక్కులను నెరవేర్చుట. కూడు, గూడు, గుడ్డలన్నియూ హాలాల్ సంపదలో ఉండుట. సదాచరణలు అధికంగా చేయుట. నిషిద్ధమైన వాటికి దూరంగా ఉండుట. అనుమానాలకు మరియు మనోవాంఛలకు దూరంగా ఉండుట. దుఆ సందర్భంలో: మనస్సు లగ్నం చేసి దుఆ చేయాలి, (అంటే నోటితో దుఆ పదాలు పలుకుతూ మనసు ఎక్కువగా ఉండకుండా భక్తిశ్రద్ధలతో, పలుకుతున్న పదాలు గ్రహిస్తూ దుఆ చేయాలి). అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉంచాలి. గట్టి ఆశ ఉంచాలి. ఆయన శరణులోనే ఉండాలి. దీనస్థితి ఉండాలి. మరియు అడగాలి. వ్యవహారాలన్నిటినీ ఆయనకు అప్పగించాలి. ఇతరులపై ఏ ఆశ పెట్టకూడదు. అంగీకార యోగ్యం పొందుతుంది అన్న నమ్మకం కలిగి ఉండాలి.

దుఆ రద్దు అయ్యే కారణాలు: ఒకప్పుడు మనిషి దుఆ చేస్తాడు కాని అంగీకరింపబడదు, లేదా ఆలస్యం అవుతుంది, అయితే దానికి కొన్ని కారణాలుంటాయి, వాటిలో కొన్ని ఇవి: * అల్లాహ్ తో పాటు ఇతరులలో దుఆ చేయుట. * దుఆ చేస్తూ మరియు వివరణలోకి వెళ్ళుట; ఉదాహరణకు నరకం వేడి, దాని ఇరుకు, చేకటి...లతో శరణు

కోరుతున్నాను అనుట, వాస్తవానికి నరకం నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను ఓ అల్లాహ్ అనడం సరిపోతుంది. * మనిషి స్వయంగా తనపై లేదా ఇతరులపై అన్యాయం గురించి దుఆ చేయుట. * పాపం కోరుతూ, బంధుత్వాలు తిండుకొనుటకు దుఆ చేయుట. * నీవు కోరితే అన్న భావంలో దుఆ చేయుట. ఉదాహరణకు నీవు కోరితే, తలచితే క్షమించు ఓ అల్లాహ్ అని అనుట. * అంగీకారంలో తొందరపడుట. దుఆ చేశాను కాని అంగీకరించబడలేదు అని అనుట. * ఇస్తిహ్ సార్. అంటే అలసిపోయి లేదా సమసిపోయి దుఆ చేయడం మానుకొనుట. * అశ్రద్ధ మనస్సుతో దుఆ చేయుట. * అల్లాహ్ యెదుట సరియైన గౌరవభావం వ్యక్తపరచక పోవుట. ఒక వ్యక్తి దుఆ చేస్తున్నది చూశారు ప్రవక్తగారు, అతను ప్రవక్తపై దరూద్ చదవలేదు, అప్పుడు ప్రవక్త అన్నారు: ఇతను తొందరపడ్డాడు, మళ్ళీ అతడిని పిలిచారు, అతనిలో లేదా ఇతరులలో చెప్పారు: మీలో ఎవరైనా దుఆ చేస్తే ముందు అల్లాహ్ ను ప్రశంసించాలి, షాగడాలి తర్వాత ప్రవక్తపై దరూద్ చేయాలి మళ్ళీ తనకీష్టమైన దుఆ చేయాలి. (తిర్మిజి). * సాధ్యం కాని, అసంభవమైన దుఆ చేయుట ఉదాహరణకు ఇఫలోకంలోనే శాశ్వతంగా ఉండడానికి దుఆ చేయుట. * దుఆలో కష్టతరమైన పదశైలిని ఉపయోగించుట, అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: మీరు మీ ప్రభువును కడు దీనంగా వేడుకోండి, గోప్యంగా కూడా విన్నవించుకోండి. హద్దు మీరిపోయే వారిని ఆయన సుతరామూ ఇష్టపడడు. (ఆరాఫ్ 7:55). ఇబ్ను అబ్బాస్ రజయల్లాహు అస్తు చెప్పారు: దుఆలో పదశైలిని చూసినప్పుడు దాని నుండి దూరముండండి, నేను ప్రవక్త మరియు సహోబాలను చూశాను వారు ఇలా చేసేవారు కారు, అంటే దుఆలో రాగాలు, దీర్గాలు, చేసేవారు కారు. (బుఖారి). * దుఆ చేస్తూ స్వరం మరీ మితిమీరిన రీతిలో పెంచడం: అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: నీవు నీ నమాజును మరీ బిగ్గరగానూ, మరీ మెల్లగానూ పఠించకు. వీటికి నడుమ మధ్యేమార్గాన్ని అవలంబించు. (బసీ ఇస్రాయిల్ 17:110). ఈ ఆయతు దుఆ గురించి అవతరించినది హజ్రత్ ఆయిషా రదియల్లాహు అన్హా చెప్పారు.

దుఆ చేసే వ్యక్తి తన దుఆలో ఈ క్రమాన్ని పాటించడం మంచిది:
ప్రథమం: అల్లాహ్ ప్రశంసలు, షాగడ్లు. **ద్వితీయం:** ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంపై దరూద్. **త్రితీయం:** తొబా చేయుట మరియు తన పాపాలను అంగీకరించుట. **చతుర్థం:** అల్లాహ్ వరాల కృతజ్ఞత. **పంచమం:** దుఆ (తనకు కావలసింది అడగడం, అర్థించడం) మొదలెట్టాలి, అయితే ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మరియు సలవె సాలిహీన్ లో రుజువైన జమామిఅ' (తక్కువ పదాల్లో ఎక్కువ భావం గల) దుఆలకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలి. **షష్ఠం:** ప్రవక్తపై దరూద్ చదువుతూ దుఆ చేయడం ముగించాలి. **ముఖ్యమైన దుఆలు, వీటిని కంఠస్థం చేసుకొనుట మరియు వీటి ద్వారా దుఆ**

చేయుట మంచిది:

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం బోధించిన కొన్ని దుఆలు	
నిద్దించుటకు పడకవె వచ్చాక	
అల్లాహుమ్మ అస్సమ్ తు వజ్హీ ఇలైక వ ఫవ్వజ్జీ తు అమ్మీ ఇలైక వ అల్ జిఅ తు జహ్ ఇలైక రగ్బతౌ రహ్మాతన్ ఇలైక లా మల్ జిఅ వలా మంజా మిన్న ఇల్లా ఇలైక అల్లాహుమ్మ ఆమన్లు బికితాబికల్లజి అజిల్ల వ బినబియ్యికల్లజి అర్నల్ల. (ఓ అల్లాహ్ నీ సమక్షంలో నన్ను నేను	اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَالْحَاتُ ظَهْرِي

సమర్పించు- కున్నాను. నా వ్యవహారాలన్నీ నీకు అప్పగించాను. ఇక నీన్నే నమ్ముకొని ఉన్నాను. నీ అనుగ్రహ భాగ్యం పొందే ఆరాటంతో, నీ ఆగ్రహ బయంతో నీ సన్నిధిలో హాజరయ్యాను. నీ నుండి పొరబోయి నేనేక్కడా రక్షణ పొందలేను. నీ సన్నిధిలో తప్ప నాకు మరెక్కడా ఆశ్రయం లేదు. అల్లాహ్! నీవు అవతరింప జేసిన నీ (ఖురఆను) గ్రంథాన్ని, నీవు ప్రబవించజేసిన నీ ప్రవక్తను (మనసూర్ఫిగా) విశ్వసించాను).

إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً
إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنجَا
مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، أَمَنْتُ
بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ،
وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

అల్ హందుల్లాహిల్లాజ్ అతీఅమనా వ సఖానా వ కఫానా వ ఆవానా ఫకమ్ మిమ్మల్ లా కాఫయ్ లహూ వలా ముఅవియ్. (సర్వస్థోత్రములు అల్లాహ్ కొరకే! ఆయన మాకు తినిపించాడు, త్రాగించాడు, సరిపోయాడు, నివాసమిచ్చాడు. లేకుంటే ఎంతో మందికి సరిపడు వాడు మరియు నివాసమిచ్చువాడు ఎవడూ లేడు).

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا
وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَأَوَانَا؛
فَكَمْ مَعْنَى لَا كَافِيَ لَهٗ
وَلَا مُؤَيَّرِي

అల్లాహుమ్మ ఖిన్ అజాబక యోమ తబీఅసు ఇబాదక (అల్లాహ్! నీవు) నీ దాసుల్ని. మరణించిన తర్వాత తిరిగి బ్రతికించే రోజున నన్ను. నీ శిక్ష నుండి కాపాడు).

اللَّهُمَّ قِنِّي عَذَابَكَ، يَوْمَ
تَبَعْتَ عِبَادَكَ

బిస్మిక్ రబ్బి వజఅతు జబీ వ బిక్ అర్పఉహూ ఇన్ అమ్మక్ త సఫ్ఫి ఫర్లమ్ హ వఇన్ అర్నల్ తహ ఫహ్ఫజ్ హ బిమా తహ్ఫజ్ బిహి ఇబాదకన్సాలిహీన్. నా ప్రభూ! నీ పేరులో (పడకపై) మేను వాల్చాను, తిరిగి నీ పేరులోనే మేల్కొంటాను. (ఈ మధ్యలో) నీవు నా ప్రాణాన్ని (నీ వద్ద) ఆపుకుంటే దానిని క్షమించి కరుణించు. ఒకవేళ దానిని తిరిగి (నా శరీరంలో) విడిచివెడితే సజ్జనులైన నీ దాసుల్ని రక్షించినట్లు దానిని రక్షించు.

بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ
جَنِي، وَيَا أَرْفَعُهُ، فَإِنْ
أَمْسَكْتَ نَفْسِي
فَارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا
فَاحْفَظْهَا، بِمَا تَحْفَظُ
بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ

రెండు అరచేతులు కలిపి, ఖుల్ హువ్లాహు అహద్, ఖుల్ అఊజ బిరబ్బిల్ పలక్ మరియు ఖుల్ అఊజ బిరబ్బిన్నాన్ సూరాలు చదివి, అందులో ఊదుకొని ముఖము, శరీరం ముందు భాగం ఇంకా సాధ్యమైనంత వరకు మిగత భాగంలో తుడుముకోవాలి. ఇలా మూడు సార్లు చేయాలి. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అల్లహి వసల్లం ఖురఆనులోని సూర (32) అలీఫ్ లామ్ మీమ్ అస్సజ్జా మరియు సూర (67) ముల్క్ చదవనిదే పడుకునేవారు కారు.

పడుకునే ముదు

బిస్మిక్లూహుమ్మ అమూతు వ అహ్ యా.
(ఓ అల్లాహ్ నీ పేరులో మరణిస్తున్నాను, బ్రతికి లేస్తున్నాను)

بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ
أُمُوتُ وَ أَحْيَا

నిద్ర నుండి మేల్కొన్నప్పుడు

అల్ హందుల్లాహిల్లాజ్ అహ్ యానా బఅద్ మా అమూతనా వఇల్లాహిన్ముఘూర్. (అల్లాహ్ కే సర్వ స్థోత్రములు, ఆయన మమ్మల్ని మరణింపజేసిన తర్వాత తిరిగి బ్రతికించాడు. మళ్ళీ ఆయన వైపునకే మరలిపోవలసి ఉన్నది).

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا
وَالِيهِ النُّشُورُ

నిద్రలో భయందోళన కలిగితే

అఊజ బిక్లమాల్లాహితామ్నూతి మిన్ గజబిహి వ ఇఖాబిహి వ ఫర్లి ఇబాదిహి వ మిన్ హమజాతిఫ్ ఫయాతీని వ అణ యహ్ జారూన్. (అల్లాహ్ యొక్క సుసౌర్ధ వచనాల రక్షణలో వస్తున్నాను; ఆయన ఆగ్రహం నుండి, శిక్ష నుండి, ఆయన దాసుల కీడు నుండి మరియు ఖైతానుల పేరేరణల నుండి ఇంకా అవి స్వయంగా దగ్గరకు రావడం నుండి).

أَعُوذُ بِكَ لِمَاتِ اللَّهِ
التَّامَاتِ، مِنْ عَذَابِهِ
وَعِقَابِهِ، وَسَرِّ عِبَادِهِ،
وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ،
وَأَنْ يَحْضُرُونِ

నిద్రలో మేల్కొంటే చదవండి

లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహూహూ లాషరీక లహు లహుల్ ముల్కు **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا**

వలహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఖన్ ఖుదీర్ అల్ హందు
లిల్లాహ్ వ సుబ్ హానల్లాహ్ వ లాఇలాహా ఇల్లాల్లాహు వల్లాహు అక్షర్
వలహుల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్.
 షే దుఆ చదివిన తర్వాత అల్లాహుమ్మగ్గ్ షిర్కీ అన్నా లేదా ఏదైనా దుఆ చేసినా అంగీకరించబడుతుంది. వుజూ చేసుకోని నమాజు చేసుకుంటే అది అంగీకరించబడుతుంది.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَالْأَرْضِ وَالْعَرْشِ الْعَظِيمِ
 الْحَمْدُ لَكَ وَالشُّكْرُ لَكَ وَالْمُلْكُ لَكَ وَالْقُدْرَةُ لَكَ
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 وَاللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

స్వప్నం వసే

మీలో ఎవరైనా తనకిష్టమైన స్వప్నం చూస్తే అది అల్లాహ్ వైపు నుండి అని తెలుసుకోవాలి, దానిపై అల్లాహ్ కృతజ్ఞత చెల్లిస్తూ (అల్ హందులిల్లాహ్ అనాలి), ఇతరులకు తెలియజేయవచ్చు. తనకు ఇష్టం లేని కల చూస్తే అది షైతాన్ నుండి అని తెలుసుకోవాలి, దాని కీడు నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరాలి, ఎవరికీ తెలియజేయవద్దు, అది ఏ నష్టమూ చేకూర్చదు.

గాడిద ఓండ్ల విన్నప్పుడు

దాని కీడు నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరండి అప్పుడు అది షైతాన్ ను చూసి ఓండ్ల పెడుతుంది.

కోడి కూత, విన్నప్పుడు

అల్లాహ్ దయను గురించి అడగండి, అది దైవదూతను చూసి కూస్తుంది. మరో ఉల్లేఖనంలో ఉంది: మీరు రాత్రి వేళ కుక్క బోబోను మరియు గాడిద ఓండ్లంపు విన్నప్పుడు అల్లాహ్ శరణు కోరండి.

అల్లాహ్ కొరకు నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను

అనన్ రజయల్లాహు అన్న ఉల్లేఖించారు: ఒక వ్యక్తి ఫవక్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వద్ద ఉండగా మరో వ్యక్తి అక్కడి నుండి వెళ్ళాడు, అప్పుడు ఈ కూర్చున్న వ్యక్తి: "ఫవక్! నేను అతనిని ప్రేమిస్తున్నాను" అన్నాడు, "నీవు అతనికి తెలియజేశావా" అని ఫవక్ అడిగారు, "లేదు" అని అతడన్నాడు, "అతనికి తెలియజేయి" అని ఫవక్ చెప్పారు, అప్పుడు ఆ వ్యక్తి వెనక్ వెళ్ళి "నేను అల్లాహ్ కొరకు నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను" అన్నాడు, దానికి సమాధానంగా ఆ వ్యక్తి అన్నాడు: "అహ్ బర్ఖా కల్లజి అహ్ బరీ తనీ లహు. ఎవని గురించి నీవు నన్ను ప్రేమించావో అతను నిన్ను కూడా ప్రేమించుగాక"

తోటి ముస్లిం సోదరుడు తుమ్మితే

"మీలో ఎవరైనా తుమ్మినప్పుడు అల్ హందులిల్లాహ్ అనాలి, అతని సోదరుడు లేదా మిత్రుడు యర్ హముకల్లాహ్ అనాలి, అతను యర్ హముకల్లాహ్ అన్నప్పుడు తుమ్మిన వ్యక్తి యహ్ దీకుముల్లాహు వ యుస్మిహ్ బాలకుం అనాలి". అవిశ్వాసి తుమ్మి అల్ హందులిల్లాహ్ అంటే యర్ హముకల్లాహ్ అనకుండా యహ్ దీకుముల్లాహ్ అనాలి.

ఎవరైనా నీకు ఏదైనా మేలు చేసే

ఏదైనా మేలు జరిగితే అందుకు అతను మేలు చేసినవారికి జ'జాకల్లాహు ఖైరా (అల్లాహ్ నీకు సద్దలీలతం ప్రసాదించుగాక) అని పలికితే అతనిని ఎంతో గొప్పగా ప్రశంసించినట్లు. ఆ వ్యక్తి వజ'జాక లేదా వఇయ్యాక అంటే సరిపోతుంది.

వరం కురుస్తున్నది చూసి

అల్లాహుమ్మ సయ్యిబన్ నాఫిత (ఓ అల్లాహ్ ప్రయోజనకరమైన వరం కురిపించు) అని రెండు లేదా మూడు సార్లు పలకాలి. ఇంకా ముతిర్నా బిఫజ్ లిల్లాహి వరహ్మాతిహీ (అల్లాహ్ దయ కారుణ్యం వల్లనే వరం కురిసింది) అనాలి. ఆ సందర్భంలో దుఆ చేయాలి, ఎందుకనగా వరం కురిసివున్నప్పుడు చేసే దుఆ అంగీకరించబడుతుంది.

నీకు ఇష్టమైనదేదైనా చూసే

అల్ హందులిల్లాహిల్లజి బినిఅ మతిహీ తతిమ్ముస్సాలిహాత్. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَمَّتْ

<p>(సర్గ స్తోత్రములు అల్లాహ్ కొరకే, ఆయన కారుణ్యంలోనే సర్గ సత్కార్యాలు సంపూర్ణతకు చేరుకుంటాయి).</p>	<p>الصَّالِحَاتُ</p>
<p>ఇష్టం లేనిదేదైనా చూసే</p>	
<p>అల్ హందుల్లాహ్ అలా కుల్లి హాల్. (సర్గ స్థితుల్లో స్తోత్రములన్నియు, కృతజ్ఞతలన్నియు అల్లాహ్ కు మాత్రమే).</p>	<p>الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ</p>
<p>నిద్ర నుంచి మేలుకొన్న తరువాత</p>	
<p>అల్ హందు ల్లాహి అహ్మినా బఅదమా అమాతనా వ ఇలహిన్నుఘూర్ (అల్లాహ్ కే సర్గ స్తోత్రములు, ఆయనే మమ్మల్ని మరణింపజేసిన తర్వాత తిరిగి భరికించాడు. మళ్ళీ ఆయన వెళ్ళునకే మరలిపోవలసి ఉన్నది).</p>	<p>الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ</p>
<p>ఇంటి లోకి ప్రవేశిస్తూ</p>	
<p>బిస్మిల్లాహి వలజ్నా, వ బిస్మిల్లాహి ఖరజ్నా, వ అలా రబ్బినా తవ్వ్నా(అల్లాహ్ నామంతో ప్రవేశించాము. అల్లాహ్ నామంతోనే బయలు దేరాము ఇంకా మేము మా ప్రభువు పెనే ఆశలు పెట్టుకున్నాం)</p>	<p>بِسْمِ اللَّهِ وَحَمْدًا، وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا</p>
<p>ఇంటి నుండి బయటికి వెళ్ళా</p>	
<p>అల్లాహుమ్మ అఉజా బిక అన్ అజ్జల్ల బై ఉజ్జల్ల బై అజ్జల్ల బై ఉజ్జల్ల బై అజ్జుమ బై ఉజ్జుమ బై అజ్జ్ హాల బై యుజ్జ్ హాల అలయ్య్. (నేను స్వయం మార్గం తప్పడం నుండి, లేదా తప్పించబడటం నుండి, జారటం నుండి లేదా జారంపబడటం నుండి, నేను ఎవరినైనా బాధించడం నుండి లేదా ఎవరిచేతనైనా బాధింప- బడటం నుండి, నేను ఎవరిలోనైనా అసభ్యంగా, మూర్ఖంగా ప్రవరించుట నుండి లేదా ఎవరినా నాలో అలా ప్రవరించుట నుండి నేను నీ శరణులో వస్తున్నాను ఓ అల్లాహ్!)</p>	<p>اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ، أَوْ أُضِلَّ، أَوْ أَزِلَّ، أَوْ أُزِلَّ، أَوْ أَظْلِمَ، أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ، أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ</p>
<p>బిస్మిల్లాహి తవక్కల్లు అలల్లాహి లా హూల వలా ఖువ్వత్ ఇల్లాబిల్లాహ్. (అల్లాహ్ పేరుతో వెళ్ళున్నాను, అల్లాహ్ పె మాత్రమే నా నమ్మకం, పుణ్యం చేసే పాపం నుండి దూరం ఉండే భాగ్యం అల్లాహ్ యే ప్రసాదించువాడు).</p>	<p>بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ</p>
<p>మస్జిద్ లో ప్రవేశిస్తూ</p>	
<p>మస్జిదులోనికి ప్రవేశిస్తూ కుడి కాలు ముందుకు వేసి ఇలా ప్రార్థించాలి: బిస్మిల్లాహి వస్సలాతు వస్సలాము అలా రసూల్లిల్లాహ్, అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ జనూబీ వఫహ్ లి అబ్బాబ రహ్మాతిక. (అల్లాహ్ పేరుతో, ప్రవక సల్లలాహు అలెహి వసల్లంపె శాంతి కురియుగాక. ఓ అల్లాహ్ నా పాపాలను క్షమించు, నా కొరకు నీ కరుణ ద్వారాలను తిరు).</p>	<p>بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَاَفْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ</p>
<p>మస్జిద్ నుండి వెళ్ళా</p>	
<p>మస్జిద్ నుండి బయటికి వెళ్ళా ఎడమ కాలు ముందుకు వేసి ఇలా ప్రార్థించాలి: బిస్మిల్లాహ్ వస్సలాతు వస్సలాము అలా రసూల్లిల్లాహ్, అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ జనూబీ వఫహ్ లి అబ్బాబ రహ్మాతిక. (అల్లాహ్ పేరుతో, ప్రవక సల్లలాహు అలెహి వసల్లంపె శాంతి కురియుగాక. ఓ అల్లాహ్ నా పాపాలను క్షమించు, నా కొరకు నీ కరుణ ద్వారాలను తిరు).</p>	<p>بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَأَبْوَابَ فَضْلِكَ</p>
<p>పెళ్ళి కుమారునికి ఇలా దుఆ ఇవ్వండి</p>	
<p>బారకల్లాహు లక వ బారక అలైక ఎజమఅ బైనకుమా ఫి ఖెర్.</p>	<p>بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ</p>

(అల్లాహ్ నీకు శుభం కలుగ జేయుగాక, నీపై శుభాలు కురిపించుగాక, మీ ఇద్దరిలో అన్ని రకాల మేళ్ళూ సమకూర్చుగాక).	عَلَيْكَ، وَحَمَّعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ
--	--

కోడి కూత విన్నప్పుడు, గాడిద ఓండ్ల విన్నప్పుడు	
కోడి కూత విన్నప్పుడు, అల్లాహ్ దయను గురించి అడగండి, అది ధైర్యదూతను చూసి కూస్తుంది. మరియు మీరు గాడిద ఓండ్లను విన్నప్పుడు అల్లాహ్ శరణు కోరండి. అప్పుడు అది పైతాన్ ను చూసి ఓండ్ల పెడుతుంది.	إِذَا سَمِعْتَهُ صِيَاحَ الدَّيَكَةِ فَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ؛ فَإِنَّهَا رَأَتْ مَلَكًا، وَإِذَا سَمِعْتَهُ تَهَيُّقَ الْحَمَارِ، فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ؛ فَإِنَّهُ رَأَى شَيْطَانًا

ఎవరైనా అల్లాహ్ కొరకు నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను అంటే	
అహిబ్బకల్లజ్ అహ్నబ్బనె లహు. అని ప్రార్థించాలి. (ఎవని కోసం నిన్ను ప్రేమించావో అతను కూడా నిన్ను ప్రేమించుగాక).	أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ

మీలో ఎవరైనా తుమ్మిత్	
-----------------------------	--

అల్ హండు లిల్లాహ్ అనాలి. సకల స్తోత్రములు, కృతజ్ఞతలు అల్లాహ్ కే,	الْحَمْدُ لِلَّهِ
---	-------------------

తోటి ముస్లిం సోకురుడు తుమ్మి అల్ హండు లిల్లాహ్ అంటే విన్నవారు	
--	--

యర్థముకల్లాహ్ అనాలి. అల్లాహ్ నీపై దయ జూపు గాక!	يَرْحَمُكَ اللَّهُ
--	--------------------

యర్థముకల్లాహ్ కు బదులుగా తుమ్మి నవారు	
--	--

యహ్మీకుముల్లాహ్ వ యుస్తిహు బాలకుం. అనాలి అల్లాహ్ నీకు సన్నార్లం చూపుగాక, నిన్ను సరిదిద్దు గాక!	يَهْدِيكُمْ اللَّهُ، وَيُصْلِحْ بِأَلْسِنَتِكُمْ
--	--

అత్త్యంత బాధ, కష్టంలో ఉంటే చదవండి	
--	--

"లాఇలాహ్ ఇల్లల్లాహుల్ అజముల్ హాలిమ్, లాఇలాహ్ ఇల్లల్లాహు రబ్బుల్ అర్రిల్ అజమ్, లాఇలాహ్ ఇల్లల్లాహు రబ్బుస్సగ్నమావాలి వరబ్బుల్ అర్రి వరబ్బుల్ అర్రిల్ కరీమ్". "అల్లాహు అల్లాహు రబ్బీ లాఉఫ్ఫికు బిహీ షైఆ". "యా హయ్యు యా ఖయ్యూమ్ బిరహ్మాతిక అసగీస్". "సుబ్ హానల్లాహిల్ అజం".	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ، وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ
---	--

అల్లాహు రబ్బీ లా ఉఫ్ఫికు బిహీ షైఆ	اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا
-----------------------------------	--

యా హయ్యు యా ఖయ్యూమ్ బిరహ్మాతిక అసగీస్	يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ
---------------------------------------	---

సుబ్ హానల్లాహిల్ అజం	سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ
----------------------	------------------------------

శత్రువులపై దుఆ	
-----------------------	--

అల్లాహుమ్మూ ముంజులల్ కితాబ్, వముజ్జయస్సహాబ్, సరిఅల్ హిసాబ్, ఇహ్ జమిల్ అహ్నబ్, అల్లాహుమ్మూహ్ జమ్ హుమ్ వ జల్ జల్ హుమ్. (ఓ అల్లాహ్! గ్రంథాన్ని అవతరింపజేసినవాడా! మేఘాలను నడిపేవాడా! శిష్టుంగా లెక్కతీసుకునేవాడా! సైన్యాలను ఓడించు, ఓ అల్లాహ్! వారిని అపజయోనిక గురి చేయి, వారిని కంపనలకు గురి చేయి).	اللَّهُمَّ مُزَلِّ الْكِتَابِ، وَمُجْرِي السَّحَابِ سَرِيْعَ الْحِسَابِ، أَهْرَمِ الْأَحْرَابِ، اللَّهُمَّ أَهْرَمِهِمْ وَزَلِّ لَهُمْ
--	--

విధైనా కష్టం ఎదురైనప్పుడు	
----------------------------------	--

అల్లాహుమ్మూ లా సహ్ ల ఇల్లా యా జఅల్ తహూ సహ్ లా వ అంత తబ్బీఅలుల్ హజ్బ్, ఇజ్జా షిఅత సహ్. (ఓ అల్లాహ్! నీవు సులభం చేసినది తప్ప ఏదీ సులభం కాదు, బాధను నీవు కోరినప్పుడు సులభతరం చేస్తావు).	اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا، وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْخَرْقَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا
---	---

అప్పు తీరడానికి దుఆ	
----------------------------	--

అల్లాహుమ్మూ ఇన్నీ అఉజ్జ బిక్ మిన్లల్ హమ్మీ వల్ హజని వల్ అజ్జ	اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
--	-------------------------------------

<p>జ వల్ కసలి వల్ బుఖ్ లి వల్ జబ్బాని వజలఇద్దెని వగలబతిరిజాల్. (ఓ అల్లాహ్ నీ శరణులోకి వస్తున్నాను చింత, బాధ, అశక్తత, బద్ధకం, పిరికితనం, పినిసారితనం, అప్పు భారం మరియు ప్రజల ఒత్తిడి నుండి).</p>	<p>اللَّهُمَّ وَالْحَزْنَ، وَالْعَجْزَ وَالْكَسَلَ، وَالْبُخْلَ وَالْجَائِلْنَ، وَصَلِّعَ التَّيْنِ وَعَلَيْبَةَ الرِّجَالِ</p>
<p>హూమ్ లో ప్రవేశిస్తూ</p>	
<p>'బిస్మిల్లాహి' అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజా బిక్ మిన్ ల్ ఖుబుసి వల్ ఖుబాఇసి. (అల్లాహ్ పేరు లో, ఓ అల్లాహ్! నేను దుష్ట జ్ఞాతు స్త్రీ పురుషుల నుండి నీ శరణు జొచ్చుచున్నాను).</p>	<p>اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْحُبِّ وَالْحَبَائِثِ</p>
<p>హూమ్ నుండి బెటికి వచ్చినప్పుడు</p>	
<p>గుఫానక. నీ క్షమాపణ వేడుకుంటున్నాను.</p>	<p>عَفْرَانِكَ</p>
<p>నమాజులో షైతాన్ వస్ వసాలు</p>	
<p>ప్రవక్త ప్రవచనం: నమాజులో వస్లసాలు (ఫేరేపణలు) వేసే షైతాన్ ఖుజుబ్, నీకు వస్లసాలు ఏర్పడితే అతని నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరు, ఎడమ ప్రక్కన ధు, ధు అనండి.</p>	
<p>సజ్జాలో చదవండి</p>	
<p>సుబ్హానకల్లాహుమ్మ రబ్బనా వ బిహిందెక అల్లాహుమ్ మగ్నిర్. (మా ప్రభువైన ఓఅల్లాహ్ నీవు పరిశుద్ధునివి, నీకే స్తోత్రములు, ఓ అల్లాహ్ నన్ను మన్నించు).</p>	<p>سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَيَحْمَدُكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي</p>
<p>అల్లాహుమ్మగ్నిర్లీ జుబ్బి కుల్లహూ దిఖ్లహూ వ జల్లహూ వ అవ్వలహూ వ ఆఖిరహూ వ అలానియితహూ వ సిర్తహూ. (ఓ అల్లాహ్! నా చిన్న పెద్ద, ముందు వెనక, బహిర్లతమైన, రహస్యమైన పాపాలన్నిటిని క్షమించు).</p>	<p>اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً وَجَلَّةً، وَأَوَّلَهُ وَأَخْرَهُ، وَعَلَايَتَهُ وَسِرَّهُ</p>
<p>అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజా బిరజాక మిన్ సఖితిక వబియుఅఫాతిక మిన్ ఉఖూబతిక వఅఊజా బిక్ మిన్న లా ఉహ్నీ సనాఅన్ అలక అంతి కమా అస్త్రత అలా నఫ్సిక. ఓ అల్లాహ్ నీ కోపం నుండి నీ ఇష్టం, నీ శిక్ష నుండి నీ సంక్షేమం శరణులోకి వస్తున్నాను. నీ నుండి నీ శరణులోకే వస్తున్నాను. నీవు నీ ప్రశంసలు తిలిపినంత నేను నీ ప్రశంసలను లెక్కించలేను.</p>	<p>اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِعَافَاتِكَ مِنْ عِقَابَاتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ</p>
<p>సజ్జా తిలావత్ ధుఆ</p>	
<p>అల్లాహుమ్మ లక సజద్దు వబిక్ ఆమంతు వలక అస్తంతు సజద్ వజ్జుయ్ లిజ్జజ్ఖులఖహు వసవ్వరహు వఫఖు సంఅహు వబసరహు తబారకల్లాహు అహ్సనుల్ ఖాలిఫైన్</p>	<p>اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي لِلذِّي لَخَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَنَسَقَ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ</p>
<p>నమాజు ఆరంభంలో</p>	
<p>అల్లాహుమ్మ బాఇద్దె బైన్ వ బెన ఖతాయాయ్ కమా బాఅత బెనల్ ముఫ్ఫిఖి వల్ మురబి అల్లాహుమ్మ నఖిని మిన్ ల్ ఖతాయా కమా యునఖుస్తాబుల్ అబ్ యజా మిన్ ధనసి అల్లాహుమ్మగ్ సిల్ ఖతాయాయ్ బిల్ మాఇ వస్నల్ జి వల్ బరద్. ఓ అల్లాహ్ తూర్పు పడమరల మధ్య ఎంత దూరం ఉంచావో నన్ను పాపాలకు అంత దూరంగా ఉంచు. ఓ అల్లాహ్ మాసిన బద్ధ తిల్లిన బద్ధలు ఎలా శుభ్ర మవుతుందో నా పాపాలను అలా శుద్ధి చెయ్యి. నా పాపాలను నీరు, మంచు, వడగొండలతో కడిగివెయ్యి.</p>	<p>اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ، كَمَا نَقَّيْتَ الْكُوفَ الْأَبْيَضَ مِنَ التَّنْبَرِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ، بِالْمَاءِ وَالرِّيحِ</p>

నమాజు చివరిలో

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ జలము నప్ప జుల్హన్ కసీరమ్ వలా యగ్ని రుజునూబ ఇల్లా అంత ఫగ్నిర్ మగ్నిరతమ్ మిన్ ఇందిక వర్షమ్మి ఇన్నక అంతల్ గఫూరుర్హీం. ఓ అల్లాహ్ నా ఆత్మకు నేను చాలా అన్యాయం చేసుకున్నాను. నీవు తప్ప పాపాలను క్షమించేవారు మరెవ్వరూ లేరు. నీవు నీ ప్రత్యేక అనుగ్రహంతో నన్ను క్షమించు, నా మిద దయచూపు, నిశ్చయంగా నీవు క్షమించేవాడవు, కరుణామయుడవు.

اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْ إِنَّاكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

నమాజు తర్వాత

అల్లాహుమ్మ అఇన్నీ అలా ఇక్తిక వ పుక్తిక వ హస్సి ఇబాదతిక (అల్లాహ్! నేను నీ దాగ్నం చేయటానికి, నీకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోటానికి, తగురితిలో నిన్ను ఆరాధించటానికి నాకు సహాయం చెయ్యి).

اللَّهُمَّ أَعِنِّي، عَا، ذَكَرَكَ وَشَكَرَكَ وَحَسُنَ عِبَادَتِكَ

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఉజబిక్ మిన్ ల్ కుఫ్రి వల్ ఫక్తి వ అజాబిల్ కఫ్రి. (ఓ అల్లాహ్! సత్యతీర్హారం, బీదరికం నుండి మరియు సమాధి శిక్ష నుండి నీ శరణు వచ్చాను).

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْقَبْرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ

ఎవరెనా నీకు మేలు చేసే

జజాకల్లాహు ఖరన. అనాలి.

حَزَاكَ اللَّهُ خَيْرٌ

వర్షం కురిసినప్పుడు

అల్లాహుమ్మ సయ్యుబ్నాన్నఫిఐ ఓ అల్లాహ్! దీనిని శుభమైనదిగా చేయి.

اللَّهُمَّ صَيِّبًا تَأْفَعًا

ముతిర్నా బిఫజ్జిల్లాహి వ రహ్మాతిహి

مُطِرًا تَأْفَعُ اللَّهُ وَرَحْمَتِهِ

పెను గాలులు వీచినప్పుడు

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అన్అలుక ఖరహా వఖర మా ఫిహా వఖర మా ఉర్నిలత్ బిహి, వఅఉజబిక్ మిన్ ఫర్రిహా వఫర్రి మాఫుహా వఫర్రి మా ఉర్నిలత్ బిహి. (ఓ అల్లాహ్! నేను నీతో దీని మేలును, దీనిలో ఉన్న మేలును మరియు ఏ మేలు కొరకు పంపబడినదో దానిని కోరుతున్నాను, దీని కీడు నుండి, దీనిలోని కీడు నుండి మరియు ఏ కీడు కొరకు పంపబడినదో దాని నుండి నీ శరణు పొందుతున్నాను).

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ

నెలవంక చూసినప్పుడు

అల్లాహుమ్మ అహిల్లహూ అలినా బిల్ యుమ్మి వల్ ఈమాని వస్సలామతి వల్ ఇస్లామి రబ్బి వరబ్బుకల్లాహ్. (ఓ అల్లాహ్! శుభాలతో, విశ్వాంతో మరియు సంకేమం, ఇస్లాంతో నెలవంకను వెలికి తీయు, ఓ నెలవంక నా ప్రభువు మరియు నీ ప్రభువు అల్లాహ్ యే).

اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ وَالْإِسْلَامِ، وَالتَّوْفِيقَ لِمَا نَحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، رَبَّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ

ప్రయాణికుడిని సాగనంపుతూ

అస్తాదిడల్లాహ్ దీనక వఅమానతక వఖువాతియ అమలిక. (నీ ధర్మం, అమానతు మరియు చివరి కర్మలను అల్లాహ్ కు అప్పగిస్తున్నాను).

أَسْتَوِدُّكَ اللَّهُ دِينَكَ، وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ

ప్రయాణికుడు వారికి తిరిగి ఇలా దుల ఇవ్వాలి:

అస్తాదిడకుమ్మల్లాహుల్లజ్ లా తజ్జుడ వదాయిఉహూ. (నేను మిమ్మల్ని, అల్లాహ్ కు అప్పగిస్తున్నాను, ఆయనకు అప్పగించబడినదేది వృధా కాదు).

أَسْتَوِدُّكُمْ اللَّهُ، الَّتِي لَا تَضِيْعُ وَدَائِعُهُ

ప్రయాణపు దుల

అల్లాహు అక్కర్, అల్లాహు అక్కర్, అల్లాహు అక్కర్, సుబ్ హసల్లజ్ సఖరలనా

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ

హాజా వయా కున్నా లహూ ముఖినీన్ వ ఇన్నా ఇలా రబ్బినా లమున్ ఖులబూన్ అల్లాహుమ్మూ ఇన్నా నన్అలుక ఫీ సఫరీనా హాజల్ బిర్త వత్ఖాష్ వ మిన్ల అమలి మా తరా అల్లాహుమ్మూ హావ్విన్ అలెనా సఫరీనా హాజా వత్తిత్తన్నా బుఅదహూ అల్లాహుమ్మూ అంతస్ సాహీబు ఫిస్సఫరీ వల్ ఖులీఫతు ఫిల్ అహ్ లి అల్లాహుమ్మూ ఇన్నీ అఉజబిక్ మిన్ వఅనాఇన్ సఫరీ వ కఅబతిల్ ముజరి వ సూఇల్ మున్ ఖులబి ఫిల్ మాలి వల్ అహ్లా.

اَكْبُرُ، اللهُ اَكْبَرُ،
{سُبْحَانَ الَّذِي
سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا
كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ*
وَابَا اِلٰى رَبِّنَا
لَمُنْقَلِبُونَ}

ప్రయాణము నుండి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు వె దుఆతో పాటు ఇది కూడా చదవాలి. పరిశుద్ధుడైన అల్లాహ్ యే దీనిని (ఈ వాహనాన్ని) మా ఆధీనంలోకి ఇచ్చాడు. లేకపోతే మేము దీనిని ఆధీనపరచుకోలేకపోయేవారము. నిస్సందేహంగా మేము మా ప్రభువు వెపునకు మరలవలసిన వారము. ఓ అల్లాహ్! మేము ఈ ప్రయాణంలో సత్కార్యాలు చేసి, భయభకులతో మెలిగే, నీ ప్రసన్నత లబించే కార్యాల బుద్ధిని కోరుకుంటున్నాము. అల్లాహ్! ఈ ప్రయాణాన్ని మాకు సులభతరం చెయ్యి. దీని దూరాలను దగ్గర చెయ్యి. ఓ అల్లాహ్! నీవే ఈ ప్రయాణంలో మాసన్నిహితుడివి. నీవే మా ఇంటివారిని, మా ధనాన్ని కనిపెట్టుకు ఉండేవాడివి. ఓ అల్లాహ్! నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను; ప్రయాణంలోని కష్టాల నుండి, అయిష్టకరమైన దృష్టాగల నుండి. నా సంపద, నా ఆత్మీయులు మరియు నా సంతానానికి నేను తిరిగి వెళ్ళేటప్పుటికి హాని కలగకుండా కూడా నీ శరణి కోరుతున్నాను. తిరిగి వచ్చేటప్పుటి దుఆ భావం: (తిరిగివెళ్ళవారము,పశ్చాత్తాపంతో మున్సింపు కోరవారము, మా ప్రభువునీ ఆరాధించేవారము, ఆయన్నే స్తుతించేవారము).

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبَرِّ وَالْقَوَى، وَوَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاظْمُرْ عَنَّا بَعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْحَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ رُجْعَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ

మన్సిద్ కు వెళ్ళా చదవండి

అల్లాహుమ్మజ్అల్ ఫీ ఖల్ బి నూరా, వ ఫీ లిసాని నూరా, వజ్అల్ ఫీ సమకా నూరా, వజ్అల్ ఫీ బసరీ నూరా, వజ్అల్ మిన్ ఖల్ ఫీ నూరా, వ మిన్ అమామీ నూరా, వజ్అల్ మిన్ ఫాఖే నూరా, మవిన్ తహ్ తీ నూరా,అల్లాహుమ్మూ అఅతినీ నూరా. (ఓ అల్లాహ్ నా హృదయంలో వెలుగు ప్రసాదించు, నా నాలుకలో వెలుగు ప్రసాదించు, నా చెవిలో వెలుగుప్రసాదించు, నా కళ్ళలో వెలుగు ప్రసాదించు, నా వెనక వెలుగు ప్రసాదించు, నా ముందు వెలుగు ప్రసాదించు, నా వెన వెలుగు ప్రసాదించు, నా క్రింద వెలుగు ప్రసాదించు. ఓ అల్లాహ్ నాకు (ప్రళయ దినాన) వెలుగు ప్రసాదించు).

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا، وَوَمِنَ فَوْقِي نُورًا، وَوَمِنَ تَحْتِي نُورًا، وَوَعَنِّي يَمِينِي نُورًا، وَوَعَنِّي شِمَالِي نُورًا، وَوَمِنَ أَمَامِي نُورًا، وَوَمِنَ خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا، وَأَعْظِمْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، اللَّهُمَّ اعْظِمْنِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي عَصِي نُورًا، وَفِي حَمِي نُورًا، وَفِي ذِي نُورًا، وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي بَشْرِي نُورًا

దుఆయె ఇస్ఖార

మీలో ఎవరెనా ఏదెనా పని చేయాలనుకున్నప్పుడు ఫర్ద్ గాకుండా రెండు రకాతులు చేయాలి. ఈ దుఆ చదవాలి. హాజల్ అమ్మ అన్న చోట ఆ పని పేరు చెప్పకోవాలి. అల్లాహుమ్మూ ఇన్నీ అసఖిరుక బిఇల్లిక్ వ అసఖిరుక బి ఖుద్రిక్ వ అన్అలుక మిన్ ఫజ్కల్ అజం ఫఇన్నక్ తఖిరు వలా అఖిరు వ తఅలము వలా అఅలము వ అత అల్లా ముల్ గుయాబ్, అల్లాహుమ్మూ ఇన్ కుంత తఅలము అన్న హాజల్ అమ్మ ఖురుల్లి ఫీ దీని వ మఅబ్ వ అఖిబతి అమీ ఔ ఖాల ఆజలిహ్ వ ఆజలిహ్ ఫఖుర్ హు లి వ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَامٌ

<p>యస్సీర్ హు లీ సుమ్ము బారిక్ లీ ఫీహీ వ ఇన్ కుంత తత'లము అన్న హాజల్ అవు పర్తుల్లి ఫీ దీనీ వ మఅషి వ ఆఖిబతి అమ్మి బై ఖాల ఫి ఆజలి వ ఆజలిహీ ఫస్సిఫ్ హు అన్నీ వస్సిఫ్ నీ అఫ్దు దుర్ లియల్ ఖైర హైను కాన్ సుమ్ము అర్దినీ బిహీ. (అల్లాహ్! నీ జ్ఞానంలో నేను శుభాలను అడుగుతున్నాను. నీ అధికార సాయంలో శక్తిని ప్రసాదించమని కోరుతున్నాను. మహోత్తరమైన నీ అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించమని అభ్యర్థిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా నువ్వు అధికారం గలవాడివి. నాకు ఎలాంటి అధికారమూ లేదు. నీకు అన్నీ తెలుసు, నాకు ఏమీ తెలియదు. అగోచర జ్ఞానివి నీవే. ఓ అల్లాహ్! నీ జ్ఞానం ప్రకారం ఈ పని ధార్మికంగా, ప్రాపంచికంగా, పరలోక పరిణామం రీత్యా (లేదా) త్వరగా లేక ఆలస్యంగా నాకు ప్రయోజనకరమైతే దాన్ని నా అదృష్టంలో ఉంచు. దాని సాధనను నా కొరకు సులభతరం చెయ్యి. దాన్ని నా కొరకు శుభప్రధమనదిగా చెయ్యి. కాని ఒకవేళ నీ జ్ఞానం ప్రకారం ఈ పని ధార్మికంగా, ప్రాపంచికంగా, పరలోక పరిణామం రీత్యా (లేదా) త్వరగా గానీ, ఆలస్యంగా గానీ నాకు నష్టం కలిగించేదయితే దాన్ని నా నుండి దూరంగా ఉంచు. దాని బారినుండి నన్ను కాపాడు. సాఫల్యం ఎక్కడున్నాసరే దాన్ని నా అదృష్టంగా మలచు. ఆ తర్వాత నా మనసు దానిపై కుదురుపడేలా చెయ్యి).</p>	<p>الغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنَّ كُنْتُ تَعَلَّمْتُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي عَاجِلِهِ وَأَجَلِهِ فَاقْدِرْ لِي وَيَسِّرْهُ لِي، ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتُ تَعَلَّمْتُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي عَاجِلِهِ وَأَجَلِهِ فَاصْرِفْهُ عَنِّي، وَأَصْرِفْ عَنِّي، وَأَقْدِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ، ثُمَّ ارْضِنِي بِهِ</p>
--	--

జనాజ దుఆ

<p>అల్లాహుమ్ మగ్నిర్ లహూ వర్ హమ్ హు వ ఆఫిహీ వ త'పు అన్ హు వ అక్లిమ్ నుజులహూ వ వస్సి'త' ముద్ ఖులహూ వ గ్నాల్ హు బిల్ మాఇ వస్సల్లి వల్ బర్లి వ నఖ్లిహీ మినల్ ఖతాయా కమా యునఖ్నీ సొబుల్ అబ్ యజా మినద్దసీనీ వ అబ్లిల్ హు దారన్ ఖైరమ్ మిన దారిహీ వ అహ్నాన్ ఖైరమ్ మిన అహ్నాహీ వ జొజన్ ఖైరమ్ మిన జొజహీ వ అద్ ఖిల్ హుల్ జన్నత వ అఇజ్జ హు మిన అజాబిల్ ఖుబ్లి వ అజాబిన్నార్. (అల్లాహ్ ఇతడ్ని క్షమించు, ఇతనిని కరుణించు, శిక్ష నుండి కాపాడు, మన్నించు, ఇతడ్ని ఆదరించి మర్యాద చెయ్యి, ఇతని సమాధిని విశాల పరచు, ఇతడ్ని నీళ్లలో, మంచులో, వడగళ్లలో కడిగి తిల్లని వస్త్రాన్ని మురికి లేకుండా శుభ్రం చేసినట్లు పాపాల నుండి ఇతన్ని పరిశుభ్రం చెయ్యి. ఇతనికి ఇహలోకపు ఇల్లు కన్నా మంచి ఇల్లు, ఇహలోకపు పరివారంకన్నా ఉత్తమ పరివారం, ఇహలోకపు జంటకంటే మంచి జంట ప్రసాదించు. ఇతన్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయ్యి. సమాధి శిక్ష నుండి, అగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడు).</p>	<p>اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَأَعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نَزْلَهُ، وَوَسِّمْ مَدْخَلَهُ، وَأَغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلِجِ وَالْبَرَدِ، وَتَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا تَقْتَتِ الْقَوَابِ الْأَبْيَضِ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَرَوْجًا خَيْرًا مِنْ رَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ</p>
--	--

బాధలు, చింతలు దూరం చేయుటకు చదవండి

<p>ఎవరికైనా ఏదైనా రుద్ది, బాధ, చింత వర్షడినప్పుడు ఈ దుఆ చదివితే అల్లాహ్ అతని ఆ రుద్ది, చింతను దూరం చేసి అది స్థానంలో సంతోషాన్ని నింపుతాడు: అల్లాహుమ్ము ఇన్నీ అబ్దుక ఎబ్దు, అబ్దిక ఎబ్దు, అమతీక నాసియతి బియదిక మాజినీ ఫియ్యి హుక్కుక అద్దునీ ఫియ్యి ఖుజాఉక అన్అలుక బికుల్సిన్నాన్ హువ లక సమ్మైత బిహీ నఫ్సుక బై అల్లంతహూ అహదన్ మిన ఖుల్లిక బై అంజులహూ ఫి కితాబిక బై ఇస్అసర బిహీ ఫి ఇల్వీల్ గైబి ఇందక అన్ తజ్జీఅలల్ ఖుర్ఆన రబీఅ ఖుల్ఫి వనూర సద్దీ</p>	<p>اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، تَأْصِيفُ بَيْدِكَ، مَا ضُ فِي حُكْمِكَ، عَدَلٌ فِي قَضَائِكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمِعْتَ بِهِ تَسْمَعُ، أَوْ</p>
--	---

<p>వజ్రలాభ హుజ్జు వజ్రహాబ హమ్మి. (ఓ అల్లాహ్! నేను నీ దాసుడిని, నీ దాసుని మరియు దాసి యొక్క కొడుకును, నా జల్ము నీ చేతిలో ఉంది, నాలో నీ ఆదేశం నడుస్తుంది, నా పుట్టి నీ తీర్పు న్యాయంగానే ఉంటుంది. నేను నిన్ను వేడుకుంటున్నాను నీ ఫిత్తి పేరూ, మాధ్యమంతో అది నీవు స్వయంగా నీకు నామకరించుకున్నా, లేదా నీ సృష్టిలో ఎవరికైనా నేర్పినా, లేదా నీ గ్రంథాల్లో అవతరింపజేసినా, లేదా నీ అగోచర జ్ఞానంలో ప్రతిష్ఠించి ఉంచినా; ఖురఆన్ గ్రంథాన్ని నా హృదయానికి ఆనందకరంగా, నా గుండెను వెలిగించునదిగా, రందిని లోలగించునదిగా మరియు చింతను దూరం చేయునదిగా చేయుము).</p>	<p>أَوْزَلَّتُهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْتَرْتُ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَيْبِمَ قَلْبِي، وَتُوَرِّ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي</p>
---	--

సమావేశంలోని కీడు నుండి కాపాడుకునేందుకు చేసే దుఆ

<p>సుబ్ హానకల్లాహుమ్మ వబిహాదిక, అప్పుదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లా అంత అసఫ్మ ఫిరుక వ అతూబు ఇలక</p>	<p>سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ</p>
---	--

అజాన్ విన్న తరువాత దుఆ

<p>అల్లాహుమ్మ రబ్బ హాజిహాధావతిత్తామ్మ వస్సలాతిల్ ఖాఇమ, ఆతి ముహమ్మద నిల్ వసీలత్ వల్ ఫజిలత్ వబ్ అస హు మఖామమ్ మహ్లాద్నిల్లజి వఅత్ హా</p>	<p>اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ اللَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ أَتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَأَبِعْتَهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ</p>
--	--

ఆ తరువాత

<p>సుమ్మ యఖాలు అప్ హదు అల్లాఇలాహ ఇల్లాహు వ అన్న ముహమ్మదన్ అబ్దుల్లాహి వ రసూలుహు</p>	<p>ثُمَّ يَقُولُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ</p>
--	--

బజారుకు వేళ్ళిటుప్పుడు దుఆ

<p>లా ఇలాహ ఇల్లాహు వహా దహు లా షరికహు, లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు యుహ్మిన్ వయుమీతు వహువ హయుగ్గ్ లాయమూతు బియదిహిల్ ఖరు వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదిర్</p>	<p>لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْحَيَرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ</p>
---	--

ఆపదకు గురి అయిన వారిని చూసినప్పుడు

<p>అల్ హందు లిల్లాహిల్లజి ఆఫాని మిమ్మబ్బలాక బిహి, వ ఫజ్జలని అలా కసిరిన్ మిమ్మన్ ఖలఖ తఫ్ దీల. (ఆ ఆపద అతినికి ఎలాంటి నష్టాన్ని కలిగించదు).</p>	<p>الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي، عَلَيَّ كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفَضُّلًا لَمْ يُصِبْهُ ذَلِكَ الْبَلَاءُ</p>
---	--

భోజనం చేసిన తరువాత

<p>అల్ హందు లిల్లాహిల్లజి అత్ అమని హాజతిఆమ వ రజఖనిహి మిన్ ఘెరి హాలిమ్మిన్ని, వలాఖువ్వహ్</p>	<p>الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا الطَّعَامَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ</p>
--	---

కొత్త దుసులు ధరించేటప్పుడు

<p>అల్ హందు లిల్లాహిల్లజి కసాని హాజస్నాబ వ రజఖనిహి మిన్ ఘెరి హాలిమ్మిన్ని, వలా ఖువ్వహ్</p>	<p>الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ</p>
---	---

సంభోగం ప్రారంభించే ముందు చేయవలసిన దుఆ

<p>బిస్మిల్లాహి, అల్లాహుమ్మ జన్నిబ్బుషైతాన, వ జన్నిబిషైతాన మా రజఖనా</p>	<p>بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا</p>
--	---

లాభదాయకమైన వ్యాపారం

అల్లాహ్ మానవునికి సర్వ సృష్టిపై మనత, శ్రేష్ఠత ప్రసాదించాడు, అతనికి మాట్లాడే భాగ్యం ప్రత్యేకించాడు, అందుకోరకు నాలుక ప్రసాదించాడు. ఈ వరం మంచి, చెడు అన్నిట్లో ఉపయోగించడం జరుగుతుంది, కాని ఎవరు మంచిలో ఉపయోగిస్తారో అది అతనిని ఇహలోక భాగ్యవంతులలోకి మరియు స్వర్గంలో ఉన్నత స్థానాల వైపునకు తీసుకెళ్తుంది. ఎవరు దానిని చెడులో ఉపయోగిస్తారో అది అతని ఇహపరలోకాన్ని వినాశనానికి గురి చేస్తుంది. ఖుర్ఆన్ పారాయణం తర్వాత సమయాన్ని వెచ్చించడానికి అతి ఉత్తమమైన కార్యం అల్లాహ్ జిక్ (స్మరణ). అల్లాహ్ జిక్ మనత: దీని గురించి అనేక హదీదులున్నాయి, వాటిలో కొన్ని: మీ ఆచరణల్లో ఒకదాని గురించి నేను మీకు తెలుపనా? అది మీ ఆచరణలన్నిటిలో శ్రేష్ఠమైనది, మీ యజమాని దృష్టిలో అత్యంత పవిత్రమైనది, అన్నింటికంటే ఎక్కువగా మీ అంతస్తుల్ని పెంచునది, మీరు వెండి బంగారాలు (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు పెట్టటం కన్నా మీ కొరకు శ్రేష్ఠమైనది, మీరు శత్రువులలో తలపడి మీరు వారి మెడలు నరకడం వారు మీ మెడలు నరకడం కన్నా ఎంతో మేలైనది. అందుకు సహచరులు తప్పకుండా తెలియజేయండి అని అన్నారు, దానికి ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు: అది అల్లాహ్ ను స్మరించడం. (తిర్మిజి). ఇంకా ప్రవక్త ఇలా తెలిపారు: అల్లాహ్ ను స్మరించేవాడు బ్రతికి ఉన్న వ్యక్తి లాంటి వాడు మరియు స్మరించనివాడు చనిపోయిన వ్యక్తి లాంటివాడు. (తిర్మిజి). హదీథు ఖుదుసీలో అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: నా దాసుడు నా పట్ల ఎలా ఊహిస్తాడో అది విధంగా నేను అతనిలో వ్యవహరిస్తాను. అతను నన్ను ఎక్కడ స్మరిస్తాడో నేను అక్కడ అతనిలో ఉంటాను, అతను తన మనస్సులో నన్ను స్మరిస్తే నేను అతనిని నా మనస్సులో గుర్తు చేస్తాను, అతను ఏదైనా సమూహంలో నన్ను స్మరిస్తే అంతకంటే మేలైన సమూహంలో నేను అతనిని గుర్తు చేస్తాను, అతను నా వైపునకు జానెడు దగ్గరవుతే నేను అతని వైపునకు మూరెడు దగ్గరవుతాను. (బుఖారి). ఇంకా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా చెప్పారు: ముఫ్రిదూన్ ముదుకొళ్ళారు, ముఫ్రిదూన్ ఎవరు ప్రవక్తా అని సహచరులు అడుగగా, అల్లాహ్ ను అధికంగా స్మరించే స్త్రీపురుషులు. (ముస్లిం). ప్రవక్త సహచరుల్లో ఒకరికి హితోపదేశం చేస్తూ ఇలా చెప్పారు: ఎల్లప్పుడూ నీ నాలుకను అల్లాహ్ స్మరణలో తడిగా ఉండేలా చేయి. (తిర్మిజి). ఇంకా ఎన్నో హదీసులు ఈ శీర్కీలో ఉన్నాయి.

పుణ్యాలు పెరుగుట: ఖుర్ఆన్ పారాయణం వల్ల పుణ్యాలు పెరిగినట్లు సత్కార్యాల వల్ల కూడా పుణ్యాలు రెండు కారణాల వల్ల పెరుగుతాయి: 1) విశ్వాసం, స్వచ్ఛత (ఇఖ్లాస్) మరియు అల్లాహ్ ప్రేమ ఇంకా దానికి సంబంధించిన విషయాలు హృదయంలో ఉన్నదాని ప్రకారం. 2) కేవలం నోటితో కాకుండా మనస్సులో జిక్ ఆలోచన మరియు దాని పట్ల మనస్సు ఎంతగా లగ్నం అయి ఉండే దాని ప్రకారం. ఇవి రెండు పరిపూర్ణంగా ఉంటే పాపాలన్నియూ మన్నించబడతాయి, సంపూర్ణ ప్రతిఫలం కూడా లభిస్తుంది. ఆ రెండిటిలో ఎంత కొరత ఉంటుందో అంతే పుణ్యం ఫలం తగ్గుతుంది.

జిక్ లాభాలు: షేఖుల్ ఇస్లాం ఇబ్నూ త్రిమియా చెప్పారు: చేపకు నీళ్ళ అవసరం ఉన్నట్లు హృదయానికి జిక్ అవసరం ఉంది, నీళ్ళ నుండి దూరం అయిన చేప స్థితి ఏమవుతుంది. * జిక్ మనిషిలో జనిపజేస్తుంది; అల్లాహ్ యొక్క ప్రేమ, ఆయన సామీప్యం, ఆయన సంతృప్తి, ఆయన ఎల్లవేళల్లో చూస్తున్నాడన్న విశ్వాసం, భయం, ఆయన వైపునకు మరళింపు, ఇంకా ఆయన విధేయతలో సహాయపడుతుంది. * మనసులో నుండి బాధ, చింతను దూరం చేస్తుంది, సంతోషాన్ని నింపుతుంది, అందులో ఓ జీవాన్ని, శక్తిని మరియు పరిశుద్ధతను జనిపజేస్తుంది. * హృదయంలో ఓ రకమైన లోటు ఉంది దానిని అల్లాహ్ యొక్క జిక్ నింపుతుంది, కఠినత్వం ఉంది

దానిని మెత్రగా చేయునది కేవలం జిక్ మాత్రమే.* హృదయ స్వస్థత, దాని చికిత్స, దాని ఆహారం మరియు దాని సాటిలేని అనుభూతి, తీపి, రుచి అల్లాహ్ యొక్క జిక్ మాత్రమే. అలక్ష్యం దాని పెద్ద రోగం. * జిక్ లో కొరత నిఫాఖ్ (కపట విశ్వాసం) యొక్క నిదర్శనం, అధిక జిక్ బలమైన విశ్వాసం, అల్లాహ్ లో సత్యమైన ప్రేమ యొక్క నిదర్శనం. ఎవరు ఎవరిని ప్రేమిస్తారో అతని ప్రస్తావన, జిక్ అధికంగా చేస్తాడు. * మనిషి సుఖంలో అల్లాహ్ ను అధికంగా స్మరిస్తూ ఉంటే అతని కష్టకాలాల్లో అల్లాహ్ అతనిని గుర్తుంచుతాడు, ప్రత్యేకంగా చావు కష్టతర ఘడియల్లో. * అల్లాహ్ శిక్ష నుండి రక్షణ, సకీనత్ (శాంతి) అతరించడం, కారుణ్యం ఆపరించడం మరియు అతని కొరకు దైవదూతల మన్నింపు క్షమాభిక్షల కొరకు గొప్ప కారణం జిక్. * నాలుక వృధా విషయాల్లో, పరోక్షనింద, చాడీలు మరియు అబద్ధం లాంటి ఇతర మక్రూహ్ మరియు నిషిద్ధమైన వాటికి పాల్పడకుండా ఉంటుంది.* ఆరాధనల్లో చాలా తేలికమైనది, అతిగొప్పది, ఘనతగలది మరియు అది స్వర్గంలో వృక్షం నాటుటకు సబబు.* జిక్ చేసేవ్యక్తిపై ఓ రకమైన హుదాతనం, మాధుర్యం మరియు ఆహ్లాదం క్రమ్ముకొని ఉంటుంది. అది ఇహలోకం, సమాధి మరియు పరలోకంలో కాంతిని నింపుతుంది.* అల్లాహ్ జిక్ చేసేవారి ప్రశంస అతీసన్నిహితులైన దైవదూతల ముందు చేయుటకు మరియు దైవదూతలు అతని కొరకు దుఆ చేయుటకు ఇది గొప్ప కారణం.* సత్కార్యాలు చేసేవారిలో అతి ఉత్తములు తమ సత్కార్యాలలో అల్లాహ్ ను అధికంగా స్మరించేవారే, ఉదాహరణకు ఉపాసమున్న వారిలో శ్రేష్టులు అతిఉత్తములు తమ ఉపాస స్థితిలో ఎక్కువగా అల్లాహ్ జిక్ చేసేవారు. * జిక్ కష్టాలను సులభతరంగా, ఇరకాటంలో లభ్యాన్ని, ఇబ్బందులను తేలికగా చేస్తుంది ఇంకా ఉపాధికి మరియు శక్తి సామర్థ్యాలకు లోడ్డుడుతుంది. * ఖైతాన్ ను తరిమికొడుతుంది, అతనిని హీనపరచి వానిపై గెలుపొందుతుంది.

రెయింబవళ్ళ దుఆలు

ఆయతుల్ కుర్సీ	<div style="text-align: right; font-size: 1.2em; font-weight: bold;">1</div> <div style="text-align: center; font-size: 1.1em;"> اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ </div>
<p>అల్లాహు లాఇలాహా ఇల్లా హువల్ హయ్యుల్ ఖయ్యూం లా తఅఖుజుజహూ సినతుః వలా నౌం, లహూ మా ఫిస్సమావాలి వమా ఫిల్ అర్థి మన్ జల్లజి యప్పక్ష ఇందహూ ఇల్లా బిజ్జుహీ యఅలము మా బైన బదిహిం వమా ఖల్పహుం వలా యుహీతున బిష్షిఖమ్ మిన్ ఇల్లిహీ ఇల్లా బిమా ఫాల వసీఅ కుర్సియ్యుహుస్సమావాలి వల్ అర్థ వలా యఉడుహూ హిఘుహుమా వహువల్ అలియ్యుల్ అజిం. (బఖర 255). (ఆయతుల్ కుర్సీ) (అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక సత్యఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు. ఆయన నిత్యుడు, విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు, ఆయనకు కునుకురాదు మరియు నిదురరాదు. భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే, ఆయన సమ్ముఖంలో -ఆయన అనుజ్ఞ లేకుండా- సిఫారసు చేయగలవాడు ఎవడు? వారి ముందున్నదీ మరియు వారి వెనుక ఉన్నదీ అన్నీ ఆయనకు బాగా తెలుసు, మరియు ఆయన కొరతే తప్ప, ఆయన జ్ఞానవిశేషాలలో ఏ విషయమునూ వారు గ్రహించజాలరు, ఆయన కుర్సీ ఆకాశాలనూ మరియు భూమిని పరివేష్టించి ఉన్నది. వాటి సరక్షణ ఆయనకు ఏ మాత్రం అలసట కలిగించదు. మరియు ఆయన అత్యున్నతుడు, సర్వోత్తముడు).</p>	
సంఖ్య,	ఉదయం, సాయంకాలం,
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> దాని లాభం ఖైతాన్ అతని దగ్గరికి రాడు, </div>	

సమయం	పడుకునే ముందు మరియు ఫర్జ్ నమాజుల తర్వాత	అది అతని స్వర్గ ప్రవేశానికి కారణం
------	---	-----------------------------------

సూర బఖరల్లోని చివరి 2 ఆయత్తులు

﴿أَمَّا السُّؤْلِ بِأَنزَلِ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمَوْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نَعْرِفُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٠٥﴾ لَا يُكَلِّمُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِي قِسْمِ الْغَايِبِينَ ﴿٢٠٦﴾ إِنَّا أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

2

ఆమనర్తనాలు బిమా ఉంజల ఇల్లిహా మిర్తబ్బిహీ వల్ ముఅ'మినూన్, కుల్లున్ ఆమన బిల్లాహి వమలూఇకతిహి వకుతుబిహి వ రుసులిహి లా నుఫర్రిఖు బైన అహదిమ్ మిర్తునులిహి, వ ఖాలూ సమిఅ'నా వ అతఅ'నా గుఫూనక రబ్బనా వ ఇల్లైకల్ మసీర్. లా యుకల్లిబ్బుల్లాహు నఫ్ఫన్ ఇల్లా వున్అహ్ లహ్ మా కసబల్ వఅల్తహ్ మక్సబల్ రబ్బనా లా తుఅఖిజ్నా ఇస్సనీనా బై అఖ్ఖుఅ'నా రబ్బనా వలా తహ్మీల్ అల్లైనా ఇస్సన్ కమా హమల్దహూ అలల్లజిన మిన్ ఖబ్బినా రబ్బనా వలా తుహమ్మీల్నా మాలా తాఖత లనా బిహి వఅఫు అన్నా వగ్గిర్ లనా వర్ హమ్నూ అంత మాలానా ఫన్నుర్నా అలల్ ఖామిల్ కాఫిరిన్. (ఈ ప్రవక్త తన ప్రభువు తరపు నుండి అవతరించిన దానిని విశ్వసించాడు, విశ్వాసులు కూడా దానిని విశ్వసించారు. వారంతా అల్లాహ్ నూ, ఆయన దూతలనూ, ఆయన గ్రంథాలనూ, ఆయన ప్రవక్తలనూ విశ్వసించారు. వారంటారు: మేము అల్లాహ్ ప్రవక్తలలో ఏ ఒక్కరిని బేదభావంతో చూడము. మేము ఆదేశం విన్నాము, శిరసావహించాము, నీ క్షమాభిక్ష అర్తిస్తున్నాము ఓ మా ప్రభువా! గమ్యస్థానం నీ వైపుకే ఉంది. అల్లాహ్ ఏ ప్రాణిపైననూ దాని శక్తి మించిన భారం వేయడు, తాను సంపాదించిన పుణ్యానికి సత్ఫలితం, తాను చేసిన పాపానికి దుష్ఫలితం ప్రతివ్యక్తి అనుభవిస్తాడు. (మీరు ఇలా వేడుకోండి) ఓ మా ప్రభువా! మేము మరచినా, లేక తప్పు చేసినా మమ్మల్ని వట్టకు. ఓ మా ప్రభువా! పూర్వం వారిపై మోపినటువంటి భారం మాపై మోపకు. ఓ మా ప్రభువా! మేము సహించలేని భారం మాపై వేయకు. మమ్మల్ని మన్నించు, మమ్మల్ని క్షమించు, మమ్మల్ని కరుణించు. నీవే మా సంరక్షకుడవు, కావున సత్కృతిరస్నాగులకు విరుద్ధంగా మాకు సహాయం నొసంగు).

సంఖ్య, సమయం	రాత్రి ఒకసారి చదవాలి, ఇంట్లో ఎప్పుడైనా చదవవచ్చును	దాని లాభం	ప్రతి వస్తువు కీడు నుండి రక్షణకు దానిని చదవడం సరిపోతుంది
-------------	---	-----------	--

ఇఖాస్, ఫలఖ్, నాస్ సూరాలు

3

సంఖ్య, సమయం	3 సార్లు ఉదయం, 3 సార్లు సాయంకాలం.	దాని లాభం	ప్రతి దాని నుండి అవి సరిపోతాయి
-------------	-----------------------------------	-----------	--------------------------------

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

4

బిస్మిల్లాహిజా లా యజ్జరు మఅస్మిహి వైఉన్ ఫిల్ అర్థి వలా ఫిస్సమాఇ వహువస్సమీఉల్ అల్లి.
 భావం: అల్లాహ్ పేరుతో, ఆయన పేరుతో ఏ వస్తువు నష్టపరచదు, ఆకాశంలోగాని, భూమిలోగాని, ఆయన వినువాడు, సర్వజ్ఞుని.

సంఖ్య, సమయం	3 సార్లు ఉదయం, 3 సార్లు సాయంకాలం	దాని లాభం	అకస్మాత్తుగా ఏ ఆపద రాదు, అతనికి ఏ హాని కలగదు
-------------	----------------------------------	-----------	--

أَعُوذُ بِكَ يَا اللَّهُ الْكَلِمَاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

5

అఉజ్జా బికలిమాత్తిల్లాహిత్ త్తామ్మాతి మిన్ షర్రి మా ఖలఖ్ భావం: అల్లాహ్ సంపూర్ణ

వచనాలలో నేను శరణు కోరుతున్నాను, ఆయన సృష్టిలో ఉన్న సర్వ కీడుల నుండి.			
సంఖ్య, సమయం	3 సార్లు సాయంకాలం, ఏదైనా చోట మజిలీ చేసినప్పుడు	దాని లాభం	ఆ ప్రాంతంలో అన్ని రకాల నష్టం నుండి రక్షణ
حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ، وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ			6
<p>హస్త్యయల్లాహు లాఇలాహి ఇల్లాహువ అలైహి తవక్కలు వహువ రబ్బుల్ అర్దీల్ అజం భావం: నాకు అల్లాహ్ యే చాలు, ఆయన తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు, ఆయనపైనే నేను నమ్మకం ఉంచాను, ఆయన గొప్ప సింహాసనం యొక్క ప్రభువు.</p>			
సంఖ్య, సమయం	7 సార్లు ఉదయం, 7 సార్లు సాయంకాలం	దాని లాభం	ఇహపరలోక బాధల నుండి రక్షణకు సరిపోతుంది
حَسْبِيَ بِاللَّهِ رَبِّيْ، وَبِالْإِسْلَامِ دِينِيْ، وَبِ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ			7
<p>రజతు బిల్లాహి రబ్బి వ బిల్ ఇస్లామి దీనా వ బిముహమ్మద్దీన్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లము నబియ్య అల్లాహ్ ను ప్రభువుగా, ఇస్లాంను ధర్మంగా, ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను ప్రవక్తగా నమ్మి సంతోషపడతాను</p>			
సంఖ్య, సమయం	3 సార్లు ఉదయం, 3 సార్లు సాయంకాలం	దాని లాభం	అల్లాహ్ అతనిని తప్పక సంతోషపెడతాడు.
اللَّهُمَّ بِكِ أَصْحَابِنَا، وَبِكِ أُمَّسَيِّتِنَا، وَبِكِ نَحْيَانَا، وَبِكِ نَمُوْتِنَا، وَبِكِ الْكُفْرَانِ			8
<p>అల్లాహుమ్మ బిక్ అస్సహ్నా వ బిక్ అమ్ సైనా వ బిక్ నహ్యా వ బిక్ నమూతు వ ఇల్లకన్నుషూర్</p>			
సంఖ్య, సమయం	ఉదయం 1 సారి సాయంకాలం 1 సారి	దాని లాభం	చదవాలని ప్రోత్సహించబడినది
اللَّهُمَّ بِكِ أُمَّسَيِّتِنَا، وَبِكِ أَصْحَابِنَا، وَبِكِ نَحْيَانَا، وَبِكِ نَمُوْتِنَا، وَبِكِ الْكُفْرَانِ			9
<p>అల్లాహుమ్మ బిక్ అమ్ సైనా వ బిక్ అస్సహ్నా వ బిక్ నహ్యా వ బిక్ నమూతు వ ఇల్లకల్ మసీర్ أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ، وَعَلَى مِلَّةِ آبَائِنَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ</p> <p>అస్సహ్నా అలా ఫిత్రతిల్ ఇస్లామి వ అలా కలిమతిల్ ఇఖ్లాసి వ అలా దీని నబియ్యూనా ముహమ్మద్దీన్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లము వ అలా మిల్లతి అబీనా ఇబ్రాహీము హానీఫము ముస్లిమువ్ వమాకాన మినల్ ముషికిన్</p>			
సంఖ్య, సమయం	ఉదయం 1 సారి	దాని లాభం	ప్రవక్త చదివేవారు
اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ مِنْ بِي نِعْمَةٍ، أَوْ بَاحِدٍ مِنْ خَلْقِكَ، فَمِنْكَ وَحْدًا لَا شَرِيكَ لَكَ، قَلْبَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ			10
<p>అల్లాహుమ్మ మా అస్సహ్నాబీ మిన్ నిఅమతిన్ ఫమిన్క వహ్క లా షరిక లక ఫలకల్ హందు వలకషుక్ ఓ అల్లాహ్ నేను ఉదయించే సరికి ఏ వరాన్ని పొంది ఉన్నా అతి నీ వైపు నుండి, నీవు ఏక్షకుడివి, ఏ బాగస్వామి లేని వాడివి, ప్రశంసలు, కృతజ్ఞతలన్నియూ కేవలం నీ కొరకే.</p>			
సంఖ్య, సమయం	ఉదయం, సాయంకాలం	దాని లాభం	ఆ రోజు, ఆ రాత్రి కృతజ్ఞత చెల్లించినట్టి
اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أَشْهُدُكَ، وَأَشْهَدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتِكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَتَىكَ إِلَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَسُؤْلُكَ			11

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్బుహు ఉష్షిదు వ ఉష్షిదు హమలత అరిక వ మలాఇకతక వ జమిఅ ఖల్లిక అన్నక అంతల్లాహు లా ఇలాహ ఇల్లా అంత వ అన్న ముహమ్మదన్ అబ్దుక వ రసూలుక ఓ అల్లాహ్! నిశ్చయంగా నేను ఉదయానికి చేరాను. నిన్ను సాక్షగా పెడుతున్నాను మరియు నీ సింహాసన పీఠాన్ని ఎత్తి ఉన్నవారిని, దైవ దూతలందరిని ఇంకా సర్వసృష్టిని సాక్షగా పెడుతున్నాను; నీవు మాత్రమే అల్లాహ్ అని, నీవు తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడని మరియు ముహమ్మద్ సల్లాహు అలెహి వసల్లం నీ దాసుడు మరియు నీ ప్రవక్త అని

సంఖ్య, సమయం	4 సార్లు ఉదయం, 4 సార్లు సాయంకాలం	దాని లాభం	4 సార్లు చదివినవారిని అల్లాహ్ నరకం నుండి విడుదల చేసాడు
-------------	----------------------------------	-----------	--

اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبِّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَوْلِيَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرَفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا، أَوْ أُجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ

అల్లాహుమ్మ ఫాతిరిస్సమావాతి వల్ అర్థి ఆలిమల్ గైబి వష్షహదతి రబ్బు కుల్లి షైఇన్ వ మలికహు అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లా అంత అఊజు బిక మిన్ షర్రి నష్షి వ షర్రిష్షైతాని వ షిర్కిహి, వఅన్ అకర్రిఫ్ అలా నష్షి సూఅన్ ఔ అజుర్రుహు ఇలా ముస్లిమ్ ఓ అల్లాహ్! భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్తా! గోచర అగోచరాల జ్ఞాని! ప్రతి వస్తువు ప్రభువా! మరియు యజమాని! నీవు తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవడూ లేడని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను, నేను నీ శరణులో వచ్చాను; నా ఆత్మ కీడు నుండి, షైతాన్ కీడు నుండి, అతని షిర్క్యారేపణల నుండి, అలాగే నేను నా పట్ల గాని లేదా ఎవరైనా ముస్లింను చెడుకు గురి చేయుట నుండి

సంఖ్య, సమయం	ఉదయం, సాయంకాలం, నిద్రించే ముందు	దాని లాభం	షైతాన్ ప్రేరేపణల నుండి రక్షణ కలుగుతుంది.
-------------	---------------------------------	-----------	--

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبَخْلِ وَالْحَبْنِ، وَضَلَعِ الدِّينِ وَغَلْبَةِ الرَّجَالِ

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజు బిక మిన్ ల హమ్మి వల్ హజని వఅఊజు బిక మిన్ ల అజ్జి వల్ కసలి వఅఊజు బిక మిన్ ల జబ్బి వల్ బుఖ్లి వఅఊజు బిక మిన్ గలబుతిదిని వఖ్బూ రిర్జాల్ ఓ అల్లాహ్ నేను నీ శరణులోకి వచ్చాను చింత, బాధ నుండి, అశక్తత మరియు బద్ధకం నుండి, పీరికితనం మరియు పిసినారితనం నుండి ఇంకా అప్పుల భారం నుండి మరియు ప్రజల ఒత్తిడి నుండి

సంఖ్య, సమయం	1 సారి ఉదయం, 1 సారి సాయంకాలం	దాని లాభం	అతని బాధ, చింత దూరమై అతని అప్పు చెల్లించడం సులభమగును
-------------	------------------------------	-----------	--

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

అల్లాహుమ్మ అంత రబ్బి లా ఇలాహ ఇల్లా అంత ఖలక్నీ వ అన్ అబ్దుక వఅన్ అలా అష్టిక వ వఅదిక మస్తతతతు అఊజు బిక మిన్ షర్రి మా సనఅతు అబూఉ లక బినిఅమతిక అలయ్యి వఅబూఉ లక బిజిబి షర్గిర్లి షఇన్నహు లా యగ్నిర్జుజ్జునూబ ఇల్లా అంత ఓ అల్లాహ్! నీవు నా ప్రభువు, నీవు తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు, నీవే నన్ను సృష్టించావు, నేను నీ దాసుణ్ణి, నేను నీలో చేసిన వాగ్దానంపై స్థిరంగా ఉన్నాను, నేను పాల్పడిన పాపాల కీడు నుండి నీ శరణులోకి వచ్చుచున్నాను, నాపై ఉన్న నీ అనుగ్రహాలను నేను అంగీకరిస్తున్నాను, నా పాపాలను కూడా ఒప్పుకుంటున్నాను, నీవు నన్ను క్షమించు, పాపాలను క్షమించేవాడు నీవు తప్ప ఎవడూ లేడు

సంఖ్య, సమయం	సయ్యదుల్ ఇస్గిగార్	దాని లాభం	సంపూర్ణ నమ్మకంతో ఉదయం చదివి సాయంకాలానికి ముందు చనిపోతే లేదా
-------------	--------------------	-----------	---

<p>ఉదయం, సాయంకాలం</p>	<p>రాత్రి చదివి ఉదయానికి ముందు చనిపోతే స్వర్గంలో చేరుతాడు</p>		
<p>15 يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ ۝ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ ، أَصْلِحْ لِيْ سَأْلِيْ كُلَّهُ ، وَلَا تَكْلِفْنِيْ إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ యా హాయియ్య యా ఖయ్యూయ్య బిరహ్మాతిక అస్సగీస్, అస్సేహ్ లీ ప్సఅనీ కుల్లిహి వలా తకిల్నీ ఇలా సఫ్ఫీ తర్ఫత ఇస్ ఓ సజవుడా, విశ్వవ్యవస్థకు ఆదారభూతుడా! నీలోనే నేను మొరెపెట్టుకుంటున్నాను. అందుకని నా ప్రతి కార్యాన్ని సజావుగా చేయి, కనురెప్ప కోట్లో అంత కూడా నన్ను నాకే అప్పగించకు</p>			
<p>సంఖ్య, సమయం</p>	<p>ఉదయం, సాయంకాలం</p>	<p>దాని లాభం</p>	<p>ప్రవక్త తమ ఫాతిమ రదియల్లాహు అన్నాకు దీని వసియ్యుత్ చేశారు</p>
<p>16 اللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ بَدَنِىْ ، اللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ سَعْمِيْ ، اللّٰهُمَّ عَافِنِيْ فِيْ بَصَرِيْ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ ، وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ అల్లాహుమ్మ ఆఫినీ పీ బదనీ అల్లాహుమ్మ ఆఫినీ పీ సమీకః అల్లాహుమ్మ ఆఫినీ పీ బసరీ లాఇలాహా ఇల్లా అంత, అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజబిక మినల్ కుఫ్రి వల్ ఫక్రీ వ అఊజబిక మిన్ అజాబిల్ కబ్రి లాఇలాహా ఇల్లా అంత అల్లాహ్! నా శరీరంలో నాకు స్వస్థత ప్రసాదించు, ఓ అల్లాహ్! నా చెవిలో స్వస్థత ప్రసాదించు, ఓ అల్లాహ్! నా దృష్టిలో స్వస్థత ప్రసాదించు, నీవు తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు. ఓ అల్లాహ్! సత్యతిరస్కారం మరియు బేదరికం నుండి నీ శరణుకు వచ్చాను, ఓ అల్లాహ్! సమాధి శిక్ష నుండి నీ శరణులో వచ్చాను. నీవు తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడు ఎవ్వడూ లేడు</p>			
<p>సంఖ్య, సమయం</p>	<p>3 సార్లు ఉదయం, 3 సార్లు సాయంకాలం</p>	<p>దాని లాభం</p>	<p>ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఈ దుఆ చదివేవారు</p>
<p>17 اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، اللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِيْنِيْ وَدُنْيَايَ ، وَأَهْلِيْ ، وَمَالِيْ ، اللّٰهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِيْ ، وَأَمِنْ رَوْعَاتِيْ ، اللّٰهُمَّ احْفَظْنِيْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْيْ ، وَمِنْ خَلْفِيْ ، وَعَنْ يَمِينِيْ ، وَعَنْ شِمَالِيْ ، وَمِنْ قَوْفِيْ ، وَأَعُوْذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُعْتَلَّ مِنْ تَحْتِيْ అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అన్అలుకల్ అప్వ వల్ ఆఫియత ఫిద్దున్యా వల్ ఆఖిర, అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అన్అలుకల్ అప్వ వల్ ఆఫియత ఫీ దీనీ, వ దున్యాయి, వ అహ్నీ, వ మాలీ, అల్లాహుమ్మ స్తుర ఔరాతీ, వ అమిన్ రౌఊతీ, అల్లాహుమ్మహ్ ఫజ్నీ మిన్ బైనె యదయ్యి వ మిన్ ఖల్నీ వ అన్ యమినీ వ అన్ షిమాలీ వ మిన్ ఫాకీ వ అఊజబ బిఅజ్జుతిక అన్ ఉగ్గల మిన్ తఫ్హీ ఓ అల్లాహ్! నేను నీలో ఇహపరాల క్షమాన్ని కోరుతున్నాను, ఓ అల్లాహ్! నేను నీలో నా ధర్మం, ప్రపంచం, ఇల్లాలు, ఆస్తుల్లో మన్నింపు మరియు క్షమాన్ని కోరుతున్నాను. ఓ అల్లాహ్! నా లోటుపోట్లను కప్పిఉంచు, నా భయాన్ని దూరం చేయి, ఓ అల్లాహ్! నన్ను నా ముందు నుండి, నా వెనక నుండి, నా కుడి, ఎడమ నుండి మరియు పై నుండి కాపాడు. నేను క్రింది నుండి కూడా వ కీడుకు గురి కాకుండా నీ ఔన్నత్యంతో నీ శరణులో వచ్చాను</p>			
<p>సంఖ్య, సమయం</p>	<p>ఉదయం, సాయంకాలం</p>	<p>దాని లాభం</p>	<p>షాద్దు, మాఘ ప్రవక్త ఈ దుఆ వదిలేవారు కాదు</p>
<p>18 سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، دَعَدَ خَلْقَهُ، وَرَضَا نَفْسِهِ، وَرَزَقَهُ عَرْشَهُ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ సుబ్హానల్లాహి వ బిహందిహి అదద ఖల్కిహి వ రిదా సఫ్ఫీహి వ జనత అర్దిహి వ మిదాద కలిమాతిహ్ అల్లాహ్ స్తోత్రంలో పాటు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాను, ఆయన సృష్టి పరిమాణంలో, ఆయనకు ఇష్టమైనంత, ఆయన సింహాసనమంత బరువులో మరియు ఆయన పవిత్ర పదనాలు వాయబుడే సీరా అంత పరిమాణంలో</p>			
<p>సంఖ్య, సమయం</p>	<p>3 సార్లు ఉదయం</p>	<p>దాని లాభం</p>	<p>పక్షి నుండి పొద్దెక్కె వరకు జిక్కి కొరకు కూర్చున్నంత పుణ్యం</p>

మహా ఘనత గల వాక్యాలు, కర్మలు

సం	ఘనతగల వాక్యం లేదా కర్మ	దాని పుణ్యం, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వస్సలం వచనాలలో:
1	లాఇలాహా ఇల్లల్లాహు వహ్ దహూ లాషరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హుండు వహువ అలా కుల్లై వైఇన్ ఖదీర్	ఎవరు ఈ దుఆ రోజుకు 100 సార్లు చదువుతారో అతనికి పది బానిసలను విడుదల చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది, 100 పుణ్యాలు వ్రాయబడతాయి, 100 సాపాలు లోలగించబడతాయి, సాయంకాలం వరకు షైతాన్ నుండి రక్షింపబడతాడు, అతనికంటే ఎక్కువ చదివినవాడు తప్ప మరెవ్వడూ అతనికంటే ఉత్తముడు కాడు. (బుఖారి 6403, ముస్లిం 2691).
2	సుబ్ హాన్ల्लाహిల్ అజం వబిహందిహీ	ఇది ఒక్కసారి పలికిన వారి కొరకు స్వర్గంలో ఒక్క ఖుర్బానవు చెట్టు నాటబడుతుంది
3	సుబ్ హాన్ల्लाహి వబిహందిహీ సుబ్ హాన్ల्लाహిల్ అజం	సుబ్ హాన్ల्लाహి వబిహందిహీ 100 సార్లు చదివిన వారి సాపాలు సముద్రపు నురుగంత ఉన్నా మన్నించబడును, అతని కంటే ఉత్తమ ఆచరణ ప్రళయదినాన మరెవ్వడూ తీసుకురాలేడు కేవలం అతని మాదిరిగా లేదా ఎక్కువ చదివిన వ్యక్తి తప్ప. సుబ్ హాన్ల्लाహి వబిహందిహీ సుబ్ హాన్ల्लाహిల్ అజం; ఈ రెండు పదాలు నాలుకపై చాలా తేలిక, త్రాసులో చాలా బరువు గలవి ౪ రహ్మాన్ కు చాలా ప్రీయమైనవి
4	లాహూల వలాఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్	స్వర్గపు కోశాల్లో ఓ కోశం నీకు తెలుపనా అని ప్రవక్త అన్నప్పుడు తెలుపండి అని సహచరుడన్నారు, అప్పుడు ప్రవక్త చెప్పారు: లా ల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్
5	స్వర్గం కోరడం నరకం నుండి రక్షణ ఆడగడం	ఎవరైనా అల్లాహ్ లో స్వర్గం కావాలని 3 సార్లు అడుగుతారో స్వర్గం అంటుంది: అల్లాహ్! ఇతనిని స్వర్గంలో ప్రవేశింపవేయి, మరెవరు 3 సార్లు నరకం నుండి శరణు కోరుతారో, నరకం అంటుంది: అల్లాహ్! ఇతనిని నరకం నుండి రక్షణింపు.
6	సమావేశాల పరిహారం	ఎవరైనా ఏదైనా సమావేశంలో కూర్చుని, అతను ఆ సమావేశం నుండి లేవక ముందు సుబ్ హాన్ల्लाహుమ్మ వబిహందిక అప్ హదు అల్లాఇలాహ్ ఇల్లా అంత అస్సగ్నిరక వఅతూబు ఇలైక చదువుతారో, ఆ సమావేశంలో జరిగిన సంభాషణలోని అతని తప్పిదాలు, పొరపాట్లు మన్నించబడతాయి.
7	సూర కహాఫ్ లోని ఆయతులు కంఠస్థం చేయుట	ఎవరు సూర కహాఫ్ లోని 10 ఆయతులు కంఠస్థం చేస్తాడో దజ్జాల్ నుండి రక్షణ పొందుతాడు.
8	ప్రవక్తపై దరూద్ చదువుట	ఎవరు నాపై ఒకసారి దరూద్ చదువుతారో, అల్లాహ్, అతనిపై పది శుభాలు కురిపిస్తుడు, పది సాపాల్ని తుడిచి వేస్తాడు, పది స్థానాలను పెంచుతాడు.
9	ఖుర్ఆన్ సూరాలు, ఆయతులు పఠించుట	"ఎవరు రెయింబవళ్ళలో 50 ఆయతులు చదువుతారో అతను అలక్ష్యపరుల్లో వ్రాయబడడు, 100 ఆయతులు చదివితే విధేయుల్లో వ్రాయబడతాడు, 200 ఆయతులు చదివితే ప్రళయదినాన ఖుర్ఆన్ అతని పట్ల వివాదానికి దిగదు, 500 ఆయతులు చదివితే అనేకానేక పుణ్యాలు వ్రాయబడును". "ఖుల్ హువల్లాహు అహద్ సూరా ఖుర్ఆన్ 3వ భాగం".
10	ముఅజ్జన్ యొక్క పుణ్యం	"ముఅజ్జన్ యొక్క శబ్దం ఎంత దూరం వరకు జిన్నతులు, మానవులు మరే వస్తువు విన్నా ప్రళయదినాన సాక్షి పలుకుతారు". "ప్రళయదినాన ముఅజ్జనుల మెడలు మిగతా వారికంటే పొడవుగా ఉంటాయి".

11 అజాన్ సమాధానం పలుకుట, ఆ తర్వాత దుఆ చదువుట	అజాన్ విని (సమాధానం పలికి) ఆ తర్వాత అల్లాహుమ్మ రబ్బి హజ్జిహిద్దఅవతతల్ తామ్మతి వస్సలాతిల్ ఖాఇమతి ఆతి ముహమ్మద్నీల్ వసీలత వల్ ఫజిలత వబ్ అన్న ముఖామమ్ మహమ్మద్ నిల్లజి వఅత్తహ్ చదువుతారో అతని కొరకు నా సిఫారసు లభిస్తుంది.
12 సంపూర్ణంగా వుజూ చేయుట	ఎవరు సంపూర్ణంగా మంచి విధంగా వుజూ చేస్తారో అతని శరీరం నుండి అతని పాపాలు దూరం అవుతాయి చివరికి అతని గోళ్ళ క్రింది నుండి వెళ్ళిపోతాయి.
13 వుజూ తర్వాత దుఆ	మీలో ఎవరైనా పూర్తిగా వుజూ చేసి, అప్ హదు అల్లాఇలాహ్ ఇల్లల్లాహు వఅన్న ముహమ్మద్నీ అబ్దుల్లాహి వరసూలుహ్ చదువుతాడో అతని కొరకు స్వర్గపు ఎనిమిది ద్వారాలు తెరువ బడతాయి, వాటిలోని ఏ ద్వారం గుండా ప్రవేశించినా ప్రవేశించవచ్చు.
14 వుజూ తర్వాత 2 రకాతులు చేయుట	ఎవరైనా మంచిగా వుజూ చేసి నిలబడి తన ముఖము మరియు హృదయ ఏకాగ్రతలో రెండు రకాతులు చేస్తాడో అతని కొరకు స్వర్గం విధితమే.
15 అధిక అడుగులు వేసి మస్జిద్ కు వెళ్ళుట	ఎవరు జమాఅతు(లో నమాజ కొరకు) మస్జిదుకు వెళ్తాడో, అతడు వచ్చెట్టున్నడు పోయే టప్పుడు ఒక్కో అడుగు పాపాన్ని తుడిచేస్తే మరో అడుగు పుణ్యం వ్రాయిస్తుంది.
16 జమా నమాజ కొరకు సంసిద్ధులగుట శిష్టముగా వెళ్ళుట	ఎవరు జమా రోజు మంచి విధంగా స్నానం చేసి, చేయించి, త్వరగా, శిష్టముగా, పయనమవకుండా నడచి వెళ్తారో ఇమాంకు దగ్గరగా ఉండి ఏ వృధా కార్యం చేయకుండా శ్రద్ధగా ఖుత్బ వింటాడో అతను వేసే ప్రతి అడుగుకు బదులుగా ఒక సంవత్సరం ఉపవాసాలు, తహజ్జిద్ నమాజలు చేస్తూ ఉండి పుణ్యం లభిస్తుంది".
17 తక్బీరె తహ్మీమ్ పొందడం	ఎవరు అల్లాహ్ కొరకు 40 రోజులు తోలి తక్బీర్ పొందుతూ జమాఅతులో నమాజ చేస్తాడో అతను రెండు రకాల విముక్తి పొందుతాడు; ఒకటి నరకం నుండి రెండవది నిఫాఖ్ నుండి.
18 ఫర్జ్ నమాజ జమాఅతులో చేయుట	జమాఅతులో చేసే నమాజ ఒంటరిగా చేసే నమాజ కంటే 27 రెట్లు ఎక్కువ ఘనత గలది
19 ఇషా, ఫర్జ్ జమాఅతులో చేయుట	ఇషా నమాజ జమాఅతులో చేయి వ్యక్తి అర్థ రాత్రి తహజ్జిద్ చేసినట్లు మరెవరు ఫర్జ్ నమాజ జమాఅతులో చేశారో అతను రాత్రంతా తహజ్జిద్ చేసినట్లు.
20 మొదటి పంక్తిలో నిలబడుట	ప్రజలకు అజాన్ ఇవ్వడం మరియు మొదటి పంక్తిలో నిలబడే ఘనత తెలిసినట్లైతే అందుకై చీటి వేయనిదే స్థలం దొరకదని తెలిస్తే తప్పక చీటి వేసేవారు.
21 సున్నతి ముఅక్కద్ పాబందీ	ఎవరు ప్రతి రోజూ ఫర్జ్ నమాజ కాకుండా పన్నెండు రకాతుల సఫిల్ నమాజ అల్లాహ్ కొరకు చేస్తాడో అతని కొసం స్వర్గంలో ఒక ఇల్లు నిర్మించబడుతుంది. జొఫ్నా కు ముందు 4, ఆ తర్వాత 2, మగ్నీబ్ తర్వాత 2, ఇషా తర్వాత 2 మరియు ఫర్జ్ కు ముందు 2.
22 నమాజలు అధికంగా, గుప్తంగా చేయుటకు కాంక్షించుట	నీవు అధికంగా సజ్జా (నమాజ) లు చేస్తూ ఉండు, ఎందుకనగా నీవు చేస్తున్న ప్రతి సజ్జాకు బదులుగా అల్లాహ్ నీ స్థాయిని పెంచుతాడు, నీ పాపాన్ని తుడిచి వేస్తాడు

23	<p>ఫక్త్ కు ముందు సున్నతి ముఅక్కద ఓ ఫక్త్ నమాజ్</p>	<p>"ఫక్త్ కు ముందు రెండు రకాతులు ప్రపంచ మరియు దానిలో ఉన్న సమస్తము కంటే ఉత్తమం". "ఎవరు ఫక్త్ నమాజు చేశాడో అతడు అల్లాహ్ రక్షణలో ఉన్నట్లే".</p>
24	<p>జహ్ హాఫ్ నమాజ్</p>	<p>ప్రతి ఉదయం మీలో ప్రతి వ్యక్తి తన అవయవాలకు బదులుగా సదఖ చేసుకోవాలి; ఒకసారి సుబ్ హానల్లాహ్ పలకటం ఒక సదఖ, అల్ హందుల్లాహ్ పలకటం ఒక సదఖ, లాఇలాహా ఇల్లాహ్ పలకటం సదఖ, అల్లాహు అక్బర్ పలకటం సదఖ, మంచిని ఆదేశించడం సదఖ, చెడును వారించడం సదఖ, వీటన్నిటికీ బదులుగా నమాజు దుహా రెండు రకాతులు సరిపోవును.</p>
25	<p>నమాజు చేసుకున్న చోట కూర్చుండి జిక్ చేయుట</p>	<p>మీలో ఎవరైనా తాను నమాజు చేసుకున్న చోట ఎంత సేపు కూర్చుంటే, అంత సేపు ధైవదూతలు దుఆ చేస్తూ ఉంటారు; ఓ అల్లాహ్ ఇతన్ని మన్నించు, ఇతన్ని కరుణించు</p>
26	<p>ఫక్త్ నమాజు జమాఅతుల్ లో చేసి సురోయదయం వరకు అల్లాహ్ జిక్ చేసి 2 రకాతులు పూర్తి చేయడం</p>	<p>ఎవరు జమాఅతుల్ ఫక్త్ నమాజు చేసి, అదే చోట అల్లాహ్ జిక్ చేసుకుంటూ ఉండి, సురోయదయం తర్వాత రెండు రకాతుల నమాజు చేసుకుంటే అతనికి ఒక హజ్జ్ మరియు ఉమ్మహ్ యొక్క సంపూర్ణ పుణ్యం లభిస్తుంది.</p>
27	<p>రాత్రి మేల్కొన్నప్పుడు స్వయంగా నమాజు చేసుకొని భార్య/భర్తను మేల్కొల్పాలి</p>	<p>ఎవరైనా రాత్రి మేల్కొని తమ భార్యను మేల్కొలిపి ఇద్దరూ కలిసి రెండు రకాతుల నమాజు పూర్తి చేస్తే, వారిద్దరూ అల్లాహ్ ను అధికంగా స్మరించే స్త్రీపురుషుల్లో లభించబడతారు</p>
28	<p>తహజుబ్ నమాజు చేసి నియ్యత్ చేసుకొని పడుకున్నాక గాఢ నిద్రలో ఉండి లేవలేకపోతే</p>	<p>ఎవరైనా రాత్రి గాఢ నిద్రలో ఉండి మేల్కొనక తహజుబ్ నమాజు చేయలేకపోతే అతని నియ్యత్ వలన అల్లాహ్ అతనికి నమాజు చేసిన పుణ్యం ప్రసాదిస్తాడు అతని నిద్ర అతని కొరకు సదఖ అవుతుంది</p>
29	<p>ఎవరు బాజారులో ప్రవిశించునప్పుడు ఈ దుఆ చదువుతారో</p>	<p>లాఇలాహా ఇల్లాహు వహ్ దహూ లా షరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి ఖైజన్ బఖిర్. అల్లాహ్ అతని కొరకు 10 లక్షల పుణ్యాలు వ్రాస్తాడు, 10 లక్షల పాపాలు తుడిచివేస్తాడు, 10 లక్షల స్థానాలు పెంచుతాడు</p>
30	<p>సుబ్ హానల్లాహ్, అల్ హందుల్లాహ్, అల్లాహ్ అక్బర్ 33, 33 సార్లు, ఒకసారి లాఇలాహా ఇల్లాహ్ చదవాలి ప్రతి ఫర్ద్ నమాజు తర్వాత</p>	<p>ప్రతి నమాజు తర్వాత 33 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్, 33 సార్లు అల్ హందుల్లాహ్, 33 సార్లు అల్లాహు అక్బర్ అనాలి, ఇవి 99 అయినాయి, లాఇలాహా ఇల్లాహు వహ్ దహూ లా షరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి ఖైజన్ బఖిర్ అని 100 పూర్తి చేయాలి, అప్పుడు అతని పాపాలు మన్నించబడతాయి అవి సముద్రపు నురుగులతో ఉన్నా సరే.</p>
31	<p>ప్రతి ఫర్ద్ నమాజు తర్వాత ఆయతుల్ కుర్సీ చదువుతారో అతని స్వర్గం ప్రవేశానికి అతని చావు మాత్రమే అడ్డు ఉంది.</p>	<p>ఎవరు ప్రతి ఫర్ద్ నమాజు తర్వాత ఆయతుల్ కుర్సీ చదువుతారో అతని స్వర్గం ప్రవేశానికి అతని చావు మాత్రమే అడ్డు ఉంది.</p>
32	<p>రోగిని పరామర్శించడం</p>	<p>ఎవరైనా ఉదయం ఓ రోగిని పరామర్శిస్తే సాయంత్రం వరకు 70 వేల మంది ధైవదూతలు అతని కొరకు దుఆ చేస్తూ ఉంటారు, సాయంత్రం పరామర్శిస్తే ఉదయం వరకు 70 వేల ధైవదూతలు దుఆ చేస్తారు ఇంకా అతను పరామర్శించే వరకు స్వర్గపు ఫలాలు కోస్తున్నట్లే</p>

33 ఎదైనా ఆపదకు గురైనవారిని చూసి దుఃఖ	ఎవరైనా ఏదైనా పరీక్షకు గురైనవారిని చూసి అల్ హందులిల్లా హిల్లజ్జీ ఆపాని మిమ్మల్ని బలక బిహీ వఫ్జులని అలా కసిరిమ్ మిమ్మన్ బలక తప్ జిలా చదివితే ఆ ఆపద అతనికి రాదు
34 కష్టం, ఆపదలో ఉన్నవారికి సంతాపం తెలుపడం	"ఎవరు కష్టం, ఆపదలో ఉన్నవారికి సంతాపం తెలుపుతారో అతనికి వారికి సమానమైన పుణ్యం లభించును". "ఏ విశ్వాసి తన శోధకునికి సంతాపం తెలుపుతాడో అల్లాహ్ అతనికి హల్లతుల్ కరామ (గౌరవప్రదమైన వస్తువు) ధరింపజేస్తాడు".
35 జనాజ నమాజ చేయుట, శవం వెంట ఖబ్రస్తాన్ వెళ్ళుట	ఎవరు జనాజలో పాల్గొని కేవలం జనాజ నమాజ చేస్తే ఒక ఖీరాత్, మరెవరు ఆ తర్వాత ఖననం అయ్యే వరకు ఉంటాడో అతనికి రెండు ఖీరాతులు. ఖీరాతులంటేమీటి అని అడిగినప్పుడు రెండు పెద్ద పర్వతాలకు సమానమైన పుణ్యం అని చెప్పారు. ఇబ్దు ఉమర్ కు ఈ విషయం తెలిసినప్పుడు అనేక ఖీరాతుల పుణ్యాన్ని కోల్పోయాం అని బాధ పడ్డారు.
36 అల్లాహ్ కొరకు ముస్లిద్ నిర్మించుట	ఎవరు అల్లాహ్ కొరకు ముస్లిద్ నిర్మిస్తారో అది sand grouse పక్షి యొక్క గూడు అంతచిన్నదైనా సరే అల్లాహ్ అతని కొరకు స్వర్గంలో ఇల్లు నిర్మిస్తాడు.
37 ఖర్చు పెట్టుట	ప్రతి ఉదయం ఇద్దరు దైవదూతలు దిగి వచ్చి ఒకడంటాడు: ఓ అల్లాహ్ ఖర్చు పెట్టి వారికి ఇంకా ప్రసాదించు. మరొకడంటాడు: ఓ అల్లాహ్ ఖర్చు చేయని వారికి నష్టం చేకూర్చు.
38 సదఖ (దానధర్మం)	"ఒక దిర్హమ్ లక్ష దిర్హములపై గెలుపొందినది. ప్రవక్త! అదెలా అని వారడిగారు, ప్రవక్త చెప్పారు: ఒక వ్యక్తి వద్ద రెండే రెండు దిర్హములున్నాయి, అతడు ఆ రెండిటిలో ఒక్కటి దానం చేశాడు, మరొక వ్యక్తి తన ధన భండారం వ్యాపకు వెళ్ళి అందులో నుండి ఓ లక్ష తీసి దానం చేశాడు". "ఎవరైనా ముస్లిమ్ ఏదైనా చెట్టు నాటుతే లేదా షొలం దున్నుతే అందులో నుండి తీసే పక్షులు, మానవులు, క్రిమికీటకాల వలన అది కూడా సదఖా.
39 వడ్డీ లేకుండా అప్పు ఇవ్వడం	ఏ ముస్లిమ్ మరో ముస్లింకు రెండు సార్లు అప్పు ఇస్తాడో అతనికి ఒక్క సారి సదఖ చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది.
40 అప్పు తీర్చలేని వ్యక్తికి వ్యవధినివ్వడం	అప్పు తీర్చడం కష్టంగా ఉన్న వ్యక్తికి వ్యవధినిచ్చువాడు ప్రతి రోజుకు బదులుగా అప్పు ఇచ్చినంత సదఖ చేసిన పుణ్యం పొందుతాడు, ఇది అప్పు తీర్చే సమయం రాక ముందు వరకు, అదే సమయం వచ్చాక అతను తీర్చలేక పోయినందుకు మరోసారి వ్యవధినిస్తే ప్రతి రోజుకు బదులుగా రెండింటలు సదఖ చేసినంత పుణ్యం పొందుతాడు.
41 అల్లాహ్ మార్గంలో ఒకరోజు ఉపవాసం	ఎవరు అల్లాహ్ మార్గంలో (అల్లాహ్ కొరకు) ఒకరోజు ఉపవాసం ఉన్నాడో అల్లాహ్ అతని ముఖం నుండి 70 సంవత్సరాల కొరకు నరకాగ్నిని దూరం చేస్తాడు.
42 ప్రతి నెల 3రోజులు మరియు అరఫా రోజు, ఆషూరా రోజు ఉపవాసాలు పాటించడం	"ప్రతి నెల 3 రోజుల ఉపవాసాలు పాటించడం సంవత్సరమంతా ఉపవాసమున్నట్లు". "అరఫా రోజు ఉపవాసం గురించి ప్రశ్నించినప్పుడు గత మరియు వచ్చే రెండు సంవత్సరాల (చిన్న) పాపాలకు పరిహారం అని ప్రవక్త చెప్పారు". "ఆషూరా రోజు ఉపవాసం గురించి ప్రశ్నించినప్పుడు గత ఒక సంవత్సరం పాపములు మన్నించబడతాయని చెప్పారు.

43	షవ్వాలీ ఆరు రోజుల ఉపవాసాలు	ఎవరు రమజాను మాసమెల్లా ఉపవాసముండి షవ్వాలీ ఆరు రోజుల ఉపవాసాలు పాటిస్తూ ఉంటాడో అతను సంవత్సరం మొత్తం ఉపవాసమున్నట్లు.
44	ఇమాంతో తరావీహ్ నమాజు చేయుట అతను ముగించే వరకు	మనిషి ఇమాంతో (తరావీహ్) నమాజు చేస్తూ అతనితో ముగిస్తే అతనికి రాత్రంతా ఖియాం చేస్తున్న పుణ్యం లభిస్తుంది.
45	రమజానులో ఉమ్మహ్ చేయుట	"రమజానులో ఉమ్మహ్ చేయుట హజ్ చేసినంత సమానం లేదా నాతో హజ్ చేసినంత సమానం". ఎవరు కాబా యొక్క ఏడు చక్కర్లు పూర్తి చేసి, రెండు రకాతుల నమాజు చేస్తాడో అతను ఒక బానిసను విడుదల చేసినట్లు".
46	హజ్ మబూర్	"ఎవరు హజ్ చేస్తాడో అందులో ఏలాంటి అశ్టాలానికీ పాల్పడడో, పాప కార్యం చేయడో అతను తన తల్లి గర్భం నుండి పుట్టిన స్థితిలో (పాపాలకు అతీతంగ) హజ్ నుండి తిరిగి వస్తాడు". హజ్ మబూర్ యొక్క ప్రతిఫలం స్వర్గం తప్ప మరేది లేదు.
47	జల్ హిజ్జ తాలి దశలో సత్కార్యాలు చేయుట	ఈ పది రోజుల్లోని సత్కార్యాలు అల్లాహ్ వద్ద ఇతర రోజుల సత్కార్యాల కంటే అతిగా ప్రీయమైనవి. అల్లాహ్ మార్గంలో జహాద్ కూడానా ప్రవక్తా? అని అడిగారు, ప్రవక్త చెప్పారు: ఆ పది రోజుల్లోని సత్కార్యాలు ఇతర రోజుల్లో చేసే అల్లాహ్ మార్గంలో జహాద్ కంటే ఎక్కువ ప్రీయమైనవి, కాని తన ధనస్థాణాలతో సహా జహాద్ కు వెళ్ళి ఏ దానితో తిరిగి రాని వ్యక్తి విషయం వేరు.
49	ధర్మవేత్త (ఆలం సాబ్) యొక్క పుణ్యం	"మీలోని అధమునిపై నా ఘనత ఉన్నట్లు ఆలం ఘనత ఆబిద్ వై ఉంది". "నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రశంసిస్తాడు మరియు భూమ్యాకాశమానులు చివరికి చేమ తన బిలములో మరియు చేపలు ప్రజలకు మంచినీ బోధించేవారి కొరకు దుఆ చేస్తారు.
50	నిజహృదయంతో అమరగళి పొందాలని కోరడం	నిజహృదయంతో తాను అమరగళి పొందాలని అల్లాహ్ ను వేడుకున్నవాడిని, అతను తన పడకపై మరణించినప్పటికీ అల్లాహ్ అతడిని అమరగతుల స్థానాలకు చేరుస్తాడు.
51	అల్లాహ్ భయంతో యెడ్డుపై మరియు ఆయన మార్గంలో కాపలకాయుట	రెండు కళ్ళకు నరకాగ్నితాకడు; అల్లాహ్ భయంతో కన్నీరు కార్చిన కళ్ళపై, అల్లాహ్ మార్గంలో రాత్రంతా పహరా కాస్తున్న కళ్ళపై.
52	అల్లాహ్ పై నమ్మకం పెట్టుకొని వాతలు పెట్టుట, మంత్రం చేయించక పోవుట, మరియు అపశకునాలను వదలుకొనుట	ప్రవక్తకు స్వప్నలో గళ జాతులను చూపించడం జరిగింది, వారిలో తమ అనుచరసంఘాన్ని చూశారు, వారిలో 70 వేల మంది ఏలాంటి లొక్క, శిశు లేకుండా స్వర్గంలో చేరుతారు, వారు; చికిత్స కొరకు కాలపనివారు, మంత్రం చేయండని కోరనివారు, అపశకునాలు పాటించనివారు, కేవలం తమ ప్రభువుపై విశ్వాసం, నమ్మకం పెట్టుకునేవారు.
53	పసిపిల్లలు చనిపోయిన తల్లదండ్రులకు పుణ్యం	ఏ ముస్లిం యొక్క ముగ్గురు సంతానం ప్రాజ్ఞ వయస్సుకు చేరక ముందే చనిపోతారో అల్లాహ్ తన దయ, కరుణతో వారిలో పాటు వీరిని (తల్లిదండ్రుని) స్వర్గంలో చేర్చుతాడు

54 కళ్ళు లేనివారు సహనం వహిస్తే	అల్లాహ్ ఇలా చెప్పాడు: నేను నా దాసునికి ప్రీయమైన రెండు (కళ్ళ) ద్వారా పరీక్షించినప్పుడు అతను సహనం వహిస్తే వాటికి బదులుగా అతనికి స్వర్గం ప్రసాదిస్తాను.
55 అల్లాహ్ భయంలో ఏదైనా పాపం వదలుట	ఎవరైనా అల్లాహ్ భయంలో పాపం విడనాడుతే అల్లాహ్ అతనికి మంచిని ప్రసాదిస్తాడు
56 నాలుక, మర్మాంగమును కాపాడుకోనుట	తన రెండు దోడల మధ్య మరియు తోడల మధ్య ఉన్నదాని గురించి నాకు పూచి ఇచ్చేవానికి నేను స్వర్గపు పూచి ఇస్తాను.
57 ఇంట్లో ప్రవేశిస్తూ, భోజనం చేస్తూ అల్లాహ్ నామ స్మరణ చేయుట	ఎవరైనా తన ఇంట్లో ప్రవేశిస్తూ మరియు భోజనం చేస్తూ అల్లాహ్ నామాన్ని స్మరిస్తాడో ఖైతాన్ తన అనుయాయులలో అంటాడు ఇక్కడ మీకు ఉండటానికి స్థలం లేదు, తినడానికి తిండి లేదు. ఇంట్లో ప్రవేశిస్తూ అల్లాహ్ నామాన్ని స్మరించకుంటే మీకు ఉండడానికి స్థలం లభించినది అని ఖైతాన్ అంటాడు. తినునప్పుడు అల్లాహ్ నామాన్ని స్మరించకుంటే స్థలం మరియు తిండి రెండూ లభించినాయి అని అంటాడు.
58 తిన్న తర్వాత మరియు వస్త్రం ధరించినప్పుడు ఈ దుఆ చదవండి	ఎవరైనా తిన్న తర్వాత అల్ హందుల్లిల్లాహిల్లాజి అతీఅమనీ హాజా వరజఖనీహి మిన్ గైరి లిమ్ మిన్నీ వలాఖువ్వహ్ చదువుతారో అతని (చిన్న) పాపాలు మన్నించబడతాయి. (భావం: అల్లాహ్ కే సర్వ స్తోత్రములు, ఆయనే నాకిది తినిపించాడు, నా ఏ స్తోమతే లేకుండా నాకు ప్రసాదించాడు).
59 తన కష్టాన్ని తెలికవునట్లు చేసుకోవటానికి చదవండి	షాతిమ రజయల్లాహు అన్నా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో ఒక పనిమనిషి కావాలని కోరింది, అప్పుడు ప్రవక్త ఆమెకు మరియు అలీ రజయల్లాహు అన్నుకు ఇలా తెలిపాడు: మీరిద్దరూ కోరినదానికంటే మరీ మేల్తిన ఒక విషయం మీకు తెలుపనా? మీరు పడుకోవడానికి మీ పడకలపై వచ్చినప్పుడు 34 సార్లు అల్లాహు అక్బర్ అనండి, 33 సార్లు సుబ్హానల్లాహ్ అనండి మరియు 33 సార్లు అల్ హందుల్లిల్లాహ్ అనండి. ఇవి మీ కోరికు పనిమనిషి కంటే మేల్తినవి.
60 సంభోగానికి ముందు దుఆ	మీలో ఎవరైనా తమ భార్యతో కలవాలనుకున్నప్పుడు బిస్మిల్లాహి అల్లాహుమ్మి జన్నిబ్నీమ్ ఖైతాన్ వజన్నిబిమ్ ఖైతాన్ మా రజఖ్ తనా చదవాలి, ఈ కలయిక వల్ల అల్లాహ్ సంతానం గనక వ్రాసి పెడితే ఆ సంతానాన్ని ఖైతాన్ ఎన్నటికీ ఏ నష్టం చేకూర్చలేడు
61 భార్య భర్తను సంతోషంగా ఉంచుట	"ఏ భార్య ఐదు పూటల నమాజు చేస్తుందో, రమజాను మాసములో ఉపవాసముంటుందో, తన శిలం కాపాడుకుంటుందో మరియు తన భర్తకు విధేయంగా ఉంటుందో నీకు ఇష్టమైన ద్వారం గుండా స్వర్గంలో ప్రవేశించు అన్న స్వేచ్ఛ ఆమెకు ఇవ్వబడుతుంది". "ఏ భార్య చనిపోయేటప్పుడు ఆమె భర్త ఆమెలో రాజుగా ఉంటాడో ఆమె స్వర్గంలో చేరుతుంది".
62 తల్లిదండ్రుల సేవ మరియు బంధువుల పట్ల సద్వర్తన	"తండ్రిని సంతోషపెడితే ప్రభువు సంతోషంగా ఉంటాడు". "ఎవరికి తన ఉపాధిలో వృద్ధి మరియు దీర్ఘాయుష్షు కావాలని కోరిక ఉందో అతను తన బంధుత్వాలను కలుపుకోవాలి".
63 అనాథకు రక్షణ ఇవ్వడం	నేను మరియు అనాథల సంరక్షకులిద్దరం స్వర్గంలో ఈ విధంగా దగ్గర ఉంటాము అని ప్రవక్త తమ మధ్యవేలు మరియు చూపుడును కలిపి చూపారు.

64	సద్వర్తన	"నిశ్చయంగా విశ్వాసి తన సద్వర్తన వల్ల ఉపవాసముండే, తహజ్జద్ చేస్తూ ఉండే వ్యక్తి లాంటి స్థానానికి చేరుకుంటాడు". "ఎవరు తన సద్వర్తనను ఉత్తమంగా తీర్చిదిద్దుకుంటారో వారి గురించి నేను ఉన్నత స్వర్గంలో ఒక గ్రహానికి జామునగా ఉంటాను".
65	స్వప్తిరాసులపై కనికరించుట	"నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తన దాసుల్లో కరుణామయులైన వారిని కరుణిస్తాడు". "బువిలో ఉన్నవారిని మీరు కరుణించండి దివిలో ఉన్నవాడు మిమ్మల్ని కరుణిస్తాడు".
66	ముస్లిం కోసం మేలుకోరుట	తన కొరకు కోరినదే తన సోదరుల కొరకు కోరనంత వరకు మీలో ఎవ్వరూ విశ్వాసి కాజాలరు
67	సిగ్గు, లజ్జ	"సిగ్గు, లజ్జ మేలే చేకూర్చుతుంది". "ప్రవక్తల సున్నతులోని నాలుగు విషయాలు: సిగ్గు, సువాసన పూసుకోవడం, మిస్వాక్ చేయడం, వివాహం చేసుకోవడం.
68	సలాం చెయడంలో ముందుగా ఉండడం	ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త వద్దకు వచ్చి అస్సలాము అల్లెకుం అన్నాడు, ప్రవక్త (సమాధానం పలికి) 10 అన్నాడు, మరో వ్యక్తి వచ్చి అస్సలాము అల్లెకుం వరహ్మాతుల్లాహ్ అన్నాడు, ప్రవక్త 20 అన్నారు, ఇంకొక వ్యక్తి వచ్చి అస్సలాము అల్లెకుం వరహ్మాతుల్లాహ్ వబరకాతుఫు అన్నాడు, ప్రవక్త 30 అని అన్నారు. అంటే పుణ్యాలు అని భావం.
69	కలిసినిప్పుడు ముసాఫహ్ చేయుట	ఇద్దరు ముస్లిములు కలుసుకున్నప్పుడు ముసాఫహ్ చేస్తే వారు విడిపోయే ముందు వారి పాపాలు మన్నించబడతాయి.
70	ముస్లిం పరువును కాపాడుట	ఎవరు తన సోదరుని పరువు మానాన్ని కాపాడటానికి ప్రయత్నం చేస్తాడో అల్లాహ్ అతనిని నరకాగ్ని నుండి దూరం చేస్తాడు.
71	సత్వరుషులను ప్రేమించుట వారి సాంగత్యంలో ఉండుట	"నీవు ప్రేమించేవారిలో నీవు (ప్రళయదినాన) ఉంటావు". అన్ రదియల్లాహు అన్లు అన్నారు: ప్రవక్తగారి ఈ మాటల్లో సంతోష పడినంత సహాబులు మరే మాటల్లో సంతోషపడలేదు.
72	అల్లాహ్ కొరకు పరస్పరం అభిమానించుకొనుట	అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడు: నా గౌరవ, ఔన్నత్యం దృష్ట్యా పరస్పరం ప్రేమించు కునే వారి కొరకు నూర్ మింబర్లు (కాంతివంతమైన పీఠములు) ఉన్నాయి, వాటిని చూసి ప్రవక్తలు, అమరవరులు సయితం అబ్బురపడతారు.
73	ముస్లిం కొరకు దుఆ చేయుట	ఒక ముస్లిం తనకు దూరంగా ఉన్న ముస్లిం గురించి చేసే దుఆ అంగీకరింపబడును, అప్పుడు అతని వద్ద నియమింపబడిన ధైవదూత అతను తన సోదరుని గురించి మేలు కోరుతూ దుఆ చేస్తున్నప్పుడు ఆమీన్ అంటూ నీకు కూడా ఇలాంటివే ప్రాప్తింమగాక అని అంటాడు.
74	విశ్వాస స్త్రీ పురుషుల కొరకు అల్లాహ్ లో క్షమాభిక్ష కోరుట	ఎవరు విశ్వాస స్త్రీపురుషుల కొరకు అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష కోరుతాడో, అల్లాహ్ ప్రతి విశ్వాస స్త్రీ పురుషునికి బదులుగా ఇతనికి ఒక పుణ్యం వ్రాస్తాడు.
75	దారి నుండి కష్టం కలిగించే దానిని దూరం చేయడం	ప్రజలకు బాధకరంగా ఉన్న చెట్లను దారి మధ్య నుండి తీసి పారేసిన ఒక మనిషి స్వర్గంలో సంచరిస్తున్నది చూశాను,

76	జగడము, అబద్ధము వదలుకొనుట	తాను సత్యం, ధర్మంపై ఉండి కూడా వివాదాన్ని ఉపసంహరించుకునే వ్యక్తికి స్వర్గ పరిసరాల్లో ఒక గృహాన్ని ఇప్పించేందుకు నేను పూచీ వహిస్తున్నాను. అలాగే పరిహాసానికయినా అబద్ధాలు పలకనివానికి నడి స్వర్గంలో ఒక గృహాన్ని ఇప్పించేందుకు.
77	కోపాన్ని దిగమింగుట	తన కోపాన్ని ఆచరణ రూపంలో తీసుకురాగలిగే శక్తి ఉండకూడా దానిని దిగమింగుతాడో అల్లాహ్ అలాంటి వ్యక్తిని ప్రళయదినాన ప్రజలందరి ముందు నుండి పిలిచి తనకప్పమైన హూరెఐన్ ను ఎన్నుకునే స్వేచ్ఛ ప్రసాదిస్తాడు.
78	మంచి లేదా చెడు సాక్ష్యమిచ్చుట	మీరు ఎవరి గురించి మంచివాడని సాక్ష్యమిస్తారో అతను స్వర్గనివాసి. మీరు ఎవరి గురించి చెడవాడని సాక్ష్యమిస్తారో అతను నరకవాసి. మీరు భూమిలో అల్లాహ్ సాక్షులు.
79	ముస్లిం ఆపదను దూరం చేయడం, కష్టాన్ని సులభం చేయడం, కప్పి ఉంచడం	ఇహాలోకంలో ఒక విశ్వాసికి ఎదురయ్యే కష్టాల్లో ఒక కష్టాన్ని ఎవరైతే దూరం చేస్తాడో, పరలోకంలో అతనికి ఎదురయ్యే కష్టాల్లో ఒక పెద్ద కష్టాన్ని అల్లాహ్ దూరం చేస్తాడు. ఎవరైతే ఋణగ్రస్తునికి వ్యవధి ఇస్తాడో, ఇహాపరాల్లో అతడికి అల్లాహ్ సుఖసంపదలు నొసంగుతాడు. ఎవరైతే విశ్వాసిని లోపాల్ని దాచి ఉంచుతాడో, ఇహాపరాల్లో అతని దోషాలను అల్లాహ్ కప్పి పుచ్చుతాడు.
80	పరలోకానికి ప్రాధాన్యత	ఎవరి చింతనలో పరలోకం ఉంటుందో అల్లాహ్ అతని హృదయాన్ని నిరాపేక్షతో నింపుతాడు, అతని కార్యాలను చక్కదిద్దుతాడు, ప్రపంచం గత్యంతరం లేనట్లుగా అతని వెనక వస్తుంది
81	న్యాయశైలి అయిన నాయకుడు, సద్యువకుడు, మస్లిదులతో సంబంధం, అల్లాహ్ కొరకు ప్రేమ	అల్లాహ్ అర్ (సింహాసన) నీడ తప్ప మరెలాంటి నీడ లభించని (ప్రళయ)దినాన అల్లాహ్ ఏడు గుణాల వారిని తన నీడ పట్టున ఆశ్రయమిస్తాడు. వారిలో (1) న్యాయబద్ధంగా వ్యవహరించే పరిపాలకుడు. (2) తన యౌవన జీవితం అల్లాహ్ ఆరాధనలో గడిపిన యువకుడు. (3) మనసంతా మస్లిదులోనే ఉండేటటు వంటి వ్యక్తి. (4) కేవలం అల్లాహ్ ప్రసన్నత కోసం పరస్పర అభిమానించుకునే, అల్లాహ్ ప్రసన్నత కోసమే పరస్పరం కలుసు కొని విడిపోయే ఇద్దరు వ్యక్తులు. (5) అంతస్తు, అందచందాలు గల స్త్రీ అసభ్య కార్యానికి పిలిచినప్పుడు, తాను అల్లాహ్ కు భయపడు తున్నానంటూ ఆమె కోరికను తిరస్కరించిన వ్యక్తి. (6) కుడి చేత్తో ఇచ్చింది ఎడమ చేతికి సయితం తెలియనంత గోప్యంగా దానధర్మాలు చేసిన వ్యక్తి. (7) ఏకాంతంలో అల్లాహ్ ను తలచుకొని కంట తడి వెళ్లే వ్యక్తి.
82	ఇస్తిగ్ఫార్ (క్షమాభిక్ష కోరుట)	ఎవరు ఇస్తిగ్ఫార్ తప్పనిసరిగా చేస్తూ ఉంటారో అల్లాహ్ ప్రతి ఇరకాటం నుండి అతడిని బైటికి తీసుకువస్తాడు, అస్తిరకాల బాధ నుండి కుశలం ప్రసాదిస్తాడు, అతను ఊహించని చోట నుండి ఉపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.

నిషేధించబడిన మాటలు, కర్మలు

సం	నిషేధించబడిన విషయం	ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వస్లలం వచనాలలో:
1	ప్రజలు మెచ్చుకోవాలని ఉద్దేశ్యంతో ఏ కార్యమైనా చేయటం	అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: సహవాసుల్లో అందరికన్నా ఎక్కువగా నేను పిర్కూ అతీతుడిని, ఎవరైనా ఏదైనా కార్యం చేసి అందులో ఇతరులను నాలో భాగస్వామిని చేస్తే నేను అతడిని అతడి భాగస్వామిని వదిలెస్తాను.
2	బాహ్యం మంచిదిగా ఆంతర్యం చెడ్డదిగా	ప్రళయదినాన తిహామ తెల్లని కొండల్లాంటి సత్కార్యాలతో వచ్చే నా అనుచర సమాజంలోని కొందరు నాకు తెలుసు. అల్లాహ్ వారి సత్కార్యాలను దుమ్ము మాదిరిగా ఎగరవేస్తాడు". అప్పుడు 'ప్రవక్త! వారివారు? వారి గుణగణాలేమిటో స్పష్టంగా చెప్పండి, మాకు తెలియకుండానే మేము వారిలో అయిపోతామేమో?' అని బాన్ విన్నవించుకోగా, ప్రవక్త ఇలా చెప్పారు: "వారు మీ సోదరులే, మీ దేశం, గ్రామంవారి మీ లాగ రాత్రి వేళ ఎక్కువగా ప్రార్థనలు చేస్తూ ఉండేవారే, కాని ఏకాంతంలో ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ నిశిత్రతాలను ఉల్లంఘించేవారు
3	గర్వం	"ఎవరి హృదయంలో అబువంత గర్వం ఉందో అతను స్వర్గంలో ప్రవేశించడు". "ధర్మాన్ని, సత్కార్యాన్ని కప్పిపుచ్చడం మరియు ప్రజలను చులకనగా చూడడమే గర్వం".
4	నడుం క్రీంద కట్టి వస్త్రం వేల మండలానికి క్రీంద ఉండడం	లుగీ, ఖైజామా, ఖమీస్, షర్త్ మరియు తలపాగను తగిన హద్దుకు మించి ధరించడం జరుగుతుంది, వీటిలో ఏ ఒకటి ఎవరైనా గర్వోద్దేశంతో ధరిస్తే అల్లాహ్ ప్రళయదినాన అతని వైపు చూడడు. (అహంకార ఉద్దేశం లేకున్నా వేలమండలానికి క్రీందికి ధరించడం నిషేధం).
5	అసూయ	మీరు అసూయకు అతి దూరంగా ఉండండి, ఎందుకనగా అగ్ని కట్టిల్ని కాల్చినట్లు సత్కర్మల్ని తీసేస్తుంది, లేదా ఎండుగడ్డిని కాల్చేసినట్లు అని మరో ఉల్లేఖనంలో ఉంది
6	వడ్డి	"ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వస్లలం వడ్డి తీసుకునేవారిని, ఇచ్చేవారందరిని శపించారు". "మనిషి తెలిసి తీసే (తీసుకునే) ఒక దిర్హమ్ వడ్డి 36 సార్ల వ్యభిచారం కంటే ఎక్కువ పాపం".
7	మత్తు సేవించటం	"మత్తుకు బానిస అయినవాడు, చేతబడిని విశ్వాసించేవాడు మరియు బంధుత్వాలు తించుకునేవాడు స్వర్గంలో ప్రవేశించడు". "మత్తు సేవించినవాని 40 రోజుల నమాజు స్వీకరించబడదు
8	అబద్ధం	ప్రజలను నమ్మించటానికైనా అబద్ధం పలికేవానికి వినాశం ఉంది, వినాశం ఉంది, వినాశం ఉంది.
9	తప్పులెన్నడం	ఎవడు ఇతరుల ఇష్టం లేకుండా వారి మాటల్ని శ్రద్ధగా వినటానికి ప్రయత్నిస్తాడో ప్రళయదినాన అతని చెవిలో కరిగించిన సీసం పోయబడుతుంది.
10	బొమ్మలు గీయడం	"నిశ్చయంగా ప్రళయదినాన ప్రజల్లో అందరికంటే కఠిన శిక్ష బొమ్మలు గీసేవారికి ఉండును". "ఏ ఇంట్లో కుక్క మరియు బొమ్మలును, ఫోటోలుంటాయో ఆ ఇంట్లో ధైవదూతలు ప్రవేశించరు.
11	చాడిలు చెప్పడం	చాడిలు చెప్పేవాడు స్వర్గంలో ప్రవేశించడు.
12	పరోక్షనింద	పరోక్షనింద అంటేమిటో తెలుసా? అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకి బాగా తెలుసని సహచరు లన్నారు. ప్రవక్త చెప్పారు: నీ సోదరునికి ఇష్టం లేని విషయాన్ని

		ప్రస్తావించుట. వారడిగారు: నేను చెప్పే విషయం అతనిలో ఉంటే అది కూడా పరోక్షనిందేనా? అతనిలో ఉన్న విషయం నీవు చెబితేనే పరోక్షనింద, ఒకవేళ అతనిలో లేని విషయం చెబితే నీవు అతనిపై అపనింద మోపినవాడివి అవుతావు.
13	శపింఠుడు	"విశ్వాసిని శపింఠుడు అతన్ని హత్య చేయడంలో సమానం". "గాలిని శపించకు, అది తనకివ్వబడిన ఆదేశాన్ని పాలిస్తుంది, ఎవరైనా దేనినైనా శపించినప్పుడు అది దానికి అర్హత కలిగిలేనప్పుడు తిరిగి శపించినవాడిపై పడుతుంది".
14	గుఱురులకు వేయడం	బాధ్యులైన వారు కాపురం జరుపుకొని పొద్దున లేచి ఇతరులకు చెప్పుకునేవారు, ప్రళయదినాన అల్లాహ్ వద్ద ప్రజల్లో అతి చెడ్డవారు.
15	అశ్శలత	"ప్రళయదినాన అల్లాహ్ వద్ద ప్రజల్లో అతి చెడ్డవాడు; ఎవని అశ్శలతకు భయపడ ప్రజలకు దూరంగా ఉంటారో అతడు". "మనిషి యొక్క అనేక పాపాలు నాలుక ద్వారా కలుగుతాయి".
16	ముస్లింను కాఫిర్ అని పిలవడం	ఎవరైనా తన ముస్లిం సోదరుడిని కాఫిర్ (అవిశ్వాసి) అని పిలిస్తే ఆ అవిశ్వాసం వారిద్దరిలో ఏ ఒక్కరిపైనైనా పడుతుంది, అంటే అతను కాఫిర్ కాకుంటే పలికేవాడే కాఫిర్ (అవిశ్వాసి) అవుతాడు.
17	తండ్రిని కాదని ఇతరులను తండ్రి అనుట	ఎవరైనా తన తండ్రి కాని వాడిని - అతను తన తండ్రి కాడని తిలిసి కూడా - తన కన్నతండ్రిగా సూచించుకుంటాడే అతని కొరకు స్వర్గం నిషేధం. కన్నతండ్రిని తండ్రిగా అంగీకరించకపోవటం కుప్ర అవుతుంది, కనుక మీరు మీ తాతముత్తాతలకు విముఖులయిపోకండి.
18	ముస్లింను బెదిరించుట, భయపెట్టుట చేయుట	"ఏ ముస్లిం మరో ముస్లింను భయపెట్టుటగా చేయకూడదు". "ఎవరైతే తమ సోదరుని వైపు పడునైన వస్తువులతో సైగ చేసి చూపిస్తాడే, అతడు దానిని పడేసే వరకు దైవదూతలు అతడిపై శపిస్తూ ఉంటారు".
19	ఇస్లామీయ డెశాల్లో ముఅహద్ ను హత్య చేయుట	ముఅహద్ ను అధర్మంగా హత్య చేసినవాడు స్వర్గపు సువాసన కూడా నోచుకోడు, స్వర్గపు సువాసన 100 సంవత్సరాల దూరము నుండి కూడా ఆస్వాదించవచ్చును. (ముఅహద్ అంటే ఇస్లామీయ ప్రభుత్వ రక్షణ పొందిన వ్యక్తి).
20	బెలియా అల్లాహ్ లో శత్రుత్వం	అల్లాహ్ చెప్పాడు: నా వలీలలో శత్రుత్వం పాటించేవాడు నాలో యుద్ధానికి సిద్ధం కావాలి
21	మునాఫిక్ మరియు అపరాధులను సయ్యద్ అనకూడదు	మునాఫికులను సయ్యద్ (గౌరవనీయుడా) అనకండి, మీరు అతణ్ణి సయ్యద్ అంటే మీ ప్రభువును కోపానికి గురి చేసినట్లే
22	ప్రజలను మోసగించుట	అల్లాహ్ ఏ దాసునికి కొంత మంది బాధ్యతనిస్తాడే అతడు చనిపోయే వరకు వారి పట్ల మోసం చేసి (అంటే బాధ్యత నెరవేర్చకుండా) ఉంటే అతనిపై స్వర్గం నిషేధం.
23	జ్ఞానం లేకుండా ఫత్వా ఇవ్వడం	ఎవరికీ జ్ఞానం లేకుండా ఫత్వా ఇవ్వడం జరిగిందో దాని పాపం ఫత్వా ఇచ్చిన వ్యక్తిపై పడును.
24	జమా మరియు అస్త్ర నమాజ విడనాడడం	"ఎవరు 3 సార్లు జమా నమాజ విడనాడుతారో అల్లాహ్ వారి హృదయాలపై ముద్ర వేస్తాడు". "అస్త్ర నమాజ విడనాడిన వ్యక్తి సర్వ కార్యాలు వ్యర్థమై పోతాయి".
25	నమాజ చేయుటలో భద్రకం పోంచుట మరియు దానిని విడనాడుట	"మన మధ్య మరియు వారి మధ్య ఉన్న భేదం నమాజ మాత్రమే, నమాజ విడనాడినవాడు అవిశ్వాసానికి పాల్పడినట్లే". "మనిషి మరియు పిర్క్, మధ్య వ్యత్యాసం నమాజను విడనాడడం".

26	నమాజ ముందు నుండి దాటుట	నమాజ ముందు నుండి దాటి వ్యక్తి, అతనికి ఎంత సాపమవుతుందో తిలసి ఉంటే అతను దాటుడుకంటే 40 వరకు నిలిచి ఉండడం ఎంతో ఉత్తమం.
27	నమాజలకు బాధ కలిగించడం	ఉల్లెవల్లె తినివచ్చే వారు మా మస్జిదులను సమీపించకూడదు, ఎందుకనగా మానవులకు కష్టతరమైనవే దైవదూతలకు కూడా కష్టతరంగా ఉంటాయి.
28	భూమిని కాజేసుకొనుట	ఎవరైనా అన్యాయంగా ఒక జానెడు భూమి కబ్జా చేసుకుంటూడో అల్లాహ్ ప్రళయదినాన అతని మెడలో ఏడు భూముల పట్టా చేసి వేయబడుతుంది.
29	అల్లాహ్ కు కోపం తెప్పించే మాట	మనిషి ఏలాంటి ధ్యానం లేకుండా అల్లాహ్ కు కోపం తెప్పించే మాట మాట్లాడుతాడు అందువల్ల 70 సంవత్సరాల లోతుగల నరకంలో పడతాడు.
30	అల్లాహ్ జిక్ కాకుండా వృధా మాటల్లో ఉండుట	అల్లాహ్ జిక్ కాకుండా మీరు అధికంగా మాట్లాడకండి, అల్లాహ్ జిక్ కాకుండా అధిక వృధా మాటలు పూదయపాశానికి కారణమవుతాయి.
31	వదురుబోతుతనం	వదురుబోతులు, పగలబడి మాట్లాడేవారు, లొడలోడా మాట్లాడేవారు ప్రళయదినాన నాకు అత్యంత అయిష్టలుగా, నాకు అందరికంటే దూరంలో ఉంటారు.
32	అల్లాహ్ జిక్ పట్ల అలక్ష్యం చేయడం	ఎవరయినా ఒక సమావేశంలో కూర్చోని అల్లాహ్ ను స్మరించకుండా, తమ ప్రవక్తల దురాద్ చదవకుండా లేచి వెళ్ళిపోతే, ఆ సమావేశం వారి పాలిట దుఃఖ దాయకంగా పరిణమిస్తుంది. అల్లాహ్ వారిని శిక్షించవచ్చు లేదా మన్నించనూవచ్చు. అది ఆయన ఇష్టం.
33	ముస్లింకు బాధకలిగితి సంబరపడడం	"నీ సోదరునికి బాధ కలిగిందని సంబరపడిపోకు, అల్లాహ్ అతని మీద దయజూపి నిన్ను పరీక్షకు గురిచేయగలడు". "ఎవరైతే ఒక ముస్లిం చేత జరిగిపోయిన పాపాన్ని బహిర్గతంచేసి రాద్ధాంతం చేస్తాడో అతను స్వయంగా ఆ పనికి పాల్పడి మరి చస్తాడు". (షేఖ్ అల్బాని ఈ హదీస్ జతాఫ్ అని చెప్పారు. జతాఫా 178).
34	ముస్లింలు మాటలు ఆపడం	ఏ ముస్లిం తన సోదరునితో మూడు రోజులకంటే ఎక్కువ మాట వదలకూడదు. మూడు రోజులకంటే ఎక్కువ మాట్లాడకుండా అదే స్థితిలో చనిపోయిన వ్యక్తి నరకంలో చేరుతాడు.
35	బహిరంగంగా పాపానికి పాల్పడుట	బహిరంగంగా పాపకార్యాలకు పాల్పడేవారు తప్ప నా అనుచర సమాజంలోని ప్రతి ఒక్కడూ క్షమార్హుడే.
36	దుష్ప్రవర్తన	వెనిగర్, తేనెను పాడు చేసినట్లు దుష్ప్రవర్తన సత్కర్మలను పాడు చేస్తుంది.
37	ఇచ్చిన బహుమతి తిరిగి తీసుకొనుట	"ఇచ్చిన బహుమతాన్ని తిరిగి తీసుకునేవాడు తన వాంటిని తిరిగి నాకే కుక్క లాంటివాడు". "ఎవరికైనా ఏదైనా బహుమానం లేదా పురస్కారం ఇచ్చి తిరిగి తీసుకోవడం ఏ మనిషికి యోగ్యం లేదు".
38	పొరుగువారిపై అన్యాయం	పొరుగుంటే స్త్రీలో వ్యభిచారం పరాయి 10 స్త్రీలలో వ్యభిచారం కంటే ఎక్కువ ఘోరమైనది, ఇంకా పొరుగువారింట్లో దోంగతనం పరాయి 10 ఇంట్లలో దోంగతనంకంటే మహాఘోరమైంది

39	నిశ్చయమైన వాటి వైపు చూడడం	అదం పుత్రుని నొసటి మీద ఎంతోకొంత వ్యభిచారం రాసి ఉంటుంది. అతను ఎలాగైనా దాన్ని పొంది తీరుతాడు. కళ్ళ వ్యభిచారం (పరస్పరిని) చూడటం, చెవుల వ్యభిచారం (అశ్శిల మాటలు) వినటం, నాలుక వ్యభిచారం (అశ్శిల) మాటలు మాట్లాడడం, చేతి వ్యభిచారం (అధర్మ వస్తువుని) పట్టుకోవటం, కాళ్ళ వ్యభిచారం (చెడు పనికిసం) నడవటం. మనసు వాంఛిస్తుంది, కోరుకుంటుంది. మర్మాంగం దాని మాట వింటుంది లేదా తిరస్కరిస్తుంది.
40	పర స్పృని తాకడం, ముట్టుకోవడం	ధర్మసమ్మతం కాని స్పృని తాకడం కన్నా "ఇనుప కడ్డితో మనిషి తలపై కొట్టబడటం, అతని కొరకు ఎంతో మేలు". "నేను స్త్రీలతో ముసాఫహీ (కరచాలనం) చేయను".
41	షిఘూర్ వివాహం	షిఘూర్ వివాహం నుండి ప్రవక్త వారించారు. షిఘూర్ అంటే ఏలాంటి మహర్ లేకుండా నేను నీ కూతురి(చెల్లి)లో నీవు నా కూతురి(చెల్లి)లో వివాహమాడుకుండామనడం.
42	నియాహ	ఎవరి శవంపై రోదించడం జరుగుతుందో, (అలా అతని శవంపై రోదించినందుకు) ఆ వ్యక్తి తీర్పుదినాన శిక్షించబడతాడు. (మృతునిపై) రోదించే వానిని మరియు దానిని వినే (నివారించని) వానిపై ప్రవక్త సల్లలూహు అల్లెహి వసల్లం శపించారు.
43	అల్లాహ్ యేతరుల ప్రమాణం చేయుట	"అల్లాహ్ యేతరుల ప్రమాణం చేయువాడు అవిశ్వాసానికి లేదా షిర్కా (భాగస్వామ్యానికి) కు పాల్పడనట్లే". "ప్రమాణం చేయాలనుకునే వ్యక్తి అల్లాహ్ ప్రమాణం చేయాలి లేదా మౌనం వహించాలి". "అమానల్ ప్రమాణం చేయువాడు మాలోని వాడు కాదు".
44	అబద్ధపు సాక్ష్యం	ఎవరైతే అబద్ధపు ప్రమాణం చేసి ఇతరుల సొమ్మును కాజ్ఞేస్తాడో అతనికి అల్లాహ్ అత్యంత అప్రసన్నుడైన స్థితిలో దర్శనమిస్తాడు.
45	క్రయవిక్రయాల్లో ప్రమాణం	"సరుకును విక్రయించేటప్పుడు మాటిమాటికి ప్రమాణాలు చేయడం మానుకోండి, మీ ప్రమాణం సరుకును, అమ్మజేసినా దానిలోని బర్కత్ (శుభాన్ని) నశింపజేస్తుంది". "ప్రమాణం వస్తువును అమ్మజేస్తుంది కాని బర్కత్ ను నశింపజేస్తుంది.
46	అవిశ్వాసుల పోలిక వహించడం	"ఎవరు ఎవరిని అనుకరిస్తారో వారు వారిలోనే కలుస్తారు". "ఇతరుల అనుకరించేవాడు మాలోని వాడు కాదు".
47	సమాధులపై కట్టడాలు	సమాధులను పక్కా చేయడం మరియు వాటిపై కూర్చుండటం మరియు వాటిపై నిర్మాణాలు కట్టడం నుండి ప్రవక్త సల్లలూహు అల్లెహి వసల్లం వారించారు.
48	మోసం, అపహరణ	అల్లాహ్ ప్రళయదినాన మొదటివారిని, వెనకటి వారందరిని జమ చేసినప్పుడు ప్రతి మోసగాని వద్ద ఒక జెండా ఉంటుంది, ఇదిగో ఫలాన బిన్ ఫలాన వాని మోసం అని అనబడు తుంది
49	సమాధులపై కూర్చోవడం	మీలో ఎవరైనా అగ్ని పెళ్ళపై కూర్చోవడం అది అతని బట్టలను కాల్చి తన శరీరం వరకు చేరడం సమాధిపై కూర్చోవడానికంటే మంచిది.

50	తాను ప్రవేశించేటప్పుడు ఇతరులు అతణ్ణి చూసి నిలబడాలనుకోవడం	తాను వచ్చేటప్పుడు ప్రజలు నిలబడాలని కోరుకునే వాడు తన స్థానం నరకంలో సిద్ధపరచుకోవాలి.
51	అనవసరంగా అడగడం	"ఎ మనిషి తన కొరకు భిక్షాటన ద్వారం తెరుచుకుంటాడో అల్లాహ్ అతని కొరకు బిదరిక ద్వారం తెరుస్తాడు". "ఎవరు ధనసంపద పెరుగుదల కొరకు ప్రజల్ని అడుగుతుంటాడో వాస్తవానికి అతను నిప్పుల్ని అడుగుతున్నాడు, ఇక తనిష్టం ఎక్కువ అడిగినా తక్కువ అడిగినా".
52	బేరం మీద బేరం చేస్తూ మోసం	పట్టణవాసి గ్రామీణుని సరుకును అమ్మించకూడదు, కొనే ఉద్దేశ్యం లేకుండా (ఇతరుల్ని మోసగించ టానికి) వస్తువు ధరను (పాటపాడి) పెంచకూడదు. తన సోదరుడు బేరం చేస్తున్నప్పుడు అదే వస్తువు కోసం ఖోటాఖోటిగా బేరం చేయకూడదు.
53	పోయిన వస్తువు కొరకు మస్జిదులో ప్రకటన చేయడం	ఒక వ్యక్తి మస్జిద్ లో పోయిన వస్తువుల్ని గురించి ప్రకటన చేస్తుండగా వినవారు, దేవుడు నీకు ఆ వస్తువు తిరిగి ఇవ్వకుండుగాక! అని అనాలి. ఎందుకంటే మస్జిద్ లు ఆ పని కోసం నిర్మించబడలేదు.
54	షైతాన్ ను తిట్టడం	"షైతాన్ ను తిట్టకండి, వాని కీడు నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరండి". ఒక సహాబీ చెప్పారు: నేను ప్రవక్త వెనక స్వారి చేస్తుండగా హఠాత్తుగా ఆ జంతువు జారిపడ బోయింది అప్పుడు నేను అన్నాను: షైతాన్ నాశనమవుగాక అని. అప్పుడు ప్రవక్త చెప్పారు: షైతాన్ నాశనమవుగాక అని అనకండి, నీవు అలా అన్నప్పుడు వాడు ఇల్లంత పెద్దగా బలసి పోతాడు, ఇంకా ఇలా అంటాడు: నేను నా శక్తిలో అతణ్ణి పడవేశాను అని. కాని బిస్మిల్లాహ్ అనండి, మీరు బిస్మిల్లాహ్ అన్నప్పుడు వాడు కృంగిపోయి ఈగ మాదరిగా అయిపోతాడు.
55	జ్వరాన్ని దూషించుట	జ్వరాన్ని దూషించకండి, లోహపు బట్టి దాని తుప్పును దూరం చేసినట్లు జ్వరం ఆదం సంతాన (చిన్న) పాపాలను దూరం చేస్తుంది.
56	నిషేధాలు వ్యాపించడం ఇతరులను పిలవడం	మార్గప్రప్లవ వైపుకు పిలిచిన వ్యక్తిపై, అతణ్ణి అనుసరించిన వారందరి పాపం మోపబడు తుంది. దీని వల్ల అతణ్ణి అనుసరించినవారి పాపాల్లో మాత్రం ఎలాంటి తగ్గింపు ఉండదు.
57	త్రాగటంలో నిషిద్ధ విషయాలు	ప్రవక్త నీళ్ళ తిత్తి మూతికి నోరు పెట్టి నీళ్ళనూ త్రాగటం వారించారు. నిలబడి నీళ్ళనూ త్రాగడం నుండి హెచ్చరించారు. నీళ్ళలో ఊదటాన్ని నివారించారు.
58	వెండి, బంగారప పాత్రల్లో త్రాగటం	వెండి, బంగారు పాత్రల్లో త్రాగకండి, పట్టు వస్త్రాలు ధరించకండి, అవి వారి (అవిశ్వాసుల) కొరకు ఇహలోకంలో అయితే పరలోకంలో మీ కొరకు.
59	ఎడమ చేత తినత్రాగడం	మీలో ఎవరు కూడా ఎడమ చేతిలో తినకూడదు, త్రాగకూడదు. నిశ్చయంగా షైతాన్ ఎడమ చేత తింటాడు, త్రాగుతాడు.
60	బంధుత్వాన్ని తించడం	బంధుత్వాన్ని తించువాడు స్వర్గంలో ప్రవేశించడు.

61	ప్రవక్తపై దరూద్ చదవడం మానుకొనుట	"నా ప్రస్తావన ఎవరి ముందు వచ్చిందో అతను నాపై దరూద్ పఠించలేదో అతని ముక్కు మట్టిలో కలసిపోవుగాక". "నా ప్రస్తావన ఎవరి ముందు వచ్చిందో అతను నాపై దరూద్ పఠించలేదో అతను మహా పినారి".
62	కుక్కను పెంచడం	వేటకొరకు, మేకల రక్షణ కొరకు తప్ప కుక్కను పెంచేవారి పుణ్యాల్లో ప్రతి రోజు రెండు ఖిరాతుల పుణ్యాలు తగ్గుతాయి. (ఒక ఖిరాతు ఒక ఉహద్ పర్వతానికి సమానం).
63	జంతువులకు బాధ కలిగించడం	"పిల్లికి కష్టం కలిగించినందుకు ఒక స్త్రీని శిక్షించడం జరిగింది ఎందుకనగా ఆమె దానిని బందీ చేసి ఉంచింది, చివరికి అది చనిపోయింది అందుకు ఆమె నరకంలో ప్రవేశించింది". "అనవసరంగా జీవమున్నవాటిని కష్టపట్టి వాణ్ణి అల్లాహ్ శపించాడు. (బుఖారి, ముస్లిం).
64	జంతువులకు గంటలు కట్టడం	"కుక్కలు లేక గంటలతో ఉన్న ప్రయాణ బృందాల వెంట దైవదూతలు ఉండరు". "గంటలు (గజ్జెలు మొదలగునవన్నీ) షైతాన్ బాజాబజంత్రీలు".
65	అవిధేయునికి వరాలు లభిస్తున్నప్పుడు	ఒక వ్యక్తి ఎంతో పాపాత్ముడైనప్పటికీ అల్లాహ్ అతనికి షుభమైన ప్రపంచ వరాలు ఇస్తున్నాడంటే అది అతనికి ఓ గడువు, మళ్ళీ ప్రవక్త ఈ ఆయతు పఠించారు:

శాశ్వత పయనం స్వర్గం వైపునకు లేదా నరకం వైపునకు

ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ కు భయపడతూ ఉండండి, ప్రతి వ్యక్తి రెపటి (తీర్పుదినం) కొరకు తానేం పంపుకున్నాడో చూసుకోవాలి.

సమాధి:

పరలోక మజలీలలో మొదటిది, అవిశ్వాసి మరియు వంచకునికి నరక కూపం, విశ్వాసునికి స్వర్గ వనం. ఈ పాపాల వల్ల సమాధి శిక్ష జరుగుతుంది: మూత్ర తుంపరుల నుండి జాగ్రత్త ఉండకపోవుట. చాడిలు చెప్పుట. యుద్ధధనంలో ద్రోహానికి పాల్పడుట. అబద్ధం. నమాజు చేయక పడుకోవడం. ఖుర్ఆన్ విడనాడడం. వ్యభిచారం. సుడోమీ. వడ్డీ. అప్పు చెల్లించక పోవుట వగైరా. **సమాధి శిక్ష నుండి రక్షించే సత్కార్యాలు:** ప్రత్యేకంగా అల్లాహ్ కొరకు చేసిన సత్కార్యాలు. దాని శిక్ష నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరుతూ ఉండడం. సూర ముల్క్, పారాయణం చేస్తూ ఉండడం వగైరా. **దాని శిక్ష నుండి కాపాడబడేవారు:** అమరవీరుడు. సత్యాసత్యాల పొరాటంలో పవారా ఇచ్చేవాడు. శుక్రవారం రోజున చనిపోయేవాడు. కడుపునొప్పితో చనిపోయేవాడు వగైరా.

శంఖం ఊదబడుట:

అది చాలా పెద్ద శంకు, ఇబ్రాహీల్ దానిని తన నోట్లో తీసుకొని వేచి ఉన్నాడు, అల్లాహ్ ఆదేశం అయిన వెంటనే ఊదుతాడు. ఒకటి: బీతి చెంది, స్పృహ కోల్పోయేటట్లు చేయు శంఖం: అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: **శంఖం ఊదబడే రోజున ఆకాశాలలో ఉన్నవారు, భూమిపై ఉన్న వారంతా భీతావస్థలై పోతారు— కాని అల్లాహ్ తలచిన వారు తప్ప.** (నమ్ఫీ 27:87). అప్పుడు ప్రపంచమంతా నశించి పోతుంది, ఆ తర్వాత నలభైకి (రోజులకి) మరో శంఖం ఊదబడుతుంది అందరూ సమాధుల నుండి లేచి నిలబడతారు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: **మళ్ళీ శంఖం పూరించబడగానే వారంతా ఒక్కసారిగా లేచి చూస్తూ ఉంటారు.** (జుమర్ 39:68).

పునరుత్థానము:

మళ్ళీ అల్లాహ్ వర్షం కురిపిస్తాడు, ఆ తర్వాత వెన్నెముకలో గల ఒక బీజము ద్వారా శరీరాలు ఎదుగుతాయి, మరలా ప్రాణంతో లేచి నిలబడి, కాళ్ళల్లో చెప్పుల్లేకుండా, శరీరంపై వస్త్రాల్లేకుండా మైదానంలోకి వస్తారు, ఆ తర్వాత చావు అనేది ఉండదు. ప్రతి ఒక్కరు తమ తమ కర్మల ప్రకారం లేపబడతారు.

సమీకరణ:

అల్లాహ్ లెక్క తీసుకోనుటకు ప్రజలందరినీ సమీకరిస్తాడు, 50 వేల సంవత్సరాల సుద్దిర్ఘమైన ఆ భయంకర దినాన అందరూ భీతావస్థలై మత్తులో ఉన్నవారి వలె వస్తారు, అప్పుడు వారికి ఇహలోకంలో కేవలం కొంత సమయమే ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. సూర్యుడు ఒక్క మైలు సమీపాన ఉంటాడు, వారు తమ కర్మల ప్రకారం చెమటలో మునిగి యుందురు, బలహీనులు మరియు గర్విష్టుల మధ్య వాదోపవాదాలు జరుగును, అవిశ్వాసి తన వెంట ఉన్న ఖైతాన్ మరియు తన అవయవాలకు వ్యతిరేకంగా ఘర్షణకు దిగుతాడు, పరస్పరం శేషించుకుంటారు, దుర్మార్గుడు తన చేతులను కొరకుతాడు, 70 వేల ధైవదూతలు నరకాన్ని 70 వేల కళ్యాణంతో లాగుతుంటారు, అప్పుడు అవిశ్వాసి తనకు బదులుగా పరిహారాన్ని చెల్లించాలని లేదా మట్టిగా అయిపోతే బావుండునని కోరతాడు. ఇక **నేరస్తులు:** జకాత్ చెల్లించని వ్యక్తి సొమ్మంతా ఇనుప పలకవలె చేసి నరకాగ్నిలో కాల్చి వారికి పాతలు పెట్టబడతాడు. గర్విష్టులను చీమల వలె లేపబడతారు. మోసగాడు, అపహరణ చేసినవాడు, బలత్కారం చేసినవాడు అవమానానికి గురి అవుతాడు. దొంగ

తాను దొంగతనం చేసిన వాటిని తీసుకువస్తాడు. ఆ రోజు లోగుట్టులన్నీ బట్టబయలు అవుతాయి. అటువైపున **బక్కిపరులు** భయకంపితులు కాదు, జోస్త్రో నమాజు చేసే సమయం మాదిరిగా వారు బావిస్తారు.

■ **సిఫారసు:**

■ గొప్ప సిఫారసు: ప్రజలందరినీ సమీకరింపబడే రోజు వారిపై ఉన్న ఆపద దూరం కావటానికి మరియు వారి లెక్క తీసుకోవడానికి మన ప్రవక్తకు లభించే **ప్రత్యేక సిఫారసు** యోగ్యత. ఇంకా నరకంలో పోయిన విశ్వాసులను అందులో నుండి తీయుటకు మరియు వారి స్థానాలు పెరుగుటకు **సామన్యంగా** మన ప్రవక్తకు మరియు ఇతరులకు లభించే సిఫారసు యోగ్యత.

■ **లెక్కతీర్పు:**

■ ప్రజలందరు తమ ప్రభువు ముందు భారులు తీరి ఉండురు. అల్లాహ్ వారికి వారి కర్మలను చూపిస్తాడు, వాటి గురించి మరియు వయస్సు, యవ్వనం, ధనం, విద్య, ఒప్పందం, అనుగ్రహాలు, కళ్ళు, చెవులు మరియు హృదయాల గురించి వారిని ప్రశ్నిస్తాడు. **అవిశ్వాసి మరియు వంచకులను** అవమానం పాలు చేయడానికి ఇంకా వారిపై అన్ని రకాల నిదర్శనాలు పూర్తి చేయుటకు ప్రజలందరి ముందు వారి లెక్కతీర్పు తీసుకోనబడును మరియు వారికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు, బూమి, పగళ్ళు, రాత్రిల్లు, ధనం, దైవదూతలు మరియు స్వయంగా వారి అవయవాలను సాక్ష్యంగా తీసుకురాబడును. చివరికి వారు తమ తప్పును ఒప్పుకుంటారు. అల్లాహ్ విశ్వాసిని ఏకాంతంలో పిలిచి, అతని సాఫాలు, తప్పిదాల గురించి ఒప్పిస్తాడు, అతను వాటిని చూసి ఇక నాశనమయ్యాను అని అనుకునే వేళ అల్లాహ్ అంటాడు: ఇలోకంలో నిన్ను కప్పి ఉంచాను, నేను ఈ రోజు నిన్ను మన్నిస్తాను. ఆ'లి లెక్క తీర్పు ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అనుచరులది జరుగును. కర్మల్లో నమాజు గురించి మందలించబడును. తీర్పుల్లో రక్షం గురించి.

■ **కర్మపత్రాలు:**

■ కర్మలు పత్రాలు ఎగిరి వచ్చును ప్రతి వ్యక్తి తన కర్మల ప్రకారం తన పత్రాన్ని పొందుతాడు, "కర్మపత్రం ఏ చిన్న విషయాన్ని, ఏ పెద్ద విషయాన్ని వదలకుండా నమోదు చేసి ఉంటుంది". విశ్వాసి తన కర్మపత్రాన్ని తన కుడి చేతిలో పొందుతాడు. అవిశ్వాసి మరియు వంచకుడు వీపు వెనక నుండి తమ ఎడమ చేతిలో పొందుతాడు.

■ **త్రాసు:**

■ ప్రజల కర్మలు తూకం చేయబడతాయి, తద్వారా వారికి వాటి ఫలితం ఇవ్వబడుతుంది, అది చాలా సూక్ష్మమైనది, ధర్మానికి అనుకూలంగా, ప్రత్యేకంగా అల్లాహ్ ప్రసన్నత పొందుటకు చేయబడిన సత్కార్యాల దానిని బరువుగా చేస్తాయి. త్రాసును బరువుగా చేసే సత్కార్యాలలో: లాఇలాహా ఇల్లల్లాహ్, సద్వర్తన, అల్ హందులిల్లాహ్, సుబ్ హానల్లాహ్ వబిహందిహీ సుబ్ హానల్లాహిల్ అజిం. ప్రజలకు వారు చేసిన సత్కార్యాల మరియు దుష్కార్యాల తీర్పు జరుగును.

■ **హాజె కౌసర్:**

■ విశ్వాసులు జే వద్దకు వస్తారు, దాని నుండి ఒకసారి త్రాగిన వ్యక్తికి తర్వాత ఎప్పుడూ దాహం కలగదు ప్రతి ప్రవక్తకు ఒక జే లభించును, అయితే అతి హద్దది, గొప్పది మన ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు లభించును. దాని నీళ్ళు పాలకంటే తల్లగా, తీసే కంటే తీపిగా, కస్తూరి కంటే ఎక్కువ సువాసనగలదిగా ఉండును. అందులో నక్షత్రాల లెక్కలో వెండి బంగారాల పాత్రలుండును. జోర్దన్ దేశంలోని ఐలా ప్రదేశం నుండి యమన్ దేశంలోని అదన్ వరకున్నంత దూరం దాని పొడుగు ఉండును. కౌసర్ నది నుండి దాని నీరు వచ్చును.

విశ్వాసుల పరీక్ష:

■ అందరు సమీకరింపబడే రోజున అవిశ్వాసులు, వారు ఆరాధిస్తూ ఉన్న దేవతల వనక వెళ్ళారు, ఆ దేవతలు వారిని నాలుగు కాళ్ళ పశువుల మంద వలె లేదా వారు తలక్రిందులై నరకంలోకి తీసుకెళ్ళారు, కేవలం విశ్వాసులు మరియు వంచకులు మిగిలి ఉంటారు, అప్పుడు అల్లాహ్ వచ్చి అంటాడు: మీరు దేనికై వేచి చూస్తున్నారు. మేము మా ప్రభువు గురించి వేచి చూస్తున్నాము అని అంటారు. ప్రభువు తన పిక్కను చూపి నప్పుడు విశ్వాసులు ఆయన్ని గుర్తుపడతారు, సాష్టాంగం చేస్తారు, కాని వంచకులు సాష్టాంగం చేయలేరు. దీని గురించి అల్లాహ్ ఇలా తెలిపాడు: ఏ రోజున పిక్క విప్పబడుతుందో, అప్పుడు సాష్టాంగ ప్రణామం (సజ్జా) కొరకు పిలవబడతారు. కాని వారు సాష్టాంగపడలేరు. (ఖులమ్ 68:42). వంచకులు విశ్వాసులను అనుసరిస్తారు, వంటిన వేయబడుతుంది, విశ్వాసులకు కాంతి ప్రసాదించబడుతుంది, వంచకుల కాంతి ఆర్పి వేయబడుతుంది.

వారధి:

నరకంపై వారధి నిర్మించబడుతుంది, దానిని దాటి విశ్వాసులు స్వర్గంలోకి వెళ్ళారు, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం దాని గురించి ఇలా వర్ణించారు: అదొక జారుడు చోటు, దానిపై నుండి దాటిపోయే వారు కొందరు జారిపడతారు, మరి కొందరు నిలదొక్కుకుంటారు, దాటి వారిని లాగి పడేయడానికి దాని మీద మొనడేలిన కొండల వంటి పెద్ద పెద్ద ముండ్లు లేచి ఉంటాయి, అది వెంట్రుక కంటే సన్నగా మరియు తలవార్త కంటే పదునుగా ఉంటుంది. (ముస్లిం). అక్కడే విశ్వాసులు తమ కర్మల ప్రకారం కాంటినివ్వబడతారు. వారిలో అతి గొప్పవానికి ఓ పర్వతం లాంటి కాంటి లభిస్తే అల్లునికి కాలు యొక్క బొటనవేళ్ళి లాంటి కాంటి లభిస్తుంది. ఆ కాంటి వారి కర్మల ప్రకారం ప్రకాశిస్తుంది, వారు ఆ కాంటిలో దానిపై నుండి దాటుతారు, విశ్వాసుల్లో కొందరు రెప్ప పాటులో, కొందరు మెరుపు వేగంలో, మరికొందరు తుపాను వేగంలో, మరికొందరు పక్షుల వలె, మరికొందరు పరుగెత్తే గుర్రాల్లా మరికొందరు ఇతర హాహునాల్లా దాటిపోతారు, అలా దాటివారిలో కొందరు ఎలాంటి ప్రమాదం లేకుండా క్షేమంగా బయటపడతారు, మరికొందరు తీవ్రంగా గాయపడుతూ దాటి క్షేమంగా బయటపడతారు, మరికొందరు చివర్లో గాయాల పాలై నరకంలో పడతాడు. (బుఖారి ముస్లిం). వంచకులకు కాంటి ప్రాప్తించదు, వారి మధ్య మరియు విశ్వాసుల మధ్య ఒక అడ్డుగోడ ఏర్పరచబడుతుంది, మళ్ళీ వారధిదాటివేయాలని ముందుకు వెళ్ళారు నరకంలో పడిపోతారు.

నరకం:

■ అవిశ్వాసులు అందులో ప్రవేశిస్తారు, మళ్ళీ పాపాలకు గురి అయిన కొందరు విశ్వాసులు, ఆ తర్వాత వంచకులు. 1000 లో 999 మంది అందులో ప్రవేశిస్తారు. దానికి ఏడు ద్వారాలుంటాయి. దాని అగ్ని తాపం ఇహలోక అగ్ని కంటే 70 రెట్లు ఎక్కువగా ఉంటుంది. శిక్ష రుచి అనుభవించడానికి అవిశ్వాసుని ఆకారం అందులో చాలా పెంచబడుతుంది, రెండు భుజాల మధ్య మూడు రోజులు ప్రయాణం చేసేటంతటి వెడల్పు ఉండును. అతని దవడపన్ను ఊపర్ద కొండంత పెద్దగా ఉండును. అతని శరీరం తోలు మందంగా ఉండును కాలిపోయినప్పుడల్లా మార్చబడును అతను శిక్షను అనుభవించుటకు. వారు త్రాగుటకు మసలుతున్న వేడి నీళ్ళు ఇవ్వబడును, అందువల్ల ప్రేగులు ముక్కలుముక్కలవును. వారి తిండి కొరకు జెముడు వృక్షం, చీము మరియు గాయాల కడుగు ఇవ్వబడును. అతితక్కువ శిక్ష పడే వ్యక్తి ఎవరంటే అతని పాదాల క్రింద రెండు అగ్ని నిప్పులు పెట్టబడును, అందువల్ల అతని మెదడు వుడుకుతూ ఉండును. అందులో చర్మములు కాలిపోవును, కరిగిపోవును, మాడిపోవును, ఈడ్చబడును, గోలుసులు, సంకెళ్ళు

ఉండును. అది చాలా లోతైనది, ఏదైనా వస్తువు పడితే, అది అడుగుకి చేరడానికి 70 సంవత్సరాలు పడుతుంది. అవిశ్వాసులు మరియు రాళ్ళు దాని ఇంధనం. దాని గాలి వేడిగా దహించేదిగా ఉంటుంది. దాని నీడ నల్లగా పొగ మాదిరిగా ఉంటుంది. అందులో అగ్ని వస్త్రాలు ఉండును. నరకాగ్ని ప్రతి దానిని తీనేస్తుంది, దేనిని మిగల్చదు, వదలిపెట్టదు. ఆగ్రహాంతో ఉడికిపోతూ, గర్భిణీగా ఉంటుంది, చర్మాలు కాలేస్తుంది, దాని అగ్ని ఎముకలు మరియు హృదయాలకు చేరుతుంది.

కంతర (విల్వంపు) వంతెన):

విశ్వాసులు నరకం నుండి రక్షణ పొంది (వారధి దాటిన తర్వాత) స్వర్గం మరియు నరకం మధ్యలో కంతరంపై ఆపబడతారు, పరస్పరం ఇహలోకంలో వారి మధ్య ఉన్న అన్యాయాల లెక్క పూర్తి చేసి, ప్రతి ఒకరి మనస్సు మరకొరి గురించి శుద్ధపరచి స్వర్గంలో ప్రవేశించడానికి అనుమతించబడతారు. ముహమ్మద్ ప్రాణం ఎవరి చేతిలో ఉందో ఆయన సాక్షి! ప్రతి స్వర్గవాసి స్వర్గంలోని తన గృహాన్ని తన ఇహలోక గృహం కంటే ఉత్తమ విధంగా తెలుసుకొనును. (బుఖారి 6535).

స్వర్గం:

విశ్వాసుల స్థానం, దాని కట్టడం వెండి బంగారాలది, దాని మధ్యలో కస్తూరి సిమెంటుగా ఉంటుంది. దాని మొరపరాళ్ళు ముత్యాలు, పగడాలు. మట్టి కుంకుమపువ్వు లాంటిది. దానికి ఎనిమిది ద్వారాలు. ఒక్కదాని వెడల్పు మూడు రోజుల ప్రయాణం, కాని ట్రాఫిక్ జామ్ లాంటి సమస్య ఏర్పడదు. అందులో 100 స్థానాలు గలవు, భూమ్యాకాశాల మధ్య ఉన్నంత దూరం రెండు స్థానాల మధ్య ఉండును. **ఫిర్ దాన్** అతి ఎతిన ప్రదేశంలో ఉండును, స్వర్గపు సెలయేళ్ళ ఉటలన్నీ ఆక్కడి నుండి వచ్చును. దాని కప్పు అల్లాహ్ యొక్క అర్డ్ (సింహాసనం). తీన సెలయేళ్ళు, పాల సెలయేళ్ళు, మద్యం సెలయేళ్ళు, నీళ్ళ కాలువలు ఉండును. దానికి హద్దులనేవి ఉండవు, విశ్వాసి తాను కోరిన వైపునకు వాటిని మళ్ళించుకోవచ్చు, అందులో ఉన్న తిండి శాశ్వతంగా ఉండును, అతి సమీపంలో, కోరినవెంటనే హాజరవును. స్వర్గంలో ముత్యాల గుడారముండును, దాని లోపలి భాగం అరవై ఘెళ్ళు. దాని ప్రతి కోనలో స్వర్గవాసి భార్యలుండురు, అందరూ నవయువకుల్లాగ, గడ్డం లేకుండా, కళ్ళలో సుర్మా పెట్టుకున్నట్లు ఉండురు, వారి యవ్వనం నశించదు, వస్త్రాలు పాతబడవు, మలమూత్రాలు ఇతర ఏ అవాంఛనీయ, వికారకరమైనవి సంభవించవు. బంగారి దువ్వెనలు, కస్తూరి సువాసన గల చెమట, స్వర్గపు స్త్రీలు ందర్యవతులు, తమ భర్తలకు ప్రీయమైనవారు, సమవయస్కులుగా ఉంటారు. స్వర్గంలో లోలి ప్రవేశకులు ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం, ఆ తర్వాత ఇతర ప్రవక్తలు. అందులో అతి తక్కువ స్థానం ఎవరికంటే అతనికి నీకీష్టమైన విధంగా కోరుకో అని చెప్పబడినప్పుడు, అతను కోరుకున్న దానికి ఇంకా పదింతలు ఎక్కువగా ఇవ్వబడుతుంది, ముత్యాల్లాంటి నిత్యం కుర్రవాళ్ళుగా ఉండే కుర్రాళ్ళు సేవకులుగా ఉంటారు. స్వర్గంలోని అతి గొప్ప వరం అల్లాహ్ సందర్శన, ఆయన సంతృప్తి మరియు శాశ్వతంగా ఉండే స్వర్గం.

* నోట్: అతిగొప్ప ఘట్టాలు, వాటి నుండి దాటుతాడు

● విశ్వాసి ● వంచకుడు ● అవిశ్వాసి. అవి ఒకటినుక ఒకటి ఉన్నాయి, చివరికి తన స్థానానికి చేరుకుంటాడు.

వృధా పద్ధతి

వృధా లేకుండా నమాజు చెలెడు. వృధా చేయటంకు ఉపయోగ పడే నీరు పరిశుభ్రంగా ఉండడం తప్పనిసరి. సముద్రం, బావులు, చెలమలు, నదుల నీటి లాంటి, స్పష్టించబడిన దాని అసలు రూపంలో మిగిలి ఉన్న నీరు. **గ్రమనిక:** కీర్తి పరిమాణంలో ఉన్న నీటిలో ఎదినా మురికి పడితే, ఆ నీరు అపరిశుభ్రమవుతుంది. కాని ఎక్కువగా ఉన్న నీటిలో, అంటే దాదాపు 210 లీటర్ల కంటే ఎక్కువ పరిమాణంలో ఉన్న నీటిలో ఎదినా మురికి పడితే, దాని రంగు, రుచి మరియు వాసన మారిపోవంత వరకు అది అపరిశుభ్రం కాదు.

మనసులో 'బిస్మిల్లాహ్' పలికివృధా ప్రారంభించాలి. ముందుగా చేతులు కడుక్కోవడం **అబిలపజీయం**. ఒకవేళ నిద్ర నుండి మేల్కొని వృధా చేస్తుంటే మూడు సార్లు చేతులు కడుక్కోవాలని తాకిదు వచ్చింది. **గ్రమనిక:** ఏ అవయవాన్నానా మూడు సార్ల కంటే ఎక్కువగా కడగరాదు.

తర్వాత నోట్లో నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కిలిస్తూ శుభ్రం చేసుకోవాలి. ఇలా ఒక్కసారి చేయడం విధిగా ఉంది. మూడు సార్లు చేయడం ఉత్తమం. **గ్రమనిక:** 1. నీళ్ళు నీటి లోని తీసుకొని మళ్ళీ బెటికీ ఉమ్మివేయడం సరిపోదు, నోట్లో బాగా పుక్కిలించాలి. 2. కుల్లి చేయింపుడు మిస్వాక్ పుల్లలో పళ్ళు తోముకోవటం

తర్వాత ముక్కులోనికి నీరు ఎక్కించి శుభ్రం చేసుకోవాలి. ఒక్కసారి చేయడం విధిగా ఉంది. మూడు సార్లు చేస్తే ఉత్తమం. **గ్రమనిక:** కేవలం నీళ్ళను ముక్కులో ఎక్కిస్తే సరిపోదు. ముక్కు ద్వారా లోనికి శ్వాస పీల్చుతూ నీళ్ళు ఎక్కించాలి. మళ్ళీ శ్వాస వదులుతూ ఆవే నీళ్ళు బెటికీ తీయాలి. చేతి ప్రేళ్ళలో ముక్కు లోపలి భాగాన్ని బాగా శుభ్రపరుచుకోవాలి, చీదటం ద్వారా ఆ నీటిని మురికితో సహా బయటికి తీయాలి. అలా ఒక్కసారి చేయడం తప్పని సరి. మూడు సార్లు

తర్వాత ఒక్కసారి ముఖం కడుక్కోవడం విధిగా ఉంది. మూడు సార్లు కడుక్కోవటం ఉత్తమం. **ముఖంలో విధిగా కడగవలసిన భాగం:** అడ్డంలో ఒక చెవి నుండి మరో చెవి వరకు, పొడవులో గడ్డం నుండి నడుదురు వెభాగం వరకు. **గ్రమనిక:** దట్టమైన గడ్డం ఉంటే దానిలో తడి ప్రేళ్ళు జోప్పించి శుభ్రపరుచుకోవటం ఉత్తమం. పలచని గడ్డం ఉంటే విధిగా ఉంది.

తర్వాత చేతి ప్రేళ్ళు కొనల నుండి ముంజెలి వరకు మొత్తం చేతిని ఒకసారి కడుక్కోవాలి. మూడు సార్లు కడుక్కోవడం ఉత్తమం. **గ్రమనిక:** ముందుగా కుడి చేయి కడిగి, తర్వాత ఎడమ చేయి కడగటం ఉత్తమం.

తర్వాత మొత్తం తలపె మసహా చేయాలి (తడి చేతిలో తుడవాలి). కుడి చేతి చూపుడు ప్రేలితో కుడి చెవి లోపలి భాగాన్ని, ఎడమచేతి చూపుడు ప్రేలితో ఎడమ చెవి లోపలి భాగాన్ని మరియు బొటన ప్రేళ్ళతో బయటకు కనిపించే చెవి ముందు/వెనుక భాగాల్ని ఒక్కసారి మసహా చేయాలి.

తర్వాత రెండు పాదాలను చీలమండలాల వరకు శుభ్రంగా ఒకసారి కడుక్కోవడం విధిగా ఉంది. మూడు సార్లు కడగడం అబిలపజీయం. (ముందు కుడి పాదాన్ని ఆ తర్వాత ఎడమ పాదాన్ని కడగాలి.)

ముఖ్య విషయాలు

1. వృధాలో విధిగా చేయవలసిన ఆచరణలు 4. వాటిలో ఏదితప్పి పోయినా వృధా పూరి కాదు. **అ** నోట్లోనిరు తీసుకుని పుక్కిలించడం, ముక్కులో నీరు ఎక్కించి శుభ్రం చేసుకోవడం మరియు ముఖం కడుక్కోవడం **ఆ** రెండు చేతులూ కడుక్కోవడం **ఇ** తలమరియు రెండు చెవుల మసహా చేయడం **ఈ** చీలమండలాలలో సహా రెండుకాళ్ళూ కడుక్కోవడం వృధా హారంభం నుండి చివరి వరకు ఈ అవయవాలను ఇదే క్రమ పద్ధతిలో కడుక్కోవడం తప్పనిసరి. క్రమ పద్ధతిలో కాకుండా ఈ నాలిగంటిన వెనుకా ముందు చేస్తే, వృధా కానట్టి.
2. వృధా చేసేటప్పుడు మద్దళ్ళలో ఆపకుండా, అవయవాలను వెంటవెంటనే ఒకదాని తర్వాత మరొకటి వెన తిలిపిన క్రమపద్ధతిలో కడుక్కోవడం తప్పనిసరి. ముందు కడిగిన అవయవం తీడి ఆరిపోయే వరకు తర్వాత అవయవాన్ని కడగకుండా ఆలస్యం చేయడం వలన వృధా కాదు.
3. వృధా చేసిన తర్వాత ఈ దుఆ పఠించడం సున్నుల్లో అప్ఫదు అల్లా ఇలా ఇల్లల్లాహు, వహాహు, లాఫరకలహు, వఅష్ హదు అన్న ముహమ్మద్నె అబ్దుహు వరసూలుహు

నమాజు పదలి

నీవు నమాజు చేయాలనుకున్నప్పుడు నిటారుగా నిలబడి అల్లాహు అక్కర్ అనాలి. ఇమాం వెనక ఉన్నవారు వినటానికి తక్కిర్లన్నీయూ శబ్దంగా పలకాలి. ఇతరులు నిశబ్దంగా పలకాలి. తక్కిర్ ఆరంభంలోనే వాళ్ళు కలిపి ఉండి రెండు చేతులు భుజాల వరకు ఎత్తాలి. ఇమాం తన తక్కిర్ పూరి చేసిన తర్వాత ముఖ్బది తక్కిర్ చేయాలి.

గమనిక: మాట పఠమెన రుకున్ (ఉదాహరణకు తక్కిరై తక్కిమా) మరియు వాజిబ్ (ఇతర తప్పిర్లు) శబ్దంగా పలకాలి. శబ్దం అన్నదానికి అర్థం కనీసం పక్కవారు

కుడి చేతిలో ఎడమ అరచేతిని లేదా ఎడమ చేయి మణికట్టును గట్టిగా పట్టుకొని చాతిపె పెట్టుకోవాలి. దృష్టిని సజ్జా చేసి చోట కేంద్రించాలి. సహీ హద్దులు వచ్చిన ఏదైనా ఒక దుఆ చదవాలి: ఉదాహరణకు: సుబ్ హానక్లాహుమ్మి వబిహిద్దిక వతబారకస్సుక వతతలూ ఇద్దుక ఎలాఇలాహా గెర్దుక. మళ్ళీ అఉజ్జబ బిల్లాహ్ మిన్షతానిర్తజం, బిస్మిల్లాహిర్హమ్మినిర్తహ్ చదవాలి. ఇవన్నీయూ మౌనంగా చదవాలి. **మళ్ళీ సూర ఫాతిహా చదవాలి.** జహారి నమాజులో సూర ఫాతిహా చదవడం ముఖ్బదిపె విధిగా లేదు, కాని ఇమాం సూర ఫాతిహా పారాయణ సందర్భంలో ఆగిన చోట మరియు నిశబ్ద నమాజుల్లో చదవడం ముస్సహబ్. (అయితే ప్రతి నమాజు, తన నమాజులోని ప్రతి రకాతులో సూర

ఫాతిహా చదవడం విధిగా ఉందని మరొకొందరి పండితుల అభిప్రాయం). ఆ తర్వాత ఖుర్ఆనులో సులబమెన కొన్ని ఆయతులు పఠించాలి. ఇమాం ఫజ్ర్ నమాజులో మరియు మగ్రిబ్, ఇషా నమాజుల్లో లోలి రెండు రకాతులో శబ్దంగా పఠించాలి మిగతా నిశబ్ద రకాతుల్లో నిశబ్దంగా పఠించాలి.

గమనిక: ఖుర్ఆనులో సూరాలు ఏ క్రమంలో ఉన్నాయో అదే క్రమంలో పఠించడం ముస్సహబ్. (ఉదాహరణకు: మొదటి రకాతులో ఫలఖ్, రెండవ రకాతులో నాస్ సూరాలు పఠించడం). దానికి భిన్నంగా పఠించడం మక్రూహ్. (ఉదాహరణకు మొదటి రకాతులో నాస్, రెండవ రకాతులో ఫలఖ్). అయితే ఒకే సూరాలోని ఆయతులు లేదా పదాలు వెనక ముందు చదవడం నిషిద్ధం.

అల్లాహు అక్కర్ అంటూ రెండు చేతులు భుజాల వరకు ఎత్తి, రుకు చేయాలి, రెండు చేతులలో మోకాళ్ళను పట్టుకోవాలి, వ్రేళ్ళు విడివిడిగా ఉంచాలి. వీపు సమానంగా చాచి, తల సమానంగా ఉంచాలి. సుబ్ హాన రబ్బియల్ అజం మూడు సార్లు పలకాలి. ఈ రుకున్ లో చేరావంటే రకాత్తు ఫొందినట్లే.

గమనిక: అల్లాహు అక్కర్ మరియు సమిఅల్లాహు లిమన్ హమిద్ అను సమయం: ఒక రుకున్ నుండి మరో రుకున్ను వాళ్ళన్నప్పుడు, దానికి ముందు కాదు, వెనక కాదు. ఇది ఆదేశం నమాజులోని మిగతా తక్కిర్లు వలెకేటప్పట్లు. కావాలని ఆలస్యం చేస్తే నమాజు వ్యర్థమగును.

సమిఅల్లాహు లిమన్ హమిద్ అంటూ తల పెకి లేవాలి, రెండు చేతులు భుజాల వరకు ఎత్తాలి. నిటారుగా నిలబడి రబ్బునా వలకల్ హందు హంద్నీ కసీర్నీ తయ్యిబమ్ మురకన్ ఫీహి మిల్ఉస్సమాతాతి వమిల్ఉల్ అర్ధి వమిల్ఉ మా ఫిఅత మిన్ ఇఖమ్ బాదు అనాలి

గమనిక: రబ్బునా వలకల్ హందు అను సమయం: సంపూర్ణంగా నిలబడిన తర్వాత అనాలి, నిలబడుతున్న సందర్భంలో కాదు.

అల్లాహు అక్కర్ అంటూ సజ్జాలో వాళ్ళాలి, తన రెండు చేతులు పక్కలకు తొకకుండా, కడుపు లోడలకు తొకకుండా ఉండాలి, పాదాల వ్రేళ్ళు మరియు చేతి వ్రేళ్ళు ఖైబ్లా దిశలో ఉండాలి. మూడసార్లు సుజూన రబ్బియల్ అఅలా.

గమనిక: సజ్జా ఎదు అంగములపె చేయాలి: రెండు పాదాలు, రెండు మోకాళ్ళు, రెండు అరచేతులు, ముక్కు నోసటి. తిలినీ కూడా ఏ కారణం లేకుండా ఏ ఒక్కటినూ భూమికి తొక కుంటే నమాజు వ్యర్థం అగును.

అల్లాహు అక్బర్ అంటూ **తల తిపి, కూర్చోవాలి**. రెండు సజ్జాల మధ్యలో కూర్చునే రెండు సరియైన పద్ధతులు: **1)** ఎడమ పాదాన్ని పరచి దానిపై కూర్చోవాలి, కుడి కాల్చిని నిలబెట్టి దాని వ్రేళ్ళను ఖిబ్లా దిశలో పెట్టాలి. **2)** రెండు పాదాలను నిలబెట్టి వాటి వ్రేళ్ళను ఖిబ్లా దిశలో పెట్టి మడిమలపై కూర్చోవాలి. 3 సార్లు రబ్బిగ్ పీర్తి అనాలి. ఇది కూడా చదువుతే మంచిది: వర్ హమ్మి వజ్ బుర్సీ వర్ ఫఅని వర జఖ్మీ వన్ సుర్సీ వహ్ దిని వఅపిని వఅవుఅస్సీ. రెండవ సజ్జా మొదటి లాగే చేయాలి, అల్లాహు అక్బర్ అంటూ తల ఎత్తాలి, కాళ్ళ పంజాల ఆధారంగా నిలబడాలి, రెండవ రకాతు మొదటి రకాతు మాదిరిగా చేయాలి.

రెండు రకాతులు పూర్తిగా చేశాక మొదటి తప్సుల్ద కోరకు కూర్చోవాలి ఎడమ పాదం పరచి కుడి పాదాన్ని నిలబెట్టాలి. ఎడమ చేయి ఎడమ తోడపై, కుడి చేయి కుడి తోడపై పెట్టాలి. చిటికెనలు, దాని ప్రక్కన వ్రేళి ముడుచుకోవాలి, మధ్యవ్రేళి కొనను బొటన వ్రేళి మధ్యలో పెట్టి, చూపుడు వ్రేళితో సైగ చేయునట్లు మట్టి చదవాలి: **అత్తహియ్యాతు లిల్లాహి వస్సలవాతు వత్తయ్యబాతు అస్సలాము అల్లెక అయ్యుహన్నబియ్యు వరహ్మాత్తుల్లాహి వబరకాతుహూ అస్సలాము అల్లా ఇబాద్దిల్లా హిస్సాలిహీన్ అష్ హదు అల్లా ఇలాహు ఇల్లాహు వఅష్ హదు అస్స వహుమ్మద్దిన్ అబ్దుహూ వరసూలుహు. మూడు లేదా నాలుగు రకాతుల నమాజ చేయుటకు అల్లాహు అక్బర్ అంటూ నిలబడాలి, రెండు చేతులు ఎత్తాలి, ఈ విధంగా మిగత నమాజ చేయాలి. కేవలం సూర ఫాతిహా చదవడం సరిపోవును, కాని శబ్దంగా**

వివరి తప్సుల్ద కోరకు కూర్చోవాలి. మూడు పద్ధతుల్లో ఎలా కూర్చున్నా ప్రతీది సరియైనదే, రుజువైనదే. **1)** ఎడమ పాదాన్ని పరచి, దానిని కుడి కాలు క్రింది నుండి కుడి వైపునకు తీయాలి, కుడి పాదాన్ని నిలబెట్టాలి, ఎడమ పిరుదును భూమికి ఆనించాలి. **2)** ఎడమ కాలును పరచి కుడి వైపునకు తీయాలి, కుడి పాదాన్ని కుడి ప్రక్కలో ఉన్న ఫోటోలో చూస్తున్నట్లు పరచాలి, పిరుదును భూమికి ఆనించాలి. **3)** ఎడమ కాలును పరచి పాదాన్ని కుడి తోడ మరయు పిక్కల మధ్యలో నుండి కుడి వైపునకు తీయాలి, పిరుదును భూమికి ఆనించాలి. (ఈ మూడు పద్ధతులను తవర్తుక్ అంటారు) అయితే ఈ తవర్తుక్ రెండు తప్సుల్ద లు ఉన్న నమాజలోని రెండవ తప్సుల్ద లో చేయాలి. మళ్ళీ అత్తహియ్యాతు లిల్లాహి..... వివరి వరకు చదవాలి. మళ్ళీ అల్లాహుమ్మి సల్లె అలా ముహమ్మద్దిన్ వఅలా

ఆలి ముహమ్మద్దిన్ కమా సల్లెత్త అలా ఇబ్రాహీమ వఅలా ఆలి ఇబ్రాహీమ ఇన్నక హమీదుమ్ మజిద్, అల్లాహుమ్మి బారిక్ అలా ముహమ్మద్దిన్ వఅలా ముహమ్మద్దిన్ కమా బారక్ అలా ఇబ్రాహీమ వ అలా ఆలి ఇబ్రాహీమ ఇన్నక హమీదుమ్ మజిద్. ఆ తర్వాత ప్రవక్తల రుజువైన దుఆలలో ఏదైనా చదవడం ముస్తహబ్. అఉజ్జ బిల్లాహి మిని అజాబిన్నార్, వఅజాబిల్ ఖబ్ర్, వపిత్నీ తిల్ మహ్యి వల్ మమాతి వఫిత్నీ తిల్ మసీహిద్ధజ్జాలి.

ముందు కుడి వైపున తర్వాత ఎడమ వైపున తల తిపి అస్సలాము అల్లెకుం వరహ్మాత్తుల్లాహి వబరకాతుహు అనాలి. ఆ తర్వాత ప్రవక్తల రుజువైన దుఆలు చదవాలి.

విద్య ప్రకారం ఆచరణ

ముస్లిం సభరా,
నజరీ!

ఆచరణ లేని విద్య, అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వాసుల నోట శాపకరణమైనది, అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు: ఓ విశ్వాసులారా! మీరు చేయని దాన్ని గురించి ఎందుకు చెబుతారు? మీరు చేయని దాన్ని గురించి చెప్పటం అల్లాహ్ సమక్షంలో ఎంతో సహించరానిది. (సఫ్ 61:2,3). హజ్రత్ అబూ హురైరా రజియల్లాహు అన్లు చెప్పారు: 'ఆచరణ శూన్యమైన విద్య అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుచేయబడని ధనభండారం లాంటిది'. పుజైల్ చెప్పారు: 'జ్ఞానుడు తాను తెలుసుకున్న దాని ప్రకారం ఆచరించే వరకు అజ్ఞానుడే'. మాలిక్ బిన్ దీనార్ చెప్పారు: 'ఒకప్పుడు పొట్లవిోకుండా ధారళంగా మాట్లాడే వ్యక్త ఆచరణశూన్యడై ఉంటాడు.

ఈ లాభదాయకమైన పుస్తకం చదివే భాగ్యం అల్లాహ్ నీకు ప్రసాదించాడు, ఇక నీ చదివిన దాని ఫలితం మిగిలి ఉంది, అదే దాని ప్రకారం ఆచరించడం.

◆ ఇందులో ఖుర్ఆన్ లోని కొంత భాగం మరియు దాని వ్యాఖ్యానం ఉంది, నీవు ఏ ఆయతుల భావం తెలుసుకున్నావో వాటిని ఆచరణలో తీసుకు రావటానికి కాంక్షించు. ప్రవక్త సహచరులు ప్రవక్త ద్వారా పది ఆయతులు నేర్చుకునేవారు, ఆయితే వాటిలో ఉన్న జ్ఞాన, ఆచరణ పరమైన వాటిని తెలుసుకొని ఆచరించని వరకు మరో పది ఆయతులు నేర్చుకునేవారు. ఈ విధంగా వారు 'జ్ఞానం మరియు ఆచరణ రెండూ నేర్చుకున్నామ'నే అంటున్నారు. మన ధర్మం కూడా దీని గురించి చాలా ప్రోత్సహించింది, అల్లాహ్ ఆదేశం: "యతే లూనహూ హఖ్ఖ తిలావతిహ" (దానిని పారాయణం చేయవలసిన రీతిలో పారాయణం చేస్తారు. బఖర 2:121) వ్యాఖ్యానంలో హజ్రత్ ఇబ్నీ అబ్బాస్ రజియల్లాహు అన్లు ఇలా చెప్పారు: దానిని అనుసరించవలసిన రీతిలో అనుసరిస్తారు. పుజైల్ రహిమల్లాహ్ చెప్పారు: ఖుర్ఆన్, దాని ప్రకారం ఆచరించుటకు అవతరించినది కాని ప్రజలు కేవలం దాని పారాయణాన్ని ఒక ఆచరణగా చేసుకున్నారు (దాని ప్రకారం ఆచరణను వదలుతున్నారు).

◆ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క సున్నతుల ప్రస్తావన కూడా వచ్చింది, వాటిని అంగీకరించి, ఆచరించుటలో తగ్రపడు, ఈ అనుచర సంఘంలోని పుణ్యాత్ములు నేర్చుకున్న విషయాల్ని ప్రాక్తికల్ గా ఆచరించి, ఇతరులకు వాటి వైపున ఆహ్వానించడంలో ఇతరులకంటే ముందుగా ఉండేవారు. వారు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారి ఈ ఆదేశాన్ని అనుసరిస్తూ : **నేను వేటి నుండైనా మిమ్మల్ని వారిస్తే మీరు వాటి జోలికి పోకండి, దేని గురించైనా ఆదశిస్తే మీ శక్తానుసారం వాటిని పాలించండి.** (బుఖారి 7288, ముస్లిం 1337).

మరియు అల్లాహ్ యొక్క ఈ ఆదేశానుసారం ఆయన శిక్ష నుండి భయపడుతూ : **ఎవరు ప్రవక్త ఆజ్ఞను ఎదిరిస్తున్నారో వారు, తమపై ఏదయినా ఘోర విపత్తు వచ్చిపడుతుందేమోనని లేదా తమను ఏదయినా బాధాకరమైన శిక్ష చుట్టుముడుతుందేమోనని భయపడాలి.** (నూర్ 24:63).

దీనికి సంబంధించిన కొన్ని ఉదాహరణలు :

☛ హజ్రత్ ఉమ్మూల్ మూమిన్ (విశ్వాసుల మాతృమూర్తి) ఉమ్మై హబీబా రజియల్లాహు అన్లు ప్రవక్త గారి ఈ హదీసును ఉల్లేఖించారు : **ఎవరు రేయింబవళ్ళలో ఫర్ గాకుండా 12 రకాతులు సున్నతులు చేస్తారో వారి గురించి స్వర్గంలో ఒక గృహం నిర్మించబడుతుంది.** (ముస్లిం). ఆ తర్వాత ఆమె స్వయంగా అంటున్నారు: **నేను ప్రవక్త నోట ఈ విషయం విన్నప్పటి నుండి ఆ సున్నతులను విడనాడలేదు.**

☞ పాజుల్ ఇబ్బు ఉమర్ రజియల్లాహు అన్నమా ఉల్లేఖించారు : ఒక ముస్లిం దగ్గర వీలునామా వ్రాయవలసిన వస్తువేదైనా ఉండి రెండు రాత్రులు గడిచిపోయినా కూడా అతను వీలునామా వ్రాయకుండా ఉంటే అది అతనికి ఎంతమాత్రం సమ్మతం కాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం). ఆ పై ఇబ్బు ఉమర్ ఇలా చెప్పారు : ప్రవక్తగారి ఈ మాట అన్న తర్వాత నేను ఒక్క రాత్రయినా నా దగ్గర వీలునామా వ్రాసి పెట్టుకోకుండా గడపలేదు.

☞ ఇమాం అహ్మద్ రహీమహుల్లాహ్ ఇలా చెప్పారు: నేను ఏ హదీసు వ్రాసినా దాని ప్రకారం నేను ఆచరించాను, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెడు రక్తం తీయించారు (అంటే కప్పింగ్ cupping చేయించారు), ఆయనకు కప్పింగ్ చేసిన అబూ తెబా కు ఒక దీనార్ ఇచ్చారు అని హదీస్ వ్రాసాను, అయితే నేను కూడా నాకు కప్పింగ్ చేసిన మంగలికి ఒక దీనార్ ఇచ్చాను.

☞ ఇమాం బుఖారీ రహీమహుల్లాహ్ చెప్పారు : పరోక్షనిండ నిషిద్దం (హరాం) అని నాకు తెలిసినప్పటి నుండి నేను ఈ పాపానికి ఒడిగట్టలేదు. నేను అల్లాహ్ ను కలుసుకున్నప్పుడు ఎవరి గురించైనా పరోక్షనిండకు పోల్చడిన పాపంలో అల్లాహ్ నన్ను విచారించడు అని ఆశిస్తున్నాను.

☞ **హదీథుల్లో ఉంది :** ప్రతి ఫర్తీ సమాజ్ తర్వాత ఆయతుల్ కుర్సీ చదివేవారు స్వర్గంలో ప్రవేశించుటకు కేవలం వారి చావుయే అడ్డం. (నిసాయి). ఇబ్బుల్ ఖయ్యం చెప్పారు: ఖైబుల్ ఇస్లాం ఇబ్బు తైమియా రహీమహుల్లాహ్ చెప్పినట్లు నాకు విషయం చేరింది: నేను ఏ సమాజ్ తర్వాత కూడా దానిని చదవడం మానుకోలేదు. అయితే మతిమరుపు లాంటిదేదైనా జరిగితే అది వేరే విషయం.

◆ విద్య నేర్చుకున్న మరియు ఆచరించిన తర్వాత తప్పకుండా **చేయవలసిన కార్యం :** **అల్లాహ్ నీకు అనుగ్రహించిన దానిని ఇతరులకు తెలుపడం,** నీవు నీకు లభించవలసిన పుణ్యాన్ని కోల్పోకు మరియు ఇతరులకు మేలు చేరకుండా చేయకు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు : ఇతరులకు మంచిని గురించి తెలుపే వ్యక్తికి దానిపై ఆచరించిన వ్యక్తి లాంటి పుణ్యం లభిస్తుంది. (ముస్లిం). ఇంకా ఇలా చెప్పారు: మీలో ఖుర్ఆన్ నేర్చుకునే మరియు నేర్పేవారే ఉత్తములు. (బుఖారీ). ఇంకా ఇలా చెప్పారు : (నా నుండి ఒక విషయం మీకు తెలిసినా మీరు ఇతరులకు తెలుపండి). (బుఖారీ, ముస్లిం). నీవు ఎంత ఎక్కువగా ఈ మేలును ఇతరులకు చేరవేస్తావో అంతే ఎక్కువగా, అధికంగా నీ పుణ్యాలు పెరుగుతాయి, నీ జీవితంలో మరియు నీ మరణం తర్వాత కూడా నీ కొరకు పుణ్యాల పరంపర మిగిలి ఉంటుంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు : (మానవుడు చనిపోయినంతనే అతని కర్మల పరంపర తెగిపోతుంది. అయితే మూడు కర్మల ఫలం మాత్రం మరణానంతరం కూడా అతనికి లభిస్తూ ఉంటుంది : 1. ఎడతెగని దానం (సద్ఖా). 2. నిత్యం ప్రయోజనం చేకూర్చే విద్యం. 3. మృతుని మన్నింపుకై వేడుకుంటూ ఉండే సజ్జన సంతానం. (ముస్లిం).

వెలుగు: మనం ప్రతి రోజు సూర షాతిహ్ 17 సార్లకంటే ఎక్కువ చదువుతాము, అందులో (ఆర్హార్థస్థులైన), (మార్గభ్రష్టులైన) వారి నుండి శరణు కోరుతాము, ఆ తర్వాత వారి లాంటి చేష్టల్ చేస్తూ ఉండడం సమంజసమా? అంటే: విద్య నేర్చుకోవడం మానేసి, అజ్ఞానంగా ఆచరించడంలో మార్గభ్రష్టులైన క్రైస్తవుల పోలిక ఉంది, ఆ పై నేర్చుకొని ఆచరించకపోవడంలో అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురైన యూదుల పోలిక ఉంది!

అల్లాహ్ మాకు మీకు ప్రయోజనకరమైన విద్య మరియు సదాచరణ ప్రసాదించాలని వేడుకుంటున్నాము. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు.

వసల్లల్లాహు వసల్లము అలా సయ్యదీనా వహబీబీనా ముహమ్మదీస్ వఅలా ఆలిహీ వసహబీహీ అజ్జు ఈస్.

تَفْسِيرُ
تَقْسِيمِ
العُشْرِ الْاِخْتِيَارِ

من القرآن الكريم